

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

1 juni 2015

ONTWERP VAN PROGRAMMAWET

INHOUD	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp	99
Advies van de Raad van State	149
Wetsontwerp	182

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

1er juin 2015

PROJET DE LOI-PROGRAMME

SOMMAIRE	Pages
Exposé des motifs	3
Avant-projet	99
Avis du Conseil d'État	149
Projet de loi	182

DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.

1870

De regering heeft dit wetsontwerp op 1 juni 2015 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 1er juin 2015.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 2 juni 2015 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 2 juin 2015.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag

CRABV: Beknopt Verslag

CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)

PLEN: Plenum

COM: Commissievergadering

MOT: Moties tot besluit van interpellations (beigekleurd papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA: Questions et Réponses écrites

CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral

CRABV: Compte Rendu Analytique

CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)

PLEN: Séance plénière

COM: Réunion de commission

MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Bestellingen:

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel.: 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.dekamer.be

e-mail : publicaties@dekamer.be

Commandes:

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.lachambre.be

courriel : publications@lachambre.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Voorliggend ontwerp van programmawet omvat de bepalingen die uitvoering geven aan bepaalde maatregelen waartoe werd beslist tijdens de eerste begrotingscontrole 2015, en die snel in werking moeten treden.

De regering heeft op 24 april 2015 het voorontwerp van wet goedgekeurd en voor dringend advies aan de Raad van State gezonden. De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft in zijn advies nr. 57 455 echter gesteld dat bepaalde onderdelen van het voorontwerp niet voldeden aan de dubbele voorwaarde die werd vermeld in de motivering van de hoogdringendheid, zijnde noodzakelijk in het kader van de lopende bijsturing van de begroting 2015 en op heel korte termijn van kracht worden. De Raad van State erkent wel dat deze onderdelen een nauwe band vertoonden met de bijsturing van de begroting, maar zij beantwoordden volgens de Raad van State niet aan de voorwaarde dat de maatregelen op heel korte termijn van kracht worden.

Het betreft titel 2, hoofdstuk 2, afdeling 1, en hoofdstuk 3, van het voorontwerp. Deze bepalingen werden uit het ontwerp gelicht en opgenomen in een afzonderlijk voorontwerp van wet houdende diverse sociale bepalingen dat op de Ministerraad van 8 mei 2015 werd goedgekeurd. Het voorontwerp werd voor advies binnen een termijn van dertig dagen aan de Raad van State gezonden.

TITEL I*Algemene bepaling*

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet de loi-programme contient les dispositions exécutant certaines mesures décidées lors du premier contrôle budgétaire 2015, et qui doivent rapidement entrer en vigueur.

Le gouvernement a, le 24 avril 2015, approuvé l'avant-projet de loi-programme, lequel a été envoyé au Conseil d'État pour avis urgent. Dans son avis n° 57 455, la section de législation du Conseil d'État a toutefois estimé que certaines parties de l'avant-projet ne répondent pas à la double condition indiquée dans la motivation de l'urgence, à savoir le caractère indispensable dans le cadre de l'ajustement en cours du budget 2015 et l'entrée en vigueur à très court terme. S'il reconnaît que ces parties présentent un lien étroit avec l'ajustement budgétaire, le Conseil d'État est d'avis qu'elles ne répondent pas à la condition selon laquelle les mesures devraient entrer en vigueur très rapidement.

Il s'agit du chapitre 2, section première, et du chapitre 3 du titre 2 de l'avant-projet. Ces dispositions ont été retirées du projet et reprises dans un avant-projet de loi distinct portant des dispositions sociales diverses. Cet avant-projet de loi a été approuvé lors du Conseil des ministres du 8 mai 2015 et soumis à l'avis du Conseil d'État demandé dans un délai de trente jours.

TITRE IER*Disposition générale*

Cet article précise le fondement constitutionnel en matière de compétence.

TITEL 2*Sociale Zaken***HOOFDSTUK 1****Wijzigingen aan de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994****Afdeling 1***Begrotingsdoelstelling***Art. 2**

Artikel 40 van de ZIV-wet van 1994 voorziet in een globale begrotingsdoelstelling voor 2015 van 23 846 820 kEUR. In gevolge de beslissing om 4 977 kEUR bijkomend structureel te voorzien voor de implementatie van het nieuw beleid geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren, wordt de globale begrotingsdoelstelling geneeskundige verzorging 2015 verhoogd met datzelfde bedrag tot 23 851 797 kEUR. Vanaf 2016 zal de begrotingsdoelstelling na groeinorm en inflatie bijkomend met 14 456 kEUR worden verhoogd. Het bedrag van 14 456 kEUR zal vanaf 2016 evenwel worden gecompenseerd op de administratieve uitgaven van het RIZIV.

Afdeling 2*Administratiekosten van de verzekeringsinstellingen***Art. 3**

Ingevolge de begrotingscontext heeft de regering beslist om de verzekeringsinstellingen te verplichten te besparen op hun administratiekosten zoals die voortvloeien uit de toepassing van de zogenaamde formule van de wettelijke parameters (art 195, § 1, 2°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994). Die besparing bedraagt 20 miljoen EUR in 2015.

TITRE 2*Affaires sociales***CHAPITRE 1ER****Modifications à la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994****Section 1re***Objectif budgétaire***Art. 2**

L'article 40 de la loi AMI de 1994 prévoit un objectif budgétaire global pour 2015 de 23 846 820 kEUR. Suite à la décision de prévoir structurellement 4 977 kEUR supplémentaires pour l'implémentation de la nouvelle politique soins de santé mentale pour les enfants et les adolescents, l'objectif budgétaire global des soins de santé 2015 est augmenté du même montant pour atteindre 23 851 797 kEUR. A partir de 2016 l'objectif budgétaire après norme de croissance et inflation sera augmenté de 14 456 kEUR supplémentaires. Le montant de 14 456 kEUR à partir de 2016 sera cependant compensé par les dépenses administratives de l'INAMI.

Section 2*Frais d'administration des organismes assureurs***Art. 3**

En raison du contexte budgétaire, le gouvernement a décidé d'imposer des économies aux organismes assureurs sur leurs frais d'administration tels qu'ils résultent de l'application de la formule dite des paramètres légaux (art 195, § 1er, 2°, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994). Cette économie s'élève à 20 millions EUR en 2015.

HOOFDSTUK 2

Strijd tegen de sociale fraude

Afdeling 1

Aanwezigheidsregistratie in de vleessector

Overeenkomstig de begrotingsnotificatie die door de Ministerraad op 3 april 2015 (blz. 40) goedgekeurd werd en in toepassing van actiepunt 3.4 (blz. 27) van het “Actieplan 2015 – strijd tegen sociale fraude en sociale dumping – prioritaire acties”, voorgesteld door de Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude, is het doel van deze afdeling om een elektronisch registratiesysteem in te voeren van de werknemers die in de vleessector verschillende activiteiten uitvoeren.

Al vele jaren drukken de sociale partners van de vleessector de wens uit dat in de vleessector een mechanisme van verplichte registratie van de aanwezigheden ingevoerd zou worden. Deze wens werd met name tot uitdrukking gebracht in een partnershipovereenkomst voor de strijd tegen de sociale fraude en frauduleuze praktijken betreffende de voedselveiligheid in de vleessector. Deze overeenkomst werd op 17 april 2012 afgesloten tussen de sociale partners van de sector en de verschillende federale sociale-inspectiediensten.

In de vleessector worden inspectiediensten vaak geconfronteerd met diverse arbeidsrechtelijke problematieken. Enerzijds schijnzelfstandigen en anderzijds de tewerkstelling van illegale werknemers. De invoering van de aanwezigheidsregistratie in de vleessector laat toe om tegen deze fenomenen op te treden. Het betreft dus niet alleen een sociale zekerheidsmaterie maar evenzeer een arbeidsrechtelijke aangelegenheid.

In navolging van wat er op het vlak van welzijn op het werk in de sector van de werken in onroerende staat ontwikkeld werd (tijdelijke en mobiele werven), wordt met deze afdeling een aanwezigheidsregistratie ingevoerd voor de activiteiten in de vleessector waarvoor een verplichting tot aangifte van de contractuele relaties bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid bestaat.

Het doel van de maatregel is om de aanwezigheidsregistratie van alle tewerkgestelden verplicht te maken, ongeacht hun hoedanigheid (werknemer, zelfstandige of gedetacheerde werknemer), en dit vanaf het ogenblik dat ze actief zijn in een uitsnijderij of een arbeidsplaats voor de behandeling van vlees.

CHAPITRE 2

Lutte contre la fraude

Section 1re

Enregistrement des présences dans le secteur de la viande

Conformément à la notification budgétaire approuvée par le Conseil des ministres du 3 avril 2015 (page 40) et en application du point d'action 3.4 (page 27), du “Plan d'action 2015 – lutte contre la fraude sociale et le dumping social – actions prioritaires”, présenté par le secrétaire d’État à la lutte contre la fraude sociale, la présente section a pour objectif d’introduire un système électronique d’enregistrement des travailleurs qui sont occupés à effectuer différentes activités dans le secteur du travail de la viande.

Depuis de nombreuses années les partenaires sociaux du secteur de l’alimentation expriment le souhait de voir introduire dans le secteur du travail de la viande un mécanisme d’enregistrement obligatoire des présences. Cette position a notamment été exprimée dans une convention de partenariat pour la lutte contre la fraude sociale et les pratiques frauduleuses concernant la sécurité alimentaire dans le secteur de la viande qui avait été conclue le 17 avril 2012 entre les partenaires sociaux du secteur et les différents services d’inspection sociale fédéraux.

Dans le secteur de la viande les services d’inspection sont souvent confrontés à diverses problématiques en termes de droit du travail. D’une part, les faux indépendants et, d’autre part, l’emploi de travailleurs en situation irrégulière. L’instauration de l’enregistrement des présences dans le secteur de la viande permet d’agir contre ces phénomènes. Il ne s’agit donc pas uniquement d’une matière qui concerne la sécurité sociale, il s’agit tout autant d’une matière ayant trait au domaine du droit du travail.

S’inspirant de ce qui a été développé en matière de bien-être au travail dans le secteur des travaux immobiliers (chantiers temporaires et mobiles), la présente section instaure un enregistrement des présences pour les activités de travail de la viande pour lesquelles il existe une obligation de déclaration des relations contractuelles à l’Office national de sécurité sociale.

L’objectif de la mesure est d’imposer l’enregistrement des présences de tous les travailleurs, quelle que soit leur qualité (salarié, indépendant, détaché) à partir du moment où ils sont actifs dans un atelier de découpe ou de transformation de la viande.

Zij verrichten de werkzaamheden in een slachthuis, een uitsnijderij of een bedrijf voor vleesbereidingen en/ of bereidingen van vleesproducten (inrichtingen waarvan de activiteiten onderworpen zijn aan de erkenning van het Federaal agentschap voor de veiligheid van de voedselketen).

De aanwezigheidsregistratie zal mogelijk zijn met verschillende technische middelen, hetzij op de arbeidsplaats zelf door een registratiesysteem dat ter beschikking werd gesteld, hetzij van op afstand (bijvoorbeeld van op de zetel van de onderneming-onderaannemer of mobiel van op een smartphone).

De tekst bepaalt de gegevens die in de publieke database geregistreerd moeten worden, met dien verstande dat de gegevens waarover de administratie al beschikt, niet nogmaals opgevraagd zullen worden, maar in de databases vanuit de authentieke bronnen (Dimona, Limosa, DDT,...) overgenomen zullen worden via de vermelding van een unieke identificatiesleutel die eigen is aan elk van deze databases.

Het ontwerp legt de verantwoordelijkheden van elk van de actoren vast, of het nu gaat om de verantwoordelijke van de arbeidsplaats (opdrachtgever of gelijkgesteld), de werkgever, de aannemers en onderaannemers, dan wel de tewerkgestelden zelf.

De tekst voorziet voor de verschillende actoren ook de mogelijkheid om de geregistreerde gegevens te raadplegen, rekening houdend met de aard van hun interventie.

Onderafdeling 1

Aanwezigheidsregistratie

Art. 4

In dit artikel wordt het personeel toepassingsgebied van de afdeling vastgesteld. Het gaat om de actoren die activiteiten in de vleessector uitvoeren, activiteiten die aangegeven moeten worden in toepassing van artikel 30ter, § 7 van de wet van 27 juni 1969. De aanwezigheid van deze personen op de arbeidsplaats(en) moet geregistreerd worden en zij hebben elk hun eigen verplichtingen op het vlak van de aanwezigheidsregistratie. De verplichtingen gelden voor de opdrachtgevers en gelijkgestelden, de werkgevers en de tewerkgestelden, zoals gedefinieerd in artikel 5.

Ils effectuent des activités visées dans un abattoir, un atelier de découpe ou une entreprise de préparation de viande ou de produits à base de viande. Les activités de ces établissements sont soumises à l'agrément de l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire.

L'enregistrement des présences pourra être réalisé à l'aide de différents moyens techniques, soit sur le lieu de travail lui-même par l'intermédiaire d'un système d'enregistrement mis à disposition, soit à distance (notamment à partir du siège de l'entreprise sous-traitante ou de façon "mobile" à partir d'un smartphone).

Le texte détermine les informations qui devront faire l'objet d'un enregistrement dans la banque de données publique étant entendu que les données déjà en possession de l'administration ne seront pas demandées une nouvelle fois mais pourront être récupérées dans les banques de données des sources authentiques (banque de données Dimona, Limosa, DDT, ...) par l'intermédiaire de la mention d'une clé unique d'identification propre à chacune de ces banques de données.

Le projet en question détermine les responsabilités de chacun des acteurs, qu'il s'agisse du responsable de l'atelier (donneur d'ordre ou assimilé), de l'employeur, des entrepreneurs et sous-traitants ou des travailleurs eux-mêmes.

De même le texte prévoit la possibilité pour les différents acteurs concernés de pouvoir consulter les données enregistrées tenant compte de la nature de leur intervention.

Sous-section 1^e

Enregistrement des présences

Art. 4

Cet article définit le champ d'application ratione personae de la section. Il s'agit des acteurs qui exécutent des activités relatives au travail de la viande pour lesquels il existe une obligation de déclaration en application de l'article 30ter, § 7, de la loi du 27 juin 1969. La présence de ces personnes sur le(s) lieu(x) de travail doit être enregistrée et chacune d'elles a ses propres obligations en ce qui concerne l'enregistrement des présences. Les obligations s'adressent aux donneurs d'ordres et assimilés, aux employeurs et aux travailleurs, tels que définis à l'article 5.

Art. 5

Dit artikel bevat een reeks definities zodat de afdeling gemakkelijker opgesteld en gelezen kan worden.

Art. 6

Dit artikel bepaalt dat voor elke arbeidsplaats de aanwezigheid van elke tewerkgestelde geregistreerd wordt door middel van een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem of een andere registratiemethode. Dit registratiesysteem heeft de volgende doelstellingen:

- het beoogt de registratie van elke tewerkgestelde die aanwezig is op een arbeidsplaats, ongeacht zijn statuut (werknaam, zelfstandige of gedetacheerde) of herkomst;
- het is een elektronisch systeem waardoor gegevens eenvoudig kunnen worden ingevoerd, gecontroleerd en eventueel uitgewisseld.

Het zal mogelijk zijn een andere registratiemethode te gebruiken indien deze laatste gelijkwaardige waarborgen biedt als het hiervoor vermelde systeem en het bewijs geleverd wordt dat de tewerkgestelden die zich op de arbeidsplaats aanbieden ook daadwerkelijk geregistreerd worden. De waarborgen waaraan deze registratiemethode moet beantwoorden om gelijkgesteld te worden met het registratiesysteem zoals voorzien in dit wetsontwerp worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Hierbij wordt ondermeer gedacht aan de uitbreiding van bestaande databases binnen de sociale zekerheid met werknaamsggegevens (bv. uitbreiding van de database werkmeldingen met gegevens uit Dimona).

Het is de bedoeling om de registratie van tewerkgestelden pas effectief verplicht te maken als beide mogelijkheden operationeel zijn.

Het registratiesysteem beoogt in artikel 6, § 1, eerste lid, 1^e, bestaat uit een gegevensbank, een registratieapparaat en een registratiemiddel. In de database worden de gegevens betreffende de aanwezigheidsregistratie ingevoerd. Hierdoor ontstaat een database die een duidelijk overzicht bevat van alle aanwezigheden op de arbeidsplaatsen. Het registratieapparaat is een toestel waarin de gegevens worden geregistreerd en waarmee ze naar de database worden doorgestuurd. Het kan met een soort prikklok vergeleken worden. Het registratiemiddel is een tool waarmee de gegevens in

Art. 5

Cet article contient une série de définitions visant à simplifier la rédaction et la lecture de la présente section.

Art. 6

Cet article prévoit que pour tout lieu de travail, la présence de tout travailleur est enregistrée au moyen d'un système électronique d'enregistrement des présences ou d'une autre méthode d'enregistrement. Ce système d'enregistrement a les objectifs suivants:

- il vise l'enregistrement de tout travailleur quel que soit son statut (travailleurs salariés, indépendants ou détachés) ou son origine, qui est présent sur un lieu de travail;
- il s'agit d'un système électronique par lequel les données peuvent être simplement introduites, contrôlées et éventuellement échangées.

Il sera possible d'utiliser une autre méthode d'enregistrement, si cette méthode offre des garanties équivalentes au système mentionné ci-dessus et qu'on fournit la preuve que les travailleurs qui se présentent sur le lieu de travail seront effectivement enregistrés. Les garanties que doit présenter cette méthode d'enregistrement pour être assimilée au système d'enregistrement prévu par le présent projet de loi, seront fixées par arrêté royal délibéré en conseil des ministres.

À cet égard on pense entre autres à l'extension des bases de données existantes au sein de la sécurité sociale comportant des données relatives aux travailleurs (p.ex. l'extension de la base de données comportant les notifications de lieux de travail avec les données en provenance de Dimona).

L'objectif est de ne rendre l'enregistrement des travailleurs effectif qu'au moment où les deux possibilités seront opérationnelles.

Le système d'enregistrement visé à l'article 6, § 1er, alinéa 1er, 1e, est composé d'une base de données, d'un appareil d'enregistrement et d'un moyen d'enregistrement. Les données relatives à l'enregistrement de présences sont reprises dans la base de données. Cela permettra de disposer d'une base de données qui contient un aperçu clair de toutes les présences sur les lieux de travail. L'appareil d'enregistrement est un appareil dans lequel les données sont enregistrées et qui permet de les envoyer à la base de données. On peut le comparer avec une pointeuse. Le moyen

het registratieapparaat ingevoerd worden. Men kan hier bijvoorbeeld denken aan een badge.

Het registratiesysteem of, al naargelang het geval, de alternatieve registratiemethode bevat de volgende gegevens:

1° de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon: het gaat hierbij om alle gegevens die het mogelijk maken om de natuurlijke persoon die op de arbeidsplaats aanwezig is, te identificeren;

2° het adres van de arbeidsplaats: in de meeste gevallen is er een adres vorhanden;

3° de hoedanigheid waarin een natuurlijke persoon prestaties op de arbeidsplaats verricht: het gaat hier om de aanduiding of de tewerkgestelde die op de arbeidsplaats aanwezig is een werknemer, een zelfstandige of een gedetacheerde is;

4° wanneer de tewerkgestelde een werknemer is, is het van belang om zijn werkgever te identificeren zodat ook de identificatiegegevens van de werkgever in het systeem worden opgenomen;

5° wanneer de tewerkgestelde een zelfstandige is, is het van belang te weten voor wie deze zelfstandige optreedt. Dit kan zowel één van de aannemers zijn als de opdrachtgever zelf of een gelijkgestelde. Het is dan ook van belang de identificatiegegevens van de natuurlijke of rechtspersoon in wiens opdracht een activiteit wordt uitgevoerd, te kennen;

6° het tijdstip van de registratie omvat datum en uur van de aanwezigheid op de arbeidsplaats.

Deze gegevens worden dus in een database opgeslagen. Het gaat hier om sociale gegevens van persoonlijke aard, zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een kruispuntbank van de sociale zekerheid. Deze database wordt, wat het technisch aspect betreft, bijgehouden door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ). Dit moet toelaten dat deze gegevens maximaal geëxploiteerd worden. Het kan daarbij gaan om bestaande databases die worden aangepast evenals om bestaande instellingen die deze gegevensbanken zullen exploiteren. De verantwoordelijkheid voor de verwerking ligt echter volledig bij de RSZ, die er dan ook voor moet zorgen dat de wetgeving met betrekking tot de persoonlijke levenssfeer op het vlak van de verwerking van persoonsgegevens wordt nageleefd. Het registratiesysteem moet het mogelijk maken dat de opgeslagen gegevens getraceerd kunnen worden. De

d'enregistrement est un moyen qui permet d'introduire les données dans l'appareil d'enregistrement. On peut, par exemple, penser à un badge.

Le système d'enregistrement ou, selon le cas, la méthode d'enregistrement alternative contient les données suivantes:

1° les données d'identification de la personne physique: il s'agit ici de toutes les données qui permettent d'identifier la personne physique présente sur le lieu de travail;

2° l'adresse du lieu de travail: la plupart du temps une adresse sera disponible;

3° la qualité dans laquelle le travailleur effectue des prestations sur le lieu de travail: il s'agit ici de mentionner si le travailleur qui est présent sur le lieu de travail est un travailleur salarié, un travailleur indépendant ou un détaché;

4° lorsque le travailleur est un travailleur salarié, il est important d'identifier son employeur de sorte que les données d'identification de l'employeur soient également reprises dans le système;

5° lorsque le travailleur est un indépendant, il est important de savoir pour qui cet indépendant intervient. Cela peut être tant un des entrepreneurs que le donneur d'ordre ou la personne assimilée. Il est ainsi important de connaître les données d'identification de la personne physique ou morale pour le compte de laquelle une activité est effectuée;

6° le moment de l'enregistrement comporte la date et l'heure de la présence sur le lieu de travail.

Ces données sont donc enregistrées dans une base de données. Il s'agit en l'occurrence de données sociales à caractère personnel, comme visées à l'article 2, alinéa 1er, 6°, de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une BanqueCarrefour de la Sécurité Sociale. Cette base de données est tenue pour ce qui est des aspects techniques, par l'Office National de la Sécurité Sociale (ONSS). Cela doit permettre que ces données puissent être exploitées au maximum. Il peut s'agir ici de bases de données existantes qui sont adaptées ainsi que d'institutions existantes qui exploiteront ces bases de données. L'ONSS est cependant totalement responsable du traitement, et doit par conséquent veiller à ce que la législation relative au respect de la vie privée à l'égard du traitement des données à caractère personnel soit respectée. Le système d'enregistrement doit permettre que les données enregistrées puissent être tracées. Par

herkomst van die gegevens moet dus altijd achterhaald kunnen worden. Ook mogen de gegevens niet vervalst kunnen worden. Er dienen dus een aantal veiligheidsvoorzieningen in het systeem ingebouwd te worden.

De voorwaarden en de modaliteiten waaraan het registratiesysteem moet beantwoorden, zullen eveneens vastgelegd worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Het gaat hier onder meer om de eigenschappen van het systeem, de wijze waarop de gegevens bijgehouden worden, de gegevens die het systeem moet kunnen weergeven, de wijze waarop gegevens naar de database doorgestuurd worden en de middelen waardoor de tewerkgestelden hun aanwezigheid op de arbeidsplaats kunnen laten registreren. Uiteraard moeten gegevens die al in een database van de overheid opgenomen zijn niet opnieuw worden doorgegeven.

Art. 7

Dit artikel bepaalt de verschillende verplichtingen van de personen die bij de aanwezigheidsregistratie betrokken zijn. Er moet benadrukt worden dat elke actor in de keten van tussenkomende personen zijn eigen verplichtingen heeft.

Het gaat hierbij in de eerste plaats om de opdrachtgever. Voor de uitvoering van de activiteiten kan hij een beroep doen op aannemers en deze op hun beurt op onderaannemers.

Concreet betekent dit dat de opdrachtgever het registratieapparaat ter beschikking stelt van de aannemers waarop hij een beroep doet. In principe zal de aannemer met wie deze opdrachtgever zelf een contract heeft gesloten dus het apparaat gebruiken dat door de opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld. Deze opdrachtgever en de aannemer kunnen in hun overeenkomst echter bepalen dat een andere gelijkwaardige registratiemethode toegepast wordt.

Elke aannemer op wie de opdrachtgever een beroep doet heeft een dubbele verplichting. Hij moet enerzijds het door deze opdrachtgever ter beschikking gestelde apparaat gebruiken voor de registratie van zijn werknemers of de zelfstandigen waarop hij een beroep doet. Anderzijds moet hij dit registratieapparaat ter beschikking stellen van elke ondераnnemer waarop hij zelf een beroep doet. Indien gebruik gemaakt wordt van een andere registratiemethode die afgesproken werd in de overeenkomst met de opdrachtgever, moeten de regels betreffende deze alternatieve registratiemethode nageleefd worden.

conséquent, il convient de veiller à ce que l'on puisse en tout temps retrouver l'origine de ces données. Ces données ne peuvent pas non plus être falsifiées. Dès lors, une série de précautions de sécurité doivent être intégrées dans le système.

Les conditions et les modalités auxquelles doit répondre le système d'enregistrement seront également fixées par arrêté royal délibéré en conseil des ministres. Il s'agit entre autres des caractéristiques du système, la manière de tenue des données, les renseignements que le système doit pouvoir présenter, la manière de transmettre les données vers la base de données et les moyens dont disposent les travailleurs pour pouvoir faire enregistrer leur présence sur le lieu de travail. Il est évident que les données qui sont déjà reprises dans une base de données des pouvoirs publics ne doivent pas être à nouveau transmises.

Art. 7

Cet article détermine les différentes obligations des personnes concernées par l'enregistrement des présences. Il faut insister sur le fait que chaque acteur de la chaîne des intervenants a ses propres obligations.

Il s'agit ici avant tout du donneur d'ordre. Pour l'exécution des activités, il peut faire appel à des entrepreneurs et ceux-ci peuvent à leur tour faire appel à des sous-traitants.

Ceci signifie concrètement que le donneur d'ordre met l'appareil d'enregistrement à la disposition des entrepreneurs auxquels il fait appel. En principe l'entrepreneur avec lequel ce donneur d'ordre a lui-même conclu un contrat, utilisera l'appareil fourni par le donneur d'ordre. Ce donneur d'ordre et l'entrepreneur ont cependant la possibilité de stipuler dans leur contrat qu'un autre méthode d'enregistrement équivalent soit appliquée.

Tout entrepreneur auquel fait appel le donneur d'ordre a une double obligation. Il doit d'une part utiliser l'appareil qui est mis à sa disposition par ce donneur d'ordre pour enregistrer ses travailleurs ou les indépendants auxquels il fait appel. D'autre part il doit mettre cet appareil d'enregistrement à la disposition de tout entrepreneur sous-traitant auquel il fait lui-même appel. S'il est fait usage d'un autre méthode d'enregistrement qui a été convenu dans le contrat avec le donneur d'ordre, les règles relatives à ce système alternatif d'enregistrement doivent être respectées.

Elke onderaannemer die een overeenkomst heeft met de aannemer moet op zijn beurt het registratieapparaat dat hij van de aannemer heeft ontvangen gebruiken en ter beschikking stellen van de onderaannemers op wie hij een beroep doet.

Ten slotte gelden deze verplichtingen ook voor elke volgende onderaannemer die bij de werken tussenkomt. Dit wil zeggen dat elke onderaannemer op zijn beurt het registratieapparaat dat hij gekregen heeft van de onderaannemer voor wie hij werken uitvoert, moet gebruiken en het ter beschikking stellen van zijn eigen onderaannemers.

De tekst voorziet dus in een keten van verplichtingen tussen de verschillende personen die op een bepaald niveau tussenkomen. Aldus worden verschillende relaties beoogd:

1° de relatie tussen de opdrachtgever en de aannemers op wie hij een beroep doet;

2° de relatie tussen de aannemer en de onderaannemer op wie hij een beroep doet;

3° de relatie tussen elke onderaannemer en elke volgende onderaannemer op wie een onderaannemer een beroep doet.

Art. 8

Dit artikel bepaalt de verantwoordelijkheden op het vlak van de registratie en het doorsturen van de gegevens naar de database. Enerzijds moet er voor gezorgd worden dat de registratie daadwerkelijk gebeurt en dat ze correct verloopt. Er moet dus voor gezorgd worden dat er op de arbeidsplaats geen tewerkgestelden aanwezig zijn die niet geregistreerd zijn en bovendien moet deze registratie op de juiste manier gebeuren en de juiste gegevens vermelden. Tevens moeten deze gegevens naar de database doorgestuurd worden.

Elke aannemer en elke onderaannemer hebben dan ook de volgende verplichtingen:

1° zij moeten er voor zorgen dat de gegevens die betrekking hebben op hun eigen onderneming daadwerkelijk en correct worden geregistreerd en doorgestuurd naar de database;

2° zij moeten maatregelen nemen opdat de medecontractant alle gegevens daadwerkelijk en correct registreert en naar de database doorstuurt. Hiertoe kunnen in de overeenkomsten specifieke clausules worden opgenomen.

Tout sous-traitant qui a conclu un contrat avec l'entrepreneur doit à son tour utiliser l'appareil d'enregistrement qu'il a reçu de l'entrepreneur et le mettre à la disposition des sous-traitants auxquels il fait appel.

Enfin, les obligations précitées s'appliquent également à chaque sous-traitant suivant qui intervient dans l'exécution des activités visées. Cela veut dire que chaque sous-traitant doit, à son tour, utiliser l'appareil d'enregistrement qu'il a reçu du sous-traitant pour lequel il exécute des activités visées et le mettre à la disposition de ses propres sous-traitants.

Le texte prévoit donc une chaîne d'obligations entre les différents acteurs qui interviennent à un certain niveau. Ainsi on vise plusieurs relations:

1° la relation entre le donneur d'ordre et les entrepreneurs auxquels il fait appel;

2° la relation entre l'entrepreneur et le sous-traitant auquel il fait appel;

3° la relation entre chaque sous-traitant et chaque sous-traitant suivant auquel un sous-traitant fait appel.

Art. 8

Cet article fixe les responsabilités relatives à l'enregistrement et la transmission des données vers la base de données. D'une part, on doit veiller à ce que l'enregistrement soit effectivement réalisé et de façon correcte. On doit donc veiller à ce qu'il n'y ait pas de travailleurs non enregistrés sur le lieu de travail et qu'en outre cet enregistrement soit réalisé de façon correcte et mentionne les données correctes. Par ailleurs ces données doivent être transmises vers la base de données.

Tout entrepreneur et tout sous-traitant ont donc les obligations suivantes:

1° ils doivent veiller à ce que les données qui ont trait à leur propre entreprise soient effectivement enregistrées et de façon correcte et qu'elles soient transmises vers la base de données;

2° ils doivent prendre des mesures afin que le cocontractant enregistre effectivement toutes les données de façon correcte et les transmettent vers la base de données. A cet effet des clauses spécifiques peuvent être reprises dans les contrats.

Ten slotte moet elke aannemer, respectievelijk onderaannemer ervoor zorgen dat de tewerkgestelden die voor zijn rekening op de arbeidsplaats aanwezig zijn, geregistreerd worden vooraleer zij de arbeidsplaats betreden.

Art. 9

Dit artikel bepaalt dat elke tewerkgestelde die zich op een arbeidsplaats aanbiedt onmiddellijk geregistreerd moet worden. Hiertoe moet hij over een met het systeem compatibel registratiemiddel beschikken. In de tekst wordt gesteld dat het gaat om de tewerkgestelden bedoeld in artikel 5, 1°. Het gaat dus om iedere tewerkgestelde die de arbeidsplaats betreedt en daar bepaalde opdrachten zal uitvoeren. Deze precisering is noodzakelijk om te vermijden dat een toevallige bezoeker zijn aanwezigheid zou moeten registreren, maar is wel degelijk van toepassing op elke persoon die de beoogde activiteiten uitoefent; een administratieve werknemer die op de arbeidsplaats aanwezig is, moet zijn aanwezigheid niet registreren.

De werkgever is verantwoordelijk voor de aflevering van de badges of andere registratiemiddelen aan zijn werknemers. Deze dienen compatibel te zijn met het op de arbeidsplaats gebruikte registratiesysteem.

Wanneer een beroep gedaan wordt op zelfstandigen moeten de personen die op deze zelfstandigen een beroep doen hen compatibele registratiemiddelen bezorgen. Het gaat hier, al naargelang het geval, om de opdrachtgever, de aannemer of de onderaannemer die met deze zelfstandige een overeenkomst heeft gesloten.

Bij eenzelfde besluit worden de regels inzake de compatibiliteit met het systeem vastgesteld.

Art. 10

Dit artikel somt een aantal rechten op voor de sociale inspecteurs en instellingen van sociale zekerheid. Aangezien de gegevens in het registratiesysteem persoonsgegevens zijn, is het van belang dat de mogelijkheid voor de sociale inspecteurs om deze gegevens te raadplegen, uit te wisselen en te gebruiken in de wet zelf wordt opgenomen. Uiteraard is dit recht gebonden aan de opdrachten die zij hebben bij de uitoefening van hun functie als ambtenaar die voor het toezicht instaat. Daarnaast wordt eveneens voorzien in de uitwisseling van gegevens met buitenlandse inspectiediensten.

Enfin tout entrepreneur ou sous-traitant a l'obligation de veiller à ce que des travailleurs qui seront présents pour leur compte sur le lieu de travail soient enregistrés avant d'accéder au lieu de travail.

Art. 9

Cet article stipule que tout travailleur qui se présente sur un lieu de travail doit immédiatement être enregistré. Pour ce faire, il doit pouvoir disposer d'un moyen d'enregistrement compatible avec le système. Il est précisé dans le texte qu'il s'agit des travailleurs visés à l'article 5, 1°. Il s'agit donc de tout travailleur qui pénètre sur le lieu de travail et qui y exécutera certaines tâches. Cette précision est nécessaire pour éviter qu'un visiteur occasionnel doive enregistrer sa présence, mais vise bien toute personne qui effectue les activités visées; un travailleur administratif qui est présent sur le lieu de travail ne devant pas enregistrer sa présence.

L'employeur est responsable de la remise de badges ou d'autres moyens d'enregistrement à ses travailleurs. Ceux-ci doivent être compatibles avec le système d'enregistrement utilisé sur le lieu de travail.

Lorsqu'il est fait appel à des indépendants, les personnes qui sollicitent ces indépendants doivent leur fournir des moyens d'enregistrement compatibles. Il s'agit, selon le cas, du donneur d'ordre, de l'entrepreneur ou du sous-traitant, qui a conclu un contrat avec cet indépendant.

Un même arrêté fixera les règles de compatibilité avec le système.

Art. 10

Cet article énumère un certain nombre de droits pour les inspecteurs sociaux et les institutions de sécurité sociale. Étant donné que les données qui sont reprises dans le système d'enregistrement sont des données personnelles, il est important que la possibilité pour les inspecteurs sociaux de consulter ces données, de les échanger et de les utiliser soit reprise dans la loi même. Ce droit est bien sûr lié aux missions qu'ils ont lors de l'exercice de leur fonction en tant que fonctionnaire chargé de la surveillance. En outre, l'échange de données avec des services d'inspection étrangers est également prévu.

De consultatie van de gegevens door personen die betrokken zijn bij de activiteiten op de arbeidsplaats zal geregeld worden bij in Ministerraad overlegd besluit. Elke actor moet immers toegang hebben tot gegevens die van belang zijn voor de naleving van zijn eigen verplichtingen.

De personen zoals opgesomd in artikel 6 moeten toegang hebben tot de gegevens die van belang zijn voor de uitvoering van hun eigen verplichtingen op het vlak van de aanwezigheidsregistratie.

Art. 11

In toepassing van artikel 19 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers, worden de verplichtingen die van toepassing zijn op de arbeidsplaats en die onder meer betrekking hebben op de veiligheid en de gezondheid van de uitzendkrachten ten laste gelegd van de gebruiker, zodat ook de verplichtingen in verband de aanwezigheidsregistratie ten laste van de gebruiker moeten zijn.

Onderafdeling 2

Toezicht

Art. 12

In dit artikel worden de bevoegde controlediensten aangewezen.

Onderafdeling 3

Wijziging van het Sociaal Strafwetboek

Art. 13 tot 15

Deze artikelen voegen in het Sociaal Strafwetboek een aantal strafbare gedragingen en sancties toe betreffende het bijhouden van het registratiesysteem.

Onderafdeling 4

Slotbepaling

Art. 16

De datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk zal bepaald worden bij koninklijk besluit, na beraad in de Ministerraad. Deze bepalingen zullen pas in werking

La consultation des données par les personnes impliquées dans les activités sur le lieu de travail sera réglée par arrêté délibéré en conseil des ministres. Chaque acteur doit en effet pouvoir avoir accès aux données qui sont importantes pour lui permettre de respecter ses propres obligations.

Les personnes mentionnées à l'article 6, doivent avoir accès aux données qui sont importantes pour l'exécution de leurs propres obligations concernant l'enregistrement de présence.

Art. 11

En application de l'article 19 de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs, les obligations qui sont d'application au lieu de travail et qui ont trait entre autres à la sécurité et la santé des intérimaires sont mises à charge de l'utilisateur, de sorte que les obligations en lien avec l'enregistrement des présences doivent aussi être à charge de l'utilisateur.

Sous-section 2

Surveillance

Art. 12

Cet article désigne les services d'inspection compétents.

Sous-section 3

Modification du Code pénal social

Art. 13 à 15

Ces articles insèrent dans le Code pénal social différents comportements punissables et des sanctions concernant la tenue du système d'enregistrement.

Sous-section 4

Disposition finale

Art. 16

La date de l'entrée en vigueur de la présente section sera déterminée par arrêté royal, après délibération en Conseil des ministres. Ces dispositions n'entreront

treden nadat de twee verschillende mogelijke systemen technisch uitgewerkt zijn.

Afdeling 2

Bestrijding domiciliefraude

Art. 17

Artikel 23 van de wet van 14 februari 1961 voorziet dat sociaal inspecteurs, wanneer zij optreden in het kader van de controle van de gezinssituatie van de sociaal verzekerde, de door hem bewoonde lokalen slechts kunnen betreden, na een voorafgaande hoorzitting in het werkloosheidsbureau van de RVA. De uitnodiging voor deze hoorzitting moet minimum 10 dagen vooraf verzonden wordt. Bij twijfel kan de werkloze verzocht worden de sociaal inspecteurs ten huize te ontvangen.

Het college van procureurs-generaal stelt in zijn rapport wetsevaluatie 2012-2013 (stuk 1414/012 – Kamer, p. 257):

“De wet van 6 december 2000 bracht een wijziging aan in de wet van 1961. Hierdoor werd een controlesysteem opgezet dat op zijn minst ondoelmatig kan worden genoemd. De procedure is zeer omslachtig en ontneemt de inspectiediensten van de RVA de mogelijkheid om slagkrachtig op te treden. (...).

Het voorstel van het Openbaar Ministerie bestaat erin om de regelgeving die in 2000 werd ingevoerd terug op te heffen. De controles inzake onjuiste aangifte van de gezinssamenstelling zouden op dat ogenblik verlopen volgens de bepalingen van het Sociaal Strafwetboek met dien verstande dat de machtigingen tot visitatie thans afgeleverd worden door de onderzoeksrechter.”

De procedure vervat in artikel 23 is inderdaad niet efficiënt omdat dit de sociaal verzekerde toelaat om in gevallen van fraude zijn situatie te regelen.

Bovendien voorziet het Sociaal Strafwetboek (SSW) in artikel 24 een procedure die afwijkt van de procedure voorzien in artikel 23 van de wet van 14 februari 1961.

Volgens het SSW mogen de sociaal inspecteurs de bewoonde lokalen betreden met toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de bewoonde ruimte; het verzoek of de toestemming moet schriftelijk en voorafgaand aan de visitatie worden gegeven.

Dit laat toe dat de controles zich rechtstreeks naar de woonplaats van de werkloze begeven om ter plaatse de nodige vragen te stellen en aan de werkloze – enkel

en vigueur qu’après que les deux différents systèmes possibles seront élaborés techniquelement.

Section 2

Lutte contre la fraude domicile

Art. 17

L’article 23 de la loi du 14 février 1961 prévoit que les inspecteurs sociaux, lorsqu’ils agissent dans le cadre du contrôle de la situation familiale de l’assuré social, ne peuvent pénétrer dans les locaux habités par le chômeur, qu’après une audition préalable au bureau du chômage de l’ONEM. L’invitation à cette audition doit être adressée au moins 10 jours à l’avance. En cas de doute, il peut être demandé au chômeur de recevoir chez lui les inspecteurs sociaux.

Le collège des procureurs généraux dit dans son rapport de suivi législatif 2012-2013 (pièce 1414/012 – Chambre, p. 80):

“La loi du 6 décembre 2000 a modifié la loi de 1961, mettant en place un système de contrôle que l’on peut à tout le moins qualifier d’inefficace. La procédure est très complexe et prive les services d’inspection de l’ONEM de la possibilité d’agir efficacement. (...).

La proposition du ministère public consiste à supprimer à nouveau la réglementation instaurée en 2000. Les contrôles en matière de déclaration inexacte de la composition du ménage se dérouleraient, à ce moment-là, suivant les dispositions du Code pénal social, étant entendu que les autorisations de visite domiciliaire seraient délivrées par le juge d’instruction.”

La procédure prévue à l’article 23 n’est en effet pas efficace car elle permet à l’assuré social, en cas de fraude, de mettre en ordre sa situation.

Le Code pénal social (CPS) prévoit en outre à l’article 24 une procédure qui déroge à la procédure prévue à l’article 23 de la loi du 14 février 1961.

Suivant le CPS, les inspecteurs sociaux peuvent pénétrer dans les locaux habités avec l’autorisation de la personne qui possède la jouissance effective de l’endroit habité; la demande ou l’autorisation doit être écrite et être donnée antérieurement à la visite.

Ceci permet aux contrôleurs de se rendre directement au domicile du chômeur en vue de lui poser sur place les questions nécessaires et de lui demander – seulement si

indien nog nodig – de toestemming te vragen om de bewoonde ruimten te betreden. Bovendien is artikel 24 SSW een voldoende waarborg voor het niet schenden van de privacy van de werkloze.

In uitzonderlijke gevallen kan een machtiging worden gevraagd aan de onderzoeksrechter.

Door het opheffen van artikel 23 van de wet van 14 februari 1961 vervallen de tegenstrijdigheden met het SSW, dat zelf de procedure regelt en voldoende waarborgen biedt voor de sociaal verzekerde.

Afdeling 3

Subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid RSZ en fiscus uitbreiden van de hoofdaannemer tot de opdrachtgever

Onderafdeling 1

Wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Art. 18

In uitvoering van de notificatie van de begrotingscontrole 2015 (pagina 46), goedgekeurd door de Ministerraad van 3 april 2015, beoogt dit artikel de subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid, voorzien in artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, door te trekken van de hoofdaannemer tot de opdrachtgever.

Sinds 1 januari 2008 voorziet artikel 30bis van voormalde wet dat de aannemer zonder personeel en de aannemer die bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid als werkgever zonder eigen sociale schulden is geïdentificeerd, die hoofdelijk aansprakelijk worden gesteld, aangegeven worden als schuldenaar in de databank die voor het publiek toegankelijk is indien deze aannemers de geëiste bedragen niet vereffenen binnen de 30 dagen na de verzending van een aangetekende ingebrekkestelling.

De bepalingen onder 1° en 2° van dit wijzigingsartikel beogen deze regeling uit te breiden tot de opdrachtgever. Naast de aannemer wordt nu ook de opdrachtgever die hoofdelijk aansprakelijk wordt gesteld, aangegeven als schuldenaar in de databank, indien hij de geëiste bedragen niet betaalt binnen de 30 dagen na de verzending van een aangetekende ingebrekkestelling.

nécessaire – l'autorisation de pénétrer dans les locaux habités. L'article 24 CPS constitue en outre une garantie suffisante pour ne pas violer la vie privée du chômeur.

Dans des cas exceptionnels, un mandat peut être demandé au juge d'instruction.

Par l'abrogation de l'article 23 de la loi du 14 février 1961, disparaissent les contradictions avec le CPS, qui règle de par lui-même la procédure et offre des garanties suffisantes pour l'assuré social.

Section 3

Etendre la responsabilité solidaire subsidiaire ONSS et fisc de l'entrepreneur principal au maître d'ouvrage

Sous-section 1^e

Modification de l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Art. 18

En exécution de la notification du contrôle budgétaire 2015 (page 46), approuvée par le Conseil des ministres le 3 avril 2015, cet article vise d'étendre la responsabilité solidaire subsidiaire, prévue à l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, de l'entrepreneur principal au donneur d'ordre.

Depuis le 1er janvier 2008, l'article 30bis de la loi précitée prévoit que l'entrepreneur sans personnel et l'entrepreneur identifié à l'Office national de Sécurité sociale en qualité d'employeur qui n'a pas de dettes sociales propres, et qui voient leur responsabilité engagée, sont renseignés comme débiteur dans la banque de données accessible au public, si ces entrepreneurs n'acquittent pas les sommes réclamées dans les 30 jours de l'envoi d'une mise en demeure recommandée.

Les dispositions prévues aux points 1° et 2° de cet article de modification visent à étendre ce règlement au donneur d'ordre. Dorénavant, à part l'entrepreneur, le donneur d'ordre dont la responsabilité solidaire est engagée, sera également renseigné comme débiteur dans la banque de données s'il ne s'acquitte pas du paiement des sommes réclamées dans les 30 jours suivant l'envoi d'une mise en demeure recommandée.

Door de wet van 29 maart 2012 werd in het vermelde artikel 30bis ook voorzien dat, wanneer de betaling van de sommen die van een onderaannemer worden gevorderd bij toepassing van de hoofdelijke aansprakelijkheid niet of niet volledig werd verricht, de aannemer alsook iedere tussenkomende onderaannemer hiervoor hoofdelijk aansprakelijk zullen zijn. De hoofdelijke aansprakelijkheid wordt in de eerste plaats toegepast in hoofde van de aannemer die een beroep deed op de onderaannemer die de van hem gevorderde bedragen, niet of niet volledig heeft betaald. Vervolgens wordt een getrapte aansprakelijkheid toegepast ten opzichte van tussenkomende aannemers in een voorafgaand stadium, wanneer de hierboven vermelde aannemer na gelaten heeft de bij hem gevorderde sommen binnen de dertig dagen na de verzending van een aangetekende ingebrekestelling te betalen.

De bepalingen onder 3° en 4° van dit wijzigingsartikel breiden dit systeem van subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid uit tot de opdrachtgever.

Onderafdeling 2

Wijziging van artikel 402 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 19

De wijzigingen aan artikel 402, § 8, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn dezelfde als aan artikel 30bis, § 3/1, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Afdeling 4

Administratieve geldboetes voor fictieve aansluitingen als zelfstandigen verdubbelen

Deze afdeling wijzigt artikel 17bis, § 1bis, van het KB nr. 38.

Deze wijziging heeft tot doel om het bedrag van de administratieve geldboete die voorzien wordt in geval van een fictieve aansluiting in het sociaal statuut der zelfstandigen te verdubbelen om de strijd tegen deze fictieve aansluitingen te verhogen.

Art. 20

Dit artikel verdubbelt het bedrag van de administratieve geldboete voorzien in geval van een fictieve

Par la loi du 29 mars 2012 il a également été prévu à l'article 30bis que lorsque le paiement des sommes réclamées auprès d'un sous-traitant en application de la responsabilité solidaire n'a pas ou pas totalement été effectué, l'entrepreneur ainsi que chaque sous-traitant intervenant sont solidiairement responsables de celui-ci. La responsabilité solidaire s'exerce d'abord dans le chef de l'entrepreneur qui a fait appel au sous-traitant qui n'a pas ou pas totalement payé les sommes exigées de lui. Elle s'exerce ensuite successivement, à l'égard des entrepreneurs intervenant à un stade précédent lorsque l'entrepreneur susvisé s'est abstenu de s'acquitter du paiement des sommes qui lui sont réclamées, dans les trente jours suivant l'envoi d'une mise en demeure recommandée.

Les dispositions prévues aux points 3° et 4° de cet article de modification étendent ce système de responsabilité solidaire subsidiaire au donneur d'ordre.

Sous-section 2

Modification de l'article 402 du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 19

Les modifications à l'article 402, § 8, du Code des impôts sur les revenus 1992, sont identiques à celles à l'article 30bis, § 3/1, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Section 4

Doubler les amendes administratives pour affiliations fictives en tant qu'indépendants

Cette section modifie l'article 17bis, § 1^{er}bis, de l'AR n° 38.

Cette modification vise à doubler le montant de l'amende administrative prévue en cas d'affiliation fictive au statut social des indépendants afin de renforcer ainsi la lutte contre ces affiliations fictives.

Art. 20

Cet article double le montant de l'amende administrative prévue en cas d'affiliation fictive. Le montant de

aansluiting. Het bedrag van deze geldboete wordt zo gebracht op twee keer het bedrag van de voorlopige bijdrage.

Afdeling 5

Schorsing van uitkeringen voor gedetineerden – Wijziging van de wet betreffende verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

De Regering voorziet om vanaf 1 juli 2015 de betaling van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen te schorsen gedurende de periode waarin de in de zin van artikel 100 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen arbeidsongeschikt erkende gerechtigde in hechtenis is of gevangen gezet is.

Deze maatregel vindt haar rechtvaardiging in de volgende passage van het regeerakkoord (blz. 123):

“De regering zal de coherentie tussen de uitbetaling van sociale uitkeringen aan gevangenen tijdens de periode van gevangenschap onderzoeken en bijsturen.”.

Er moet inderdaad vastgesteld worden dat de diverse takken van de sociale zekerheid deze problematiek anders benaderen. Tot nu toe bepaalt artikel 233 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen dat de arbeidsongeschiktheidsuitkering met de helft wordt verminderd zolang de gevangene zich bevindt in een periode van voorlopige hechtenis of vrijheidsberoving en op voorwaarde dat de betrokkenen geen personen ten laste heeft.

Van zijn kant bepaalt artikel 67 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsuitkering dat de werkloze geen werkloosheidsuitkering kan genieten gedurende een periode van voorlopige hechtenis of vrijheidsberoving. Er is immers geen sprake van een verlies van inkomen dat door de werkloosheidsuitkering zou moeten worden gecompenseerd. Immers, zolang een werknemer in de gevangenis verblijft, heeft hij geen recht op loon vanwege zijn werkgever. Wanneer een werknemer in voorlopige hechtenis is, wordt zijn arbeidsovereenkomst geschorst (artikel 28 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten). Wanneer een werknemer het voorwerp is van een vrijheidsstraf, kan hij zijn arbeid niet meer verrichten voor zijn werkgever. Als gevolg hiervan heeft de werkgever geen wettelijke verplichting om een loon uit te betalen. Met andere woorden, er is geen loonverlies dat door een werkloosheidsuitkering zou moeten worden gecompenseerd.

cette amende est ainsi porté à deux fois le montant de la cotisation provisoire.

Section 5

Suspension des allocations pour détenus – Modification de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994

Le Gouvernement prévoit de suspendre le paiement des indemnités d'incapacité de travail à partir du 1er juillet 2015, pendant la période de détention ou d'incarcération du bénéficiaire reconnu incapable de travailler au sens de l'article 100 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités.

Cette mesure trouve son fondement dans le passage suivant de l'accord gouvernemental (page 123):

“Le gouvernement examinera la cohérence du régime de paiement d'allocations sociales aux détenus durant la période de détention et l'adaptera.”.

Il convient en effet de constater que les différentes branches de la sécurité sociale abordent cette problématique différemment. Jusqu'à présent, l'article 233 de l'arrêté royal du 3 juillet 1996 portant exécution de la loi relative à l'assurance obligatoire “soins de santé et indemnités” stipule que l'indemnité d'incapacité de travail est réduite de moitié aussi longtemps que le détenu se trouve dans une période de détention préventive ou de privation de liberté et à condition qu'il n'ait pas de personnes à charge.

L'article 67 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage stipule de son côté que le chômeur ne peut bénéficier des allocations de chômage durant une période de détention préventive ou de privation de liberté. Il n'est en effet pas question d'une perte de revenus que les allocations de chômage devraient compenser. Aussi longtemps qu'un travailleur séjourne en prison, il ne peut en effet être rémunéré par son employeur. Lorsqu'un travailleur est en détention provisoire, son contrat de travail est suspendu (article 28 de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail). Lorsqu'un travailleur fait l'objet d'une peine privative de liberté, il ne peut plus travailler pour le compte de son employeur et par conséquent, ce dernier n'est plus dans l'obligation légale de lui verser un salaire. En d'autres termes, il n'est pas question d'une perte de salaire à compenser par une allocation de chômage.

De regering is van oordeel dat een zelfde redenering kan opgaan voor de arbeidsongeschiktheidsuitkering. De arbeidsongeschiktheidsuitkering is immers een vervangingsinkomen, net als de werkloosheidsuitkering. Ze komt namelijk in de plaats van het loon dat een werknemer niet meer door eigen arbeid kan verwerven doordat zijn verdienvermogen met minstens 66 % verminderd is. Tijdens een periode van gevangenschap bestaat er evenwel geen recht op loon. Er is derhalve geen sprake van een loonverlies dat door de ziekteverzekeringsmaatschappij moet worden genomen. Het loonverlies in kwestie heeft niets meer met de ziekte of de arbeidsongeschiktheid te maken. Het loonverlies is te wijten aan het feit dat er door de gevangenschap geen arbeid meer kan worden verricht en er daardoor geen loon meer verschuldigd kan zijn.

Vanuit dit oogpunt valt eveneens te verklaren waarom deze maatregel enkel bedoelt om de betaling van de uitkeringen te schorsen tijdens een periode van hechtenis of gevangenzetting; de erkenning van de arbeidsongeschiktheid blijft behouden zolang de betrokkenen de voorwaarden bedoeld in artikel 100 van de voormalige gecoördineerde wet vervult.

Voorts moet erop gewezen worden dat in het algemeen aansprakelijkheidsrecht (artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek) een gedetineerde evenmin een vergoeding wegens loonschade kan instellen. Zijn loonverlies heeft immers ook daar op de eerste plaats met zijn detentie te maken. Ze heeft niets meer te maken met het feit dat hij bijvoorbeeld als gevolg van een ongeval arbeidsongeschikt is geworden. Het is namelijk door zijn vrijheidsberoving dat hij geen beroepsinkomsten kan verwerven. Derhalve kan een gedetineerde, voor de hele periode dat hij van zijn vrijheid is beroofd, geen loonschade ten laste leggen van de persoon die voor het ongeval aansprakelijk is of diens verzekeraar (D. SIMOENS, "Lijdt een arbeidsongeschikte gedetineerde loonschade? Implicaties naar gemeen recht en naar socialezekerheidsrecht", noot onder Rb. Oudenaarde, 5 oktober 2000, *R.W.*, 2000-2001, nr. 31, 1180).

Art. 21

De voorgestelde wijziging van artikel 105 van de gecoördineerde wet bedoelt om de betaling van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen te schorsen gedurende een periode van hechtenis of gevangenzetting. De ontwerpbeleid maakt de Koning om te bepalen onder welke voorwaarden de schorsing plaatsvindt. Er bestaan namelijk situaties waarin de gerechtigde nog altijd moet worden beschouwd als gedetineerde, zelfs al bevindt hij zich buiten de gevangenis. Het koninklijk besluit dat in uitvoering van de wettelijke ontwerpbeleid

Le gouvernement est d'avis qu'un même raisonnement peut s'appliquer à l'indemnité d'incapacité de travail. Il s'agit en effet d'un revenu de remplacement, au même titre que l'allocation de chômage. Elle remplace la rémunération qu'un travailleur ne peut plus percevoir du fait de son travail personnel, parce que sa capacité de gain est réduite d'au moins 66 %. En période de détention, le détenu n'a toutefois pas droit à rémunération et par conséquent, il n'est pas question d'une perte de rémunération qui devrait être pris en charge par l'assurance maladie. La perte en question n'a plus rien à voir avec la maladie ou l'incapacité de travail. Elle s'explique par le fait qu'à cause de la détention, la personne concernée ne peut plus fournir des prestations de travail et ne peut donc plus prétendre à rémunération.

Ce raisonnement explique également pourquoi cette mesure a pour seul objectif de suspendre le paiement des allocations pendant une période de détention ou d'incarcération; la reconnaissance de l'incapacité de travail est maintenue aussi longtemps que la personne concernée répond aux conditions visées à l'article 100 de la loi coordonnée susmentionnée.

Il convient en outre d'attirer l'attention sur le fait que selon la loi de la responsabilité (article 1382 du Code civil), un détenu ne peut pas non plus demander une indemnité pour cause de manque à gagner. Ce manque à gagner est en effet lié avant tout à sa détention. Il n'a plus rien à voir avec le fait qu'il soit devenu incapable de travailler à la suite d'un accident, par exemple. C'est en effet en raison de sa privation de liberté qu'il ne peut percevoir de revenus professionnels. Un détenu ne peut donc, pendant toute la période de privation de liberté, imputer un manque à gagner à la personne responsable de l'accident ou son assureur (D. SIMOENS, "Lijdt een arbeidsongeschikte gedetineerde loonschade? Implicaties naar gemeen recht en naar socialezekerheidsrecht", noot onder Rb. Oudenaarde, 5 octobre 2000, *R.W.*, 2000-2001, n° 31, 1180)

Art. 21

La modification proposée à l'article 105 de la loi coordonnée vise à suspendre le paiement des indemnités d'incapacité de travail pendant une période de détention ou d'incarcération. La disposition en projet habilité le Roi à déterminer les conditions dans lesquelles la suspension a lieu. Il existe, en effet, des situations dans lesquelles le titulaire doit toujours être considéré comme détenu même s'il se trouve en dehors de la prison.. L'arrêté royal qui sera pris en exécution de la disposition légale en projet aura pour objet précisément

zal worden genomen, zal tot doel hebben om precies te bepalen in welke situaties de toekenning van de prestaties al dan niet zal worden geschorst.

Het komt eveneens aan de Koning toe om te bepalen volgens welke modaliteiten de vereiste inlichtingen om de toepassing van deze maatregel van schorsing toe te laten, aan de verzekeringsinstelling zullen worden meegedeeld.

Art. 22

Deze bepaling heeft tot doel om de datum van inwerkingtreding van de maatregel van schorsing van de uitkeringen gedurende de periode van het verblijf in de gevangenis, bedoeld in artikel 21, op 1 juli 2015 vast te leggen.

HOOFDSTUK 3

Financiering

Dit hoofdstuk heeft tot doel de wetgeving aan te passen overeenkomstig de zesde Staatshervorming.

Door de zesde Staatshervorming worden de bevoegdheden met betrekking tot dienstencheques en betaald educatief verlof overgedragen aan de regio's.

De verhoging van de bijdrageverminderingen voor het scheppen van bijkomende tewerkstelling voorzien voor 2015 door de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, werd opgeheven door de programmawet van 19 december 2014. De alternatieve financiering die deze verhoging moet compenseren heeft geen reden van bestaan meer in 2015 en de voorziene parameters die de evolutie weergeven voor de volgende jaren zijn niet meer actueel.

Na een eerste aanpassing in de programmawet van 19 december 2014 worden de bedragen voor de financiering van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging ten laste van het RSZ-Globaal beheer en van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen voor een tweede maal aangepast om te komen tot een evenwicht in de begroting gezondheidszorgen in het jaar 2015.

de déterminer dans quelles situations l'octroi des prestations sera ou non suspendu.

Il appartiendra au Roi également de déterminer les modalités selon lesquelles les informations requises pour permettre l'application de cette mesure de suspension seront communiquées à l'organisme assureur.

Art. 22

Cette disposition a pour objet de fixer au 1er juillet 2015, la date d'entrée en vigueur de la mesure de suspension des indemnités pendant la durée du séjour en prison, visée à l'article 21.

CHAPITRE 3

Financement

Le présent chapitre a pour but de modifier la législation selon la sixième réforme de l'État.

En raison de la sixième réforme de l'État, les compétences en matière de titres-services et de congé-éducation payé sont transférées aux régions.

La majoration des réductions de cotisations pour la création d'emplois supplémentaires prévue en 2015 par la loi du 15 mai 2014 portant exécution du pacte de compétitivité, d'emploi et de relance a été abrogée par la loi-programme du 19 décembre 2014. Le financement alternatif visant à compenser cette majoration n'a plus de raison d'être en 2015 et les paramètres d'évolution prévus pour les années suivantes ne sont plus d'actualité.

Après une première adaptation dans la loi-programme du 19 décembre 2014, les montants pour le financement de l'assurance obligatoire soins de santé à charge de l'ONSS Gestion globale et de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants sont adaptés une deuxième fois afin de parvenir à un équilibre dans le budget des soins de santé pour l'année 2015.

Afdeling 1

Alternatieve financiering – Wijziging van de programmawet van 2 januari 2001

Art. 23

Als gevolg van de regionalisering van de bevoegdheid inzake betaald educatief verlof wordt het vast bedrag voor de financiering van het betaald educatief verlof, vermeld in artikel 66, paragraaf 2, 4°, van de programmawet van 2 januari 2001, opgeheven.

Als gevolg van de regionalisering van de bevoegdheid inzake dienstencheques wordt de bepaling, opgenomen in artikel 66, paragraaf 3bis, vierde lid, van de programmawet van 2 januari 2001, dat er vanaf 2007 jaarlijks een voorschot van 200 000 duizend euro en vanaf 2009 jaarlijks een voorschot van 400 000 duizend euro moet toegewezen worden aan het RSZ-Globaal Beheer voor de alternatieve financiering van de kostprijs van de dienstencheques opgeheven.

De bedragen waarmee de alternatieve financiering in de sociale zekerheid verminderd wordt voor het jaar 2015 worden aangepast ten einde het begrotingsevenwicht van de sociale zekerheid in ESR-termen te verzekeren na de actualisatie van de begrotingscontrole.

De alternatieve financiering die tot doel heeft de maatregelen voor het toekennen van de bijdrageverminderingen voor het scheppen van bijkomende tewerkstellingen te compenseren, vermeld in artikel 66, § 15, van de programmawet van 2 januari 2001 wordt opgeheven door het uitstel van deze maatregelen.

Afdeling 2

Financiering van de gezondheidszorg

Art. 24

Het bedrag van de vermindering van de financiering van de gezondheidszorgen, ten laste van het RSZ-Globaal beheer voor het jaar 2015 wordt aangepast ten einde het begrotingsevenwicht te verzekeren van de gezondheidszorgen na de actualisatie van de begrotingscontrole.

Art. 25

Het bedrag van de vermindering van de financiering van de gezondheidszorgen, ten laste van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der

Section 1re

Financement alternatif – Modification de la loi-programme du 2 janvier 2001

Art. 23

En raison de la régionalisation de la compétence en matière de congé-éducation payé, le montant fixe pour le financement du congé-éducation payé, mentionné dans l' article 66, paragraphe 2, 4°, de la loi-programme du 2 janvier 2001, est abrogé.

En raison de la régionalisation de la compétence en matière de titres-services, la disposition, mentionnée dans l'article 66, paragraphe 3bis, alinéa 4, de la loi-programme du 2 janvier 2001, selon laquelle une avance doit être attribuée annuellement à partir de 2007 d'un montant de 200 000 milliers d'euros et à partir de 2009 une avance annuelle d'un montant de 400 000 milliers d'euros, à l'ONSS-Gestion globale en vue du financement alternatif du coût des titres-services, est abrogée.

Les montants des diminutions du financement alternatif de la sécurité sociale pour l'année 2015 sont adaptés afin d'assurer l'équilibre budgétaire de la sécurité sociale en termes SEC après l'actualisation du contrôle budgétaire.

Le financement alternatif visant à compenser les mesures d'octroi de réductions de cotisations pour la création d'emplois supplémentaires, mentionné dans l'article 66, paragraphe 15, de la loi-programme du 2 janvier 2001 est abrogé en raison du report de ces mesures.

Section 2

Financement des soins de santé

Art. 24

Le montant de diminution du financement des soins de santé à charge de l'ONSS-Gestion globale pour l'année 2015 est adapté afin d'assurer l'équilibre budgétaire des soins de santé après l'actualisation du contrôle budgétaire.

Art. 25

Le montant de diminution du financement des soins de santé à charge de l'Institut national d'assurances sociales pour travailleurs indépendants pour l'année

Zelfstandigen voor het jaar 2015 wordt aangepast ten einde het begrotingsevenwicht te verzekeren van de gezondheidszorgen na de actualisatie van de begrotingscontrole.

Afdeling 3

Inwerkingtreding

Art. 26

Dit artikel legt de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk vast.

HOOFDSTUK 4

Verlenging van de innovatiepremies

De wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg, voorziet in de mogelijkheid om een eenmalige innovatiepremie toe te kennen aan de werknemers, die voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen niet als loon beschouwd wordt en vrijgesteld wordt van inkomstenbelastingen, voor zover cumulatief voldaan is aan de voorwaarden opgesomd in artikel 28 van die wet.

Deze regeling liep af op 1 januari 2015.

In uitvoering van het recente ontwerp van sociaal akkoord, dat de regering integraal wenst uit te voeren, heeft dit ontwerp tot doel deze regeling voor de periode 2015-2016 te verlengen, en dit vanaf 1 januari 2015.

Art. 27

De wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg voorziet in de mogelijkheid om een eenmalige innovatiepremie toe te kennen aan de werknemers, die voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen niet als loon beschouwd wordt voor zover cumulatief voldaan is aan de voorwaarden opgesomd in artikel 28 van die wet. Deze premie wordt onder dezelfde voorwaarden ook vrijgesteld van inkomstenbelastingen.

Deze regeling liep af op 1 januari 2015.

Dit artikel verlengt deze regeling die afleed op 1 januari 2015 voor de periode 2015-2016.

2015 est adapté afin d'assurer l'équilibre budgétaire des soins de santé après l'actualisation du contrôle budgétaire.

Section 3

Entrée en vigueur

Art. 26

Cet article fixe la date d'entrée en vigueur de ce chapitre.

CHAPITRE 4

Prolongation des primes d'innovation

La loi du 3 juillet 2005 portant des dispositions diverses relatives à la concertation sociale, prévoit la possibilité d'octroyer au travailleur une prime unique d'innovation, qui n'est pas considérée comme rémunération pour le calcul des cotisations de sécurité sociale et qui est exonérée d'impôts sur les revenus, pour autant que les conditions énumérées à l'article 28 de cette loi soient cumulativement remplies.

Ce régime a pris fin le 1er janvier 2015.

En exécution du récent accord social, que le gouvernement veut exécuter intégralement, ce projet a pour but de prolonger ce régime pour la période 2015-2016, et ce à partir du 1er janvier 2015.

Art. 27

La loi du 3 juillet 2005 portant des dispositions diverses relatives à la concertation sociale, prévoit la possibilité d'octroyer au travailleur une prime unique d'innovation, qui n'est pas considérée comme rémunération pour le calcul des cotisations de sécurité sociale, pour autant que les conditions énumérées à l'article 28 de cette loi soient cumulativement remplies. Cette prime est également exonérée d'impôts sur les revenus sous les mêmes conditions.

Ce régime a pris fin le 1er janvier 2015.

Cet article prolonge ce régime clôturé le 1er janvier 2015 pour la période 2015-2016.

Art. 28

Artikel 28 bepaalt de inwerkingtreding van dit hoofdstuk, met name op 1 januari 2015. Vanaf die datum wordt de regeling inzake de innovatiepremies voorzien in artikel 28 van de wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg met 2 jaar verlengd.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen aan de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit gecoördineerd op 3 juni 1970

Afdeling 1

Wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971

Art. 29

Dit artikel voert de vermelde wijziging door in artikel 43 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971.

Art. 30

Ingevolge de opmerking van de Raad van State bepaalt dit artikel dat deze afdeling op dezelfde dag in werking treedt als artikel 9 van de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid.

Afdeling 2

Wijziging van de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970

Art. 31

Dit artikel voert de vermelde wijziging door in artikel 46 van de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970.

Art. 32

Ingevolge de opmerking van de Raad van State bepaalt dit artikel dat deze afdeling op dezelfde

Art. 28

L'article 28 fixe l'entrée en vigueur du présent chapitre, à savoir le 1er janvier 2015. A partir de cette date, le régime concernant les primes d'innovation prévu dans l'article 28 de la loi du 3 juillet 2005 portant des dispositions diverses relatives à la concertation sociale, est prolongé de 2 ans.

HOOFDSTUK 5

Modifications à la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et les lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970

Section 1re

Modification de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

Art. 29

Le présent article modifie l'article 43 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents de travail dans le sens précité.

Art. 30

Suite à la remarque du Conseil d'État le présent article prévoit que cette section entre en vigueur le même jour que l'article 9 de la loi du 23 avril 2015 concernant la promotion de l'emploi.

Section 2

Modification des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970

Art. 31

Le présent article modifie l'article 46 des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970 dans le sens précité.

Art. 32

Suite à la remarque du Conseil d'État le présent article prévoit que cette section entre en vigueur le même

dag in werking treedt als artikel 10 van de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid.

HOOFDSTUK 6

Werkbonus

Art. 33

In uitvoering van de notificatie van de begrotingscontrole 2015 (pagina 27), goedgekeurd door de Ministerraad van 3 april 2015, gaat de regering een deel van de 127 000 kEUR die werd voorzien ter compensatie van de indexsprong aanwenden. Vanaf 1 augustus 2015 zullen de laagste lonen via dit budget een bijkomende lastenverlaging genieten om de werkloosheidsval te bestrijden.

Om dit te bekomen werden drie variabelen voor de berekening van de werkbonus aangepast:

- verhoging van de hogeloongrens, anders gezegd het bedrag waarboven geen enkele vermindering meer wordt toegekend (actueel 2 385,41 euro per maand);
- verhoging van de lageloongrens, dit is het bedrag van de vergoedingen onder dewelke de maximale vermindering wordt toegekend (de maximale vermindering wordt nu slechts toegepast op vergoedingen kleiner dan of gelijk aan het GMMI);
- verhoging van het maximale bedrag van de vermindering (voor werknemers bedraagt de vermindering momenteel 12,25 % * GMMI).

Dit artikel past de eerste en de tweede variabele aan, de derde variabele wordt aangepast bij koninklijk besluit.

Art. 34

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit hoofdstuk.

jour que l'article 10 de la loi du 23 avril 2015 concernant la promotion de l'emploi.

CHAPITRE 6

Bonus à l'emploi

Art. 33

En exécution de la notification du contrôle budgétaire 2015 (page 27), approuvée par le Conseil des ministres le 3 avril 2015, le gouvernement va utiliser une partie des 127 000 kEUR prévus en compensation du saut d'index. À partir du 1er août 2015, les salaires les plus bas bénéficieront d'une diminution complémentaire des charges par le biais de ce budget, afin de lutter contre le piège à l'emploi.

Pour ce faire il est procédé en adaptant trois variables pour le calcul du bonus à l'emploi:

- en augmentant la borne hauts salaires, autrement dit le montant au-delà duquel aucune réduction n'est accordée (actuellement de 2 385,41 euros par mois);
- en augmentant la borne bas salaires, à savoir le montant des rémunérations en-dessous duquel s'applique le montant maximal de la réduction (la réduction maximale ne s'applique actuellement qu'aux rémunérations inférieures ou égales au RMMMG);
- en augmentant le montant maximal de la réduction (pour les employés, la réduction s'élève actuellement à 12,25 % * RMMMG).

Le présent article adapte la première et la seconde variable, la troisième l'étant par arrêté royal.

Art. 34

Cet article règle l'entrée en vigueur du présent chapitre.

<p style="text-align: center;">TITEL 3</p> <p style="text-align: center;"><i>Werk</i></p> <p style="text-align: center;">ENIG HOOFDSTUK</p> <p>Wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen</p> <p style="text-align: center;">Art. 35</p> <p>Zoals aangehaald in de memorie van toelichting bij de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid, is de indexsprong eveneens van toepassing op de sociale uitkeringen.</p> <p>Dit artikel heeft als doel om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State in zijn advies 57 195/1 van 11 maart 2015 volgens hetwelk de sociale uitkeringen niet zouden geviseerd worden met het voorgelegde ontwerp.</p> <p>Als gevolg daarvan werd het toepassingsgebied expliciet verruimd om te antwoorden op de opmerking van de Raad van State in zijn advies 57 455/3 van 5 mei 2015 volgens hetwelk titel I enkel als toepassingsgebied de lonen en de wedden heeft. Dit is vooral een technische verduidelijking, aangezien de techniek van de indexsprong door het bestaande art. 3bis reeds van toepassing is gemaakt op de sociale uitkeringen, zoals de Raad van State in zijn advies ook erkent.</p> <p>Omwille van de duidelijkheid het opschrift van de titel ook verruimd zodat de titel de aangepaste tekst dekt.</p> <p style="text-align: center;">Art. 36</p> <p>Door de Raad van State werd in zijn vooroemde advies 57 195/1 het volgende opgemerkt: "krachtens artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 "tot hervorming der instellingen", zoals vervangen bij artikel 18, 1°, van de wet van 6 januari 2014 "met betrekking tot de Zesde Staatshervorming", is alleen de federale overheid bevoegd voor "het prijs- en inkomensbeleid, met uitzondering van de regeling van de prijzen in de aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de gewesten en de gemeenschappen behoren, onder voorbehoud van hetgeen bepaald is in artikel 6, § 1, VII, tweede lid, d) [inzake de energietarieven]".</p> <p>De federale overheid beschikt op grond daarvan over een algemene bevoegdheid om het "prijs- en</p>	<p style="text-align: center;">TITRE 3</p> <p style="text-align: center;"><i>Emploi</i></p> <p style="text-align: center;">CHAPITRE UNIQUE</p> <p>Modification de l'arrêté royal du 24 décembre 1993 portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays</p> <p style="text-align: center;">Art. 35</p> <p>Comme indiqué dans l'exposé des motifs de la loi du 23 avril 2015 concernant la promotion de l'emploi, le saut d'index s'applique également aux allocations sociales.</p> <p>Le présent article a pour objectif de répondre à la remarque émise par le Conseil d'État dans son avis 57 195/1 du 11 mars 2015 selon laquelle les allocations sociales ne seraient pas visées par le projet soumis.</p> <p>En conséquence le champ d'application est explicitement élargi afin de répondre aux remarques du Conseil d'État 57 455/3 du 5 mai 2015 dans son avis selon lequel le titre I ne serait applicable qu'aux rémunérations et traitements. Il s'agit d'une clarification technique, comme la technique du saut d'index est déjà d'application sur les allocations sociales en vertu de l'art. 3bis existant, comme l'avis du Conseil d'État reconnaît d'ailleurs.</p> <p>Afin de rendre le texte plus clair, l'intitulé du titre a également été élargi.</p> <p style="text-align: center;">Art. 36</p> <p>Comme l'a fait remarquer le Conseil d'État dans son avis 57 195/1 précité: "en vertu de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 5, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 "de réformes institutionnelles", remplacé par l'article 18, 1°, de la loi spéciale du 6 janvier 2014 "relative à la sixième réforme de l'État", l'autorité fédérale est seule compétente pour "la politique des prix et des revenus, à l'exception de la réglementation des prix dans les matières qui relèvent de la compétence des régions et des communautés, sous réserve de l'article 6, § 1er, VII, alinéa 2, d) [concernant les tarifs énergétiques]".</p> <p>L'autorité fédérale dispose sur cette base d'un pouvoir général pour régler de manière générale et uniforme</p>
---	--

inkomensbeleid" op een algemene en uniforme wijze te regelen. Zonder op een specifieke wijze de prijzen en inkomen in bepaalde domeinen die tot de bevoegdheid van de gemeenschappen of de gewesten behoren te regelen, kan de federale overheid voor alle inkomen en prijzen die aan een prijsindex gekoppeld worden de koppeling aan de door haar gedefinieerde gezondheidsindex opleggen. Het uitoefenen van deze algemene bevoegdheid veronderstelt een doelstelling die verantwoordt waarom een algemene en uniforme regeling nodig is."

Aangezien het Sociaal Handvest waarnaar de tekst die aan de Raad van State werd voorgelegd, verwees, de instellingen en regelingen van sociale zekerheid opneemt in haar toepassingsgebied, zou de mogelijkheid voor de deelstaten om de sociale-zekerheidsregelingen anders te organiseren, ongewild tot gevolg kunnen hebben dat de indexregels niet langer van toepassing zouden zijn, wanneer ze niet expliciet ervan afwijken als ze tot een andere organisatie overgaan. Daardoor zou de indexsprong op de sociale uitkeringen niet langer een algemeen karakter hebben, wat zoals hierboven aangegeven een bevoegdheidsoverschrijding zou uitmaken. Daarom werd ervoor geopteerd om de algemene definitie van wat een sociaal verzekerde is, op te nemen in het toepassingsgebied van het KB van 24 december 1993 zelf.

Art. 37

Dit hoofdstuk treedt in werking de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

TITEL 4

Financiën

HOOFDSTUK 1

Aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, van het Wetboek van de inkomenbelastingen 1992

Steeds meer belastingplichtigen brengen vermogen onder bij trusts, buitenlandse stichtingen en andere juridische constructies (bijv. Liechtensteinse *Anstalt* of *limiteds* op de Bahama's), waar ofwel geen belasting ofwel een minimale belasting wordt geheven. De fiscus is in de meeste gevallen niet op de hoogte van de betrokkenheid van de (Belgische) belastingplichtige waardoor een heffingsvacuum ontstaat.

la "politique des prix et des revenus". Sans régler d'une manière spécifique les prix et revenus dans certains domaines relevant de la compétence des communautés ou des régions, l'autorité fédérale peut imposer pour tous les revenus et prix, liés à un indice des prix, la liaison à l'indice santé qu'elle définit. L'exercice de ce pouvoir général suppose un objectif justifiant la nécessité d'un régime générale et uniforme.".

Comme la Charte de l'assuré social auquel le texte soumis à l'avis du Conseil d'État renvoyait, reprend dans son champ d'application les institutions et les branches de sécurité sociale, la possibilité qu'ont les entités fédérées d'organiser autrement leur compétences au niveau de la sécurité sociale, pourrait avoir pour conséquence involontaire que les règles d'indexation ne seraient plus d'application, lorsqu'elles ne dérogent pas explicitement de ces règles quand elles organisent autrement leurs compétences de sécurité sociale. Cela ferait que le saut d'index des allocations sociales ne serait plus général, ce qui constituerait un dépassement de la compétence fédérale, comme indiqué ci-dessus. Afin de l'éviter, une définition plus générale de ce qu'est un assuré social est repris dans le champ d'application de l'AR du 24 décembre 1993.

Art. 37

Le présent chapitre entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

TITRE 4

Finances

CHAPITRE 1ER

Le régime de taxation applicable aux constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, du Code des impôts sur les revenus 1992

Les contribuables sont de plus en plus nombreux à loger du patrimoine dans des trusts, des fondations étrangères et d'autres constructions juridiques (par ex. des *Anstalt* au Liechtenstein ou des *Limited* aux Bahamas), où la taxation est nulle ou minimale. Dans la plupart des cas, le fisc n'est pas au courant de cette implication du contribuable (belge), si bien qu'un vide de taxation se crée.

Als gevolg van de internationale ontwikkelingen inzake de opheffing van het internationaal bankgeheim, de toenemende internationale uitwisseling van bankgegevens en de initiatieven met het oog op de verruimde automatische uitwisseling van die gegevens bestaat het risico dat trusts en andere juridische constructies steeds vaker als alternatief worden gebruikt voor de bankrekeningen die steeds minder anonimiteit garanderen ten aanzien van de fiscale administratie.

Uit de informatie die via “Offshore Leaks”, “Swiss Leaks” en via “LGT- en HSBC CD-Roms” publiek is geworden blijkt dat dergelijke constructies belastingplichtigen in de mogelijkheid stellen vermogens en inkomsten aan het oog van de fiscus te onttrekken, zelfs zonder een beroep te moeten doen op het bankgeheim.

Dit gebeurt hetzij door middel van structuren met rechtspersoonlijkheid (zoals een stichting of een *International Business Company*) hetzij door middel van fiduciaire of discretionaire structuren, waarvan de “trust” de meest bekende verschijningsvorm is.

Het concept “trust” komt uit het Angelsaksische recht, maar hetzelfde concept is terug te vinden in andere landen. In theorie is een trust een overeenkomst (*‘trustdeed’*), waarin een oprichter (*‘settlor’*) vermogen afzondert bij een beheerder (*‘trustee’*) die het vermogen beheert conform de trustakte (en de “*letter of wishes*”), ten behoeve van de begünstigden (*beneficiaries*).

Met andere woorden, de oprichter van de trust – die dezelfde persoon mag zijn als de begünstigde – mag in de zogenaamde “*letter of wishes*”, een confidentieel document waar enkel de oprichter en de beheerder in principe kennis van hebben, stipuleren hoe het trustvermogen moet worden aangewend.

Kenmerkend aan de rechtsfiguur “trust” is dat het een in het continentaal recht eerder onbekende scheiding is tussen de economische – en juridische eigendom van de trustgoederen, zoals in *Le Monde* treffend werd beschreven:

“Le trust permet à une personne juridique, individu ou société, de se dessaisir de ses avoirs afin de ne pas en apparaître comme le propriétaire aux yeux du fisc. Celui qui a constitué une telle fiducie échappe à l’impôt, car il n’est plus considéré comme propriétaire de ses biens.” (J-C Paye, *L’échange de données fiscales, une transparence en trompe-l’œil*, *Le Monde*, 4 juni 2013).

Soms worden bij de oprichting van een “discretionary trust” de aan eventuele begünstigden toegekende rechten niet vooraf bepaald maar wordt dit volledig

A la suite des développements internationaux en matière de suppression du secret bancaire international, de l’intensification de l’échange de données bancaires au niveau international et des initiatives visant à élargir l’échange automatique de ces données, il existe un risque que les trusts et autres constructions juridiques soient de plus en plus souvent utilisés comme une solution alternative aux comptes bancaires qui garantissent de moins en moins l’anonymat à l’égard de l’administration fiscale.

Des informations rendues publiques via le “offshore leaks”, “Swiss Leaks” et les “CD-Roms LGT et HSBC” témoignent de ce que de telles constructions permettent aux contribuables de soustraire des patrimoines et des revenus au regard du fisc sans devoir faire appel au secret bancaire.

Cela se fait soit au moyen de structures dotées de la personnalité juridique (comme une fondation ou une *International Business Company*), soit au moyen de structures fiduciaires ou discrétionnaires parmi lesquelles le “trust” est la forme la plus connue.

Le concept de “trust” vient du droit anglo-saxon, mais le même concept se retrouve dans d’autres pays. En théorie, un trust est un contrat (*‘trustdeed’*) par lequel un constituant (*‘settlor’*) se dessaisit d’un patrimoine auprès d’un administrateur (*‘trustee’*) qui gère celui-ci conformément à l’acte fiduciaire (et à la “*lettre de souhaits*”) au profit des bénéficiaires (*‘beneficiaries’*).

En d’autres termes, le fondateur du trust – qui peut être la même personne que le bénéficiaire – peut préciser comment le patrimoine du trust doit être utilisé dans ce que l’on nomme la “*lettre de souhaits*”, qui est un document confidentiel dont seuls le fondateur et l’administrateur ont en principe la connaissance.

Ce qui est caractéristique de la structure juridique de “trust”, est une séparation entre la propriété économique et la propriété juridique des biens du trust plutôt inconnue dans le droit continental, comme *Le Monde* l’a décrit en des termes fort clairs:

“Le trust permet à une personne juridique, individu ou société, de se dessaisir de ses avoirs afin de ne pas en apparaître comme le propriétaire aux yeux du fisc. Celui qui a constitué une telle fiducie échappe à l’impôt, car il n’est plus considéré comme propriétaire de ses biens.” (J-C Paye, *L’échange de données fiscales, une transparence en trompe-l’œil*, *Le Monde*, 4 juin 2013).

Parfois, lors de la constitution d’un “discretionary trust”, les droits octroyés aux bénéficiaires éventuels ne sont pas fixés au préalable, mais cela est laissé

overgelaten aan de beheerder. Deze bepaalt in theorie wanneer en aan welke begunstigden uitkeringen uit het trustvermogen zullen worden gedaan.

De Nederlandse Staatssecretaris van Financiën schetst in een recent schrijven aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal de problematiek van de zogenaamde “zwevende vermogens”, die ook Nederland kende vooraleer de wetgeving er als volgt werd gewijzigd:

“Het afgezonderde vermogen maakte, zo werd gesteld, niet langer deel uit van het vermogen van de oprichter. Het vermogen behoorde echter ook nog niet tot het vermogen van een of meer begunstigden. De begunstigden hadden (op papier) slechts verwachtingen met betrekking tot het afgezonderde vermogen, doch konden (nog) niets afdwingen. De bestuurder had (op papier) weliswaar vergaande discretionaire bevoegdheden, maar was niet tot dat vermogen gerechtigd en werd daarom niet in de belastingheffing betrokken. Het afgezonderde vermogen werd dus nergens in de belastingheffing betrokken, niet bij degene die het had afgezonderd, niet bij de bestuurder, noch bij het afgezonderde vermogen zelf en evenmin bij de begunstigden. Het afgezonderde vermogen genoot bovendien optimaal van alle offshore-faciliteiten die een belastingparadijs kent. Het belangrijkste motief voor het oprichten van dit soort structuren was in de meeste gevallen het ontgaan van belastingheffing in het woonland van de oprichter en van de begunstigden. De Belastingdienst slaagde er slechts met grote moeite in om (belangen in) doelvermogens (gedeeltelijk) in de belastingheffing te betrekken. Inspecteurs konden vaak het bewijs niet rond krijgen dat sprake was van een papieren structuur, waarin de oprichter het nog steeds voor het zeggen had. Belastingparadijzen verstrekken bovendien niet of nauwelijks (bruikbare) informatie. (...) Alleen adequate wetgeving zou het tij kunnen keren. Uiteindelijk is het APV-regime met ingang van 1 januari 2010 in werking getreden.” (F.H.H. Weekers, “Evaluatie wettelijk systeem voor afgezonderde particuliere vermogens (apv’s)”, Brief van 11 september 2013 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal).”

Discretionaire Trusts – zo genoemd vanwege de discretionaire bevoegdheden van de beheerder – zijn meestal alleen op papier discretionair. In werkelijkheid houdt de oprichter – de persoon die de trust opricht en de vermogensbestanddelen overdraagt aan de trustee – controle over het vermogen via een zogenaamde “side-letter” of “letter of wishes” die geen deel uitmaken van gepubliceerde statuten. In die overeenkomst staat dan dat de opdrachtnemer de instructies uit zal voeren van de opdrachtgever (degene die het vermogen heeft

entièlement au choix de l’administrateur. Celui-ci détermine en théorie quand et au profit de quels bénéficiaires seront effectués des versements en provenance du patrimoine du trust.

Dans une lettre adressée récemment au Président de la “Eerste Kamer der Staten-Generaal”, le Secrétaire d’État néerlandais des Finances ébauche la problématique de ce que l’on appelle les “patrimoines flottants”, que connaissaient également les Pays-Bas avant que la législation n’y soit modifiée:

“Le patrimoine isolé, déclarait-on, ne faisait plus partie du patrimoine du constituant. Cependant, le patrimoine n’appartenait pas encore au patrimoine d’un ou de plusieurs bénéficiaires. Ceux-ci n’avaient (sur papier) que des attentes par rapport au patrimoine isolé, mais ne pouvaient (encore) rien exiger. L’administrateur avait certes (sur papier) des pouvoirs discrétionnaires étendus, mais il n’avait pas droit au patrimoine et c’est pourquoi il n’était pas concerné par la taxation. Le patrimoine isolé n’était donc soumis nulle part à une taxation: ni au niveau de celui qui l’avait isolé, ni au niveau de l’administrateur, ni au niveau du patrimoine isolé lui-même et pas plus dans le chef des bénéficiaires. Le patrimoine isolé bénéficiait en outre de manière optimale de toutes les facilités “offshore” offertes par un paradis fiscal. Dans la plupart des cas, la constitution de ce type de structures était essentiellement motivée par la volonté de se soustraire à la taxation dans le pays de résidence du constituant et des bénéficiaires. L’administration fiscale ne parvenait que difficilement à soumettre (en partie) le patrimoine d’affectation (les participations dans celui-ci) à la taxation. Dans bien des cas, les inspecteurs n’étaient pas en mesure de prouver qu’il s’agissait d’une structure sur papier, où le constituant détenait encore toujours les pouvoirs. Par ailleurs, les paradis fiscaux fournissaient peu ou pas d’informations (utilisables). (...) Seule une législation adéquate serait en mesure de renverser la tendance. Finalement, le régime APV est entré en vigueur le 1er janvier 2010.” (F.H.H. Weekers, “Evaluatie wettelijk systeem voor afgezonderde particuliere vermogens (apv’s)”, Brief van 11 september 2013 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal).”

Le plus souvent, les trusts discrétionnaires – dénommés ainsi en raison des pouvoirs discrétionnaires détenus par l’administrateur – ne sont discrétionnaires que sur papier. En réalité, le constituant – la personne qui constitue le trust et transfère les éléments patrimoniaux à l’administrateur – garde le contrôle sur le patrimoine à travers une lettre d’accompagnement (‘side-letter’) ou une lettre de souhaits (‘letter of wishes’) qui ne font pas partie des statuts publiés. Ce contrat stipule alors que le mandataire exécutera les instructions du

ingebracht). In realiteit behoudt de oprichter dus de beschikkingsmacht over het vermogen. Niemand vertrouwt immers zijn vermogen toe aan een onbekende beheerder in een belastingparadijs. Dat blijkt enerzijds uit de informatie van belastingplichtigen die zich aanbieden bij het contactpunt regularisaties om buitenlandse vermogens die aan “een structuur gebonden” zijn, te regulariseren, en anderzijds uit concrete dossiers die door de fiscale administratie werden onderzocht. Hierna volgen twee geanonimiseerde voorbeelden.

VOORBEELD 1

Een Belgisch rijksinwoner-natuurlijk persoon brengt een deel van zijn roerend vermogen in een door een beheerder (bijvoorbeeld een Limited uit Jersey) opgerichte trust. Deze trust wordt later naar Liechtenstein verplaatst. Na controle blijkt het om een “schijntrust” te gaan. De erfgenaam van de oprichter erkent dat de opgerichte entiteit niet als trust, maar als transparant dient behandeld te worden. Een aparte “letter of wishes” bevestigt het schijnkarakter van de trust. Uit de “letter of wishes” bleek dat de belastingplichtige controle uitvoerende over het vermogen dat werd ondergebracht in de trust. De inkomsten van de trust zijn met akkoord van belastingplichtige toegerekend aan belastingplichtige en belast in de personenbelasting.

VOORBEELD 2

Een koppel – Belgische rijksinwoners – neemt contact op met een Nederlandse consultant. Er wordt een “Stichting Particulier Fonds” op Curaçao opgericht met als directeur een Antilliaans trustkantoor (ook gevestigd op Curaçao). De Raad van Advies van de Stichting wordt voorgezeten door een Nederlander die in België woont en werkt, voor een Belgische vennootschap gespecialiseerd in financieel advies voor vermogende klanten. In de Stichting wordt de aanzienlijke opbrengst van de verkoop (in het buitenland) van een handelszaak ingebracht. Speciale aandacht wordt besteed aan het feit dat de leden van de Raad van Advies geen inwoners van Nederland zijn. Aldus worden in Nederland mogelijke discussies omtrent de fiscale vestigingsplaats vermeden. Na onderzoek blijkt dat de uiteindelijk gerechtigden van de Stichting de twee Belgische rijksinwoners natuurlijke personen zijn en dat ook zij in werkelijkheid de Stichting besturen.

mandant (celui qui a apporté le patrimoine). En réalité, le constituant garde donc le pouvoir de disposer du patrimoine. En effet, personne ne confie son patrimoine à un administrateur inconnu établi dans un paradis fiscal. Cela ressort, d'une part, des informations fournies par des contribuables qui se présentent au point de contact régularisations pour régulariser des patrimoines étrangers “liés à une structure”, et, d'autre part, de dossiers concrets qui ont été examinés par l'administration fiscale. On trouvera ci-dessous deux exemples rendus anonymes.

EXEMPLE 1

Un résident belge-personne physique apporte une partie de son patrimoine mobilier dans un trust fondé par un administrateur (par exemple une Limited à Jersey). Ce trust est transféré ultérieurement au Liechtenstein. Après enquête, il s'avère s'agir d'un “trust fictif”. L'héritier du fondateur reconnaît que l'entité mise sur pied doit être traitée non pas en tant que trust mais en tant qu'organe transparent. Une lettre de souhaits séparée confirme le caractère fictif du trust. Il ressortait de la lettre de souhaits que le contribuable exerçait le contrôle sur le patrimoine logé dans le trust. Les revenus du trust ont été imputés au contribuable en accord avec celui-ci et imposés à l'impôt des personnes physiques.

EXEMPLE 2

Un couple de résidents belges prend contact avec un consultant néerlandais. Une “Stichting Particulier Fonds” est fondée à Curaçao, avec comme directeur un bureau fiduciaire antillais (établi également à Curaçao). Le Conseil consultatif de la Fondation est présidé par un Néerlandais, habitant en Belgique, travaillant pour le compte d'une société belge spécialisée en conseils financiers pour clients fortunés. Le produit considérable de la vente (à l'étranger) d'un commerce est apporté dans la Fondation. Une attention particulière est accordée au fait que les membres du Conseil consultatif ne sont pas des résidents des Pays-Bas. Cela permet d'éviter toutes discussions éventuelles sur le domicile fiscal. Après enquête, il s'avère que les bénéficiaires finaux de la Fondation sont les deux résidents belges personnes physiques et que ce sont également eux qui en fait dirigent la Fondation.

Geanonimiseerd voorbeeld van een side-letter:

BANK

Vaststelling van de economisch rechthebbende
(Formulier A volgens art. 3 en 4 VSB)

Rekening/depot naam	Grondrekening nummer
[REDACTED] STIFTUNG	985.536

Ondergetekende verklaart hiermede:
(aankruisen wat van toepassing is)

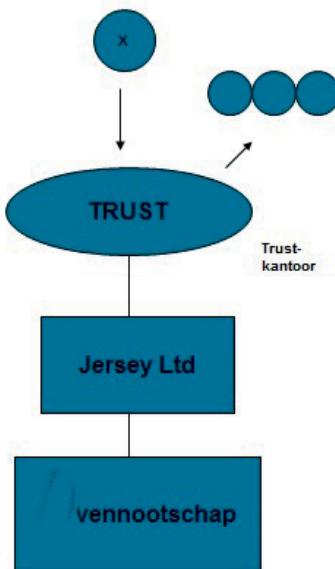
dat de contractpartner economisch recht heeft op de ingebrachte waarden

dat op de ingebrachte waarden economisch recht heeft:

Naam, voornaam (evn. firma) adres/zetel, staat
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

De contractpartner verplicht zich, de Bank van zich uit veranderingen mee te delen.

Een eenvoudig voorbeeld van een veelvoorkomende structuur ziet er uit als volgt:

De problematiek van de offshore-structuren is niet alleen een Belgisch probleem. Meer en meer landen nemen maatregelen om te komen tot een grotere transparantie. Dit gebeurde onder meer in Nederland (Wet van 17 december 2009), Frankrijk (Article 14, loi 2011-900 du 29 juillet 2011; Décret du 14 septembre 2012) en zelfs in Luxemburg (§ 11 SteuerAnpassungsgesetz – Zurechnung).

Exemple rendu anonyme d'une lettre d'accompagnement:

BANK

Vaststelling van de economisch rechthebbende
(Formulier A volgens art. 3 en 4 VSB)

Rekening/depot naam	Grondrekening nummer
[REDACTED] STIFTUNG	985.536

Ondergetekende verklaart hiermede:
(aankruisen wat van toepassing is)

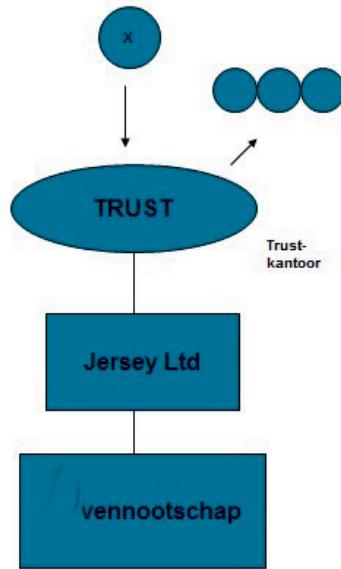
dat de contractpartner economisch recht heeft op de ingebrachte waarden

dat op de ingebrachte waarden economisch recht heeft:

Naam, voornaam (evn. firma) adres/zetel, staat
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED]

De contractpartner verplicht zich, de Bank van zich uit veranderingen mee te delen.

Exemple simple d'une structure fort répandue:

La problématique des structures offshore n'est pas un phénomène exclusivement belge. Les pays sont de plus en plus nombreux à prendre des mesures pour aboutir à une plus grande transparence. Ce fut notamment le cas aux Pays-Bas (Loi du 17 décembre 2009), en France (Article 14, loi 2011-900 du 29 juillet 2011; Décret du 14 septembre 2012) et même au Luxembourg (§ 11 SteuerAnpassungsgesetz Zurechnung).

Voor een dergelijke transparantiebenadering is ook geopteerd in de Spaarrichtlijn, waarvan het toepassingsgebied werd uitgebreid tot tussen geschoven rechtspersonen en juridische constructies ten gunste van uiteindelijk gerechtigden die natuurlijke personen zijn.

Een eerste aanzet voor een Belgische benadering is geformuleerd in het Actieplan 2012-2013 van het College voor de strijd tegen de fiscale en sociale fraude. De onderzoekscommissie naar de grote fiscale fraudedossiers deed al in 2009 de aanbeveling om “de reflectie in verband met de belastingparadijzen te verruimen tot de “Trust”-constructies.” (*De Kamer, 7 mei 2009 VERSLAG RAPPORT PARLEMENTAIRE ONDERZOEK naar de grote fiscale fraudedossiers, DOC 52 0034/04, Aanbeveling 87*).

Om het belasten van de inkomsten in hoofde van de begunstigden “natuurlijke personen” mogelijk te maken, had de voorgaande regering de intentie specifieke bepalingen die van toepassing zijn op deze constructies uit te werken. Ze heeft echter slechts de definities van de juridische constructies en van haar oprichters kunnen uitwerken, alsmede op basis daarvan een meldingsplicht in de aangifte in de personenbelasting, die in werking is getreden vanaf het aanslagjaar 2014.

De huidige regering heeft besloten om vanaf aanslagjaar 2016 een specifiek belastingregime in te voeren, geïnspireerd op de regeling die onze Nederlandse buren hebben uitgewerkt.

De voorgestelde regeling wordt zo uitgewerkt dat zij de rechtmatige belangen van de Schatkist en de belastingplichtige harmonieus combineert. Dit wil zeggen dat de regeling de fiscus moet toelaten belasting te heffen, in die gevallen waar door het tussenschuiven van de bedoelde “juridische constructies” een normale belastingheffing omzeild wordt; terwijl anderzijds vermeden moet worden, via de transparantieregeling, personen te belasten die niet de uiteindelijk gerechtigden zijn, en tevens vermeden moet worden bepaalde inkomsten (economisch) dubbel te belasten. Er worden begeleidende maatregelen genomen om een correcte aangifte te stimuleren.

Het is hierbij niet de bedoeling om de juridische constructies op zich te verbieden, maar enkel de fiscale voordelen te neutraliseren door transparantie te creëren, het bestaande heffingsvacuum te verhelpen en de mogelijkheid van onbelast zwevend vermogen te beëindigen.

Na ruim drie jaar Nederlandse ervaring met de nieuwe wetgeving, die vergelijkbaar is met de benadering in dit

Une telle approche de transparence est également suivie dans la directive épargne dont le champ d'application est étendu aux personnes juridiques interposées et aux constructions juridiques en faveur de bénéficiaires effectifs qui sont des particuliers.

Une première ébauche d'une approche belge a été présentée dans le plan d'action 2012-2013 du Collège pour la lutte contre la fraude fiscale et sociale. Dès 2009, la commission d'enquête sur les grands dossiers de fraude a recommandé d' “élargir la réflexion sur les paradis fiscaux aux constructions “Trust”. (Chambre des représentants, 7 mai 2009, Enquête parlementaire sur les grands dossiers de fraude fiscale, Rapport, DOC 52 0034/04, Recommandation 87).

Le Gouvernement précédent avait l'intention de mettre en œuvre des dispositions spécifiques applicables à ces montages pour permettre d'imposer les revenus dans le chef des bénéficiaires personnes physiques. Toutefois, il n'a pu concrétiser que la détermination des définitions des constructions juridiques et de leurs fondateurs et qu'instaurer sur cette base, une obligation de déclaration à l'impôt des personnes physiques qui a pris cours à partir de l'exercice d'imposition 2014.

Le Gouvernement actuel a décidé d'instaurer un régime d'imposition spécifique à partir de l'exercice d'imposition 2016 en s'inspirant de ce que nos voisins néerlandais ont fait.

Le système proposé est conçu de telle sorte qu'il concilie harmonieusement les intérêts légitimes du Trésor et du contribuable. Cela signifie que le système doit permettre au fisc de lever l'impôt dans les cas où par le truchement de la construction juridique en question, un prélèvement d'impôt normal est esquivé; tandis que, d'autre part, il faut éviter, grâce à la transparence du système, d'imposer des personnes qui ne sont pas les bénéficiaires effectifs, et également éviter que certains revenus fassent (économiquement) l'objet d'une double taxation. Des mesures d'accompagnement sont prises pour stimuler une déclaration correcte.

A cet égard, l'intention n'est pas d'interdire les constructions juridiques en tant que telles, mais seulement de neutraliser les avantages fiscaux en créant la transparence, de combler le vide existant actuellement en matière de taxation et de mettre fin à la possibilité du patrimoine flottant non taxé.

Après plus de trois années d'expérience aux Pays-Bas en ce qui concerne la nouvelle législation, laquelle

ontwerp, is gebleken dat dergelijke aanpak bijzonder effectief is. "De Belastingdienst heeft kunnen vaststellen dat met het oog op de nieuwe wetgeving honderden op Curaçao ingeschreven "Stichtingen Particulier Fonds" in vooral de jaren 2008 en 2009 zijn geliquideerd [...]. Deze nieuwe wetgeving is voor verschillende belastingplichtigen een belangrijke stimulans geweest om in te stemmen met het aangaan van een vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst; ook met betrekking tot oudere jaren, wat eveneens een positief effect is. Daarnaast zijn er door de preventieve werking van de nieuwe wetgeving in beperkte mate nieuwe APV's (Afgezonderd Particulier Vermogen) bijgekomen en hebben ontmantelingen van bestaande APV's plaatsgevonden." (F.H.H. Weekers, "Evaluatie wettelijk systeem voor afgezonderde particuliere vermogens (apv's)", Brief van 11 september 2013 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal).

In eerste instantie werd door de wet van 30 juli 2013 houdende diverse bepalingen (*Belgisch Staatsblad* van 1 augustus 2013 – 2^e editie) in artikel 2, § 1, 13° en 14°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) een definitie ingevoerd van, enerzijds, het begrip juridische constructie en, anderzijds, van oprichter van een juridische constructie.

Teneinde de door de juridische constructie ontvangen en uitgekeerde sommen die overeenkomstig de huidige wettelijke bepalingen belastbaar zouden zijn, te kunnen volgen en in voorkomend geval correct te kunnen belasten, of er de juiste aangifte van te kunnen controleren, moet de administratie uiteraard op de hoogte zijn van het bestaan van de juridische constructie en van de identiteit van de erbij betrokken personen, in hun hoedanigheid van oprichter of begunstigde.

Het is daarom dat de voormelde wet van 30 juli 2013 eveneens een meldingsplicht heeft ingevoerd, die enigszins analoog is aan deze inzake financiële rekeningen of levensverzekeringscontracten in het buitenland.

De jaarlijkse aangifte in de personenbelasting moet bijgevolg het bestaan vermelden van een dergelijke juridische constructie (met of zonder rechtspersoonlijkheid) waarvan de belastingplichtige, zijn echtgenote of de kinderen waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent, hetzij een oprichter is, hetzij een derde begunstigde is.

Deze meldingsplicht in de aangifte in de personenbelasting werd ingevoegd in artikel 307, § 1, vierde lid, WIB 92, met ingang van het aanslagjaar 2014. Deze plicht

est similaire à l'approche prévue dans le présent projet, il s'est avéré qu'une telle approche est particulièrement efficace. "L'administration fiscale a pu constater que dans le cadre de la nouvelle législation, des centaines de Fondations "Stichting Particulier Fonds" enregistrées à Curaçao ont été liquidées surtout au cours des années 2008 et 2009 [...]. Pour plusieurs contribuables, cette nouvelle législation a été un incitant majeur pour marquer leur accord sur la conclusion d'une transaction avec l'administration fiscale, également en ce qui concerne les années antérieures, ce qui constitue également un effet positif. Par ailleurs, grâce au caractère préventif de la nouvelle législation, le nombre de nouveaux "afgezonderde particuliere vermogen" (APV) (patrimoine particuliers isolés) a pu être limité et plusieurs APV existants ont été démantelés."(F.H.H. Weekers, "Evaluatie wettelijk systeem voor afgezonderde particuliere vermogens (apv's)", Brief van 11 september 2013 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal).

Dans un premier temps, par la loi du 30 juillet 2013 portant des dispositions diverses (*Moniteur belge* 1er août 2013 – 2ème édition), on a instauré à l'article 2, § 1er, 13° et 14°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92) d'une part une définition du concept de construction juridique et d'autre part, de fondateur d'une construction juridique.

Afin de pouvoir suivre et, le cas échéant, taxer correctement les sommes perçues et distribuées par une construction juridique qui seraient imposables en vertu des dispositions légales actuelles ou de pouvoir en contrôler la déclaration exacte, l'administration doit évidemment avoir connaissance de l'existence de la construction juridique et de l'identité des personnes concernées par celle-ci, en leur qualité de fondateur ou de bénéficiaire.

C'est pourquoi la loi du 30 juillet 2013 précitée a également instauré une obligation de déclaration à cet effet, quelque peu analogue à celle en vigueur en matière de comptes financiers ou de contrats d'assurance-vie à l'étranger.

La déclaration annuelle à l'impôt des personnes physiques doit dès lors mentionner l'existence d'une construction juridique de ce type (dotée ou non de la personnalité juridique), dont le contribuable, son conjoint ou les enfants sur la personne desquels il exerce l'autorité parentale, est soit un fondateur, soit un bénéficiaire autre.

Cette obligation de mention dans la déclaration à l'impôt des personnes physiques a été insérée à l'article 307, § 1er, alinéa 4, CIR 92 à partir de l'exercice

wordt uitgebreid tot rechtspersonen die overeenkomstig artikel 220, WIB 92, aan de rechtspersonenbelasting onderworpen zijn en die tevens als oprichter of derde begunstigde van een juridische constructie beschouwd kunnen worden.

De tekst in ontwerp vervolledigt deze meldingsplicht met een mechanisme van belastingheffing van de inkomsten die worden ontvangen en/of uitgekeerd door een juridische constructie.

De voornoemde inkomsten van buitenlandse juridische constructies worden bijgevolg belast alsof ze rechtstreeks worden aangehouden door de belastingplichtigen bedoeld in artikel 3, WIB 92 (personenbelasting) en artikel 220, WIB 92 (rechtspersonenbelasting).

Indien de juridische constructie een belastingdruk ondergaat van minstens 15 pct. op een belastbare basis zoals vastgesteld volgens de regels van de Belgische inkomstenbelastingen en ze bovendien rechtspersoonlijkheid bezit, is de doorkijkbelasting niet van toepassing. Voor de beoordeling van de minimale belastingdruk van 15 pct. wordt de belasting vergeleken met de belastbare grondslag die in België van toepassing zou zijn indien de juridische constructie een inwoner van België zou zijn. Indien de juridische constructie een vennootschap is, zal de effectieve belasting worden vergeleken met de belastbare basis in de vennootschapsbelasting om de 15 pct. drempel te beoordelen. *Mutatis mutandis* geldt hetzelfde voor andere rechtspersonen die in België aan de rechtspersonenbelasting worden onderworpen. Bij de beoordeling van de belastingdruk op kwalificeerde octrooi-inkomsten in hoofde van de juridische constructie, zal bv. de aftrek voor octrooi-inkomsten in aanmerking genomen.

Openbare en institutionele instellingen voor collectieve belegging worden niet beschouwd als juridische constructies. Dit is eveneens het geval voor de pensioenfondsen ('OFP's') en beursgenoteerde vennootschappen.

De vereffening van de juridische constructie met rechtspersoonlijkheid zal niet onderworpen worden aan de belasting op de liquidatieboni in de mate dat de inkomsten in België hun belastingregime hebben ondergaan.

Wanneer de in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92 bedoelde juridische constructie belastbaar is in de vennootschapsbelasting aan een tarief van 15 pct. of meer, wordt ze niet onderworpen aan de doorkijkbelasting. In het geval van ontbinding wordt de uitkering daardoor

d'imposition 2014. Cette obligation est étendue aux personnes morales assujetties à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220, CIR 92 qui sont par ailleurs définies en qualité de fondateur ou de bénéficiaire autre de constructions juridiques.

Le texte en projet complète ce dispositif déclaratif par un mécanisme d'imposition des revenus perçus et/ou distribués par une construction juridique.

Les revenus de constructions juridiques étrangères précités sont par conséquent imposés comme s'ils étaient détenus directement par les contribuables visés à l'article 3, CIR 92 (impôt des personnes physiques) et à l'article 220, CIR 92 (impôt des personnes morales).

Si la construction juridique subit une pression fiscale d'au moins 15 p.c. sur une base imposable déterminée selon les règles des impôts sur les revenus belges et possède en outre la personnalité juridique, l'impôt de transparence n'est pas applicable. L'évaluation de la pression fiscale minimale de 15 p.c. se fait sur base de la base taxable en Belgique qui s'appliquerait si la construction juridique était un résident belge. Si la construction juridique est une société, l'imposition effective sera comparée à la base imposable de l'impôt des sociétés pour apprécier le seuil de 15 p.c. *Mutatis mutandis* ceci est également valable pour les autres personnes morales qui sont soumises à l'impôt des personnes morales en Belgique. Pour l'évaluation, par exemple, de la pression fiscale sur des revenus de brevets dans le chef de la construction juridique, la déduction pour revenus de brevets sera prise en considération.

Les organismes de placement collectif public et institutionnel ne sont pas considérés comme des constructions juridiques. C'est également le cas pour les fonds de pension (OFP) et les sociétés cotées.

La liquidation de la construction juridique avec personnalité juridique ne sera pas soumise à l'impôt sur les boni de liquidation dans la mesure où les revenus ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique.

Lorsqu'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 est imposable à l'impôt des sociétés à un taux de 15 p.c. ou plus, elle n'est pas soumise à l'impôt de transparence. De ce fait, en cas de dissolution, la distribution est imposée au taux de 25 % sur la

belast aan een tarief van 25 pct. op het geheel van de ingebrachte goederen, aangezien deze in België hun belastingregime nog niet hebben kunnen ondergaan.

Er wordt een specifieke anti-misbruikbepaling voorzien voor de gevallen waarin bestaande juridische constructies bepaalde verrichtingen tot omvorming ondergaan.

Er wordt een wettelijk vermoeden ingevoerd dat de oprichter of oprichters van een juridische constructie de rechtstreekse begunstigden zijn van de voormelde inkomsten. Indien er meerdere oprichters zijn, worden deze vermoed voor hun werkelijk deel begunstigd te zijn of, indien dit deel niet gekend, elk voor een gelijk deel. Dit vermoeden kan door alle bewijsmiddelen, behoudens de eed, worden weerlegd door aan te tonen welke personen, en voor welke deel, de werkelijke begunstigden zijn. Indien de identiteit van de derde begunstigden echter niet op een positieve wijze wordt aangetoond, zoals bijvoorbeeld bij zogenaamde "discretionaire" trusts, dan blijft het wettelijk vermoeden gelden.

Teneinde juridische lacunes te vermijden als gevolg van het voortdurend wijzigende internationaal fiscaal landschap, wordt de notie van de in artikel 2, § 1, 13, b, WIB 92, bedoelde juridische constructie uitgebreid.

Ten gevolge van deze nieuwe definitie zal het koninklijk besluit van 19 maart 2014 tot uitvoering van artikel 2, § 1, 13°, b, tweede lid van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ingevoegd bij de wet houdende diverse bepalingen van 30 juli 2013 zo spoedig mogelijk worden vervangen. De minister van Financiën en de Ministerraad nemen zich voor om het bij deze wet opgeheven besluit zo snel mogelijk te vervangen door twee nieuwe besluiten die zijn bedoeld in het nieuwe artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92. Voor zover de in de vigerende lijst opgenomen entiteiten nog voldoen aan de in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92 opgenomen definitie zullen deze zeker worden opgenomen in één van de twee nieuw op te stellen koninklijke besluiten.

De naleving van de aangifteplicht voor juridische constructies wordt bevorderd door te ijveren voor een uitbreiding van de automatische uitwisseling van inlichtingen binnen het bestaande Europese en internationale kader.

De doorkijkbelasting is een belasting waarbij inkomsten die voordien niet belastbaar waren, door het invoeren van een transparante behandeling vanaf de inwerkingtreding van deze regeling nu wel belastbaar zullen zijn.

totalité des avoirs apportés puisque ceux-ci n'ont pas encore pu subir leur régime d'imposition en Belgique.

Une disposition anti-abus de droit spécifique est prévue pour les cas où les constructions juridiques existantes subissent certaines opérations de transformation en vue d'éviter certaines dispositions de l'impôt de transparence.

On instaure une présomption légale que le fondateur ou les fondateurs d'une construction juridique sont les bénéficiaires directs des revenus précités. En cas de pluralité de fondateurs, ils sont présumés bénéficiaires selon leur part réelle ou à défaut de connaître celle-ci, chacun pour une part identique. Cette présomption peut être réfutée par tous les moyens de preuve sauf le serment, en démontrant quelles personnes, et pour quelle partie, sont les bénéficiaires effectifs. Toutefois, si l'identité des autres bénéficiaires n'est pas démontrée de manière positive, comme, par exemple, dans le cas de trusts soi-disant "discretionnaires", la présomption légale reste valide.

Afin d'éviter les lacunes juridiques en raison de l'environnement fiscal international en constante évolution, la notion de construction juridique, visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92, est élargie.

A la suite de cette nouvelle définition, l'arrêté royal du 19 mars 2014, d'exécution de l'article 2, § 1er, 13°, b, alinéa 2 du Code des impôts sur les revenus 1992 inséré par la loi du 30 juillet 2013 portant des dispositions diverses sera aussi rapidement que possible remplacé. Le ministre des Finances et le Conseil des ministres ont l'intention de remplacer aussi rapidement que possible l'arrêté abrogé par cette loi par deux nouveaux arrêtés prévus dans le nouvel article 2, § 1er, 13 °, b, CIR 92. Pour autant que les entités reprises dans la liste actuelle satisfont encore aux exigences de l'article 2, § 1er, 13° b, 92 CIR, celles-ci seront certainement reprises dans un des deux nouveaux arrêtés royaux à rédiger.

Le respect de l'obligation de déclarer les structures juridiques est favorisé par la promotion d'une extension de l'échange automatique d'informations dans le cadre européen et international existant.

L'impôt de transparence est un impôt qui a comme effet que les revenus qui n'étaient pas auparavant imposables, seront désormais imposables par l'instauration d'un traitement transparent à partir de l'entrée en vigueur de ce régime.

In het geval er aanwijzingen zijn van fiscale onregelmatigheden of van fraude kan de belastingadministratie alle mogelijke middelen aanwenden om controles uit te voeren teneinde de oorsprong van de in de juridische constructie ingebrachte activa en kapitalen te achterhalen.

Op basis van voormelde fiscale ficties zullen de aldus belastbaar gestelde inkomsten hun gewoon aanslagstelsel ondergaan zoals bepaald in het WIB 92 betreffende hun kwalificatie in hoofde van de bepaalde belastingplichtige.

Uiteraard wordt de doorkijkbelasting in hoofde van de oprichter of de derde begunstigde toegepast met respect voor de door België gesloten dubbelbelastingverdragen met de landen waaruit de inkomsten afkomstig zijn, en voor de fundamentele vrijheden die zijn vastgelegd in de Europese Verdragen.

De Dienst Voorafgaande Beslissingen in fiscale zaken is eveneens bevoegd om zich over de toepasselijkheid van deze doorkijkbelasting uit te spreken.

Het gebruik van de juridische constructie als vehikel waarin de oprichter het vermogen en de inkomsten, ondergebracht in de juridische constructie, volledig aan de toepassing van de inkomstenbelasting onttrekt, ten voordele van zichzelf, zijn echtgenote, zijn erfgenamen of derde begunstigden, wordt aldus geneutraliseerd.

Tot slot wordt nog gewezen op de vaststelling bij de evaluatie van de Nederlandse wetgeving inzake het "Afgescheiden Particulier Vermogen" dat "*Trusts en (buitenlandse) stichtingen nog verder "verstopt" zijn achter boven elkaar hangende stichtingen. Beoogd wordt buiten het vizier van de Belastingdienst te blijven.*" (brief van F.H.H. Weekers, "Evaluatie wettelijk systeem voor afgezonderde particuliere vermogens (apv's)", Brief van 11 september 2013 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, blz. 4).

Indien dergelijk fenomeen ook bij ons wordt vastgesteld en de gewone interpretatiemethode, de technische bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, de specifieke anti-misbruikbepalingen en de simulatieleer geen soelaas bieden, is het perfect mogelijk op deze constructies de anti-misbruikbepaling vervat in artikel 344, § 1, WIB 92 toe te passen.

Voorbeeld

Stel een inwoner van het VK richt een trust op in land X, en overlijdt ook in land X. De successie wordt volgens

Dans le cas où il existe des indices d'irrégularités ou de fraude fiscales, l'administration fiscale peut utiliser tous les moyens possibles pour effectuer des contrôles afin de retracer l'origine de l'actif et des capitaux apportés dans la construction juridique.

Sur base des fictions fiscales précitées, les revenus ainsi imposables suivront leur régime d'imposition ordinaire, tel que prévu dans le CIR 92 relatif à leur qualification dans le chef du contribuable défini.

L'impôt de transparence dans le chef du fondateur ou du bénéficiaire autre est bien entendu appliqué dans le respect des conventions préventives de la double imposition conclues par la Belgique avec les pays d'origine des revenus et des libertés fondamentales telles que définies dans les Traités européens.

Le Service des Décisions Anticipées en matières fiscales est également compétent pour se prononcer sur l'applicabilité de cet impôt de transparence.

L'usage de la construction juridique en tant que véhicule dans lequel le fondateur a complètement soustrait le patrimoine et les revenus placés ou apportés dans la construction juridique, aux dispositions en matière d'impôt sur les revenus, à son avantage, à celui de son conjoint, de ses héritiers ou d'autres bénéficiaires, est dès lors neutralisé.

Enfin, lors de l'évaluation de la législation néerlandaise "patrimoine particulier isolé", il a également été établi que les "trusts et les fondations (étrangères) se "cachent" encore plus loin derrière d'autres fondations interposées. L'objectif est de rester hors de vue de l'administration fiscale." (lettre de F.H.H. Weekers, "Evaluatie wettelijk systeem voor afgezonderde particuliere vermogens (apv's)", Brief van 11 september 2013 aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, blz. 4).

Si de tels phénomènes sont également constatés chez nous et que la méthode habituelle d'interprétation, les dispositions techniques du CIR 92, les dispositions spécifiques anti-abus de droit et la théorie de la simulation n'offrent aucun secours, il est parfaitement possible d'appliquer la disposition anti-abus de droit contenue à l'article 344, § 1er, CIR 92 à ces constructions.

Exemple

Supposons un résident de la GB qui constitue un trust dans le pays X et décède également dans ce pays. La

de wetgeving van land X afgehandeld. Eén van de twee kinderen van de oprichter woont in België.

Er zijn drie begunstigden die ieder jaarlijks een gelijke uitkering uit de trust genieten: een dochter die in land X woont, de zoon en een neef die in België wonen. Beide kinderen erven. Er is ook een uitkering aan het Rode Kruis van Genève.

Volgens het belastingregime dat hier is voorzien, is de zoon vanaf het overlijden van zijn vader op transparante basis belastbaar op de door de trust geïnde inkomsten in verhouding tot zijn aandeel in de trust.

Indien deze verhouding niet is aangegeven, is de zoon belastbaar in verhouding tot zijn aandeel in de nalatenschap, ofwel 50 pct. De zoon kan echter door alle rechtsmiddelen, uitgezonderd de eed, zijn reëel aandeel in de door de trust geïnde inkomsten aantonen. Zijn zus, die in land X woont, betaalt in voorkomend geval belasting volgens het regime in land X. Zijn neef, die ook in België woont, betaalt als derde begunstigde op basis van de fictie van transparantie inkomstenbelasting alsof hij deze inkomsten rechtstreeks ontving.

De uitkering aan het Rode Kruis te Genève is in België niet belastbaar, maar is van belang bij de berekening van de verdeling tussen de oprichters en de derde begunstigde.

Art. 38

Definitie van juridische constructie – juridische constructie met rechtspersoonlijkheid

In artikel 38 wordt in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92 de definitie van juridische constructie vervangen, om flexibeler te kunnen inspelen op het evoluerend internationaal fiscaal landschap. Voortaan wordt enigerlei vennootschap, vereniging, inrichting, instelling of entiteit beoogd die rechtspersoonlijkheid bezit, en die, krachtens de bepalingen van de wetgeving van het land of rechtsgebied waar hij gevestigd is, aldaar ofwel niet aan een inkomstenbelasting is onderworpen ofwel onderworpen is aan een inkomstenbelasting die minder dan 15 pct. bedraagt van het belastbaar inkomen van deze juridische constructie, vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de Belgische inkomstenbelasting op daarmee overstemmende inkomsten. Bij de beoordeling van de belastingregeling waaraan deze rechtsform onderworpen is, zal niet enkel het op deze rechtspersoon toepasselijke belastingregime op kapitalen en roerende

succession est réglée selon la législation du pays X. Un des deux enfants du fondateur habite en Belgique.

Il y a trois bénéficiaires qui chaque année bénéficient d'une distribution égale du trust: une fille qui habite dans le pays X, le fils et un neveu qui habitent en Belgique. Les deux enfants héritent. Il y a également une distribution à la Croix-Rouge de Genève.

Selon le régime d'imposition prévu ici, le fils est imposable sur les revenus perçus par le trust en proportion de sa part dans le trust à partir du décès de son père sur base de la transparence.

Si cette proportion n'est pas déclarée, le fils est imposable en proportion de sa part dans la succession, soit 50 p.c. Le fils peut cependant prouver par toute voie de droit, excepté le serment, sa part réelle dans les revenus perçus par le trust. Sa sœur, qui habite dans le pays X, paie le cas échéant l'impôt suivant le régime dans ce pays. Son neveu qui habite aussi en Belgique paie l'impôt sur les revenus en qualité de bénéficiaire autre sur base de la fiction de transparence comme s'il percevait directement ces revenus.

La distribution à la Croix Rouge à Genève n'est pas imposable en Belgique mais intervient dans le calcul de répartition entre les fondateurs et le bénéficiaire autre.

Art. 38

Définition de construction juridique – construction juridique avec personnalité juridique

A l'article 38, la définition de construction juridique dans l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 est remplacée dans le but de pouvoir répondre de manière plus flexible à l'évolution du paysage de la fiscalité internationale. On vise désormais toute société, association, établissement, organisme ou entité quelconque, qui possède la personnalité juridique et qui, en vertu des dispositions de la législation de l'Etat ou de la juridiction où il est établi, soit n'est pas soumis à un impôt sur les revenus, soit est soumis à un impôt sur les revenus qui s'élève à moins de 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique, déterminé conformément aux règles applicables pour établir l'impôt sur les revenus belge sur les revenus correspondants. Lors de l'évaluation du régime fiscal auquel cette forme juridique est soumise, on va non seulement analyser le régime fiscal applicable à cette personne morale sur les capitaux et biens mobiliers, mais toutes les dispositions en matière d'impôts

goederen worden geanalyseerd, maar zal het gehele inkomstenbelastingregime dat van toepassing is op deze rechtspersoon in dit ordeel worden betrokken.

In deze definitie wordt niet gesproken van trusts of stichtingen omdat die, naargelang het land van vestiging, wel of niet rechtspersoonlijkheid bezitten.

Bovendien spreekt het voor zich dat de rechtspersoonlijkheid wordt beoordeeld op grond van de wetgeving van het land van vestiging van de juridische constructie.

Voortaan zijn alle in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, bedoelde rechtsvormen die gevaststeld zijn in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte geen juridische constructie, behoudens in de gevallen bepaald door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Deze koninklijke besluiten die worden genomen met het oog op het afwijken van deze rechtsregel moeten worden bekraftigd bij wet binnen het jaar na de datum van hun inwerkingtreding. Bij gebreke van deze bekraftiging binnen de voormelde periode worden de besluiten geacht nooit uitwerking te hebben gehad.

Voor alle in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, bedoelde rechtsvormen die niet gevaststeld zijn in de Europese Economische Ruimte voorziet het derde lid van artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, in een na overleg in de Ministerraad vastgesteld koninklijk besluit, waarin op niet beperkende wijze de voor welbepaalde landen of rechtsgebieden beoogde rechtsvormen worden opgenomen die vermoed worden te beantwoorden aan de definitie opgenomen in het eerste lid. De belastingplichtige kan dit vermoeiden weerleggen door aan te tonen dat de geviseerde juridische constructie onderworpen is aan een inkomstenbelasting die ten minste 15 pct. bedraagt van het belastbaar inkomen van deze juridische constructie, vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de Belgische inkomstenbelasting op de daarmee overstemmende inkomsten (zie artikel 5/1, § 3, WIB 92; artikel 39 in ontwerp).

Definitie van juridische constructie – uitzonderingen

Het is niet de bedoeling om de oprichting van buitenlandse beursgenoteerde vennootschappen of entiteiten die zich bezighouden met verrichtingen van activabeheer door middel van een openbaar beroep op het spaarwezen, in een institutioneel kader, in het kader van pensioentoekenning of beroepssparen, te ontmoedigen. Deze entiteiten worden dan ook uitdrukkelijk uit het toepassingsgebied gesloten. Deze uitsluiting

sur les revenus applicables à cette personne morale seront mises en œuvre dans cette évaluation.

Cette définition ne reprend pas les notions "trusts" ou "fondation" parce qu'ils ont, selon le pays d'établissement, la personnalité juridique ou ils n'en ont pas.

En plus, il va de soi que la personnalité juridique est appréciée sur base de la législation du pays d'établissement de la construction juridique.

Désormais, toutes les formes juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 qui sont établies dans l'Espace économique européen, ne constituent pas des constructions juridiques à l'exception des cas déterminés par le Roi, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Ces arrêtés royaux pris en vue de déroger à cette règle de droit doivent être confirmés par une loi dans l'année qui suit la date de leur entrée en vigueur. A défaut de cette confirmation dans le délai précité, ces arrêtés royaux sont censés n'avoir jamais produit des effets.

Pour toutes les formes juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 qui ne sont pas établies dans l'Espace économique européen, l'alinéa 3 de l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 prévoit un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres dans lequel sont repris de manière non limitée, les formes juridiques établies dans les États ou les juridictions déterminés qui sont présumées répondre à la définition visée à l'alinéa 1er. Le contribuable peut renverser cette présomption en démontrant le plus souvent que la structure juridique en cause est soumise à un impôt sur les revenus qui s'élève au moins à 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique déterminé conformément aux règles applicables pour l'établissement de l'impôt belge sur les revenus afférent aux revenus correspondants (voir l'article 5/1, § 3, CIR 92; article 39 en projet).

Définition de construction juridique – exceptions

Ce n'est pas le but de décourager la constitution de sociétés étrangères cotées en bourse ou d'entités qui se livrent à certaines opérations de gestion d'actifs par appel public à l'épargne, dans un cadre institutionnel, dans le cadre du service de pensions ou d'épargne professionnelle. Ces entités sont dès lors également exclues expressément du champ d'application. Cette exclusion est limitée à certains organismes de

wordt beperkt tot bepaalde openbare en institutionele organismen, voor collectieve beleggingen de pensioenfondsen en ermee gelijkgestelde instellingen, evenals de buitenlandse beursgenoteerde vennootschappen. De aard van de verrichtingen van activiteitsbeheer en het openbare, institutionele of professionele oogmerk zijn hierbij de bepalende criteria.

De openbare en institutionele instellingen voor collectieve beleggingen, evenals de instellingen voor belegging in schuldborderingen worden ook van het toepassingsgebied van de juridische constructies uitgesloten. Het betreft de instellingen bedoeld in artikel 3, 2°, 3° of 7°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldborderingen.

Worden eveneens bedoeld, de openbare of institutionele alternatieve instellingen voor collectieve belegging, zoals bedoeld in artikel 3, 4°, 6°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders.

Het spreekt voor zich dat deze definities van instellingen voor collectieve belegging evenzeer van toepassing zijn op de instellingen die worden beheerd door het Belgisch recht als op instellingen die worden beheerd door het buitenlands recht en dat ze evenzeer de instellingen beogen die in België een openbaar beroep op het spaarwezen doen als de instellingen die dat in het buitenland doen.

Wanneer deze entiteiten evenwel zijn opgericht in een privaat kader, meer bepaald de private instellingen voor collectieve belegging die geen openbaar beroep doen op het spaarwezen of zich niet exclusief richten op institutionele investeerders, dan behouden ze de mogelijke kwalificatie van juridische constructie en is de fiscale transparante fiscale behandeling in principe op hen van toepassing.

Wat de pensioenfondsen of de ermee gelijk gestelde instellingen betreft, worden entiteiten bedoeld die uitsluitend worden opgericht met het oog op het beheer en het beleggen van fondsen, die werden ingezameld om wettelijke of aanvullende pensioenen toe te kennen. Anderzijds vallen de buitenlandse entiteiten die binnen het toepassingsgebied van artikel 185bis, WIB 92 zouden vallen indien het Belgische ingezeten waren geweest, eveneens buiten het toepassingsgebied.

De juridische constructies die zich lenen tot verrichtingen van het beheer van werknemersparticipaties in hun onderneming of in de groep waarvan die onderneming

placement collectif public ou institutionnel aux fonds de pension et aux organismes y assimilés ainsi qu'aux sociétés étrangères cotées en bourse. La nature des opérations de gestion d'actifs et leurs buts public, institutionnel ou professionnel sont ici les critères pertinents.

De même, les organismes de placement public et institutionnel ainsi que les organismes de placement collectif en créances sont exclus de la qualification de construction juridique. Il s'agit des organismes de placement collectif visés à l'article 3, 2°, 3°, ou 7°, de la loi du 3 août 2012 relative aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la Directive 2009/65/CE et aux organismes de placement en créances.

Sont également visés, les organismes de placement collectif alternatifs public, ou institutionnel définis à l'article 3, 4° et 6°, de la loi du 19 avril 2014 relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires.

Il va de soi que ces définitions d'organismes de placement collectif couvrent aussi bien ceux de droit belge qu'étranger et concernent également ceux qui font appel public à l'épargne aussi bien en Belgique qu'à l'étranger.

Toutefois, lorsque ces entités sont constituées dans un cadre privé notamment les organismes de placement collectif privé qui ne font pas appel public à l'épargne ou ne traitent pas exclusivement avec des investisseurs institutionnels, alors elles conservent la qualification possible de construction juridique et le régime de transparence fiscale leur est en principe applicable.

En ce qui concerne les fonds de pension ou les organismes y assimilés, il s'agit des entités qui ont été constituées en vue exclusivement de gérer et de placer des fonds collectés afin d'attribuer des pensions légales ou complémentaires. D'autre part, les entités de droit étranger qui, s'ils étaient des résidents belges, ressortiraient du champ d'application de l'article 185bis, CIR 92, tombent également en dehors du champ d'application.

De même, les constructions juridiques qui se livrent à des opérations de gestion des participations des travailleurs dans leur entreprise ou dans le groupe auquel

deel uitmaakt, kunnen evenmin gekwalificeerd worden als een juridische constructie.

Entiteiten waarvan de effecten zijn opgenomen in de notering aan een effectenbeurs van een lidstaat van de Europese Unie onder de voorwaarden van de Richtlijn 2001/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 mei 2001 betreffende de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs en de informatie die over deze effecten moet worden gepubliceerd, of van een derde Staat waarvan de wetgeving in analoge toelatingsvoorwaarden voorziet, zijn eveneens uitgesloten uit het toepassingsgebied van de juridische constructies.

Deze bepalingen worden ingevoegd in een bepaling opgenomen onder 13°/1, ingevoegd in artikel 2, § 1, WIB 92, waarin alle entiteiten die in deze bepaling worden vermeld, zijn uitgesloten van een kwalificatie als juridische constructie, ook wanneer ze de vorm aannemen van een juridische constructie met of zonder rechtspersoonlijkheid. Het geheel van de bepalingen die betrekking hebben op de juridische constructies, met inbegrip van de aangifteverplichting, zal niet op hen van toepassing zijn.

In het advies nr. 57 455/3 van de Raad van State wordt in de voetnoot bij punt 4.1, tweede lid, verwezen naar de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Hierbij herinnert het advies er aan dat bij belastingmaatregelen ter voorkoming en bestrijding van fraude het evenredigheidsbeginsel vereist dat de belastingplichtige in de gelegenheid wordt gesteld tegenbewijs te leveren.

De mogelijkheid tot het leveren van tegenbewijs door de belastingplichtige wordt in de rechtspraak van het Hof noodzakelijk geacht bij de toepassing van de zogenaamde CFC misbruikbepalingen in een intra-Europese context. Zo heeft het Hof in randnummer 66 van het arrest in de zaak C-196/04, *Cadbury Schweppes v. Commissioners of Inland Revenue* erop gewezen dat een "reële vestiging die daadwerkelijk een economische activiteit in de lidstaat van ontvangst uitoeft" moet worden uitgesloten van het toepassingsgebied van een dergelijke maatregel.

In de uitwerking van dit tegenbewijs heeft de Regering zich in de eerste plaats laten leiden door de elementen die vervat zijn in het in het advies van de Raad van State vermelde "Cadbury Schweppes" arrest' (C-196/04, *Cadbury Schweppes v. Commissioners of Inland Revenue*). In randnummer 66 van dit voornoemde arrest wijst het Hof dat het niet proportioneel is om de fundamentele vrijheden te ontzeggen aan een "reële

celle-ci fait partie, sont exclues de la qualification de construction juridique.

Sont également exclues de la définition de construction juridique, les entités dont les titres sont inscrits à la cote d'une bourse de valeurs mobilières d'un État membre de l'Union européenne suivant les conditions de la Directive 2001/34/CE du Parlement Européen et du Conseil du 28 mai 2001 concernant l'admission de valeurs mobilières à la cote officielle et l'information à publier sur ces valeurs, ou d'un État tiers dont la législation prévoit des conditions d'admission analogues.

Ces dispositions sont insérées dans un 13°/1 à l'article 2, § 1er, CIR 92 afin d'exclure toutes les entités susvisées de la qualification de construction juridique également lorsqu'elles prennent la forme d'une construction juridique avec ou sans personnalité juridique. L'ensemble des dispositions relatives au régime fiscal des constructions juridiques, y compris l'obligation de déclaration ne leur sont pas applicables.

Dans l'avis n° 57 455/3 du Conseil d'État, on se réfère à la jurisprudence de la Cour de Justice de l'Union européenne dans la note de bas de page concernant le point 4.1, alinéa 2. De ce fait, l'avis rappelle à ce propos que le principe de proportionnalité exige lors de l'adoption de mesures fiscales visant à prévenir et à lutter contre la fraude que le contribuable soit en mesure d'apporter la preuve contraire.

La possibilité d'apporter la preuve contraire par le contribuable est jugée nécessaire dans la jurisprudence de la Cour lors de l'application de mesures anti-abus de droit de type CFC dans un contexte intra-européen. Ainsi, la Cour a stipulé au numéro 66 de l'arrêt C-196/04 dans l'affaire *Cadbury Schweppes vs Commissioners of Inland Revenue* qu'une constitution réelle ayant pour objet l'accomplissement d'activités économiques effectives dans l'État membre d'accueil" doit être exclue du champ d'application d'une telle mesure.

Lors de l'élaboration de cette preuve contraire, le Gouvernement s'est en premier lieu laissé guider par les éléments contenus dans l'arrêt Cadbury Schweppes' mentionné dans l'avis du Conseil d'État (C-196/04, *Cadbury Schweppes v. Commissioners of Inland Revenue*). Au numéro 66 de cet arrêt précité, la Cour a noté qu'"une constitution réelle ayant pour objet l'accomplissement d'activités économiques effectives

vestiging die daadwerkelijk een economische activiteit in de lidstaat van ontvangst uitoefent”.

In randnummer 67 van hetzelfde arrest wijst het Hof dat de vaststelling van een dergelijke “reële vestiging” moet “berusten op objectieve en door derden controleerbare elementen die onder meer verband houden met de mate van fysiek bestaan [...] in termen van lokalen, personeel en uitrusting.”.

Bij de uitwerking van dit tegenbewijs heeft de regering zich eveneens laten leiden door de Resolutie van de Raad van 8 juni 2010 over coördinatie van de regels inzake buitenlandse filialen („Controlled Foreign Corporation – CFC”) en onderkapitalisatie („thin capitalisation”) in de Europese Unie. In deze resolutie wordt immers verder gebouwd op de in bovenvermelde rechtspraak ontwikkelde begrippen en beveelt de Raad aan om de volgende criteria te hanteren bij het detecteren van kunstmatige winst- en vermogensoverdracht:

“— de opgerichte entiteit vormt in wezen geen daadwerkelijke vestiging die daadwerkelijk economische activiteiten uitoefent;

— de activiteiten die de entiteit ogenschijnlijk uitoefent, staan niet in verhouding tot de mate waarin het fysiek bestaat in termen van lokalen, personeel en uitrusting;”.

In navolging van het advies van de Raad van State en voortbouwend op de voormelde Resolutie van de Raad, wordt bijgevolg voor de belastingplichtige een mogelijkheid voorzien om aan te tonen dat de entiteit waarvan hij een oprichter of een derde begunstigde is geen juridische constructie is.

De mogelijkheid tot het leveren van een tegenbewijs wordt overigens niet beperkt tot entiteiten die gevestigd zijn in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, maar is eveneens mogelijk voor entiteiten die gevestigd zijn in een Staat bedoeld in artikel 5/1, § 1, tweede lid WIB 92. Het betreft dus entiteiten die gevestigd zijn in een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten, in een Staat waarmee België een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, of in een Staat die samen met België deelneemt aan een ander bilateraal of multilateraal gesloten juridisch instrument, op voorwaarde dat deze overeenkomst, dit akkoord of dit juridisch instrument de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoord sluitende Staten mogelijk maakt.

dans l’État membre d’accueil” n’est pas proportionnée pour refuser les libertés fondamentales.

Dans le numéro 67 du même arrêt, la Cour indique que la constatation d’une telle “constitution réelle” doit “reposer sur des éléments objectifs et vérifiables par des tiers, relatifs, notamment, au degré d’existence physique [...] en termes de locaux, de personnel et d’équipements.”.

Lors de l’élaboration de cette preuve contraire, le gouvernement s’est également laissé guider par la Résolution du Conseil du 8 juin 2010 sur la coordination des règles relatives aux sociétés étrangères contrôlées (SEC) (“Controlled Foreign Corporation” – “CFC”) et à la sous-capitalisation (“thin capitalisation”) au sein de l’Union européenne. Dans cette résolution, on s’est en effet basé sur les concepts développés dans la jurisprudence susmentionnée et le Conseil recommande d’utiliser les critères suivants pour détecter le transfert de profits et de patrimoines artificiels:

“— l’entité constituée ne correspond pas pour l’essentiel à une implantation réelle ayant pour objet l’exercice d’activités économiques effectives;

— il n’existe pas de corrélation proportionnée entre les activités apparemment exercées par l’entité et la mesure dans laquelle celle-ci existe physiquement, sous la forme de locaux, de personnel et d’équipements;”.

Suite à l’avis du Conseil d’État et en se basant sur la Résolution du Conseil précitée, on prévoit par conséquent pour le contribuable une possibilité de démontrer que l’entité dont il est un fondateur ou un bénéficiaire autre, n’est pas une construction juridique.

La possibilité d’apporter une preuve contraire n’est ensuite pas limitée aux entités établies dans un État membre de l’Espace économique européen, mais est également possible pour les entités établies dans un État visé à l’article 5/1, § 1er, alinéa 2, CIR 92. Cela concerne donc les entités établies dans un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition, dans un État avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l’échange de renseignements en matière fiscale ou dans un État qui, avec la Belgique, est partie à un autre instrument juridique bilatéral ou multilatéral, pourvu que cette convention, cet accord ou cet instrument juridique permette l’échange d’informations en vue de l’application de la législation interne des États contractants en matière fiscale.

De belastingplichtige zal evenwel slechts kunnen bewijzen dat de entiteit, gevestigd in een Staat als bedoeld in artikel 5/1, § 1, tweede lid WIB 92, die in het toepassingsgebied van artikel 2, § 1, 13°, WIB 92 is begrepen geen juridische constructie is, indien hij cumulatief aantoon dat:

1° de entiteit op de plaats waar deze entiteit gevestigd is of in voorkomend geval op de plaats waar de entiteit een vaste inrichting heeft, een daadwerkelijke, niet geveinsde economische activiteit heeft ontwikkeld en dat deze activiteit kadert in de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheid. Door te beklemtonen dat de economische activiteit dient te kaderen in de uitoefening van de beroepswerkzaamheid, worden alle economische handelingen die kaderen in het beheer van een privévermogen uitgesloten. Enkel economische activiteiten die inkomsten genereren die conform de bepalingen van het WIB 92 kunnen gekwalificeerd worden als beroepsinkomsten komen dus in aanmerking;

2° het geheel van de lokalen, personeel en uitrusting die de entiteit tot haar beschikking heeft op de plaats waar deze entiteit gevestigd is, in verhouding staat tot de voormelde economische activiteit die deze entiteit aldaar uitoefent.

Definitie van oprichter

De definitie van hoedanigheid van oprichter van een juridische constructie beoogd in artikel 2, § 1, 14°, WIB 92 werd om de hierna vermelde redenen volledig vervangen.

De hoedanigheid van oprichter van een juridische constructie wordt uitgebreid met de rechtspersonen die overeenkomstig artikel 220, WIB 92 aan de rechtspersonenbelasting onderworpen zijn. Dit geldt voor de verschillende in overweging genomen gevallen in het eerste, tweede en vierde streepje van artikel 2, § 1, 14°, WIB 92.

De definitie van oprichter-erfgenaam zoals ingevoegd in artikel 2, § 1, 14°, derde streepje, WIB 92 bij de voornoemde wet van 30 juli 2013, beperkt zich tot de directe of indirecte erfgenamen van de oorspronkelijke oprichter. Er is gebleken dat het nodig was om de notie van oprichter uit te breiden naar de erfgenamen die generatie na generatie zullen erven van de oprichter die direct of indirect heeft geërfd van de oorspronkelijke oprichter. Bovendien wordt het begrip erfgenamen vervangen door dat van erfgerechtigden wat meer gepast lijkt bij leven van de personen van wie zij misschien ooit zullen erven, maar die op dat ogenblik nog in leven zijn.

Le contribuable ne pourra toutefois prouver que l'entité comprise dans le champ d'application de l'article 2, § 1er, 13°, CIR 92 et établie dans un État visé à l'article 5/1, § 1er, alinéa 2, CIR 92, n'est pas une construction juridique, que s'il démontre cumulativement que:

1° l'entité dans le lieu où elle est établie ou le cas échéant, où elle dispose d'un établissement stable, a développé une activité économique effective, non artificielle et que cette activité cadre avec l'exercice de son activité professionnelle. En soulignant que l'activité économique doit cadrer avec l'exercice de l'activité professionnelle, toutes les transactions qui cadrent avec la gestion d'un patrimoine privé sont exclues. Sont donc uniquement prises en considération, les activités économiques qui génèrent des revenus qui conformément aux dispositions du CIR 92, peuvent être qualifiées de revenus professionnels;

2° l'ensemble des locaux, du personnel et de l'équipement que l'entité a à sa disposition dans le lieu où elle est établie, est en proportion avec l'activité économique précitée que cette entité y exerce.

Définition de fondateur

La définition de la qualité de fondateur d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 14°, CIR 92 a été intégralement remplacée pour les raisons suivantes.

La qualité de fondateur d'une construction juridique est étendue aux personnes morales assujetties à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220, CIR 92. Cela vaut pour les différents cas envisagés aux premier, deuxième et quatrième tirets de cet article 2, § 1er, 14°, CIR 92.

La définition de fondateur "héritier" telle qu'insérée à l'article 2, § 1er, 14°, troisième tiret, CIR 92 par la loi du 30 juillet 2013 précitée, se limite aux héritiers directs ou indirects du fondateur d'origine. Il est apparu nécessaire d'élargir cette notion de fondateur aux héritiers qui génération après génération, hériteront du fondateur qui a hérité directement ou indirectement du fondateur d'origine. La notion d'héritiers a également été remplacée par celle de successibles qui semble plus appropriée du vivant de la personne dont ils hériteront peut-être un jour mais qui est encore en vie à ce moment-là.

De aandacht wordt gevestigd op het feit dat als erfgenaam in de zin van de definitie van oprichter beoogd in artikel 2, § 1, 14°, derde streepje, WIB 92, wordt verstaan alle natuurlijke personen betrokken bij een nalatenschap van de oorspronkelijke oprichter, ongeacht of deze personen erfgenamen met voorbehouden erfdeel, algemene legataris of bijzondere legataris van de nalatenschap zijn.

Elk van deze personen is in principe een oprichter-erfgenaam die zich van die hoedanigheid vrij kan stellen indien hijzelf en zijn erfgerechtigden, m.a.w. zijn toekomstige erfgenamen, geen enkel voordeel van de juridische constructie zullen verkrijgen.

Hier wordt gewag gemaakt van erfgerechtigden om te vermijden dat bepaalde oorspronkelijke oprichters enkel sommen nalaten aan hun erfgenamen als aan een bepaalde voorwaarde is voldaan (bv. de 30ste verjaardag of het huwelijk) of beslissen een generatie over te slaan door voordelen uit te keren aan hun kleinkinderen.

Er werden verschillen in vertaling ontdekt in artikel 2, § 1, 13°, b, en 14°, derde en vierde streepje, WIB 92. Deze verschillen worden weggewerkt zonder de betekenis van de tekst te veranderen.

Definitie van derde begunstigde

Buiten de oprichters die reeds werden gedefinieerd in artikel 2, § 1, 14°, WIB 92, bleek dat ook andere personen financiële voordelen kunnen verkrijgen die worden toegekend door een in artikel 2, § 1, 13°, WIB 92 beoogde juridische constructie.

Daarom werd een nieuwe definitie, namelijk die van derde begunstigde, ingevoegd in artikel 2, § 1, WIB 92, door een bepaling opgenomen onder 14°/1.

De derde begunstigde is een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220, WIB 92 aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen die op enig moment en op enige wijze enig voordeel verkrijgt van de juridische constructie beoogd in artikel 2, § 1, 13°, WIB 92.

De derde begunstigde moet dus geen familieband hebben met de oprichters en kan ook een rechtspersoon zijn die onderworpen is aan de rechtspersonenbelasting. Eénzelfde belastingplichtige natuurlijke persoon kan voor een bepaald aanslagjaar tegelijkertijd de hoedanigheid van oprichter en van derde begunstigde bezitten.

Wanneer een juridische constructie is opgericht bij een rechterlijke beslissing (zie artikel 122 van het

On attire l'attention sur le fait que par héritiers au sens de la définition de fondateur visé à l'article 2, § 1er, 14°, troisième tiret, CIR 92, on entend toutes les personnes physiques présentes à la succession du fondateur originaire, que ces personnes soient héritières réservataires, légataires universels ou légataires particuliers d'un héritage.

Chacune de ces personnes est en principe un fondateur héritier qui peut s'exonérer de cette qualité si lui-même et ses successibles, c'est-à-dire ses futurs héritiers, ne bénéficieront d'aucun avantage de la construction juridique.

Si on mentionne ici les successibles, c'est en vue d'éviter que certains fondateurs originaires ne lèguent certaines sommes à leurs héritiers uniquement lorsqu'une condition précise est remplie dans leur chef (par exemple l'âge de 30 ans ou le mariage) ou décident de "sauter" une génération en distribuant des avantages à leurs petits-enfants.

Des discordances de traduction ont été détectées à l'article 2, § 1er, 13°, b, et 14°, troisième et quatrième tirets, CIR 92 et ont été corrigées, mais sans modifier le sens du texte.

Définition de bénéficiaire autre

Hormis les fondateurs déjà définis à l'article 2, § 1er, 14°, CIR 92, il est apparu que d'autres personnes pouvaient bénéficier d'avantages octroyés par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, CIR 92.

C'est la raison pour laquelle une définition nouvelle, celle de bénéficiaire autre, est insérée par un 14°/1 dans l'article 2, § 1er, CIR 92.

Le bénéficiaire autre est une personne physique ou une personne morale assujettie à l'impôt des personnes physiques conformément à l'article 220, CIR 92 qui perçoit à un moment et d'une manière quelconques tout avantage de la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, CIR 92.

Le bénéficiaire autre ne doit donc pas avoir de lien de parenté avec les fondateurs et peut être également une personne morale imposable à l'impôt des personnes morales. Un même contribuable personne physique peut avoir à la fois la qualité de fondateur et de bénéficiaire autre pour un exercice d'imposition déterminé.

Lorsqu'une construction juridique est créée par une décision judiciaire (voir article 122 du Code de droit

Wetboek van internationaal privaatrecht), en de betrokken uitspraak tegenstelbaar is aan de belastingadministratie, zullen de in deze uitspraak vastgestelde regels worden uitgevoerd en de inkomsten die door de juridische constructie worden toegekend zullen niet noodzakelijk kunnen worden belast in hoofde van een oprichter of een derde begünstigde. Als de uitspraak niet tegenstelbaar is aan de Belgische belastingadministratie, dan zullen de regels vastgelegd in de artikelen 2, § 1, 13° tot 14°/1, 5/1 en 220/1, WIB 92, volledig van toepassing zijn en de door deze juridische constructie verkregen inkomsten, zullen in beginsel belastbaar zijn in hoofde van de oprichter of de derde begünstigde.

Art. 39

Er wordt in het WIB 92 een artikel 5/1 ingevoegd ten einde het belastingregime van de juridische constructies vast te leggen volgens het doorkijkprincipe, door de belastbare inkomsten te bepalen en de belastingplichtige aan te duiden die op deze inkomsten zal worden belast.

Benadrukt wordt dat de fictie van fiscale transparantie alle door de juridische constructie verkregen inkomsten beoogt. Deze inkomsten zullen worden belast volgens de aard die ze zouden gehad hebben indien de oprichters ze rechtstreeks hadden ontvangen. Het betreft de onroerende inkomsten, inkomsten uit kapitaal en roerende goederen, de beroepsinkomsten evenals de diverse inkomsten. De inkomsten van onroerende goederen en van roerende goederen en kapitalen kunnen een beroepskarakter verkrijgen, wanneer deze goederen en kapitalen worden gebruikt voor de uitoefening van de beroepswerkzaamheid, die wordt uitgeoefend door de begünstigde van deze inkomsten en omwille hiervan belastbaar zijn als beroepsinkomsten. Bovendien worden die inkomsten ten name van de natuurlijke personen belast volgens de normale regels die voor hen gelden inzake personenbelasting, met inbegrip van bijvoorbeeld het bevrijdende karakter van de roerende voorheffing.

Behoudens wanneer wordt aangetoond dat de voornoemde inkomsten werden betaald of toegekend aan een derde begünstigde die een natuurlijke persoon of rechtspersoon is, is de riksinswoner die een oprichter is van de juridische constructie belastbaar op de voornoemde inkomsten alsof hij deze rechtstreeks verkregen heeft.

De mogelijkheid om aan te tonen dat de door de juridische constructie verkregen inkomsten werden betaald of toegekend aan een derde begünstigde, behoort in principe toe aan de oprichter van de juridische constructie.

international privé) et que le jugement en cause est opposable à l'administration fiscale, les règles édictées dans ce jugement seront exécutées et les revenus distribués par la construction juridique ne pourront pas nécessairement être imposés dans le chef d'un fondateur ou d'un bénéficiaire autre. Si le jugement n'est pas opposable au fisc belge, alors les règles visées aux articles 2, § 1er, 13° à 14°/1, 5/1 et 220/1, CIR 92 seront tout à fait applicables et les revenus perçus par cette construction juridique seront en principe imposables dans le chef du fondateur ou du bénéficiaire autre.

Art. 39

Un article 5/1 est inséré dans le CIR 92 afin de définir le régime d'imposition des constructions juridiques selon le principe de la transparence en déterminant notamment les revenus imposables et les contribuables imposés sur ceux-ci.

On insiste sur le fait que la fiction de transparence fiscale vise tous les revenus perçus par la construction juridique qui seront imposés suivant la nature qu'ils auraient eue si les fondateurs les avaient recueillis directement. Il pourra s'agir de revenus immobiliers, de revenus de capitaux et biens mobiliers, de revenus professionnels ainsi que de revenus divers. Les revenus de biens immobiliers et les revenus de capitaux et biens mobiliers peuvent acquérir un caractère professionnel lorsque ces avoirs sont affectés à l'exercice de l'activité professionnelle du bénéficiaire desdits revenus et de ce fait, être imposables au titre de revenus professionnels. En plus, ces revenus sont taxés dans le chef des personnes physiques selon les règles normales qui leur sont applicables en matière d'impôt des personnes physiques, y compris par exemple le caractère libéatoire du précompte mobilier.

Sauf s'il est établi que les revenus précités ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est une personne physique ou une personne morale, le contribuable imposable est l'habitant du Royaume qui est un fondateur de la construction juridique qui est imposable sur les revenus précités comme s'il les recueillait directement.

La possibilité d'établir que ces revenus ont été payés ou attribués par la construction juridique à un bénéficiaire autre, appartient en principe au fondateur.

Wanneer een oprichter of de fiscale administratie met alle rechtsmiddelen, behoudens de eed, aantonen dat de door de juridische constructie ontvangen inkomsten aan een derde begunstigde zijn betaald geweest, is deze laatste dus belastbaar op de inkomsten volgens de aard bepaald overeenkomstig het WIB 92, de bijzondere wetten inzake inkomstenbelastingen en de besluiten die in uitvoering van die wetten zijn genomen, alsof deze derde begunstigde ze rechtstreeks ontvangen had.

De oprichter of de fiscale administratie kan aan de hand van de burgerrechtelijke regels m.b.t. erfopvolging die van toepassing zijn bij het openvallen van een nalatenschap in België, aantonen dat een derde begunstigde de door de juridische constructie ontvangen inkomsten heeft verkregen. De oprichter of de fiscale administratie kan eveneens beroep doen op de specifieke bepalingen van een geldig testament na het openvallen van de nalatenschap. Op deze manier kan de oprichter of de fiscale administratie een bijzonder legaat dat de overledene ten gunste van deze begunstigde zou gedaan hebben, doen gelden. Hetzelfde geldt voor een schenking. Tot slot kan de oprichter of de fiscale administratie zich beroepen op zijn verzaking aan een erfenis, neergelegd ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg waar de nalatenschap is opengevallen of voor een notaris.

Om het voormelde bewijs te leveren zal de derde begunstigde in ieder geval een inwoner moeten zijn van, of indien het een rechtspersoon betreft, gevestigd zijn in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, in een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten, in een Staat waarmee België een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden of in een Staat die, samen met België, deelneemt aan een ander bilateraal of multilateraal gesloten juridisch instrument, op voorwaarde dat deze overeenkomst, dit akkoord of dit juridisch instrument de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoord sluitende Staten mogelijk maakt.

De administratie moet uiteraard in het kader van de gegevensuitwisseling over pertinente gegevens kunnen beschikken om het bewijs te kunnen verifiëren.

Deze vereisten van inwonerschap of vestiging moeten toelaten dat de werkelijkheid van de door de oprichter bezorgde bewijzen kan worden nagegaan bij de andere Staat. Het moet mogelijk zijn om de Staat waar de derde begunstigde geacht wordt zijn fiscale woonplaats te hebben of waar deze gevestigd is, te bevragen door middel van de voorziene bepalingen uit de overeenkomsten tot voorkoming van dubbele belasting of de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking

Lorsqu'un fondateur ou l'administration fiscale établit par toute voie de droit sauf le serment que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés à un bénéficiaire autre, ce dernier est alors imposable sur ces revenus suivant la nature déterminée conformément au CIR 92, aux lois particulières en matière d'impôts sur les revenus et des arrêtés pris pour leur exécution comme si ce bénéficiaire autre les avait recueillis directement.

Le fondateur ou l'administration fiscale peut établir qu'un bénéficiaire autre a reçu les revenus perçus par la construction juridique en utilisant notamment les règles civiles de dévolution légale des successions applicables en cas d'ouverture d'une succession en Belgique. Le fondateur ou l'administration fiscale peut également utiliser les dispositions particulières d'un testament valable après l'ouverture de la succession. Ainsi, le fondateur ou l'administration fiscale peut faire valoir un legs particulier que le défunt aurait fait au profit de ce bénéficiaire. Il en est de même pour une donation. Le fondateur ou l'administration fiscale peut enfin s'appuyer sur sa renonciation à une succession faite au greffe du tribunal de première instance où s'est ouverte la succession ou devant un notaire.

Afin d'apporter la preuve précitée, en tout état de cause, le bénéficiaire autre devra être résident d'un État membre de l'Espace économique européen, d'un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition ou avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale ou d'un État qui, avec la Belgique, est partie à un autre instrument juridique bilatéral ou multilatéral, pourvu que cette convention, cet accord ou cet instrument juridique permette l'échange d'informations en vue de l'application de la législation interne des États contractants en matière fiscale, ou, pour les personnes morales, y être établi.

En effet, l'administration doit pouvoir disposer, dans le cadre de l'échange de renseignements, de données pertinentes afin de pouvoir vérifier la preuve.

Ces exigences de résidence ou d'établissement ont pour objectif de pouvoir vérifier auprès l'État étranger la réalité des preuves fournies par le fondateur. On doit pouvoir interroger l'État dans lequel le bénéficiaire autre est censé avoir sa résidence fiscale ou s'être établi, en utilisant les dispositions prévues dans des conventions préventives de la double imposition ou des accords d'échange de renseignements en matière fiscale. Il peut y avoir d'autres types d'accords internationaux qui

tot belastingaangelegenheden. Er kunnen ook andere types van internationale akkoorden voorkomen die het mogelijk maken deze bewijzen via dergelijke uitwisselingen van inlichtingen in te winnen.

Men denkt hierbij inzonderheid aan het met de Verenigde Staten gesloten FATCA-akkoord dat voorziet in een uitwisseling van inlichtingen, of op het multilateraal vlak het gezamenlijke Verdrag van de OESO en de Raad van Europa van 25 januari 1988 inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden, met oog op de toepassing van de interne fiscale wetgeving van de contracterende lidstaten. De automatische uitwisseling van inlichtingen zoals bepaald in het voormelde multilateraal gesloten Verdrag vereist dat de bevoegde overheden van de contracterende Staten voorafgaandelijk een administratieve overeenkomst sluiten betreffende de te volgen procedure en de categorieën van uit te wisselen inlichtingen.

Het is de mogelijkheid tot uitwisseling van inlichtingen die zal moeten worden nagegaan. Zo laten niet alle overeenkomsten tot voorkoming van dubbele belasting toe om inlichtingen uit te wisselen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoord sluitende Staten, zoals bijvoorbeeld de overeenkomst gesloten met de USSR, die nog van toepassing is op de enkele voormalige lidstaten van de USSR, zoals Turkmenistan.

In geval van meerdere oprichters, elk met een eigen inbreng, is elke oprichter: belastbaar in verhouding tot zijn deel in de juridische constructie of, indien die verdeling niet gekend is, elk voor een gelijk deel. In het geval van opdeling van de eigendom van de rechten die door de oprichters van een in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92 bedoelde juridische constructie, worden aangehouden, is iedere oprichter belastbaar in verhouding tot de economische rechten die hij er bezit of indien de verdeling niet gekend is, elk voor een gelijk deel.

In dezelfde redenering worden ook zijn erfgenamen die de hoedanigheid van oprichter verwerven, eveneens belastbaar op de door de juridische constructie verkregen inkomsten in verhouding tot hun aandeel in de juridische constructie. Indien het aandeel in de juridische constructie niet wordt aangetoond, worden ze geacht eigenaar te zijn in verhouding tot hun aandeel in de erfenis van de oprichter van wie zij de plaats innemen.

Indien de oorspronkelijke oprichter een natuurlijke persoon is, is alleen deze laatste de enige belastingplichtige die belastbaar is op de door de in artikel 2, § 1, 13°, WIB 92 beoogde juridische constructie, verkregen inkomsten, tenzij hij aantoont dat deze inkomsten aan een derde begunstigde betaald zijn geweest.

permettent de recueillir ces preuves via de tels échanges de renseignements.

On pense notamment à l'accord FATCA conclu avec les États-Unis qui prévoit l'échange d'informations, ou, sur le plan multilatéral, la convention conjointe OCDE/Conseil de l'Europe du 25 janvier 1988 concernant l'assistance administrative mutuelle en matière fiscale, en vue de permettre l'application de la législation interne des États contractants en matière fiscale. L'échange automatique de renseignements prévu par la convention multilatérale précitée requiert que les Autorités compétentes des États contractants concluent un accord administratif préalable concernant la procédure à suivre et les catégories de renseignements échangés.

C'est la possibilité d'échange d'informations qu'il convient de vérifier. Ainsi, toutes les conventions préventives de la double imposition ne permettent pas l'échange de renseignements en vue de l'application de la législation interne des États contractants, par exemple, la convention conclue avec l'URSS qui est encore applicable avec certains anciens États de l'URSS comme le Turkmenistan.

En cas de pluralité de fondateurs, avec chacun un apport propre: ils sont imposables en fonction de leur part dans la construction juridique ou, si cette répartition n'est pas connue, chacun pour une part identique. En cas de démembrement de la propriété des droits juridiques détenus par les fondateurs d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92, chaque fondateur est imposable en proportion des droits économiques qu'il y détient ou à défaut de connaître cette répartition, chacun pour une part identique.

De même, dans un même raisonnement, ses héritiers qui acquièrent la qualité de fondateur, sont également imposables sur les revenus perçus par la construction juridique en proportion de leur part dans la construction juridique. Si cette proportion n'est pas démontrée, ils sont censés être propriétaires en proportion de leur part dans la succession du fondateur auquel ils se substituent.

Si le fondateur originaire est une personne physique, seul ce dernier est l'unique contribuable imposable sur les revenus perçus par la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, CIR 92 sauf s'il établit que ces revenus ont été payés à un bénéficiaire autre.

Bij overlijden van de oorspronkelijke oprichter, wordt eerst de persoon die van hem heeft geërfd, belastbaar op de door de in artikel 2, § 1, 13, WIB 92 bedoelde juridische constructie verkregen inkomsten.

De hoedanigheid van oprichter “erfgenaam” wordt overgedragen van generatie op generatie. De erfge rechtigden verwerven de hoedanigheid van oprichter vanaf het overlijden van de oprichter “erfgenaam” die hen is voorafgegaan.

Het feit van rechtstreeks of onrechtstreeks te erven moet worden gelezen in verhouding tot de noties van plaatsvervulling in directe of zijlijn.

Deze hoedanigheid van oprichter brengt zowel de verplichting met zich mee de juridische constructie in de aangifte in de personenbelasting te vermelden, als de mogelijkheid om in zijn hoofde belast te worden op door de juridische constructie verkregen inkomsten op basis van de fictie van fiscale transparantie.

Wanneer deze natuurlijke persoon echter aantoont dat noch hij, noch zijn erfge rechtigden, op enig moment op enige wijze van de juridische constructie financiële of andere voordelen kunnen verkrijgen, verwerft deze natuurlijke persoon niet de hoedanigheid van oprichter (erfgenaam) beoogd in artikel 2, § 1, 14°, derde streepje, WIB 92.

Wat de in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, beoogde juridische constructies betreft, is het in de eerste plaats de oprichter beoogd in artikel 2, § 1, 14°, eerste of tweede streepje, WIB 92, die in principe de juridische rechten van de aandelen in de juridische constructie vanaf de oprichting in het bezit zal hebben. Hierdoor is hij de belastingplichtige, die belastbaar is op alle inkomsten die worden verkregen door deze juridische constructie. In geval van splitsing van de eigendom op welk moment ook, zal iedere natuurlijke persoon die economische rechten op de goederen in het bezit van de juridische constructie aanhoudt, belastbaar zijn in verhouding tot zijn economische rechten als oprichter beoogd in artikel 2, § 1, 14°, eerste, tweede of vierde streepje, WIB 92.

Het hierboven uiteengezette vermoeden van de verdeling van inkomsten kan door elke oprichter worden weerlegd voor zover wordt aangetoond aan welke andere persoon en in welke verhouding de door de juridische constructie verkregen inkomsten moeten worden toegekend.

Een rijkseinwoner kan ook ontkomen aan een kwalificatie als oprichter van een juridische constructie door bijvoorbeeld onherroepelijk te verzaken aan elk

Dès le décès de ce fondateur originaire, c'est d'abord la personne physique qui a hérité de celui-ci qui est imposable sur les revenus perçus par la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, CIR 92.

La qualité de fondateur “héritier” se transmet de génération en génération. Les successibles acquièrent la qualité de fondateur dès le décès du fondateur “héritier” qui les a précédé.

Le fait d'hériter directement ou indirectement doit se comprendre par rapport aux notions de représentation, de ligne directe ou collatérale.

Cette qualité de fondateur entraîne à la fois l'obligation de mentionner la construction juridique dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques et la possibilité d'être imposé dans son chef sur les revenus perçus par la construction juridique sur base de la fiction de transparence.

Toutefois, si cette personne physique établit qu'elle-même et ses successibles ne pourront bénéficier à un moment et d'une manière quelconques d'un avantage octroyé par la construction juridique, alors, cette personne physique n'acquiert pas la qualité de fondateur (héritier) visé à l'article 2, § 1er, 14°, troisième tiret, CIR 92.

En ce qui concerne les constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92, c'est d'abord le fondateur visé à l'article 2, § 1er, 14°, premier ou deuxième tiret, CIR 92 qui détiendra en principe les droits juridiques des actions ou parts de la construction juridique dès sa constitution. De ce fait, il est le contribuable imposable sur tous les revenus perçus par cette construction juridique. Néanmoins, en cas de démembrement de la propriété à quelque moment que ce soit, chaque personne physique qui détiendra des droits économiques sur les biens détenus par la construction juridique sera imposable en proportion de ses droits économiques en qualité de fondateur visé à l'article 2, § 1er, 14°, premier, deuxième ou quatrième tirets, CIR 92.

Les présomptions de répartitions énoncées ci-dessus peuvent être réfutées par toute voie de droit sauf le serment par le fondateur ou le bénéficiaire autre pour autant qu'il soit démontré à quelle autre personne et dans quelle proportion, les revenus perçus par la construction juridique doivent être attribués.

L'habitant du Royaume pourra également s'exonérer de sa qualité de fondateur d'une construction juridique par exemple en renonçant de manière irrévocable

voordeel vanuit de juridische constructie en een brief van de vertegenwoordiger van de juridische constructie of de beheerder voor te leggen, waarin wordt vermeld dat deze persoon of zijn erfopvolgers op geen enkele moment en op geen enkele manier enig voordeel zullen kunnen verkrijgen dat wordt toegekend door de juridische constructie. In principe zal de fiscale administratie een dergelijke briefwisseling aanvaarden als een bewijsmiddel. Wanneer echter zou blijken dat de brief niet met de werkelijkheid overeenstemt, zal de fiscale administratie zich op artikel 450, WIB 92, kunnen beroepen zowel ten aanzien van de oprichter die deze briefwisseling als bewijs heeft gebruikt als ten aanzien van de juridische constructie of de voormalde beheerder die aan de oorsprong ligt van deze brief.

De door de in artikel 2, § 1, 13, b, WIB 92 bedoelde juridische constructie gedane uitkeringen ten gevolge van haar ontbinding, of van de totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa waarvoor in ruil geen gelijkwaardig tegenprestatie werd verkregen, beoogd in artikel 18, 2^oter, b, WIB 92 zijn enkel onderworpen aan de hiervoor omschreven fiscale transparantie wat het gedeelte betreft dat het bedrag van de ingebrachte activa die reeds in België hun belastingregime hebben ondergaan, overschrijdt.

Wanneer de oprichter of de fiscale administratie overeenkomstig de hiervoor besproken bepalingen heeft aangetoond dat de door de juridische constructie verkregen inkomsten werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde als bedoeld in artikel 2, § 1, 14°/1, WIB 92 die een rijksinwoner is, zijn deze inkomsten, belastbaar in hoofde van deze rijksinwoner, alsof hij ze rechtstreeks verkregen heeft.

Voorbeeld 1

Veronderstel dat een in België woonachtige vader ten behoeve van zijn kinderen en zijn minnares, vrouw Z, in het jaar 2005 een juridische constructie zoals bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a, WIB 92, heeft opgericht. Bij zijn overlijden in het jaar 2012 laat de vader twee meerderjarige kinderen, X en Y, na die beiden eveneens Belgisch inwoner zijn. X en Y stellen na het overlijden van hun vader vast dat een omvangrijk deel van zijn aandelenportefeuille met een waarde in het jaar 2005 van 1000 is ondergebracht in het actief van die juridische constructie. De vader heeft geen testament opgesteld. Zijn kinderen erven dus in toepassing van artikel 745, BW voor gelijke delen. Uit briefwisseling tussen de beheerder van de juridische constructie en de kinderen blijkt dat er een derde begunstigde is, namelijk vrouw Z, van wie de identiteit door de beheerder aan

à retirer un quelconque avantage de la construction juridique et en présentant un courrier émanant de celle-ci ou d'un administrateur qui précise que cette personne ou ses successibles ne peuvent bénéficier à un moment et d'une manière quelconques, de tout avantage octroyé par la construction juridique et que cette situation est irrévocabile. En principe, l'administration fiscale acceptera ce type de courrier comme moyen de preuve. Toutefois, s'il devait apparaître par la suite que ce courrier ne correspond pas à la réalité, l'administration fiscale sera alors en droit d'invoquer l'article 450, CIR 92, tant à l'égard du fondateur qui a utilisé ce courrier qu'à l'égard de la construction juridique ou de l'administrateur précité à l'origine de celui-ci.

Les sommes distribuées par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 à la suite de sa dissolution ou du transfert total ou partiel de ses actifs sans contrepartie équivalente, prévues par l'article 18, 2^oter, b, CIR 92 ne sont soumises à la transparence fiscale définie ci-dessus qu'en ce qui concerne la partie qui excède le montant des avoirs apportés qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique.

Lorsque le fondateur ou l'administration a établi conformément aux dispositions commentées ci-dessus que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1, CIR 92 qui est un habitant du royaume, les revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef de l'habitant du royaume comme si cet habitant du Royaume les recueillait directement.

Exemple 1

Supposons qu'un père habitant en Belgique fonde au profit de ses enfants et sa maîtresse, Madame Z, une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a, CIR 92 en 2005. Lors de son décès en 2012, le père laisse également deux enfants majeurs X et Y derrière lui, qui sont tous les deux également des résidents belges. X et Y constatent, après le décès de leur père, qu'une part importante de son portefeuille d'actions d'une valeur de 1000 en 2005, est reprise dans l'actif de cette construction juridique. Le père n'a pas rédigé de testament et ses enfants héritent donc, en application de l'article 745, CC, à parts égales. Il ressort de la correspondance échangée entre l'administrateur de la construction juridique et les enfants qu'il existe un troisième bénéficiaire, à savoir Madame Z, dont l'administrateur a communiqué l'identité à X et Y. L'administrateur fournit également

X en Y wordt medegedeeld. De beheerder bezorgt de kinderen ook jaarlijks een overzicht van de inkomsten en uitkeringen van de juridische constructie.

In de jaren voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze maatregel heeft deze juridische constructie 100 dividenden en 100 meerwaarden die zijn gerealiseerd ingevolge normale verrichtingen van het privévermogen (cfr. artikel 90, 1°, WIB 92) verkregen.

In het jaar 2015, het jaar waarin de doorkijkbelasting in werking is getreden, verkrijgt deze juridische constructie 100 inkomsten, waarvan 50 is verkregen uit dividenden en 50 is verkregen op meerwaarden uit aandelen. Er worden geen inkomsten uitgekeerd.

Met betrekking tot het aanslagjaar 2016 (inkomstenjaar 2015), worden in toepassing van artikel 2, § 1, 14°, derde streepje, WIB 92, de twee kinderen beschouwd als oprichter van de juridische constructie. In toepassing van artikel 5/1 § 1, eerste en vierde lid, WIB 92, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot zijn rechten in de erfopvolging, waardoor X en Y belast worden op 50 pct. van de door de juridische constructie behaalde inkomsten.

X en Y zullen dus met betrekking tot het aanslagjaar 2016 in hun aangifte moeten opnemen dat zij elk voor een bedrag van 25 dividenden hebben verkregen, tenzij hiervoor daadwerkelijk roerende voorheffing werd ingehouden, en zij dus omwille van dit feit, in toepassing van artikel 313, WIB 92, ervan zijn vrijgesteld om deze bedragen in de aangifte te vermelden. De door de juridische constructie verkregen meerwaarden zullen niet in de aangifte moeten worden vermeld, aangezien deze meerwaarden zijn gerealiseerd ingevolge normale verrichtingen van het privévermogen (cf. artikel 90, 1°, WIB 92).

In de jaren 2016 en 2017 verkrijgt de juridische constructie dezelfde inkomsten als in jaar 2015 en deze worden op dezelfde manier belast in hoofde van X en Y. Ook in deze jaren worden er geen inkomsten uitgekeerd.

In het jaar 2018 verkrijgt de juridische constructie opnieuw 50 dividenden en 50 meerwaarden, maar deze inkomsten en een deel van de in de vorige jaren verkregen inkomsten worden uitgekeerd aan mevrouw Z ten bedrage van 200. In toepassing van artikel 2, 15°, WIB 92 wordt mevrouw Z voor het aanslagjaar 2019 (inkomstenjaar 2018) beschouwd als een derde begunstigde en zal ze in toepassing van artikel 307, vierde lid, WIB 92 in haar aangifte in de personenbelasting moeten vermelden dat zij effectief een derde begunstigde is.

chaque année aux enfants un relevé des revenus perçus par la construction et de ceux qu'elle a distribués.

Dans les années précédant l'entrée en vigueur de cette mesure, cette construction juridique a perçu des revenus de 100 en dividendes et de 100 en plus-values qui sont réalisées dans le cadre normal de la gestion du patrimoine privé (cf. article 90, 1°, CIR 92).

Durant l'année 2015, année durant laquelle l'impôt de transparence entre en vigueur, cette construction juridique perçoit des revenus de 100, dont 50 proviennent de dividendes et 50 de plus-values sur actions. Aucun revenu n'est distribué.

En ce qui concerne l'exercice d'imposition 2016 (année de revenus 2015), les deux enfants sont considérés comme fondateurs de la construction juridique en application de l'article 2, § 1er, 14°, troisième tiret, CIR 92. Comme, en application de l'article 5/1 § 1er, alinéas 1er et 4, CIR 92, chaque fondateur est imposable en proportion de ses droits dans la succession, X et Y sont imposés à 50 p.c. des revenus obtenus par la construction juridique.

X et Y devront donc, en ce qui concerne l'exercice d'imposition 2016, indiquer dans leur déclaration qu'ils ont bénéficié d'un montant de 25 de dividendes, sauf si du précompte mobilier a été réellement retenu et de ce fait, ils seront dispensés de cette mention dans leur déclaration en application de l'article 313, CIR 92. Les plus-values obtenues par la construction juridique ne devront pas être mentionnées dans la déclaration étant donné qu'elles sont réalisées suite à des opérations de gestion normale du patrimoine privé (cf. article 90, 1°, CIR 92).

Durant les années 2016 et 2017, la construction juridique obtient les mêmes revenus que durant l'année 2015 et ceux-ci sont imposés de la même manière dans le chef de X et Y. Il n'y a pas non plus de distribution de revenus durant ces années.

Durant l'année 2018, la construction juridique recueille également 50 de dividendes et 50 de plus-values, mais ces revenus et une partie des revenus obtenus durant les années antérieures sont distribués à Madame Z à concurrence de 200. En application de l'article 2, § 1er, 15°, CIR 92, Madame Z est considérée comme tiers bénéficiaire pour l'exercice d'imposition 2019 (année de revenus 2018) et devra, en application de l'article 307, alinéa 4, CIR 92, mentionner dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques qu'elle est effectivement un bénéficiaire autre.

In toepassing van artikel 5/1, § 1, eerste lid, WIB 92, kunnen X en Y inroepen dat de in dat jaar behaalde inkomsten werden uitgekeerd aan mevrouw Z die in dit jaar derde begünstigde is geworden van de juridische constructie.

Mevrouw Z wordt in toepassing van artikel 5/1, § 2, eerste lid, WIB 92 belast op de door haar verkregen inkomsten alsof zij deze inkomsten rechtstreeks zou hebben verkregen. In aanslagjaar 2019 (inkomstenjaar 2018) zal zij dus belast worden op de inkomsten die de juridische constructie in 2018 heeft verkregen, zijnde de 50 dividenden en 50 meerwaarden voor zover deze niet zijn vrijgesteld.

In het jaar 2019 verkrijgt de juridische constructie opnieuw 100 inkomsten, waarvan 50 is verkregen uit dividenden en 50 is verkregen uit meerwaarden uit aandelen. Er wordt geen uitkering verricht.

Aangezien met betrekking tot het aanslagjaar 2020 (inkomstenjaar 2019) er geen sprake is van een derde begünstigde, worden opnieuw, net zoals in aanslagjaren 2016, 2017 en 2018 (inkomstenjaren 2015, 2016 en 2017) deze inkomsten belast in hoofde van X en Y.

In het jaar 2020 verkrijgt de juridische constructie geen inkomsten. Halverwege het jaar overlijdt mevrouw Z, wat in dit geval gevolg heeft dat de oprichtingsakte van de in artikel 2, § 1, 13, a, WIB 92, bedoelde juridische constructie wordt ontbonden. De nog niet uitgekeerde inkomsten en de aandelenportefeuille worden verdeeld tussen X en Y.

De hierboven beschreven gebeurtenissen die betrekking hebben op aanslagjaar 2021 (inkomstenjaar 2020) hebben geen gevolgen wat de vaststelling van de inkomstenbelastingen betreft.

Voorbeeld 2

Veronderstel dat een in België woonachtige man, mijnheer W, in het jaar 2012, vlak voor zijn overlijden een juridische constructie zoals bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, heeft opgericht in een land waar geen inkomstenbelastingen geheven worden, met als doel de inkomsten die hij verkrijgt uit zijn vermogen, dat bestaat uit een aandelenportefeuille (die is samengesteld op basis van aangegeven en reeds belaste inkomsten) met een waarde van 1000, fiscaal te optimaliseren. Zijn enige zoon, mijnheer X, erft de aandelen van de juridische constructie. Veronderstel dat deze juridische constructie voor de inwerkingtreding van de doorkijkbelasting reeds een inkomen had verkregen van 200.

En application de l'article 5/1, § 1er, alinéa 1er, CIR 92, X et Y peuvent alléguer que les revenus perçus au cours de cette année 2018 ont été distribués à Madame Z qui est devenue bénéficiaire autre de la construction juridique au cours de cette année 2018.

Madame Z est imposée, en application de l'article 5/1, § 2, alinéa 1er, CIR 92, sur les revenus qu'elle a obtenus comme si elle les avait obtenus directement. Lors de l'exercice d'imposition 2019 (année de revenus 2018), elle sera donc imposée sur les revenus que la construction juridique a perçus en 2018, soit 50 de dividendes et 50 de plus-values pour autant que ceux-ci ne soient pas exemptés.

Durant l'année 2019, la construction juridique perçoit de nouveau des revenus de 100, dont 50 proviennent de dividendes et 50 de plus-values sur actions. Il n'y a aucune distribution de revenus.

Etant donné que, pour ce qui concerne l'exercice d'imposition 2020 (année de revenus 2019), il n'est pas question de bénéficiaire autre, ces revenus sont de nouveau imposés, tout comme durant les exercices d'imposition 2016, 2017 et 2018 (années de revenus 2015, 2016 et 2017), dans le chef de X et Y.

Durant l'année 2020, la construction juridique n'obtient pas de revenus. Vers la moitié de ladite année, Madame Z décède, ce qui, dans ce cas, entraîne la résolution de l'acte constitutif de la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a, CIR 92. Les revenus non encore distribués et le portefeuille d'actions sont répartis entre X et Y.

Les événements décrits ci-dessus, qui concernent l'exercice d'imposition 2021 (année de revenus 2020), n'ont pas de conséquence en ce qui concerne la détermination des impôts sur les revenus.

Exemple 2

Supposons qu'un homme habitant en Belgique, Monsieur W, ait fondé en 2012 une construction juridique au sens de l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 peu de temps avant sa mort, dans un État où aucun impôt sur les revenus n'est levé, dans le but d'optimaliser fiscalement les revenus générés par son patrimoine qui est constitué d'un portefeuille d'actions (constitué sur base de revenus déclarés et déjà imposés) d'une valeur de 1000. Son unique fils, monsieur X, hérite des actions de la construction juridique. Supposons que cette construction juridique ait déjà obtenu un revenu de 200 avant l'entrée en vigueur de l'impôt de transparence.

In het jaar 2015, het jaar van inwerkingtreding van de doorkijkbelasting, verkrijgt deze juridische constructie 100 inkomsten, waarvan 50 is verkregen uit dividenden en 50 is verkregen uit meerwaarden uit aandelen. Er worden geen inkomsten uitgekeerd.

Met betrekking tot het aanslagjaar 2016 (inkomstenjaar 2015), wordt in toepassing van artikel 2, 14°, eerste streepje, WIB 92, mijnheer X beschouwd als oprichter van de juridische constructie. In toepassing van artikel 5/1, § 1, eerste lid, WIB 92, zijn de inkomsten verkregen door een juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichter van de juridische constructie, waardoor mijnheer X belast wordt alsof hij de dividenden en meerwaarden zelf heeft verkregen.

Mijnheer X zal dus met betrekking tot het aanslagjaar 2016 in zijn aangifte moeten opnemen dat hij voor een bedrag van 50 dividenden heeft verkregen tenzij hiervoor daadwerkelijk roerende voorheffing werd ingehouden, en hij dus omwille van dit feit, in toepassing van artikel 313, WIB 92, is vrijgesteld van de opname van deze bedragen in de aangifte. De door de juridische constructie verkregen meerwaarden zullen niet in de aangifte voorkomen aangezien deze meerwaarden zijn gerealiseerd ingevolge normale verrichtingen van het privévermogen (cfr. artikel 90, 1°, WIB 92).

In de jaren 2016 en 2017 verkrijgt de juridische constructie dezelfde inkomsten als in jaar 2015 en deze worden eveneens belast in hoofde van mijnheer X. Ook in deze jaren worden er geen inkomsten uitgekeerd.

In jaar 2018 verkrijgt de juridische constructie geen inkomsten, maar worden 400 van de in de voorgaande jaren behaalde inkomsten aan mijnheer X uitgekeerd. Een deel van deze inkomsten, ten bedrage van 300, namelijk de door de juridische constructie in de jaren 2015 tot 2017 verkregen dividenden en meerwaarden, valt onder het toepassingsgebied van artikel 21, 12°, WIB 92, waardoor dit deel van de uitkering niet (in België) wordt belast. De 100 inkomsten, die de juridische constructie heeft verkregen voor de inwerkingtreding van de doorkijkbelasting, vallen niet onder het toepassingsgebied van artikel 21, 12°, WIB 92, en zullen als dividend worden belast aan 25 pct. (aanslagjaar 2019).

In het jaar 2019 wordt de juridische constructie ontbonden. De aandelenportefeuille is echter sinds de oprichting in waarde gestegen en heeft op het ogenblik van de ontbinding een waarde van 2000. Deze aandelenportefeuille wordt samen met de nog niet uitgekeerde inkomsten (100) uitgekeerd aan mijnheer X. In toepassing van artikel 18, 2°ter, b, WIB 92 wordt deze

Durant l'année 2015, cette construction juridique obtient des revenus de 100, dont 50 proviennent de dividendes et 50 de plus-values sur actions. Aucun revenu n'est distribué.

En ce qui concerne l'exercice d'imposition 2016 (année de revenus 2015), monsieur X est, en application de l'article 2, 14°, premier tiret, CIR 92, considéré comme fondateur de la construction juridique. Comme, en application de l'article 5/1, § 1er, alinéa 1er, CIR 92, les revenus obtenus par une construction juridique sont imposables dans le chef du fondateur, Monsieur X est imposé comme s'il avait obtenu lui-même les dividendes et plus-values.

Monsieur X devra donc, en ce qui concerne l'exercice d'imposition 2016, mentionner dans sa déclaration qu'il a bénéficié d'un montant de 50 de dividendes, sauf si du précompte mobilier a été réellement retenu et de ce fait, il sera dispensé de cette mention dans sa déclaration en application de l'article 313, CIR 92. Les plus-values obtenues par la construction juridique ne devront pas figurer dans la déclaration étant donné qu'elles sont réalisées suite à des opérations de gestion normale du patrimoine privé (cf. article 90, 1°, CIR 92).

Durant les années 2016 et 2017, la construction juridique obtient les mêmes revenus que durant l'année 2015 et ceux-ci sont aussi imposés dans le chef de Monsieur X. Il n'y a pas non plus de distribution de revenus durant ces années.

Durant l'année 2018, la construction juridique n'obtient pas de revenus mais 400 des revenus obtenus durant les années antérieures, sont distribués à Monsieur X. Une partie de ces revenus, à concurrence de 300, à savoir les dividendes et les plus-values perçus par la construction juridique au cours des années 2015 à 2017, tombe dans le champ d'application de l'article 21, 12°, CIR 92, de sorte qu'une partie de la distribution n'est pas imposée (en Belgique). Les 100 de revenus que la construction juridique a perçus avant l'entrée en vigueur de l'impôt de transparence ne tombent pas dans le champ d'application de l'article 21, 12°, CIR 92, et seront imposés comme dividendes à 25 p.c. (exercice d'imposition 2019).

Au cours de l'année 2019, la construction juridique est liquidée. Le portefeuille d'actions est toutefois porté à une valeur de 2 000 depuis la constitution. Ce portefeuille est distribué avec les revenus non encore distribués (100) à Monsieur X. En application de l'article 18, 2ter, b, CIR 92, cette distribution est imposée, sauf pour la partie qui a déjà été soumise au régime

uitkering belast, behalve voor het gedeelte dat reeds het Belgisch belastingregime heeft ondergaan. Aangezien de ingebrachte aandelenportefeuille op onverdachte wijze tot stand is gekomen, zal de ingebrachte 1 000, worden uitgesloten van de liquidatiebonus, de rest van het uitgekeerde bedrag, zijnde 1 100 zal echter wel, beschouwd worden als een liquidatiebonus (de doorkijkbelasting is niet toegepast geweest op deze inkomsten en zijn dus nooit aan de Belgische inkomstenbelastingen onderworpen geweest) en onderworpen worden aan een roerende voorheffing van 25 pct.

Uitsluiting van de fiscale transparantie

De fiscale transparantie is niet van toepassing op juridische constructies bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92 wanneer deze juridische constructie een inkomstenbelasting ondergaat van minstens 15 pct. van het belastbaar inkomen van deze juridische constructie dat wordt vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de Belgische inkomstenbelasting op daarmee overstemmende inkomsten. Voor de bepaling van het belastbaar inkomen wordt dus verondersteld dat in het land of rechtsgebied waar deze juridische constructie is gevestigd de Belgische regels van toepassing zijn. De in aanmerking te nemen inkomsten worden bijgevolg geacht te zijn verkregen door een aan de Belgische vennootschapsbelasting of rechtspersonenbelasting onderworpen belastingplichtige. De inkomsten die werden verkregen door middel van een vaste inrichting of door middel van een onroerend goed dat niet behoort tot een vaste inrichting of door middel van rechten met betrekking tot een dergelijk onroerend goed, die of dat zich bevindt in een land of rechtsgebied dat niet België is noch het land of rechtsgebied waar de juridische constructie is gevestigd, en waarmee België een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting heeft gesloten, worden in toepassing van het deze overeenkomst vrijgesteld en bijgevolg uitgesloten uit het belastbaar inkomen van deze juridische constructie.

De oprichter beoogd in artikel 2, § 1, 14°, WIB 92 of de derde begunstigde, moet bewijzen dat aan de gestelde voorwaarden voldaan is. Het bewijs inzake de minimum belastingheffing moet daarbij in voorkomend geval jaarlijks worden geleverd.

Voorbeeld 1

Stel, een juridische constructie met rechtspersoonlijkheid verkrijgt een boekhoudkundige winst van 150 waarvan 75 afkomstig is uit octrooi inkomsten en 35 van DBI dividenden. De juridische constructie betaalt op dit inkomen 9 belastingen.

d'imposition en Belgique. Etant donné que le portefeuille apporté a été constitué sur base de revenus déclarés et imposés, le montant apporté de 1 000 est exclu du boni de liquidation, le reste du montant distribué, à savoir 1 100, sera toutefois bien considéré comme un boni de liquidation (l'impôt de transparence n'a pas été appliqué sur ces revenus et ils n'ont donc été soumis à aucun régime d'imposition en Belgique) et sera soumis à un précompte mobilier de 25 p.c.

Exclusion à la transparence fiscale

La transparence fiscale n'est pas appliquée aux constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 lorsque cette construction juridique subit un impôt sur les revenus d'au moins 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique déterminé conformément aux règles applicables pour établir l'impôt sur les revenus belge sur les revenus correspondants. Les revenus à prendre en considération sont censés avoir été recueillis ou obtenus par un contribuable assujetti à l'impôt belge des sociétés ou à l'impôt belge des personnes morales. Pour la détermination du revenu imposable, il est donc présumé que les règles belges sont applicables dans le pays ou la juridiction dans lequel la construction juridique est établie. Par conséquent, les revenus à prendre en considération sont censés être obtenus par un contribuable assujetti à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales. Les revenus qui ont été obtenus au moyen d'un établissement stable ou au moyen d'un bien immobilier qui ne fait pas partie d'un établissement stable ou au moyen de droits relatifs à un tel bien immobilier qui se trouve dans un pays ou une juridiction qui n'est ni la Belgique ni le pays ou la juridiction où est établie la construction juridique, et avec lequel ou laquelle la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition, sont exonérés en application de cette convention et par conséquent, exclus des revenus imposables de cette construction juridique.

Le fondateur visé à l'article 2, § 1er, 14°, CIR 92 ou le bénéficiaire autre doit prouver qu'il est satisfait aux conditions prévues. La preuve relative à l'imposition minimale doit le cas échéant, être fournie annuellement.

Exemple 1

Soit une construction juridique avec la personnalité juridique qui perçoit un bénéfice comptable de 150 dont 75 proviennent de revenus de brevets et 35 de dividendes RDT. La construction juridique paie un impôt de 9 sur ces revenus.

Vooreerst dient te worden vastgesteld of deze constructie, indien ze in België gevestigd zou zijn, belastbaar zou zijn in de vennootschapsbelasting of de rechts-personenbelasting. In dit voorbeeld wordt uitgegaan dat ze belastbaar is in de vennootschapsbelasting.

Vervolgens worden de Belgische regels ter bepaling van de belastbare basis toegepast op de door de juridische constructie behaalde winst.

$$150 (\text{winst}) - (95 \text{ pct.} \times 35) (\text{DBI aftrek}) - (80 \text{ pct.} \times 75) (\text{Octrooiaftrek}) =$$

$$150 - 33,25 - 60 = 56,75$$

Tot slot moet de verhouding berekend worden tussen de effectief verschuldigde belasting en de aan de hand van de Belgische regels vastgestelde belastbare basis.

$$= 9 / 56,75$$

$$= 15,86 \text{ pct.}$$

= de doorkijkbelasting zal niet worden toegepast.

Voorbeeld 2

Stel, een juridische constructie met rechtspersoonlijkheid verkrijgt een boekhoudkundige winst van 150, afkomstig van interesses. Door aftrek van in de voorstaande boekjaren geleden verliezen ten bedrage van 120, is de juridische constructie slechts belasting van 6 verschuldigd.

Vooreerst dient te worden vastgesteld of deze constructie, indien ze in België gevestigd zou zijn, belastbaar zou zijn in de vennootschapsbelasting of de rechts-personenbelasting. In dit voorbeeld wordt uitgegaan dat ze belastbaar is in de vennootschapsbelasting.

Vervolgens worden de Belgische regels ter bepaling van de belastbare basis toegepast op de door de juridische constructie behaalde winst.

$$150 (\text{winst}) - 120 (\text{fiscaal aftrekbaar verlies}) = 30$$

Tot slot moet de verhouding berekend worden tussen de effectief verschuldigde belasting en de aan de hand van de Belgische regels vastgestelde belastbare basis.

$$= 6/30$$

$$= 20 \text{ pct.}$$

= de doorkijkbelasting zal niet worden toegepast.

Tout d'abord, il faut déterminer si cette construction, si elle était établie en Belgique, serait imposable à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales. Dans cet exemple, on part du principe qu'elle est imposable à l'impôt des sociétés.

Ensuite, il faut appliquer les règles belges afférentes à la détermination de la base imposable sur les bénéfices obtenus par la construction juridique.

$$150 (\text{bénéfices}) - (95 \text{ p.c.} \times 35) (\text{déduction RDT}) - (80 \text{ p.c.} \times 75) (\text{déduction brevets}) =$$

$$150 - 33,25 - 60 = 56,75$$

Enfin, il faut calculer le rapport entre l'impôt effectivement dû et la base imposable déterminée selon les règles belges.

$$= 9 / 56,75$$

$$= 15,86 \text{ p.c.}$$

= l'impôt de transparence ne sera pas appliqué

Exemple 2

Soit une construction juridique avec la personnalité juridique qui perçoit un bénéfice comptable provenant d'intérêts de 150. Du fait de la déduction de pertes afférentes à des exercices comptables antérieurs d'un montant de 120, la construction juridique n'est redevable que d'un impôt de 6.

Tout d'abord, il faut déterminer si cette construction, si elle était établie en Belgique, serait imposable à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales. Dans cet exemple, on part du principe qu'elle est imposable à l'impôt des sociétés.

Ensuite, il faut appliquer les règles belges afférentes à la détermination de la base imposable sur les bénéfices obtenus par la construction juridique.

$$150 (\text{bénéfices}) - 120 (\text{pertes déductibles fiscalement}) = 30$$

Enfin, il faut calculer le rapport entre l'impôt effectivement dû et la base imposable déterminée selon les règles belges.

$$= 6/30$$

$$= 20 \text{ p.c.}$$

= l'impôt de transparence ne sera pas appliqué.

Voorbeeld 3

Stel, een juridische constructie met rechtspersoonlijkheid verkrijgt een boekhoudkundige winst van 150 uit portretrechten. De juridische constructie is een belasting van 21 verschuldigd.

Vooreerst dient te worden vastgesteld of deze constructie, indien ze in België gevestigd zou zijn, belastbaar zou zijn in de vennootschapsbelasting of de rechtspersonenbelasting. In dit voorbeeld wordt uitgegaan dat ze belastbaar is in de vennootschapsbelasting.

Vervolgens worden de Belgische regels ter bepaling van de belastbare basis toegepast op de door de juridische constructie behaalde winst.

= 150 (portretrechten genereren geen aftrek of vrijstelling).

Tot slot moet de verhouding berekend worden tussen de effectief verschuldigde belasting en de aan de hand van de Belgische regels vastgestelde belastbare basis.

= 21/150

= 14 pct.

= de doorkijkbelasting zal wel worden toegepast.

Art. 40

Het artikel 40 vervolledigt artikel 18, 2° ter, WIB 92, teneinde in afwijking van a (= de huidige tekst van die bepaling), de door een in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, bedoelde juridische constructie uitgekeerde bedragen n.a.v. haar ontbinding of een totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa waarvoor in ruil geen gelijkwaardige tegenprestatie werd verkregen, als dividenden aan te merken voor het gedeelte dat het bedrag aan ingebrachte activa dat reeds haar belastingregime in België heeft ondergaan, overschrijdt

Met totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa wordt bijvoorbeeld de overdracht van de maatschappelijke zetel, van de voornaamste vestiging of van haar zetel van werkelijke leiding of beheer naar een andere Staat of rechtsorde bedoeld, net zoals alle vormen van overdracht van alle of delen van het actief, ofwel kosteloos, ofwel tegen een prijs manifest lager dan de marktprijs ten gunste van de oprichters of van een derde begunstigde.

Niettemin is deze belasting beperkt tot het deel dat het bedrag aan ingebrachte zekerheden die reeds hun

Exemple 3

Soit une construction juridique avec la personnalité juridique qui perçoit un bénéfice comptable de 150 provenant de droits à l'image. La construction juridique est redevable d'un impôt de 21.

Tout d'abord, il faut déterminer si cette construction, si elle était établie en Belgique, serait imposable à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales. Dans cet exemple, on part du principe qu'elle est imposable à l'impôt des sociétés.

Ensuite, il faut appliquer les règles belges afférentes à la détermination de la base imposable sur les bénéfices obtenus par la construction juridique.

= 150 (les droits à l'image ne génèrent aucune déduction ou exonération).

Enfin, il faut calculer le rapport entre l'impôt effectivement dû et la base imposable déterminée selon les règles belges

= 21/150

= 14 p.c.

= l'impôt de transparence sera bien appliqué.

Art. 40

L'article 40 complète l'article 18, 2° ter, CIR 92 afin, par dérogation au a (= le texte actuel de cette disposition), de définir les sommes distribuées par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13[°], b, CIR 92 à la suite de sa dissolution ou du transfert total ou partiel de ses actifs sans contrepartie équivalente, comme des dividendes pour la partie qui excède le montant des avoirs apportés qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique.

Par transfert total ou partiel de ses actifs sans contrepartie équivalente, on vise par exemple le transfert du siège social, du principal établissement ou de son siège de direction ou d'administration dans un autre État ou juridiction ou toute forme de cession de tout ou partie des actifs à titre gratuit ou à un prix manifestement inférieur au marché au profit des fondateurs ou d'un bénéficiaire autre.

Toutefois, cette imposition est limitée à la partie qui excède le montant des avoirs apportés qui ont subi leur

belastingregime in België hebben ondergaan, overschrijdt. Hiermee wordt een dubbele economische belasting vermeden wanneer er geen verlies van belastbare materie plaatsvindt.

Ten behoeve van het overschreden gedeelte zullen deze bedragen afzonderlijk belast worden aan hetzelfde tarief als de liquidatieboni die behouden zijn in a, namelijk 25 pct., behoudens indien gezamenlijke belasting voordeliger is.

De belastingambtenaar kan gebruik maken van artikel 20bis, WIB 92 om de roerende goederen of effecten te waarderen.

Art. 41

Artikel 41 vervolledigt artikel 21, WIB 92 door de toevoeging van een 12°, teneinde de inkomsten, andere dan deze bedoeld in artikel 18, 2° ter, b, WIB 92 toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92 en verkregen door een oprichter of een derde begünstigde, vrij te stellen.

Deze vrijstelling wordt slechts toegepast in de mate dat de oprichter of de derde begünstigde aantoon dat deze inkomsten door de juridische constructie verkregen inkomsten bevat die reeds in hoofde van deze oprichter of derde begünstigde hun belastingregime hebben ondergaan in België.

Art. 42

Er wordt een artikel 220/1 ingevoegd in het WIB 92, met als doel het belastingregime dat van toepassing is op de juridische constructies uit te breiden volgens het doorkijkprincipe naar de rechtspersonen door hun belastbare inkomsten te bepalen.

Dit artikel is op een gelijkaardige manier opgeteld als artikel 5/1, WIB 92, door eenvoudigweg telkens wanneer het mogelijk is de voor de natuurlijke personen voorziene bepalingen om te zetten in bepalingen voor de rechtspersonen.

Behoudens wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begünstigde die een ingezetene is van een in artikel 5/1, § 1, tweede lid, WIB 92 bedoelde Staat, of indien het een rechtspersoon betreft er in gevastigd is, zijn deze inkomsten, belastbaar in hoofde van de oprichter van de

régime d'imposition en Belgique. Ce faisant, on évite une double imposition économique quand il ne se produit pas une perte de matière imposable.

Ces sommes excédentaires seront imposées distinctement au même taux que les bonis de liquidation qui sont maintenus au a, à savoir à 25 p.c., sauf si l'imposition globale est plus favorable.

L'agent taxateur pourra faire usage de l'article 20bis, CIR 92 pour évaluer les biens mobiliers ou les titres.

Art. 41

L'article 41 complète l'article 21, CIR 92 par l'ajout d'un 12°, afin d'exempter les revenus autres que ceux visés à l'article 18, 2° ter, b, CIR 92 attribués ou mis en paiement par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er 13°, b, CIR 92 et recueillis par un fondateur ou un bénéficiaire autre.

Cette exemption n'est toutefois appliquée que dans la mesure où le fondateur ou le bénéficiaire autre établit que ces revenus sont constitués de revenus perçus par la fondation juridique qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique.

Art. 42

Un article 220/1, CIR 92 est inséré dans le CIR 92 afin d'étendre le régime d'imposition des constructions juridiques selon le principe de la transparence aux personnes morales en déterminant notamment leurs revenus imposables.

Cet article est rédigé sur le même schéma que l'article 5/1, CIR 92 en transposant simplement les dispositions prévues pour les personnes physiques aux personnes morales chaque fois que c'est compatible.

Sauf s'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est résident d'un État défini à l'article 5/1, § 1er, alinéa 2, CIR 92 ou s'il s'agit d'une personne morale, qui y est établie, ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef du fondateur de la construction juridique qui est une

juridische constructie die een in artikel 220, WIB 92 bedoelde rechtspersoon is, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks verkregen heeft.

Voor het overige, zijn de bepalingen voorzien in artikel 5/1, derde, vierde, zesde en zevende lid, WIB 92, van toepassing op de voornoemde rechtspersonen.

Wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door een juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde als bedoeld in artikel 2, § 1, 14°/1, WIB 92 die een in artikel 220, WIB 92 bedoelde rechtspersoon is, zijn deze inkomsten, belastbaar in hoofde van deze rechtspersoon, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks verkregen heeft.

De bepalingen van artikel 5/1, § 3, WIB 92 zijn van toepassing op de hierboven bedoelde bepalingen.

Art. 43

Artikel 221, WIB 92 wordt aangevuld met een tweede lid, dat toelaat om artikel 21, 12°, WIB 92 toe te passen op de rechtspersonen bedoeld in artikel 220/1, WIB 92. Omwille hiervan zal de mogelijke economische dubbele belasting worden vermeden voor deze rechtspersonen.

Art. 44

Rekening houdende met de invoeging van de ficties van fiscale transparantie bedoeld in de artikelen 5/1 en 220/1, WIB 92, paste het de verplichting om de juridische constructie te vermelden in zijn aangifte in de personenbelasting zoals bedoeld in artikel 307, § 1, vierde lid, WIB 92, aan te passen. Bovendien wordt rekening gehouden met de uitbreiding van de aangifteverplichting in hoofde van de belastingplichtigen in de rechtspersonenbelasting door een negende lid aan deze eerste paragraaf toe te voegen.

Op deze wijze wordt de meldingsplicht beter gedefinieerd in hoofde van de derde begunstigde, en bovendien wordt deze op gelijke voet geplaatst met de oprichters.

Voorts leek het logisch, omdat de rechtspersonen in hun hoedanigheid van oprichter of van derde begunstigde kunnen worden belast op de voordelen geïnd of uitgekeerd door de juridische constructies, hen eveneens de verplichting op te leggen om het bestaan van zulke juridische constructie te vermelden in de jaarlijkse aangifte in de rechtspersonenbelasting.

personne morale visée à l'article 220, CIR 92 comme si cette personne morale les recueillait directement.

Pour le surplus, les dispositions prévues à l'article 5/1, alinéas 3, 4, 6 et 7, CIR 92 s'appliquent aux personnes morales précitées.

Lorsqu'il est établi que les revenus perçus par une construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1, CIR 92 qui est une personne morale visée à l'article 220, CIR 92 ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef de cette personne morale, comme si cette personne morale les recueillait directement.

Les dispositions reprises à l'article 5/1, § 3, CIR 92 sont applicables aux dispositions visées ci-dessus.

Art. 43

L'article 221, CIR 92 est complété par un alinéa 2 qui permet que l'article 21, 12°, CIR 92 soit applicable aux personnes morales visées à l'article 220/1, CIR 92. De ce fait, la double imposition économique éventuelle est également écartée pour ces personnes morales.

Art. 44

Compte tenu de l'instauration des fictions de transparence fiscale visées aux articles 5/1 et 220/1 CIR 92, il convenait d'adapter l'obligation de mentionner la construction juridique dans sa déclaration à l'impôt des personnes physiques prévue à l'article 307, § 1er, alinéa 4, CIR 92. En outre, l'extension de l'obligation de déclarer dans le chef des contribuables assujettis à l'impôt des personnes morales a été prise en compte par l'ajout d'un alinéa 9 à ce paragraphe 1er.

De cette manière, l'obligation de déclarer est mieux cernée dans le chef du bénéficiaire autre et en outre, on en profite pour le mettre sur un pied d'égalité avec les fondateurs.

De plus, puisque les personnes morales peuvent être imposées en leur qualité de fondateur ou de bénéficiaire autre sur les revenus perçus ou distribués par les constructions juridiques, il paraissait logique de leur imposer également l'obligation de mentionner l'existence d'une telle construction juridique dans la déclaration annuelle à l'impôt des personnes morales.

De overige aanpassingen zijn louter correcties van vertalingen die niets aan de inhoud van de tekst wijzigen.

Art. 45

Artikel 315, tweede lid, 1°, WIB 92 wordt aangevuld teneinde erin te voorzien dat de belastingplichtigen hun boeken en bescheiden met betrekking tot de levensverzekeringsovereenkomsten en juridische constructies die overeenkomstig artikel 307, derde en vierde lid, WIB 92, moeten worden vermeld in de aangifte in de personenbelasting moeten voorleggen. Bovendien wordt een 3° ingevoegd betreffende de verplichtingen van belastingplichtigen in de rechtspersonenbelasting.

Art. 46

Er wordt een nieuw artikel 344/1, WIB 92 ingevoegd teneinde een specifieke anti-misbruikbepaling in te voegen voor de juridische constructies. Deze heeft tot doel om het voor de fiscale administratie mogelijk te maken het doorkijkregime toe te passen en de heffing te garanderen in hoofde van de oprichters en derde begunstigden in de situaties beschreven in de artikelen 5/1 en 220/1, WIB 92. De fiscale administratie kan bijgevolg een rechtshandeling of een geheel aan rechtshandelingen die tot doel hebben zich te verzetten tegen de toepassing van het doorkijkregime negeren. Op deze manier zal de administratie het verband kunnen vestigen tussen de juridische constructies, de door deze ontvangen of uitgekeerde inkomsten, de oprichters en de derde begunstigden die belastbaar zijn op de inkomsten en de eigendom of het vruchtgebruik van de goederen die deze inkomsten hebben geproduceerd in hoofde van de belastingplichtige die door deze bepalingen wordt aangeduid en die rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken is bij de rechtshandeling.

Er wordt eveneens een specifieke anti-misbruikbepaling bepaald in het geval van de omzetting van een in artikel 2, § 1, 13°, b, WIB 92, bedoelde juridische constructie in een in artikel 2, § 1, 13°, a, WIB 92, bedoelde juridische constructie, met het oog te ontsnappen aan de belastingheffing op de uitkeringen in het geval van de ontbinding van een in artikel 2, § 1, 13, b, WIB 92, bedoelde juridische constructie of de totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa waarvoor in ruil geen gelijkwaardig tegenprestatie werd verkregen zoals voorzien in artikel 18, 2°ter, b, WIB 92.

Les autres adaptations sont de simples corrections de traduction qui ne modifient pas le sens du texte.

Art. 45

L'article 315, alinéa 2, 1°, CIR 92 est complété en vue de prévoir que les contribuables doivent fournir les livres et documents relatifs aux contrats d'assurance-vie et aux constructions juridiques qui doivent être mentionnés dans la déclaration à l'impôt des personnes physiques conformément à l'article 307, alinéas 3 et 4, CIR 92. En plus, on insère un 3° concernant les obligations des assujettis à l'impôt des personnes morales.

Art. 46

Un article 344/1, CIR 92 est inséré en vue d'instaurer une mesure anti-abus de droit spécifique pour les constructions juridiques. Il s'agit pour l'administration fiscale de pouvoir appliquer le régime de transparence fiscale et l'imposition effective dans le chef des fondateurs et des bénéficiaires autres dans les situations décrites aux articles 5/1 et 220/1, CIR 92. L'administration fiscale pourra dès lors écarter un acte juridique ou un ensemble d'actes juridiques qui tenteraient de s'opposer à l'application du régime de transparence fiscale. De cette manière, l'administration pourra établir le lien entre les constructions juridiques, les revenus perçus ou distribués par celles-ci, les fondateurs et/ou les bénéficiaires autres imposables sur ces revenus et la détention de la propriété ou de l'usufruit des biens productifs de ces revenus dans le chef du contribuable désigné par ces dispositions qu'elles que soient les dispositions reprises dans tout acte juridique auquel ces dernières seraient directement ou indirectement partie.

On prévoit également une disposition anti-abus de droit spécifique en cas de transformation d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 en une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a, CIR 92 afin d'échapper à l'imposition des sommes distribuées en cas de dissolution d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, CIR 92 ou du transfert d'actif sans contrepartie prévue à l'article 18, 2ter, b, CIR 92.

Art. 47

Deze bepalingen zijn van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2015 werden verkregen en toegewezen of betaalbaar gesteld door een juridische constructie, behalve wat de toepassing van de roerende voorheffing en de bedrijfsvoorheffing betreft die in voor-komend geval ten vroegste van toepassing zullen zijn op eerste dag van de maand na die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

De belastingplichtigen wiens belastbare grondslag door de bepalingen van deze wet worden uitgebreid, hebben uiteraard de mogelijkheid om in functie van de verschuldigde belasting de nodige voorafbetaalingen te doen.

Er wordt eveneens in een anti-misbruikbepaling voorzien voor bepaalde belastingplichtigen die de oprichtingsakte van een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, WIB 92 aanpasten, om de fiscale gevolgen van deze bepalingen te omzeilen of te vermijden. In dat geval zijn de aanpassingen aan de oprichtingsakte, voor zover deze blijft voldoen aan de definitie in het voornoemde artikel, die plaatsvinden vanaf 9 oktober 2014, niet tegenstelbaar aan de fiscale administratie. In antwoord op het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat, voor de toepassing van deze anti-misbruikbepaling, moet rekening worden gehouden:

- tot 31 december 2014, met artikel 2, § 1, 13°, b, van het genoemde Wetboek, zoals dat bestond voor te zijn gewijzigd door artikel 38, 1°, van deze wet;
- vanaf 1 januari 2015, met artikel 2, § 1, 13°, b, van hetzelfde Wetboek, zoals het is vervangen door artikel 38, 1°, van deze wet.

Wat hoofdstuk 1 betreft, is rekening gehouden met het advies nr. 57 455/3 van de Raad van State.

HOOFDSTUK 2

Maatregelen voor startende ondernemingen**Afdeling 1***Tax Shelter voor startende ondernemingen*

Art. 48 tot 57

Kmo's spelen een bepalende rol bij het scheppen van arbeidsplaatsen en dragen bij tot een economische dynamiek. Gelet op de risicoaversie van bepaalde

Art. 47

Les présentes dispositions sont applicables aux revenus perçus et attribués ou mis en paiement par les constructions juridiques à partir du 1er janvier 2015, sauf en ce qui concerne l'application du précompte mobilier et du précompte professionnel sur ces dispositions qui ne pourront le cas échéant être applicables au plus tôt qu'à partir du premier jour du mois qui suit la publication au *Moniteur belge* de la présente loi.

Les contribuables dont la base imposable est élargie par les dispositions de cette loi, ont naturellement la possibilité de faire les versements anticipés nécessaires en fonction de l'impôt dû.

On prévoit également une disposition anti-abus de droit pour certains contribuables qui ont modifié l'acte constitutif d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, CIR 92, aux fins de contourner ou d'éviter les conséquences fiscales des présentes dispositions tout en continuant à répondre aux définitions de construction juridique visée à l'article précédent. Dans ce cas, les modifications à l'acte constitutif qui interviendront à partir du 9 octobre 2014, ne seront pas opposables à l'administration fiscale. En réponse à l'avis du Conseil d'État, il est clairement précisé que pour l'application de cette disposition anti-abus, il faut tenir compte:

— jusqu'au 31 décembre 2014, de l'article 2, § 1er, 13°, b, du Code précité, tel qu'il existait avant d'être modifié par l'article 38, 1°, de la présente loi;

— à partir du 1er janvier 2015, de l'article 2, § 1er, 13°, b, du même Code, tel que remplacé par l'article 38, 1°, de la présente loi.

En ce qui concerne le chapitre 1er, il a été tenu compte de l'avis n° 57 455/3 du Conseil d'État.

CHAPITRE 2

Mesures pour des entreprises qui débutent**Section 1ère***Tax Shelter pour des entreprises qui débutent*

Art. 48 à 57

Les PME jouent un rôle déterminant dans la création d'emplois et représentent un facteur de développement économique. Etant donné les réticences de certains

financiële markten en de beperkte zekerheden die ze kunnen bieden, hebben kmo's het vaak moeilijk om kapitaal of leningen te verkrijgen, ook al hebben ze een waardevol bedrijfsmodel en groeiperspectieven. Tezelfdertijd is de omvang van de spaardeposito's in België ongezien hoog. De regering stelt dan ook maatregelen voor om dat particulier kapitaal te mobiliseren voor het verschaffen van risicokapitaal aan met een *funding gap* kampende niet-beursgenoteerde kmo's.

Eén van die maatregelen is het verlenen van een belastingvermindering aan wie nieuwe aandelen verwerft door een inbreng in geld in een startende kmo, al dan niet via een door de FSMA of een gelijkaardige autoriteit in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte erkend *crowdfunding*platform, of eventueel via een erkend startersfonds.

De belastingvermindering wordt verleend als aan een aantal voorwaarden is voldaan met betrekking tot o.m. het tijdstip van de verwerving van de nieuwe aandelen en de vennootschap waarin wordt geïnvesteerd.

Verwerven van aandelen via een erkend startersfonds

Ook de uitgaven die worden gedaan om aandelen van startende ondernemingen te verwerven via een erkend startersfonds komen in aanmerking voor de belastingvermindering. Dit erkend startersfonds moet dan wel aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Het moet gaan om een fonds met een vast aantal rechten van deelneming.

Het fonds moet als startersfonds erkend zijn door de FSMA. De erkende startersfondsen zullen ook worden opgenomen op een lijst die wordt beheerd door de FSMA. De financieelrechtelijke regels voor deze fondsen zullen ook nog worden vastgelegd. Indien een dergelijk fonds opgedeeld is in compartimenten, zal elk compartiment afzonderlijk een erkenning moeten bekomen. In het vervolg van de besprekking wordt met "fonds" zowel een fonds zelf als een compartiment van een fonds bedoeld.

De rechten van deelneming van het fonds moeten op naam zijn uitgegeven.

De middelen die door het erkend startersfonds worden bijeengebracht moeten worden geïnvesteerd in kwalificerende aandelen van startende ondernemingen. Hetzelfde geldt voor de opbrengst van de verkoop van aandelen waarin het fonds heeft belegd. De aandelen waarin het fonds investeert moeten aan

marchés financiers à prendre des risques et les garanties parfois limitées qu'elles sont en mesure d'offrir, il leur est souvent malaisé d'accéder aux capitaux ou aux prêts, même lorsqu'elles ont d'excellents plans d'entreprise et de bonnes perspectives de croissance. Le gouvernement propose dès lors des mesures qui permettent de mobiliser ces capitaux privés pour fournir du capital à risque dans des PME non cotées qui souffrent d'un déficit de financement.

Une de ces mesures est l'octroi d'une réduction d'impôt à celui qui acquiert de nouvelles actions ou parts par l'apport d'argent dans une PME qui débute, par le biais ou non d'une plateforme de *crowdfunding* agréée par la FSMA ou par une autorité similaire d'un autre État membre de l'Espace économique européen, ou éventuellement par le biais d'un fonds starters agréé.

La réduction d'impôt est octroyée si un certain nombre de conditions sont remplies en ce qui concerne notamment le moment de l'acquisition des nouvelles actions ou parts et la société dans laquelle le capital est investi.

Acquisition d'actions ou parts d'un fonds starters agréé

Les dépenses faites en vue de l'acquisition, par l'intermédiaire d'un fonds starters agréé, d'actions ou parts d'entreprises qui débutent sont éligibles à la réduction d'impôt. Ce fonds starters agréé doit cependant répondre à certaines conditions.

Il doit s'agir d'un fonds à nombre fixe de parts.

Le fonds doit être agréé en tant que fonds starters par la FSMA. Les fonds starters agréés figureront aussi sur une liste gérée par la FSMA. Les règles juridico-financières applicables à ces fonds seront déterminées. Si un tel fonds est divisé en compartiments, chacun des compartiments devra obtenir l'agrément. Dans le commentaire qui suit, on comprend par "fonds" tant un fonds même qu'un compartiment d'un fonds.

Les parts du fonds doivent être nominatives.

Les moyens financiers rassemblés par le fonds starters agréé doivent être investis en actions ou parts éligibles d'entreprises qui débutent. Il en va de même pour le produit de la vente d'actions ou parts dans lesquelles le fonds a investi. Les actions ou parts dans lesquelles le fonds investit doivent répondre aux mêmes

dezelfde voorwaarden voldoen als wanneer het een rechtstreekse investering door de belastingplichtige betreft. Er wordt wel toegestaan dat tot 20 pct. van de inbreng in contanten worden aangehouden, in afwachting van een investering in kwalificerende aandelen.

De belastingvermindering wordt verleend als aan een aantal voorwaarden is voldaan met betrekking tot o.m. het tijdstip van de verwerving van de nieuwe aandelen en de vennootschap waarin wordt geïnvesteerd.

De rechten van deelneming in een erkend startersfonds komen enkel voor de vermindering in aanmerking wanneer op 31 december van een jaar volgend op het jaar tijdens hetwelk de belastingplichtige zijn inbreng in dat fonds heeft betaald, blijkt dat de door het erkend startersfonds opgehaalde sommen zijn geïnvesteerd in nieuwe aandelen binnen de grenzen als bedoeld in het vorige lid. De belastingvermindering wordt toegekend voor het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbaar tijelperk waarin de datum van 31 december valt waarop aan de investeringsvoorraarde is voldaan.

Een betaling van de inbreng in een erkend startersfonds op 5 november 2015 geeft derhalve maar in aanslagjaar 2017 recht op een vermindering wanneer uit de verificatie van de investering door het erkend startersfonds blijkt dat alles in orde is op 31 december 2016. Indien aan de voorwaarde maar is voldaan op 31 december 2019, zal de vermindering worden toegekend in aanslagjaar 2020.

Kmo-vennootschap

Wat de vennootschap betreft waarin wordt geïnvesteerd, moet voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijelperk waarin de kapitaalinbreng wordt gedaan aan een aantal criteria zijn voldaan.

1. Het moet eerst en vooral gaan om een vennootschap in de zin van artikel 2, 5°, a, WIB 92, waarbij het zowel kan gaan om een Belgische vennootschap (binnenlandse vennootschap) als een vennootschap die gevestigd is in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, op voorwaarde dat ze een vaste inrichting heeft in België (Belgische inrichting in de zin van artikel 229, WIB 92). Gelet op de bepalingen van artikel 2, lid 5, a, van Verordening nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden

conditions que s'il s'agissait d'un investissement direct effectué par le contribuable. Il est toutefois admis que 20 p.c. apports dans le fonds soient détenus sous la forme de liquidités en attendant un investissement en actions ou parts éligibles.

La réduction d'impôt est octroyée si un certain nombre de conditions sont remplies en ce qui concerne notamment le moment de l'acquisition des nouvelles actions ou parts et la société dans laquelle le capital est investi.

Les parts dans un fonds starters agréé sont seulement prises en considération pour la réduction lorsqu'il apparaît, au 31 décembre d'une année qui suit l'année dans laquelle le contribuable a payé son apport dans ce fonds, que les sommes récoltées par le fonds starters agréé ont été investi dans de nouvelles actions ou parts dans les limites visées à l'alinéa précédent. La réduction d'impôt est octroyée pour l'exercice d'imposition qui est lié à la période imposable dans laquelle tombe la date du 31 décembre à laquelle la condition d'investissement est remplie.

Un paiement d'un apport dans un fonds starters agréé au 5 novembre 2015 donne donc seulement droit à la réduction d'impôt pour l'exercice d'imposition 2017 lorsque la vérification de l'investissement par le fonds starters agréé fait apparaître que tout est en ordre au 31 décembre 2016. Lorsque la condition n'est remplie qu'au 31 décembre 2019, la réduction sera accordée pour l'exercice d'imposition 2020.

Société PME

En ce qui concerne la société dans laquelle le capital est investi, elle doit répondre à un certain nombre de critères pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de la laquelle l'apport en capital a lieu.

1. Tout d'abord et surtout, il doit s'agir d'une société au sens de l'article 2, 5°, a, CIR 92, celle-ci pouvant être tant une société belge (société résidente) qu'une société établie dans un autre État membre de l'Espace économique européen, à la condition qu'elle ait un établissement stable en Belgique (établissement belge au sens de l'article 229, CIR 92). Vu les dispositions de l'article 2, alinéa 5, a, du Règlement n° 651/2014 de la Commission du 17 juin 2014 déclarant certaines catégories d'aides compatibles avec le marché intérieur en application des articles 107 et 108 du Traité (Règlement général d'exemption par catégorie), le gouvernement

verklaard (Algemene Groepsvrijstellingenverordening) is de regering van oordeel dat de voorgestelde uitbreiding volstaat om in overeenstemming te zijn met het Unierecht.

Het moet ook gaan om een vennootschap die ten vroegste op 1 januari 2013 is opgericht. Aangezien enkel het verwerven van aandelen die worden uitgegeven vanaf 1 juli 2015 in aanmerking komt voor de belastingvermindering, zal het bij reeds bestaande startende vennootschappen gaan om een kapitaalsverhoging.

2. De vennootschap mag ook niet opgericht zijn in het kader van een fusie of een splitsing van vennootschappen. In die gevallen gaat het immers niet om een startende onderneming.

3. Het moet gaan om een kleine vennootschap in de zin van artikel 15 van het Wetboek vennootschappen (W.Venn.). Artikel 15 W.Venn. maakt op basis van de jaaromzet, het balanstotaal en het personeelsbestand een onderscheid tussen (grote) vennootschappen en kleine vennootschappen. Volgens artikel 15, § 1, W.Venn. zijn kleine vennootschappen deze met rechts-persoonlijkheid die voor het laatst en het voorlaatst afgesloten boekjaar, niet meer dan één der volgende criteria overschrijden:

- jaargemiddelde van het personeelsbestand: 50;
- jaaromzet, exclusief btw: 7 300 000 euro;
- balanstotaal: 3 650 000 euro;

tenzij het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.

Overeenkomstig artikel 15, § 5, W.Venn. moet wanneer een vennootschap met één of meer andere vennootschappen verbonden is in de zin van artikel 11, W.Venn., de criteria inzake omzet en balanstotaal bedoeld in artikel 15, § 1, W.Venn. berekend worden op geconsolideerde basis.

De criteria moeten in beginsel worden beoordeeld op balansdatum. Vennootschappen die met hun bedrijf starten, moeten voor de toepassing van de criteria, de in artikel 15, § 1 W.Venn. opgesomde cijfers echter bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten (artikel 15, § 2, W.Venn.).

4. De maatregel heeft tot doel om de inbreng van risicokapitaal in startende ondernemingen te bevorderen. Het verwerven van aandelen van beleggings-, financierings- of thesaurievennootschappen zoals omschreven

est d'avis que l'élargissement proposé suffit pour être en conformité avec le droit de l'Union.

Il faut aussi qu'il s'agisse d'une société constituée au plus tôt le 1er janvier 2013. Puisque ce n'est que l'acquisition d'actions et parts émises à partir du 1er juillet 2015 qui entre en ligne de compte pour la réduction d'impôt, il s'agira toujours, pour les sociétés qui débutent, d'une augmentation de capital.

2. La société ne peut pas non plus avoir été constituée à l'occasion d'une fusion ou scission de sociétés. En effet, dans ces circonstances, il ne s'agit pas d'une entreprise qui débute.

3. Il doit s'agir d'une petite société au sens de l'article 15 du Code des sociétés (C.Soc.). L'article 15, C.Soc., opère une distinction, sur la base du chiffre d'affaires annuel, du total du bilan et du nombre de travailleurs, entre les (grandes) sociétés et les petites sociétés. En vertu de l'article 15, § 1er, C.Soc., les petites sociétés sont les sociétés dotées de la personnalité juridique qui, pour le dernier et l'avant-dernier exercice clôturé, ne dépassent pas plus d'un des critères suivants:

- nombre de travailleurs occupés, en moyenne annuelle: 50;
 - chiffre d'affaires annuel, hors TVA: 7 300 000 euros;
 - total du bilan: 3 650 000 euros;
- sauf si le nombre de travailleurs occupés, en moyenne annuelle, dépasse 100.

Conformément à l'article 15, § 5, C.Soc., dans le cas d'une société liée à une ou plusieurs autres au sens de l'article 11, C.Soc., les critères en matière de chiffre d'affaires et de total du bilan visés à l'article 15, § 1er, C.Soc., doivent être déterminés sur une base consolidée.

Les critères doivent en principe être appréciés à la date du bilan. Toutefois, pour leur application, les sociétés qui commencent leurs activités doivent estimer de bonne foi au début de l'exercice comptable les chiffres énumérés à l'article 15, § 1er, C.Soc. (article 15, § 2, C.Soc.).

4. La mesure vise à encourager l'apport en capital à risque dans les entreprises qui débutent. Cependant, l'acquisition d'actions ou parts de sociétés d'investissement, de sociétés de financement ou de sociétés de

in artikel 2, 5°, d tot f, WIB 92 komt derhalve niet in aanmerking voor de belastingvermindering.

5. De vennootschap mag ook geen vennootschap zijn met als statutair hoofddoel of als voornaamste activiteit de oprichting, de verwerving, het beheer, de verbouwing, de verkoop of de verhuur van vastgoed voor eigen rekening of het bezit van deelnemingen in vennootschappen met een soortgelijk doel, noch een vennootschap zijn waarin onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot dergelijke goederen zijn ondergebracht waarvan natuurlijke personen die in de vennootschap een opdracht of functies als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92 uitoefenen, hun echtgenoot of hun kinderen wanneer die personen of hun echtgenoot het wettelijk genot van de inkomsten van die kinderen hebben, het gebruik hebben.

6. de vennootschap mag evenmin een vennootschap zijn die is opgericht met het oog op het afsluiten van een management- of bestuurdersovereenkomst of die haar voornaamste bron van inkomsten haalt uit management- of bestuurdersovereenkomsten.

7. Vermits de maatregel kmo's beoogt die slechts beperkte mogelijkheden hebben om risicokapitaal aan te trekken, worden beursgenoteerde vennootschappen uitgesloten. Een vennootschap is beursgenoteerd als ze genoteerd is op een gereglementeerde markt zoals Euronext of op een "*multilateral trading facility*" als de Alternext.

8. Van vennootschappen die in het verleden een kapitaalvermindering hebben doorgevoerd of dividenden hebben uitgekeerd, kan worden verondersteld dat ze niet worden geconfronteerd met een *funding gap* en ze worden daarom ook uitgesloten van de maatregel.

9. Het mag ook niet gaan om een onderneming in moeilijkheden.

10. Het spreekt voor zich dat het niet de bedoeling kan zijn dat de vennootschap de ontvangen sommen gebruikt voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen. In dat geval wordt die vennootschap ook uitgesloten van de toepassingssfeer.

11. Tot slot mag de vennootschap op na de betaling van de sommen door de belastingplichtige of de investering door een erkend startersfonds niet meer dan 250 000 euro hebben ontvangen via de toepassing van dit artikel.

trésorerie telles que définies à l'article 2, 5°, d à f, CIR 92,n'est pas éligible à la réduction d'impôt.

5. La société ne peut non plus être une société dont l'objet social principal ou l'activité principale est la construction, l'acquisition, la gestion, l'aménagement , la vente, ou la location de biens immobiliers pour compte propre, ou la détention de participations dans des sociétés ayant un objet similaire, ni une société dans laquelle des biens immobiliers ou autre droits réels sur de tels biens sont placés dont des personnes physiques qui exercent un mandat ou des fonctions visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, CIR 92 leur conjoint ou leurs enfants lorsque ces personnes ou leur conjoint ont la jouissance légale des revenus de ceux-ci, ont l'usage.

6. La société ne peut pas non plus être une société qui a été constituée afin de conclure des contrats de gestion ou d'administration ou qui obtient la plupart de ces bénéfices de contrats de gestion ou d'administration.

7. Etant donné que la mesure ne vise que des PME ayant un potentiel limité d'attrait de capital à risque, les sociétés cotées en bourse sont exclues. Une société est cotée en bourse lorsqu'elle est cotée sur un marché réglementé tel que Euronext ou sur une "*mulilateral trading facility*" telle que Alternext.

8. En ce qui concerne les sociétés qui, dans le passé, ont opéré une diminution de capital ou distribué des dividendes, on peut supposer qu'elles n'ont pas été confrontées à un déficit de financement et elles sont dès lors aussi exclues de la mesure.

9. Il ne peut non plus s'agir d'une entreprise en difficulté.

10. Il va de soi que l'intention ne peut pas être que la société utilise les sommes perçues pour une distribution de dividendes ou pour l'acquisition d'actions ou parts ni pour consentir des prêts. Dans ce cas, la société est également exclue du champ d'application.

11. Enfin, la société ne peut pas avoir perçu, après le versement des sommes par le contribuable et de l'investissement par le fonds starters agréé, plus que 250 000 euro par le biais de l'application du présent article.

Startende onderneming

De maatregel betreft de uitgifte van nieuwe aandelen waarop wordt ingeschreven naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of naar aanleiding van een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting van de vennootschap. De datum van de inschrijving op de kapitaalverhoging door de belastingplichtige en niet de datum van de effectieve storting van de inbreng bepaalt of de kapitaalinbreng al dan niet een kapitaalinbreng is in een startende onderneming.

Wanneer een eenmanszaak wordt verder gezet onder de vorm van een vennootschap, wordt de periode waarin de activiteit als eenmanszaak werd uitgeoefend mee in rekening gebracht om te bepalen of het om een startende onderneming gaat. Voor de aanvang van de werkzaamheid van de eenmanszaak zal de inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen als datum van aanvang van werkzaamheid worden beschouwd. Hetzelfde geldt als de vennootschap bv. de activiteit van een bestaande rechtspersoon heeft overgenomen. In dat geval zal rekening worden gehouden met de oprichting van die rechtspersoon om te bepalen of aan de voorwaarde van 4 jaar is voldaan. Deze regels worden ook toegepast om te bepalen of de vennootschap al dan niet voor 1 januari 2013 is opgericht.

Om in aanmerking te komen voor de belastingvermindering is echter wel vereist dat de betaling voor de aandelen gebeurt naar aanleiding van de oprichting van de vennootschap of naar aanleiding van de kapitaalverhoging en dat de aandelen volstort zijn. Wanneer de nieuwe aandelen niet volledig worden volstort en de vennootschap het niet gestorte kapitaal later opvraagt, kunnen geen van de betalingen in aanmerking komen voor de belastingvermindering, ongeacht wanneer de betaling plaats vindt binnen de vier jaar na de oprichting van de vennootschap. Hetzelfde principe geldt voor de investeringen door een erkend startersfonds.

Aandelen

Wat de aandelen betreft, is vereist dat het gaat om nieuw uitgegeven aandelen op naam die een fractie vertegenwoordigen van het maatschappelijk kapitaal.

Uitgesloten kapitaalinbrengen

Inbrengen in natura komen niet in aanmerking voor de belastingvermindering, enkel inbrengen in geld.

Logischerwijze kan de belastingvermindering voor de verwerving van werkgeversaandelen (artikel 145¹, 4°, WIB 92) en de nieuwe belastingvermindering voor de

Entreprise qui débute

La mesure concerne l'émission de nouvelles actions ou parts qui font l'objet d'une souscription à l'occasion de la constitution de la société ou à l'occasion d'une augmentation de capital opérée au cours des quatre années qui suivent la constitution de la société. La date de la souscription lors de l'augmentation de capital par le contribuable et non la date de versement effectif de l'apport détermine s'il s'agit ou non d'un apport en capital dans une société qui débute.

Lorsqu'une entreprise individuelle est continuée sous la forme d'une société, la période pendant laquelle l'activité a été exercée en tant qu'entreprise individuelle est prise en compte pour déterminer s'il s'agit ou non d'une entreprise qui débute. L'enregistrement dans la Banque-Carrefour des Entreprises sera considéré comme la date de début d'activité de l'entreprise individuelle. Il en va de même lorsque la société a, par exemple, repris l'activité d'une personne morale existante par exemple. Dans ce cas, on tiendra compte de la date de constitution de cette personne morale pour évaluer si la condition de 4 ans est remplie. Ces règles s'appliquent également pour déterminer si la société a été ou non constituée avant le 1er janvier 2013.

Cependant, pour être éligible à la réduction d'impôt, la libération des actions ou parts doit avoir lieu à l'occasion de la constitution de la société ou à l'occasion de l'augmentation de capital et que les actions et parts sont entièrement libérées. Lorsque les nouvelles actions ou parts ne sont pas libérées entièrement et que la société ne demande le capital non versé que plus tard, aucune des libérations ne peuvent être éligibles à la réduction d'impôt, quel que soit le moment de paiement dans le cours des quatre années qui suivent la constitution de la société. Le même principe s'applique aux investissements d'un fonds starters agréé.

Actions ou parts

En ce qui concerne les actions ou parts, il doit s'agir d'actions ou parts nominatives nouvellement émises représentatives d'une fraction du capital social.

Apports en capital exclus

Les apports en nature ne sont pas éligibles à la réduction d'impôt. Seuls les apports en argent le sont.

Logiquement, la réduction d'impôt pour l'acquisition d'actions ou parts de l'employeur (article 145¹, 4°, CIR 92) et la nouvelle réduction d'impôt pour l'acquisition

verwerving van aandelen van startende onderneming niet gecumuleerd worden voor dezelfde uitgave.

Een inbreng door een bedrijfsleider van de vennootschap komt niet in aanmerking voor de belastingvermindering. De regering gaat er immers van uit dat een bedrijfsleider geen bijkomende stimulans nodig heeft om in zijn eigen onderneming te willen investeren. De notie bedrijfsleider is in deze context breed ingevuld: het gaat zowel om degene die als natuurlijk persoon een mandaat of een functie als "zelfstandige directeur" opnemen (artikel 32, eerste lid, WIB 92) als om diegenen die via een managementvennootschap een mandaat of een functie als bedrijfsleider uitoefenen. Deze uitsluiting geldt ook wanneer het erkend startersfonds waarin de belastingplichtige heeft geïnvesteerd aandelen verwiert van een vennootschap waarin de belastingplichtige zaakvoerder is. In dat geval komt een deel van de inbreng in het erkend startersfonds niet in aanmerking voor de belastingvermindering. Het deel van de inbreng dat niet in aanmerking komt voor de belastingvermindering, wordt bepaald aan de hand van de verhouding tussen de aanschaffingswaarde van de aandelen die het fonds heeft verworven in de bewuste vennootschap en de inbreng van alle deelnemers in het erkend startersfonds.

De belastingvermindering is niet van toepassing op de betalingen voor het verwerven van aandelen met betrekking tot het gedeelte van die aandelen waardoor de belastingplichtige een vertegenwoordiging van meer dan 30 pct. van het maatschappelijk kapitaal bekomt. Deze uitsluiting geldt enkel voor het gedeelte dat voormeld percentage overschrijdt. Ook hier moet rekening worden gehouden met de aandelen die zijn verworven door het erkend startersfonds waarin de belastingplichtige heeft belegd. Om deze voorwaarde te kunnen controleren zal het erkend startersfonds zijn deelnemingspercentages in de ondernemingen waarin het investeert moeten meedelen.

Belastingvermindering

Het bedrag waarvoor een belastingvermindering kan worden verleend is beperkt tot 100 000 euro per belastbaar tijdperk. Dit maximumbedrag geldt voor uitgaven voor de rechtstreekse investeringen in aandelen en de verwerving van rechten van deelnemingen in een erkend startersfonds samen. De belastingvermindering bedraagt in principe 30 pct. van het in aanmerking te nemen bedrag.

Wanneer de vennootschap waarin wordt geïnvesteerd echter voldoet aan de criteria van een micro-onderneming van de boekhoudrichtlijn (richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement en van de Raad van

d'actions ou parts d'une société qui débute ne peuvent pas être cumulées pour la même dépense.

Un apport par un dirigeant d'entreprise de la société n'est pas éligible à la réduction d'impôt. Le gouvernement considère en effet qu'un dirigeant d'entreprise n'a pas besoin d'un incitant supplémentaire pour vouloir investir dans sa propre entreprise. Dans le présent contexte, la notion de dirigeant d'entreprise revêt une acception large: il s'agit aussi bien de celui qui, en tant que personne physique, exerce un mandat ou une fonction de "directeur indépendant" (article 32, alinéa 1er, CIR 92) que de ceux qui exercent un mandat ou une fonction de dirigeant d'entreprise par le biais d'une société de management. Cette exclusion s'applique également lorsque le fonds starters agréé dans lequel le contribuable a investi acquiert des actions ou parts d'une société dont le contribuable est gérant. Dans ce cas de figure, une partie de l'apport dans le fonds starters agréé n'est pas éligible à la réduction d'impôt. Cette partie est déterminée au moyen du rapport entre la valeur d'acquisition des valeurs ou parts de ladite société acquises par le fonds et les apports de tous les participants au fonds starters agréé.

La réduction d'impôt n'est pas applicable aux versements pour l'acquisition d'actions ou parts, en ce qui concerne la partie par laquelle le contribuable obtient une représentation de plus de 30 p.c. dans le capital social. Cette exclusion ne vaut que pour la partie qui excède le pourcentage précité. Il faut tenir compte ici aussi des actions ou parts acquises par le fonds starters agréé dans lequel le contribuable a investi. Afin de pouvoir contrôler cette condition, le fonds starters agréé devra communiquer ses pourcentages de participation dans les entreprises.

Réduction d'impôt

Le montant éligible à la réduction d'impôt est plafonné à 100 000 euros par période imposable. Ce plafond vaut conjointement pour les dépenses effectuées pour les investissements directs en actions ou parts et celles pour l'acquisition de parts dans un fonds starters agréé. La réduction d'impôt s'élève en principe à 30 p.c. du montant éligible.

Toutefois, lorsque la société dans laquelle il est investi satisfait aux critères en matière de micro entreprise de la directive sur la comptabilité (Directive 2013/34/UE du Parlement européen et du Conseil du

26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsolideerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad) wordt de belastingvermindering voor de rechtstreekse investering in aandelen berekend tegen het percentage van 45 pct. In principe moeten deze criteria worden beoordeeld op balansdatum. Vennootschappen die met hun bedrijf starten, moeten de criteria bij het begin van het boekjaar te goeder trouw schatten.

In geval van een gemeenschappelijke aanslag kan elke echtgenoot aanspraak maken op de belastingvermindering voor de uitgaven die hij heeft gedaan.

De belastingvermindering wordt net als de andere federale belastingverminderingen in eerste instantie aangerekend op de gereduceerde belasting Staat met betrekking tot de gezamenlijke belaste inkomsten en eventueel ook op de belasting met betrekking tot de intresten, dividenden, royalty's, loten van effecten van leningen en meerwaarden op roerende waarden en titels, wanneer die worden geglobaliseerd (aanpassing artikel 178/1, WIB 92). De belastingvermindering kan ook worden aangerekend op het saldo van de gewestelijke personenbelasting dat betrekking heeft op de gezamenlijk belaste inkomsten; ze is echter niet terugbetaalbaar en ook niet overdraagbaar naar een volgend belastbaar tijdperk. De belastingvermindering wordt ook in rekening gebracht voor de berekening van het gemiddeld tarief (aanpassing artikel 171, 5° en 6°, WIB 92).

Indexering

De in artikel 145²⁶, § 3, WIB 92 vermelde bedragen in euro worden niet geïndexeerd overeenkomstig artikel 178, WIB 92.

Terugname van de belastingvermindering

De aandelen en rechten van deelneming in een erkend startersfonds moeten in beginsel gedurende vier jaar worden behouden door de belastingplichtige. Deze verplichting geldt evenwel niet meer vanaf het belastbaar tijdperk waarin de belastingplichtige is overleden.

Als de belastingplichtige de aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds binnen een termijn van vier jaar vervreemd, zal de belastingvermindering deels worden teruggenomen. Deze terugname gebeurt onder de vorm van een federale belastingvermeerdering (aanpassing van de artikelen 175 en 290, WIB 92) en wordt berekend in functie van het aantal "ontbrekende maanden". Wanneer een

26 juin 2013 relative aux états financiers annuels, aux états financiers consolidés et aux rapports y afférents de certaines formes d'entreprises, modifiant la directive 2006/43/CE du Parlement européen et du Conseil et abrogeant les directives 78/660/CEE et 83/349/CEE du Conseil), la réduction d'impôt pour les investissements directs en actions ou parts est calculée au taux de 45 p.c. En principe, ces critères doivent être appréciés à la date du bilan. Les sociétés qui démarrent leur entreprise doivent évaluer ces critères de bonne foi au début de chaque exercice comptable.

Lorsqu'une imposition commune est établie, chacun des conjoints peut prétendre à la réduction d'impôt pour les dépenses qu'il a effectuées.

La réduction d'impôt est, à l'instar des autres réductions d'impôt fédérales, imputée en première lieu sur l'impôt État réduit relatif aux revenus imposés conjointement, et éventuellement aussi sur l'impôt relatif aux intérêts, dividendes, redevances, lots afférents à des titres d'emprunts et plus-values sur valeurs mobilières et titres, lorsqu'ils sont globalisés (adaptation de l'article 178/1, CIR 92). La réduction d'impôt peut également être imputée sur le solde de l'impôt des personnes physiques régional relatif aux revenus imposés conjointement; elle ne peut toutefois ni être remboursée ni être reportée sur une période imposable suivante. La réduction d'impôt est également prise en compte pour le calcul du taux moyen (adaptation de l'article 171, 5° et 6°, CIR 92).

Indexation

Les montants en euro visés à l'article 145²⁶, § 3, CIR 92 ne sont pas indexés conformément à l'article 178, CIR 92.

Reprise de la réduction d'impôt

Les actions ou parts ou les parts d'un fonds starters agréé doivent en principe être conservées pendant quatre ans par le contribuable. Cette obligation ne s'applique toutefois plus à partir de la période imposable au cours de laquelle celui-ci décède.

Si le contribuable aliène les actions ou parts ou les parts d'un fonds starters agréé au cours d'une période de quatre ans, la réduction d'impôt sera reprise en partie. Cette reprise s'effectue sous la forme d'une augmentation d'impôt fédérale (adaptation des articles 175 et 290, CIR 92) et est calculée en fonction du nombre de "mois manquants". Lorsque le contribuable n'est pas à même de démontrer, pour une des quatre

belastingplichtige voor één van de vier belastbare tijdperken die volgen op het belastbaar tijdperk waarvoor de belastingvermindering is verleend niet kan aantonen dat hij de aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds nog in zijn bezit heeft, zal er worden vanuit gegaan dat hij ze op 1 januari van dat belastbaar tijdperk heeft vervreemd.

De belastingvermindering wordt volgens hetzelfde mechanisme ook teruggenomen wanneer het erkend startersfonds in diezelfde periode van 48 maanden niet aan de investeringsverplichtingen voldoet. Normaal gesproken zal een erkend startersfonds enkel niet meer voldoen aan die investeringsverplichtingen in de gevallen waarin de opbrengst van een vervreemding van investeringen niet volledig is wederbelegd. De controle op de investeringsverplichtingen gebeurt inderdaad enkel bij de initiële investering en telkens een opbrengst van een vervreemding van investeringen moet worden wederbelegd.

Toepassingsmodaliteiten

Om recht te hebben op de belastingvermindering, zal de belastingplichtige moeten aantonen dat de aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds die hij heeft verworven voldoen aan de voorwaarden van de belastingvermindering. Hij zal ook moeten kunnen aantonen dat hij de aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds gedurende een periode van vier jaar in zijn bezit heeft gehouden om een belastingvermeerdering te vermijden. De manier waarop dit bewijs moet worden geleverd, zal bij koninklijk besluit worden vastgelegd. Zo zal aan de vennootschap en het erkend startersfonds gevraagd worden in het jaar van de inbreng en de vier volgende jaren attesten af te leveren.

Toepassing in de belasting van niet-inwoners

Ook niet-inwoners kunnen aanspraak maken op de belastingvermindering (aanpassing van de artikelen 243, 243/1, 245 en 294, WIB 92).

Dividenden

Vermits het gaat om kapitaalinbrengen na 1 juli 2013, kunnen de dividenden die aan de belastingplichtige worden uitgekeerd en die voortkomen uit de aandelen waarvoor de belastingvermindering wordt verleend, in aanmerking komen voor de toepassing van het tarief van 20 pct. en 15 pct. indien aan de voorwaarden van artikel 269, § 2, WIB 92 is voldaan.

périodes imposables qui suivent la période imposable pour laquelle la réduction d'impôt est accordée, qu'il est encore en possession des actions ou parts ou des parts d'un fonds starters agréé, on considérera qu'il les a aliénées au 1er janvier de cette période imposable.

La réduction d'impôt est également reprise selon le même mécanisme lorsque le fonds starters agréé n'a pas satisfait aux obligations d'investissement au cours de cette même période de 48 mois. Normalement, un fonds starters agréé ne satisfera plus aux obligations d'investissement dans les cas où les produits de l'aliénation d'investissements ne sont pas réinvestis entièrement. En effet, le contrôle des obligations d'investissement s'opère seulement lors de l'investissement initial et chaque fois que des produits de l'aliénation d'investissements doivent être réinvestis.

Modalités d'application

Pour avoir droit à la réduction d'impôt, le contribuable devra démontrer que les actions ou parts ou les parts d'un fonds starters agréé qu'il a acquises répondent aux conditions mises à la réduction d'impôt. Il devra aussi pouvoir démontrer qu'il a conservé les actions ou parts ou les parts d'un fonds starters agréé en sa possession pendant une période de quatre ans s'il veut éviter une augmentation d'impôt. La manière dont cette preuve doit être apportée sera déterminée par arrêté royal. Ainsi, la société et le fonds starters agréé seront requis de produire des attestations au cours de l'année de l'apport et des quatre années suivantes.

Application à l'impôt des non-résidents

Les non-résidents peuvent également prétendre à la réduction d'impôt (adaptation des articles 243, 243/1, 245 et 294, CIR 92).

Dividendes

Puisqu'il s'agit d'apports en capital après le 1er juillet 2013, les dividendes distribués au contribuable et afférents aux actions ou parts pour lesquelles la réduction d'impôt peut être octroyée, peuvent entrer en ligne de compte pour l'application des taux de 20 p.c. et 15 p.c. lorsque les conditions de l'article 269, § 2, CIR 92 sont remplies.

Afdeling 2

Vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Art. 58 en 59

Om jonge ondernemers te ondersteunen, stelt de regering verder voor om een specifieke maatregel inzake niet doorstorten van bedrijfsvoorheffing in te voeren voor kmo's die minder dan 4 jaar oud zijn.

Als kmo's worden beschouwd de vennootschappen die als een kleine vennootschap kunnen omschreven worden op grond van artikel 15, W. Venn. en de natuurlijke personen die op overeenkomstige wijze aan de criteria van artikel 15 W. Venn. voldoen.

Onder startende ondernemingen worden ondernemingen verstaan die sedert ten hoogste 48 maanden zijn ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO). Wanneer een onderneming de activiteit verderzet van een andere onderneming, wordt ook rekening gehouden met de periode waarin die andere onderneming ingeschreven was in de KBO om te bepalen of aan de voorwaarde van startende onderneming is voldaan. Dit zal bv. het geval zijn bij de overgang van een eenmanszaak naar een vennootschap of wanneer een nieuwe onderneming wordt opgericht om een bestaande onderneming over te nemen.

De startende onderneming zal 10 pct. van de bedrijfsvoorheffing die ze inhoudt op de bezoldigingen die ze vanaf 1 juli 2015 betaalt of toekent aan haar werknemers niet langer moeten doorstorten in de schatkist.

Wanneer de werkgever als een micro-onderneming (vennootschap of natuurlijke persoon) kan worden beschouwd in de zin van de boekhoudrichtlijn, wordt het percentage niet door te storten bedrijfsvoorheffing verhoogd van 10 naar 20 pct.

De maatregel is van toepassing op alle werkgevers die aan de voorwaarden voldoen, ook al dateert hun inschrijving in de KBO van vóór 1 juli 2015. De maatregel kan worden gecumuleerd met alle andere maatregelen inzake niet-doorstorten van bedrijfsvoorheffing.

Ondernemingen in moeilijkheden komen niet in aanmerking voor de maatregel.

Gelet op het advies nr. 57 455/3 van de Raad van State, wordt de delegatie aan de Koning beperkt tot het uitwerken van de formaliteiten die moeten worden vervuld om in aanmerking te komen voor de maatregel.

Section 2

Dispense de versement du précompte professionnel pour les entreprises qui débutent

Art. 58 et 59

Afin de soutenir les jeunes entrepreneurs, le gouvernement propose aussi d'instaurer une mesure spécifique en matière de non versement de précompte professionnel pour les PME de moins de 4 ans d'âge.

Sont considérées comme PME les sociétés qui peuvent être définies comme petites sociétés sur base de l'article 15, C.Soc., et les personnes physiques qui remplissent *mutatis mutandis* les critères de l'article 15, C.Soc.

Par entreprises qui débutent, on entend les entreprises qui sont enregistrées depuis 48 mois au plus dans la Banque-Carrefour des Entreprises(BCE). Lorsqu'une entreprise continue l'activité d'une autre entreprise, il est également tenu compte de la période durant laquelle cette autre entreprise était enregistrée dans la BCE pour déterminer si la condition d'entreprise qui débute est remplie. Ce sera par exemple le cas lorsqu'une entreprise unipersonnelle passe en société ou lorsqu'une nouvelle entreprise est constituée pour reprendre une entreprise existante.

L'entreprise qui débute ne sera pas tenue de verser au Trésor 10 p.c. du précompte professionnel qu'elle retient sur les rémunérations qu'elle paie ou attribue à partir du 1er juillet 2015.

Lorsque l'employeur peut être considéré comme micro entreprise (société ou personne physique) au sens de la directive sur la comptabilité, le pourcentage du précompte professionnel qui ne doit pas être versé est porté de 10 à 20 p.c.

La mesure est applicable à tous les employeurs qui répondent aux conditions, même si leur enregistrement à la BCE est antérieur au 1er juillet 2015. Elle peut être cumulée avec toutes les autres mesures en matière de non versement du précompte professionnel.

Les entreprises en difficulté n'entrent pas en ligne de compte pour la mesure.

Vu l'avis n° 57 455/3 du Conseil d'État, la délégation au Roi est limitée à la détermination des formalités qui doivent être accomplies pour entrer en ligne de compte pour la mesure.

Afdeling 3

Vrijstelling voor interessen uit leningen aan startende ondernemingen

Deze afdeling heeft tot doel *crowdfunding* voor startende kmo's aan te moedigen. Daartoe wordt de opbrengst van leningen uitgegeven in het kader van *crowdfunding* onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld van belasting.

Crowdfunding (vrij vertaald: "financiering door de menigte" of "financiering door het brede publiek") verwijst naar initiatieven waarbij vaak via internet geld bij het publiek wordt opgehaald voor een specifiek doel. Om dat geld bij elkaar te krijgen, stelt de initiatiefnemer het project voor en vermeldt hij het benodigde bedrag voor de verwezenlijking van het project. Het basisidee van *crowdfunding* is dat vele consumenten een klein bedrag investeren en dat deze kleine investeringen samen een project financieren. Dergelijke initiatieven kunnen maatschappelijk waardevol zijn.

Crowdfunding is een manier om projecten, onafhankelijk van de financiële sector, financieel te steunen. Wanneer kmo's een project willen financieren, gaan ze doorgaans naar de bank. *Crowdfunding* werkt zonder tussenkomst van kredietinstellingen.

Crowdfunding is een concept waarbij vele investeerders en/of belanghebbenden bereid zijn om te investeren in projecten waarmee ze zich betrokken voelen.

Bij *crowdfunding* gaat het doorgaans om relatief kleine bijdragen. Het bedrag dat particulieren en bedrijven in projecten investeren varieert van tien tot duizenden euro. In ruil daarvoor krijgen ze een vooraf bepaalde tegenprestatie.

Crowdfunding gebeurt doorgaans via *crowdfunding* platformen en is een alternatieve financieringsvorm naast het traditionele banksysteem.

Art. 60

Artikel 60 wijzigt artikel 21, WIB 92. De maatregel heeft betrekking op leningen waarvoor een jaarlijkse interest wordt toegekend.

De interessen die betrekking hebben op de eerste schijf van 15 000 euro die over een periode van vier jaar beschouwd door de belastingplichtige worden

Section 3

Exonération pour des intérêts de prêts à des entreprises qui débutent

La présente section vise à encourager le *crowdfunding* pour les PME qui débutent. À cette fin, le rapport des emprunts émis sous certaines conditions dans le cadre du *crowdfunding*, est exempté d'impôt.

Le *crowdfunding* (littéralement "financement par la foule" ou "financement par le grand public") consiste à récolter des fonds auprès du public, souvent via Internet, afin de financer un projet spécifique. Pour rassembler ces fonds, le promoteur du projet présente l'opération envisagée et indique le montant nécessaire à la réalisation de ce projet. L'idée de base du *crowdfunding* est que de nombreux consommateurs investissent un petit montant et que la somme de ces petits investissements permette de financer le projet en question. Sur le plan social, de telles initiatives peuvent s'avérer précieuses.

Le *crowdfunding* est un moyen d'apporter un soutien financier à des projets sans dépendre du secteur financier. Lorsque des PME sont à la recherche d'un financement pour leur projet, ils s'adressent généralement à une banque. Le *crowdfunding* ne nécessite pas l'intervention d'un établissement de crédit.

Le *crowdfunding* est un concept selon lequel beaucoup d'investisseurs et/ou d'intéressés sont prêts à investir dans les projets par lesquels ils se sentent concernés.

Dans le *crowdfunding*, il s'agit généralement de montants relativement peu élevés. Le montant que des particuliers et des entreprises investissent dans des projets varie entre dix et des milliers d'euros. En échange, ils reçoivent une contrepartie préédéterminée.

Le *crowdfunding* passe la plupart du temps par des plateformes de *crowdfunding* et est un mode alternatif de financement complémentaire du système bancaire traditionnel.

Art. 60

L'article 60 apporte des modifications à l'article 21 CIR 92. La mesure concerne les prêts pour lesquels un intérêt annuel est octroyé.

Les intérêts afférents à la première tranche de 15 000 euros prêtés par contribuable durant quatre années au moyen de nouveaux prêts conclus à titre privé

uitgeleend onder de vorm van nieuwe leningen die zijn afgesloten door een natuurlijke persoon in het kader van het beheer van zijn privé vermogen en een onderneming om die onderneming toe te laten om economische projecten te financieren, worden vrijgesteld. Om die eerste schijf van 15 000 euro te berekenen, moet bij elke interestbetaling rekening worden gehouden met het totaal van de beoogde leningen die nog niet afgelopen zijn en die in de loop van de vier vorige jaren werden afgesloten. Vermits er geen maximumduur van de leningen is vastgelegd, moet deze berekening in de loop van de tijd verschuiven telkens op basis van een periode van vier jaar.

De natuurlijke personen die de vrijstelling kunnen verkrijgen van de interesses die betrekking hebben op de eerste schijf van 15 000 euro (geïndexeerd bedrag aanslagjaar 2016, basisbedrag = 9 965 euro) uitgeleend bedrag, zijn diegenen die kunnen worden beschouwd als onafhankelijke privéinvesteerders, waaronder ook de ondernemers en bedrijfsleiders die handelen als privé persoon.

De leningen die in aanmerking komen voor deze vrijstelling moeten een minimale looptijd hebben van 4 jaar. Om deze minimale looptijd van vier jaar te berekenen, moet men vertrekken van de datum die wordt verstrekt door het erkend crowdfundingplatform. Onder lening wordt verstaan, een overeenkomst waarbij de kredietgever aan de kredietnemer een overeengekomen som geld ter beschikking stelt voor een overeengekomen termijn en krachtens dewelke de kredietnemer gehouden is tot de betaling van de interesses die op elke vervaldag verschuldigd zijn aan de kredietgever en tot de terugbetaling van die som binnen de overeengekomen termijn.

Bovendien worden herfinancieringleningen niet aanvaard. Het moet gaan om nieuwe leningen die de financiering van nieuwe initiatieven beogen.

De leningen moeten worden afgesloten met een onderneming in de zin van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen ofwel met een natuurlijke persoon die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormelde artikel 15.

Deze ondernemingen moeten "startende" ondernemingen zijn en mogen nog geen 48 maanden bestaan. Deze periode van 48 maanden vangt aan vanaf de datum van registratie in de Kruispuntbank van ondernemingen of in een gelijkaardig register van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte. Het moet wel degelijk gaan om leningen die nieuwe initiatieven financieren en niet het louter onderbrengen in een vennootschap van activiteiten die voorheen reeds als natuurlijke persoon werden uitgeoefend of het

entre une personne physique et une entreprise afin de permettre à cette entreprise de financer des projets de nature économique. Pour le calcul de cette première tranche de 15 000 euros prêtés, on doit prendre en compte, au moment de chaque paiement d'intérêts, l'ensemble des prêts visés, non encore échus et conclus depuis quatre années. Comme les prêts n'ont pas de durée maximum, ce calcul doit glisser sur l'échelle de temps sur une base de quatre ans.

Les personnes physiques qui peuvent bénéficier de l'exemption des intérêts afférents à la première tranche de 15 000 euros (montant indexé exercice d'imposition 2016; montant de base = 9 965 euros) prêtés, sont celles qui peuvent être considérées comme des investisseurs privés indépendants, y compris les entrepreneurs et les dirigeants de l'entreprise agissant à titre privé.

Les prêts admissibles pour cette exemption doivent avoir une durée minimum de quatre ans. Pour calculer cette période minimum de quatre années, on doit partir de la date fournie par la plateforme de *crowdfunding* agréée. Par prêt, on entend un accord par lequel le prêteur met à la disposition de l'emprunteur une somme d'argent convenue pour un délai convenu et en vertu duquel l'emprunteur est tenu de verser au prêteur les intérêts dus à chaque échéance et rembourser ladite somme dans le délai convenu.

En outre, les emprunts de refinancement ne sont pas acceptés. Il doit s'agir de nouveaux prêts qui visent à financer de nouvelles initiatives.

Les prêts doivent être conclus soit avec une entreprise au sens de l'article 15 du Code des sociétés, soit avec une personne physique qui satisfait *mutatis mutandis* aux critères dudit article 15.

Ces entreprises doivent être des entreprises "qui débutent" et qui ne peuvent donc avoir plus de 48 mois d'existence. Cette période de 48 mois maximum prend cours à partir de la date d'enregistrement dans la banque carrefour des entreprises ou dans un registre similaire d'un autre État membre de l'Espace économique européen. Il doit bien s'agir de prêts qui financent de nouvelles initiatives et non pas le simple passage en société d'activités déjà exercées en personne physique ou le transfert d'activités existantes d'une société à une

overbrengen van bestaande activiteiten van de ene naar de andere vennootschap door inbreng, fusie, splitsing of een daarmee gelijkgestelde verrichtingen.

Het *crowdfunding*platform dat als bemiddelaar optreedt voor het afsluiten van de lening moet als bemiddelaar in alternatieve financiering erkend zijn door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) of een gelijkaardige Autoriteit van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

Art. 61 en 62

Alleen door privéspaarders geïnvesteerde bedragen genieten van de voorgestelde maatregel. Net als de eerste schijven van 1 250 euro (niet geïndexeerd bedrag) van de inkomsten uit spaardeposito's en de 125 euro (niet geïndexeerd bedrag) van dividenden van erkende coöperatieve vennootschappen, geldt de belastingvrijstelling van die inkomsten niet voor de aan de vennootschapsbelasting of aan de rechtspersonenbelasting onderworpen rechtspersonen.

Art. 63 en 65

Door het soepele karakter van de nieuwe regeling en het feit er een vrijstelling van inkomsten wordt ingevoerd, beschikt de fiscale administratie over geen enkele inlichting met betrekking tot deze leningen. Om dit probleem zoveel mogelijk te beperken, wordt aan de kredietgevers een nieuwe verplichting opgelegd om in hun aangifte in de inkomstenbelastingen te vermelden hoeveel van die leningen ze hebben afgesloten. De kredietgevers zijn er eveneens toe gehouden de boeken en bescheiden met betrekking tot deze leningen aan de fiscale administratie voor te leggen op haar uitdrukkelijk verzoek. Bovendien zorgt die laatste bepaling er voor dat de administratie, via de toepassing van artikel 323bis, WIB 92, in voor komend geval ook bij het erkend *crowdfunding*platform de nodige info kan inwinnen.

Art. 64

Vermits enkel de interesses met betrekking tot de eerste schijf van 15 000 euro uitgeleend per belastingplichtige gedurende 4 jaar zijn vrijgesteld, moet een belastingplichtige wanneer hij een hoger bedrag heeft uitgeleend, overeenkomstig artikel 313, eerste lid, 6°, WIB 92 het excedent vermelden in zijn aangifte, behalve wanneer de roerende voorheffing door de kredietnemer werd ingehouden.

autre société via une opération d'apport, de scission, de fusion ou d'opération y assimilée.

La plateforme de *crowdfunding* qui agit comme intermédiaire pour la conclusion du prêt, doit être agréée en qualité d'intermédiaire en financement alternatif par l'Autorité des services et marchés financiers (FSMA) ou par une Autorité similaire d'un autre État membre de l'Espace économique européen.

Art. 61 et 62

Seules les sommes investies par les épargnants privés bénéficient de la mesure proposée. À l'instar des premières tranches de 1 250 euro (montant non-indexé) des revenus afférents aux dépôts d'épargne et de 125 euro (montant non-indexé) des dividendes des sociétés coopératives agréées, l'exonération d'impôts de ces revenus ne s'applique pas aux personnes morales assujetties à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales.

Art. 63 et 65

Compte tenu du caractère très souple du nouveau régime mis en place et du fait qu'on instaure une exemption de revenus, l'administration fiscale est totalement démunie d'informations relatives à ces prêts. Pour limiter autant que possible ce souci, on instaure une nouvelle obligation pour les prêteurs de mentionner dans leur déclaration aux impôts sur les revenus le nombre de prêts qu'ils ont consenti. De même, les prêteurs sont désormais tenus de fournir à l'administration fiscale, sur demande expresse de celle-ci, les livres et documents relatifs à ces prêts. En plus, cette dernière disposition fait en sorte que l'administration, par le biais de l'application de l'article 323bis, CIR 92, peut également récolter, le cas échéant, l'information nécessaire auprès de la plateforme de *crowdfunding* agréée.

Art. 64

Comme seuls les intérêts afférents à la première tranche de 15 000 euros prêtés par contribuable durant quatre années sont exemptés, lorsqu'un contribuable prête un montant supérieur, il doit déclarer l'excédent dans sa déclaration conformément à l'article 313, alinéa 1er, 6[°], CIR 92 sauf si le précompte mobilier a été retenu par l'emprunteur.

Art. 66

Dit artikel maakt de bepalingen van toepassing op leningen afgesloten vanaf 1 juli 2015. De interessen worden niet noodzakelijk jaarlijks betaald, maar kunnen eventueel ook per maand, per trimester of per semester worden betaald. De eerste vrijgestelde inkomsten kunnen dus al betaald worden in de loop van de tweede helft van het jaar 2015. Bovendien moeten de belastingplichtigen kredietgevers reeds het bestaan van dergelijke leningen vermelden in hun aangifte vanaf aanslagjaar 2016.

Wat hoofdstuk 2 betreft, is rekening gehouden met het advies nr. 57 455/3 van de Raad van State.

HOOFDSTUK 3

Belastingstelsel dat van toepassing is op ondernemingen uit de diamantsector (“Diamant Stelsel”)

De voorbije twee decennia werden belangrijke maatregelen genomen wat betreft het wettelijk kader voor, en de controle op, de diamanthandel in België. Die maatregelen hadden tot doel de transparantie van de goederenstroom en het betalingsverkeer in de sector te vergroten en een ethische diamanthandel te bevorderen.

Wat transparantie van de goederenstroom betreft, kan worden gedacht aan:

- het erkennings- en registratiestelsel voor de diamanthandelaars, dat hen onderwerpt aan het toezicht van de Federale Overheidsdienst Economie en de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen van de Federale Overheidsdienst Financiën,

- de nauwe goederencontroles uitgevoerd door de Federale Overheidsdienst Economie in het kader van het zogenaamde “Diamond Office”, die de fysieke inspectie kunnen omvatten van elk individueel lot aan geïmporteerde en geëxporteerde diamanten,

- de belangrijke procedure van de “Kimberley Certificering”, die door middel van een internationaal sluitend stelsel gebaseerd op certificaten van herkomst, de handel in “conflict- en bloeddiamanten” beoogt uit te sluiten,

- de jaarlijkse aangifte van de omvang van de voorraden door alle diamantairs, als belangrijk controle

Art. 66

Cet article rend ces dispositions applicables aux prêts conclus à partir du 1er juillet 2015. Les intérêts ne sont pas nécessairement payés chaque année mais peuvent être payés par mois, par trimestre ou par semestre. Les premiers revenus exemptés peuvent donc déjà être payés au cours de la deuxième partie de l'année 2015. En outre, les contribuables prêteurs devront déjà mentionner l'existence de tels prêts dans leur déclaration dès l'exercice d'imposition 2016.

En ce qui concerne le chapitre 2, il a été tenu compte de l'avis n° 57 455/3 du Conseil d'État.

CHAPITRE 3

Établissement d'un régime de détermination forfaitaire du revenu imposable issu du commerce de diamants basé sur le chiffre d'affaires (“Régime Diamant”)

Au cours des deux dernières décennies, des mesures importantes ont été prises en ce qui concerne le cadre juridique, et le contrôle, du commerce de diamants en Belgique. Ces mesures étaient destinées à accroître la transparence des mouvements de biens et des transactions financières dans le secteur et de promouvoir un commerce éthique de diamants.

En ce qui concerne la transparence des mouvements de biens, on peut penser:

- au système d'agrément et d'enregistrement pour les commerçants en diamants, qui les soumet à la surveillance du Service Public Fédéral Economie et de l'Administration générale des douanes et accises du Service Public Fédéral Finances,

- aux contrôles étroits des biens exécutés par le Service Public Fédéral Economie dans le cadre du dénommé “Diamond Office,” qui peuvent comprendre l'inspection physique de chaque lot individuel de diamants importés et exportés,

- à la procédure importante de certification du “Processus de Kimberley”, qui, au moyen d'un système basé sur des certificats d'origine et intégré à l'échelle internationale, vise à exclure le commerce de “diamants de conflit et de sang”,

- à la déclaration annuelle du volume des stocks par tous les diamantaires, comme mécanisme de contrôle

mechanisme wat betreft het aantal karaten in het bezit van de diamantairs.

Wat maatregelen genomen op het vlak van de financiële transparantie betreft, kan worden gedacht aan:

- diverse maatregelen verbonden aan het preventieve luik van de witwaswetgeving,

- het verbod op cashbetalingen dat in de diamantsector strenger wordt toegepast dan wat onder de Europese richtlijnen ter zake is vereist.

Dit ontwerp streeft ernaar een werkbaar en eenvoudig controleerbaar fiscaal kader voor de sector uit te werken dat de correcte belastingheffing moet waarborgen. In dit kader moet worden gedacht aan het feit dat de fiscale controlemoeilijkheden die zich in het verleden hebben voorgedaan, sinds 1996 in enige mate worden ondervangen door de hantering van een bijzondere controlesnorm met betrekking tot de groothandel in diamanten.

De moeilijkheden op het vlak van de fiscale controle van de diamantgroothandel houden verband met de eigenheid van de sector, d.i. met de aard van het product diamant en de werkwijzen binnen de sector.

Enerzijds is het moeilijk de voorraad fysiek steen per steen op te volgen (ten gevolge van het slijpen van de diamanten en de verhandelingstechniek van de ge(her)sorteerde loten) en, anderzijds, is de voorraadwaardering, ten gevolge van de uniciteit van elke diamant en het ontbreken van "spotprijzen", moeilijk en delicaat.

Het onderhavige hoofdstuk sluit aan bij dit laatste punt en beoogt een helder en rechtszeker fiscaal kader voor de diamantsector tot stand te brengen dat:

- enerzijds leidt tot een correcte budgettaire bijdrage gedragen door de diamantsector, met toepassing van een heffingsmethodiek die efficiënt en eenvoudig controleerbaar is, en

- anderzijds tegemoet komt aan het verlangen van de sector naar een fiscaal stelsel dat een grotere mate van rechtszekerheid en fiscale voorspelbaarheid verschafft, en eenvoudig is in de toepassing zodat de verhandeling van grote volumes diamant met een relatief grote voorraadrotatie bevorderd wordt.

Bijkomend heeft het voorgestelde stelsel een voor de overheid gunstig budgettaire effect doordat de gehanteerde percentages weliswaar marktconform blijven, doch vermits het een forfaitair stelsel is, en geen stelsel gebaseerd op een "minimumnorm" zoals de vandaag

important en ce qui concerne le nombre de carats en possession des diamantaires.

En ce qui concerne les mesures prises au niveau de la transparence financière, on peut penser:

- aux diverses mesures liées au volet préventif de la législation sur le blanchiment d'argent,

- à l'interdiction des paiements en espèces qui est appliquée plus sévèrement dans le secteur du diamant que ce qui est requis par les directives européennes concernées.

Ce projet vise à élaborer un cadre fiscal viable et simple de contrôle, pour le secteur qui doit garantir la correcte perception de l'impôt. Dans ce contexte, il doit être songé au fait que les difficultés liées au contrôle fiscal qui ont été rencontrées dans le passé, ont été remédiées dans une certaine mesure depuis 1996 en appliquant une norme de contrôle spéciale concernant le commerce en gros de diamants.

Les difficultés en matière de contrôle fiscal de la vente en gros de diamants sont liées à la spécificité du secteur, à savoir la nature du produit qu'est le diamant et les manières de travailler dans le secteur.

D'une part, il est difficile de tracer physiquement le stock pierre par pierre (dû à l'action de tailler les diamants et à la technique de commercialisation des lots (ré)assortis) et, d'autre part, la valorisation des stocks, en raison de l'unicité de chaque diamant et de l'absence de "prix au comptant", est difficile et délicate.

Le présent chapitre se rapporte à ce dernier point et cherche à établir un cadre fiscal clair et une sécurité juridique pour le secteur du diamant qui:

- d'une part, aboutit à une contribution budgétaire correcte apportée par le secteur du diamant, en appliquant une méthode de perception qui est simple de contrôle et efficace, et

- d'autre part, répond au souhait du secteur d'un système fiscal qui fournit une plus grande sécurité juridique et prévisibilité sur le plan fiscal, et qui est simple d'application de sorte que le commerce de gros volumes de diamants avec une relativement grande rotation des stocks soit favorisé.

En outre, le système proposé a un effet budgétaire favorable pour les pouvoirs publics puisque les pourcentages appliqués restent certes conforme au marché, mais vu qu'il s'agit d'un système forfaitaire et non d'un système basé sur "une norme minimale" comme

door de administratie gehanteerde controlemethodiek, deze percentages verhogen. Het ligt daarenboven in de lijn van de verwachtingen dat de efficiënte nieuwe regeling zal leiden tot een hernieuwde verhoging van de handelsvolumes in het wereldhandelscentrum in Antwerpen zodat ook om die reden verwacht wordt dat een omzet gerelateerde regeling een positief budgettair effect zal hebben. Tot slot sluit een forfaitair stelsel tevens de toepassing uit van de in de inkomstenbelasting voorziene aftrek van beroepskosten, en meer in het bijzonder wat de vennootschapsbelasting betreft de aftrek voor risicokapitaal en van overgedragen verliezen. De niet aftrekbaarheid van de aftrek voor risicokapitaal wint nog aan belang indien binnen enkele jaren de reserves gevormd door de voorraadactualisering waartoe diamantondernemingen zijn overgegaan in toepassing van de wet inzake de voorraadactualisering van 2006, ook deel zullen gaan uitmaken van de berekeningsbasis voor de aftrek voor risicokapitaal. Al deze gebruikelijke aftrekken werden mee in rekening gebracht bij de vaststelling van het percentage dat wordt toegepast op de door de onderneming gerealiseerde omzet.

Dit verhoogde budgettair rendement ligt in de lijn van, en wordt gedragen door, het principe van een “fair share of taxes” zoals vooropgesteld en aanvaard door de vertegenwoordigende instellingen van de diamantsector zelf.

Wat het verlangen van de sector betreft naar een fiscaal stelsel dat de nodige rechtszekerheid verschafft, moet – zonder afbreuk te doen aan de belangrijke verdiensten van de thans gehanteerde bijzondere controlesnorm – worden vastgesteld dat gezien de bijzondere eigenheid van de diamantsector en dit zowel wat betreft het product diamant als wat betreft de werkwijzen eigen aan de sector zoals hierboven werd uiteengezet, een correcte toepassing van de fiscale wetgeving, m.n. de regels met betrekking tot het bepalen van het belastbaar resultaat, in de praktijk nog vaak aanleiding geeft tot discussie.

Om tegemoet te komen aan deze doelstellingen stelt onderhavig hoofdstuk een forfaitaire vaststelling van het belastbaar resultaat voor, “Diamant Stelsel” genoemd, waarbij in hoofde van de geregistreerde diamanthandelaren wat hun oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen betreft, het belastbaar resultaat forfaitair zal worden bepaald op basis van de door hen in het kader van hun diamanthandel gerealiseerde omzet.

De invoering van het Diamant Stelsel voor de erkende diamanthandelaars vormt een oplossing voor onoverkomelijke controleproblemen eigen aan de sector, die uitsluitend verband houden met de aard van de goederen en de sectorgebonden verhandelingsmethodiek.

la méthode de contrôle utilisée à l'heure actuelle par l'administration, ces pourcentages sont augmentés. Il est en outre attendu que le nouveau régime efficace mènera à une nouvelle augmentation des volumes de commerce dans le centre de commerce mondial à Anvers de sorte que pour ces raisons, il est également escompté qu'un régime lié au chiffre d'affaires aura un effet budgétaire positif. Enfin, un système forfaitaire exclut aussi l'application des déductions prévues dans l'impôt sur le revenu des frais professionnels et, en particulier en ce qui concerne l'impôt des sociétés, des déductions pour capital à risque et des pertes reportées. La non-déductibilité de la déduction pour capital à risque gagne encore en importance si, dans quelques années, les réserves formées par l'actualisation des stocks à laquelle les entreprises diamantaires ont procédé en application de la loi concernant l'actualisation des stocks de 2006, feront également partie de la base de calcul pour la déduction du capital à risque. Toutes ces déductions habituelles ont été prises en compte lors de la détermination du pourcentage qui est appliqué sur le chiffre d'affaires réalisé par l'entreprise.

Ce rendement budgétaire augmenté s'inscrit dans, et est supporté par, le principe d'un “fair share of taxes” tel que formulé et accepté par les institutions représentatives du secteur du diamant mêmes.

Quant au souhait du secteur d'un système fiscal qui fournit la sécurité juridique nécessaire, il doit être constaté que – sans porter préjudice aux mérites importants de la norme de contrôle spéciale utilisée à l'heure actuelle – étant donné le caractère particulier du secteur du diamant, à la fois en ce qui concerne le produit qu'est le diamant qu'en ce qui concerne les méthodes de travail spécifiques au secteur comme expliqué ci-dessus, une application correcte de la législation fiscale, en particulier des règles ayant trait à la détermination du résultat imposable, donne souvent lieu à discussion dans la pratique.

Afin de répondre à ces objectifs, le présent chapitre propose une détermination forfaitaire du résultat imposable, nommée “Régime Diamant”, par laquelle le résultat imposable relatif aux opérations sincères et habituelles portant sur des diamants dans le chef des commerçants en diamants enregistrés sera déterminé forfaitairement sur base du chiffre d'affaires réalisé par eux dans le cadre de leur commerce de diamants.

L'introduction du Régime Diamant pour les commerçants en diamants agréés constitue une solution aux problèmes de contrôle insurmontables propres au secteur, qui sont exclusivement liés à la nature des biens et à la méthode de commercialisation dans le secteur.

De toepassing van het regime is dan ook beperkt tot deze handelsondernemingen voor wie deze problemen zich zeer concreet stellen, maar omvat dan ook alle ondernemingen waarvoor deze problemen zich stellen (eenmansbedrijven, vennootschappen). In zijn toepassing is het regime strikt beperkt tot het vaststellen van de netto winst uit diamantverhandelingen, waarbij de toepassing van alle overige regels inzake de inkomstenbelastingen ongewijzigd blijft (met uitzondering in de vennootschapsbelasting van de aftrek voor risicokapitaal en de aftrek van overgedragen verliezen, doch hier werd mee rekening gehouden bij de vaststelling van het percentage).

Op deze wijze is de invoering van dit regime conform de vereisten gesteld door het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Het regime is van toepassing op een objectief omschreven groep van belastingplichtigen voor wie de op te lossen fiscale problemen zich zeer concreet aandienen. Het is van toepassing op alle leden van deze geïdentificeerde groep (natuurlijke personen en vennootschappen). De toepassing ervan is strikt beperkt tot deze groep, en is bijvoorbeeld niet van toepassing op makelaars in diamant (brokers) voor wie de voorraadproblematiek zich niet stelt. De draagwijdte van het afwijkende regime is tot slot strikt beperkt tot wat nodig is om de vastgestelde problematiek op te lossen: het betreft enkel de vaststelling van de netto winst die voortvloeit uit de diamanthandel zonder voor het overige te raken aan toepassing van de algemene fiscale regels.

Basiskenmerken van het Diamant Stelsel

Anders dan, bijvoorbeeld, in het regime van de "tonnage taks" voor de scheepvaart, kan het fysieke verhandelde volume aan diamant (het aantal karaat) niet als basis voor de toepassing van het stelsel worden gehanteerd. De reden hiervoor is het grote waardeverschil dat bestaat tussen eenzelfde hoeveelheid karaat aan diamant, naargelang deze hoeveelheid is samengesteld uit een groot aantal kleine stenen dan wel een klein aantal grotere stenen. Ook de andere kenmerken van de verhandelde diamant (kleur, vorm, zuiverheid) beïnvloeden de waarde van een karaat. Het spreekt dan ook voor zich dat een forfaitaire bepaling van de belastbare basis op grond van het aantal karaten zou leiden tot een zuiver arbitrair fiscaal regime.

De oplossing bestaat er dan ook in, en is er toe beperkt, om het belastbaar resultaat gerealiseerd op basis van de diamant verhandelingen, forfaitair te bepalen op basis van de gerealiseerde omzet. Voor het overige blijven de regels inzake de inkomstenbelastingen onverkort van toepassing.

L'application du régime est donc également limitée aux entreprises de commerce pour lesquelles ces problèmes se posent très concrètement, mais en conséquence inclut toutes les entreprises pour lesquelles ils se posent (entreprises individuelles, sociétés). Le régime est strictement limité dans son application à la détermination du bénéfice net issu des opérations portant sur des diamants, tout en laissant inchangée l'application de toutes les règles résiduelles concernant les impôts sur les revenus (à l'exception, en ce qui concerne l'impôt des sociétés de la déduction pour capital à risque et de la déduction des pertes reportées, néanmoins prises en compte lors de la détermination du pourcentage).

De cette façon, l'introduction de ce régime est conforme aux exigences imposées par le principe constitutionnel d'égalité. Le régime est d'application à un groupe d'assujettis déterminé de manière objective pour lesquels les problèmes fiscaux à résoudre se posent de manière très concrète. Il est d'application pour tous les membres de ce groupe identifié (personnes physiques et sociétés). Son application est strictement limitée à ce groupe, et ne s'applique par exemple pas aux agents de vente en diamants (brokers) pour lesquels la problématique des stocks ne se pose pas. Enfin, la portée du régime dérogatoire est strictement limitée à ce qui est nécessaire à la résolution de la problématique constatée: il concerne uniquement la détermination du bénéfice net issu du commerce de diamants sans, pour le reste, toucher à l'application des règles fiscales générales.

Caractéristiques de base du Régime Diamant

Différemment que, par exemple, en ce qui concerne le régime de la "taxe sur le tonnage" en faveur du secteur de la navigation, le volume physique commercialisé de diamants (le nombre de carats) ne peut pas servir de base pour l'application du régime. La raison pour cela est la grande différence de valeur qui existe pour une même quantité de carats en diamant selon que cette quantité soit composée d'un grand nombre de petites pierres ou d'un petit nombre de plus grandes pierres. Les autres caractéristiques des diamants commercés (couleur, forme, pureté) influencent également la valeur d'un carat. Il en résulte qu'une détermination forfaitaire de la base imposable basée sur le nombre de carats mènerait à un régime fiscal purement arbitraire.

La solution consiste donc, et se limite, à déterminer le résultat imposable réalisé sur base des opérations portant sur des diamants forfaitairement sur base du chiffre d'affaires réalisé. Pour le reste, les règles concernant les impôts sur le revenu restent intégralement d'application.

De in dit hoofdstuk uitgewerkte forfaitaire regeling ligt enigszins in het verlengde van de aanpak onder de bijzondere controlesnorm die al sinds 1996 algemeen wordt toegepast in de diamantsector, het zgn. "Fiscaal Plan". De controlesnorm bepaalt, al naargelang de omzet, de minimale bruto marge en de minimale nettowinst die een diamantonderneming in normale omstandigheden zou moeten bereiken. Het thans voorgestelde forfaitaire stelsel is echter eenvoudiger in toepassing dan de bestaande controlesnorm. Deze laatste vereist immers voor elke individuele diamantonderneming een verwerping van de bewijskracht van de boekhouding zodat de toepassing van een bijzondere controlemethodiek mogelijk wordt, leidt tot problemen in geval van laattijdige aangifte, enz. Verder sluit de toepassing van het Fiscaal Plan de fiscale impact van voorraadopvolging en —waardering niet volledig uit. De voorraad blijft bijdragen tot de vaststelling van het netto resultaat zodat de moeilijkheden ter zake niet volledig worden uitgesloten. Ook moet worden vastgesteld dat de doorverking van de aftrek voor risicokapitaal wat betreft de vennootschappen die handelen als geregistreerde diamanthandelaar kan leiden tot een uiteindelijk belastbaar resultaat dat toch beduidend beneden de vastgestelde minimumnorm daalt. Het thans voorgestelde forfaitaire regime sluit de toepassing van o.a. de aftrek voor risicokapitaal uit.

Het voorgestelde Diamant Stelsel hanteert één percentage (toe te passen op de omzet) voor de hele sector. Deze benadering houdt enerzijds verband met het feit dat het percentage geen minimum doch een hoger forfait uitmaakt. Anderzijds is er geen reden om een onderscheid te maken (door toepassing van een hoger percentage) naar de kleinere handelaars met geringere omzetcijfers toe. Bij afwezigheid van een objectieve rechtvaardiging zou een dergelijk onderscheid betwistbaar zijn. Met het oog op het behoud en de hernieuwde uitbouw van de sector, is trouwens de vaststelling van belang dat de aanwezigheid van een groot aantal kleinere handelaren een belangrijk positief kenmerk is van de markt dat zorgt voor een brede en diepere markt, en dus een betere liquiditeit in de markt. De fiscale regeling mag bijgevolg niet ontraden werken voor de actieve aanwezigheid van een voldoende aantal kleinere spelers in de markt, zeker niet in een periode die zich reeds kenmerkt door een zekere mate van consolidatie in de markt. Ook voor het toepassen van een hoger percentage voor grotere omzetten bestaat geen objectieve rechtvaardiging.

Het is van belang op te merken dat het in dit hoofdstuk opgenomen regime geenszins een regime van forfaitaire belasting van de winst betreft. Het betreft daarentegen

Le régime forfaitaire développé dans le présent chapitre s'inscrit un peu dans l'approche qui a déjà été adoptée avec la norme spéciale de contrôle qui depuis 1996 est généralement appliquée dans le secteur du diamant, le dénommé "Plan Fiscal". La norme de contrôle détermine, déjà selon le chiffre d'affaires, la marge brute minimum et le bénéfice net minimum qu'une entreprise diamantaire devrait réaliser dans des conditions normales. Le régime forfaitaire proposé maintenant est cependant plus simple d'application que la norme de contrôle existante. En effet, cette dernière exige pour chaque entreprise diamantaire individuelle un rejet de la force probante de la comptabilité afin que l'application d'une méthode de contrôle spéciale soit possible, et engendre des problèmes en cas de déclaration tardive etc. De plus, l'application du Plan Fiscal n'exclut pas totalement l'impact fiscal du suivi et de la valorisation des stocks. Les stocks continuent à contribuer à la détermination du résultat net de sorte que les difficultés en question ne sont pas totalement exclues. On doit aussi constater que l'impact de la déduction pour capital à risque en ce qui concerne les sociétés qui opèrent en tant que commerçants en diamants enregistrés peut mener à un résultat imposable final qui se situe quand même significativement en dessous de la norme minimum déterminée. Le régime forfaitaire proposé aujourd'hui exclut entre autres l'application de la déduction pour capital à risque.

Le Régime Diamant proposé utilise un seul pourcentage (à appliquer sur le chiffre d'affaires) pour l'entièreté du secteur. Cette considération est liée d'une part au fait que le pourcentage ne détermine plus un minimum, mais bien un forfait supérieur. D'autre part, il n'y a pas de raison de créer une distinction (par l'application d'un pourcentage plus élevé) envers les petits commerçants avec un chiffre d'affaires inférieur. En l'absence d'une justification objective, une telle distinction serait contestable. En vue de la conservation et de la nouvelle expansion du secteur, il est d'ailleurs important de constater que la présence d'un grand nombre de plus petits commerçants est une caractéristique positive importante du marché qui veille à un marché vaste et plus profond, et donc à une meilleure liquidité dans le marché. Le régime fiscal ne peut donc pas avoir un effet dissuasif à la présence active d'un nombre suffisant de plus petits acteurs dans le marché, certainement pas dans une période qui se caractérise déjà dans une certaine mesure par une consolidation du marché. Il n'existe également aucune justification objective pour l'application d'un pourcentage plus élevé pour des chiffres d'affaires plus élevés.

Il est important de constater que le régime repris dans le présent chapitre ne concerne en aucun cas un régime d'imposition forfaitaire du bénéfice. Il concerne

een forfaitaire vaststelling van het belastbaar resultaat in de mate dit verbonden is aan de diamanthandel.. Dit wordt vervolgens onderworpen aan de toepassing van de gemeenrechtelijke fiscale regels, met inbegrip van de tarieven van, al naar gelang, de personenbelasting, de vennootschapsbelasting of de belasting van niet-inwoners.

Concreet, wat de personenbelasting betreft wordt het forfaitair berekende resultaat aangewend als het bedrag van de netto-beroepsinkomsten verbonden aan de diamanthandel, om vervolgens zoals bij elke gebruikelijke aangifte en belastingberekening te worden in aanmerking genomen. Deze werkwijze impliceert dat automatisch ook de aftrek van overgedragen verliezen *de facto* wordt uitgesloten. Overgedragen verliezen zijn weliswaar aftrekbaar van eventuele andere typen van beroepsinkomsten behaald door de belastingplichtige, voor zover hij kan aantonen dat de overgedragen verliezen zelf niet verbonden zijn aan de diamanthandel.

Wat de vennootschapsbelasting betreft, wordt het uit de boekhouding voortvloeiend netto resultaat verbonden aan de diamanthandel, vervangen door het forfaitair berekende resultaat. Technisch leidt dit tot volgende verrichtingen. Is het gerealiseerde resultaat lager dan het forfaitair vastgestelde resultaat dan wordt ten belope van dit verschil een belastbare verworpen uitgave in aanmerking genomen. Is het gerealiseerde resultaat hoger dan het forfaitair vastgestelde resultaat dan leidt dit tot boekhoudkundig tot een verhoging van de (belaste) reserves of van de uitgekeerde winst, die fiscaal gecorrigeerd wordt middels een verhoging van de begintoestand van de (belaste) reserves. Deze correctie vindt plaats in het kader van de zg. "eerste bewerking", waarna vervolgens de "bewerkingen" voor de vaststelling van het daadwerkelijk belastbaar bedrag worden toegepast, met uitzondering van de aftrek voor risicokapitaal, de aftrek van overgedragen verliezen en de eventuele overgedragen aftrek voor risicokapitaal.

Rechtszekerheid voor de diamantsector

Zoals hierboven aangegeven zal het Diamant Stelsel leiden tot een verhoogde rechtszekerheid voor de sector. Een verhoogde rechtszekerheid kan enkel maar bijdragen tot een verdere ondersteuning en een hernieuwde groei van de diamantsector in België.

Op die manier wordt de positie van de diamantsector in België versterkt ten aanzien van nieuwe polen van activiteit die zich allen buiten de Europese Economische Ruimte situeren, met name Dubai, Mumbai, Hong Kong en Tel Aviv.

au contraire une détermination forfaitaire du résultat imposable dans la mesure où il est lié au commerce de diamants. Celui-ci est soumis par la suite à l'application des règles fiscales de droit commun, y compris les taux de taxation, de l'impôt des personnes physiques, de l'impôt des sociétés ou de l'impôt des non-résidents, selon le cas.

Concrètement, en ce qui concerne l'impôt des personnes physiques, le résultat calculé forfaitairement est utilisé comme montant des revenus professionnels nets liés au commerce de diamants, pour ensuite être pris en considération comme pour toute déclaration et calcul d'impôt habituels. Cette méthode de travail implique également que la déduction des pertes reportées est *de facto* automatiquement exclue. Les pertes reportées sont toutefois déductibles d'éventuels autres types de revenus professionnels obtenus par le contribuable, pour autant qu'il puisse démontrer que les pertes reportées mêmes ne sont pas liées au commerce de diamants.

En ce qui concerne l'impôt des sociétés, le résultat net lié au commerce de diamants issu de la comptabilité est remplacé par le résultat calculé de manière forfaitaire. Sur le plan technique, cela aboutit aux opérations suivantes. Si le résultat réalisé est plus bas que le résultat déterminé de manière forfaitaire, alors une dépense non admise imposable est prise en considération à hauteur de cette différence. Si le résultat réalisé est plus élevé que le résultat calculé de manière forfaitaire, ceci implique sur le plan comptable une hausse des réserves (imposées) ou du bénéfice distribué, qui est corrigée fiscalement au moyen d'une majoration de la situation de début des réserves (imposées). Cette correction est réalisée dans le cadre de la dénommée "première opération", et, ensuite, les "opérations" pour la détermination du montant imposable réel sont appliquées, à l'exception de la déduction pour capital à risque, de la déduction pour pertes reportées et de l'éventuelle déduction reportée pour capital à risque.

Sécurité juridique pour le secteur du diamant

Comme expliqué ci-dessus, le Régime Diamant apportera une plus grande sécurité juridique au secteur. Une sécurité juridique accrue ne peut que conduire à un soutien supplémentaire et à un renouvellement de croissance du secteur du diamant en Belgique.

De cette manière, la position du secteur du diamant en Belgique est renforcée par rapport aux nouveaux pôles d'activité qui se situent tous en dehors de l'Espace Economique Européen, à savoir Dubai, Mumbai, Hong Kong et Tel Aviv.

De verhoogde rechtszekerheid, en de er uit voort vloeiende verhoogde financiële voorspelbaarheid, dragen tevens bij tot het behoud van de financierbaarheid van de diamantondernemingen in het licht van de door de gespecialiseerde banken gestelde vereisten.

Gezien de vergaande uitwerking van de controle en het toezicht op de diamanthandel, zoals hierboven uitgezet, met name ook wat betreft de toepassing van de anti-witwas regelingen uitgewerkt in het kader van de Europese Unie en geïmplementeerd in de Belgische rechtsorde, draagt het behoud en de ontwikkeling van de internationale diamantgroothandel in België / Europa dan ook weer bij tot een verhoogde transparantie van de goederenstroom en van het betalingsverkeer in de sector en een meer ethische diamanthandel in het algemeen. Het behouden van het wereldcentrum voor de diamant groothandel in Europa/België draagt dan ook sterk bij tot de ook op Europees niveau nagestreefde financiële transparantie, veiligheid en tot de bestrijding van witwaspraktijken en van de financiering van het terrorisme.

Met 84 pct. van de wereldhandel in ruwe diamant en 50 pct. van de wereldhandel in geslepen diamant, blijft Antwerpen bij uitstek het belangrijkste diamantcentrum in de wereld. Gezien de talrijke maatregelen die op het vlak van de transparantie van de goederenstroom en het betalingsverkeer reeds werden genomen, in België en binnen de Europese Unie, garandeert dit dat het overgrote deel van de diamanthandel onder toezicht staat op het Belgische en het Europees niveau.

Een verplaatsing van het voornaamste handelscentrum voor ruwe en geslepen diamant naar buiten België en buiten de Europese Unie zou een nefaste invloed hebben omwille van de volgende redenen:

— de Belgische diamantsector bestaat uit ongeveer 1 700 bedrijven die een jaaromzet van om en bij de 30 miljard euro genereren, mede rekening houdend met de gevuldde groeistrategie in de sector, en bijdragen tot de economische ontwikkeling en aantrekking van Antwerpen. Het aantal rechtstreeks en onrechtstreeks door de sector tewerkgestelde personen bedraagt gemiddeld 32 600;

— op internationaal vlak vertegenwoordigt diamant 5 % van de Belgische export en 15 % van de extracommunautaire uitvoer (buiten de EU);

— de Belgische diamantsector kenmerkt zich door een streng regelgevend kader bestaande uit maatregelen ter bestrijding van de handel in conflictiamonden

La sécurité juridique accrue, et la prévisibilité financière accrue qui en découle, contribuent aussi au maintien de l'accessibilité au financement des entreprises diamantaires à la lumière des exigences posées par les banques spécialisées.

Compte tenu du développement approfondi du contrôle et de la supervision du commerce de diamants, comme expliqué ci-dessus, en particulier en ce qui concerne l'application des régimes de lutte contre le blanchiment d'argent développés dans le cadre de l'Union européenne et implantée dans l'ordre juridique belge, le maintien et le développement du commerce de diamants international en Belgique / Europe contribue également à une transparence accrue des mouvements de biens et des transactions financières dans le secteur et à un commerce de diamants plus éthique en général. Le maintien du centre mondial du commerce de diamants en Europe/Belgique contribue également fortement à la transparence financière, la sécurité et à la lutte contre les pratiques de blanchiment d'argent et de financement du terrorisme, qui sont également importants au niveau européen.

Avec 84 p.c. du commerce mondial de diamants bruts et 50 p.c. du commerce mondial de diamants taillés, Anvers reste par excellence le centre diamantaire le plus important au monde. Vu les nombreuses mesures prises au niveau de la transparence des mouvements de biens et des transactions financières qui ont déjà été adoptées, en Belgique et dans l'Union européenne, ceci garantit que la grande majorité du commerce de diamants se situe sous supervision au niveau belge et européen.

Un déplacement du centre de commerce principal des diamants bruts et taillés en dehors de la Belgique et de l'Union européenne aurait un effet néfaste en raison des justifications suivantes:

— le secteur du diamant belge se compose d'environ 1 700 entreprises qui génèrent un chiffre d'affaires d'environ 30 milliards d'euros, compte tenu de la stratégie de croissance suivie par le secteur, et contribue au développement et à l'attractivité économique d'Anvers. Le nombre de personnes occupées directement et indirectement par le secteur s'élève à environ 32 600;

— au niveau international, le diamant représente 5 % de l'exportation belge et 15 % de l'exportation extracommunautaire (en dehors de l'UE);

— le secteur du diamant belge se caractérise par un cadre normatif sévère qui se compose de mesures destinées à lutter contre le commerce de diamants issus

(het zgn. "Kimberley Process Certification Scheme") en anti-witwasregels die op sommige punten strenger zijn dan de communautaire vereisten vastgesteld door de Europees Richtlijnen;

— dat regelgevend kader vertaalt zich in een fysieke en materiële inspectie van alle geïmporteerde en te exporteren diamanten door "Diamond Office" in nauwe samenwerking met de Federale Overheidsdienst Economie en de Federale Overheidsdienst Financiën (Algemene Administratie Douane en Accijnzen). "Diamond Office" maakt deel uit van het *Antwerp World Diamond Centre* (de koepelorganisatie voor Belgische diamantairs) en is één van de zes bevoegde Communautaire Autoriteiten op Europees niveau die controle kunnen uitoefenen op de import en export van diamanten.

Art. 67

De programmawet van 2 augustus 2002 creëerde het kader voor het toezicht op de diamantsector op het grondgebied van het Koninkrijk België. Om dit toezicht mogelijk te maken bepaalt artikel 169, § 3, van de programmawet dat elke handelaar in diamanten gevestigd op het grondgebied van het Koninkrijk België, alvorens de beroepsactiviteit van handelaar in diamanten uit te oefenen, verplicht is zich te registreren bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie hetgeen inhoudt dat hij het bewijs levert dat hij alle formaliteiten heeft vervuld om het beroep van handelaar uit te oefenen.

Door diamanthandelaar in dit hoofdstuk te beschrijven met verwijzing naar de programmawet van 2 augustus 2002 en het koninklijk besluit van 30 april 2004, dat de praktische modaliteiten van het toezicht op de diamantsector vastlegt, beoogt de wetgever het Diamant Stelsel enkel ter beschikking te stellen voor die belastingplichtigen die geregistreerd zijn bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie, Algemene Directie Economisch Potentieel, Directie Nijverheid – Diamant (Dienst Vergunningen) en aldus hebben aangetoond dat zij alle formaliteiten hebben vervuld om het beroep van handelaar in diamant uit te oefenen. Aangezien de motieven die aan de basis liggen van de invoering van het Diamant Stelsel zich op dezelfde wijze voordoen bij natuurlijke en rechtspersonen, is het passend (cfr. de vereisten gesteld door het gelijkheidsbeginsel) het Diamant Stelsel in te voeren zowel wat betreft de vaststelling van het belastbaar resultaat verbonden aan de diamanthandel in de personenbelasting als in de vennootschapsbelasting (en uiteraard de belasting van niet-inwoners).

de conflits (dénommé le "Kimberley Process certification Scheme") et de mesures contre le blanchiment d'argent qui sur certains points sont plus sévères que les exigences communautaires établies par les Directives européennes;

— ce cadre normatif se traduit en une inspection physique et matérielle de tous les diamants importés et à exporter par le "Diamond Office", en collaboration étroite avec le Service Public Fédéral Economie et le Service Public Fédéral des Finances (Administration Générale des Douanes et Accises). Le "Diamond Office" fait partie du *Antwerp World Diamond Centre* (l'organisation de coupole des diamantaires belges) et est l'une des six Autorités communautaires compétentes au niveau européen pouvant exercer le contrôle de l'import et de l'export des diamants.

Art. 67

La loi-programme du 2 août 2002 a créé un cadre pour la surveillance du secteur du diamant sur le territoire du Royaume de Belgique. Afin de permettre cette surveillance, l'article 169, § 3, de cette loi-programme stipule que chaque commerçant en diamants implanté sur le territoire du Royaume de Belgique, avant d'exercer les activités professionnelles de commerçant en diamants, doit être enregistré au Service Public Fédéral Economie, P.M.E., Classes Moyennes et Energie; cet enregistrement implique qu'il prouve qu'il a accompli toutes les formalités afin d'exercer la profession de commerçant.

En décrivant le commerçant en diamants dans le présent chapitre par un renvoi à la loi-programme du 2 août 2002 et à l'arrêté-royal du 30 avril 2004, qui établit les modalités pratiques de la surveillance du secteur du diamant, le législateur vise à mettre le Régime Diamant uniquement à disposition des contribuables qui sont enregistrés au Service Public Fédéral Economie, P.M.E., Classes Moyennes et Energie, Direction Générale Potentiel Economique, Direction Industrie – Diamant (Service des Autorisations) et qui ont ainsi démontré qu'ils avaient accompli toutes les formalités afin d'exercer la profession de commerçant en diamants. Vu que les motifs qui se situent à la base de l'introduction du Régime Diamant se produisent de la même manière pour les personnes physiques que pour les personnes morales, il est approprié (cfr. les exigences imposées par le principe d'égalité) d'introduire ce Régime Diamant aussi bien en ce qui concerne la détermination du résultat imposable lié au commerce de diamants à l'impôt des personnes physiques qu'à l'impôt des sociétés (et bien entendu à l'impôt des non-résidents).

De gehanteerde definitie van diamant stemt overeen met de definitie van diamant in het koninklijk besluit van 30 april 2004 houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector.

Het toepassingsgebied van het Diamant Stelsel beperkt zich tot de omzet uit de diamanthandel. Wat vennootschappen betreft, kan deze omzet op eenvoudige wijze worden afgelezen in rubriek I.A van de resultatenrekening (Code 70). Wat de natuurlijke personen betreft, kan dit bedrag worden teruggevonden in de btw-aangiften of door de eenvoudige optelling van het totaalbedrag van alle uitgaande verkoopfacturen inzake diamanten.

Diamanthandel behelst het aankopen van de bedoelde goederen om ze te verkopen, hetzij in dezelfde staat, hetzij na ze een handelsbewerking te hebben doen ondergaan.

De handelsbewerkingen waarvan sprake omvatten onder meer het zagen kloven, snijden, slijpen, polijsten, briljanteren, graveren enz.

Aldus omvat de definitie de activiteiten van de diamantgroothandel, met name de onderneming die ruwe diamant aankoopt en deze ruwe diamanten verkoopt en/of die geslepen diamant aankoopt en deze geslepen diamant verkoopt.

Daarnaast omvat de diamanthandel ook de activiteiten van de "fabrikanten" van diamant, met name de persoon die diamant aankoopt en verkoopt na ze (een) handelsbewerking(en) te hebben laten ondergaan, al dan niet in maakloon.

Aangezien de definitie van diamanthandel de aan- en verkoop van diamanten vereist, worden de makelaars die diamanten verhandelen voor rekening van derden, zonder daarbij zelf over te gaan tot de aankoop en de verkoop van de diamanten, evenals de personen die op maakloonbasis ruwe diamant bewerken, van de definitie van diamanthandel en dus ook van het toepassingsgebied van het Diamant Stelsel uitgesloten.

Tot de "omzet uit de diamanthandel" behoort niet de verkoopprijs bekomen in geval een onderneming aan voorraadfinanciering en voorraadirisicobeheer doet middels de techniek van de effectisering van de voorraad. In dat geval wordt de verkoopprijs immers betaald door een (her-)financieringsentiteit die geenszins actief is in de diamanthandel zelf en vormt deze verkoopprijs dus geen commerciële omzet, geen "omzet uit de diamanthandel".

La définition du diamant utilisée, correspond à la définition du diamant de l'arrêté royal du 30 avril 2004 portant des mesures relatives à la surveillance du secteur du diamant.

Le champ d'application du Régime Diamant est limité au chiffre d'affaires issu du commerce de diamants. En ce qui concerne les sociétés, ce chiffre d'affaires peut être relevé facilement dans la rubrique I.A. du compte de résultats (Code 70). En ce qui concerne les personnes physiques, ce montant peut être trouvé dans les déclarations TVA, ou simplement en additionnant le montant total de toutes les factures de vente émises relatives aux diamants.

Le commerce de diamants inclut l'achat des biens visés afin de les revendre, soit dans le même état, soit après qu'ils aient subis une transformation.

Les transformations dont il est question incluent notamment le sciage en morceaux, le découpage, le taillage, le polissage, le vernissage, la gravure etc.

Ainsi, la définition comprend les activités de commerce en gros de diamants , à savoir l'entreprise qui achète le diamant brut et qui revend ces diamants bruts et/ou qui achète le diamant taillé et revend ces diamants taillés.

De plus, le commerce de diamants comprend aussi les activités des "fabricants" du diamant, à savoir la personne qui achète et revend du diamant après qu'ils aient subis une (plusieurs) transformation(s), avec ou sans travail à façon.

Vu que la définition du commerce de diamants exige l'achat et la revente de diamants, les courtiers qui commercialisent les diamants pour le compte de tiers sans procéder eux-mêmes à l'achat et la vente de diamants, aussi bien que les personnes qui sur base d'un travail à façon transforment du diamant brut, sont exclus de la définition du commerce de diamants et donc aussi du champ d'application du Régime Diamant.

Le "chiffre d'affaires issu du commerce de diamants" ne comprend pas le prix de vente obtenu dans le cas où une entreprise organise le financement du stock et la gestion du risque du stock au moyen de la technique de la titrisation du stock. Puisque dans ce cas, le prix de vente est payé par l'entité de (re)financement qui n'est en aucune façon active dans le commerce de diamants même, ce prix de vente ne constitue pas un chiffre d'affaires commercial, pas un "chiffre d'affaires issu du commerce de diamants".

Art. 68

Het Diamant Stelsel bestaat uit een forfaitaire vaststelling van het in België belastbaar resultaat uit diamant van geregistreerde diamanthandelaars. Enkel dit in België belastbaar resultaat verbonden aan de verhandeling van diamanten wordt forfaitair vastgesteld. Andere dan de hiervoor vermelde inkomsten, van welke aard of op welke basis ook gerealiseerd, worden onderworpen aan de gemeenrechtelijke regels inzake de personenbelasting, de vennootschapsbelasting of de belasting der niet-inwoners.

Een dergelijke regeling wijkt af van de regels in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en daarom wordt door artikel 103 uitdrukkelijk bepaald dat met betrekking tot hun in België belastbaar resultaat uit diamanthandel de artikelen betreffende de vaststelling van het belastbaar resultaat, niet van toepassing zijn op geregistreerde diamanthandelaars. Deze bepaling preciseert zeer expliciet dat de uitsluiting van de toepassing van de opgesomde artikelen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 er uitsluitend toe strekt het mogelijk te maken dat (i) voor natuurlijke personen het netto beroepsinkomen behaald door de diamanthandel wordt vervangen door het berekende forfaitaire resultaat, en (ii) wat vennootschappen betreft, in de eerste bewerking het bedrag van de netto winst (dat wordt teruggevonden ofwel in de verhoging van de reserves, ofwel in de uitgekeerde winst) van de diamantverhandeling wordt vervangen door het forfaitair berekende bedrag. De daartoe in de vennootschapsbelasting gebruikte techniek is, zoals hoger uiteengezet, het in aanmerking nemen in het kader van de "eerste bewerking" van een verworpen uitgave (indien het uit de boekhouding voortvloeiend resultaat lager is dan het forfait) of een verhoging van de begintoestand van de reserves (indien het uit de boekhouding voortvloeiend resultaat hoger is dan het forfait). Het is bijgevolg duidelijk dat, bijvoorbeeld, in de mate aan de toepassing van een aantal van deze bepalingen zgn. fiscale ficheverplichtingen verbonden zijn, deze verplichtingen onveranderd van toepassing blijven.

Voorts moet worden opgemerkt dat enkel het belastbaar resultaat uit de diamanthandel forfaitair wordt bepaald. Het belastbaar resultaat van geregistreerde diamanthandelaren uit andere economische activiteiten is dus uitgesloten van het toepassingsgebied van dit hoofdstuk. Wat natuurlijke personen betreft, wordt in dit, eerder uitzonderlijke, geval dus zowel een forfaitair vastgesteld netto beroepsinkomen (voor de diamanthandel) in aanmerking genomen als, daarnaast, een werkelijk vastgesteld netto beroepsinkomen (indien de inkomsten bijvoorbeeld eveneens verkoop commissies zouden omvatten). Wat de vennootschapsbelasting betreft,

Art. 68

Le Régime Diamant consiste en une détermination forfaitaire du résultat imposable belge issu du diamant des commerçants en diamants enregistrés. Seul ce résultat imposable en Belgique issu du commerce des diamants est fixé de manière forfaitaire. Les revenus autres que ceux mentionnés ci-dessus quelle que soit leur nature ou quelle que soit la base sur laquelle ils soient réalisés sont soumis aux règles de droit commun de l'impôt des personnes physiques, de l'impôt des sociétés ou de l'impôt des non-résidents.

Une telle mesure déroge aux règles prévues dans le Code des impôts sur les revenus 1992 et c'est la raison pour laquelle il est déterminé explicitement à l'article 103 que, s'agissant de leur résultat imposable en Belgique issu du commerce de diamants, les articles concernant la détermination du résultat imposable ne sont pas applicables aux commerçants en diamants enregistrés. Cette disposition précise très explicitement que l'exclusion de l'application des articles énumérés du Code des impôts sur les revenus 1992 est uniquement destinée à rendre possible, (i) pour les personnes physiques, le remplacement du revenu professionnel net obtenu par le commerce de diamants par le résultat calculé de manière forfaitaire et, (ii) en ce qui concerne les sociétés dans la première opération, le remplacement du montant du bénéfice net (qui est retrouvé soit dans la majoration des réserves soit dans le bénéfice distribué) issu des opérations portant sur des diamants par le montant calculé forfaitairement. La technique utilisée pour cela pour l'impôt des sociétés est, comme exposé ci-dessus, la prise en compte dans le cadre de "première opération" d'une dépense non admise (si le résultat issu de la comptabilité est plus bas que le forfait) ou la majoration de la situation de début des réserves (si le résultat issu de la comptabilité est plus élevé que le forfait). Il est donc clair, par exemple, que dans la mesure où l'application d'un certain nombre de ces dispositions implique une obligation de préparer des fiches fiscales, cette obligation reste applicable de manière inchangée.

De plus, il faut remarquer que seul le résultat imposable issu du commerce de diamants est déterminé de manière forfaitaire. Le résultat imposable de commerçants en diamants enregistrés issu d'autres activités économiques est donc exclu du champ d'application du présent chapitre. En ce qui concerne les personnes physiques, dans ce cas, plutôt exceptionnel, il est donc aussi bien tenu compte d'un revenu professionnel net déterminé forfaitairement que, par ailleurs, d'un revenu professionnel net réellement déterminé (par exemple si les revenus contenaient également des commissions de vente). En ce qui concerne l'impôt des sociétés,

wordt in de “eerste bewerking” indien nodig, in dat geval, enkel het gedeelte van de reservetename en van de uitgekeerde winst dat voortkomt uit de diamanthandel vervangen door het forfaitair vastgestelde bedrag (midels verworpen uitgave of aanpassing begintoestand van de reserves). Deze laatste situatie is uitzonderlijk aangezien de meeste handelaren die opereren in vennootschapsvorm omwille van de btw-vrijstelling enkel actief zijn in de verhandeling van diamant.

Het Diamant Stelsel behelst immers enkel de vaststelling van het belastbaar resultaat van de geregistreerde diamanthandelaar dat verbonden is aan de diamanthandel. Het is vanzelfsprekend dat de andere niet-diamant gerelateerde activiteiten uitgeoefend door de diamanthandelaar niet onder de toepassing van dit hoofdstuk vallen. Men kan onder meer denken aan het aanhouden van onroerend goed of van aandelen. Dergelijke andere activiteiten, en de opbrengsten van activiteiten andere dan de verkoop van diamanten uit eigen voorraad of tevoren aangekocht door de handelaar, blijven onderworpen aan de algemene regels van de inkomstenbelasting inzake de vaststelling van de belastbare grondslag. Het Diamant Stelsel betreft enkel diamant gerelateerde omzet. Aldus worden, bijvoorbeeld, dividenden en meerwaarden verkregen op of behaald uit aandelen in een dochtervennootschap, zelfs indien deze actief is in de diamanthandel, belast met toepassing van de algemene belastingregels.

Deze toepassing van de regels behoeft enige duiding, met name wat materiële vaste activa betreft aangewend in het kader van de diamanthandel. Enerzijds leiden deze tot kosten verbonden aan de diamanthandel die boekhoudkundig drukken op het nettoresultaat. De gebruikelijke impact van deze kosten werd echter in aanmerking genomen bij de vaststelling van het percentage voor de berekening van het forfaitaire resultaat, zodat deze kosten (bijvoorbeeld afschrijvingen) niet *in concreto* worden afgetrokken maar wel via de hoogte van het percentage indirect in aanmerking worden genomen. Anderzijds is de meerwaarde gerealiseerd bij de verkoop van deze materiële vaste activa geen winst uit diamanthandel, en stelt de controleproblematiek zich daar niet. Bijgevolg geldt voor deze meerwaarden de gebruikelijke fiscale regelgeving en worden deze belast (met bijvoorbeeld toepassing van de regeling van artikel 47 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 tot uitstel van belasting mits wederbelegging enz.) met toepassing van de gebruikelijke fiscale regels (wat logisch is precies omdat het effect van de gebruikelijke aftrekbaarheid van de er aan verbonden kosten en afschrijvingen in rekening wordt gebracht via de hoogte van het forfait).

dans la “première opération”, si nécessaire seulement la partie de la majoration des réserves et du bénéfice distribué issu du commerce de diamants est, remplacée par le montant déterminé forfaitairement (au moyen des dépenses non admises ou d'un ajustement de la situation de début des réserves). Cette dernière situation est exceptionnelle vu que la plupart des commerçants qui opèrent sous forme de société en raison de l'exemption TVA est uniquement active dans la commercialisation de diamants.

Puisque le Régime Diamant ne concerne que la détermination du résultat imposable du commerçant en diamants enregistré issu du commerce de diamants, il va de soi que les autres activités non connexes au diamant exercées par le commerçant en diamants ne tombent pas dans le champ d’application du présent chapitre. On peut entre-autres penser à la détention de biens immobiliers ou d’actions. De telles autres activités, et les produits engendrés par des activités autres que celle de la vente de diamants issus de stocks propres ou auparavant achetés par le commerçant,, restent soumis aux règles générales de l’impôt sur les revenus en ce qui concerne la détermination de la base imposable. Le Régime Diamant concerne uniquement le chiffre d’affaires lié au diamant. Ainsi, par exemple, les dividendes et plus-values reçus ou obtenus d’actions détenues dans une société fille par exemple, même si celle-ci est active dans le commerce de diamants, sont imposés en application des règles d’imposition générales.

Cette application des règles requiert une certaine explication, à savoir en ce qui concerne les actifs immobilisés matériels utilisés dans le cadre du commerce de diamants. D'une part ceux-ci engendrent des coûts liés au commerce de diamants qui pèsent sur le résultat net au plan comptable. Or, l'impact habituel de ces coûts a été pris en compte lors de la détermination du pourcentage pour le calcul du résultat forfaitaire, de sorte que ces coûts (amortissements par exemple) ne sont pas déduits concrètement mais bien pris indirectement en compte via l'ampleur du pourcentage. D'autre part, la plus-value réalisée à la vente de ces actifs immobilisés matériels n'est pas un bénéfice issu du commerce de diamants, et n'engendre pas la problématique du contrôle. Par conséquent, la réglementation fiscale habituelle s'applique pour ces plus-values et celles-ci sont imposées (avec par exemple l'application du régime de l'article 47 du Code des impôts sur les revenus 1992 de l'étalement de l'imposition via remplacement etc.) avec application des règles fiscales habituelles (ce qui est logique, précisément parce que l'effet de la déductibilité habituelle des coûts et amortissements qui y sont liés est pris en compte via l'ampleur du forfait).

De commerciële en financiële situatie van de diamantmijnen is erg verschillend van de situatie van diamanthandelaren. Ook operationeel en wat de voorraadopvolging betreft, geldt voor deze ondernemingen een andere realiteit. Deze realiteit is overigens voor elk van de grote diamant mijnbouw ondernemingen verschillend al naargelang van het commercialiseringssysteem dat werd gekozen (vaste afnemers, "zichten", tender systemen, e.d.). De essentie van het verschil in situatie bestaat er in dat deze ondernemingen meestal de "verkoop arm" zijn van de mijnbedrijven, en bijgevolg verzekerd zijn van een constante aanvoer van te verhandelen ruwe diamanten zonder dat zij in de markt van de diamantaankoop in concurrentie moeten treden met andere handelaars in ruwe diamant. Hun toelevering is gebaseerd op hun rol als "verkoop arm" en steunt op een vaste relatie en langdurig, veelal ook contractueel, gewaarborgde toelevering aan vastgestelde prijzen, zodat ook hun aankoopprijzen minder schommelen in functie van de algemene marktomstandigheden.

Vervolgens zijn zij niet afhankelijk van geïmporteerde aankopen op de wereldmarkt, met de daarbij horende facturatiemethodiek waarbij een globale prijs wordt gefactureerd voor hele loten of pakketten diamanten met uitsluitend de vermelding van het totaal aantal karaat. Zie ook bijvoorbeeld de verkooptechniek bij tenders of de zg. "zichten" waarbij ook hele pakketten worden aangeboden voor één prijs, terwijl de stenen die er deel van uitmaken individuele kenmerken hebben en dus een individuele (verschillende) waarde kennen. Binnen een mijngroep kunnen deze multinationale mijnbouw ondernemingen zelf geëigende systemen voor de interne opvolging van de flow aan stenen opzetten.

Ook handelen dergelijke verkoopvennootschappen niet of nauwelijks vanuit een aangehouden voorraad. De toelevering leidt tot dadelijke verkopen in de markt, veelal in een systeem van "tenders" waarbij het gehele aanbod opgedeeld in "parcels" (pakketten) wordt aangeboden aan kopers die de goederen komen inspecteren en op de aangeboden pakketten kunnen bieden, maar er bestaan ook andere systemen. De klassieke issues waarbij diamanten uit liggende voorraad worden verkocht met opvolgmoeilijkheden, en waarbij aan het jaareinde (of periodiek) liggende voorraden moeten gewaardeerd worden en hun waarde van invloed is op het nettoresultaat van de onderneming, doen zich dan ook niet of in veel mindere mate voor.

De verplichte onderwerping van deze erg verschillende typen van ondernemingen aan het Diamant Stelsel is dan ook weinig zinvol en zou tot economisch inconsistente situaties leiden. Vandaar dat deze ondernemingen,

La situation commerciale et financière des mines de diamants est très différente de la situation des commerçants en diamants. Une autre réalité s'applique pour ces entreprises, aussi bien opérationnellement qu'en ce qui concerne le suivi des stocks. Cette réalité est d'ailleurs déjà différente pour chaque grande entreprise d'exploitation minière du diamant selon le système de commercialisation choisi (clients réguliers, "sights", systèmes d'appel d'offres, etc.). Le point essentiel de la différence de situation consiste en ce que ces entreprises sont la plupart du temps le "bras de vente" des entreprises minières, et par conséquent, sont assurées de ravitaillements constants en diamants bruts à commercialiser sans qu'ils doivent opérer sur le marché de l'achat de diamants en concurrence avec d'autres commerçants en diamants bruts. Leur approvisionnement est basé sur leur rôle de "bras de vente" et repose sur une relation stable et prolongée, avec un approvisionnement garanti, souvent sur base contractuelle, à des prix déterminés, de sorte que leurs prix d'achat varient également moins en fonction des circonstances générales de marché.

Par conséquent, ils ne sont pas dépendants d'achats importés sur le marché mondial, avec sa méthode de facturation qui lui est propre, par laquelle un prix global est facturé pour tous les lots ou paquets de diamants avec uniquement la mention du nombre total de carats. Voyez aussi par exemple la technique de vente des appels d'offre ou des dénommés "sights" par lequel tous les paquets sont également offerts pour un prix, alors que les pierres qu'ils contiennent ont des caractéristiques individuelles et donc une valeur individuelle (différente). Au sein d'un groupe minier, ces entreprises multinationales d'exploitation minière mettent en place elles-mêmes des systèmes appropriés pour le suivi interne du flow des pierres.

De plus, de telles sociétés de vente ne marquent pas ou à peine à partir d'un stock détenu. L'approvisionnement aboutit à des ventes immédiates sur le marché, surtout dans un système d'"offre" par lequel l'offre totale répartie en "parcelles" (paquets) est offerte à des acheteurs qui viennent inspecter les biens et qui peuvent faire une offre sur les paquets offerts, mais il existe aussi d'autres systèmes. Les problèmes classiques, consistant en ce que les diamants sont vendus avec difficulté à partir de stocks étalés sur le sol et en ce qu'à la fin de l'année (ou de manière périodique), les stocks étalés sur le sol doivent être évalués et que leur valeur influence le résultat net de l'entreprise, ne se présentent donc pas ou alors en bien moindre mesure.

L'assujettissement obligatoire au Régime Diamant de ces très différents types d'entreprises est donc peu sensé et conduirait à des situations économiques incohérentes. C'est pourquoi ces entreprises, qui sont

die meestal ook als diamanthandelaar geregistreerd zijn, buiten de toepassing van het Diamant Stelsel blijven, tenzij deze er zelf zouden voor opteren. Jaarlijks wisselende opties lijken daarbij minder gepast, vandaar dat de optietermijn vastgesteld is op minimum 3 jaar. Indien een dergelijke vennootschap die een mijn of alluviale winning uitbaat, of deel uitmaakt van een vennootschapsgroep die deze activiteit verricht, naast de verkoop van de binnen de groep gewonnen diamant ook overgaat tot de aankoop en verkoop van andere ruwe of geslepen diamant, dan zal voor de vaststelling van het belastbaar resultaat van deze andere verhandelingen het Diamant Stelsel wel van toepassing zijn.

Paragraaf 3 houdt rekening met een aantal buitengewone omstandigheden die een invloed kunnen hebben op de bepaling van de nettowinst van de diamanthandelaar. Het gaat om de gevallen waarin de boekhoudkundige nettowinst minder zou bedragen dan het op basis van de diamantomzet berekende forfait en dit ten gevolge van één van de volgende limitatief opgesomde gevallen: diefstal bij de diamanthandelaar, faillissement van een klant van de diamanthandelaar of faillissement van de betrokken handelaar in eigen persoon. In dergelijke gevallen is het gerechtvaardigd om de betrokken handelaar op basis van zijn lagere boekhoudkundige winst te belasten en niet op basis van een hoger forfait dat enkel rekening houdt met de omzet. Sectorgemiddelen zijn immers wat betreft een dergelijk specifiek belastbaar tijdperk niet relevant voor deze ondernemingen. Deze paragraaf is evenwel enkel van toepassing indien de limitatief opgesomde omstandigheden de oorzaak zijn van het mindere resultaat, wat, bijvoorbeeld, niet het geval is indien het verlies ten gevolge van een diefstal van diamanten passend vergoed werd door een verzekeraar. Indien ten gevolge van deze paragraaf het Diamant Stelsel niet wordt toegepast, dan impliceert dit dat voor het betreffende belastbare tijdperk het belastbaar inkomen wordt vastgesteld met toepassing van de gewone regels van het Wetboek van de inkomstenbelasting 1992, ook wat de netto winst uit de diamanthandel betreft.

Art. 69

Het toepassingsgebied van het Diamant Stelsel is beperkt tot de omzet die specifiek verbonden is aan commerciële activiteiten met betrekking tot diamanten.

Voor het toepassingsgebied van het Diamant Stelsel wordt verwezen naar de geregistreerde diamanthandelaars, die in de praktijk overigens ook vallen onder het toepassingsgebied van artikel 42, § 4, 1°, van het Wetboek van de Belasting over de toegevoegde waarde. Wat het toepassingsgebied betreft, wordt evenwel

souvent aussi enregistrés comme commerçant en diamants, restent hors du champ d'application du Régime Diamant, à moins qu'elles optent elles-mêmes pour son application. Dans ce cadre, une possibilité d'option annuelle semble moins appropriée. La période d'option est donc fixée à un minimum de 3 ans. Si, une telle société qui exploite une mine ou une zone d'extraction alluviale, ou fait partie d'un groupe de sociétés qui exercent cette activité, en plus de la vente des diamants extraits par le groupe, entreprend aussi l'achat et la vente d'autres diamants bruts ou taillés, alors le Régime Diamant sera bien applicable pour la détermination du résultat imposable de ces autres opérations.

Le paragraphe 3 tient compte d'un certain nombre de circonstances extraordinaires qui peuvent avoir une influence sur la détermination du bénéfice net du commerçant en diamants. Il en est ainsi dans les cas où le bénéfice net comptable serait inférieur à celui déterminé sur base du forfait calculé sur le chiffre d'affaire du diamant et ce, à la suite d'un des cas suivants limitativement énumérés: vol auprès du commerçant en diamants, faillite d'un client du commerçant en diamants ou faillite du commerçant concerné en son propre chef. Dans ces cas, il est justifié d'imposer le commerçant concerné sur base de son bénéfice comptable inférieur et non sur base d'un forfait supérieur qui ne tient compte que du chiffre d'affaires. En effet, les moyennes du secteur ne sont pas pertinentes pour ces entreprises en ce qui concerne une telle période imposable spécifique. Ce paragraphe est néanmoins seulement applicable si les circonstances limitativement énumérées sont la cause du résultat inférieur, ce qui, par exemple, n'est pas le cas si la perte occasionnée par un vol a été indemnisée de manière appropriée par un assureur. Si, à la suite de ce paragraphe, le Régime Diamant n'est pas appliquée, alors cela implique que pour la période imposable concernée, le revenu imposable est déterminé avec application des règles normales du Code des impôts sur le revenus 1992, également en ce qui concerne le bénéfice net issu du commerce de diamants.

Art. 69

Le champ d'application du Régime Diamant est limité au chiffre d'affaires qui est spécifiquement lié aux activités commerciales portant sur les diamants.

Pour le champ d'application du Régime Diamant, il est renvoyé aux commerçants en diamants enregistrés qui d'ailleurs aussi en pratique tombent dans le champ d'application de l'article 42, § 4, 1°, du Code de la Taxe sur la valeur ajoutée. En ce qui concerne le champ d'application, il n'est également pas renvoyé à l'application

geen verwijzing gemaakt naar de toepasselijkheid van de btw-vrijstelling, dit om verwarring te vermijden. De btw-vrijstelling geldt immers ook voor diensten geleverd in verband met de diamanthandel, terwijl het Diamant Stelsel daar niet op van toepassing is gezien voor die activiteiten de afzonderlijke controlemoeilijkheden niet gelden.

Deze btw-vrijstelling strekt zich ook uit tot personen die, naast diamant, ook handel drijven in echte parels en/of natuurlijke edelstenen andere dan diamanten. Deze handelaren dienen voor deze activiteiten een afzonderlijk stel rekeningen te houden.

Bovendien is het zo dat de persoon die kwalificeert voor de vrijstelling van artikel 42, § 4, 1°, van het Wetboek van de Belasting over de toegevoegde waarde, benevens deze activiteit en zonder het voordeel van de vrijstelling te genieten, een andere werkzaamheid mag uitoefenen op voorwaarde dat deze geen betrekking heeft op onder andere diamanten. In dat geval dient de persoon ook voor deze bijkomende activiteit een afzonderlijk stel rekeningen te houden.

Teneinde bovenstaand onderscheid tussen enerzijds het resultaat uit de diamanthandel en anderzijds het resultaat uit elke andere activiteit in de praktijk toe te passen, is het van cruciaal belang dat de diamanthandelaar een voldoende precieze en gedetailleerde boekhouding voert. Een dergelijke boekhouding zou de handelaar moeten toelaten om zijn omzet op te splitsen naargelang van de soort activiteit. Dit kan men het best realiseren door het houden van een afzonderlijk stel rekeningen voor enerzijds de diamant gerelateerde activiteit en anderzijds de andere activiteiten, analoog met het systeem van de tonnagetaks (artikel 115, § 2, 3°, van de Programmawet (I) van 2 augustus 2002, B.S. 29 augustus 2002). Op te merken valt overigens dat in de praktijk blijkt dat nagenoeg alle diamanthandelaars, zeker indien deze vennootschappen zijn, om redenen die verbonden zijn aan hun btw-statut (toepassing btw-vrijstelling) zich uitsluitend met de diamantgroothandel bezig houden, zodat deze vereiste die het mogelijk moet maken de aan de toepassing van het Diamant Stelsel te onderwerpen omzet op een eenvoudige wijze in de rekeningen tot uiting te doen komen, *in concreto* in de meeste gevallen niet van toepassing is, en dus ook niet tot moeilijkheden zal leiden.

Aangezien het belastbaar resultaat gerelateerd aan de diamantverhandeling forfaitair wordt vastgesteld, moet de betreffende onderneming bij de uitwerking van de afzonderlijke rekeningen specifiek kunnen aantonen dat kosten die toegewezen worden aan de andere opbrengsten dan de omzet verbonden aan de diamanthandel, inderdaad specifiek verbonden zijn met deze

de l'exemption TVA, et ceci afin d'éviter toute confusion. En effet, l'exemption TVA vaut également pour la prestation des services relatifs au commerce de diamants, alors que le Régime Diamant ne s'y applique pas, vu que pour ces activités les difficultés de contrôle ne se posent pas.

Cette exemption TVA s'étend également aux personnes qui, en plus du diamant, conduisent également un commerce de vraies perles et/ou de pierres précieuses naturelles autres que des diamants. Pour ces activités, ces commerçants doivent tenir un ensemble de comptes séparés.

De plus, la personne qui qualifie pour l'exonération prévue à l'article 42, § 4, 1°, du Code de la Taxe sur la valeur ajoutée, en plus de cette activité et sans profiter de l'avantage de l'exonération, peut exercer une autre activité à condition qu'elle ne se rapporte pas entre-autres aux diamants. Dans ce cas, la personne doit aussi tenir un ensemble de comptes séparés pour cette activité complémentaire.

Afin d'appliquer en pratique la distinction mentionnée ci-dessus entre d'une part, le résultat issu du commerce de diamants et d'autre part, le résultat issu de toute autre activité, il est d'une importance cruciale que le commerçant en diamants tienne une comptabilité suffisamment précise et détaillée. Une telle comptabilité devrait permettre au commerçant de dissocier son chiffre d'affaires en fonction de la sorte d'activité. Ceci peut être atteint au mieux par la tenue d'un ensemble de comptes séparés pour, d'une part l'activité liée au diamant et pour, d'autre part les autres activités, par analogie avec le système de la taxe sur le tonnage (article 115, § 2, 3°, de la loi-programme (I) du 2 août 2002, M.B., 29 août 2002). Par ailleurs, il s'avère qu'en pratique presque tous les commerçants en diamants, certainement s'ils sont des sociétés, pour des raisons liées à leur statut TVA (application de l'exonération TVA), s'occupent uniquement de leur commerce en gros de diamants, de sorte que cette condition qui doit permettre l'apparition facile dans les comptes du chiffre d'affaire à soumettre à l'application du Régime Diamant, *in concreto* n'est pas d'application dans la plupart des cas, et donc ne créera pas non plus de difficultés.

Vu que le résultat imposable lié au commerce du diamant est déterminé forfaitairement, l'entreprise concernée doit pouvoir montrer spécifiquement dans l'établissement des comptes séparés que les dépenses qui sont attribuées aux autres produits que le chiffre d'affaire lié au commerce de diamants, sont en effet spécifiquement liées avec ces autres revenus. A cette

andere inkomsten. Hierbij moet de voorkeur gegeven worden aan een specifieke en concrete toewijzing of affectatie van kosten aan bepaalde inkomsten, of aan de activiteiten die tot de inkomsten leiden.

Indien wat bepaalde kosten betreft, zoals wat bijvoorbeeld soms het geval kan zijn voor bepaalde rentelasten of salarissen, geen specifieke affectatie mogelijk blijkt, dan worden deze kosten forfaitair opgedeeld over en toegerekend aan de verschillende activiteiten en opbrengsten en dit op grond van de omzet/bruto inkomsten die worden behaald. Aldus wordt een niet toe te rekenen uitgave van 10 000 euro wat een onderneming betreft met een diamanthandel gerelateerde omzet van 50 miljoen euro, makelaarsvergoedingen van 1 miljoen euro en interest- en dividendinkomsten van 500 000 euro voor 50/51,5 toegerekend aan de diamanthandel (wat *de facto* de aftrekbaarheid van dat deel van de uitgave uitsluit wegens de forfaitaire vaststelling van het belastbaar resultaat verbonden aan de diamanthandel). In het licht van deze regeling kan het voor de diamanthandelaars die de voordelen van de eenvoud van het voorgestelde regime wensen te genieten, nuttig zijn uitsluitend activiteiten van diamantverhandeling uit te oefenen in een vennootschap die als diamanthandelaar is geregistreerd.

Art. 70

Artikel 70 bepaalt hoe de forfaitaire vaststelling van het in België belastbaar resultaat uit de diamanthandel moet gebeuren, waarbij wordt uitgegaan van de diamantomzet van de handelaar.

Het percentage dat gehanteerd wordt voor de forfaitaire vaststelling van het belastbaar resultaat is 0,55 percent. Dit percentage reflecteert een marktconform algemeen marktgemiddelde, na kosten en rekening houdend met de gebruikelijke boekhoudkundige en fiscale aftrekken die voor de toepassing van het Diamant Stelsel worden uitgesloten.

De sector waarop deze maatregel van toepassing is, is de sector van de diamant groothandel, die een sector is van traders in grondstoffen, delfstoffen, commodities. De bijzondere aard van het product, waarbij men zich veelal de situatie van de luxueuze detailhandel voorstelt, speelt in het kader van zulke trading activiteiten een beperktere rol zodat een vergelijking met de marges gerealiseerd bij trading en groothandel in andere sectoren waarin commodities verhandeld worden relevant is.

occasion, la préférence doit être donnée à une attribution ou affectation spécifique et concrète des dépenses à certains revenus, ou aux activités qui engendrent les revenus.

Si, en ce qui concerne certaines dépenses, ce qui peut par exemple être parfois le cas avec certaines charges d'intérêts ou des salaires, aucune affectation spécifique ne semble possible, alors ces dépenses sont scindées forfaitairement et attribuées aux diverses activités et revenus, et ce, sur base du chiffre d'affaires/revenus bruts obtenus. Ainsi, une dépense non attribuée de 10 000 euros concernant une entreprise avec un chiffre d'affaires lié au commerce de diamants de 50 millions d'euros, des rétributions de courtage de 1 million d'euros et des revenus d'intérêts et de dividendes de 500 000 euros, sera attribuée au commerce de diamants pour 50/51,5 (ce qui *de facto* exclut la déductibilité de cette partie de cette dépense en raison de la détermination forfaitaire du résultat imposable lié au commerce de diamants). A la lumière de cette mesure, il peut être utile pour les commerçants en diamants qui souhaitent profiter des avantages de la simplicité du régime présenté, d'exercer uniquement des activités de commerce du diamant dans une société qui est enregistrée comme commerçant en diamants.

Art. 70

L'article 70 décrit comment la détermination forfaitaire du résultat imposable en Belgique issu du commerce de diamants doit s'effectuer, laquelle repose sur le chiffre d'affaires lié au diamant du commerçant.

Le pourcentage utilisé pour la détermination forfaitaire du résultat imposable est de 0,55 pour cent. Ce pourcentage reflète une moyenne du marché générale conforme aux pratiques du marché, après déduction des dépenses et en tenant compte des déductions comptables et fiscales habituelles qui sont exclues pour l'application du Régime Diamant.

Le secteur auquel s'applique cette mesure, est le secteur du commerce en gros de diamants, qui est un secteur de traders en matières premières, ressources minérales, marchandises. La nature particulière du produit, à laquelle on imagine surtout la situation du commerce au détail luxueux, joue un rôle limité dans le cadre de telles activités de trading de sorte qu'une comparaison avec les marges réalisées par le trading et le commerce en gros dans d'autres secteurs dans lesquels les marchandises sont commercialisées est pertinente.

Uit studies kan blijken dat een vergelijking op Europees vlak met andere sectoren, die vervolgens rekening houdt met de eigenheden van het diamant stelsel en de diamanthandel, de gepastheid van het percentage van 0,55 % onderbouwt.

Indien men een aantal relevante sectoren inzake trading pan-Europees selecteert op grond van de internationale Nace-codes, dan kan men vaststellen dat de “winst voor belasting” een mediaan kent van ongeveer 0,96 % (afhankelijk van de wijze waarop de studie wordt uitgevoerd) met een lager kwartiel (Q1) van 0,15 % en een hoger kwartiel (Q3) van 3,09 %.

Vervolgens is het relevant in aanmerking te nemen dat:

1. het stelsel diamant vereist dat vennootschappen een bedrag van minstens 30 000 tot 150 000 euro (in functie van de omvang van de onderneming) als bezoldiging aan de bedrijfsleider moeten betalen. Deze vergoeding is in essentie de aanwending van een onderdeel van de winst, en kan dan ook aanzien worden als toe te voegen aan de nettowinst berekend op basis van 0,55 % om na te gaan of dat percentage markt conform is,

2. vandaag de gemiddelde nettowinst marge in de sector die blijkt uit de rekeningen van de diamant groot-handelaars zich situeert in de ordegrootte van 0,11 % tot 0,37 %,

3. het op grond van dit percentage vastgestelde resultaat een gemiddelde netto winst weergeeft, na alle aftrekken van beroepskosten, met inbegrip van eventuele afschrijvingen, zodat dit bedrag op geen enkele wijze door kosten verbonden aan de diamanthandel verder kan worden verminderd,

4. wat vennootschappen betreft, de aftrek voor risikokapitaal wordt uitgesloten en voor alle handelaars de aftrek van overgedragen verliezen wordt uitgesloten.

Het is op grond van deze overwegingen dat een percentage van 0,55 %, dat zich situeert tussen het percentage van het lagere kwartiel en de mediaan die weerhouden kunnen worden als inschatting voor een pan-Europees trading sector benchmark, als redelijk en passend kan worden beschouwd voor de vaststelling van de gemiddelde nettowinst uit de diamanthandel.

Door te kiezen voor één percentage kan worden bewerkstelligd dat het oprichten van verschillende vennootschappen geen effect heeft op het belastbaar resultaat, dit in tegenstelling tot het systeem waarbij verschillende percentages worden ingevoerd afhankelijk van de omzet

Il peut ressortir d'études qu'une comparaison au niveau européen avec d'autres secteurs, qui alors prend en compte les particularités du régime diamant et du commerce de diamants, étaye le caractère adéquat du pourcentage de 0,55 %.

Si on sélectionne un nombre de secteurs pertinents concernant le trading paneuropéen sur base des codes Nace internationaux, alors on peut constater que le “bénéfice avant impôt” a une médiane d'environ 0,96 % (dépendant de la manière selon laquelle l'étude est menée) avec un quartile inférieur (Q1) de 0,15 % et un quartile supérieur (Q3) de 3,09 %.

Par conséquent il est pertinent de prendre en considération que:

1. le régime diamant exige que les sociétés doivent payer un montant de minimum 30 000 à 150 000 euro (en fonction de l'ampleur de l'entreprise) comme rémunération au dirigeant d'entreprise. Ce traitement est en essence l'utilisation d'une portion du bénéfice, et peut donc aussi devenir un élément à ajouter au bénéfice net calculé sur base de 0,55 % pour vérifier si ce pourcentage est conforme au marché,

2. aujourd'hui la marge moyenne de bénéfice net qui ressort des comptes des commerçants en gros de diamants se situe dans l'ordre de grandeur de 0,11 % à 0,37 %,

3. le résultat déterminé sur base de ce pourcentage reflète un bénéfice net moyen, après toutes les déductions des coûts professionnels, y compris les amortissements éventuels, de sorte que ce montant ne peut plus être encore réduit d'aucune façon par des frais liés à commerce de diamants,

4. en ce qui concerne les sociétés, la déduction pour capital à risque est exclue, et pour tous les commerçants, la déduction des pertes reportées est exclue.

C'est sur base de ces considérations qu'un pourcentage de 0,55 %, qui se situe entre le pourcentage du quartile inférieur et de la médiane qui peuvent être retenus comme estimation pour une référence du secteur de trading paneuropéen, peut être considéré comme raisonnable et adéquat pour la détermination du bénéfice net moyen issu du commerce de diamants.

En faisant le choix d'un seul pourcentage, il peut être assuré que la constitution de plusieurs sociétés n'influence pas le résultat imposable, ceci contrairement à un système par lequel on introduit différents pourcentages variant selon le chiffre d'affaires qui

waarbij dit eventueel tot een lager belastbaar resultaat zou kunnen leiden.

De wijze waarop dit forfaitair vastgesteld resultaat in de belastingberekening betrokken wordt, werd hoger uiteengezet. In dit artikel wordt geëxpliciteerd dat in het kader van de vennootschapsbelasting een vennootschap die het Diamant Stelsel toepast voor het geheel of een deel van haar inkomsten geen aftrek voor risicokapitaal, noch van overgedragen aftrek voor risicokapitaal geniet. Verder kan het deel van het netto resultaat dat voortkomt uit de forfaitair vastgestelde winst uit de diamanthandel niet gereduceerd worden door de aftrek van overgedragen verliezen. Indien een onderneming overgedragen verliezen heeft uit een andere activiteit dan de diamanthandel, blijven deze overgedragen verliezen aftrekbaar van eventuele latere opbrengsten uit andere activiteiten voor zover de belastingplichtige aantoont dat deze verliezen inderdaad voortkomen van andere activiteiten.

Het percentage dat wordt aangewend om de onder het Diamant Stelsel belastbare grondslag vast te stellen, gaat uit van een normale bedrijfsvoering. Een dergelijke normale bedrijfsvoering impliceert, in het kader van een vennootschap, de uitbetaling aan de bedrijfsleider van de vennootschap van een gebruikelijke bezoldiging. Indien een vennootschap geen dergelijke gebruikelijke bezoldiging zou uitbetalen, moet het forfaitair vastgestelde bedrag van het belastbaar resultaat dan ook verhoogd worden met het passende bedrag, d.i. het verschil tussen de gebruikelijke bezoldiging rekening houdend met de omvang van de onderneming, en de werkelijk betaalde bezoldiging. Indien binnen een vennootschap of Belgische inrichting verschillende personen actief zijn als "bedrijfsleider", dan wordt de bedrijfsleider die de hoogste bezoldiging ontvangt in aanmerking genomen voor de berekening van deze toevoeging.

De vooropgestelde referentiebezoldiging wordt vastgesteld in functie van de omzet uit de diamanthandel en bedraagt (geïndexeerde bedragen voor aanslagjaar 2016 tussen haakjes):

19 645 EUR (30 000 EUR) voor een omzet tot maximaal 1 620 720 EUR (2 475 000 EUR);

32 745 EUR (50 000 EUR) voor een omzet van meer dan 1 620 720 EUR (2 475 000 EUR) tot maximaal 8 103 595 EUR (12 375 000 EUR);

49 110 EUR (75 000 EUR) voor een omzet van meer dan 8 103 595 EUR (12 375 000 EUR) tot maximaal 16 207 190 EUR (24 750 000 EUR);

pourraient éventuellement conduire à un résultat imposable inférieur.

La manière selon laquelle ce résultat déterminé forfaitairement est concerné dans le calcul de l'impôt, a été clarifiée davantage ci-dessus. Dans cet article, il est explicité que dans le cadre de l'impôt des sociétés, une société qui applique le Régime Diamant pour l'ensemble ou une partie de ses revenus ne bénéficie pas de la déduction pour capital à risque ni de la déduction reportée pour capital à risque. De plus, la partie du résultat net qui provient du bénéfice issu du commerce de diamants déterminé forfaitairement ne peut pas être réduite par la déduction des pertes reportées. Si une entreprise a des pertes reportées découlant d'une autre activité que celle du commerce de diamants, ces pertes reportées restent déductibles d'éventuels produits ultérieurs issus d'autres activités, pour autant que le contribuable démontre que ces pertes découlent en effet d'autres activités.

Le pourcentage utilisé pour déterminer la base imposable au Régime Diamant émane d'une exploitation normale. Une telle exploitation normale implique, dans le cadre d'une société, le paiement d'une rémunération habituelle au dirigeant d'entreprise de la société. Si une société ne paie pas une telle rémunération habituelle, le montant déterminé forfaitairement pour le résultat imposable doit alors être augmenté avec le montant approprié, c.-à-d. la différence entre la rémunération habituelle compte tenu de la dimension de l'entreprise, et la rémunération payée réellement. Si à l'intérieur d'une société ou d'un établissement belge plusieurs personnes sont actives en tant que "dirigeant d'entreprise", alors il est tenu compte du dirigeant d'entreprise qui reçoit la plus haute rémunération pour le calcul de cet ajout.

La rémunération de référence est fixée en fonction du chiffre d'affaires issu du commerce de diamants et s'élève à (montants indexés de l'exercice d'imposition 2016 entre parenthèses):

19 645 EUR (30 000 EUR) pour un chiffre d'affaires jusqu'à un maximum de 1 620 720 EUR (2 475 000 EUR);

32 745 EUR (50 000 EUR) pour un chiffre d'affaires de plus de 1 620 720 EUR (2 475 000 EUR) jusqu'à un maximum de 8 103 595 EUR (12 375 000 EUR);

49 110 EUR (75 000 EUR) pour un chiffre d'affaires de plus de 8 103 595 EUR (12 375 000 EUR) jusqu'à un maximum de 16 207 190 EUR (24 750 000 EUR);

65 485 EUR (100 000 EUR) voor een omzet van meer dan 16 207 190 EUR (24 750 000 EUR) tot maximaal 32 414 380 EUR (49 500 000 EUR);

81 855 EUR (125 000 EUR) voor een omzet van meer dan 32 414 380 EUR (49 500 000 EUR) tot maximaal 48 621 570 EUR (74 250 000 EUR);

98 225 EUR (150 000 EUR) voor een omzet van meer dan 48 621 570 EUR (74 250 000 EUR).

Aangezien de internationale diamanthandel in dollar gevoerd wordt, opteerden vele diamantondernemingen voor de mogelijkheid hun jaarrekening in dollar te voeren. Aangezien het belastbaar resultaat forfaitair wordt bepaald in functie van de diamantomzet uitgedrukt in Euro, is het van belang om in een uniforme wisselkoersregeling te voorzien die zou gelden voor alle diamanthandelaars.

Het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling werd door de wet van 23 december 2005 betreffende het Generatiepact ingevoerd om vennootschappen de mogelijkheid te bieden onherroepelijk te opteren voor dit nieuwe belastingkrediet in plaats van de reeds bestaande investeringsaftrek. Het onherroepelijk karakter van de optie van de belastingplichtige voor het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling impliceert dat hij geen aanspraak meer kan maken op de eenmalige investeringsaftrek als vermeld in artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, a) en b) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 of op de gespreide investeringsaftrek als vermeld in artikel 70, tweede lid, van dat Wetboek.

Aangezien in het Diamant Stelsel geen investeringsaftrek kan worden afgetrokken van het in België belastbare resultaat behaald uit de diamanthandel enerzijds, en het belastingkrediet voor onderzoek en ontwikkeling als alternatief geldt voor de in het vorige lid vermelde eenmalige of gespreide investeringsaftrek anderzijds, wordt voorzien dat het belastingkrediet met betrekking tot vaste activa die worden gebruikt voor het uitoefenen van de activiteit van geregistreerd diamanthandelaar niet verrekenbaar is met de vennootschap of met de belasting van niet-inwoners voor het aanslagjaar dat verbonden is met het belastbare tijdperk waarvoor het Diamant Stelsel van toepassing is.

Art. 71

Artikel 71 strekt ertoe de toepassing van het Diamant Stelsel te beperken tot de diamantverhandelingen verricht en de diamant gerelateerde omzet gerealiseerd door bona fide diamanthandelaars in het kader van hun gebruikelijke diamanthandel. De toepassing van

65 485 EUR (100 000 EUR) pour un chiffre d'affaires de plus de 16 207 190 EUR (24 750 000 EUR) jusqu'à un maximum de 32 414 380 EUR (49 500 000 EUR);

81 855 EUR (125 000 EUR) pour un chiffre d'affaires de plus de 32 414 380 EUR (49 500 000 EUR) jusqu'à un maximum de 48 621 570 EUR (74 250 000 EUR);

98 225 EUR (150 000 EUR) pour un chiffre d'affaires de plus de 48 621 570 EUR (74 250 000 EUR).

Vu que le commerce international de diamants est conduit en dollar, beaucoup d'entreprises en diamants ont opté pour la possibilité d'établir leurs comptes annuels en dollar. Vu que le résultat imposable est déterminé forfaitairement en fonction du chiffre d'affaires lié aux diamants exprimé en euro, il est important de prévoir un régime de taux de change uniforme qui serait valable pour tous les commerçants en diamants.

Le crédit d'impôt pour recherche et développement a été introduit par la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations pour offrir aux sociétés la possibilité d'opter irrévocablement pour ce nouveau crédit d'impôt à la place de la déduction pour investissement déjà existante. Le caractère irrévocable du choix du contribuable pour le crédit d'impôt pour recherche et développement implique qu'il ne peut plus revendiquer la déduction pour investissement unique visée à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, a) en b) du Code des impôts sur les revenus 1992, ni la déduction pour investissement étalée visée à l'article 70, alinéa 2, de ce Code.

Vu que dans le Régime Diamant aucune déduction pour investissement ne peut être déduite du résultat obtenu du commerce de diamants imposable en Belgique d'une part, et que le crédit d'impôt pour recherche et développement vaut comme alternative à la déduction pour investissement unique ou étalée mentionnées à l'alinéa précédent d'autre part, il est prévu que le crédit d'impôt lié à l'actif immobilisé qui est utilisé pour l'exercice de l'activité de commerçant en diamants enregistré n'est pas imputable avec l'impôt des sociétés ou l'impôt des non-résidents de l'exercice d'imposition qui est lié avec la période imposable pour laquelle le Régime Diamant est d'application.

Art. 71

L'article 71 est destiné à limiter l'application du Régime Diamant aux opérations portant sur des diamants effectuées et au chiffre d'affaires lié aux diamants réalisé par des commerçants en diamants de bonne foi dans le cadre de leur commerce habituel de diamants.

de forfaitaire vaststelling van het resultaat moet immers worden uitgesloten voor wat verrichtingen betreft die niet kaderen in een bona fide, actieve en marktconforme diamanthandel. Aldus worden andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen buiten de uitoefening van een marktconforme diamantactiviteit uitgesloten.

De in artikel 71 gestelde beperking die er toe strekt de toepassing van het diamantstelsel te beperken tot de nettowinst behaald op grond van andere dan niet oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen, heeft tot doel artificiële verrichtingen uit de toepassing te houden, waarbij gedacht wordt aan personen met malafide intenties die de diamanthandel zouden aanwenden met andere doelstellingen dan de gewone bona fide diamanthandelaar. Dergelijke gedragingen kunnen worden vastgesteld aan de hand van een hele reeks indicatoren die er op duiden dat diamantverhandeling plaatsvond die niet kadert in de verrichtingen die een gewone diamanthandelaar zou stellen. Deze concrete indicatoren kunnen zeer divers zijn, en elke opsomming van indicatoren kan dan ook uitsluitend indicatief en richtinggevend zijn. Vandaar dat het opnemen van de zes in de memorie van toelichting uiteengezette indicatoren in de wet zelf, zoals gesuggereerd door de raad van state, minder passend voorkomt omdat deze juridisch technisch geen sluitend en afgerond beoordeelingssysteem uitmaken. Het is weliswaar zo dat op grond van de beschikbare informatie, het de zes uiteengezette indicatoren zijn die in de overgrote meerderheid van de situaties aan de orde zullen zijn, en die door de belastingadministratie zullen kunnen worden aangewend op de wijze zoals uiteengezet in de memorie van toelichting. Ook leek het zinvol de draagwijdte en gerichtheid van de bewoordingen “andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandeling” nader te duiden in de Memorie van toelichting om zowel de betreffende sector, als de belastingadministratie een nuttig kader te verschaffen voor de toepassing van deze bepaling, een kader dat in het allergrootste aantal van de gevallen afdoende en voldoende duidelijk zal zijn. Tot slot, het is duidelijk dat de toepassing van deze bepaling zich richt op het detecteren van daadwerkelijk zeer bijzondere en incorrecte diamanthandel, en dat de toepassing van deze bepaling zich naar alle waarschijnlijkheid slechts zeer uitzonderlijk zal voordoen.

De volgende criteria kunnen door de belastingadministratie gehanteerd worden om aannemelijk te maken dat de verrichting geen oprechte en gebruikelijke diamantverhandeling betreft. Geen van deze criteria is op zichzelf doorslaggevend, maar zij vormen wel mogelijke elementen die in bepaalde omstandigheden gebruikt kunnen worden als aanwijzingen wat betreft

L’application de la détermination forfaitaire du résultat doit d’ailleurs être exclue en ce qui concerne les opérations qui ne rentrent pas dans un cadre de commerce de diamants de bonne foi, actif et conforme aux pratiques de marché. Ainsi, les opérations autres que sincères et habituelles portant sur des diamants, en dehors de l’exercice d’une activité en diamants conforme au marché sont exclues.

La limitation inscrite à l’article 71 qui vise à limiter l’application du régime diamant au bénéfice net issu d’opérations portant sur des diamants autres que non sincères et habituelles, a pour but de laisser les opérations artificielles hors du champ d’application, par lesquelles il est pensé aux personnes avec des intentions de mauvaise foi qui utiliseraient le commerce de diamants avec d’autres objectifs que ceux des commerçants en diamants ordinaires de bonne foi. De tels comportements peuvent être constatés à la lumière d’une série d’indicateurs qui indiquent que des opérations portant sur des diamants se sont déroulées qui ne s’inscrivent pas dans le cadre d’opérations qu’un commerçant en diamants ordinaire effectuerait. Ces indicateurs concrets peuvent être très divers, et chaque énumération d’indicateurs ne peut donc être qu’uniquement indicative et directrice. D’où le fait que l’énumération des six indicateurs expliqués dans l’Exposé des motifs de la loi même, tel que suggéré par le conseil d’État, figure de manière moins adéquate parce que cette technique juridique ne constitue pas un système d’évaluation intégré et fini. Il est vrai que sur base de l’information disponible, les six indicateurs expliquées sont ceux qui se présenteront dans l’immense majorité des situations, et qui pourront être utilisés par l’administration fiscale de la manière expliquée dans l’Exposé des motifs. Il semblait également utile de préciser dans l’Exposé des motifs la portée et l’orientation de l’expression “opérations portant sur des diamants autres que sincères et habituelles” aussi bien pour le secteur concerné que pour fournir à l’administration fiscale un cadre utile pour l’application de cette mesure, un cadre qui dans le nombre écrasant des cas, sera suffisamment convaincant et clair. Finalement, il est clair que l’application de cette mesure vise à la détection du commerce en diamants réellement très particulier et incorrect, et que l’application de cette mesure ne se produira, en toute probabilité, seulement que très exceptionnellement.

Les critères suivants peuvent être utilisés par l’administration fiscale en vue d’établir que l’opération concerne une opération portant sur des diamants qui n’est pas sincère et habituelle. Aucun de ces critères n’est décisif en soi, mais ils forment bien des éléments possibles qui peuvent être utilisés dans certaines circonstances comme indice en ce qui concerne la

de aanwezigheid van andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen, waarbij de betreffende handelaar steeds de mogelijkheid heeft alsnog aan te tonen dat *in concreto* de verrichtingen wel oprechte en gebruikelijke verhandelingen betreffen:

— diamantverhandelingen door een geregistreerd handelaar die geen lid is van een diamantbeurs: enkel natuurlijke personen kunnen lid zijn van één van de diamantbeurzen die deel uitmaken van de *World Federation of Diamond Bourses*. Venootschappen verhandelen diamanten via de tussenkomst van één van hun bestuurders, zaakvoerders of werknemers die lid zijn van een diamantbeurs. Elk lid van een diamantbeurs is onderworpen aan het toezicht op zijn diamantverhandelingen uitgeoefend door de toezichtsorganen van de beurs. Een geregistreerd diamanthandelaar kan volstrekt bona fide handelen in de markt zonder lid te zijn van één van de beurzen, doch deze situatie is minder gebruikelijk. Bijgevolg is de verhandeling door een erkend handelaar die geen lid is van één van de beurzen, en a fortiori door een erkend handelaar die het lidmaatschap van een beurs zou zijn verloren wegens bepaalde feiten, een aanwijzing die, of element dat, kan duiden op activiteiten die niet kaderen binnen oprechte en gebruikelijke verhandelingen;

— het realiseren van winstmarges op individuele aankoop-verkoop verrichtingen die manifest excessief zijn in functie van de aard van de verhandelde goederen en de aard van de transactie, met name indien deze bijzondere marges gerealiseerd worden door een diamanthandelaar zonder “*track record*” van een continue en gebruikelijke aanwezigheid op de markt. Uiteraard zal de omvang van de marge toenemen naarmate de omvang en kwaliteit van de diamanten toeneemt, en kan de verkoop van zeer bijzondere diamanten leiden tot bijzondere marges. Elke bona fide diamanthandelaar realiseert wel eens een bijzonder gunstige handelsverrichting met een uitzonderlijke hoge marge. In geval van de verhandeling van volumes aan gebruikelijke diamanten kan het realiseren van een marge die een groot veelvoud is van de gebruikelijke marges als een signaal voor een onheuse verhandeling gelden, voornamelijk indien deze marge wordt gerealiseerd door een onderneming die geen gekende aanwezigheid en *track record* heeft als diamanthandelaar in de markt. Het hanteren van dit criterium sluit geenszins uit dat het realiseren van een hoge marge wat betreft enkele verhandelingen, of in een bepaalde periode, door een handelaar die bekend staat als actief bona fide diamanthandelaar kadert in “oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen”;

présence d'opérations portant sur des diamants autres que sincères et habituelles, pour lesquelles le commerçant concerné garde tout de même la possibilité de démontrer que *in concreto* les opérations concernent bel et bien des opérations sincères et habituelles:

— le commerce de diamants par un commerçant enregistré qui n'est pas membre d'une bourse du diamant: seulement les personnes physiques peuvent être membre d'une des bourses du diamant appartenant aux *World Federation of Diamond Bourses*. Les sociétés commercialisent les diamants via l'intervention d'un de leurs administrateurs, gérants ou employés qui sont membres d'une bourse du diamant. Chaque membre d'une bourse du diamant est soumis, sur ses opérations portant sur des diamants, à la surveillance exercée par les organes de surveillance de la bourse. Un commerçant en diamants enregistré peut tout à fait opérer de bonne foi sur le marché sans être membre d'une des bourses, cependant cette situation est moins habituelle. Par conséquent, l'opération par un commerçant agréé qui n'est pas membre d'une des bourses, et *a fortiori* par un commerçant agréé qui aurait perdu son affiliation d'une des bourses à cause de certains faits, constitue un indice qui, ou élément qui, peut indiquer des activités qui n'entrent pas dans le cadre d'opérations sincères et habituelles;

— la réalisation de marges de bénéfices sur des opérations d'achat-vente individuelles qui sont manifestement excessives au vu de la nature des biens commercialisés et de la nature de la transaction, à savoir si ces marges spéciales sont réalisées par un commerçant en diamants sans “*track record*” d'une présence continue et habituelle sur le marché. Evidemment l'ampleur de la marge augmentera dans la mesure où la dimension et la qualité des diamants augmentent, et la vente de diamants très particuliers peut conduire à des marges particulières. Chaque commerçant en diamants de bonne foi réalise bien un jour une opération commerciale particulièrement favorable avec une marge exceptionnellement élevée. Dans le cas du commerce de volumes de diamants classiques, la réalisation d'une marge qui est une grande multiplication de marges habituelles peut valoir comme signal pour une opération déplaisante, particulièrement si cette marge est réalisée par une entreprise qui ne possède pas de présence connue et de “*track record*” en tant que commerçant en diamants sur le marché. L'utilisation de ce critère n'exclut aucunement que la réalisation d'une marge élevée concernant quelques opérations, ou dans une période déterminée, par un commerçant qui est connu comme commerçant en diamants actif de bonne foi entre dans le cadre “d'opérations portant sur des diamants sincères et habituelles”;

- de aankoop/verkoop van of naar diamantverhandelingscentra die niet gebruikelijk zijn;
- het verschaffen van financiering door banken en financiële instellingen die niet bekend staan voor hun gerichtheid op de diamantmarkt, noch voor enige activiteit, ervaring en expertise wat betreft de financiering van de diamanthandel;
- recent opgestarte diamant verhandelingsvennootschappen die op korte termijn grote volumes aan diamant, al dan niet met bijzonder grote marges, verhandelen zonder onmiddellijke logische verklaring;
- diamanthandelaars die niet voldoen aan hun wettelijke verplichtingen inzake voorraad aangifte bij de FOD Economie, inzake de witwaswetgeving en de daarin vervatte verplichting inzake jaarlijkse rapportering en identificatieverplichtingen.

De aanwezigheid van “andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen” duidt zeker niet noodzakelijkerwijs op de aanwezigheid van strafbare verrichtingen. Zo wordt de term “oprechte verrichtingen” ook gehanteerd, bijvoorbeeld, in artikel 54 Wetboek inkomenstbelastingen en kent het gebruik van deze term daar ook geen strafrechtelijke connotatie.

Art. 72

Aangezien het diamant stelsel, uiteraard, een sector specifiek regime is (omdat de controle issues zich nu eenmaal enkel op deze wijze in deze sector stellen), voorziet de wettekst in de inwerkingtreding op het ogenblik dat duidelijk is dat de Europese Commissie er mee instemt dat het regime geen onverenigbare staatssteun uitmaakt.

Om te vermijden dat vennootschappen de afsluitdatum van hun boekjaar kunstmatig zouden wijzigen, zal elke wijziging hieromtrent na 30 maart 2015 (de datum waarop de regeringsbeslissing inzake de invoering van het diamant stelsel werd aangekondigd) geen invloed hebben op de toepassing van de nieuwe regels die van toepassing zijn vanaf aanslagjaar 2016.

Aangezien het doorwerken van fiscale elementen en aftrekken die voortkomen uit de belastbare tijdperken die de toepassing van het diamant regime voorafgaat, de logica en consistentie van het diamant stelsel, en de doorwerking van de elementen die geleid hebben tot het vaststellen van het percentage doorkruisen, is

- l'achat/vente de ou vers des centres de commerce de diamants qui ne sont pas habituels;
- la mise à disposition de financement par des banques et institutions financières qui ne sont pas connues pour leur orientation dans le marché du diamant, ni pour quelque activité, expérience et expertise en ce qui concerne le financement du commerce de diamants;
- des sociétés de commerce de diamants récemment débutées qui, à court terme, commercialisent de gros volumes en diamants, avec ou sans marges particulièrement grandes, sans explication logique immédiate;
- commerçants en diamants qui ne remplissent pas leurs obligations légales dans le cadre de la déclaration de stocks auprès du SPF Economie, concernant la législation anti-blanchiment et les obligations de rapport annuel et d'identification qu'elle contient.

La présence d’opérations portant sur des diamants sincères et habituelles” n’indique pas nécessairement la présence d’opérations passibles d’une peine. Ainsi, le terme “opérations sincères” est également employé, par exemple, à l’article 54 du Code des impôts sur les revenus l’emploi de ce terme à cet article n’a pas non plus de connotation pénale.

Art. 72

Vu que le régime diamant est, évidemment, un régime spécifique à un secteur (parce que les problèmes de contrôle ne se posent seulement de cette manière que dans ce secteur), le texte de loi prévoit l’entrée en vigueur au moment clair auquel la Commission européenne approuve que le régime ne constitue pas une aide d’État incompatible.

Afin d’éviter que les sociétés ne modifient artificiellement la date de clôture de leur exercice comptable, chaque modification s’y rapportant après le 30 mars 2015 (la date à laquelle la décision du gouvernement concernant l’introduction du régime diamant est annoncée) n’aura aucune influence pour l’application des nouvelles règles qui sont d’application à partir de l’exercice d’imposition 2016.

Vu la continuité des éléments et déductions fiscaux issus des périodes imposables qui précèdent l’application du régime diamant, et vu que la logique et la consistance du régime diamant ainsi que la continuité des éléments qui ont mené à la détermination du pourcentage s’entremêlent, il est adéquat de ne pas prévoir

het passend geen bijzondere overgangsmaatregelen te voorzien bij de eerste toepassing van het diamant stelsel.

Wat hoofdstuk 3 betreft, is rekening gehouden met het advies nr. 57 455/3 van de Raad van State.

HOOFDSTUK 4

Diverse bepalingen

Afdeling 1

Investeringsaftrek voor digitale investeringen

Om digitale investeringen aan te moedigen heeft de regering beslist om de verhoogde investeringsaftrek uit te breiden tot investeringen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie en voor de digitale betalings- of factureringssystemen.

Deze fiscale stimulans is bedoeld voor:

- vennootschappen die op grond artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap worden aangemerkt;
- natuurlijke personen die *mutatis mutandis* beantwoorden aan de criteria van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen.

De investeringsaftrek is een fiscaal voordeel dat aftrekbaar is van de belastbare winst of baten.

Art. 73

Dit artikel in ontwerp verduidelijkt het toepassingsveld van de digitale investeringen en verduidelijkt welke belastingplichtigen onderworpen aan de personenbelasting beoogd worden door de maatregel.

Art. 74

De precisering van de aard van de digitale investeringen en de technische kenmerken waaraan de digitale activa moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de verhoogde investeringsaftrek, zullen worden vastgelegd bij in Ministerraad overlegd besluit. Vermits de besluiten die de aard van activa preciseren die in aanmerking komen voor de verhoogde investeringsaftrek, onvermijdelijk ook het toepassingsgebied van de verhoogde investeringsaftrek voor digitale activa verder

de mesure transitoire spéciale pour la première application du régime diamant.

En ce qui concerne le chapitre 3, il a été tenu compte de l'avis n° 57 455/3 du Conseil d'État.

CHAPITRE 4

Dispositions diverses

Section 1ère

Déduction pour investissement pour les investissements numériques

Pour inciter les investissements dans le numérique, le gouvernement a décidé d'étendre la déduction pour investissement majorée aux investissements destinés à la sécurisation de l'information et des technologies de communication ainsi qu'aux systèmes de paiement ou de facturation électronique.

Cet incitant fiscal s'adresse aux:

- sociétés qui sur la base de l'article 15 du Code des sociétés sont considérées comme une petite société;
- personnes physiques qui *mutatis mutandis* satisfont aux critères de l'article 15 du Code des sociétés.

La déduction pour investissement est un avantage fiscal déductible des bénéfices ou des profits imposables.

Art. 73

Cet article en projet précise les domaines d'application des investissements numériques et précise quels sont les contribuables visés à l'impôt des personnes physiques.

Art. 74

La précision de la nature des investissements numériques et les critères techniques auxquels les investissements numériques doivent répondre pour entrer en ligne de compte pour la déduction pour investissement majorée, seront fixés par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Etant donné que les arrêtés qui précisent la nature des immobilisations qui entrent en ligne de compte pour la déduction majorée pour investissement numériques, délimitent aussi inévitablement le champ

aflijken, omschrijven ze ook de belastbare grondslag. De besluiten zullen dan ook ter bekraftiging worden voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

In antwoord op de eerste opmerking van de Raad van State wordt verduidelijkt dat het de bedoeling van de regering is om nog dit jaar digitale investeringen te stimuleren; vandaar dat het noodzakelijk is om deze maatregel nu reeds met het ontwerp van programmawet uit te vaardigen opdat de belastingplichtigen zo spoedig als mogelijk het voorwerp van de maatregel en de gebieden binnen welke de investeringen moeten gebeuren zullen kennen. Het ontwerp van de maatregel voorziet immers dat het moet gaan om digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en voor de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie. Op basis hiervan kunnen de investeerders zich reeds informeren en technische en commerciële contacten betreffende deze materies leggen. Ze zullen vervolgens, op basis van het Koninklijk besluit tot invoering van de wet, de mogelijkheid hebben om kennis te nemen van de aard van de activa die in aanmerking komen en met de kenmerken waaraan de activa moeten voldoen om recht te geven op de verhoogde aftrek, teneinde hun investering aan te passen als dit nog mogelijk is alvorens te investeren. Gelet op het complexe karakter van deze activa dient een precieze en juiste beschrijving van de aard en de kenmerken waaraan deze activa dienen te beantwoorden immers nog verder te worden onderzocht. Bijgevolg meent de regering dat het noodzakelijk is om de maatregel zonder vertraging goed te keuren en, bij gebrek aan het reeds in de wet te kunnen inschrijven van de aard en de kenmerken, deze bevoegdheid aan de Koning te delegeren. In dit kader zal de regering erover waken dat het Koninklijk besluit tot uitvoering zo vlug mogelijk wordt aangenomen, te rekenen vanaf de publicatie van deze programmwet. De gehele bepaling van de wet en het besluit tot uitvoering laten toe rekening te houden met de werkelijkheid, namelijk met de complexe aard van de betrokken types van activa en met de vertragingen inherent aan het kiezen van een leverancier of dienstverlener, evenals met de karakteristieken inherent aan de eisen van de investeerder. Met andere woorden, als het wettelijke kader niet vlug gecreëerd wordt, wordt de mogelijkheid om nog een investering van dit type tijdens dit jaar door te voeren, in termen van het complexe beslissingsproces gezien het beoogde type van investering, in gevaar gebracht en zouden de investeringsbeslissingen mogelijk verschillende maanden worden uitgesteld, tot in de loop van het jaar 2016.

In dat kader, voorgeschreven door de hoogdringendheid, werd rekening gehouden met de opmerking van

d'application de la déduction d'investissement majorée pour immobilisations numériques, ils définissent également la base imposable. Les arrêtés seront donc soumis à la Chambre des représentants pour confirmation.

En réponse à la première remarque du Conseil d'État, il est précisé que l'intention du gouvernement est de stimuler les investissements numériques cette année encore, d'où la nécessité de déjà promulguer la présente mesure avec le projet de loi-programme, afin que les contribuables puissent avoir connaissance le plus rapidement possible de l'objet de la mesure et des domaines dans lesquels les investissements doivent être effectués. La mesure en projet prévoit en effet qu'il doit s'agir d'immobilisations en actifs numériques visant à intégrer et exploiter des systèmes de paiement et de facturation digitaux et pour les systèmes qui tendent à la sécurisation de la technologie de l'information et de la communication. Sur cette base, les investisseurs peuvent déjà s'informer et prendre des contacts techniques et commerciaux dans ces domaines. Ensuite, ils auront la possibilité de prendre connaissance, sur la base de l'arrêté royal d'exécution de la loi, de la nature des immobilisations entrant en ligne de compte pour la déduction majorée et des critères auxquels les immobilisations doivent répondre pour donner droit à la déduction majorée, de façon à adapter leur investissement si c'est encore possible avant d'investir. Vu le caractère complexe des immobilisations, une description précise et correcte de la nature et des critères, auxquels les immobilisations doivent répondre, devra encore être examinée plus profondément. Dès lors, le gouvernement estime qu'il est nécessaire d'adopter la mesure sans retard et, faute de pouvoir déjà énoncer définitivement la nature et les critères requis dans la loi, de déléguer cette compétence au Roi. Dans ce cadre, le gouvernement veillera à ce que l'arrêté royal d'exécution soit adopté dans les plus brefs délais à compter de la publication de la présente loi-programme. Le dispositif complet de la loi et de l'arrêté d'exécution permettra de tenir compte de la réalité, à savoir de la nature complexe du type d'immobilisations concernées et des délais inhérents au choix d'un fournisseur ou d'un prestataire de services ainsi que des caractéristiques inhérentes aux exigences propres à chaque investisseur. En d'autres termes, si le cadre légal n'était pas créé rapidement, la possibilité d'encore effectuer un investissement de ce type dans l'année en cours, au terme d'un processus de décision complexe, vu le type d'investissement envisagé, serait mise en péril et les décisions d'investissement seraient possiblement reportées de plusieurs mois, jusque dans le courant de l'année 2016.

Dans ce cadre dicté par l'urgence, il a été tenu compte de la remarque du Conseil d'État en prévoyant que les

de Raad van State door te voorzien dat de besluiten genomen ter uitvoering van de bepaling in ontwerp dienen bevestigd te worden door een wet binnen een termijn van een jaar vanaf hun inwerkingtreding, in plaats van twee jaar zoals was aangegeven in het voorontwerp.

De manier waarop de investeringsaftrek wordt toegepast en de verplichtingen waaraan de belastingplichtigen moeten voldoen om van de investeringsaftrek te kunnen genieten, worden verder bepaald door de Koning, zonder voorafgaand overleg in Ministerraad.

Voor het overige werd artikel 74 aangepast aan de overige opmerkingen Raad van State.

Art. 75

Artikel 75 in ontwerp houdt in dat verhoogde investeringsaftrek voor digitale investeringen in de vennootschapsbelasting enkel van toepassing is voor kleine vennootschappen in de zin van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen.

Art. 76

Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van deze maatregel.

Afdeling 2

Liquidatiereserve

Inleiding

Deze afdeling voorziet voor de kleine vennootschappen bedoeld in artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen in de mogelijkheid om over te gaan tot een anticipatieve heffing van 10 pct. in 2015 op de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in de loop van boekjaar 2012 en in 2016 voor wat de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in de loop van boekjaar 2013 betreft, in de mate waarin de winsten in kwestie zullen worden opgenomen in een bijzondere liquidatiereserve.

In de vorige legislatuur had de Programmawet van 28 juni 2013 het tarief dat betrekking heeft op de liquidatieboni gewijzigd en werd in artikel 537 WIB 92, eveneens voorzien in een overgangsmaatregel, waardoor vennootschappen de mogelijkheid verkregen om onder bepaalde voorwaarden de in het verleden opgebouwde reserves aan een aanslagvoet van 10 pct. uit te keren.

arrêtés pris en exécution de la disposition en projet devront être confirmés par une loi dans un délai d'un an de la date de leur entrée en vigueur, au lieu de deux ans comme indiqué dans l'avant-projet.

Les modalités d'application de la déduction et les obligations auxquelles les contribuables doivent satisfaire pour en bénéficier, continuent à être déterminées par le Roi, sans délibération préalable en Conseil des ministres.

Pour le reste, l'article 74 est adapté aux autres remarques du Conseil d'État.

Art. 75

L'article 75 en projet prévoit que la déduction majorée pour investissements numériques s'applique à l'impôt des sociétés uniquement dans le chef des petites entreprises au sens de l'article 15 du Code des sociétés.

Art. 76

Cet article fixe l'entrée en vigueur de la présente mesure.

Section 2

Réserve de liquidation

Introduction

La présente section prévoit la possibilité pour les petites sociétés visées à l'article 15 du Code des sociétés de procéder à un prélèvement anticipatif de 10 p.c. en 2015 sur le bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de l'exercice comptable 2012 et en 2016 sur le bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de l'exercice comptable 2013, dans la mesure où les bénéfices en question seront repris dans une réserve de liquidation spéciale

Lors de la précédente législature, la loi-programme du 28 juin 2013 avait modifié le taux relatif aux boni de liquidation et avait également prévu, à l'article 537 CIR 92, une mesure transitoire, par laquelle les sociétés obtenaient la possibilité de distribuer les réserves constituées dans le passé à un taux d'imposition de 10 p.c. aux conditions prévues à cet effet.

Als reactie op de verzuchtingen van vele zelfstandigen die hun activiteiten uitoefenen onder de structuur van een vennootschap en die zich aangetast voelden in hun verwachtingen om hun reserves bij liquidatie ook in de toekomst aan een tarief van 10 pct. te kunnen uitkeren, werd in de programmawet van 19 december 2014 de voornoemde overgangsmaatregel permanent gemaakt door te voorzien in de mogelijkheid voor vennootschappen die op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen, als kleine vennootschappen worden aangemerkt, om een liquidatiereserve zoals bedoeld in artikel 184*quater*, WIB 92 aan te leggen, waarbij deze reserve aan een anticipatieve belasting werd onderworpen.

Dit is enerzijds de overgangsmaatregel die werd vastgelegd in artikel 537, WIB 92, die enkel de belaste reserves in aanmerking heeft genomen die werden vermeld in de laatste jaarrekening die ten laatste op 31 maart 2013 is goedgekeurd door de Algemene Vergadering.

Anderzijds de in artikel 184*quater*, WIB 92 bedoelde liquidatiereserve kan pas vanaf het aanslagjaar 2015 worden aangelegd.

Draagwijdte van de bepaling

Vandaar dat de regering heeft beslist om, voor de vennootschappen die op basis van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen beschouwd worden als kleine vennootschappen, in 2015 een "anticipatieve heffing" in te voeren van 10 pct. op de boekhoudkundige winst na belasting, verwezenlijkt in de loop van het boekjaar 2012, en in 2016 een heffing van 10 pct. op de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in de loop van het boekjaar 2013, in de mate waarin deze winst werd opgenomen in een bijzondere liquidatiereserve. De andere regels inzake liquidatiereserve ingesteld bij de programmawet van 19 december 2014 blijven *mutatis mutandis* onveranderlijk van toepassing voor de toepassing van deze nieuwe bepaling.

Het betreft dus, zoals voor de twee bepalingen bedoeld in de artikelen 184*quater* en 537, WIB 92, een facultatief stelsel waarvan de toepassing impliceert, in hoofde van de vennootschappen die ervoor kiezen, dat zij alles moeten opnemen als deel van de betrokken winsten van boekjaar 2012 en van boekjaar 2013 (of van een van deze twee boekjaren) in een bijzondere liquidatiereserve en dat deze vennootschappen respectievelijk in 2015 en in 2016 zich moeten kwijten van een bijzondere aanslag van 10 pct. op deze winsten in de mate waarin ze zullen worden opgenomen in een

En réaction aux plaintes de beaucoup d'indépendants qui exercent leurs activités sous la forme d'une société, et qui se sentaient atteints dans leurs prévisions de pouvoir distribuer leurs réserves également à l'avenir à un taux de 10 p.c. en cas de liquidation, la loi-programme du 19 décembre 2014 a rendu permanente la mesure transitoire en prévoyant que les sociétés qui, sur la base de l'article 15 du Code des sociétés, sont considérées comme petites sociétés, peuvent constituer une réserve de liquidation au sens de l'article 184*quater*, CIR 92, et que cette réserve serait soumise à une imposition anticipée.

Cela étant, d'une part, la mesure transitoire qui avait été instaurée à l'article 537, CIR 92, n'avait pris en considération que les réserves imposées qui avaient été mentionnées dans les derniers comptes annuels approuvés par l'Assemblée générale au plus tard le 31 mars 2013.

D'autre part, la réserve de liquidation visée à l'article 184*quater*, CIR 92, ne peut être constituée qu'à partir de l'exercice d'imposition 2015.

Portée de la mesure

Dès lors, pour les sociétés qui, sur la base de l'article 15 du Code des sociétés, sont considérées comme petites sociétés, le gouvernement a décidé d'instaurer en 2015 un "prélèvement anticipatif" de 10 p.c. sur le bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de l'exercice comptable 2012, et en 2016 un prélèvement de 10 p.c. sur le bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de l'exercice comptable 2013, dans la mesure où ce bénéfice est repris dans une réserve de liquidation spéciale. Les autres règles en matière de réserve de liquidation instaurées par la loi-programme du 19 décembre 2014 restent *mutatis mutandis* invariablement d'application pour l'application de cette nouvelle mesure.

Il s'agit donc, comme pour les deux mesures visées aux articles 184*quater* et 537, CIR 92, d'un régime facultatif dont l'application implique, dans le chef des sociétés qui en feront le choix, qu'elles devront reprendre tout ou partie des bénéfices concernés de l'exercice comptable 2012 et de l'exercice comptable 2013 (ou de l'un de ces deux exercices comptables) dans une réserve de liquidation spéciale et que ces sociétés devront s'acquitter respectivement en 2015 et en 2016, d'une cotisation spéciale de 10 p.c. sur ces bénéfices dans la mesure où ils seront repris dans une réserve de liquidation spéciale

bijzondere liquidatiereserve voor het boekjaar in de loop waarvan de betaling van de afzonderlijke bijdrage zal worden gestort.

Art. 77 tot 80

De artikelen 77 tot 80 beogen de vervollediging van respectievelijk de artikelen 21, 11°, 171, 3°*septies*, 209, tweede lid en 269, § 1, 8°, WIB 92, gewijzigd bij de programmawet van 19 december 2014, die verwijzen naar de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184*quater*, WIB 92 ingevoegd bij de dezelfde wet, teneinde deze verwijzingen *mutatis mutandis* uit te breiden naar de bijzondere liquidatiereserve georganiseerd door artikel 541, WIB 92, zoals deze wordt ingevoegd door artikel 117 van deze wet.

In dat opzicht voorzien de artikelen 171, 3°*septies* en 269, § 1, 8°, WIB 92 respectievelijk, wat de afzonderlijke aanslagvoeten in de PB en het tarief in de RV betreft, in de toepassing van de verminderde tarieven van 5 of 15 pct. op dividenden in de mate waarin hun toekenning of betaalbaarstelling voorkomt uit een aantasting van een liquidatiereserve bedoeld in artikel 184*quater*, WIB 92, en ten gevolge van de aangebrachte wijzigingen aan deze artikelen door de artikelen 78 en 80 in ontwerp, uit een aantasting van de liquidatiereserve bedoeld in artikel 541, WIB 92, zoals ingevoegd door artikel 82 van dit ontwerp, al naargelang het deel van deze reserves dat verminderd wordt, behouden gebleven is gedurende een periode van tenminste 5 jaar (5 pct.) of van minder dan 5 jaar (15 pct.), te rekenen vanaf de laatste dag van het betreffende belastbaar tijdperk, onder de voorwaarden voorzien in artikel 184*quater*, derde lid, WIB 92, en ten gevolge van de bepalingen van artikel 541, WIB 92, ingevoegd door deze wet.

Voor de toepassing van de artikelen 171, 3°*septies*, en 269, § 1, 8°, WIB 92, is het betrokken belastbaar tijdperk datgene in de loop waarvan de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184*quater*, WIB 92, en de bijzondere liquidatiereserve bedoeld in artikel 541, WIB 92, in ontwerp, worden aangelegd. Indien de afsluitdatum van de jaarrekeningen 31 december is, zal de laatste dag van het betrokken belastbaar tijdperk 31 december 2015 of 31 december 2016 zijn, al naargelang de bijzondere liquidatiereserve de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in het belastbaar tijdperk 2012 of 2013 betreft, rekening houdend met de toepassingsvoorwaarden voorzien door artikel 541, WIB 92, in ontwerp.

pour l'exercice comptable au cours duquel le paiement de la cotisation distincte sera versée.

Art. 77 à 80

Les articles 77 à 80 visent à compléter respectivement les articles 21, 11°, 171, 3°*septies*, 209, alinéa 2 et 269, § 1er, 8°, CIR 92, modifiés par la loi-programme du 19 décembre 2014, qui font référence à la réserve de liquidation visée par l'article 184*quater*, CIR 92 inséré par la même loi, afin d'étendre *mutatis mutandis* ces références à la réserve de liquidation spéciale organisée par l'article 541, CIR 92, tel qu'il est inséré par l'article 117 de la présente loi.

A cet égard, les articles 171, 3°*septies* et 269, § 1er, 8° CIR 92 prévoient respectivement, en matière de taux distincts à l'IPP et de taux du Pr.M, l'application des taux d'imposition réduits de 5 ou de 15 p.c. sur les dividendes dans la mesure où leur attribution ou mise en paiement résulte d'une diminution d'une réserve de liquidation visée à l'article 184*quater*, CIR 92, et suite aux modifications apportées à ces articles par les articles 78 et 80 en projet, d'une diminution d'une réserve de liquidation visée à l'article 541, CIR 92, tel qu'ajouté par l'article 82 du présent projet, selon que la partie de ces réserves qui est diminuée, a été conservée pendant une période d'au moins 5 ans (5 p.c.) ou de moins de 5 ans (15 p.c.), à compter du dernier jour de la période imposable concernée, dans les conditions prévues à l'article 184*quater*, alinéa 3, CIR 92, et, suite aux dispositions de l'article 541, CIR 92 insérées par la présente loi.

Pour l'application des articles 171, 3°*septies*, et 269, § 1er, 8°, CIR 92, la période imposable concernée est celle au cours de laquelle la réserve de liquidation prévue par l'article 184*quater*, CIR 92, et la réserve de liquidation spéciale prévue par l'article 541, CIR 92, en projet, sont constituées. Lorsque la date de clôture des comptes annuels est le 31 décembre, le dernier jour de la période imposable concernée sera le 31 décembre 2015 ou le 31 décembre 2016, selon que la réserve de liquidation spéciale se rapporte au bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de la période imposable 2012 ou 2013, compte tenu des conditions d'application prévues par l'article 541, CIR 92, en projet.

Art. 81

Wanneer de vennootschapsbelasting wordt beoogd, gaat het om het geheel van Deel I, Titel III van het WIB 92 dat bedoeld wordt en de afzonderlijke aanslagen bedoeld in Afdeling II van Hoofdstuk III van deze Titel III maken er deel van uit. En wanneer het de bedoeling niet is om een afzonderlijke aanslag te beogen voor de toepassing van een bepaling inzake de vennootschapsbelasting, moet deze aanslag er duidelijk van uitgesloten worden, zoals dit bijvoorbeeld effectief het geval is in artikel 198, § 1, 1°, WIB 92 waarin de volgende woorden zijn vermeld "doch met uitzondering van de ingevolge artikel 219 verschuldigde afzonderlijke aanslag".

Dit geldt voor artikel 463bis, § 1, 1°, WIB 92, waarin echter tegelijkertijd de niet toepassing van de aanvullende crisisbijdrage op de in artikel 219quater, WIB 92 bedoelde afzonderlijke aanslag wordt ingesteld.

Deze niet toepassing van de aanvullende crisisbijdrage op de afzonderlijke aanslag bedoeld in artikel 219quater, WIB 92 treedt in werking op afzonderlijke aanslagen verschuldigd op de inkomsten betreffende aanslagjaar 2015 en volgende.

Art. 82

In tegenstelling tot artikel 184quater, tweede lid, WIB 92, dat voorziet in het aanleggen van een liquidatiereserve door een deel of het geheel van de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar te bestemmen aan een of meer afzonderlijke rekeningen van het passief, beoogt artikel 541, WIB 92 in ontwerp het aanleggen van een bijzondere liquidatiereserve betreffende de boekhoudkundige winst na belasting van vorige boekjaren, meer bepaald de boekjaren 2012 en 2013.

Anderzijds voorziet de beslissing van de regering een "anticipatieve heffing" van 10 pct. in 2015 op het gedeelte van de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in de loop van het boekjaar 2012, en in 2016, op het deel van de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in de loop van boekjaar 2013.

Deze doelstelling impliceert een integrale betaling van de bijzondere aanslag van 10 pct. in 2015 voor wat het aanleggen van de liquidatiereserve betreffende de boekhoudkundige winst betreft na belasting verwezenlijkt in 2012 en in 2016, voor wat het aanleggen van de liquidatiereserve betreft betreffende de boekhoudkundige winst na belasting verwezenlijkt in 2013.

Deze omstandigheden vormen in principe geen

Art. 81

Lorsque l'on vise l'impôt des sociétés, c'est l'ensemble de la Partie I, Titre III du CIR 92 qui est visé et les cotisations distinctes visées à la Section II du Chapitre III de ce Titre III en font partie. Et lorsque l'intention est de ne pas viser une cotisation distincte pour l'application d'une mesure qui vise l'impôt des sociétés, cette cotisation doit en être exclue précisément, comme c'est en effet le cas, par exemple, dans l'article 198, § 1er, 1°, CIR 92 dans lequel sont repris les mots suivants "mais à l'exclusion de la cotisation distincte visée à l'article 219".

Ceci vaut pour l'article 463bis, § 1er, 1°, CIR 92, dans lequel il est cependant instauré en même temps la non application de la cotisation complémentaire de crise à la cotisation distincte visée à l'article 219quater, CIR 92.

Cette non application de la cotisation complémentaire de crise sur la cotisation distincte visée à l'article 219quater, CIR 92 entre en vigueur pour les cotisations distinctes dues sur les revenus relatifs aux exercices d'imposition 2015 et suivants.

Art. 82

Contrairement à l'article 184quater, alinéa 2, CIR 92, qui prévoit la constitution d'une réserve de liquidation par l'affectation à un ou plusieurs comptes distincts du passif d'une partie ou de la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice, l'article 541, CIR 92 en projet vise la constitution d'une réserve de liquidation spéciale portant sur le bénéfice comptable après impôt d'exercices antérieurs, à savoir les exercices 2012 et 2013.

Par ailleurs, la décision du gouvernement prévoit un "prélèvement anticipatif" de 10 p.c. en 2015, sur le bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de l'exercice comptable 2012, et en 2016, sur le bénéfice comptable après impôt réalisé au cours de l'exercice comptable 2013.

Cet objectif implique un paiement intégral de la cotisation spéciale de 10 p.c. en 2015, pour ce qui concerne la constitution de la réserve de liquidation relative au bénéfice comptable après impôt réalisé en 2012 et en 2016, pour ce qui concerne la constitution de la réserve de liquidation relative au bénéfice comptable après impôt réalisé en 2013.

Ces circonstances ne font toutefois pas obstacle,

obstakel voor het gelijktijdig aanleggen van een in artikel 184*quater*, WIB 92 bedoelde liquidatiereserve en een in artikel 541, WIB 92 bedoelde bijzondere liquidatiereserve.

Vermits de inning van de totaliteit van de ontvangsten voortkomend uit deze bijzondere aanslagen voorzien voor 2015 en 2016 niet door middel van voorafbetalingen kan gebeuren (waaraan de bijzondere aanslag uitdrukkelijk had onderworpen moeten zijn, terwijl dit niet het geval is voor de afzonderlijke bijdrage voorzien in artikel 219*quater*, WIB 92), noch door middel van kohier in de vennootschapsbelasting voor de aanslagjaren 2016 en 2017, wegens de verwerking van de inkohieringen en de termijnen ter zake alsook de betalingstermijnen voor de belastingen, bepaalt artikel 541, WIB 92 dat de bijzondere aanslag van 10 pct. spontaan betaald zal worden, dus op een andere wijze dan per kohier:

— ten laatste op 30 november 2015 door de vennootschap die voor het aanleggen van een bijzondere liquidatiereserve betreffende de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar 2012 zal opteren, en

— ten laatste op 30 november 2016 door de vennootschap die voor het aanleggen van een bijzondere liquidatiereserve betreffende de boekhoudkundige winst na belasting van boekjaar 2013 zal opteren.

Artikel 541, § 1, WIB 92 in ontwerp beoogt de bijzondere liquidatiereserve en de afzonderlijke bijdrage van 10 pct. betreffende de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar verbonden met aanslagjaar 2013.

Artikel 541, § 2, WIB 92 in ontwerp beoogt de bijzondere liquidatiereserve en de afzonderlijke bijdrage van 10 pct. betreffende de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar verbonden met aanslagjaar 2014.

De bepalingen bevatten in de artikelen 541, §§ 1 en 2, WIB 92, drukken de voorwaarden uit waaraan de vennootschap moet voldoen (KMO in de zin van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen, 1°), de toepassingsmodaliteiten van de bijzondere aanslag die ermee samenhangt en de uiterste datum waarbij deze integraal moet worden betaald (2°), het aanleggen van een bijzondere liquidatiereserve (geboekt op één of meer afzonderlijke rekeningen van het passief, ten laatste op het einde van het lopend boekjaar waarin de bijzondere aanslag wordt betaald, 3°), het bepalen en het maximumbedrag van de winst dat kan worden geboekt als bijzondere liquidatiereserve (4° en 5°), het aanleggen van de liquidatiereserve met inachtneming van de wettelijke en statutaire verplichtingen (6°), het

en principe, à la constitution simultanée d'une réserve de liquidation visée à l'article 184*quater*, CIR 92 et d'une réserve spéciale de liquidation visée à l'article 541, CIR 92.

Etant donné que la perception de l'intégralité des recettes provenant de ces cotisations spéciales prévues pour 2015 et 2016 ne peut pas être obtenue au moyen de versements anticipés (auxquels aurait dû être soumise expressément la cotisation spéciale, alors que ce n'est pas le cas pour la cotisation distincte prévue à l'article 219*quater*, CIR 92), ni par voie de rôle à l'impôt des sociétés pour les exercices d'imposition 2016 et 2017, en raison du traitement et des délais des enrôlements et des délais de paiement des impôts, l'article 541, CIR 92 prévoit que la cotisation spéciale de 10 p.c. devra être payée spontanément, autrement que par rôle:

— au plus tard le 30 novembre 2015 par la société qui optera pour la constitution d'une réserve spéciale de liquidation se rapportant au bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable 2012, et

— au plus tard le 30 novembre 2016 par la société qui optera pour la constitution d'une réserve spéciale de liquidation se rapportant au bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable 2013.

L'article 541, § 1er, CIR 92 en projet vise la réserve de liquidation spéciale et la cotisation distincte de 10 p.c. se rapportant au bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013.

L'article 541, § 2, CIR 92 en projet vise la réserve de liquidation spéciale et la cotisation distincte de 10 p.c. se rapportant au bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014.

Les dispositions contenues à l'article 541, §§ 1er et 2, CIR 92 énoncent les conditions auxquelles doit satisfaire la société (PME au sens de l'article 15 du Code des sociétés, 1°), les modalités d'application de la cotisation spéciale y afférente et la date limite à laquelle elle doit être intégralement payée (2°), la constitution d'une réserve spéciale de liquidation (comptabilisation à un ou plusieurs comptes distincts du passif, au plus tard à la fin de l'exercice comptable en cours duquel la cotisation spéciale est payée, 3°), la détermination et le montant maximum des bénéfices qui peuvent être comptabilisés en réserve spéciale de liquidation (4° et 5°), la constitution de la réserve de liquidation dans le respect des obligations légales et statutaires (6°), le dépôt d'une déclaration spéciale auprès du service

indienen van een bijzondere aangifte op het bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en de invordering (7°), het indienen van een kopie van in het 7° bedoelde bijzondere aangifte met de aangifte in de vennootschapsbelasting (8°) en een voorwaarde inzake de neerlegging van de jaarrekening met betrekking tot de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014 of inzake de goedkeuring van jaarrekeningen door de algemene vergadering samen met het indienen ervan met de aangifte in de vennootschapsbelasting van het betrokken aanslagjaar (9°).

Het begrip van boekhoudkundige winst na belasting wordt verduidelijkt voor de toepassing van artikel 194*quater*, WIB 92 als zijnde de winst van het aanslagjaar toe te wijzen zoals voorzien onder de code 9905 van de modellen van de jaarrekening van de Nationale Bank van België (Mondelinge parlementaire vraag van 25 februari 2015, Commissie Financiën en Begroting, CRIV COM 098, 35). Het betreft de post “Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar” bedoeld in artikel 93 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 houdende uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

Het zal dus nodig zijn om eveneens te verwijzen naar dit begrip voor de toepassing van artikel 541, WIB 92, in ontwerp.

§ 3 definiert de basis van de bijzondere aanslag en bepaalt uitdrukkelijk dat voor de toepassing van het WIB 92 deze bijzondere aanslagen als verworpen uitgaven in de zin van artikel 198, § 1, 1°, WIB 92 worden beschouwd.

§ 4 bepaalt specifieke modaliteiten betreffende de aangifte en de betaling van de bijzondere aanslag.

§ 5 verwijst naar de bepalingen van artikel 184*quater*, derde tot vijfde lid, WIB 92, die eveneens van toepassing zijn op de bijzondere liquidatiereserve.

Art. 83

Artikel 83 regelt de inwerkingtreding van de artikelen 77 tot 82.

Artikel 83, 1ste lid is aangepast om rekening met de opmerking van de Raad van Staat te houden.

compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement (7°), le dépôt d'une copie de la déclaration spéciale visée au 7° jointe à la déclaration à l'impôt des sociétés (8°) et une condition en matière de dépôt des comptes annuels pour les exercices comptables qui se rattachent aux exercices d'imposition 2013 et 2014 ou en matière d'approbation des comptes annuels par l'assemblé générale et d'introduction de ceux-ci avec la déclaration à l'impôt des sociétés pour l'exercice d'imposition concerné (9°).

La notion de bénéfice comptable après impôt a été précisée pour l'application de l'article 194*quater*, CIR 92 comme étant le bénéfice de l'exercice à affecter tel que prévu sous le code 9905 des modèles des comptes annuels de la Banque Nationale de Belgique (Question parlementaire orale du 25 février 2015, Commission des Finances et du Budget, CRIV COM 098, 35). Il s'agit du poste “Bénéfice (perte) de l'exercice à affecter” visé à l'article 93 de l'arrêté royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés.

Il y aura donc lieu de se référer également à cette notion pour l'application de l'article 541, CIR 92, en projet.

Le § 3 définit la base de la cotisation spéciale et prévoit expressément que ces cotisations spéciales constituent des dépenses non admises au sens de l'article 198, § 1er, 1°, CIR 92 pour l'application du CIR 92.

Le § 4 détermine des modalités spécifiques concernant la déclaration et le paiement de la cotisation spéciale.

Le § 5 se réfère aux dispositions de l'article 184*quater*, alinéas 3 à 5, CIR 92 qui sont également applicables à la réserve spéciale de liquidation.

Art. 83

L'article 83 règle l'entrée en vigueur des articles 77 à 82.

L'article 83, alinéa 1er, est adapté afin de tenir compte de la remarque du Conseil d'État.

Afdeling 3*Wijziging aan artikel 289ter/1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992*

Om de netto koopkracht van werknemers met lage lonen verder te verhogen, stelt de regering voor om de sociale en fiscale werkbonus te verhogen vanaf 1 augustus 2015. De fiscale werkbonus (belastingkrediet als vermeld in artikel 289ter/1, WIB 92) wordt verhoogd van 14,4 pct. naar 17,81 pct. van de (verhoogde) sociale werkbonus voor de bezoldigingen die worden betaald of toegekend vanaf 1 augustus 2015. De verhoging van de werkbonus zal vanaf 1 augustus 2015 ook worden doorgerekend in de bedrijfsvoorheffing.

Deze verhoging van de sociale en fiscale werkbonus wordt gecumuleerd met de verhogingen van de fiscale werkbonus die reeds voorzien zijn vanaf 1 januari 2016 en 1 januari 2019. De percentages en de maximumbedragen die vanaf die data zullen in werking treden worden daartoe aangepast.

Wat hoofdstuk 4 betreft, is rekening gehouden met het advies nr. 57 455/3 van de Raad van State.

TITEL 5*Mobiliteit***ENIG HOOFDSTUK****Overheidsbedrijven – Bijdrage betreffende de kinderbijslag****Art. 86**

De wijze van berekening van het bedrag voor 2015 voor de overheidsbedrijven BPost, Belgacom en Belgocontrol worden in overeenstemming gebracht met deze gehanteerd voor de andere overheidsorganisaties en —bedrijven, zodat al de betreffende organisaties en bedrijven op dezelfde manier behandeld worden. Er is gebleken dat voor drie overheidsbedrijven de berekening van de aan de FOD Mobiliteit en Vervoer te storten bijdrage niet correct verlopen is bij de budgetopmaak. In plaats van de bijdragen in het nieuwe systeem te berekenen op basis van de cijfers 2013 —het is voor 2013 dat men de uitgaven voor de kinderbijslag tbv statutairen heeft genomen — werd voor bpost, Belgacom en Belgocontrol per vergissing de vergelijking gemaakt tussen de betaalde kinderbijslagen 2013 en de verschuldigde bijdrage 2015. De nieuwe cijfers zetten deze fout recht. Voor de andere overheidsbedrijven waren de cijfers in de initiële begroting correct.

Section 3*Modification à l'article 289ter/1 du Code des impôts sur les revenus 1992*

Afin d'augmenter le pouvoir d'achat net des travailleurs ayant un bas salaire, le gouvernement propose d'augmenter le bonus à l'emploi social et fiscal à partir du 1er août 2015. Le bonus emploi fiscal (crédit d'impôt visé à l'article 289ter/1, CIR 92) est augmenté de 14,4 p.c. à 17,81 p.c. du bonus emploi social (augmenté) pour les rémunérations payées ou attribuées à partir du 1er août 2015.. L'augmentation du bonus emploi sera également répercutée dans le précompte professionnel à partir du 1er août 2015.

Cette augmentation du bonus à l'emploi social et fiscal sera cumulée avec les augmentations du bonus à l'emploi fiscal qui sont déjà prévues à partir du 1er janvier 2016 et du 1er janvier 2019. Les pourcentages et les montants maximums qui entreront en vigueur à partir de ces dates sont adaptés à cet effet.

En ce qui concerne le chapitre 4, il a été tenu compte de l'avis n° 57 455/3 du Conseil d'État.

TITRE 5*Mobilité***CHAPITRE UNIQUE****Entreprises publiques – Contribution relative aux allocations familiales****Art. 86**

Le calcul du montant pour 2015 pour les entreprises publiques BPost, Belgacom et Belgocontrol est mis en conformité avec celui utilisé pour les autres organisations et entreprises publiques afin de traiter toutes les organisations et entreprises publiques de la même façon. Il est apparu que pour trois entreprises publiques, le calcul des contributions à verser au SPF Mobilité et Transports ne s'est pas correctement déroulé lors de l'élaboration du budget. En effet, au lieu de calculer les contributions dans le nouveau système sur la base des chiffres de 2013 — c'est pour 2013 que l'on a pris les dépenses pour les allocations familiales au profit des statutaires — l'on a fait par erreur pour bpost, Belgacom et Belgocontrol, la différence entre les allocations familiales versées en 2013 et la contribution due en 2015. Les nouveaux chiffres rectifient cette erreur. Pour les autres entreprises publiques, les chiffres indiqués dans le budget initial sont corrects.

Voor de evolutie van dit bedrag in de toekomst moet alleen rekening worden gehouden met de statutaire ambtenaren. Het was enkel voor deze categorie dat de betrokken overheidsbedrijven tot dusver rechtstreeks de kinderbijslag betaalden. Voor de contractuelen hebben de overheidsbedrijven altijd het regime van de privéwerknelers gevuld. Het is bijgevolg logischer de contractuele werknemers geheel en al buiten de berekeningen te houden.

De eerste minister,

Charles MICHEL

De minister van Werk en Economie,

Kris PEETERS

De minister van Telecommunicatie en Post,

Alexander DE CROO

De minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

Maggie DE BLOCK

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

De minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's,

Willy BORSUS

De staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude en Privacy,

Bart TOMMELEIN

Pour l'évolution du montant pendant les années à venir, il faut seulement tenir compte des fonctionnaires statutaires. C'était uniquement pour cette catégorie que les entreprises publiques concernées payaient jusqu'ici directement les allocations familiales. Pour les contractuels, les entreprises publiques ont toujours suivi le régime des employés du secteur privé. Il est par conséquent plus logique de garder les collaborateurs contractuels entièrement en dehors des calculs.

Le premier ministre,

Charles MICHEL

Le ministre de l'Emploi et de l'Economie,

Kris PEETERS

Le ministre des Télécommunications et de la Poste,

Alexander DE CROO

La ministre des Affaires sociales et de la Santé publique,

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

Le ministre des Classes moyennes, des Indépendants et des PME,

Willy BORSUS

Le secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et à la Protection de la vie privée,

Bart TOMMELEIN

VOORONTWERP VAN WET**onderworpen aan het advies van de Raad van State****Voorontwerp van programmawet****TITEL I***Algemene bepaling***Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2*Sociale Zaken***HOOFDSTUK 1****Wijzigingen aan de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994****Afdeling 1***Begrotingsdoelstelling***Art. 2**

In artikel 40, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, gewijzigd bij de wet van 24 december 1999, het koninklijk besluit van 11 december 2001, de wetten van 22 december 2003, 26 maart 2007, 28 december 2011, 22 juni 2012 en 19 december 2014, wordt het vierde lid vervangen als volgt:

“Voor het jaar 2015 wordt de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling vastgesteld op 23 851 797 duizend euro. Vanaf 2016 stamt het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling overeen met het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling van het vorige jaar, vermeerderd met een reële groei van 1,5 pct. en vermeerderd met het bedrag dat overeenstemt met de meerkost in het begrotingjaar van de indexering van de lonen, verzekerings-tegemoetkomingen, tarieven en prijzen voorzien door of krachtens deze gecoördineerde wet. Voor het jaar 2016 wordt daarenboven het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling van het vorige jaar eerst verminderd met de impact van de financiering van de investeringen in de infrastructuur en de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen zoals omschreven in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 1° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming. Voor het jaar

AVANT-PROJET DE LOI**soumis à l'avis du Conseil d'État****Avant-projet de loi-programme****TITRE IER***Disposition générale***Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2*Affaires sociales***CHAPITRE 1ER****Modifications apportées à la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994****Section 1re***Objectif budgétaire***Art. 2**

Dans l'article 40, § 1er, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, modifiée par la loi du 24 décembre 1999, l'arrêté royal du 11 décembre 2001, les lois des 22 décembre 2003, 26 mars 2007, 28 décembre 2011, 22 juin 2012 et 19 décembre 2014, l'alinéa 4 est remplacé par ce qui suit:

“Pour l'année 2015, l'objectif budgétaire annuel global est fixé à 23 851 797 milliers d'euros. À partir de 2016, le montant de l'objectif budgétaire annuel global correspond au montant de l'objectif budgétaire annuel global de l'année précédente, majoré d'une norme de croissance réelle de 1,5 p.c., ainsi que du montant qui correspond au surcoût dans l'année budgétaire de l'indexation des salaires, des interventions de l'assurance, des tarifs et des prix tels que prévus par ou en vertu de la présente loi coordonnée. Pour l'année 2016, le montant de l'objectif budgétaire annuel global de l'année précédente est en outre d'abord diminué de l'impact du financement des investissements dans l'infrastructure et les services médico-techniques des hôpitaux tels que définis dans l'article 5, § 1er, I, alinéa 1er, 1° de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, tel qu'il a été modifié par la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la Sixième Réforme de l'État. Pour l'année 2016, le montant de l'objectif budgétaire annuel global est augmenté de 14 456 milliers

2016 wordt het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling bijkomend verhoogd met 14 456 duizend euro. Deze bijkomende verhoging maakt integraal deel uit van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling voor het jaar 2016.”.

Afdeling 2

Administratiekosten van de verzekeringsinstellingen

Art. 3

In artikel 195, § 1, 2°, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 april 1997, en bij de wetten van 27 december 1994, 22 februari 1998, 22 augustus 2002, 27 december 2005, 27 december 2006, 26 maart 2007, 8 juni 2008, 22 december 2008, 23 december 2009, 29 december 2010, 17 februari 2012, 28 juni 2013 en 26 december 2013, worden de eerste en de tweede zin van het derde lid vervangen door de volgende bepalingen:

“Het bedrag van de administratiekosten van de vijf landbonden wordt vastgelegd op 766 483 000 EUR voor 2003, 802 661 000 EUR voor 2004, 832 359 000 EUR voor 2005, 863 156 000 EUR voor 2006, 895 524 000 EUR voor 2007, 929 160 000 EUR voor 2008, 972 546 000 EUR voor 2009, 1 012 057 000 EUR voor 2010, 1 034 651 000 EUR voor 2011, 1 029 840 000 EUR voor 2012, 1 027 545 000 EUR voor 2013, 1 052 317 000 EUR voor 2014 en 1 070 012 000 EUR voor 2015. Voor de Kas voor geneeskundige verzorging van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen wordt dit bedrag vastgesteld op 13 195 000 EUR voor 2003, 13 818 000 EUR voor 2004, 14 329 000 EUR voor 2005, 14 859 000 EUR voor 2006, 15 416 000 EUR voor 2007, 15 995 000 EUR voor 2008, 16 690 000 EUR voor 2009, 17 368 000 EUR voor 2010, 17 770 000 EUR voor 2011, 17 687 000 EUR voor 2012, 17 648 000 EUR voor 2013, 18 073 000 EUR voor 2014 en 18 377 000 EUR voor 2015.”.

HOOFDSTUK 2

Strijd tegen de sociale fraude

Afdeling 1

Energiegegevens systematisch doorzenden van nutsbedrijven en distributienetbeheerders naar KSZ, met oog op datamining

Art. 4

Artikel 101 van de programmwet van 29 maart 2012 wordt vervangen als volgt:

“Art. 101. Elke laatste dag van een kwartaal bezorgen de nutsbedrijven en distributienetbeheerders de verbruiks- en adresgegevens van hun particuliere klanten op elektronische wijze aan de Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

d'euros supplémentaires. Cette augmentation supplémentaire fait partie intégrante de l'objectif budgétaire annuel global pour l'année 2016.”.

Section 2

Frais d'administration des organismes assureurs

Art. 3

A l'article 195, § 1er, 2°, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 avril 1997, et par les lois des 27 décembre 1994, 22 février 1998, 22 août 2002, 27 décembre 2005, 27 décembre 2006, 26 mars 2007, 8 juin 2008, 22 décembre 2008, 23 décembre 2009, 29 décembre 2010, 17 février 2012, 28 juin 2013 et 26 décembre 2013, les première et deuxième phrases de l'alinéa 3 sont remplacées par les dispositions suivantes:

“Le montant des frais d'administration des cinq unions nationales est fixé à 766 483 000 EUR pour 2003, 802 661 000 EUR pour 2004, 832 359 000 EUR pour 2005, 863 156 000 EUR pour 2006, 895 524 000 EUR pour 2007, 929 160 000 EUR pour 2008, 972 546 000 EUR pour 2009, 1 012 057 000 EUR pour 2010, 1 034 651 000 EUR pour 2011, 1 029 840 000 EUR pour 2012, 1 027 545 000 EUR pour 2013, 1 052 317 000 EUR pour 2014 et 1 070 012 000 EUR pour 2015. Pour la caisse des soins de santé de la Société nationale des chemins de fer belges, ce montant est fixé à 13 195 000 EUR pour 2003, 13 818 000 EUR pour 2004, 14 329 000 EUR pour 2005, 14 859 000 EUR pour 2006, 15 416 000 EUR pour 2007, 15 995 000 EUR pour 2008, 16 690 000 EUR pour 2009, 17 368 000 EUR pour 2010, 17 770 000 EUR pour 2011, 17 687 000 EUR pour 2012, 17 648 000 EUR pour 2013, 18 073 000 EUR pour 2014 et 18 377 000 EUR pour 2015.”.

CHAPITRE 2

Lutte contre la fraude sociale

Section 1re

Transmettre systématiquement les données énergétiques des sociétés de distribution et des gestionnaires de réseaux de distribution vers la BCSS, en vue du datamining

Art. 4

L'article 101 de la loi-programme du 29 mars 2012 est remplacé comme suit:

“Art. 101. Chaque dernier jour du trimestre, les sociétés de distribution et les gestionnaires de réseaux de distribution transmettent électroniquement à la Banque-Carrefour de la Sécurité Sociale les données de consommation et les adresses de leurs clients privés.

De in het vorige lid bedoelde gegevens moeten de openbare instellingen van sociale zekerheid en de sociaal inspecteurs in staat stellen om, na machtiging van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, in combinatie met andere sociale gegevens en sociale gegevens van persoonlijke aard die beschikbaar zijn in het netwerk, zoals bedoeld in de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid, te controleren of sociale uitkeringen, hetzij op basis van de sociale zekerheid, hetzij op basis van een regeling voor maatschappelijke bijstand, of van andere voordelen toegekend door de reglementeringen waarop de sociaal inspecteurs toezicht uitoefenen, worden toegekend op basis van een fictief adres.”.

Art. 5

Artikel 102 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 102. De gegevens bedoeld in het vorige artikel kunnen enkel als bijkomend element gebruikt worden om uit te maken of een gerechtigde gebruik maakt van een fictief adres.”.

Art. 6

In artikel 103 van dezelfde wet wordt het woord “opvragen” vervangen door het woord “gebruiken”.

Art. 7

Artikel 105 van dezelfde wet wordt vervangen als volgt:

“Art. 105. De Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de grenswaarden die kunnen wijzen op een te laag of te hoog verbruik in functie van de officieel meegedeelde gezinssamenstelling.

Het beheerscomité van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid bepaalt de nadere regels, onder meer de structuur en inhoud van de berichten en de wijze waarop de verbruiks- en adresgegevens moeten worden overgemaakt.”.

Art. 8

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 oktober 2015.

Les données visées dans l’alinéa précédent doivent permettre aux institutions publiques de sécurité sociale et aux inspecteurs sociaux, après autorisation du Comité sectoriel de la Sécurité sociale et de la Santé, en combinaison avec d’autres données sociales et des données sociales à caractère personnel qui sont disponibles dans le réseau, telles que visées dans la loi du 15 janvier 1990 relative à l’institution et à l’organisation d’une Banque-Carrefour de la sécurité sociale, de contrôler si des prestations sociales sont octroyées, soit de la sécurité sociale, soit d’un régime d’aide sociale, ou d’autres avantages accordés par les législations dont les inspecteurs sociaux exercent la surveillance, sur la base d’une adresse fictive.”.

Art. 5

L’article 102 de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 102 . Les données visées à l’article précédent peuvent uniquement être utilisées comme indication supplémentaire afin de démontrer si un bénéficiaire utilise une adresse fictive.”.

Art. 6

Dans l’article 103 de la même loi le mot “demander” est remplacé par le mot “utiliser”.

Art. 7

L’article 105 de la même loi est remplacé comme suit:

“Art. 105. Le Roi fixe par arrêté délibéré en Conseil des ministres certaines seuils de consommation qui peuvent indiquer une consommation inférieure ou supérieure en fonction de la composition de ménage officiellement communiquée.

Le comité de gestion de la Banque-Carrefour de la sécurité sociale détermine les modalités, entre autre la structure et le contenu des messages et la façon selon laquelle les données de consommation et d’adresses doivent être transmises.”.

Art. 8

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er octobre 2015.

Afdeling 2*Aanwezigheidsregistratie in de vleessector**Onderafdeling 1**Aanwezigheidsregistratie***Art. 9**

Er wordt een aanwezigheidsregistratie ingevoerd voor de werknemers die tewerkgesteld zijn op de werkplaatsen waar activiteiten verricht worden die vallen onder de bevoegdheid van het paritair comité voor de voedingsnijverheid of het paritair comité voor de handel in voedingswaren die onderworpen zijn aan de verplichte melding van de overeenkomsten beoogd in artikel 30ter, § 7 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Art. 10

In de zin van deze afdeling moet verstaan worden onder:

1° tewerkgestelden:

- de werknemers en daarmee gelijkgestelden beoogd in voornoemde wet van 27 juni 1969;
- de zelfstandigen en hun helpers beoogd in het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;
- de gedetacheerde werknemers en zelfstandigen beoogd in de artikelen 139 en volgende van de programmawet van 27 december 2006.

2° werkgevers: de personen die de personen beoogd in 1°, eerste en derde streepje tewerkstellen;

3° activiteiten: de activiteiten beoogd in artikel 9;

4° werkplaats: de plaats of de plaatsen (slachthuis, een uitsnijderij of een bedrijf voor vleesbereidingen en/of bereidingen van vleesproducten en die te dien einde een erkenning van het Federaal agentschap voor de veiligheid van de voedselketen hebben bekomen) waar de activiteiten beoogd in artikel 9 uitgevoerd worden;

5° opdrachtgever: eenieder die de opdracht geeft om tegen een prijs werken uit te voeren of te laten uitvoeren. Wordt met de opdrachtgever gelijkgesteld, de natuurlijke persoon of rechtspersoon die voor het beheer van de werkplaatsen instaat, als deze persoon niet dezelfde als de opdrachtgever is;

6° aannemer:

— eenieder die er zich toe verbindt om tegen een prijs voor een opdrachtgever activiteiten, beoogd in artikel 9, uit te voeren of te laten uitvoeren;

Section 2*Enregistrement des présences dans le secteur de la viande**Sous-section 1e**Enregistrement des présences***Art. 9**

Un enregistrement des présences est instauré pour les travailleurs occupés sur les lieux de travail où sont effectuées les activités relevant de la compétence de la Commission paritaire de l'industrie alimentaire ou de la Commission paritaire du commerce alimentaire qui sont soumises à l'obligation de déclaration des contrats visés à l'article 30ter, § 7, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Art. 10

Au sens de la présente section on entend par:

1° travailleurs:

— les travailleurs salariés et assimilés visés à la loi précitée du 27 juin 1969;

— les travailleurs indépendants et leurs aidants visés à l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants;

— les travailleurs salariés et indépendants détachés visés aux articles 139 et suivants de la loi programme du 27 décembre 2006.

2° employeurs: les personnes qui occupent les personnes visées au 1°, premier et troisième tiret;

3° activités: les activités visées à l'article 9;

4° lieu de travail: le ou les endroits (atelier de découpe, entreprise de préparation de viande ou de produits à base de viande et qui ont obtenu une reconnaissance de l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire à cette fin) où sont réalisés les activités visées à l'article 9;

5° donneur d'ordre: quiconque donne ordre d'exécuter ou de faire exécuter des activités pour un prix. Est assimilé au donneur d'ordre la personne physique ou morale qui assure la gestion des lieux de travail si cette personne est distincte du donneur d'ordre;

6° entrepreneur:

— quiconque s'engage, pour un prix, à exécuter ou à faire exécuter des activités visées à l'article 9 pour un donneur d'ordre;

— iedere ondernemer ten overstaan van de na hem komende ondernemers;

7° ondernemer: eenieder die er zich toe verbindt, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, in welk stadium ook, tegen een prijs de aan de aannemer toevertrouwde activiteit of een onderdeel ervan uit te voeren of te laten uitvoeren of daartoe tewerkgestelden ter beschikking te stellen.

Art. 11

§ 1. Voor elke werkplaats wordt de aanwezigheid van elke tewerkgestelde, zoals bepaald in artikel 10, geregistreerd:

1° door middel van een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem, hierna het registratiesysteem genoemd, of;

2° door een andere automatische registratiemethode te gebruiken of ter beschikking te stellen van hun ondernemers, voor zover dit gelijkwaardige waarborgen biedt als het registratiesysteem bedoeld in 1° en het bewijs geleverd wordt dat de personen die zich aanbieden op de werkplaatsen daadwerkelijk worden geregistreerd.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de gelijkwaardige waarborgen waaraan de in het eerste lid, 2° bedoelde registratie ten minste moet beantwoorden.

Het registratiesysteem, bedoeld in het eerste lid, 1°, omvat:

1° een gegevensbank: de gegevensbank beheerd door de overheid die bepaalde gegevens verzamelt met het oog op de controle en de exploitatie van deze gegevens;

2° een registratieapparaat: het apparaat waarin de gegevens kunnen geregistreerd worden en dat toelaat om deze gegevens door te zenden naar de gegevensbank of een systeem dat toelaat om de voormelde gegevens te registreren en door te zenden naar de gegevensbank;

3° een registratiemiddel: het middel dat elke natuurlijke persoon moet gebruiken om zijn identiteit te bewijzen bij de registratie.

§ 2. Het registratiesysteem bedoeld in § 1, eerste lid, 1°, en de registratiemethode, bedoeld in § 1, eerste lid, 2°, geeft de volgende gegevens weer:

1° de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon;

2° het adres van de werkplaatsen;

3° de hoedanigheid waarin een werknemer prestaties op de werkplaatsen verricht;

4° de identificatiegegevens van de werkgever, wanneer de natuurlijke persoon een werknemer is;

— chaque sous-traitant par rapport aux sous-traitants suivants;

7° sous-traitant: quiconque s'engage, soit directement, soit indirectement, à quelque stade que ce soit, à exécuter ou à faire exécuter pour un prix, l'activité ou une partie de l'activité confiée à l'entrepreneur ou à mettre des travailleurs à disposition à cet effet.

Art. 11

§ 1er. Pour chaque lieu de travail, la présence de chaque travailleur, comme déterminée à l'article 10, est enregistrée:

1° au moyen d'un système électronique d'enregistrement de présence, ci-après dénommé le système d'enregistrement, ou;

2° par l'utilisation ou la mise à disposition de leurs sous-traitants d'une autre méthode d'enregistrement automatique, pour autant qu'elle offre des garanties équivalentes à celles du système d'enregistrement visé au 1° et que la preuve soit fournie que les personnes qui se présentent sur les lieux de travail soient effectivement enregistrées.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les garanties équivalentes auxquelles l'enregistrement visé à l'alinéa 1er, 2°, doit répondre au minimum.

Le système d'enregistrement, visé à l'alinéa 1er, 1°, comprend:

1° une base de données: la banque de données informatique gérée par l'autorité qui rassemble des données déterminées en vue du contrôle et de l'exploitation de ces données;

2° un appareil d'enregistrement: l'appareil dans lequel les données peuvent être enregistrées et qui permet d'envoyer ces données à la base de données ou un système qui permet d'enregistrer les données précitées et de les envoyer à la base de données;

3° un moyen d'enregistrement: le moyen que chaque personne physique doit utiliser pour prouver son identité lors de l'enregistrement.

§ 2. Le système d'enregistrement, visé au § 1er, alinéa 1er, 1°, et la méthode d'enregistrement, visée au § 1er, alinéa 1er, 2°, reprend les données suivantes:

1° les données d'identification de la personne physique;

2° l'adresse des lieux de travail;

3° la qualité avec laquelle un travailleur effectue des prestations sur les lieux de travail;

4° les données d'identification de l'employeur, lorsque la personne physique est un travailleur;

5° wanneer de natuurlijke persoon een zelfstandige is, de identificatiegegevens van de natuurlijke of rechtspersoon in wiens opdracht een werk wordt uitgevoerd;

6° het tijdstip van de registratie.

De gegevens bedoeld in dit artikel zijn sociale gegevens van persoonlijke aard zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

De gegevens worden doorgestuurd naar een gegevensbank die bijgehouden wordt door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. De Rijksdienst is de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens zoals bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Het registratiesysteem waarborgt dat de gegevens niet meer onmerkbaar gewijzigd kunnen worden na het doorsturen ervan en dat hun integriteit gehandhaafd wordt.

§ 3. Na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalt de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de voorwaarden en de nadere regels waaraan het registratiesysteem moet beantwoorden en bepaalt Hij inzonderheid:

1° de eigenschappen van het systeem;

2° de regels betreffende het actueel houden van het systeem;

3° de inlichtingen die het systeem moet bevatten betreffende de weer te geven gegevens;

4° de nadere regels voor het doorsturen van de gegevens, inzonderheid het tijdstip van doorsturen;

5° de verschillende registratiemiddelen en hun technische specificaties die toegelaten zijn om zich te registreren;

6° de gegevens welke niet moeten geregistreerd worden indien ze reeds op elektronische wijze elders beschikbaar zijn voor de overheid en gebruikt kunnen worden in het kader van deze wet.

Art. 12

§ 1. De opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon stelt het registratiesysteem ter beschikking van de aan nemers waarop hij een beroep doet, tenzij er onderling werd overeengekomen dat de aannemer een andere gelijkwaardige registratiemethode bedoeld in artikel 11, § 1, eerste lid, 2°, toepast.

Elke aannemer op wie de opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon een beroep doet is er toe gehouden het door de opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon ter beschikking gestelde registratiesysteem te gebruiken en

5° quand la personne physique est un indépendant, les données d'identification de la personne physique ou morale sur commande de laquelle un travail est exécuté;

6° le moment de l'enregistrement.

Les données visées dans le présent article sont des données sociales à caractère personnel comme visées à l'article 2, alinéa 1er, 6[°], de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale.

Les données sont envoyées à une base de données qui est tenue par l'Office national de la sécurité sociale. L'Office est le responsable du traitement des données visé à l'article 1er, § 4, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Le système d'enregistrement garantit que les données ne peuvent plus être modifiées imperceptiblement après leur envoi et que leur intégrité est maintenue.

§ 3. Après avis de la Commission de la protection de la vie privée, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les conditions et les modalités auxquelles doit répondre le système d'enregistrement et notamment:

1° les caractéristiques du système;

2° les modalités relatives à la tenue à jour du système;

3° les renseignements relatifs aux données à reprendre que le système doit comprendre;

4° les modalités de l'envoi des données, en particulier le moment précis de l'envoi;

5° les différents moyens d'enregistrement et leurs spécifications techniques qui sont autorisés pour s'enregistrer;

6° les données qu'on ne doit pas enregistrer si elles sont déjà disponibles ailleurs de manière électronique pour l'autorité et qui peuvent être utilisées dans le cadre de la présente loi.

Art. 12

§ 1er. Le donneur d'ordre, ou la personne assimilée, met le système d'enregistrement à la disposition des entrepreneurs à qui il fait appel, sauf s'il est convenu de commun accord que l'entrepreneur applique une autre méthode similaire d'enregistrement visée à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, 2[°].

Tout entrepreneur auquel le donneur d'ordre ou la personne assimilée fait appel est tenu d'utiliser le système d'enregistrement mis à sa disposition par le donneur d'ordre ou la personne assimilée et de le mettre à la disposition des

het ter beschikking te stellen van de onderaannemers waarop hij een beroep doet of de registratiwijze bedoeld in artikel 11, § 1, eerste lid, 2°, toe te passen.

Elke onderaannemer op wie een aannemer bedoeld in het tweede lid een beroep doet is er toe gehouden het hem door de aannemer ter beschikking gestelde registratiesysteem te gebruiken en het ter beschikking te stellen van de onderaannemers waarop hij een beroep doet, of de registratiwijze bedoeld in artikel 11, § 1, eerste lid, 2°, toe te passen.

Elke onderaannemer op wie een onderaannemer bedoeld in het derde lid of op wie elke volgende onderaannemer een beroep doet is er toe gehouden het hem door de onderaannemer waarmee hij een overeenkomst heeft gesloten ter beschikking gestelde registratieapparaat te gebruiken en het ter beschikking te stellen van de onderaannemers waarop hij een beroep doet, of de registratiwijze bedoeld in artikel 11, § 1, eerste lid, 2°, toe te passen.

§ 2. Indien de registratie via een registratieapparaat op de werkplaats gebeurt, zijn de in paragraaf 1 bedoelde personen verantwoordelijk voor de levering, de plaatsing en de goede werking van het registratieapparaat op de werkplaats.

Indien de registratie gebeurt op een andere plaats treffen zij de nodige maatregelen opdat deze registratie dezelfde waarborgen biedt als de registratie die op de werkplaats gebeurt.

De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de maatregelen bedoeld in deze paragraaf nader bepalen.

Art. 13

Elke aannemer en elke onderaannemer ziet erop toe dat de in artikel 11, § 2, eerste lid, bedoelde gegevens die betrekking hebben op zijn onderneming, daadwerkelijk en correct worden geregistreerd en doorgestuurd naar de gegevensbank.

Elke aannemer of onderaannemer die een beroep doet op een onderaannemer, neemt maatregelen opdat zijn medecontractant alle gegevens daadwerkelijk en correct registreert en doorstuurt naar de gegevensbank.

Elke aannemer en elke onderaannemer ziet erop toe dat elke werknemer die in zijn opdracht de werkplaats zal betreden, wordt geregistreerd, vooraleer deze te betreden.

De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de maatregelen bedoeld in het tweede lid nader bepalen.

sous-traitants auxquels il fait appel ou d'appliquer la méthode d'enregistrement visée à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, 2°.

Tout sous-traitant auquel un entrepreneur visé à l'alinéa 2 fait appel est tenu d'utiliser le système d'enregistrement mis à sa disposition par l'entrepreneur et de le mettre à la disposition des sous-traitants auxquels il fait appel ou d'appliquer la méthode d'enregistrement visée à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, 2°.

Tout sous-traitant auquel un sous-traitant visé à l'alinéa 3 fait appel ou auquel tout sous-traitant suivant fait appel est tenu d'utiliser l'appareil d'enregistrement qui est mis à sa disposition par le sous-traitant avec lequel il a conclu un contrat et de le mettre à la disposition des sous-traitants auxquels il fait appel ou d'appliquer la méthode d'enregistrement visée à l'article 11, § 1er, alinéa 1er, 2°.

§ 2. Si l'enregistrement se fait par un appareil d'enregistrement sur le lieu de travail, les personnes visées au paragraphe 1er sont responsables de la livraison, de l'installation et du bon fonctionnement de l'appareil d'enregistrement sur le lieu de travail.

Si l'enregistrement se fait à un autre endroit, elles prennent les mesures nécessaires afin que cet enregistrement présente les mêmes garanties que l'enregistrement qui se fait sur le lieu de travail.

Le Roi peut, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, préciser les mesures visées par le présent paragraphe.

Art. 13

Tout entrepreneur et tout sous-traitant veille à ce que les données visées à l'article 11, § 2, alinéa 1er, qui se rapportent à son entreprise soient effectivement et correctement enregistrées et transmises vers la base de données.

Tout entrepreneur ou sous-traitant qui fait appel à un sous-traitant prend des mesures afin que son cocontractant enregistre toutes les données effectivement et correctement et les transmette vers la base de données.

Tout entrepreneur et tout sous-traitant veille à ce que chaque travailleur soit enregistrée avant de pénétrer, pour son compte, sur le lieu de travail.

Le Roi peut, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, préciser les mesures visées à l'alinéa 2 par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Art. 14

§ 1. Elke persoon bedoeld in artikel 10, 1°, die zich op een werkplaats aanbiedt, is ertoe gehouden onmiddellijk en dagelijks zijn aanwezigheid op de werkplaats te registreren.

§ 2. De werkgever is verantwoordelijk voor de aflevering van het registratiemiddel aan zijn werknemers, dat compatibel is met het op de werkplaats gebruikte registratieapparaat.

De opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon, de aannemer of de onderaannemer die een beroep doet op een zelfstandige is verantwoordelijk voor de aflevering van het registratiemiddel aan deze zelfstandige, dat compatibel is met het op de werkplaats gebruikte registratieapparaat.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, wat er onder deze compatibiliteit wordt verstaan.

§ 3. Indien de registratie gebeurt op een andere plaats dan de werkplaats, is de bepaling van § 1 niet van toepassing.

In dat geval, treffen de in § 2, eerste en tweede lid, bedoelde personen de nodige maatregelen opdat deze registratie daadwerkelijk gebeurt en dezelfde waarborgen biedt als de registratie die gebeurt op de werkplaats.

De houder van het bestand controleert of de registratie dezelfde waarborgen biedt als de registratie die gebeurt op de werkplaats.

Art. 15

Onverminderd de toepassing van artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid mogen de sociale inspecteurs en de instellingen van sociale zekerheid, mits een voorafgaande machtiging vanwege de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid bedoeld in artikel 37 van dezelfde wet, de gegevens die opgenomen zijn in het registratiesysteem raadplegen, onderling uitwisselen en gebruiken in het kader van de uitoefening van de hun krachtens de wet toegewezen opdrachten.

De sociale inspecteurs mogen, op eigen initiatief of op verzoek, de in het eerste lid bedoelde gegevens meedelen aan buitenlandse inspectiediensten.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de voorwaarden en de nadere regels waaronder de gegevens in de gegevensbank kunnen geconsulteerd worden, door:

1° elke werknemer, bedoeld in artikel 10, 1°, voor zijn eigen prestaties;

Art. 14

§ 1er. Toute personne visée à l'article 10, 1°, qui se présente sur un lieu de travail est tenue d'enregistrer immédiatement et quotidiennement sa présence sur le lieu de travail.

§ 2. L'employeur est responsable de la remise du moyen d'enregistrement à ses travailleurs, qui est compatible avec l'appareil d'enregistrement utilisé sur le lieu de travail.

Le donneur d'ordre ou la personne assimilée, l'entrepreneur ou le sous-traitant qui fait appel à un indépendant est responsable de la remise du moyen d'enregistrement à l'indépendant, qui est compatible avec l'appareil d'enregistrement utilisé sur le lieu de travail.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, ce qu'il faut entendre par cette compatibilité.

§ 3. Si l'enregistrement se fait à un autre endroit que le lieu de travail, la disposition du § 1er ne s'applique pas.

Dans ce cas, les personnes visées au § 2, alinéas 1er et 2, prennent les mesures nécessaires pour que l'enregistrement se fasse effectivement et qu'il présente les mêmes garanties que l'enregistrement qui se fait sur le lieu de travail.

Le maître du fichier contrôle si l'enregistrement présente les mêmes garanties que l'enregistrement qui se fait sur le lieu de travail.

Art. 15

Sans préjudice de l'application de l'article 14 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-Carrefour de la sécurité sociale, les inspecteurs sociaux et les institutions de sécurité sociale peuvent, moyennant une autorisation préalable de la section sécurité sociale du comité sectoriel de la sécurité sociale et de la santé visée à l'article 37 de la même loi, consulter les données reprises dans le système d'enregistrement, les échanger entre eux et les utiliser dans le cadre de l'exercice de leurs missions attribuées en vertu de la loi.

Les inspecteurs sociaux peuvent, de leur propre initiative ou sur demande, communiquer les données visées à l'alinéa 1er à des services d'inspection étrangers.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, les conditions et les modalités selon lesquelles les données peuvent être consultées dans la base de données par:

1° chaque travailleur visée à l'article 10, 1°, pour ses propres prestations;

2° de opdrachtgever, bedoeld in artikel 10, 4°, voor wat betreft de personen die tewerkgesteld worden om de door hem aan hen toevertrouwde activiteiten uit te voeren;

3° de aannemer voor zijn eigen werknemers en de ondераannemers die tussenkomsten op de werkplaats waar hij zelf tewerkgesteld is om de in artikel 9 beoogde activiteiten uit te oefenen;

4° elke ondераannemer voor zijn eigen werknemers en zijn ondераannemers die tussenkomsten op de werkplaats waar hij zelf tewerkgesteld is om de in artikel 9 beoogde activiteiten uit te oefenen.

Art. 16

De verplichtingen in verband met de aanwezigheidsregistratie, die in toepassing van artikel 19 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers zijn ten laste van de gebruiker.

Onderafdeling 2

Toezicht

Art. 17

De inbreuken op de bepalingen van deze afdeling en van de uitvoeringsbesluiten ervan worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

De sociaal inspecteurs beschikken over de in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek bedoelde bevoegdheden wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van de bepalingen van deze afdeling en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Onderafdeling 3

Wijziging van het Sociaal Strafwetboek

Art. 18

In boek 2, hoofdstuk 1 van het Sociaal Strafwetboek wordt een afdeling 5 ingevoegd, luidende “Registratieplicht op de arbeidsplaatsen”.

Art. 19

In afdeling 5 ingevoegd bij artikel 18, wordt een artikel 137/1 ingevoegd met het volgende opschrift en luidende:

“Art. 137/1. Registratie op de arbeidsplaatsen

Met een sanctie van niveau 3 wordt bestraft:

2° le donneur d'ordre visé à l'article 10, 4°, s'agissant des travailleurs occupés à exécuter des activités qu'il leur ont confiées;

3° l'entrepreneur pour ses propres travailleurs [salariés] et les sous-traitants intervenant sur le lieu de travail ou il est lui-même occupé à exercer des activités visées à l'article 9;

4° chaque sous-traitant pour ses propres travailleurs [salariés] et ses sous-traitants intervenant sur le lieu de travail ou il est lui-même occupé à exercer des activités visées à l'article 9.

Art. 16

Les obligations en relation avec l'enregistrement de présences, qui en application de l'article 19 de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs, sont à charge de l'utilisateur.

Sous-section 2

Surveillance

Art. 17

Les infractions aux dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution sont recherchées, constatées et sanctionnées conformément au Code pénal social.

Les inspecteurs sociaux disposent des pouvoirs visés aux articles 23 à 39 du Code pénal social lorsqu'ils agissent d'initiative ou sur demande dans le cadre de leur mission d'information, de conseil et de surveillance relative au respect des dispositions de la présente section, et de ses arrêtés d'exécution.

Sous-section 3

Modification du Code pénal social

Art. 18

Dans le livre 2, Chapitre 1er du Code pénal social il est inséré une section 5 intitulée “Obligation d'enregistrement sur les lieux de travail”.

Art. 19

Dans la section 5 insérée par l'article 18, il est inséré un article 137/1 avec l'intitulé suivant et rédigé comme suit:

“Art. 137/1. Enregistrement sur les lieux de travail

Est puni d'une sanction de niveau 3:

"1° de opdrachtgever of de gelijkgestelde, zijn aangestelde of lasthebber die een inbreuk heeft gepleegd op artikel 11, artikel 12, § 1, eerste lid en § 2, en artikel 14, § 2, tweede lid en § 3 van de programmawet van ... en de uitvoeringsbesluiten ervan;

2° de aannemers en de onderaannemers, hun aangestelde en lasthebbers die een inbreuk hebben gepleegd op artikel 11, artikel 12, § 1, tweede tot vierde lid en § 2, artikel 13 en artikel 14, § 2, tweede lid en § 3, van de programmawet van ... en de uitvoeringsbesluiten ervan;

3° de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber die een inbreuk heeft gepleegd op artikel 14, § 2, eerste lid en § 3 van de programmawet van ... en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Voor de inbreuken bedoeld in het eerste lid wordt de geldboete vermenigvuldigd met het aantal bij de inbreuk betrokken personen.”.

Art. 20

In dezelfde afdeling 5 wordt een artikel 137/2 ingevoegd met het volgende opschrift en luidende:

“Art. 137/2. Registratieplicht van de tewerkgestelden op de werkplaatsen

Met een sanctie van niveau 1 wordt bestraft de tewerkgestelde die zich, in strijd met artikel 14, § 1, van de programmawet van ... aanbiedt op een werkplaats en zijn aanwezigheid niet onmiddellijk en dagelijks registreert op de werkplaats.”.

Onderafdeling 4

Slotbepalingen

Art. 21

Deze afdeling treedt in werking op 1 juli 2015.

De Koning kan een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in het eerste lid.

Afdeling 3

Bestrijding domiciliefraude

Art. 22

Artikel 23 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, vervangen bij de wet van 6 december 2000 en gewijzigd bij de wet van 6 juni 2010, wordt opgeheven.

“1° le donneur d'ordre ou la personne assimilée, son préposé ou son mandataire qui a commis une infraction à l'article 11, à l'article 12, § 1, alinéa 1er et § 2 et à l'article 14, § 2, alinéa 2 et § 3 de la loi-programme du ... et à leurs arrêtés d'exécution;

2° les entrepreneurs et les sous-traitants, leurs préposés ou leurs mandataires qui ont commis une infraction à l'article 11, à l'article 12, § 1er, alinéas 2 à 4 et § 2, à l'article 13 et à l'article 14, § 2, alinéa 2 et § 3, de la loi-programme du ... et à leurs arrêtés d'exécution;

3° l'employeur, son préposé ou son mandataire qui a commis une infraction à l'article 14, § 2, alinéa 1er et § 3 de la loi-programme du ... et à ses arrêtés d'exécution.

En ce qui concerne les infractions visées à l'alinéa 1er l'amende est multipliée par le nombre de personnes concernées par cette infraction.”.

Art. 20

Dans la même section 5 il est inséré un article 137/2 avec l'intitulé suivant et rédigé comme suit:

“Art. 137/2. Obligation d'enregistrement des travailleurs sur les lieux de travail

Est punie d'une sanction de niveau 1, le travailleur qui, en contravention à l'article 14, § 1er, de la loi-programme du ... se présente sur un lieu de travail et n'enregistre pas immédiatement et quotidiennement sa présence sur le lieu de travail.”.

Sous-section 4

Dispositions finales

Art. 21

La présente section entre en vigueur le 1er juillet 2015.

Le Roi peut fixer une date d'entrée en vigueur antérieure à celle mentionnée à l'alinéa 1er.

Section 3

Lutte contre la fraude domicile

Art. 22

L'article 23 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier, remplacé par la loi du 6 décembre 2000 et modifié par la loi du 6 juin 2010, est abrogé.

Afdeling 4

Subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid RSZ en fiscus uitbreiden van de hoofdaannemer tot de opdrachtgever

Onderafdeling 1

Wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Art. 23

In artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, vervangen bij de wet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de wet van 29 maart 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, vijfde lid, worden de woorden “of de opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “De aannemer” en de woorden “zonder personeel”;

2° in paragraaf 3, zesde lid, worden de woorden “of de opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “De aannemer” en de woorden “die bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid”;

3° in paragraaf 3/1, eerste lid, worden de woorden “de opdrachtgever,” ingevoegd tussen de woorden “niet volledig werd verricht, zullen” en de woorden “de aannemer”;

4° in paragraaf 3/1, derde lid, worden de woorden “en in de laatste plaats ten opzichte van de opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “tussenkomende aannemers” en de woorden „, wanneer de in het vorige lid”.

Onderafdeling 2

Wijziging van artikel 402 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 24

In artikel 402, § 8, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 29 maart 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de opdrachtgever die de opdracht geeft om tegen een prijs in artikel 400, 1°, a, bedoelde werken uit te voeren of te laten uitvoeren ,” ingevoegd tussen de woorden “niet of niet volledig werd verricht, zullen” en de woorden “de aannemer bedoeld in”;

2° in het derde lid worden de woorden “en in de laatste plaats ten opzichte van de in het eerste lid bedoelde opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “tussenkomende aannemers” en de woorden „, wanneer de in het vorige lid”.

Section 4

Etendre la responsabilité solidaire subsidiaire ONSS et fisc de l'entrepreneur principal au maître d'ouvrage

Sous-section 1re

Modification de l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Art. 23

A l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, remplacé par la loi du 27 avril 2007 et modifié par la loi du 29 mars 2012, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 3, alinéa 5, les mots “ou le donneur d'ordre” sont insérés entre les mots “L'entrepreneur” et les mots “sans personnel”;

2° dans le paragraphe 3, alinéa 6, les mots “ou le donneur d'ordre” sont insérés entre les mots “ L'entrepreneur” et les mots “identifié à l'Office national de sécurité sociale”;

3° dans le paragraphe 3/1, alinéa 1er, les mots “le donneur d'ordre,” sont insérés entre les mots “pas totalement été effectué,” et les mots “l'entrepreneur”;

4° dans le paragraphe 3/1, alinéa 3, les mots “et en dernier lieu à l'égard du donneur d'ordre” sont insérés entre les mots “à un stade précédent” et les mots „, lorsque l'entrepreneur”.

Sous-section 2

Modification de l'article 402 du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 24

A l'article 402, § 8, du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 29 mars 2012, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “le commettant qui donne ordre d'exécuter ou de faire exécuter des travaux visés à l'article 400, 1°, a, pour un prix,” sont insérés entre les mots “n'a pas ou pas totalement été effectué,” et les mots “l'entrepreneur visé à”;

2° dans l'alinéa 3, les mots “et en dernier lieu à l'égard du commettant visé à l'alinéa 1er,” sont insérés entre les mots “à un stade précédent” et les mots „, lorsque l'entrepreneur”.

Afdeling 5

Administratieve geldboetes voor fictieve aansluitingen als zelfstandigen verdubbelen

Art. 25

In artikel 17bis, § 1bis, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ingevoegd bij de wet van 23 december 2009 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de woorden “aan het bedrag van de voorlopige bijdrage” vervangen door de woorden “aan twee maal het bedrag van de voorlopige kwartaalbijdrage”.

Afdeling 6

Schorsing van uitkeringen voor gedetineerden – Wijziging van de wet betreffende verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

Art. 26

Artikel 105 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, gewijzigd bij de wet van 5 november 2002, wordt vervangen als volgt:

“Art. 105. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden de toekenning van de uitkeringen wordt geschorst gedurende een periode van hechtenis of gevangenzetting. Hij bepaalt eveneens volgens welke modaliteiten de voor de toepassing van deze maatregel noodzakelijke gegevens aan de verzekersinstelling worden meegedeeld.

De Koning bepaalt eveneens onder welke voorwaarden en in welke mate de uitkeringen worden toegekend als de gerechtigde die geen persoon ten laste heeft in de zin van artikel 93, laatste lid, in een periode van vrijheidsberoving, andere dan de hechtenis of de gevangenzetting, verkeert.”.

Art. 27

Artikel 26 treedt in werking op 1 juli 2015.

HOOFDSTUK 3**Nieuw beleid – HORECA****Afdeling 1**

Toepassingsgebied en definities

Art. 28

Dit hoofdstuk is van toepassing op de werknemers en werkgevers die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid

Section 5

Doubler amendes administratives pour affiliations fictives en tant qu’indépendants

Art. 25

Dans l’article 17bis, § 1^{er}bis, de l’arrêté royal n°38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, inséré par la loi du 23 décembre 2009 et modifié par la loi du 27 décembre 2012, les mots “au montant de la cotisation provisoire” sont remplacés par les mots “à deux fois le montant de la cotisation trimestrielle provisoire”.

Section 6

Suspension des allocations pour détenus – Modification de la loi relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994

Art. 26

L’article 105 de la loi relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, modifiée par la loi du 5 novembre 2002, est remplacé par la disposition suivante:

“Art. 105. Le Roi détermine les conditions dans lesquelles l’octroi des indemnités est suspendu pendant une période de détention ou d’incarcération. Il détermine également les modalités selon lesquelles les données nécessaires à l’application de cette mesure sont communiquées à l’organisme assureur.

Le Roi détermine dans quelles conditions et dans quelle mesure les indemnités sont accordées lorsque le titulaire qui n’a pas de personne à charge au sens de l’article 93, dernier alinéa, se trouve dans une période de privation de liberté autre que la détention ou l’incarcération.”.

Art. 27

L’article 26 entre en vigueur le 1er juillet 2015.

CHAPITRE 3**Politique nouvelle – HORECA****Section 1re**

Champ d’application et définitions

Art. 28

Le présent chapitre s’applique aux travailleurs salariés et aux employeurs qui ressortent de la commission paritaire de l’industrie hôtelière ou de la commission paritaire de l’intérim

indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het Hotelbedrijf.

Art. 29

Voor de toepassing van dit hoofdstuk en zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder:

1° flexi-job: de tewerkstelling in het kader van een raamovereenkomst zoals bedoeld in artikel 34 of een overeenkomst zoals bedoeld in artikel 35;

2° flexiloон: het nettoloon ter vergoeding van een prestatie geleverd in het kader van een flexi-job zoals bepaald onder 1°;

3° flexi-jobwerknemer: een werknemer tewerkgesteld met een flexi-job-arbeidsovereenkomst in het kader van een raamovereenkomst zoals bedoeld in artikel 34 of een overeenkomst zoals bedoeld in artikel 35;

4° flexi-job-arbeidsovereenkomst: de arbeidsovereenkomst, onderworpen aan de regels van afdeling 2bis van dit hoofdstuk, en die wordt gesloten tussen een werkgever en een werknemer die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 30 van deze wet.

5° overuur in de Horeca-sector: ieder overuur zoals bedoeld in artikel 26bis, § 2bis, derde lid, van de arbeidswet van 16 maart 1971 gepresteerd bij een werkgever die ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het Hotelbedrijf en voor zover er sprake is van een voltijdse tewerkstelling.

Afdeling 2

Voorwaarden

Art. 30

§ 1. Een tewerkstelling in het kader van een flexi-job is mogelijk wanneer de betrokken werknemer bij één of meerdere andere werkgever(s) al een tewerkstelling heeft die minimaal gelijk is aan vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon van de sector gedurende het referentiekwartaal T-3, en voor zover de werknemer gedurende dezelfde periode in het kwartaal T:

a) op hetzelfde moment niet is tewerkgesteld onder een andere arbeidsovereenkomst voor een tewerkstelling van minimaal vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon van de sector bij de werkgever bij wie hij de flexi-job uitoefent;

b) zich niet in een periode bevindt gedekt door een verbrekingsvergoeding ten laste van de werkgever bij wie hij de flexi-job uitoefent.

§ 2. Om te voldoen aan de minimale tewerkstelling van vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon wordt voor de berekening in het kwartaal T-3 rekening gehouden met

si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière.

Art. 29

Pour l'application du présent chapitre et de ses arrêtés d'exécution, il y a lieu d'entendre par:

1° flexi-job: l'occupation dans les liens d'un contrat cadre, comme prévu à l'article 34 ou un contrat comme prévu à l'article 35.

2° flexi-salaire: le salaire net destiné à rémunérer une prestation fournie dans le cadre d'un flexi-job tel que défini sous 1°;

3° travailleur exerçant un flexi-job: un travailleur salarié occupé avec un contrat de travail flexi-job dans les liens d'un contrat cadre comme prévu à l'article 34 ou un contrat comme prévu à l'article 35;

4° contrat de travail flexi-job: le contrat de travail, soumis aux règles de la section 2bis, et qui est conclu entre un travailleur salarié et un employeur qui remplit les conditions fixées à l'article 30 de cette loi.

5° heure supplémentaire dans le secteur de l'Horeca: chaque heure supplémentaire, telle que visée à l'article 26bis, § 2bis, alinéa 3, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, chez un employeur qui ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière ou de la commission paritaire de l'intérim si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière et pour autant qu'il s'agisse d'un emploi à temps plein.

Section 2

Conditions

Art. 30

§ 1er. Une occupation dans le cadre d'un flexi-job est possible lorsque le travailleur salarié concerné a déjà chez un ou plusieurs autre(s) employeur(s) une occupation qui est au minimum égale à 4/5èmes d'un emploi à prestations complètes d'une personne de référence du secteur durant le trimestre de référence T-3, et pour autant que le travailleur salarié, pendant la même période dans le trimestre T:

a) n'est pas occupé au même moment sous un autre contrat de travail pour une occupation d'au minimum 4/5èmes d'un emploi à prestations complètes d'une personne de référence du secteur chez l'employeur ou il exerce le flexi-job;

b) ne se trouve pas dans une période couverte par une indemnité de rupture à charge de l'employeur auprès duquel il exerce le flexi-job.

§ 2. Pour satisfaire à l'occupation minimale de 4/5èmes d'un emploi à prestations complètes d'une personne de référence, il est tenu compte dans le trimestre T-3 de toutes les

alle door de werkgever betaalde periodes en alle niet door de werkgever betaalde periodes van schorsing van de arbeidsovereenkomst, bedoeld in de artikelen 30, 31, 33, 34, 34bis, 34ter, 39, 40, 45, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 en 60 van het koninklijk besluit van 10 juni 2001 tot eenvormige definiëring van begrippen met betrekking tot arbeidstijdgegevens ten behoeve van de sociale zekerheid, met toepassing van artikel 39 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels.

Voor de berekening van de geleverde arbeidsprestaties in het kwartaal T-3 wordt geen rekening gehouden met prestaties:

- a) geleverd in het kader van een flexi-job, zoals bedoeld in artikel 29, 1°;
- b) als leerling, bedoeld in artikel 1 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- c) als student, bedoeld bij titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, voor de eerste aangegeven 50 dagen van tewerkstelling van een kalenderjaar overeenkomstig artikel 7 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels;
- d) van werknemers bedoeld in artikel 5bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- e) van gelegenheidswerknemers in land- en tuinbouw, bedoeld in artikel 2/1 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;
- f) als gelegenheidswerknemer in de horeca, bedoeld bij artikel 31ter van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Art. 31

§ 1. Het flexi-loon zoals bedoeld in artikel 29, 2°, wordt vastgelegd in de raamovereenkomst.

§ 2. Het flexiloон bedraagt minimaal 9,50 euro per uur. Dit minimaal bedrag van het flexiloон wordt aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijsen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, toelagen en tegemoetkomingen ten laste van de Openbare Schatkist,

périodes payées par l'employeur et de toutes les périodes de suspension du contrat de travail qui ne sont pas payées par l'employeur, visées aux articles 30, 31, 33, 34, 34bis, 34ter, 39, 40, 45, 47, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 et 60 de l'arrêté royal du 10 juin 2001 portant définition uniforme de notions relatives au temps de travail à l'usage de la sécurité sociale, en application de l'article 39 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions.

Pour le calcul des prestations de travail prestées dans le trimestre T-3 il n'est pas tenu compte des prestations:

- a) prestées dans le cadre d'un flexi-job, comme visé à l'article 29, 1°;
- b) en tant qu'apprenti, visé l'article 1 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs;
- c) en tant qu'étudiant visé au titre VII de la loi du 3 juillet 1978 sur les contrats de travail, pour les 50 premiers jours déclarés d'occupation d'une année calendrier conformément à l'article 7 de l'arrêté royal du 5 novembre 2002 instaurant une déclaration immédiate de l'emploi, en application de l'article 38 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux;
- d) de travailleurs visés à l'article 5bis de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs;
- e) de travailleurs occasionnels dans l'agriculture et l'horticulture visés à l'article 2/1 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs;
- f) en tant que travailleur occasionnel visé à l'article 31ter de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Art. 31

§ 1er. Le flexi-salaire tel que défini à l'article 29, 2°, est fixé dans le contrat cadre.

§ 2. Le flexi-salaire s'élève au minimum à 9,50 euros de l'heure. Ce montant minimum du flexi-salaire est adapté à l'indice des prix à la consommation, conformément aux dispositions de la loi du 2 août 1971 organisant un régime de liaison à l'indice des prix à la consommation, des traitements, salaires, pensions, allocations et subventions à charge du

sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmede rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, alsmede de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijsen worden gekoppeld.

Afdeling 3

Wijzigingen inzake het arbeidsrecht

Onderafdeling 1

Voorwerp en definities

Art. 32

Deze afdeling staat, onder de door haar vastgestelde voorwaarden, toe dat een werknemer die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 30 van deze wet, met een andere werkgever een flexi-jobarbeidsovereenkomst sluit.

Art. 33

Wordt gelijkgesteld met een flexi-job-arbeidsovereenkomst bedoeld in artikel 32 van deze afdeling, de overeenkomst gesloten, onder dezelfde voorwaarden, tussen een uitzendkantoor en een uitzendkracht, op voorwaarde dat de activiteit van de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302).

Onderafdeling 2

Bepalingen in verband met de overeenkomsten

2.1 De Raamovereenkomst

Art. 34

De werknemer en de werkgever sluiten voorafgaandelijk aan de aanvang van de eerste tewerkstelling een raamovereenkomst die ten minste de volgende vermeldingen bevat:

- de identiteit van de partijen;
- de wijze waarop en de voorafgaandelijke termijn waarbinnen de flexi-job-arbeidsovereenkomst door de werkgever aan de werknemer moet worden voorgesteld;
- een beknopte beschrijving van de uit te oefenen functie(s);
- het flexiloan met inachtneming van het minimum zoals voorzien in artikel 31 van deze wet;
- de tekst van artikel 30, § 1, van deze wet.

trésor public, de certaines prestations sociales, des limites de rémunération à prendre en considération pour le calcul de certaines cotisations de sécurité sociale des travailleurs, ainsi que des obligations imposées en matière sociale aux travailleurs indépendants.

Section 3

Modifications en matière du droit du travail

Sous-section 1re

Objet et définitions

Art. 32

La présente section permet, aux conditions qu'elle fixe, à un travailleur qui exerce une activité prévue à l'article 30 de cette loi de conclure avec un autre employeur un contrat de travail "flexi-job".

Art. 33

Est assimilé au contrat de travail "flexi-job" visé à l'article 32 de la présente section, le contrat conclu, dans les mêmes conditions, entre une entreprise de travail intérimaire et un travailleur intérimaire pour autant que l'activité de l'utilisateur ressort à la commission paritaire de l'industrie hôtelière (CP 302).

Sous-section 2

Dispositions relatives aux contrats

2.1. Le contrat-cadre

Art. 34

Le travailleur et l'employeur concluent, préalablement au début de la première occupation, un contrat-cadre qui contient au moins les mentions suivantes:

- l'identité des parties;
- la manière et le délai suivant lequel le contrat de travail flexi-job doit être proposé par l'employeur au travailleur;
- une description sommaire de la (les) fonction(s) à exercer;
- le flexi-salaire en tenant compte du salaire minimum comme prévu à l'article 31 de cette loi;
- le texte de l'article 30, § 1er, de cette loi.

<p style="text-align: center;">Art. 35</p> <p>Ingeval de werknemer een uitzendkracht is, moet de in artikel 34 bedoelde raamovereenkomst niet worden opgemaakt. In dat geval worden de in artikel 34 opgesomde vermeldingen opgenomen in de overeenkomst bedoeld bij artikel 8, § 1, derde lid, van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.</p> <p>2.2. De arbeidsovereenkomst</p> <p style="text-align: center;">Art. 36</p> <p>De flexi-job-arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor een bepaalde tijd of voor een duidelijk omschreven werk.</p> <p style="text-align: center;">Art. 37</p> <p>De flexi-job-arbeidsovereenkomst wordt geregeld door de bepalingen van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten behalve voor wat betreft de bijzondere bepalingen die in deze afdeling worden voorzien.</p> <p style="text-align: center;">Art. 38</p> <p>De flexi-job-arbeidsovereenkomst kan schriftelijk of mondeling worden gesloten.</p> <p style="text-align: center;">Art. 39</p> <p>Ingeval van een variabel werkrooster, zijn artikel 159 en hoofdstuk 4, afdeling 2, onderafdeling 2, van de programmatiewet van 22 december 1989 en artikel 38bis van de arbeidswet van 16 maart 1971 niet van toepassing.</p> <p>2.3. Gemeenschappelijke bepalingen</p> <p style="text-align: center;">Art. 40</p> <p>De werkgever houdt de raamovereenkomst en de flexi-job-arbeidsovereenkomst bij op de plaats van de tewerkstelling van de flexi-jobwerknemer.</p> <p style="text-align: center;">Afdeling 3</p> <p><i>Wijzigingen inzake de sociale zekerheid</i></p> <p style="text-align: center;">Art. 41</p> <p>De wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders wordt aangevuld met een artikel 1ter, luidende:</p>	<p style="text-align: center;">Art. 35</p> <p>Lorsque le travailleur est un intérimaire, le contrat-cadre visé à l'article 34 ne doit pas être établi. Dans ce cas, les mentions énumérées à l'article 34 sont insérées dans le contrat visé à l'article 8, § 1er, alinéa 3, de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs.</p> <p>2.2. Le contrat de travail</p> <p style="text-align: center;">Art. 36</p> <p>Le contrat de travail flexi-job est conclu pour une durée déterminée ou pour un travail nettement défini.</p> <p style="text-align: center;">Art. 37</p> <p>Le contrat de travail flexi-job est régi par les dispositions de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, sauf en ce qui concerne les dispositions spécifiques prévues dans la présente section.</p> <p style="text-align: center;">Art. 38</p> <p>Le contrat de travail flexi-job peut être conclu par écrit ou oralement.</p> <p style="text-align: center;">Art. 39</p> <p>En cas d'horaire variable, l'article 159 et chapitre 4, section 2, sous-section 2, de la loi-programme du 22 décembre 1989 et l'article 38bis de la loi du 16 mars 1971 sur le travail ne sont pas applicables.</p> <p>2.3. Dispositions communes</p> <p style="text-align: center;">Art. 40</p> <p>L'employeur conserve le contrat-cadre et le contrat de travail flexi-job sur le lieu de travail du travailleur flexi-job.</p> <p style="text-align: center;">Section 3</p> <p><i>Modifications en matière de sécurité sociale</i></p> <p style="text-align: center;">Art. 41</p> <p>La loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs est complétée par un article 1ter, rédigé comme suit:</p>
--	--

"Art. 1ter. Deze wet vindt eveneens toepassing op de flexi-jobwerkennemers en de werkgevers die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf en die door een flexi-jobarbeidsovereenkomst verbonden zijn."

Art. 42

Artikel 14 van dezelfde wet wordt aangevuld met een paragraaf 3bis, luidende:

"§ 3bis. Het flexiloон zoals bedoeld in artikel 29, 2°, van de programmatuur van ...en de nettovergoedingen voor de overuren in de horeca, zoals bedoeld in artikel 29, 5°, van dezelfde wet van ... zijn uitgesloten uit het loonbegrip."

Art. 43

Artikel 23 van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers wordt aangevuld met een vierde lid, luidende:

"Het flexiloон zoals bedoeld in artikel 29, 2°, van de programmatuur van ...en de nettovergoeding voor de overuren in de horeca, zoals bedoeld in artikel 29, 5°, van dezelfde wet van ... zijn uitgesloten uit het loonbegrip."

Art. 44

Artikel 38 van dezelfde wet wordt aangevuld met een paragraaf 3sexdecies, luidende:

"§ 3sexdecies. De werkgever is een bijzondere bijdrage van 25 % verschuldigd op het flexiloон als bedoeld in artikel 29, 2°, van de programmatuur van

De bijzondere bijdrage bedoeld in het vorige lid wordt door de werkgever betaald aan de instelling belast met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen, binnen dezelfde termijnen en onder dezelfde voorwaarden als de socialezekerheidsbijdragen voor de werknemers.

De bepalingen van het algemene stelsel van de sociale zekerheid van werknemers, inzonderheid wat betreft de aangiften met verantwoording van de bijdragen, de termijnen inzake betaling, de toepassing van de burgerlijke sancties en van de strafbepalingen, het toezicht, de aanwijzing van de rechter bevoegd in geval van betwisting, de verjaring inzake rechtsvorderingen, het voorrecht en de mededeling van het bedrag van de schuldbordering van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid zijn van toepassing.

De opbrengst van de bijzondere bijdragen bedoeld in het eerste lid wordt overgemaakt aan de RSZ-Globaal Beheer zoals bedoeld in artikel 5, eerste lid, 2°, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

"Art. 1ter. La présente loi est également applicable aux travailleurs exerçant un flexi-job et les employeurs qui ressortent de la commission paritaire de l'industrie hôtelière ou de la commission paritaire de l'intérim si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière et qui sont liées par un contrat de travail flexi-job."

Art. 42

L'article 14 de la même loi est complété par un paragraphe 3bis, rédigé comme suit:

"§ 3bis. Le flexi-salaire tel que défini sous l'article 29, 2°, de la loi-programme du ...et les rémunérations nettes pour les heures supplémentaires dans l'Horeca, tel que défini sous l'article 29, 5° de la même loi du ... sont exclus de la notion de rémunération."

Art. 43

L'article 23 de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés est complété par un quatrième alinéa, rédigé comme suit:

"Le flexi-salaire tel que défini sous l'article 29, 2°, de la loi-programme du ... et les heures supplémentaires nettes dans l'Horeca, telles que définies sous l'article 29, 5°, de la même loi du ... sont exclus de la notion de rémunération."

Art. 44

L'article 38 de la même loi est complété par un paragraphe 3sexdecies rédigé comme suit:

"§ 3sexdecies. L'employeur est redevable d'une cotisation spéciale de 25 % sur le flexi-salaire tel que défini à l'article 29, 2°, de la loi-programme du

La cotisation spéciale visée à l'alinéa précédent est payée par l'employeur à l'institution chargée de la perception des cotisations de sécurité sociale, dans les mêmes délais et aux mêmes conditions que les cotisations de sécurité sociale des travailleurs salariés.

Les dispositions du régime général de la sécurité sociale des travailleurs salariés sont d'application, notamment en ce qui concerne les déclarations avec justification des cotisations, les délais de paiement, l'application des sanctions civiles et des sanctions pénales, la surveillance, la désignation du juge compétent en cas de litige, la prescription en matière d'actions en justice, le privilège et la communication du montant de la déclaration de créance de l'Office national de sécurité sociale.

Le produit des cotisations spéciales visées à l'alinéa 1er est transféré à l'ONSS-Gestion globale visée à l'article 5, alinéa 1er, 2°, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Art. 45

In artikel 2 van het koninklijk besluit van 10 juni 2001 waarin, met toepassing van artikel 39 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, het uniform begrip "gemiddeld dagloon" wordt vastgesteld en sommige wettelijke bepalingen in overeenstemming worden gebracht, wordt het tweede lid aangevuld als volgt:

"Voor de werknemers bedoeld in artikel 29, 3° van de programmawet van...., wordt als gemiddeld dagloon beschouwd het flexiloон als bedoeld in artikel 29, 2° van dezelfde wet. Voor de vaststelling van het loon dat als berekeningsbasis geldt voor de berekening van de werkloosheidsuitkeringen wordt het vermelde flexiloон gelijkgesteld met loon dat betrekking heeft op overwerk."

Art. 46

De arbeidsprestaties verricht in het kader van een flexi-job zoals bedoeld in artikel 29, 1°, worden voor de toepassing van de werkloosheidsverzekering als arbeidsprestaties in aanmerking genomen.

Art. 47

In het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels wordt een nieuw artikel 7/1 ingevoerd, luidende:

"Art. 7/1. De werkgever die flexi-jobwerknemers tewerkstelt, zoals bedoeld in artikel 29, 2° van de programmawet van, deelt voor deze werknemers per kwartaal dat vervat is in de duurtijd van de arbeidsovereenkomst, de gegevens mee opgesomd in artikel 4, aangevuld met de hoedanigheid van flexi-jobwerknemer.

Gaat het om een arbeidsovereenkomst die mondeling wordt afgesloten, dan worden de gegevens opgesomd in artikel 4 medegedeeld per dag, aangevuld met de hoedanigheid van flexi-jobwerknemer en het tijdstip van het begin en einde van de prestatie."

Art. 48

De werkgever die een beroep doet op flexi-jobwerknemers, moet gebruik maken van een systeem dat voor iedere afzonderlijke flexi-jobwerknemer het juiste tijdstip van begin en einde van de arbeidsprestatie registreert en bijhoudt.

De Koning bepaalt, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere voorwaarden waaraan de in het vorige lid genoemde systeem moet voldoen. De Koning

Art. 45

A l'article 2 de l' arrêté royal du 10 juin 2001 établissant la notion uniforme de "rémunération journalière moyenne" en application de l'article 39 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions et harmonisant certaines dispositions légales, le deuxième alinéa est complété comme suit:

"Pour les travailleurs salariés visés à l'article 29, 3° de la loi programme de, est considéré comme rémunération journalière moyenne, le flexi-salaire, visé à l'article 29, 2° de la même loi. Pour la détermination de la rémunération servant de base au calcul des allocations de chômage le flexi-salaire mentionné est assimilé à la rémunération portant sur le travail supplémentaire."

Art. 46

Les prestations de travail effectuées dans le cadre d'un flexi-job tel que défini dans l'article 29, 1°, sont considérées comme des prestations de travail pour l'application de l'assurance chômage.

Art. 47

Dans l'arrêté royal du 5 novembre 2002 instaurant une déclaration immédiate de l'emploi, en application de l'article 38 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, il est inséré un nouvel article 7/1 rédigé comme suit:

"Art. 7/1. L'employeur qui occupe des travailleurs exerçant un flexi-job, tels que défini à l'article 29, 2°, de la loi-programme de, communique pour ces travailleurs, par trimestre compris dans la durée du contrat de travail, les données énumérées à l'article 4, complétées par la qualité de travailleur exerçant un flexijob.

S'il s'agit d'un contrat de travail de durée déterminée qui est conclu oralement, les données énumérées à l'article 4 sont communiquées sur base journalière, complétées par la qualité de travailleur exerçant un flexijob et l'heure du début et de fin de la prestation."

Art. 48

L'employeur qui fait appel à des travailleurs exerçant un flexi-job doit utiliser un système qui enregistre et tient à jour, pour chacun de ces travailleurs, le moment exact du début et de la fin de la prestation de travail.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités auxquelles doit satisfaire le système désigné à l'alinéa précédent. Le Roi détermine également, par

bepaalt eveneens, bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, hoe lang de geregistreerde gegevens moeten worden opgeslagen.

Een registratie overeenkomstig artikel 28/10, § 2, van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het hoofdstuk 7 van titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen vervangt de verplichting tot registratie zoals vermeld in het eerste lid.

Art. 49

Wanneer een flexi-jobwerkneemster aangetroffen wordt op de arbeidsplaats, terwijl het juiste tijdstip van begin en einde van een taak of een arbeidsprestatie niet is geregistreerd en bijgehouden overeenkomstig artikel 12, wordt de flexi-jobwerkneemster vermoed, behoudens het bewijs van het tegendeel, gedurende het betreffende kwartaal zijn arbeidsprestaties te hebben geleverd in uitvoering van een arbeidsovereenkomst, in de hoedanigheid van voltijds werkneemster.

Art. 50

Wanneer een werkgever een werkneemster aangeeft overeenkomstig artikel 7/1 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, terwijl deze niet voldoet aan de voorwaarden voor het uitoefenen van een flexi-job en deze als nog als flexi-jobwerkneemster aangeeft in de trimestriële aangifte voorzien in artikel 21 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, dan wordt de tewerkstelling als een gewone tewerkstelling beschouwd en worden de gewone verschuldigde sociale zekerheidsbijdragen voor deze tewerkstelling berekend op het flexiloos, verhoogd met een door de Koning te bepalen percentage.

Art. 51

In Boek 2, Hoofdstuk 2, van het Sociaal Strafwetboek, wordt een afdeling 3/1 ingevoerd, luidende:

“Afdeling 3/1. Flexi-jobwerkneemsters”.

Art. 52

In het Sociaal Strafwetboek wordt, onder de nieuwe Afdeling 3/1 van Boek 2, Hoofdstuk 2, een artikel 152/1, ingevoegd, luidende:

“Art. 152/1. Met een sanctie van niveau 3 wordt bestraft, de werkgever, zijn lasthebber of aangestelde, die in strijd met de programmawet van 22 december 1989, flexi-jobwerkneemers tewerkstelt zonder het juiste tijdstip van begin en einde van

arrêté délibéré en Conseil des ministres, la durée obligatoire de stockage des données enregistrées.

Un enregistrement conforme à l'article 28/10, § 2, de l'arrêté royal du 16 mai 2003 pris en exécution du chapitre 7 du titre IV de la loi-programme du 24 décembre 2002 (I), visant à harmoniser et à simplifier les régimes de réductions de cotisations de sécurité sociale, remplace l'obligation d'enregistrement telle que visée à l'alinéa 1er.

Art. 49

Lorsqu'un travailleur exerçant un flexi-job est présent sur le lieu de travail, alors que le moment exact du début et de la fin d'une tâche ou d'une prestation de travail n'est pas enregistré ni tenu à jour conformément à l'article 12, le travailleur est présumé, sauf s'il apporte la preuve du contraire, avoir, durant le trimestre concerné, fourni ses prestations de travail en exécution d'un contrat de travail, en qualité de travailleur salarié à temps plein.

Art. 50

Lorsqu'un employeur déclare un travailleur conformément à l'article 7/1 de l'arrêté royal du 5 novembre 2002 instaurant une déclaration immédiate de l'emploi, en application de l'article 38 de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux alors que celui-ci ne remplit pas les conditions pour l'exercice d'un flexi-job et déclare celui-ci quand-même en tant que travailleur exerçant un flexijoob dans la déclaration trimestrielle prévue à l'article 21 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, l'occupation est considérée comme une occupation classique et les cotisations classiques de sécurité sociale dues pour cette occupation calculées sur le flexi-salaire sont augmentées avec un pourcentage à fixer par le Roi.

Art. 51

Dans le Livre 2, Chapitre 2, du Code pénal social, il est inséré une Section 3/1 rédigée comme suit:

“Section 3/1. Travailleurs exerçant un flexi-job”.

Art. 52

Dans le Code pénal social, sous la nouvelle Section 3/1 du Livre 2, Chapitre 2, il est inséré un article 152/1 rédigé comme suit:

“Art. 152/1. Est puni d'une sanction de niveau 3, l'employeur, son préposé ou son mandataire qui, en contravention à la loi-programme du 22 décembre 1989, occupe des travailleurs exerçant un flexi-job sans enregistrer ni tenir à

de arbeidsprestatie via een systeem te registreren en bij te houden, zoals bepaald bij artikel 48 van de programmatief van”.

Afdeling 4

Wijzigingen inzake fiscaliteit

Art. 53

Artikel 38, § 1, eerste lid, van het Wetboek van de inkomenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 26 december 2013, wordt aangevuld met de bepalingen onder 29° en 30°, luidende:

“29° het flexi-loon als bedoeld in artikel 29, 2° van de programmatief van;

30° de bezoldigingen met betrekking tot 300 overuren als bedoeld in artikel 29, 5°, van de programmatief van” voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die geen gebruik maken van het geregistreerd kassasysteem als bedoeld in het koninklijk besluit van 30 december 2009 tot het bepalen van de definitie en de voorwaarden waaraan een bedoelde geregistreerd kassasysteem in de horecasector moet voldoen, en tot 360 overuren voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die in elke plaats van uitbating wel gebruik maken van een dergelijk kassasysteem en die deze kassa overeenkomstig dat besluit hebben aangegeven bij de belastingadministratie.”.

Art. 54

Artikel 52, 3°, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 21 december 2007, wordt aangevuld met een bepaling onder e, luidende:

“e) de bijzondere bijdragen die verschuldigd zijn krachtens artikel 38, § 3sexdecies, eerste lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.”

Afdeling 5

Verhoging van het aantal overuren

Art. 55

De 143 uren, bedoeld in artikel 26bis, § 2bis, derde lid, van de arbeidswet van 16 maart 1971, die op vraag van de werknemer niet moeten worden ingehaald, worden verhoogd tot 300 uren per kalenderjaar bij de werkgevers of, in geval van uitzendarbeid, bij de gebruikers van wie de activiteit ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf (PC 302).

Zij worden verhoogd tot 360 uren voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die in elke plaats van uitbating gebruik maken van het in het koninklijk besluit van

jour le moment exact du début et de la fin de la prestation de travail au moyen d'un système tel que défini à l'article 48 de la loi programme du”.

Section 4

Modifications en matière de fiscalité

Art. 53

L'article 38, § 1er, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 26 décembre 2013, est complété par les 29° et 30°, rédigées comme suit:

“29° le flexi-salaire tel que défini à l'article 29, 2°, de la loi programme du;

30° les rémunérations relatives à 300 heures supplémentaires telles que visée à l'article 29, 5, de la loi-programme du ...” pour les travailleurs employés par des employeurs qui n'utilisent pas la caisse enregistreuse, visée à l'arrêté royal du 30 décembre 2009 fixant la définition et les conditions auxquelles doit répondre un système de caisse enregistreuse dans le secteur horeca, et 360 heures supplémentaires pour les travailleurs employés par des employeurs qui utilisent dans chaque lieu d'exploitation la caisse enregistreuse et qui ont déclaré cette caisse enregistreuse auprès de l'administration fiscale conformément à l'arrêté susmentionné.”.

Art. 54

L'article 52, 3°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 21 décembre 2007, est complétée par un point e) rédigé comme suit:

“e) les cotisations spéciales dues en vertu de l'article 38, § 3sexdecies, alinéa 1er, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés.”

Section 5

Augmentation du nombre d'heures supplémentaires

Art. 55

Les 143 heures visées à l'article 26bis, § 2bis, alinéa 3, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail, qui ne doivent pas, à la demande du travailleur, être récupérées, sont portées à 300 heures par année calendrier chez les employeurs ou, en cas de travail intérimaire, chez les utilisateurs dont l'activité ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière (PC 302).

Elles sont portées à 360 heures pour les travailleurs qui sont engagés par des employeurs qui en tout lieu d'exploitation font usage de la caisse enregistreuse, visée dans

30 december 2009 tot het bepalen van de definitie en de voorwaarden waaraan een bedoelde geregistreerd kassasysteem in de horecasector moet voldoen bedoelde geregistreerd kassasysteem, en die deze kassa overeenkomstig dat besluit hebben aangegeven bij de belastingadministratie.

Art. 56

Bij toepassing van de verhogingen bepaald in artikel 55 kunnen maximum 143 uren per periode van vier maanden niet worden ingehaald.

Art. 57

In artikel 154bis van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen als volgt:

“Het in het tweede lid bepaalde maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 180 uren voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die werken in onroerende staat verrichten op voorwaarde dat zij gebruik maken van een in hoofdstuk V, afdeling 4, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk bedoeld elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem.

Het in het tweede lid bepaalde maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 360 uren voor de werknemers tewerkgesteld bij werkgevers die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf.”;

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De belastingvermindering is niet van toepassing op het overwerk dat in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 30°.”.

Art. 58

In artikel 275¹ van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de programmatief (I) van 26 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het zevende lid wordt vervangen als volgt:

“Het in het zesde lid bepaalde maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 180 uren voor de werkgevers die werken in onroerende staat verrichten op voorwaarde dat zij gebruik maken van een in hoofdstuk V, afdeling 4, van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk bedoeld elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem.

Het in het zesde lid bepaalde maximum van 130 uren overwerk wordt opgetrokken tot 360 uren voor de werkgevers

l'arrêté royal du 30 décembre 2009 fixant la définition et les conditions auxquelles doit répondre un système de caisse enregistreuse dans le secteur horeca et qui ont déclaré cette caisse enregistreuse auprès de l'administration fiscale conformément à cet arrêté.

Art. 56

En cas d'application de ces augmentations prévues à l'article 55, 143 heures maximum peuvent, par période de quatre mois, ne pas être récupérées.

Art. 57

Dans l'article 154bis du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 3 est remplacé par ce qui suit:

“Le maximum de 130 heures de travail supplémentaire déterminé à l'alinéa 2 est porté à 180 heures pour les travailleurs employés par des employeurs qui exécutent des travaux immobiliers à condition que ces derniers utilisent un système électronique d'enregistrement de présence visé au chapitre V, section 4, de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail.

Le maximum de 130 heures de travail supplémentaire déterminé à l'alinéa 2 est porté à 360 heures pour les travailleurs employés par des employeurs qui ressortent de la commission paritaire de l'industrie hôtelière ou de la commission paritaire de l'intérim si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière.”;

2° l'article est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“La réduction d'impôt n'est pas applicable au travail supplémentaire qui entre en considération pour l'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°.”.

Art. 58

Dans l'article 275¹ du même Code, modifié en dernier lieu par la loi-programme (I) du 26 décembre 2013, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 7 est remplacé par ce qui suit:

“Le maximum de 130 heures de travail supplémentaire déterminé à l'alinéa 6 est porté à 180 heures pour les employeurs qui exécutent des travaux immobiliers à condition que ces derniers utilisent un système électronique d'enregistrement de présence visé au chapitre V, section 4, de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail.

Le maximum de 130 heures de travail supplémentaire déterminé à l'alinéa 6 est porté à 360 heures pour les employeurs

die ressorteren onder het paritair comité voor het hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het hotelbedrijf.

2° het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing is niet van toepassing op het overwerk dat in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 30°.”.

Art. 59

Het overloon voorzien in artikel 29, § 1, van de arbeidswet van 16 maart 1971 is niet van toepassing op de overuren ver richt overeenkomstig artikel 55 van deze wet.

Afdeling 6

Slotbepalingen

Art. 60

Met uitzondering van afdeling 4 en de artikelen 57 en 58, kan de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de nadere uitvoerings- en eventuele overgangs regels van dit hoofdstuk bepalen.

Art. 61

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 oktober 2015.

In afwijking van het eerste lid:

1° treden de artikelen 53 en 58 in werking vanaf aan slagjaar 2016;

2° zijn de artikelen 55 en 59 van toepassing op de bezoldi gingen die vanaf 1 oktober 2015 worden betaald of toegekend.

Art. 62

De regelgeving vervat in dit hoofdstuk valt onder de toe passing van de de minimissteun zoals vervat in Verordening (EG) 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 be treffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de minimissteun en de eventuele latere wijzigingen van deze verordening.

Het totaalbedrag van de de-minimissteun die is verleend aan één onderneming mag niet hoger zijn dan 200 000 euro over een periode van drie jaar. De relevante periode van drie jaar is van verschuivende aard, zodat bij elke toepassing van de regeling het totaalbedrag van de de-minimissteun die gedurende de voorgaande drie jaar is verleend, in aanmerking genomen moet worden.

qui ressortent de la commission paritaire de l'industrie hôtelière ou de la commission paritaire de l'intérim si l'utilisateur ressort de la commission paritaire de l'industrie hôtelière. “;

2° l'article est complété par un alinéa rédigé comme suit:

“La dispense de versement du précompte professionnel n'est pas applicable au travail supplémentaire qui entre en considération pour l'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 30°.”.

Art. 59

Le sursalaire prévu à l'article 29, § 1er, de la loi du 16 mars 1971 sur le travail n'est pas applicable aux heures supplémentaires effectuées conformément à l'article 55 de cette loi.

Section 6

Dispositions finales

Art. 60

Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, fixer les modalités d'exécution et arrêter les éventuelles dis positions transitoires du présent chapitre à l'exception de la section 4 et les articles 57 et 58.

Art. 61

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er octobre 2015.

Par dérogation à l'alinéa 1er:

1° les articles 53 et 58 entrent en vigueur à partir de l'ex erce d'imposition 2016;

2° les articles 55 et 59 sont applicables aux rémunérations payées ou attribuées à partir du 1er octobre 2015.

Art. 62

La réglementation contenue dans ce chapitre relève de l'application des aides de minimis telles que reprises dans le Règlement (CE) n° 1407/2013 de la Commission du 18 décembre 2013 relatif à l'application des articles 107 et 108 du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne aux aides de minimis et les éventuelles modifications ultérieures de ce règlement.

Le montant total des aides de minimis octroyées à une entreprise ne peut excéder 200 000 euros sur une période de trois ans. La période de trois ans prise comme référence peut varier, de sorte qu'à chaque moment d'application de la disposition il y a lieu de prendre en compte le montant total des aides de minimis accordées au cours des trois années précédentes.

De toekenning van de regeling vervat in deze afdeling is verbonden aan de voorwaarde dat de onderneming de verbintenis aangaat dat ze het plafond vermeld in de Verordening (EG) 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun, niet zal overschrijden.

HOOFDSTUK 4

Financiering

Afdeling 1

Alternatieve Financiering – Wijziging van de programmawet van 2 januari 2001

Art. 63

In artikel 66 van de programmawet van 2 januari 2001, laatst gewijzigd bij de programmawet van 19 december 2014 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1) in paragraaf 2 wordt de bepaling onder 4° opgeheven;
- 2) in paragraaf 3bis, vierde lid, worden de woorden “en met 200 000 duizend euro ten titel van jaarlijks voorschot op de alternatieve financiering van de kostprijs van de dienstencheques” en de zin “Vanaf 2009 wordt het jaarlijks voorschot op de alternatieve financiering van de kostprijs van de dienstencheques gebracht op 400 000 duizend euro.” opgeheven;
- 3) in paragraaf 3octies worden in de bepaling onder 1° de woorden “verminderd met 5 088 202 duizend euro” vervangen door de woorden “verminderd met : 4 074 824 duizend euro”;
- 4) in paragraaf 3octies worden in de bepaling onder 2° de woorden “verminderd met 224 737 duizend euro” vervangen door de woorden “verminderd met 179 978 duizend euro”;
- 5) paragraaf 15 wordt opgeheven.

Afdeling 2

Financiering van de gezondheidszorg

Art. 64

In artikel 24, § 1bis, twaalfde lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, ingevoegd bij wet van 19 december 2014, worden de woorden “verminderd met 1 415 228 duizend euro.” vervangen door de woorden “verminderd met 1 446 551 duizend euro.”.

Art. 65

In artikel 6, § 1bis, achttiende lid, van het koninklijk besluit van 18 november 1996 strekkende tot invoering van een

L'octroi de la disposition visée à cette section est subordonnée à la condition que l'entreprise s'engage à ne pas dépasser le plafond visé au Règlement (CE) n° 1407/2013 relatif à l'application des articles 107 et 108 du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne aux aides de minimis.

CHAPITRE 4

Financement

Section 1^e

Financement Alternatif – Modification de la loi-programme du 2 janvier 2001

Art. 63

A l'article 66 de la loi-programme du 2 janvier 2001, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

- 1) dans le paragraphe 2, le 4° est abrogés;
- 2) dans le paragraphe 3bis, alinéa 4, les mots “ainsi que de 200 000 milliers d'euros au titre d'avance annuelle sur le financement alternatif du coût des titres-services” et la phrase “A partir de 2009, l'avance annuelle sur le financement alternatif du coût des titres-services est portée à 400 000 milliers d'euros.” sont abrogés;
- 3) dans le paragraphe 3octies, au 1°, les mots “diminués de 5 088 202 milliers d'euros” sont remplacés par les mots “diminués de : 4 074 824 milliers d'euros”;
- 4) dans le paragraphe 3octies, au 2°, les mots “diminués de 224 737 milliers d'euros” sont remplacés par les mots “diminués de 179 978 milliers d'euros”;
- 5) le paragraphe 15 est abrogé.

Section 2

Financement des soins de santé

Art. 64

Dans l'article 24, paragraphe 1^{er}bis, alinéa 12, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, inséré par la loi du 19 décembre 2014, les mots “diminué de 1 415 228 milliers EUR.” sont remplacés par les mots “diminués de 1 446 551 milliers d'euros.”.

Art. 65

Dans l'article 6, paragraphe 1^{er}bis, alinéa 18, de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 visant l'introduction d'une gestion

globaal financieel beheer in het sociaal statuut der zelfstandigen, met toepassing van hoofdstuk I van titel VI van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, ingevoegd bij de wet van 19 december 2014, worden de woorden "verminderd met 141 837 duizend euro." vervangen door de woorden "verminderd met 145 010 duizend euro."

Afdeling 3

Inwerkingtreding

Art. 66

Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2015.

HOOFDSTUK 5

Verlenging van de innovatiepremies

Art. 67

In artikel 31, eerste en tweede lid, van de wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg, gewijzigd bij de wetten 27 maart 2009, 1 februari 2011 en 17 augustus 2013, worden de woorden "1 januari 2015" telkens vervangen door de woorden "1 januari 2017".

Art. 68

Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2015.

HOOFDSTUK 6

Wijzigingen aan de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit gecoördineerd op 3 juni 1970

Afdeling 1

Wijziging aan de arbeidsongevallenwet van 10 april 1970

Art. 69

In het tweede lid van artikel 43 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, ingevoegd bij artikel 9 van de wet van ... tot verbetering van de werkgelegenheid, wordt "bedrag" vervangen door "percentage".

financière globale dans le statut social des travailleurs indépendants, en application du chapitre I du titre VI de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, inséré par la loi du 19 décembre 2014, les mots "diminué de 141 837 milliers EUR." sont remplacés par les mots "diminués de 145 010 milliers d'euros."

Section 3

Entrée en vigueur

Art. 66

Le présent chapitre produit ses effets le 1er janvier 2015.

CHAPITRE 5

Prolongation des primes d'innovation

Art. 67

Dans l'article 31, alinéas 1er et 2, de la loi du 3 juillet 2005 portant des dispositions diverses relatives à la concertation sociale, modifié par les lois des 27 mars 2009, 1er février 2011 et 17 août 2013, les mots "1er janvier 2015" sont chaque fois remplacés par les mots "1er janvier 2017".

Art. 68

Ce chapitre produit ses effets le 1er janvier 2015.

CHAPITRE 6

Modifications à la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et aux lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci coordonnées le 3 juin 1970

Section 1re

Modification de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail

Art. 69

Dans l'alinéa 2 de l'article 43 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, inséré par l'article 9 de la loi du ... concernant la promotion de l'emploi, "montant" est remplacé par "pourcentage".

Afdeling 2

Wijziging aan de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit gecoördineerd op 3 juni 1970

Art. 70

In het tweede lid van artikel 46 van de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970, ingevoegd bij artikel 10 van de wet van ... tot verbetering van de werkgelegenheid, wordt “bedrag” vervangen door “percentage”.

HOOFDSTUK 7**Werkbonus**

Art. 71

In artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toeënkennung van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering, laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 28 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het getal “1807,81” wordt telkens vervangen door het getal “1828,72”;

2° de woorden “gemiddeld minimum maandinkomen zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen” worden telkens vervangen door de woorden “gemiddeld minimum maandinkomen zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen, vermenigvuldigd met 103 procent”.

Art. 72

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 augustus 2015.

Section 2

Modification des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970

Art. 70

Dans l’alinéa 2 de l’article 46 des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970, inséré par l’article 10 de la loi du ... concernant la promotion de l’emploi, “montant” est remplacé par “pourcentage”.

CHAPITRE 7**Bonus à l’emploi**

Art. 71

Dans l’article 2 de la loi du 20 décembre 1999 visant à octroyer un bonus à l’emploi sous la forme d’une réduction des cotisations personnelles de sécurité sociale aux travailleurs salariés ayant un bas salaire et à certains travailleurs qui ont été victimes d’une restructuration, modifié en dernier lieu par l’arrêté royal du 28 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° le montant “1807,81” est chaque fois remplacé par le montant “1828,72”;

2° les mots “revenu minimum mensuel moyen visée par l’article 3, alinéa 1er, du Convention collective de travail n° 43 du 2 mai 1988 portant modification et coordination des conventions collectives de travail n° 21 du 15 mai 1975 et n° 23 du 25 juillet 1975 relatives à la garantie d’un revenu minimum mensuel moyen” sont chaque fois remplacés par les mots “revenu minimum mensuel moyen visée par l’article 3, alinéa 1er, du Convention collective de travail n° 43 du 2 mai 1988 portant modification et coordination des conventions collectives de travail n° 21 du 15 mai 1975 et n° 23 du 25 juillet 1975 relatives à la garantie d’un revenu minimum mensuel moyen multiplié par 103 pourcents”.

Art. 72

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er août 2015.

TITEL 3

Werk

ENIG HOOFDSTUK

Wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekraftigd door de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen

Art. 73

In het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekraftigd door de wet van 30 maart 1994, wordt een artikel 1^{erbis} ingevoegd, opgesteld als volgt:

“Art. 1^{erbis}. Deze Titel is eveneens van toepassing op de sociaal verzekeren, zoals bedoeld in artikel 1, eerste lid, 7°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde.”.

Art. 74

Dit hoofdstuk treedt in werking de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt wordt.

TITEL 4

FINANCIEN

HOOFDSTUK 1

Aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 75

In artikel 2, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 13°, b, wordt vervangen als volgt:

“b) enigerlei vennootschap, vereniging, inrichting, instelling of entiteit die rechtspersoonlijkheid bezit, en die, krachtens de bepalingen van de wetgeving van het land of rechtsgebied waar hij gevestigd is, aldaar ofwel niet aan een inkomstenbelasting is onderworpen ofwel aan een aanzienlijk gunstigere belastingregeling is onderworpen dan in België.

Behoudens in de gevallen bepaald door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, worden de in het eerste lid bedoelde rechtsvormen die gevestigd zijn

TITRE 3

Emploi

CHAPITRE UNIQUE

Modification de l'arrêté royal du 24 décembre 1993 portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, confirmé par la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales

Art. 73

Dans l'arrêté royal du 24 décembre 1993 portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, confirmé par la loi du 30 mars 1994, il est inséré un article 1^{erbis}, rédigé comme suit:

“Art. 1^{erbis}. Le présent Titre s'applique également aux assurés sociaux, visé à l'article 1er, alinéa 1er, 7°, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer “la charte” de l'assuré social.”.

Art. 74

Le présent chapitre entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

TITRE 4

*Finances*CHAPITRE 1ER

Le régime de taxation applicable aux constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 75

A l'article 2, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 13°, le b est remplacé par ce qui suit:

“b) toute société, association, établissement, organisme ou entité quelconque, qui possède la personnalité juridique et qui, en vertu des dispositions de la législation de l'État ou de la juridiction où il est établi, soit, n'est pas soumis à un impôt sur les revenus ou, soit, y est soumis à un régime de taxation notamment plus avantageux qu'en Belgique.

A l'exception des cas déterminés par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les formes juridiques visées à l'alinéa 1er qui sont établies dans un pays ou une juridiction qui

in een Staat of rechtsgebied dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, geacht geen juridische constructie te zijn.

De Koning bepaalt, met betrekking tot de genoemde vennootschappen, verenigingen, inrichtingen of instellingen, die niet gevestigd zijn in een Staat of rechtsgebied dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op niet beperkende wijze, de voor welbepaalde landen of rechtsgebieden beoogde rechtsvormen die vermoed worden te voldoen aan de omschrijving in het eerste lid.

De Koning zal bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, onmiddellijk indien ze in zitting is, zo niet bij de opening van de eerstvolgende zitting, een ontwerp van wet indienen tot bekraftiging van de ter uitvoering van het tweede lid genomen besluiten. Deze besluiten houden op uitwerking te hebben indien ze niet bij wet zijn bekraftigd binnen twee jaar na de datum van hun inwerkingtreding. De bekraftiging heeft uitwerking vanaf die datum;”;

2° een bepaling onder 13°/1 wordt ingevoegd, luidende:

“13°/1 in afwijking van 13° worden niet geacht een juridische constructie te zijn:

a) een openbare of institutionele instelling voor collectieve belegging of een instelling voor belegging in schuldborderingen bedoeld in artikel 3, 2°, 3° of 7°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldborderingen;

b) een openbare of institutionele alternatieve instelling voor collectieve belegging bedoeld in artikel 3, 4° of 6°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders;

c) een entiteit die geen instelling is als bedoeld in a of b, en die zich uitsluitend toelegt op verrichtingen van:

— het beheer en het beleggen van fondsen, ingezameld om wettelijke en aanvullende pensioenen toe te kennen, of

— het beheer van werknemersparticipaties in de financiering van hun onderneming of van de groep waartoe die behoort;

d) een vennootschap, waarvan de effecten zijn genoteerd aan een effectenbeurs van een lidstaat van de Europese Unie onder de voorwaarden van de Richtlijn 2001/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 mei 2001 betreffende de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs en de informatie die over deze effecten moet worden gepubliceerd, of van een derde Staat waarvan de wetgeving analoge toelatingsvoorwaarden voorziet;”;

3° de bepaling opgenomen onder 14°, wordt vervangen als volgt:

fait partie de l’Espace économique européen ne constituent pas des constructions juridiques.

En ce qui concerne les sociétés, associations, établissements ou organismes précités, qui ne sont pas établis dans un État ou une juridiction qui fait partie de l’Espace économique européen, le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres, d’une manière non limitée, les formes juridiques visées pour des pays ou des juridictions déterminés qui sont présumés répondre à la définition de l’alinéa 1er.

Le Roi saisira la Chambre des représentants immédiatement si elle est réunie, sinon dès l’ouverture de sa plus prochaine session, d’un projet de loi de confirmation des arrêtés pris en exécution de l’alinéa 2. Lesdits arrêtés cessent de produire leurs effets s’ils n’ont pas été confirmés par la loi dans les deux ans de la date de leur entrée en vigueur. La confirmation produit ses effets à cette date;”;

2° il est inséré un 13°/1, rédigé comme suit:

“13°/1 par dérogation au 13°, ne constituent pas des constructions juridiques:

a) un organisme de placement collectif public ou institutionnel ou un organisme de placement collectif en créances visé à l’article 3, 2°, 3°, ou 7°, de la loi du 3 août 2012 relative aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la Directive 2009/65/CE et aux organismes de placement en créances;

b) un organisme de placement collectif alternatif public ou institutionnel visé à l’article 3, 4° ou 6°, de la loi du 19 avril 2014 relative, aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires;

c) une entité autre qu’un organisme visé au a ou b, qui se livre exclusivement à des opérations:

— de gestion et de placement de fonds récoltés dans le but de servir des pensions légales ou complémentaires ou;

— de gestion des participations des travailleurs dans le financement de leur entreprise ou dans le groupe auquel celle-ci appartient;

d) une société dont les titres sont inscrits à la cote d’une bourse de valeurs mobilières d’un État membre de l’Union européenne suivant les conditions de la Directive 2001/34/CE du Parlement Européen et du Conseil du 28 mai 2001 concernant l’admission de valeurs mobilières à la cote officielle et l’information à publier sur ces valeurs, ou d’un État tiers dont la législation prévoit des conditions d’admission analogues;”;

3° le 14°, est remplacé par ce qui suit:

“14° Onder oprichter van een juridische constructie wordt verstaan:

— hetzij, de natuurlijke persoon die de constructie heeft opgericht buiten de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheid, of de rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen en die de constructie heeft opgericht;

— hetzij, wanneer de constructie is opgericht door een derde, de natuurlijke persoon die handelt buiten de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheid, of de rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen en die er goederen en rechten heeft in ondergebracht;

— hetzij, de natuurlijke personen die direct of indirect erfgenaam zijn van de in de vorige streepjes bedoelde personen, of de natuurlijke personen die, vanaf het overlijden, direct of indirect zullen erven van deze personen tenzij die erfgenamen aantonen dat zijzelf of hun erfgerechtigden op geen enkel ogenblik en op geen enkele manier enig voordeel, toegekend door de in 13°, a, bedoelde juridische constructie zullen verkrijgen;

— hetzij, de natuurlijke personen of de rechtspersonen die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting zijn onderworpen, en die houder zijn van de juridische rechten van de aandelen of van de economische rechten van de goederen en kapitalen in het bezit van een in 13°, b, bedoelde juridische constructie;”;

4° een bepaling opgenomen onder 14°/1 wordt ingevoegd, luidende:

“14°/1 onder derde begunstigde van een juridische constructie wordt verstaan, een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon, en die, op enig ogenblik en op om het even welke wijze, enig voordeel verkrijgt dat is toegekend door de in 13° bedoelde juridische constructie;”.

Art. 76

In titel 2, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 5/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/1. § 1. Behoudens wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde die een inwoner is van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, van een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten die voorziet in de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de inkomstenbelastingen of waarmee België een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, zijn die inkomsten verkregen door een juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichter van die juridische constructie die een rijksinwoner is, alsof die rijksinwoner ze rechtstreeks heeft verkregen.

“14° Par fondateur de la construction juridique, on entend:

— soit la personne physique qui l'a constituée en dehors de l'exercice de son activité professionnelle ou la personne morale assujettie à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220 qui l'a constituée;

— soit lorsqu'elle a été constituée par un tiers, la personne physique, en dehors de son activité professionnelle, ou la personne morale assujettie à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220 qui y a apporté des biens et droits;

— soit les personnes physiques qui ont hérité directement ou indirectement des personnes physiques visées aux tirets précédents ou les personnes physiques qui hériteront directement ou indirectement de ces personnes, à partir du moment du décès, sauf si ces personnes qui ont hérité, établissent qu'elles ne pourront elles-mêmes ou leurs successibles, bénéficier à un moment et d'une manière quelconques, de tout avantage octroyé par la construction juridique visée au 13°, a;

— soit les personnes physiques ou les personnes morales assujetties à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220 qui détiennent les droits juridiques des actions ou parts ou les droits économiques sur les biens et les capitaux détenus par une construction juridique visée au 13°, b;”;

4° il est inséré un 14°/1, rédigé comme suit:

“14°/1 par bénéficiaire autre d'une construction juridique, on entend une personne physique ou une personne morale visée à l'article 220, qui bénéficie à un moment et d'une manière quelconques, de tout avantage octroyé par la construction juridique visée au 13°;”.

Art. 76

Dans le titre II, chapitre 1er, du même Code, il est inséré un article 5/1 rédigé comme suit:

“Art. 5/1. § 1er. Sauf s'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est résident d'un État membre de l'Espace économique européen, d'un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition organisant l'échange d'informations en matière d'impôts sur les revenus ou avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef du fondateur de cette construction juridique qui est un habitant du Royaume, comme si cet habitant du Royaume les recueillait directement.

Wanneer de juridische constructie is opgericht door meerdere oprichters, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot zijn inbreng in de juridische constructie of, wanneer die niet kan worden vastgesteld, elk voor een gelijk deel.

In het geval van splitsing van de eigendom op de juridische rechten aangehouden door de in artikel 2, § 1, 14°, vierde streepje, bedoelde oprichters, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot het gedeelte van de economische rechten die worden aangehouden in de juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, of, wanneer die niet kan worden vastgesteld, elk voor een gelijk deel.

Wat de in artikel 2, § 1, 14°, derde streepje, bedoelde oprichters, betreft, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot zijn deel in de juridische constructie of, wanneer die niet kan worden vastgesteld, in verhouding tot zijn rechten in de erfopvolging van de oprichter waarvoor hij in de plaats is getreden.

De vermoedens inzake de verdeling van de inkomsten die overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf worden toegepast, kunnen, overeenkomstig artikel 340, door elke oprichter worden weerlegd voor zover wordt aangetoond aan welke andere persoon en in welke verhouding de door de juridische constructie verkregen inkomsten, moeten worden toegekend. Indien deze bewijzen niet op een voldoende wijze kunnen worden overgelegd, blijven de inkomsten van deze juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichters en in voorkomend geval van de derde begunstigden.

In afwijking van het eerste lid is de oprichter, voor de toepassing van artikel 18, 2°ter, b, belastbaar op de door de juridische constructie betaalde of toegekende inkomsten.

§ 2. Wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie, werden betaald of toegekend aan een in artikel 2, § 1, 14°/1, bedoelde derde begunstigde die een riksinswoner is, zijn de inkomsten verkregen door die juridische constructie belastbaar in hoofde van deze riksinswoner alsof deze riksinswoner ze rechtstreeks verkregen heeft.

§ 3. De paragrafen 1 en 2 zijn echter niet van toepassing voor het aanslagjaar waarin de oprichter of de derde begunstigde aantoon dat de in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie onderworpen is aan een inkomstenbelasting die ten minste 15 pct. bedraagt van het belastbaar inkomen van deze juridische constructie, vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de inkomstenbelasting op daarmee overstemmende Belgische inkomsten.

Art. 77

Artikel 18, eerste lid, 2°ter, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002, wordt vervangen als volgt:

“2°ter a) uitkeringen die worden aangemerkt als dividenden in de artikelen 186, 187 en 209 in geval van gehele of

Lorsque la construction juridique a été constituée par plusieurs fondateurs, chaque fondateur est imposable en proportion de son apport dans la construction juridique ou, à défaut de pouvoir établir celle-ci, chacun pour une part identique.

En cas de démembrement de la propriété sur les droits juridiques détenus par des fondateurs visés à l'article 2, § 1er, 14°, quatrième tiret, chaque fondateur est imposable en proportion des droits économiques qu'il détient dans la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, ou à défaut de pouvoir établir celle-ci, chacun pour une part identique.

En ce qui concerne les fondateurs visés à l'article 2, § 1er, 14°, troisième tiret, chaque fondateur est imposable en proportion de sa part dans la construction juridique ou, à défaut de pouvoir établir celle-ci, en proportion de ses droits dans la succession du fondateur auquel il se substitue

Les présomptions de répartition de revenus opérées conformément aux dispositions du présent paragraphe peuvent être réfutées conformément à l'article 340 par tout fondateur pour autant qu'il soit démontré à quelle autre personne et dans quelle proportion le revenu perçu par la construction juridique doit être attribué. Si ces preuves ne peuvent pas être fournies à suffisance, les revenus de cette construction juridique restent imposables dans le chef des fondateurs et le cas échéant, des bénéficiaires autres.

Pour l'application de l'article 18, 2°ter, b, le fondateur est par dérogation à l'alinéa 1er, imposable sur les revenus payés ou attribués par la construction juridique.

§ 2. Lorsqu'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1, qui est un habitant du royaume, les revenus perçus par cette construction juridique sont imposables dans le chef de cet habitant du royaume comme si cet habitant du royaume les recueillait directement.

§ 3. Les paragraphes 1er et 2 ne sont pas applicables pour l'exercice d'imposition pour lequel le fondateur ou le bénéficiaire autre établit que la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, est soumise à un impôt sur les revenus qui s'élève à au moins 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique déterminé conformément aux règles applicables pour établir l'impôt sur les revenus belges correspondants.

Art. 77

L'article 18, alinéa 1er, 2°ter, du même Code, inséré par la loi du 24 décembre 2002, est remplacé comme suit:

“2°ter a) les sommes définies comme dividendes par les articles 186, 187 et 209 en cas de partage total ou partiel

gedeeltelijke verdeling van het maatschappelijk vermogen van een binnenlandse of buitenlandse vennootschap of van verkrijging van eigen aandelen door een dergelijke vennootschap;

b) in afwijking van a) uitkeringen toegekend of betaalbaar gesteld door een in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie, ten gevolge van haar ontbinding of van de totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa waarvoor in ruil geen gelijkwaardig tegenprestatie werd verkregen, voor het gedeelte dat het bedrag van de ingebrachte activa die reeds in België hun belastingregime hebben ondergaan, overschrijdt.”.

Art. 78

Artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014 wordt aangevuld als volgt:

“12° andere dan in artikel 18, 2°ter, b, bedoelde inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld door een in artikel 2, § 1, 13°, b) bedoelde juridische constructie en werden verkregen door een oprichter of een derde begunstigde, in het geval en in de mate dat de oprichter of de derde begunstigde aantoon dat deze inkomsten zijn samengesteld uit door de juridische constructie verkregen inkomsten die reeds in hoofde van deze oprichter of derde begunstigde in België hun belastingregime hebben ondergaan.”.

Art. 79

In titel V, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 220/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 220/1. § 1. Behoudens wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde die een inwoner is van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, van een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten dat voorziet in de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de inkomstenbelastingen of waarmee België een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, zijn die inkomsten belastbaar in hoofde van de oprichter van de juridische constructie die een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon is, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks verkregen heeft.

De in artikel 5/1, § 1, tweede, derde, vijfde en zesde lid, bedoelde bepalingen zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde rechtspersonen.

§ 2. Wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door deze juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde als bedoeld in artikel 2, § 1, 14°/1, die een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon is, zijn deze inkomsten, belastbaar in hoofde van deze rechtspersoon, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks verkregen heeft.

de l'avoir social d'une société résidente ou étrangère ou d'acquisition d'actions ou parts propres par une telle société;

b) par dérogation au a) les sommes attribuées ou mises en paiement par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, à la suite de sa dissolution ou du transfert total ou partiel de ses actifs sans contrepartie équivalente, pour la partie qui excède le montant des avoirs apportés qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique;”.

Art. 78

L'article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2014, est complété par ce qui suit:

“12° les revenus autres que ceux visés à l'article 18, 2°ter, b, attribués ou mis en paiement par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b) et recueillis par un fondateur ou un bénéficiaire autre, dans l'éventualité et dans la mesure où le fondateur ou le bénéficiaire autre établit que ces revenus sont constitués de revenus perçus par la construction juridique qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique dans le chef de ce fondateur ou de ce bénéficiaire autre.”.

Art. 79

Dans le Titre V, chapitre 1er, du même Code, il est inséré un article 220/1, rédigé comme suit:

“Art. 220/1. § 1er. Sauf s'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est résident d'un État membre de l'Espace économique européen, d'un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition organisant l'échange d'informations en matière d'impôts sur les revenus ou avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale, ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef du fondateur de la construction juridique qui est une personne morale visée à l'article 220 comme si cette personne morale les recueillait directement.

Les dispositions visées à l'article 5/1, § 1er, alinéas 2, 3, 5 et 6, s'appliquent aux personnes morales visées à l'alinéa 1er.

§ 2. Lorsqu'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1, qui est une personne morale visée à l'article 220, ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef de cette personne morale, comme si elle les recueillait directement.

§ 3. De bepalingen van artikel 5/1, § 3, zijn van toepassing op de §§ 1 en 2.”.

Art. 80

Artikel 221 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd door de wet van 15 december 2004, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Artikel 21, 12°, is van toepassing op de overeenkomstig artikel 220/1 belaste rechtspersonen.”.

Art. 81

In artikel 307, § 1, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het vierde lid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de Franstalige tekst worden de woorden “*sur la personne desquelles*” vervangen door de woorden “*sur lesquels*” en wordt het woord “visée” vervangen door het woord “vise”;

2° de woorden “van wie hij het wettelijk genot van de inkomsten heeft” worden vervangen door de woorden “waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent”;

3° de woorden “bij zijn weten op enigerlei wijze of ogenblik begunstigde of potentieel begunstigde is van een juridische constructie.” worden vervangen door de woorden “een derde begunstigde is zoals bedoeld in artikel 2, § 1, 14°/1.”;

b) de paragraaf wordt aangevuld met het volgende lid:

“De jaarlijkse aangifte in de rechtspersonenbelasting moet het bestaan vermelden van een juridische constructie waarvan de belastingplichtige een oprichter of een derde begunstigde is.”.

Art. 82

In artikel 315, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij koninklijk besluit van 20 december 1996 en gewijzigd bij de wet van 21 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling opgenomen onder 1° worden de woorden “betreffende de in artikel 307, § 1, tweede lid en derde lid, vermelde rekeningen en levensverzekeringsovereenkomsten;” vervangen door de woorden “betreffende de in artikel 307, § 1, tweede tot vierde lid vermelde rekeningen, levensverzekeringsovereenkomsten en juridische constructies;”;

b) het lid wordt aangevuld met een bepaling onder 3°, luidende:

§ 3. Les dispositions de l’article 5/1, § 3, sont applicables aux §§ 1er et 2.”.

Art. 80

L’article 221, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 15 décembre 2004, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“L’article 21, 12°, est applicable aux personnes morales imposées conformément à l’article 220/1.”.

Art. 81

A l’article 307, § 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l’alinéa 4, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “*sur la personne desquelles*” sont remplacés par les mots “*sur lesquels*” et le mot “visée” est remplacé par le mot “vise”;

2° dans le texte néerlandais, les mots “*van wie hij het wettelijk genot van de inkomsten heeft*” sont remplacés par les mots “*waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent*”;

3° les mots “ou soit une personne qui a connaissance de sa qualité de bénéficiaire ou de bénéficiaire potentiel d’une construction juridique.” sont remplacés par les mots “soit est un bénéficiaire autre visé à l’article 2, § 1er, 14°/1.”;

b) le paragraphe est complété par l’alinéa suivant:

“La déclaration annuelle à l’impôt des personnes morales doit comporter les mentions de l’existence d’une construction juridique dont le contribuable est un fondateur ou un bénéficiaire autre.”.

Art. 82

Dans l’article 315, alinéa 2, du même Code, remplacé par l’arrêté royal du 20 décembre 1996 et modifié par la loi 21 décembre 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le 1°, les mots “relatifs aux comptes et contrats d’assurance-vie visés à l’article 307, § 1er, alinéas 2 et 3” sont remplacés par les mots “relatifs aux comptes, contrats d’assurance-vie et constructions juridiques visés à l’article 307, § 1er, alinéas 2 à 4”;

b) l’alinéa est complété par un 3°, rédigé comme suit:

“3° omvat, voor rechtspersonen, de boeken en bescheiden betreffende de in artikel 307, § 1, negende lid, vermelde juridische constructies.”.

Art. 83

In titel VII, hoofdstuk IV, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 344/1 wordt ingevoegd, luidende:

“Art. 344/1. Een rechtshandeling of een geheel van rechtshandelingen van een in artikel 2, § 1, 13°, b), bedoelde juridische constructie kan niet worden tegengeworpen aan de administratie in het kader van de toepassing van de artikelen 5/1 en 220/1 in hoofde van de in artikel 2, § 1, 14°, bedoelde oprichters van de juridische constructie of, in voorkomend geval, van de in artikel 2, § 1, 14°/1, bedoelde derde begunstigen van de juridische constructie.

Elke wijziging aan de oprichtingsakte van een in artikel 2, § 1, 13°, b), bedoelde juridische constructie, met het oog op de omzetting in een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a), teneinde aan de belastingheffing omschreven in artikel 18, 2°ter, b), te ontsnappen, kan niet worden tegen geworpen aan de administratie.”.

Art. 84

Dit hoofdstuk is van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2015 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie en, wat de toepassing van de roerende of bedrijfsvoordeelling betreft, op de inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf de eerste dag van de maand na die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekend gemaakt.

Iedere wijziging aan de oprichtingsakte van een juridische constructie als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a), van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op de omzetting in een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b), van hetzelfde Wetboek of van een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b), van dat Wetboek met het oog op de omzetting in een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a), van het genoemde Wetboek die gebeurt vanaf 9 oktober 2014, is niet tegenstelbaar aan de administratie.

HOOFDSTUK 2

Maatregelen voor startende ondernemingen

Afdeling 1

Tax shelter voor startende ondernemingen

Art. 85

In titel II, hoofdstuk III, afdeling I, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt de onderafdeling

“3° comprend en ce qui concerne les personnes morales, les livres et documents relatifs aux constructions juridiques visées à l'article 307, § 1er, alinéa 9.”.

Art. 83

Dans le Titre VII, chapitre IV, du même Code, il est inséré un article 344/1, rédigé comme suit:

“Art. 344/1. N'est pas opposable à l'administration, un acte juridique ou un ensemble d'actes juridiques d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b), dans le cadre de l'application des articles 5/1 et 220/1 dans le chef des fondateurs de la construction juridique visés à l'article 2, § 1er, 14°, ou, le cas échéant, des bénéficiaires autres de la construction juridique visés à l'article 2, § 1er, 14°/1.

N'est pas opposable à l'administration, toute modification de l'acte constitutif d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b), en vue de la transformation en une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a), afin d'échapper à l'imposition des revenus définis à l'article 18, 2°ter, b)”.

Art. 84

Le présent chapitre est applicable aux revenus perçus, attribués ou mis en paiement par une construction juridique à partir du 1er janvier 2015 et en ce qui concerne l'application du précompte mobilier ou du précompte professionnel, aux revenus attribués ou mis en paiement à partir du premier jour du mois qui suit la publication au *Moniteur belge* de la présente loi.

Toute modification de l'acte constitutif d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a), du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de la transformation en une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b), du même Code ou d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b), de ce Code en vue de la transformation en une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a), dudit Code intervenant à partir du 9 octobre 2014, n'est pas opposable à l'administration.

CHAPITRE 2

Mesures pour des entreprises qui débutent

Section 1re

Tax shelter pour entreprises qui débutent

Art. 85

Dans le titre II, chapitre III, section 1re, du Code des impôts sur les revenus 1992, la sous-section IIsepties qui comprend

IIsepties die een artikel 145²⁶ bevat, ingevoegd bij de wet van 8 april 2003 en opgeheven bij de wet van 8 mei 2014, hersteld als volgt:

“Onderafdeling IIsepties. Vermindering voor de vererving van nieuwe aandelen van startende ondernemingen – Terugname van de vermindering.

Art. 145²⁶. § 1. Er wordt een belastingvermindering verleend voor de betalingen in geld, al dan niet via een crowdfunding-platform of via een startersfonds, voor nieuwe aandelen op naam die een fractie vertegenwoordigen van het maatschappelijk kapitaal van een vennootschap en waarop de belastingplichtige heeft ingeschreven naar aanleiding van de oprichting van die vennootschap of een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan en die hij volledig heeft volstort.

De Koning bepaalt, bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, de voorwaarden waaraan een startersfonds moet voldoen, alsmede de formaliteiten welke een startersfonds moet vervullen.

Dit artikel is van toepassing op de aandelen van een vennootschap die terzelfdertijd aan alle onderstaande voorwaarden voldoet:

- 1° de vennootschap is een binnenlandse vennootschap;
- 2° de vennootschap is niet opgericht in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen;
- 3° de vennootschap wordt op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap aangemerkt voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de kapitaalinbreng wordt gedaan;
- 4° de vennootschap is geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap;
- 5° de vennootschap is geen vennootschap waarin onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot dergelijke goederen zijn ondergebracht, waarvan natuurlijke personen die in de vennootschap een opdracht of functies als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, uitoefenen, hun echtgenoot of hun kinderen wanneer die personen of hun echtgenoot het wettelijk genot van de inkomsten van die kinderen hebben, het gebruik hebben;
- 6° de vennootschap is geen vennootschap die is opgericht met het oog op het afsluiten van een management- of bestuurdersovereenkomst of die haar voornaamste bron van inkomsten haalt uit management- of bestuurdersovereenkomsten;
- 7° de vennootschap is een niet-beursgenoteerde vennootschap;
- 8° de vennootschap heeft nog geen kapitaalvermindering doorgevoerd of dividenden uitgekeerd;

un article 145²⁶, insérée par la loi du 8 avril 2003 et abrogée par la loi du 8 mai 2014, est rétabli comme suit:

“Sous-section IIsepties. Réduction d’impôt pour l’acquisition de nouvelles actions ou parts d’entreprises qui débutent – Reprise de la réduction d’impôt.

Art. 145²⁶. § 1er. Il est accordé une réduction d’impôt pour les sommes affectées à la libération en numéraire, par le biais ou non d’une plate-forme de crowdfunding ou d’un fonds starters, de nouvelles actions ou parts nominatives représentant une fraction du capital social d’une société souscrites par le contribuable à l’occasion de la constitution de cette société ou d’une augmentation de capital dans les quatre ans suivant sa constitution et entièrement libérées.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les conditions auxquelles un fonds starters doit répondre, ainsi que les formalités qu’un fonds starters doit accomplir.

Le présent article est applicable aux actions ou parts d’une société qui remplit simultanément toutes les conditions suivantes:

- 1° la société est une société résidente;
- 2° la société n'est pas constituée à l'occasion d'une fusion ou scission de sociétés;
- 3° la société est considérée comme petite société au sens de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle l'apport en capital a lieu;
- 4° la société n'est pas une société d'investissement, de trésorerie ou de financement;
- 5° la société n'est pas une société dans laquelle des biens immobiliers ou autre droits réels sur de tels biens sont placés, dont des personnes physiques qui exercent un mandat ou des fonctions visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, leur conjoint ou leurs enfants lorsque ces personnes ou leur conjoint ont la jouissance légale des revenus de ceux-ci, ont l'usage;
- 6° la société n'est pas une société qui a été constituée afin de conclure des contrats de gestion ou de direction ou qui obtient la plupart de ces bénéfices de contrats de gestion ou de direction;
- 7° la société n'est pas cotée en bourse;
- 8° la société n'a pas encore opéré de diminution de capital ou distribué des dividendes;

9° de vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.

10° de vennootschap gebruikt de ontvangen sommen niet voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen;

11° de vennootschap heeft op het ogenblik van de betaling van de in het eerste en tweede lid bedoelde sommen door de belastingplichtige niet meer dan 250 000 euro ontvangen via de toepassing van dit artikel, met inbegrip van de betalingen van de belastingplichtige.

Wanneer de activiteit van de vennootschap bestaat uit de verderzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, vangt de termijn van vier jaar vermeld in het eerste lid, aan op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen door die natuurlijke persoon of rechtspersoon.

De belastingvermindering is niet van toepassing op:

1° bedragen die in aanmerking zijn genomen voor de toepassing van artikel 145¹, 4° of 145³²;

2° betalingen voor de verwerving van aandelen in een vennootschap:

a) waarin de belastingplichtige, rechtstreeks of onrechtstreeks, een in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleider is;

b) waarin de belastingplichtige als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een gelijksoortige functie uitoefent;

c) die een aannemings- of lastgevingsovereenkomst heeft gesloten met een andere vennootschap waarvan de belastingplichtige aandeelhouder is en waarbij die andere vennootschap er zich toe heeft verbonden om tegen vergoeding een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard op zich te nemen in de eerste vennootschap.

De betalingen voor het verwerven van nieuwe aandelen komen voor de belastingvermindering in aanmerking tot een bedrag van 100 000 euro per belastbaar tijdperk.

De belastingvermindering is niet van toepassing op de betalingen voor het verwerven van aandelen met betrekking tot het gedeelte van die aandelen waardoor de belastingplichtige een vertegenwoordiging van meer dan 30 pct. van het maatschappelijk kapitaal bekomt.

De belastingvermindering is gelijk aan 30 pct. van de het in aanmerking te nemen bedrag.

Het in het vorige lid vermelde percentage wordt verhoogd tot 45 pct. voor de betalingen voor het verwerven van aandelen

9° la société ne fait pas l'objet d'une procédure collective d'insolvabilité ou ne se trouve pas dans les conditions d'une procédure collective d'insolvabilité.

10° la société n'utilise pas les sommes perçues pour une distribution de dividendes ou pour l'acquisition d'actions ou parts ni pour consentir des prêts;

11° la société n'a pas perçu, au moment du versement des sommes visées à l'alinéa 1er et 2 par le contribuable, plus que 250 000 euro par le biais de l'application du présent article, y compris les versements du contribuable.

Lorsque l'activité de la société consiste en la continuation d'une activité qui était exercée auparavant par une personne physique ou une autre personne morale, le délai de quatre ans mentionné à l'alinéa 1er commence au moment de la première inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises de la personne physique ou la personne morale.

La réduction d'impôt n'est pas applicable:

1° aux dépenses qui sont prises en compte pour l'application de l'article 145¹, 4° ou 145³²;

2° aux sommes affectées à l'acquisition d'actions ou parts d'une société:

a) dans laquelle le contribuable est, directement ou indirectement, un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er;

b) dans laquelle le contribuable exerce, en tant que représentant permanent d'une autre société, un mandat d'administrateur, de gérant, de liquidateur ou une fonction analogue;

c) qui a conclu un contrat d'entreprise ou de mandat avec une autre société dont le contribuable est actionnaire et par laquelle cette autre société s'est engagée à assumer, moyennant une indemnité, une activité dirigeante de gestion journalière, de nature commerciale, financière ou technique, dans la première société.

Les sommes affectées à la libération de nouvelles actions ou parts ne sont prises en considération pour la réduction qu'à concurrence d'un montant de 100 000 euros par période imposable.

La réduction d'impôt n'est pas applicable aux versements pour l'acquisition d'actions ou parts, relative à la partie par laquelle le contribuable obtient une représentation de plus de 30 p.c. dans le capital social.

La réduction d'impôt est égale à 30 p.c. du montant à prendre en considération.

Le pourcentage visé à l'alinéa précédent est porté à 45 p.c. pour les sommes affectées à la libération d'actions

van een vennootschap die voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de kapitaalinbreng wordt gedaan, een vennootschap is die tevens aan ten minste aan twee van de drie onderstaande criteria voldoet:

- het balanstotaal bedraagt niet meer dan 350 000 euro;
- de omzet exclusief de belasting over de toegevoegde waarde bedraagt niet meer dan 700 000 euro;
- het gemiddelde personeelsbestand gedurende het jaar bedraagt niet meer dan 10.

De bedragen in euro vermeld in deze paragraaf worden niet geïndexeerd overeenkomstig artikel 178.

§ 2. De betalingen voor aandelen komen voor de belastingvermindering in aanmerking op voorwaarde dat de belastingplichtige tot staving van zijn aangifte in de personenbelasting van het belastbare tijdperk waarin de betaling is gedaan, de stukken overlegt waaruit blijkt dat:

- voldaan is aan de in § 1 gestelde voorwaarden;
- hij de aandelen in het belastbaar tijdperk heeft aangeschaft en deze op het einde van dat belastbaar tijdperk nog in zijn bezit heeft.

§ 3. De in § 1 vermelde vermindering wordt slechts behouden op voorwaarde dat de belastingplichtige tot staving van zijn aangiften in de personenbelasting van de volgende vier belastbare tijdperken het bewijs levert dat hij de betrokken aandelen nog in zijn bezit heeft. Aan deze voorwaarde moet niet worden voldaan met ingang van het belastbare tijdperk waarin de belastingplichtige aandeelhouder is overleden.

Wanneer de betrokken aandelen anders dan bij overlijden worden overgedragen binnen de 48 maanden na de aanschaffing ervan, wordt de totale belasting met betrekking tot de inkomsten van het jaar van de vervreemding vermeerderd met een bedrag dat gelijk is aan zoveel maal één achtenveertigste van de overeenkomstig paragraaf 1 voor die aandelen werkelijk verkregen belastingvermindering, als er volle maanden overblijven tot het einde van de periode van 48 maanden.

§ 4. De Koning bepaalt de wijze waarop het in de §§ 2 en 3, eerste lid, beoogde bewijs wordt geleverd.”.

Art. 86

In de inleidende zin van artikel 171, 5° en 6°, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, wordt het woord “145²⁸”, telkens vervangen door de woorden “145²⁶, 145²⁸”.

Art. 87

In artikel 175 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1995 en 8 mei 2014, worden de woorden

ou parts d'une société qui, pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle l'apport en capital a lieu, répond également à au moins deux des trois critères suivants:

- le total du bilan n'est pas supérieur à 350 000 euros;
- le chiffre d'affaires, hors taxe sur la valeur ajoutée, n'est pas supérieur à 700 000 euros;
- la moyenne des travailleurs occupés pendant l'année n'est pas supérieure à 10.

Les montants en euro visés au présent paragraphe ne sont pas indexés conformément à l'article 178.

§ 2. Les sommes affectées à la libération d'actions ou parts entrent en considération pour l'octroi de la réduction à condition que le contribuable produise, à l'appui de sa déclaration à l'impôt des personnes physiques de la période imposable au cours de laquelle la libération a été opérée, les documents faisant apparaître:

- qu'il est satisfait aux conditions prévues au § 1er;
- qu'il a acquis les actions ou parts pendant la période imposable et qu'il est encore en leur possession à la fin de la période imposable.

§ 3. Le maintien de la réduction visée au § 1er est subordonné à la condition que le contribuable produise à l'appui de ses déclarations à l'impôt des personnes physiques des quatre périodes imposables suivantes la preuve qu'il est encore en possession des actions ou parts. Cette condition ne doit plus être respectée à partir de la période imposable au cours de laquelle le contribuable actionnaire est décédé.

Lorsque les actions ou parts font l'objet d'une cession, autre qu'à l'occasion d'une mutation par décès, au cours des 48 mois suivant leur acquisition, l'impôt total afférent aux revenus de la période imposable de la mutation, est majoré d'un montant correspondant à autant de fois un quarante-huitième de la réduction d'impôt obtenue conformément au paragraphe 1er, qu'il reste de mois entiers jusqu'à l'expiration du délai de 48 mois.

§ 4. Le Roi détermine la manière d'apporter la preuve visée aux §§ 2 et 3, alinéa 1er.

Art. 86

Dans la phrase liminaire de l'article 171, 5° en 6°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, le mot “145²⁸” est chaque fois remplacé par les mots “145²⁶, 145²⁸”.

Art. 87

Dans l'article 175 du même Code, modifié par les lois des 20 décembre 1995 et 8 mai 2014, les mots “articles 145⁷, § 2,”.

"artikelen 145⁷, § 2," vervangen door de woorden "artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 3,".

Art. 88

In artikel 178/1, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014, wordt het woord "145²⁸," vervangen door de woorden "145²⁶, 145²⁸,".

Art. 89

In artikel 243, derde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin en in de bepaling onder 3° wordt het woord "145²⁸," telkens vervangen door de woorden "145²⁶, 145²⁸,".

2° in de bepaling onder 3° worden de woorden "artikelen 145³², § 2," vervangen door de woorden "artikelen 145²⁶, § 3, 145³², § 2," en worden de woorden "145³², § 1," vervangen door de woorden "145²⁶, §§ 1 en 2, 145³², § 1,".

Art. 90

In artikel 243/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin en in de bepaling onder 4° wordt het woord "145²⁸," telkens vervangen door de woorden "145²⁶, 145²⁸,".

2° in de bepaling onder 4° worden de woorden "artikelen 145⁷, § 2," vervangen door de woorden "artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 2," en worden de woorden "145³², § 1," vervangen door de woorden "145²⁶, §§ 1 en 2, 145³², § 1,".

Art. 91

In artikel 245, eerste lid, 1°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, worden in de bepaling onder het eerste streepje de woorden "artikelen 145⁷, § 2," vervangen door de woorden "artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 3,".

Art. 92

In artikel 290, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, worden de woorden "artikelen 145⁷, § 2," vervangen door de woorden "artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 3,".

Art. 93

In artikel 294, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 88 van de wet van 8 mei 2014, wordt in de

sont remplacés par les mots "articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 3,".

Art. 88

Dans l'article 178/1, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014, le mot "145²⁸," est remplacé par les mots "145²⁶, 145²⁸,".

Art. 89

A l'article 243, alinéa 3, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans la phrase liminaire et dans la disposition sous 3°, le mot "145²⁸," est chaque fois remplacé par les mots "145²⁶, 145²⁸,".

2° dans la disposition sous 3°, les mots "articles 145³², § 2," sont remplacés par les mots "articles 145²⁶, § 3, 145³², § 2," et les mots "145³², § 1er," sont remplacés par les mots "145²⁶, §§ 1er et 2, 145³², § 1er,".

Art. 90

A l'article 243/1 du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans la phrase liminaire et dans la disposition sous 4°, le mot "145²⁸," est chaque fois remplacé par les mots "145²⁶, 145²⁸,".

2° dans la disposition sous 4°, les mots "articles 145⁷, § 2," sont remplacés par les mots "articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 2," et les mots "145³², § 1er," sont remplacés par les mots "145²⁶, §§ 1er et 2, 145³², § 1er,".

Art. 91

Dans l'article 245, alinéa 1er, 1°, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, dans la disposition sous le premier tiret, les mots "articles 145⁷, § 2," sont remplacés par les mots "articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 3,".

Art. 92

Dans l'article 290, alinéa 2, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, les mots "articles 145⁷, § 2," sont remplacés par les mots "articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 3,".

Art. 93

Dans l'article 294, alinéa 2, du même Code, inséré par l'article 88 de la loi du 8 mai 2014, dans la disposition sous

bepaling onder 2° het woord “145³², § 2,” telkens vervangen door de woorden “145²⁶, § 3, 145³², § 2”.

Art. 94

Artikel 85 is van toepassing op de uitgaven voor het verwerven van aandelen die worden uitgegeven vanaf 1 juli 2015.

De artikelen 86 tot 93 zijn van toepassing vanaf aanslagjaar 2016.

Afdeling 2

Vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Art. 95

In titel VI, hoofdstuk I, afdeling IV, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 275¹⁰ ingevoegd, luidende:

“Art. 275¹⁰. De in het tweede lid omschreven werkgevers die bezoldigingen van werknemers betalen of toekennen en die krachtens artikel 270, 1°, schuldenaar zijn van de bedrijfsvoorheffing op deze bezoldigingen, worden ervan vrijgesteld 10 pct. van die bedrijfsvoorheffing in de schatkist te storten, op voorwaarde dat de genoemde voorheffing volledig op die bezoldigingen wordt ingehouden.

De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op werkgevers die aan alle onderstaande voorwaarden voldoen:

1° de werkgever valt onder het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

2° de werkgever wordt aangemerkt als kleine vennootschap op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen of is een natuurlijke persoon die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormalde artikel 15;

3° de werkgever is sinds ten hoogste 48 maanden ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

Wanneer de werkgever een werkzaamheid verderzet die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, vangt de termijn van 48 maanden vermeld in het tweede lid, 3°, aan op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen door die natuurlijke of rechtspersoon.

Het in het eerste lid vermelde percentage wordt verhoogd tot 20 pct. wanneer de werkgever op het einde van het lastbaar tijdperk tevens aan tenminste twee van de drie onderstaande criteria, waarvan de bedragen in euro niet worden geïndexeerd overeenkomstig artikel 178, voldoet:

— het balanstotaal bedraagt niet meer dan 350 000 euro;

2°, le mot “145³², § 2,” est chaque fois remplacé par les mots “145²⁶, § 3, 145³², § 2”.

Art. 94

L'article 85 est applicable aux dépenses pour l'acquisition d'actions et parts émises à partir du 1er juillet 2015.

Les articles 86 tot 93 sont applicables à partir de l'exercice d'imposition 2016.

Section 2

Dispense de versement du précompte professionnel pour les entreprises qui débutent

Art. 95

Dans le titre VI, chapitre premier, section IV, du même Code, il est inséré un article 275¹⁰ rédigé comme suit:

“Art. 275¹⁰. Les employeurs définis à l'alinéa 2, qui paient ou attribuent des rémunérations des travailleurs et qui sont redevables du précompte professionnel sur ces rémunérations en vertu de l'article 270, 1°, sont dispensés de verser 10 p.c. de ce précompte professionnel au Trésor, à condition de retenir la totalité dudit précompte sur ces rémunérations.

Le présent article est applicable aux employeurs qui remplissent simultanément les conditions suivantes:

1° l'employeur entre dans le champ d'application de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

2° l'employeur est considéré comme petite société au sens de l'article 15 du Code des sociétés ou est une personne physique qui satisfait *mutatis mutandis* aux critères dudit article 15;

3° l'employeur est enregistré dans la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE) depuis 48 mois au plus.

Lorsque, l'employeur continue l'activité exercée auparavant par une personne physique ou une autre personne morale, le délai de 48 mois visé à l'alinéa 2, 3°, débute au moment de la première inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises par la personne physique ou personne morale.

Le pourcentage prévu à l'alinéa 1er est porté à 20 p.c. lorsqu'à la fin de la période imposable l'employeur répond également à au moins deux des trois critères suivants, dont les montants en euro ne sont pas indexés conformément à l'article 178:

— le total du bilan n'est pas supérieur à 350 000 euros;

— de omzet exclusief de belasting over de toegevoegde waarde bedraagt niet meer dan 700 000 euro;

— het gemiddelde personeelsbestand gedurende het jaar bedraagt niet meer dan 10.

De vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing kan niet worden toegepast door een werkgever:

— waarvoor een aangifte of vordering tot faillietverklaring is ingesteld of waarvan het beheer van het actief geheel of ten dele is ontnomen zoals bepaald in de artikelen 7 en 8 van de faillissementswet;

— waarvoor een procedure van gerechtelijke reorganisatie is geopend zoals bedoeld in artikel 23 van de wet betreffende de continuïteit van de ondernemingen;

— die een ontbonden vennootschap is en zich in staat van vereffening bevindt.

De Koning bepaalt de toepassingsmodaliteiten van dit artikel.”.

Art. 96

Artikel 95 is van toepassing op de bezoldigingen die worden betaald of toegekend vanaf 1 juli 2015.

Afdeling 3

Vrijstelling voor interessen uit leningen aan startende ondernemingen

Art. 97

Artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd door artikel 78 van deze wet, wordt aangevuld met een bepaling onder 13°, luidende:

“13° onverminderd de toepassing van artikel 18, eerste lid, 4°, en tweede lid, interessen van nieuwe buiten de beroeps-werkzaamheid van de kredietgever afgesloten leningen met betrekking tot de eerste schijf van 9 965 euro per jaar en per belastingplichtige die gedurende vier jaar werd uitgeleend door een natuurlijk persoon aan een onderneming met tussenkomst van een crowdfundingplatform teneinde die onderneming in staat te stellen nieuwe economische initiatieven te financieren, mits de volgende voorwaarden worden nageleefd:

a) de kredietnemer is kleine of middelgrote onderneming op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen of is een natuurlijke persoon die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormelde artikel 15;

b) de kredietnemer is sinds ten hoogste 48 maanden ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO);

c) de leningen zijn afgesloten op basis van een jaarlijks te betalen interestvoet voor een minimale looptijd van 4 jaar;

— le chiffre d'affaires, hors taxe sur la valeur ajoutée, n'est pas supérieur à 700 000 euros;

— la moyenne des travailleurs occupés pendant l'année n'est pas supérieure à 10.

La dispense de versement du précompte professionnel ne peut pas être appliquée par un employeur:

— pour lequel une déclaration ou une demande de faillite est introduite ou dont la gestion de l'actif lui est retirée en tout ou partie comme prévu aux articles 7 et 8 de la loi sur les faillites;

— pour lequel une procédure de réorganisation judiciaire est entamée comme prévu à l'article 23 de la loi relative à la continuité des entreprises;

— qui est une société dissoute et se trouve en liquidation.

Le Roi détermine les modalités d'application du présent article.”.

Art. 96

L'article 95 est applicable aux rémunérations payées ou attribuées à partir du 1er juillet 2015.

Section 3

Exonération pour des intérêts de prêts à d'entreprises qui débutent

Art. 97

L'article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par l'article 78 de la présente loi, est complété par un 13°, rédigé comme suit:

“13° sans préjudice de l'application de l'article 18, alinéa 1er, 4[°], et alinéa 2, les intérêts de nouveaux prêts conclus en dehors de l'activité professionnelle du prêteur afférents à la première tranche de 9 965 euros prêtés par année et par contribuable durant quatre années par une personne physique à une entreprise avec l'intervention d'une plate-forme de crowdfunding afin de permettre à cette entreprise de financer des initiatives économiques nouvelles moyennant le respect des conditions suivantes:

a) l'emprunteur est une petite ou une moyenne entreprise au sens de l'article 15 du Code des sociétés ou est une personne physique qui satisfait *mutatis mutandis* aux critères dudit article 15;

b) l'emprunteur est enregistré dans la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE) depuis 48 mois au plus;

c) les prêts sont conclus sur base de l'octroi d'un intérêt annuel pour une durée d'au moins quatre années;

d) de herfinancieringsleningen worden niet in aanmerking genomen voor de toepassing van deze maatregel.”.

Art. 98

In artikel 199 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 13 december 2012, 17 juni 2013 en 19 december 2014, worden de woorden “de in artikel 21, 5°, 6°, 10° en 11°,” vervangen door de woorden “de in artikel 21, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°.”.

Art. 99

In artikel 221, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1998, 26 maart 1999 en 15 december 2004, worden de woorden “en de in artikel 21, 13°, vermelde interesses” ingevoegd tussen de woorden “eerste inkomstenschijven” en de woorden “, evenals in artikel”.

Art. 100

In artikel 313, eerste lid, 6°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de woorden “artikel 21, 5°, 6°, en 10°” vervangen door de woorden “artikel 21, 5°, 6°, 10° en 13°” en worden de woorden “5°, 6°, en 10°,” vervangen door de woorden “5°, 6°, 10° en 13°.”.

Art. 101

De artikelen 97 tot 100 zijn van toepassing op de vanaf 1 juli 2015 afgesloten leningen.

HOOFDSTUK 3

Invoering van een stelsel tot forfaitaire vaststelling van het belastbaar resultaat uit diamanthandel op basis van de omzet ('Diamant Stelsel')

Art. 102

Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden de volgende definities:

1° geregistreerd diamanthandelaar: de natuurlijke persoon, de vennootschap of de Belgische inrichting die een commerciële activiteit uitoefent zoals omschreven in artikel 1, 4°, van het koninklijk besluit van 30 april 2004 houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector, die geregistreerd is bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie overeenkomstig artikel 169, § 3, van de programmawet van 2 augustus 2002.

2° diamant: ongezette en geslepen diamant, ruwe diamant, industriediamant, *boart*, synthetische diamant, diamantpoeder, voor zover deze niet uitsluitend voor eigen

d) les prêts de refinancement ne sont pas pris en considération pour l'application de la présente mesure.”.

Art. 98

A l'article 199 du même Code, remplacé par la loi du 22 décembre 1998 et modifié par les lois des 26 mars 1999, 13 décembre 2012, 17 juin 2013 et 19 décembre 2014, les mots “l'article 21, 5°, 6°, 10° et 11°,” sont remplacés par les mots “l'article 21, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°.”.

Art. 99

A l'article 221, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié par les lois des 22 décembre 1998, 26 mars 1999 et 15 décembre 2004, les mots “et les intérêts visés à l'article 21, 13°” sont insérés entre les mots “à l'article 21, 5°, 6°, et 10°,” et les mots “ainsi que les revenus divers”.

Art. 100

A l'article 313, alinéa 1er, 6°, du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2012, les mots “l'article 21, 5°, 6° et 10°,” sont remplacés par les mots “article 21, 5°, 6°, 10° et 13°,” et les mots “aux 5°, 6° et 10°” sont remplacés par les mots “aux 5°, 6°, 10° et 13°.”.

Art. 101

Les articles 97 à 100 sont applicables aux prêts conclus à partir du 1er juillet 2015

CHAPITRE 3

Le régime de taxation applicable aux entreprises du secteur diamantaire ('Régime Diamant')

Art. 102

Pour l'application du présent chapitre, les définitions reprises ci-après sont applicables:

1° commerçant en diamants enregistré: la personne physique, la société ou l'établissement belge qui exerce une activité commerciale telle que décrite à l'article 1er, 4°, de l'arrêté-royal du 30 avril 2004 portant des mesures relatives à la surveillance du secteur du diamant, qui est enregistré au Service Public Fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie conformément à l'article 169, § 3, de la loi-programme du 2 août 2002.

2° diamants: diamants non montés et taillés, diamants bruts, diamants industriels, *boart*, diamants synthétiques, poudre de diamants, pour autant qu'ils ne soient pas destinés

gebruik bestemd zijn (goederencodes 7102 1000, 7102 2100, 7102 2900, 7102 3100, 7102 3900, 7104 2000, 7104 9000, 7105 1000);

3° diamanthandel: de aankoop en verkoop van diamanten door een geregistreerde diamanthandelaar, eventueel na ze een handelsbewerking te hebben doen ondergaan;

4° omzet uit de diamanthandel: de omzet zoals gedefinieerd in artikel 96, I.A, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, voor zover verbonden aan de diamanthandel, of wat de personenbelasting betreft, vastgesteld door de optelling van de totale verkoopprijs op alle verkoop facturen van het betreffende belastbare tijdperk die betrekking hebben op de verkoop van diamant.

Art. 103

§ 1. Onder voorbehoud van de in dit hoofdstuk omschreven afwijkingen zijn de bepalingen van het Wetboek van de inkomenstbelastingen 1992 van toepassing op de geregistreerde diamanthandelaars.

Met betrekking tot de geregistreerde diamanthandelaars, wordt, uitsluitend voor de vaststelling van de nettowinst voortkomend uit de diamanthandel, in afwijking van de artikelen 23, § 2, 24 tot 26, 41 tot 80, 185, 190bis, 193bis tot 201, 205/1 tot 207, 228, 233, eerste lid, 235 tot 240bis en 536 van het Wetboek van de inkomenstbelastingen 1992, het belastbaar resultaat van de diamanthandel forfaitair vastgesteld op basis van de omzet uit die diamanthandel.

Het stelsel dat het forfaitair belastbaar resultaat voor de diamanthandel bepaalt, wordt het "Diamant Stelsel" genoemd.

§ 2. Wat een geregistreerd diamanthandelaar betreft die ruwe diamanten verhandelt die voortkomen uit de eigen uitbating van een diamantmijn of eigen winning van alluviale diamant, of die als verbonden vennootschap in de zin van artikel 11 van het Wetboek Vennootschappen deel uitmaakt van een vennootschapsgroep waarbinnen zich de uitbating van een diamantmijn of de winning van alluviale diamant situeert en die tussenkomt bij de verhandeling naar de markt toe van deze gewonnen diamant door middel van diamantverkopen in eigen naam, geldt de toepassing van het Diamant Stelsel met betrekking tot de verkopen van deze zelf, of binnen de vennootschapsgroep, gewonnen diamant, enkel indien deze vennootschap hiervoor opteert bij het indienen van de aangifte in de vennootschapsbelasting.

Een dergelijke optie geldt voor een vaste termijn van drie opeenvolgende aanslagjaren.

§ 3. Indien de boekhoudkundig vastgestelde nettowinst van het belastbaar tijdperk om redenen van diefstal, faillissement van een klant of faillissement van de betrokken diamanthandelaar minder bedraagt dan de forfaitair vastgestelde nettowinst in toepassing van artikel 105, zal het belastbaar

exclusief à un usage personnel (codes marchandises 7102 1000, 7102 2100, 7102 2900, 7102 3100, 7102 3900, 7104 2000, 7104 9000, 7105 1000);

3° commerce de diamants: l'achat et la vente de diamants par un commerçant en diamants enregistré, éventuellement après qu'ils aient subi une modification commerciale;

4° chiffre d'affaires issu du commerce de diamants: le chiffre d'affaires tel que défini à l'article 96, I.A., premier alinéa, de l'arrêté-royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, pour autant qu'il soit issu du commerce de diamants, ou, en ce qui concerne l'impôt des personnes physiques, déterminé en additionnant le prix de vente total de toutes les factures de vente de la période imposable concernée qui se rapportent à la vente de diamants.

Art. 103

§ 1er. Sous réserve des dérogations visées au présent chapitre, les dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 s'appliquent aux commerçants en diamants enregistrés.

En ce qui concerne les commerçants en diamants enregistrés, le résultat imposable du commerce de diamants est déterminé de manière forfaitaire sur la base de leur chiffre d'affaires issu du commerce du diamant uniquement pour la détermination du bénéfice net issu du commerce de diamants en dérogation aux articles 23, § 2, 24 à 26, 41 à 80, 185, 190bis, 193bis à 201, 205/1 à 207, 228, 233, alinéa 1er, 235 à 240bis et 536 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Le régime qui détermine le résultat imposable forfaitaire pour le commerce de diamants est appelé le "Régime Diamant".

§ 2. En ce qui concerne un commerçant en diamants enregistré qui commercialise des diamants bruts provenant de l'exploitation propre d'une mine de diamants ou d'une zone d'extraction alluviale propre de diamants, ou qui, en tant que société liée dans le sens de l'article 11 du Code des sociétés, appartient à un groupe de sociétés à l'intérieur duquel se trouve l'exploitation d'une mine de diamants ou d'une zone d'extraction alluviale de diamants et qui intervient dans la commercialisation sur le marché de ces diamants extraits, au moyen de ventes de diamants en nom propre, le Régime Diamant relative aux ventes de ces diamants extraits par lui-même ou à l'intérieur du groupe de sociétés, ne s'applique que si cette société y a opté au moment de l'introduction de la déclaration à l'impôt des sociétés.

Une telle option vaut pour une période fixe de trois exercices d'imposition successifs.

§ 3. Si le bénéfice net comptable de la période imposable, pour cause de vol, faillite d'un client ou faillite du commerçant en diamants concerné est inférieur au bénéfice net déterminé de manière forfaitaire par application de l'article 105, le résultat imposable pour l'exercice fiscale concernée est déterminé

resultaat voor het betreffende belastbare tijdperk vastgesteld worden met toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zonder toepassing van het Diamant Stelsel.

Art. 104

§ 1. Indien de geregistreerde diamanthandelaar naast omzet gerealiseerd uit de diamanthandel eveneens inkomsten verkrijgt uit andere activiteiten of actiefbestanddelen waarop het Diamant Stelsel niet van toepassing is, moet deze handelaar voor al deze activiteiten een afzonderlijk stel rekeningen houden, op een wijze die de totale gerealiseerde omzet uit de diamanthandel op een eenduidige wijze tot uitdrukking brengt en die leidt tot een correcte toerekening aan deze andere activiteiten van de specifiek met deze activiteiten verbonden kosten.

Wanneer er geen specifieke toewijzing van kosten als bedoeld in het eerste lid, mogelijk is, wordt het bedrag van de kosten die niet specifiek verbonden zijn aan andere activiteiten forfaitair opgesplitst in functie van de verhouding tussen de omzet uit de diamanthandel en de bruto inkomsten van deze andere activiteiten.

§ 2. Wanneer een diamanthandelaar in toepassing van de wet van 26 november 2006 een verplichting heeft tot behoud van het bedrag van de voorraadherwaardering op een afzonderlijke geblokkeerde reserverekening, leidt het niet respecteren van deze verplichting, onvermindert voor het overige de toepassing van het Diamant Stelsel, tot de heffing van in dit hoofdstuk bepaalde heffing.

Art. 105

§ 1. Voor de geregistreerde diamanthandelaar houdt de toepassing van het Diamant Stelsel in dat het belastbaar resultaat behaald uit de diamanthandel vastgesteld wordt op 0,55 pct. van de omzet uit de diamanthandel.

§ 2. Wat de vaststelling van het belastbaar resultaat van een vennootschap betreft, of van een Belgische inrichting, wordt het aldus vastgestelde bedrag desgevallend verhoogd met het positieve verschil tussen de in deze paragraaf voor een bedrijfsleider vooropgestelde referentiebezoldiging en de ten laste van het belastbaar tijdperk genomen hoogste bedrijfsleidersbezoldiging van de vennootschap of van de Belgische inrichting.

Deze vooropgestelde referentiebezoldiging wordt vastgesteld in functie van de omzet uit de diamanthandel en bedraagt:

- 19 645 EUR voor een omzet tot maximaal 1 620 720 EUR;
- 32 745 EUR voor een omzet van meer dan 1 620 720 tot maximaal 8 103 595 EUR;

en appliquant les dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992, sans application du Régime Diamant.

Art. 104

§ 1er. Si le commerçant en diamants enregistré, en plus de son chiffre d'affaires réalisé issu du commerce de diamants, perçoit également des revenus issus d'autres activités ou d'éléments d'actif auxquels le Régime Diamant ne s'applique pas, ce commerçant doit tenir des comptes séparés pour toutes ces activités, d'une manière qui fait ressortir sans équivoque le chiffre d'affaires total réalisé qui est issu du commerce de diamants et qui mène à une attribution correcte à ces autres activités des dépenses liées spécifiquement à ces activités.

Lorsqu'une attribution spécifique de dépenses visées à l'alinéa 1er n'est pas possible, le montant des dépenses non spécifiquement liées aux autres activités est scindé forfaitairement en fonction du rapport entre le chiffre d'affaires réalisé issu du commerce de diamants et les revenus bruts de ces autres activités.

§ 2. Lorsque, en application de la loi du 21 novembre 2006, un commerçant en diamants a l'obligation de maintenir le montant de la réévaluation de son stock dans un compte distinct bloqué, le non-respect de cette obligation implique, sans préjudice de l'application par ailleurs du Régime Diamant, la perception de la cotisation prévue par le présent chapitre.

Art. 105

§ 1er. Pour le commerçant en diamants enregistré, l'application du Régime Diamant implique que le résultat imposable issu du commerce de diamants est déterminé à 0,55 pc. du chiffre d'affaires issu du commerce de diamants.

§ 2. En ce qui concerne la détermination du résultat imposable d'une société, ou d'un établissement belge, le montant ainsi déterminé est, le cas échéant, augmenté avec la différence positive entre la rémunération de référence définie dans ce paragraphe pour un dirigeant d'entreprise et la rémunération de dirigeant d'entreprise la plus élevée au sein de la société ou de l'établissement belge, reprise dans les charges de la période imposable.

Cette rémunération de référence est fixée en fonction du chiffre d'affaires issu du commerce de diamants et s'élève à:

- 19 645 EUR pour un chiffre d'affaires jusqu'à un maximum de 1 620 720 EUR;
- 32 745 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 1 620 720 EUR jusqu'à un maximum de 8 103 595 EUR;

- 49 110 EUR voor een omzet van meer dan 8 103 595 EUR tot maximaal 16 207 190 EUR;
- 65 485 EUR voor een omzet van meer dan 16 207 190 EUR tot maximaal 32 414 380 EUR;
- 81 855 EUR voor een omzet van meer dan 32 414 380 EUR tot maximaal 48 621 570 EUR;
- 98 225 EUR voor een omzet van meer dan 48 621 570 EUR.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder de term "bedrijfsleider" verstaan de natuurlijke persoon die een functie uitoefent als vermeld in artikel 32, eerste lid, 1° of 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Elke geregistreerde diamanthandelaar, vennootschap of Belgische inrichting, wordt geacht een bedrijfsleider te hebben zodat bij elke geregistreerde diamanthandelaar eenmaal het positieve verschil tussen de referentiebezoldiging en de ten laste van het belastbaar tijdperk genomen bezoldiging wordt toegevoegd.

De bepalingen van artikel 178, § 3, eerste lid, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn van toepassing op de in deze paragraaf vermelde bedragen.

§ 3. Indien het omzetcijfer is uitgedrukt in een andere munt dan de euro, moet deze voor de toepassing van §§ 1 en 2 worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoers vastgesteld voor het betreffende belastbare tijdperk.

§ 4. Voor de toepassing van de personenbelasting, geldt het overeenkomstig §§ 1 en 2 vastgestelde netto resultaat als het netto beroepsinkomen uit de diamanthandel. Voor de toepassing van de vennootschapsbelasting, wordt de overeenkomstig §§ 1 en 2 vastgestelde netto resultaat opgenomen in de belastingberekening als de netto winst die voortkomt uit de diamanthandel.

Voor de toepassing van de belasting van niet-inwoners geldt het overeenkomstig §§ 1 en 2 vastgestelde netto resultaat als het netto bedrag van de samen te voegen inkomsten voor wat betreft de netto winst uit de diamanthandel.

Vennootschappen en Belgische inrichtingen die onderworpen zijn aan het Diamant Stelsel, worden uitgesloten van de toepassing van de aftrek voor risicokapitaal en van de aftrek van overgedragen aftrek voor risicokapitaal. Zij kunnen tevens geen overdraagbare verliezen in mindering brengen van het belastbaar resultaat, tenzij zij aantonen dat deze verliezen voortkomen uit andere verrichtingen dan de diamanthandel en deze uitsluitend in mindering worden gebracht van het gedeelte van het belastbaar resultaat dat niet voortkomt uit de diamanthandel.

§ 5. Wat de in artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, a) en b) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vermelde vaste activa betreft die worden gebruikt voor de diamanthandel, kan, in afwijking van artikel 292bis van hetzelfde Wetboek, geen belastingkrediet als bedoeld in de artikelen 289*quater*

— 49 110 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 8 103 595 EUR jusqu'à un maximum de 16 207 190 EUR;

— 65 485 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 16 207 190 EUR jusqu'à un maximum de 32 414 380 EUR;

— 81 855 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 32 414 380 EUR jusqu'à un maximum de 48 621 570 EUR;

— 98 225 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 48 621 570 EUR.

Pour l'application du présent article, il faut entendre par "dirigeant d'entreprise", la personne physique qui exerce une fonction telle que visée à l'article 32, alinéa 1er, 1° ou 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992.

Chaque commerçant en diamants enregistré, société belge ou établissement belge, est considéré avoir un dirigeant d'entreprise de sorte que pour chaque commerçant en diamants enregistré, la différence positive entre la rémunération de référence et la rémunération portée en charge de la période imposable est ajoutée une fois.

Les dispositions de l'article 178, § 3, alinéa 1er, 2°, sont applicables aux montants visés au présent paragraphe.

§ 3. Si le chiffre d'affaires est exprimé dans une autre devise que l'euro, celle-ci doit, pour l'application des §§ 1er et 2, être convertie au cours de change moyen déterminé pour l'exercice fiscale concernée.

§ 4. Pour l'application de l'impôt des personnes physiques le résultat net déterminé conformément aux §§ 1er et 2 constitue le revenu professionnel net issu du commerce de diamants. Pour l'application de l'impôt des sociétés le résultat net déterminé conformément aux §§ 1er et 2 est repris dans le calcul de l'impôt comme le bénéfice net issu du commerce de diamants.

Pour l'application de l'impôt des non-résidents le résultat net déterminé conformément aux §§ 1er et 2 constitue le montant net des revenus globalisables pour ce qui concerne le bénéfice net issu du commerce de diamants.

Les sociétés et établissements belges qui sont soumis au Régime Diamant, sont exclus de l'application de la déduction pour capital à risque et de la déduction pour capital à risque reportée. Ils ne peuvent en outre pas porter des pertes reportables en déduction du résultat fiscal, sauf s'ils démontrent que ces pertes découlent d'autres opérations que le commerce de diamants et que celles-ci sont uniquement portées en déduction de la partie du résultat taxable qui n'est pas issu du commerce de diamants.

§ 5. En ce qui concerne les immobilisations visées à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, a) et b) du Code des impôts sur les revenus 1992 qui sont utilisées pour l'exercice du commerce de diamants, par dérogation à l'article 292bis du même Code, le crédit d'impôt visé aux articles 289*quater* à 289*novies* de

tot 289 novies van dat Wetboek worden verrekend met de vennootschapsbelasting of met de belasting van niet-inwoners waaraan de diamanthandelaar is onderworpen met betrekking tot enig aanslagjaar waarvoor het Diamant Stelsel van toepassing is.

Art. 106

De regeling voor de vaststelling van het belastbaar resultaat uit diamanthandel vervat in de artikelen 103 tot 105 is niet van toepassing op het resultaat verbonden aan de omzet waarvan de administratie op grond van concrete criteria aannemelijk maakt dat deze werd gerealiseerd door middel van andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen.

Art. 107

De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking vanaf aanslagjaar 2016.

Elke wijziging die vanaf 30 maart 2015 aan de afsluitingsdatum van het boekjaar wordt aangebracht, blijft zonder uitwerking voor de toepassing van de in het eerste lid bedoelde bepalingen.

HOOFDSTUK 4

Diverse bepalingen

Afdeling 1

Investeringsaftrek voor digitale investeringen

Art. 108

In artikel 69, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de programmawet van 23 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid, 2°, wordt aangevuld met een bepaling onder f), luidende:

“f) de digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en factureringssystemen en voor de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie;”;

2° de paragraaf wordt aangevuld met een lid luidende:

“De aftrek als bedoeld in het eerste lid, 2°, f, is slechts van toepassing op natuurlijke personen die op overeenkomstige wijze beantwoorden aan de criteria van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen voor het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbare tijdperk waarin de activa zijn verkregen of tot stand gebracht.”.

ce Code ne peut pas être imputé sur l'impôt des sociétés ou sur l'impôt des non-résidents auquel le commerçant en diamants est assujetti pour tout exercice d'imposition pour lequel le Régime Diamant est appliqué.

Art. 106

Le régime pour la détermination du résultat imposable issu du commerce de diamants contenu aux articles 103 à 105 ne s'applique pas au résultat lié au chiffre d'affaires pour lequel l'administration établit sur base de critères concrets que celui-ci a été réalisé au moyen d'opérations portant sur des diamants autres que sincères et habituelles.

Art. 107

Les dispositions du présent chapitre entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2016.

Toute modification apportée à la date de clôture de l'exercice comptable à partir du 30 mars 2015, reste sans effet pour l'application de la mesure visée à l'alinéa 1er.

CHAPITRE 4

Dispositions diverses

Section 1re

Déduction pour investissement pour les investissements numériques

Art. 108

Dans l'article 69, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 23 décembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er, 2°, est complété par un f), rédigé comme suit:

“f) les immobilisations en actifs numériques visant à intégrer et exploiter des systèmes de paiement et de facturation numériques et pour les systèmes qui tendent à la sécurisation de la technologie de l'information et de la communication;”;

2° le paragraphe est complété par l'alinéa suivant:

“La déduction visée à l'alinéa 1er, 2°, f, ne s'applique qu'aux personnes physiques qui satisfont *mutatis mutandis* aux critères de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle les immobilisations sont acquises ou constituées.”.

Art. 109

In artikel 77 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet 25 april 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1° vóór de bestaande tekst worden twee leden ingevoegd, luidende:

"De Koning bepaalt bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad:

— de aard van de activa die in aanmerking komen voor de verhoogde aftrek ingevolge artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f);

— de kenmerken waaraan de in het eerste streepje beoogde activa moeten voldoen om recht te geven op de verhoogde aftrek ingevolge artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f).

De Koning zal bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, onmiddellijk indien ze in zitting is, zo niet bij de opening van de eerstvolgende zitting, een ontwerp van wet indienen tot bekraftiging van de in uitvoering van het eerste lid, eerste streepje, genomen besluiten. Deze besluiten houden op uitwerking te hebben indien ze niet bij wet zijn bekraftigd binnen twee jaar na de datum van hun inwerkingtreding. De bekraftiging heeft uitwerking vanaf die datum."

2° in de bestaande tekst, die door de bepaling onder 1° het derde lid is geworden, worden de woorden "overeenkomstig artikel 69, § 1, eerste lid, 2° en 3°" vervangen door de woorden "overeenkomstig artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, a) tot e) en 3°".

Art. 110

In artikel 201 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de programmawet van 19 december 2014, wordt tussen het negende en het tiende lid een lid ingevoegd, luidende:

"In het in artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f), vermelde geval is de investeringsaftrek slechts van toepassing met betrekking tot vennootschappen die op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschappen worden aangemerkt voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht."

Art. 111

De artikelen 108 tot 110 treden in werking vanaf aanslagjaar 2016.

Art. 109

A l'article 77 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 25 avril 2007, les modifications suivantes sont apportées:

1° deux alinéas rédigés comme suit sont insérés avant le texte actuel

"Le Roi détermine, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres:

— la nature des immobilisations qui entrent en ligne de compte pour la déduction majorée conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f);

— les critères auxquels les immobilisations visées au premier tiret doivent répondre pour donner droit à la déduction majorée conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f).

Le Roi saisira la Chambre des représentants immédiatement si elle est réunie, sinon dès l'ouverture de sa plus prochaine session, d'un projet de loi de confirmation des arrêtés pris en exécution de l'alinéa précédent, premier tiret. Lesdits arrêtés cessent de produire leurs effets s'ils n'ont pas été confirmés par la loi dans les deux ans de la date de leur entrée en vigueur. La confirmation produit ses effets à cette date.";

2° dans le texte actuel, qui est devenu l'alinéa 3 suite au 1°, les mots "conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2° et 3°" sont remplacés par les mots "conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, a) à e) et 3°".

Art. 110

A l'article 201 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 19 décembre 2014, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre l'alinéa 9 et l'alinéa 10:

"Dans le cas visé à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f), la déduction pour investissement n'est applicable que pour les sociétés qui, sur base de l'article 15 du Code des sociétés, sont considérées comme petites sociétés pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle les immobilisations sont acquises ou constituées."

Art. 111

Les articles 108 à 110 entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2016.

Afdeling 2*Liquidatiereserve*

Art. 112

In artikel 21, 11°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, worden de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184quater,” vervangen door de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184quater of 541.”.

Art. 113

In artikel 171, 3^esepties, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184quater,” worden vervangen door de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184quater of 541.”;

2° de woorden “op de wijze bedoeld in artikel 184quater, derde lid,” worden vervangen door de woorden “op de wijze bedoeld in de artikelen 184quater, derde lid, of 541.”.

Art. 114

Artikel 209, tweede lid, 1°/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, wordt vervangen als volgt:

“1°/1 vervolgens uit de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184quater of 541; “.

Art. 115

In artikel 269, § 1, 8°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184quater,” worden vervangen door de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184quater of 541.”;

2° de woorden “op de wijze bedoeld in artikel 184quater, derde lid.” worden vervangen door de woorden “op de wijze bedoeld in de artikelen 184quater, derde lid, of 541.”.

Art. 116

In artikel 463bis, § 1, 1°, van hetzelfde Wetboek, laatst vervangen bij de wet van 30 juli 2013, worden de woorden “met inbegrip van de afzonderlijke aanslagen vermeld in de artikelen 219, 219bis, 219ter en 246, eerste lid, 2° en 3°,” vervangen door de woorden “met uitzondering van de in artikel 219quater vermelde afzonderlijke aanslag;”.

Section 2*Réserve de liquidation*

Art. 112

Dans l’article 21, 11°, du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, les mots “de la réserve de liquidation visée à l’article 184quater,” sont remplacés par les mots “des réserves de liquidation visées aux articles 184quater ou 541.”.

Art. 113

A l’article 171, 3^esepties, du même Code, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “de la réserve de liquidation visée à l’article 184quater,” sont remplacés par les mots “des réserves de liquidation visées aux articles 184quater ou 541.”;

2° les mots “dans les conditions prévues à l’article 184quater, alinéa 3,” sont remplacés par les mots “dans les conditions prévues aux articles 184quater, alinéa 3, ou 541.”.

Art. 114

L’article 209, alinéa 2, 1°/1, du même Code, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, est remplacé par ce qui suit:

“1°/1 ensuite des réserves de liquidation visées aux articles 184quater ou 541; “.

Art. 115

A l’article 269, § 1er, 8°, du même Code, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “de la réserve de liquidation visée à l’article 184quater,” sont remplacés par les mots “des réserves de liquidation visées aux articles 184quater ou 541.”;

2° les mots “dans les conditions prévues à l’article 184quater, alinéa 3.” sont remplacés par les mots “dans les conditions prévues aux articles 184quater, alinéa 3, ou 541.”.

Art. 116

Dans l’article 463bis, § 1er, 1°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 30 juillet 2013, les mots “y compris les cotisations distinctes visées aux articles 219, 219bis, 219ter et 246, alinéa 1er, 2° et 3°,” sont remplacés par les mots “à l’exception de la cotisation distincte visée à l’article 219quater.”.

Art. 117

In titel X van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 541 ingevoegd, luidende:

"Art. 541. § 1. Een vennootschap kan, voor een gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar verbonden met aanslagjaar 2013, eveneens een liquidatiereserve aanleggen op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief, voor zover de volgende voorwaarden worden nageleefd:

1° de vennootschap wordt op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap aangemerkt voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2013;

2° de vennootschap betaalt ten laatste op 30 november 2015 een bijzondere aanslag van 10 pct., die voor de toepassing van dit Wetboek wordt gelijkgesteld met de in artikel 219^{quater} bedoelde afzonderlijke aanslag, waarvan zowel de grondslag als de toepassings- en betalingsmodaliteiten worden bepaald in de §§ 3 en 4;

3° de liquidatiereserve wordt ten laatste op de datum van afsluiten van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag is betaald, geboekt op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief;

4° het bedrag van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve overtreft het bedrag van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het belastbaar tijdperk verbonden met het aanslagjaar 2013 niet;

5° het bedrag van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve is beperkt tot het in 4° bedoelde bedrag dat nog steeds in de reserves is geboekt bij het begin van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag is betaald;

6° de aanleg van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve gebeurt met inachtneming van de wettelijke en eventuele statutaire verplichtingen;

7° de vennootschap dient ten laatste op de datum van de betaling van de in 2° bedoelde bijzondere aanslag, bij de bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en invordering, een bijzondere aangifte in waarbij ze de administratie in kennis stelt van haar benaming en haar fiscaal identificatienummer evenals van de belastbare grondslag, het tarief, het bedrag van de hiervoor vermelde bijzondere aanslag en de bevestiging van het feit dat de vennootschap aan alle voorwaarden van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen voldeed voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2013;

8° de vennootschap voegt een kopie van de in 7° bedoelde bijzondere aangifte bij de aangifte in de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de bijzondere aanslag werd betaald;

Art. 117

Dans le titre X du même Code, il est inséré un article 541, rédigé comme suit:

"Art. 541. § 1er. Une société peut également constituer une réserve de liquidation dans un ou plusieurs comptes distincts du passif à concurrence d'une partie ou de la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013, pour autant que les conditions suivantes soient respectées:

1° la société est considérée comme petite société sur la base de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013;

2° la société paie au plus tard le 30 novembre 2015 une cotisation spéciale de 10 p.c., qui est assimilée à la cotisation distincte visée à l'article 219^{quater} pour l'application du présent Code, dont la base ainsi que les modalités d'application et de paiement sont déterminées aux §§ 3 et 4;

3° la réserve de liquidation est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif au plus tard à la date de clôture de l'exercice comptable au cours duquel la cotisation spéciale visée au 2° est payée;

4° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe ne dépasse pas le montant du bénéfice comptable après impôt de la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013;

5° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe est limité au montant visé au 4° qui est toujours comptabilisé en réserve au début de l'exercice comptable au cours duquel le paiement de la cotisation spéciale visée au 2° a été effectué;

6° les opérations de constitution de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe sont effectuées dans le respect des obligations légales et des obligations statutaires éventuelles;

7° la société dépose au service compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement, au plus tard à la date du paiement de la cotisation spéciale visée au 2°, une déclaration spéciale faisant connaître sa dénomination et son numéro fiscal d'identification ainsi que la base imposable, le taux, le montant de la cotisation spéciale susvisée et la confirmant le fait que la société réunissait toutes les conditions visées à l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013;

8° la société joint une copie de la déclaration spéciale visée au 7° à la déclaration à l'impôt des sociétés relative à l'exercice d'imposition qui se rapporte à la période imposable au cours de laquelle le paiement de la cotisation spéciale a été effectué;

9° de jaarrekeningen met betrekking tot de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014 zijn neergelegd op datum van 30 maart 2015.

§ 2. Een vennootschap kan voor een gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar verbonden met aanslagjaar 2014 eveneens een liquidatiereserve aanleggen op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief, voor zover de volgende voorwaarden worden nageleefd:

1° de vennootschap wordt op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap aangemerkt voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2014;

2° de vennootschap betaalt ten laatste op 30 november 2016 een bijzondere aanslag van 10 pct., die voor de toepassing van dit Wetboek wordt gelijkgesteld met de in artikel 219*quater* bedoelde afzonderlijke aanslag, waarvan zowel de grondslag als de toepassings- en betalingsmodaliteiten worden bepaald in de §§ 3 en 4;

3° de liquidatiereserve wordt ten laatste op het einde van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag is betaald, geboekt op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief;

4° het bedrag van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve overtreft het bedrag van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het belastbaar tijdperk verbonden met het aanslagjaar 2014 niet;

5° het bedrag van in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve is beperkt tot het in 4° bedoelde bedragen die nog steeds in de reserves zijn geboekt bij het begin van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag werd betaald;

6° de aanleg van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve gebeurt met inachtneming van de wettelijke en eventuele statutaire verplichtingen;

7° de vennootschap dient ten laatste op de datum van de betaling van de in 2° bedoelde bijzondere aanslag, bij de bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en invordering, een bijzondere aangifte in waarbij ze de administratie in kennis stelt van haar benaming en haar fiscaal identificatienummer evenals van de belastbare grondslag, het tarief, het bedrag van de hiervoor vermelde bijzondere aanslag en de bevestiging van het feit dat de vennootschap aan alle voorwaarden van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen voldeed voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2014;

8° de vennootschap voegt een kopie van het in 7° bedoelde bijzondere aangifte bij de aangifte in de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de bijzondere aanslag werd betaald;

9° les comptes annuels relatifs aux exercices comptables se rattachant aux exercices d'imposition 2013 et 2014 ont été déposés à la date du 30 mars 2015.

§ 2. Une société peut également constituer une réserve de liquidation dans un ou plusieurs comptes distincts du passif à concurrence d'une partie ou de la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014, pour autant que les conditions suivantes soient respectées:

1° la société est considérée comme petite société sur la base de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014;

2° la société paie au plus tard le 30 novembre 2016 une cotisation spéciale de 10 p.c., qui est assimilée à la cotisation distincte visée à l'article 219*quater* pour l'application du présent Code, dont la base ainsi que les modalités d'application et de paiement sont déterminées aux §§ 3 et 4;

3° la réserve de liquidation est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif au plus tard à la date de clôture de l'exercice comptable au cours duquel la cotisation spéciale visée au 2° est payée;

4° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe ne dépasse pas le montant du bénéfice comptable après impôt de la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014;

5° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe est limité au montant visé au 4° qui est toujours comptabilisé en réserve au début de l'exercice comptable au cours duquel le paiement de la cotisation spéciale visée au 2° a été effectué;

6° les opérations de constitution de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe sont effectuées dans le respect des obligations légales et des obligations statutaires éventuelles;

7° la société dépose au service compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement, au plus tard à la date du paiement de la cotisation spéciale visée au 2°, une déclaration spéciale faisant connaître sa dénomination et son numéro fiscal d'identification ainsi que la base imposable, le taux et le montant de la cotisation spéciale susvisée et la confirmation du fait que la société réunissait les conditions visées à l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014;

8° la société joint une copie de la déclaration spéciale visée au 7° à la déclaration à l'impôt des sociétés relative à l'exercice d'imposition qui se rapporte à la période imposable au cours de laquelle le paiement de la cotisation spéciale a été effectué;

9° de jaarrekeningen met betrekking tot de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014 zijn neergelegd op datum van 30 maart 2015.

§ 3. De grondslag van de in § 1, 2°, bedoelde bijzondere aanslag wordt gevormd door het gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2013 en dat geboekt is op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief binnen de grenzen en volgens de voorwaarden vermeld in § 1.

De grondslag van de in § 2, 2°, bedoelde bijzondere aanslag wordt gevormd door het gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het boekjaar dat verbonden is het aanslagjaar 2014 en dat geboekt is op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief binnen de grenzen en volgens de voorwaarden vermeld in § 2.

Deze bijzondere aanslagen staan los van en komen, in voorkomend geval, bovenop andere aanslagen die overeenkomstig andere bepalingen van dit Wetboek of, in voorkomend geval, in het kader van de uitvoering van bijzondere wetsbepalingen verschuldigd zijn.

Voor de toepassing van dit Wetboek, worden de in § 1, 2°, en § 2, 2°, bedoelde bijzondere aanslagen niet aangemerkt als aftrekbare kosten in de zin van artikel 198, § 1, 1°.

§ 4. De Koning bepaalt de vorm en de inhoud van de in § 1, 7°, en in § 2, 7°, bedoelde bijzondere aangifte.

De in § 1, 2°, en § 2, 2°, bedoelde aanslagen zijn betaalbaar uiterlijk op respectievelijk 30 november van het jaar 2015 en 30 november van het jaar 2016 op rekening van de bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en de invordering.

De belastingschuldige moet op het betaalformulier zijn fiscaal identificatienummer, de vermelding "Art. 541, WIB 92" en het aanslagjaar vermelden waarop de bijzondere aanslag betrekking heeft.

De bij toepassing van dit artikel betaalde bijzondere aanslagen zijn definitief verworven door de Staat. Ze worden niet verrekend met de vennootschapsbelasting. De eventuele overschotten zijn niet terugbetaalbaar."

Art. 118

De artikelen 112 tot 117 treden in werking op de dag van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 116 is van toepassing vanaf aanslagjaar 2015.

9° les comptes annuels relatifs aux exercices comptables se rattachant aux exercices d'imposition 2013 et 2014 ont été déposés à la date du 30 mars 2015.

§ 3. La base de la cotisation spéciale visée au § 1er, 2°, est formée par la partie ou la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013 et qui est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif dans les limites et dans le respect des conditions prévues au § 1er.

La base de la cotisation spéciale visée au § 2, 2°, est formée par la partie ou la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014 et qui est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif dans les limites et dans le respect des conditions prévues au § 2.

Ces cotisations spéciales sont indépendantes de, et sont, le cas échéant, complémentaires à d'autres impositions qui sont dues en vertu d'autres dispositions du présent Code ou, le cas échéant, dans le cadre de la mise en œuvre de dispositions légales particulières.

Pour l'application du présent Code, les cotisations spéciales visées au § 1er, 2°, et au § 2, 2° ne sont pas considérées comme des frais professionnels au sens de l'article 198, § 1er, 1°.

§ 4. Le Roi détermine la forme et le contenu de la déclaration spéciale visée au § 1er, 7°, et au § 2, 7°.

Les cotisations prévues au § 1er, 2°, et au § 2, 2° sont payables au plus tard respectivement au 30 novembre de l'année 2015 et 2016 au compte du service compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement.

Le reduable doit indiquer sur la formule de paiement son numéro d'identification fiscal, la mention "Art. 541, CIR 92" et l'exercice d'imposition à laquelle la cotisation spéciale se rapporte.

Les cotisations spéciales qui sont payées en application du présent article sont définitivement acquises à l'État. Elles ne sont pas imputées sur l'impôt des sociétés. Les excédents éventuels ne sont pas restitués."

Art. 118

Les articles 112 à 117 entrent en vigueur le jour de leur publication au *Moniteur belge*.

L'article 116 est applicable à partir de l'exercice d'imposition 2015.

Afdeling 3

Wijziging aan artikel 289ter/1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 119

In artikel 9 van de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, gewijzigd bij artikel 61 van de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt B worden de woorden "25,91 pct." en "360 EUR" respectievelijk vervangen door de woorden "17,81 pct." en "235 EUR";

2° het punt C wordt hersteld als volgt:

"C. in hetzelfde artikel, laatst gewijzigd bij B., worden de woorden "17,81 pct." vervangen door de woorden "28,03 pct." en worden de woorden "235 EUR." vervangen door de woorden "420 EUR. ";

3° in punt D worden de woorden "25,91 pct.", "31,66 pct.". "360 EUR." en "440 EUR." respectievelijk vervangen door de woorden "28,03 pct.", "33,14 pct.", "420 EUR." en "500 EUR.".

Art. 120

In artikel 10 van de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, gewijzigd bij artikel 62 van de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden "1 januari 2016" vervangen door de woorden "1 augustus 2015";

2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

"Artikel 9.C. treedt in werking op 1 januari 2016."

TITEL 5

Mobiliteit

ENIG HOOFDSTUK

Overheidsbedrijven – Bijdrage betreffende de kinderbijslag

Art 121

Het tweede tot het vijfde lid van artikel 124 van de programmawet van 19 december 2014 worden vervangen als volgt:

"Voor 2015 wordt deze bijdrage voor iedere onderneming vastgesteld als volgt:

Section 3

Modification à l'article 289ter/1 du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 119

A l'article 9 de la loi du 15 mai 2014 portant exécution du pacte de compétitivité, d'emploi et de relance, modifié par l'article 61 de la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le point B, les mots "25,91 p.c." et "360 EUR" sont respectivement remplacés par les mots "17,81 p.c." et "235 EUR";

2° le point C est rétabli comme suit:

"C. dans le même article, modifié en dernier lieu par B., les mots "17,81 p.c." sont remplacés par les mots "28,03 p.c." et les mots "235 EUR." sont remplacés par les mots "420 EUR."";

3° dans le point D, les mots "25,91 p.c.", "31,66 p.c.". "360 EUR." et "440 EUR." sont respectivement remplacés par les mots "28,03 p.c.", "33,14 p.c.", "420 EUR." et "500 EUR.".

Art. 120

A l'article 10 de la loi du 15 mai 2014 portant exécution du pacte de compétitivité, d'emploi et de relance, modifié par l'article 62 de la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots "1er janvier 2016" sont remplacés par les mots "1er août 2015";

2° entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3, il est inséré un alinéa rédigé comme suit:

"L'article 9.C. entre en vigueur le 1er janvier 2016."

TITRE 5

Mobilité

CHAPITRE UNIQUE

Entreprises publiques – Contribution relative aux allocations familiales

Art 121

Les alinéas 2 à 5 de l'article 124 de la loi-programme du 19 décembre 2014 sont remplacés comme suit:

"Pour 2015, cette contribution est fixée pour chaque entreprise comme suit:

1° BPost: een bedrag van 13 609 000 euro;
2° Belgacom: een bedrag van 4 134 000 euro;
3° Belgocontrol: een bedrag van 273 000 euro;
4° HR Rail: een bedrag van 57 439 000 euro.

Voor 2016 en de volgende jaren is het door iedere onderneming te storten bedrag gelijk aan het bedrag vermeld in het tweede lid, geïndexeerd en proportioneel aangepast aan de evolutie van het aantal statutaire werknemers van elke betrokken onderneming.

De indexering wordt berekend in functie van de evolutie van de index die van toepassing is op de lonen van de openbare dienst van december van het jaar dat voorafgaat aan het betrokken jaar, vergeleken met de referentie-index van december 2014.

Het aantal werknemers dat in rekening wordt gebracht is het aantal werknemers die statutaire ambtenaren zijn op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het betrokken jaar, vergeleken met het referentie-aantal werknemers op 31 december 2014. Het aantal werknemers wordt uitgedrukt in voltijdse equivalenten en wordt ieder jaar door de betrokken ondernemingen meegedeeld aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer uiterlijk op 31 maart.”.

1° BPost: un montant de 13 609 000 euros;
2° Belgacom: un montant de 4 134 000 euros;
3° Belgocontrol: un montant de 273 000 euros;
4° HR Rail: un montant de 57 439 000 euros.

Pour 2016 et les années suivantes, le montant à verser par chaque entreprise est égal au montant repris à l’alinéa 2, indexé et adapté proportionnellement à l’évolution du nombre de travailleurs statutaires de chaque entreprise concernée.

L’indexation est calculée en fonction de l’évolution de l’indice applicable aux salaires de la fonction publique de décembre de l’année qui précède l’année concernée, comparé à l’indice de référence de décembre 2014.

L’effectif pris en compte est l’effectif des agents statutaires au 31 décembre de l’année qui précède l’année concernée, comparé à l’effectif de référence du 31 décembre 2014. Les effectifs sont exprimés en équivalents temps pleins et sont communiqués au Service public fédéral Mobilité et Transports par les entreprises concernées chaque année pour le 31 mars au plus tard.”.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 57.455/1-2-3-4 VAN 5 MEI 2015**

Op 27 april 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Eerste minister verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van 'programmawet'.

De titels 1, 2, hoofdstukken 2 (afdelingen 1 tot 5) en 3 tot 7, en titel 3 van het voorontwerp zijn door de eerste kamer onderzocht op 30 april 2015. De kamer was samengesteld uit Marnix Van Damme, kamervoorzitter, Wilfried Van Vaerenbergh en Wouter Pas, staatsraden, Marc Rigaux en Michel Tison, assesseurs, en Greet Verberckmoes, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Raf Aertgeerts, eerste auditeur-afdelingshoofd, Brecht Steen, eerste auditeur, Pierrot T'Kindt, auditeur, Wendy Depester en Thomas Maes, adjunct-auditeurs.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wilfried Van Vaerenbergh.

De titels 1 en 2, hoofdstuk 1 en hoofdstuk 2, afdeling 6, van het voorontwerp zijn door de tweede kamer onderzocht op 29 april 2015. De kamer was samengesteld uit Pierre Vandernoot, kamervoorzitter, Martine Baguet en Luc Detroux, staatsraden, Yves De Cordt en Christian Behrendt, assesseurs, en Bernadette Vigneron, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier Delgrange, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine Baguet.

De titels 1 en 4, hoofdstuk 1, hoofdstuk 2, afdeling 1, en hoofdstukken 3 en 4, van het voorontwerp zijn door de derde kamer onderzocht op 30 april 2015. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jan Smets en Jeroen Van Nieuwenhove, staatsraden, en Annemie Goossens, griffier.

De titels 1 en 4, hoofdstuk 2, afdelingen 2 en 3, van het voorontwerp zijn door de derde kamer onderzocht op 30 april 2015. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jan Smets en Koen Muylle, staatsraden, en Annemie Goossens, griffier.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo Baert, Jan Smets en Jeroen Van Nieuwenhove, staatsraden.

De verslagen zijn uitgebracht door Kristine Bams, eerste auditeur, en Frédéric Vanneste, auditeur.

De titels 1 en 5 van het voorontwerp zijn door de vierde kamer onderzocht op 4 mei 2015. De kamer was samengesteld

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 57.455/1-2-3-4 DU 5 MAI 2015**

Le 27 avril 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Premier ministre à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un avant projet de 'loi-programme'.

Les titres 1er, 2, chapitres 2 (sections 1 à 5) et 3 à 7, et le titre 3 de l'avant-projet ont été examinés par la première chambre le 30 avril 2015. La chambre était composée de Marnix Van Damme, président de chambre, Wilfried Van Vaerenbergh et Wouter Pas, conseillers d'État, Marc Rigaux et Michel Tison, assesseurs, et Greet Verberckmoes, greffier.

Les rapports ont été présentés par Raf Aertgeerts, premier auditeur chef de section, Brecht Steen premier auditeur, Pierrot T'Kindt, auditeur, Wendy Depester et Thomas Maes, auditeurs-adjoints.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Wilfried Van Vaerenbergh.

Les titres 1er et 2, chapitre 1er et chapitre 2, section 6 de l'avant-projet ont été examinés par la deuxième chambre le 29 avril 2015. La chambre était composée de Pierre Vandernoot, président de chambre, Martine Baguet et Luc Detroux, conseillers d'État, Yves De Cordt et Christian Behrendt, assesseurs, et Bernadette Vigneron, griffier.

Le rapport a été présenté par Xavier Delgrange, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine Baguet.

Les titres 1er et 4, chapitre 1er, chapitre 2, section 1ère et chapitres 3 et 4, de l'avant-projet ont été examinés par la troisième chambre le 30 avril 2015. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jan Smets et Jeroen Van Nieuwenhove, conseillers d'État, et Annemie Goossens, greffier.

Les titres 1er et 4, chapitre 2, sections 2 et 3, de l'avant-projet ont été examinés par la troisième chambre le 30 avril 2015. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jan Smets et Koen Muylle, conseillers d'État, et Annemie Goossens, griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Jo Baert, Jan Smets et Jeroen Van Nieuwenhove, conseillers d'État.

Les rapports ont été présentés par Kristine Bams, premier auditeur, et Frédéric Vanneste, auditeur.

Les titres 1er et 5 de l'avant-projet ont été examinés par la quatrième chambre le 4 mai 2015. La chambre était composée

uit Pierre Liénardy, kamervoorzitter, Jacques Jaumotte en Benard Blero, staatsraden, en Colette Gigot, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Xavier Delgrange, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre Liénardy.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 mei 2015.

*

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

De motivering in de brief luidt als volgt:

“Het inroepen van de hoogdringendheid wordt algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in hun geheel genomen, uitvoering geven aan die beslissingen genomen in het kader van de begrotingscontrole 2015 die op heel korte termijn moeten van kracht worden.”

Ontvankelijkheid van de adviesaanvraag

Door te eisen dat de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen van een “bijzondere” motivering worden voorzien, heeft de wetgever tot uiting gebracht dat hij wil dat alleen in uitzonderlijke gevallen wordt verzocht om mededeling van het advies binnen die uitzonderlijk korte termijn. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State (advies mede te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom, op het ogenblik van de adviesaanvraag, geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van die wetten (advies mede te delen binnen een termijn van dertig dagen).

In dit geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de brief met de adviesaanvraag “algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in hun geheel genomen, uitvoering geven aan die beslissingen genomen in het kader van de begrotingscontrole 2015 die op heel korte termijn moeten van kracht worden”.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, aanvaardt in beginsel een verantwoording die uitdrukkelijk refereert aan begrotingsmaatregelen als een geldige motivering voor spoedeisendheid. Voorwaarde daarvoor is wel dat de ontworpen bepalingen in kwestie een voldoende nauwe band vertonen met de begroting.

In dat verband valt op te merken dat, gelet op de zeer algemene motivering in de brief met de adviesaanvraag, de

de Pierre Liénardy, président de chambre, Jacques Jaumotte et Bernard Blero, conseillers d’État, et Colette Gigot, greffier.

Le rapport a été présenté par Xavier Delgrange, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre Liénardy.

L’avis, dont le texte suit, a été donné le 5 mai 2015.

*

Suivant l’article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois coordonnées sur le Conseil d’État, la demande d’avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s’exprime en ces termes:

“Het inroepen van de hoogdringendheid wordt algemeen gemotiveerd door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in hun geheel genomen, uitvoering geven aan die beslissingen genomen in het kader van de begrotingscontrole 2015 die op heel korte termijn moeten van kracht worden”.

Recevabilité de la demande d’avis

En exigeant que les demandes d’avis dans les cinq jours ouvrables soient “spécialement” motivées, le législateur a voulu que ce délai, extrêmement bref, ne soit sollicité qu’exceptionnellement. En conséquence, le demandeur doit invoquer des éléments pertinents et suffisamment concrets susceptibles de faire admettre que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu’il faille nécessairement recourir à la procédure visée à l’article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d’État (avis à communiquer dans un délai de cinq jours ouvrables) et pourquoi, au moment de la demande d’avis, il ne pouvait pas être recouru à la procédure visée à l’article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, de ces lois (avis à communiquer dans un délai de trente jours).

En l’occurrence, la lettre contenant la demande d’avis motive l’urgence d’une manière générale “door het feit dat de bepalingen van het voorontwerp, in hun geheel genomen, uitvoering geven aan die beslissingen genomen in het kader van de begrotingscontrole 2015 die op heel korte termijn moeten van kracht worden”.

En principe, le Conseil d’État, section de législation, reconnaît la validité d’une justification qui fait expressément référence à des mesures budgétaires. Il faut toutefois que les dispositions en projet concernées présentent un rapport suffisamment étroit avec le budget.

Il est à noter à cet égard que, vu la motivation très générale figurant dans la lettre portant la demande d’avis, l’urgence

spoedeisendheid slechts kan worden aanvaard voor maatregelen die noodzakelijk zijn in het kader van de lopende bijsturing van de begroting en op heel korte termijn moeten van kracht worden.

Aan die dubbele voorwaarde is niet voldaan wat betreft titel 2, hoofdstuk 2, afdeling 1 (artikelen 4 tot 8), en hoofdstuk 3 (artikelen 28 tot 62) van het ontwerp. Weliswaar kan worden aangenomen dat de in die bepalingen opgenomen regelingen een nauwe band vertonen met de begroting 2015. Aangezien echter voor die bepalingen slechts in een inverkingtreding wordt voorzien ten vroegste op 1 oktober 2015,¹ is niet voldaan aan de voorwaarde dat de in die bepalingen opgenomen maatregelen "op heel korte termijn moeten van kracht worden".²

De adviesaanvraag is voor de betreffende artikelen dan ook onontvankelijk, zodat voor die artikelen niet is voldaan aan de adviesverplichting. Pas nadat alsnog op ontvankelijke wijze is verzocht om het advies van de afdeling Wetgeving, kan een wetsontwerp met die artikelen bij de Kamer van volksvertegenwoordigers worden ingediend.³

*

Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond⁴, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

Vormvereisten

Het ontwerp bevat regelingen die mogelijk staatssteun inhouden. Krachtens artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moeten staatssteunregelingen in beginsel worden aangemeld bij de Europese Commissie, behalve indien een beroep kan worden gedaan op een vrijstellingsregeling.⁵ Zo is een aanmelding op grond van artikel 108, lid 3, van het VWEU bijvoorbeeld mogelijk vereist voor het "Diamant Stelsel" (titel 4, hoofdstuk 3, van het ontwerp).

¹ Zie de artikelen 8 en 61 van het ontwerp.

² Voor titel 4 van het ontwerp kan de spoedeisendheid daarentegen wel worden aanvaard, onder meer omdat sommige onderdelen reeds in werking treden op 1 juli 2015 en omdat voor andere onderdelen de ermee samenhangende bepalingen inzake de voorheffing op zeer korte termijn in werking treden.

³ In dat verband wil de Raad van State, afdeling Wetgeving, er nu reeds op wijzen dat de betrokken bepalingen vragen doen rijzen wat betreft hun overeenstemming met de grondwettelijke en internationale rechtelijke normen.

⁴ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

⁵ Zie bijv. artikel 22 van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 "waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard" (algemene groeps-vrijstellingsverordening) inzake regelingen voor starterssteun die aan zekere voorwaarden voldoen.

ne peut être admise que pour des mesures qui sont nécessaires dans le cadre de l'ajustement budgétaire en cours et qui doivent entrer en vigueur à très brève échéance.

Cette double condition n'est pas remplie en ce qui concerne le titre 2, chapitre 2, section 1re (articles 4 à 8), et chapitre 3 (articles 28 à 62) du projet. On peut certes admettre que les règles énoncées dans ces dispositions sont étroitement liées au budget 2015. Dès lors toutefois qu'il est prévu que ces dernières n'entreront en vigueur que le 1er octobre 2015 au plus tôt¹, la condition imposant qu'elles "entrent en vigueur à très brève échéance" n'est pas remplie².

La demande d'avis est par conséquent irrecevable pour les articles en question, de sorte qu'il n'est pas satisfait à l'obligation de consultation à leur égard. Un projet de loi contenant ces articles ne pourra être présenté à la Chambre des représentants qu'après avoir été valablement soumis à l'avis de la section de législation³.

*

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique⁴ et de l'accomplissement des formalités prescrites.

Formalités

Le projet comporte des règles susceptibles d'impliquer des aides d'État. En vertu de l'article 108, paragraphe 3, du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne (TFUE), les régimes d'aides d'État doivent en principe être notifiés à la Commission européenne, sauf si un régime d'exemption peut être invoqué⁵. Ainsi, une notification opérée sur le fondement de l'article 108, paragraphe 3, du TFUE pourrait éventuellement être requise pour le "Régime Diamant" (titre 4, chapitre 3, du projet).

¹ Voir les articles 8 et 61 du projet.

² Par contre, l'urgence peut être admise pour le titre 4 du projet, notamment parce que certaines parties entreront déjà en vigueur le 1er juillet 2015 et que, pour d'autres, les dispositions connexes en matière de précompte entreront en vigueur à très court terme.

³ À cet égard, le Conseil d'État, section de législation, souhaite d'emblée attirer l'attention sur le fait que les dispositions concernées soulèvent des questions quant à leur conformité aux règles constitutionnelles et aux normes de droit international.

⁴ S'agissant d'un avant-projet de loi, il y a lieu d'entendre par "fondement juridique" la conformité avec des normes supérieures.

⁵ Voir par exemple l'article 22 du règlement (UE) n° 651/2014 de la Commission du 17 juin 2014 "déclarant certaines catégories d'aides compatibles avec le marché intérieur en application des articles 107 et 108 du traité" (règlement général d'exemption par catégorie) en ce qui concerne les régimes d'aides en faveur des jeunes pousses qui remplissent certaines conditions.

Op de vraag of de in het ontwerp opgenomen maatregelen zijn aangemeld bij de Europese Commissie, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“De noodzaak tot aanmelding zal nog worden besproken binnen de regering. De regering heeft voor de tijdens het begrotingsconclaaf afgesproken bepalingen de voorkeur gegeven aan de voorbereiding van de vereiste wetteksten. Momenteel worden alle andere aspecten verder onderzocht.”

Wat meer bepaald het “Diamant Stelsel” betreft, deelde de gemachtigde het volgende mee:

“Er is nog geen formele aanmelding geschied bij de Europese Commissie aangezien de regering van oordeel is dat deze maatregel geen staatssteun uitmaakt.

Wel werd er contact opgenomen met de diensten van Directoraat Generaal Mededeling van de Europese Commissie om de maatregel te bespreken. Indien de vaststelling wordt bevestigd dat deze maatregel geen staatssteun uitmaakt, dan is er ook geen formele aanmelding vereist. De vermelding in de IF duidt er dan ook op dat een passend contact met de EU Commissie inzake de aanmelding opgenomen werd. Het eerste overleg met de EU Commissie vindt eerstdaags plaats.

De regering is van oordeel dat de maatregel geen staatssteun is omdat verschillende van de 4 cumulatieve vereisten opdat een maatregel staatssteun zou uitmaken (toepassing artikel 107 (1) EU Verdrag) niet vervuld zijn:

— De maatregel leidt niet tot een economisch voordeel voor de sector van de diamant groothandel (trading in diamant) omdat de jaarlijkse belasting op inkomsten uit de diamanthandel aanzienlijk hoger zal liggen dan wat de sector tot heden betaalt onder het ‘normale’ regime van de personen- en de vennootschapsbelasting (de huidige jaarlijkse budgettaire bijdrage wat betreft personen- en vennootschapsbelasting betaald door de diamant groothandelaars zou toenemen van ongeveer 18 miljoen euro (cijfers FOD Financiën uitgezuiverd voor de niet geviseerde handelaars in diamant (de loutere brokers, agenten zonder voorraad issues,...) en de handelaars in andere edelstenen) naar minstens 74,4 miljoen euro (cijfer berekend in een impact studie van Deloitte en door de regering weerhouden in haar budgettaire inschattingen). Ook is het gehanteerde percentage van 0,55 % hoger dan wat op heden de gemiddelde nettowinst marge is die blijkt de rekeningen van de diamant groothandelaars, die zich situeert in de ordegröote van 0,11 % tot 0,37 %. Het feit dat de maatregel leidt tot een verhoogde fiscale zekerheid en voorspelbaarheid voor de sector leidt niet tot een economisch voordeel, doch leidt ertoe dat de grote fiscale onzekerheid die een comparatief nadeel uitmaakte wordt opgelost (cfr. overwegingen inzake specificiteit).

— De maatregel leidt niet tot een voordeel dat zou gefinancierd worden door staatsmiddelen, budgettaire middelen, aangezien deze leidt tot een substantiële toename van de opbrengst van de personen- en de vennootschapsbelasting betaald op de winsten uit de diamant groothandel (zodat er een directe budgettaire opbrengst is precies wat betreft de

À la question de savoir si les mesures contenues dans le projet ont été notifiées à la Commission européenne, le délégué a répondu en ces termes:

“De noodzaak tot aanmelding zal nog worden besproken binnen de regering. De regering heeft voor de tijdens het begrotingsconclaaf afgesproken bepalingen de voorkeur gegeven aan de voorbereiding van de vereiste wetteksten. Momenteel worden alle andere aspecten verder onderzocht.”

En ce qui concerne spécifiquement le “Régime Diamant”, le délégué a déclaré ce qui suit:

“Er is nog geen formele aanmelding geschied bij de Europese Commissie aangezien de regering van oordeel is dat deze maatregel geen staatssteun uitmaakt.

Wel werd er contact opgenomen met de diensten van Directoraat Generaal Mededeling van de Europese Commissie om de maatregel te bespreken. Indien de vaststelling wordt bevestigd dat deze maatregel geen staatssteun uitmaakt, dan is er ook geen formele aanmelding vereist. De vermelding in de IF duidt er dan ook op dat een passend contact met de EU Commissie inzake de aanmelding opgenomen werd. Het eerste overleg met de EU Commissie vindt eerstdaags plaats.

De regering is van oordeel dat de maatregel geen staatssteun is omdat verschillende van de 4 cumulatieve vereisten opdat een maatregel staatssteun zou uitmaken (toepassing artikel 107 (1) EU Verdrag) niet vervuld zijn:

— De maatregel leidt niet tot een economisch voordeel voor de sector van de diamant groothandel (trading in diamant) omdat de jaarlijkse belasting op inkomsten uit de diamanthandel aanzienlijk hoger zal liggen dan wat de sector tot heden betaalt onder het ‘normale’ regime van de personen- en de vennootschapsbelasting (de huidige jaarlijkse budgettaire bijdrage wat betreft personen- en vennootschapsbelasting betaald door de diamant groothandelaars zou toenemen van ongeveer 18 miljoen euro (cijfers FOD Financiën uitgezuiverd voor de niet geviseerde handelaars in diamant (de loutere brokers, agenten zonder voorraad issues,...) en de handelaars in andere edelstenen) naar minstens 74,4 miljoen euro (cijfer berekend in een impact studie van Deloitte en door de regering weerhouden in haar budgettaire inschattingen). Ook is het gehanteerde percentage van 0,55 % hoger dan wat op heden de gemiddelde nettowinst marge is die blijkt de rekeningen van de diamant groothandelaars, die zich situeert in de ordegröote van 0,11 % tot 0,37 %. Het feit dat de maatregel leidt tot een verhoogde fiscale zekerheid en voorspelbaarheid voor de sector leidt niet tot een economisch voordeel, doch leidt ertoe dat de grote fiscale onzekerheid die een comparatief nadeel uitmaakte wordt opgelost (cfr. overwegingen inzake specificiteit).

— De maatregel leidt niet tot een voordeel dat zou gefinancierd worden door staatsmiddelen, budgettaire middelen, aangezien deze leidt tot een substantiële toename van de opbrengst van de personen- en de vennootschapsbelasting betaald op de winsten uit de diamant groothandel (zodat er een directe budgettaire opbrengst is precies wat betreft de

heffingen in het kader waarvan de maatregel wordt genomen). Deze vaststelling alleen al sluit uit dat deze maatregel staatssteun zou uitmaken.

— De maatregel heeft geen invloed op de mededinging en de handel tussen lidstaten aangezien er in geen enkele andere EU lidstaat een diamant groothandelscentrum aanwezig is (sedert het vertrek van De Beers uit Londen naar Botswana), en gezien het bijzonder grote belang van het centrum in Antwerpen het ontstaan van een tweede vergelijkbaar centrum in de Europese Unie niet realistisch is.

— De maatregel is weliswaar sectorgericht doch creëert geen discriminatie en dus geen selectieve behandeling van bepaalde ondernemingen ten opzichte van andere ondernemingen die zich juridisch of feitelijk in een vergelijkbare situatie bevinden. Er zijn eenvoudigweg buiten de sector van de diamantgroothandel geen ondernemingen voor wie zich dezelfde controlemoeilijkheden, en dus fiscale onzekerheid, in dezelfde of vergelijkbare mate stellen (zie de toelichting bij de zeer bijzondere issues verbonden aan (i) voorraadopvolging -niet alleen omdat het onnavolgbaar is welke geslepen diamant voortkomt van welke ruwe diamant, doch ook doordat goederen met individuele waarde en onderlinge verschillen *de facto* als bulkgoederen moeten opgevolgd worden – en (ii) voorraadwaardering – feitelijke onmogelijkheid tot objectieve waardering van zowel individuele diamanten (geen spot prijzen) als van loten of pakketten aan diamanten (sorteren en her-sorteren leidt tot waardeverschillen). Daarenboven is de toepassing van de maatregel beperkt tot deze ondernemingen voor welke deze moeilijkheden zich concreet en specifiek stellen (commissionairs en brokers die niet uit eigen voorraad verkopen worden uitgesloten), en is hij van toepassing voor alle ondernemingen waar deze zich stellen (zowel personen- als vennootschapsbelasting).

Het is evenwel voor twijfel vatbaar of het “Diamant Stelsel” kan ontsnappen aan de kwalificatie van staatssteunregeling. De stelling dat het stelsel de diamantsector geen economisch voordeel biedt, is niet zonder meer aan te nemen. Zo merkt de Inspecteur van Financiën op dat de studie van Deloitte (waarnaar de uitleg van de gemachtigde verwijst) “geen antwoord geeft op de vraag of een belasting van 0.55 % op de omzet een correct % is in vergelijking met het gemene inkomensbelastingstelsel”. De vraag of het om een met staatsmiddelen gefinancierd voordeel gaat en of er van een discriminatie gegeug kan worden gemaakt, hangt hiermee samen. Gesteld dat de opbrengst van het stelsel lager is dan dat van het gemene inkomstenbelastingstelsel, dan leidt dat tot de conclusie dat de Staat wel degelijk instaat voor de steun, doordat minder belastingen worden geheven dan normaal voorzien.⁶ Dat de maatregel geen invloed zal hebben op de mededinging en de intra-communautaire handel, kan evenzeer in twijfel worden getrokken: het is niet omdat er op dit ogenblik geen ander groothandelscentrum voor diamant in de Europese Unie

⁶ Een maatregel waarbij de overheid aan bepaalde ondernemingen een gunstige fiscale behandeling verleent die, hoewel in dat kader geen staatsmiddelen worden overgedragen, de financiële situatie van de begünstigden verbetert ten opzichte van de andere belastingplichtigen, is derhalve als een steunmaatregel van de staat in de zin van artikel 107, lid 1, van het VWEU aan te merken (HvJ 18 juli 2013, C-6/12, P Oy, punt 18).

heffingen in het kader waarvan de maatregel wordt genomen). Deze vaststelling alleen al sluit uit dat deze maatregel staatssteun zou uitmaken.

— De maatregel heeft geen invloed op de mededinging en de handel tussen lidstaten aangezien er in geen enkele andere EU lidstaat een diamant groothandelscentrum aanwezig is (sedert het vertrek van De Beers uit Londen naar Botswana), en gezien het bijzonder grote belang van het centrum in Antwerpen het ontstaan van een tweede vergelijkbaar centrum in de Europese Unie niet realistisch is.

— De maatregel is weliswaar sectorgericht doch creëert geen discriminatie en dus geen selectieve behandeling van bepaalde ondernemingen ten opzichte van andere ondernemingen die zich juridisch of feitelijk in een vergelijkbare situatie bevinden. Er zijn eenvoudigweg buiten de sector van de diamantgroothandel geen ondernemingen voor wie zich dezelfde controlemoeilijkheden, en dus fiscale onzekerheid, in dezelfde of vergelijkbare mate stellen (zie de toelichting bij de zeer bijzondere issues verbonden aan (i) voorraadopvolging – niet alleen omdat het onnavolgbaar is welke geslepen diamant voortkomt van welke ruwe diamant, doch ook doordat goederen met individuele waarde en onderlinge verschillen *de facto* als bulkgoederen moeten opgevolgd worden – en (ii) voorraadwaardering – feitlijke onmogelijkheid tot objectieve waardering van zowel individuele diamanten (geen spot prijzen) als van loten of pakketten aan diamanten (sorteren en her-sorteren leidt tot waardeverschillen)). Daarenboven is de toepassing van de maatregel beperkt tot deze ondernemingen voor welke deze moeilijkheden zich concreet en specifiek stellen (commissionairs en brokers die niet uit eigen voorraad verkopen worden uitgesloten), en is hij van toepassing voor alle ondernemingen waar deze zich stellen (zowel personen- als vennootschapsbelasting).

Il est toutefois permis de douter que le “Régime Diamant” puisse se soustraire à la qualification de régime d'aides d'État. On ne peut admettre purement et simplement la thèse selon laquelle il ne serait accordé aucun avantage au secteur du diamant. C'est ainsi que l'Inspecteur des Finances note que l'étude de Deloitte (à laquelle le délégué fait référence dans ses commentaires) ne répond pas à la question de savoir si une taxe de 0.55 % sur le chiffre d'affaires constitue un pourcentage correct par rapport au régime commun d'imposition sur les revenus. La question de savoir s'il s'agit d'un avantage financé par des ressources publiques ou d'une discrimination est connexe à la première question. À supposer que le produit du régime soit inférieur à celui du régime commun d'imposition sur les revenus, force serait alors d'en conclure que l'État octroie effectivement une aide en ce qu'il serait perçu moins d'impôts qu'il n'est normalement prévu⁶. Il n'est pas non plus du tout certain que la mesure soit sans incidence sur la concurrence et le commerce intracommunautaire: ce n'est pas parce qu'il n'existe pas actuellement, dans l'Union

⁶ Une mesure par laquelle les autorités publiques accordent à certaines entreprises un traitement fiscal avantageux qui, bien que ne comportant pas un transfert de ressources d'État, place les bénéficiaires dans une situation financière plus favorable que les autres contribuables constitue une aide d'État au sens de l'article 107, paragraphe 1, TFUE (C.J.U.E. 18 juillet 2013, C-6/12, P Oy, point 18).

aanwezig is dat er geen impact kan zijn op de mededinging of de intra-communautaire handel.

Rekening houdend met de twijfel over de mogelijke kwalificatie van de in het ontwerp opgenomen maatregelen als staatssteun in de zin van artikel 107, lid 1, van het VWEU, doen de stellers van het ontwerp er inderdaad goed aan om het ontwerp nog eens grondig te onderzoeken, en dit het best in samenspraak met de bevoegde diensten van de Europese Commissie. Mocht na het voormeld onderzoek nog twijfel blijven bestaan over de mogelijke kwalificatie van de maatregelen als staatssteun, dan wordt de adviesaanvrager aangeraden om in elk geval een aanmelding te doen van het ontwerp in het kader van de Europese staatssteunregeling, waarna het aan de Europese Commissie zal zijn om hieromtrent formeel standpunt in te nemen.

Bij een onterechte niet-aanmelding, dreigt immers een draconische sanctie. Niet-aangemelde staatssteun is immers *per se* onwettig (zelfs indien ze verenigbaar verklaard zou kunnen worden indien ze correct werd aangemeld),⁷ en die onwettigheid moet door elke rechter, desnoods ambtshalve, worden opgeworpen,⁸ zonder dat de begunstigden van de steunregeling zich op een gewekt vertrouwen kunnen berroepen om zich tegen de terugbetaling van de steun (met interest) te verzetten.⁹ De nationale rechter – in België ook het Grondwettelijk Hof^{–10} is bevoegd om vast te stellen of een maatregel als nieuwe staatssteun moet worden aangemerkt en of, indien dat het geval is, die maatregel bij de Commissie moet worden aangemeld alvorens tot uitvoering te worden gebracht.¹¹

Het Hof van Justitie heeft de taak van de nationale rechter bij de schending van artikel 108 van het VWEU immers als volgt omschreven:

“27 De toepassing van de toezichtregeling voor staatssteun is een taak van de Commissie én van de nationale rechterlijke instanties, waarbij zij aanvullende en onderscheiden taken vervullen (zie in die zin arresten van 11 juli 1996, SFEI e.a., C-39/94, Jurispr. blz. I-3547, punt 41; 21 oktober 2003, van Calster e.a., C-261/01 en C-262/01, Jurispr. blz. I-12249, punt 74, en 5 oktober 2006, *Transalpine Ölleitung in Österreich*, C-368/04, Jurispr. blz. I-9957, punten 36 en 37).

28 Terwijl de beoordeling van de verenigbaarheid van steunmaatregelen met de gemeenschappelijke markt onder de exclusieve bevoegdheid van de Commissie valt, die daarbij

⁷ HvJ 8 december 2011, C-275/10, *Residex Capital IV*, punt 28, met verwijzing naar arresten van 21 november 1991, C-354/90, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, punt 17, en 27 oktober 2005, C-266/04-C-270/04, C-276/04 en C-321/04-C-325/04, *Distribution Casino France* e.a., punt 30.

⁸ HvJ 18 juli 2007, C-119/05, *Lucchini*, punt 61.

⁹ HvJ 20 maart 1997, C-24/95, *Alcan*. Zie ook: N. De Vos, “De rol van het Europese en het Belgische vertrouwensbeginsel bij de terugvordering van Europese subsidies en staatssteun”, *RW* 2012-13, p. 130-131, nrs. 26 en 30.

¹⁰ GwH 7 november 2013, nr. 145/2013, B.2.2.

¹¹ GwH 6 april 2011, nr. 50/2011, B.12.3.1 tot B.12.3.4.

europeenne, d'autre centre pour le commerce de gros du diamant qu'il n'y aurait pas d'incidence sur la concurrence ou le commerce intracommunautaire.

Compte tenu des incertitudes quant à la qualification éventuelle des mesures contenues dans le projet comme aides d'État au sens de l'article 107, paragraphe 1, du TFUE, mieux vaudrait effectivement que les auteurs du projet réexaminent le projet en profondeur, et ce en concertation avec les services compétents de la Commission européenne. Si des incertitudes subsistent à l'issue de l'examen précité, il est recommandé qu'en tout état de cause le demandeur d'avis notifie le projet dans le cadre du régime européen des aides d'État, après quoi il appartiendra à la Commission européenne de prendre formellement position.

Le risque d'une sanction draconienne en cas de défaut de notification injustifiée est bel et bien réel. En effet, une aide d'État non notifiée est tout à fait illégale (même si elle pourrait être déclarée compatible si elle était correctement notifiée)⁷, et cette illégalité doit être soulevée, au besoin d'office, par chaque juge⁸, sans que les bénéficiaires de l'aide puissent se prévaloir de la confiance suscitée pour s'opposer à son remboursement (avec intérêts)⁹. Le juge national – en Belgique également la Cour constitutionnelle¹⁰ – est compétent pour établir si une mesure doit être qualifiée d'aide d'État nouvelle et si, dans l'affirmative, celle-ci devait être notifiée à la Commission avant d'être mise à exécution¹¹.

En effet, la Cour de Justice a défini la mission des juridictions nationales en cas de violation de l'article 108 du TFUE comme suit:

“27 La mise en œuvre de ce système de contrôle incombe, d'une part, à la Commission et, d'autre part, aux juridictions nationales, leurs rôles respectifs étant complémentaires mais distincts (voir, en ce sens, arrêts du 11 juillet 1996, SFEI e.a., C-39/94, Rec. p. I-3547, point 41; du 21 octobre 2003, van Calster e.a., C-261/01 et C-262/01, Rec. p. I-12249, point 74, ainsi que du 5 octobre 2006, *Transalpine Ölleitung in Österreich*, C-368/04, Rec. p. I-9957, points 36 et 37).

28 Tandis que l'appréciation de la compatibilité de mesures d'aide avec le marché intérieur relève de la compétence exclusive de la Commission, agissant sous le contrôle des

⁷ C.J.U.E., 8 décembre 2011, C-275/10, *Residex Capital IV*, point 28, avec référence à des arrêts du 21 novembre 1991, C-354/90, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, point 17, et du 27 octobre 2005, C-266/04-C-270/04, C-276/04 et C-321/04-C-325/04, *Distribution Casino France* e.a., point 30.

⁸ C.J.U.E., 18 juillet 2007, C-119/05, *Lucchini*, point 61.

⁹ C.J.U.E., 20 mars 1997, C-24/95, *Alcan*. Voir également: N. De Vos, “De rol van het Europese en het Belgische vertrouwensbeginsel bij de terugvordering van Europese subsidies en staatssteun”, *RW* 2012-13, pp. 130-131, nrs. 26 et 30.

¹⁰ C.C., 7 novembre 2013, n° 145/2013, B.2.2.

¹¹ C.C., 6 avril 2011, n° 50/2011, B.12.3.1 à B.12.3.4.

onder toezicht staat van de rechters van de Unie, zien de nationale rechterlijke instanties toe – totdat de Commissie haar eindbeslissing heeft vastgesteld – op de vrijwaring van de rechten van de justitiabelen in geval van een eventuele schending door de overheidsinstanties van het verbod waarin artikel 108, lid 3, VWEU voorziet (zie in die zin reeds aangehaalde arresten *Van Calster e.a.*, punt 75, en *Transalpine Ölleitung in Österreich*, punt 38).

29 Het optreden van de nationale rechterlijke instanties berust op de rechtstreekse werking van het bij artikel 108, lid 3, laatste volzin, VWEU gestelde verbod op de tenuitvoerlegging van voorgenomen steunmaatregelen. Het Hof heeft in dit verband gepreciseerd dat de rechtstreekse werking van het in dit artikel neergelegde verbod tot tenuitvoerlegging zich uitstrekkt tot iedere steunmaatregel die zonder kennisgeving tot uitvoering is gebracht (arrest *Lorenz*, reeds aangehaald, punt 8; arrest van 21 november 1991, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires en Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, hierna: „*arrest FNCE*”, C-354/90, Jurispr. blz. I-5505, punt 11, alsook arrest *SFEI e.a.*, reeds aangehaald, punt 39).

30 De nationale rechterlijke instanties dienen de justitiabelen te waarborgen dat overeenkomstig hun nationale recht alle consequenties uit een schending van artikel 108, lid 3, laatste volzin, VWEU zullen worden getrokken, zowel wat de geldigheid van handelingen tot uitvoering van de betrokken steunmaatregelen betreft, als wat de terugvordering van in strijd met deze bepaling of met eventuele voorlopige maatregelen verleende financiële steun betreft (reeds aangehaalde arresten *FNCE*, punt 12, en *SFEI e.a.*, punt 40).

31 De taak van de nationale rechter bestaat er dan ook in maatregelen op te leggen die de onwettigheid van de uitvoering van steunmaatregelen kunnen opheffen, zodat de ontvanger niet vrijelijk kan blijven beschikken over de steun in de periode dieresteert tot de beschikking van de Commissie (arrest van 11 maart 2010, *CELF en ministre de la Culture et de la Communication*, C-1/09, Jurispr. blz. I-2099, punt 30).¹²

Ten slotte dient er nog op te worden gewezen dat ingeval de Europese Commissie meent dat de voorgenomen invoering van steunmaatregelen onverenigbaar is met de interne markt, zij onverwijld de in artikel 108, lid 2, van het VWEU bedoelde procedure dient aan te vatten, en de lidstaat de maatregelen niet tot uitvoering kan brengen voordat die procedure tot een eindbeslissing heeft geleid (artikel 108, lid 3, van het VWEU). In dat licht zou de automatische inwerkingtreding “vanaf aanslagjaar 2016” (artikel 107, eerste lid, van het ontwerp) problematisch kunnen zijn.

juridictions de l’Union, les juridictions nationales veillent à la sauvegarde, jusqu’à la décision finale de la Commission, des droits des justiciables face à une méconnaissance éventuelle, par les autorités étatiques, de l’interdiction visée à l’article 108, paragraphe 3, TFUE (voir, en ce sens, arrêts précités de *Calster e.a.*, point 75, ainsi que *Transalpine Ölleitung in Österreich*, point 38).

29 L’intervention des juridictions nationales résulte de l’effet direct reconnu à l’interdiction de mise à exécution des projets d’aide édictée à l’article 108, paragraphe 3, dernière phrase, TFUE. À cet égard, la Cour a précisé que le caractère immédiatement applicable de l’interdiction de mise à exécution visée à cette disposition s’étend à toute aide qui aurait été mise à exécution sans être notifiée (arrêts *Lorenz*, précité, point 8; du 21 novembre 1991, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, ci-après l’“*arrêt FNCE*”, C-354/90, Rec. p. I-5505, point 11, ainsi que *SFEI e.a.*, précité, point 39).

30 Les juridictions nationales doivent garantir aux justiciables que toutes les conséquences d’une violation de l’article 108, paragraphe 3, dernière phrase, TFUE en seront tirées, conformément à leur droit national, en ce qui concerne tant la validité des actes d’exécution que le recouvrement des soutiens financiers accordés au mépris de cette disposition ou d’éventuelles mesures provisoires (arrêts précités *FNCE*, point 12, ainsi que *SFEI e.a.*, point 40).

31 L’objet de la mission des juridictions nationales est, par conséquent, d’adopter les mesures propres à remédier à l’illégalité de la mise à exécution des aides, afin que le bénéficiaire ne conserve pas la libre disposition de celles-ci pour le temps restant à courir jusqu’à la décision de la Commission (arrêt du 11 mars 2010, *CELF et ministre de la Culture et de la Communication*, C-1/09, Rec. p. I-2099, point 30)¹².

Enfin, on notera encore que si la Commission européenne estime que l’instauration envisagée de mesures d’aide n’est pas compatible avec le marché intérieur, elle est tenue d’ouvrir sans délai la procédure prévue à l’article 108, paragraphe 2, du TFUE et l’État membre intéressé ne pourra mettre à exécution les mesures projetées, avant que cette procédure ait abouti à une décision finale (article 108, paragraphe 3, du TFUE). Vue sous cet angle, l’entrée en vigueur automatique “à partir de l’exercice d’imposition 2016” (article 107, alinéa 1er, du projet) pourrait poser problème.

¹² HvJ 21 novembre 2013, C-284/12, *Deutsche Lufthansa*, punten 27-31.

¹² C.J.U.E., 21 novembre 2013, C-284/12, *Deutsche Lufthansa*, points 27-31.

Onderzoek van de tekst

TITEL 1 – ALGEMENE BEPALING

Bij deze titel zijn geen opmerkingen te maken.

TITEL 2 – SOCIALE ZAKEN

Hoofdstuk 1 – Wijzigingen aan de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 2 – Strijd tegen de sociale fraude

Afdeling 1 – Energiegegevens systematisch doorzenden van nutsbedrijven en distributienetbeheerders naar KSZ, met oog op datamining

Rekening houdend met de opmerking betreffende de ontvankelijkheid van de adviesaanvraag, worden de artikelen 4 tot 8 van het ontwerp niet onderzocht.

Afdeling 2 – Aanwezigheidsregistratie in de vleessector

Algemene opmerking

De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of de begrippen “tewerkgestelden” (Fr.: “travailleurs”) en “werkennemers” (Fr.: “travailleurs salariés”) doorheen de ontworpen regeling op een consequente wijze worden gebruikt. Zo wordt bijvoorbeeld in de artikelen 11, § 2, eerste lid, 3°, en 15, derde lid, 1°, van het ontwerp in de Nederlandse tekst het begrip “werkennemers” gebruikt terwijl “tewerkgestelden” worden bedoeld. In artikel 14, § 2, eerste lid, van het ontwerp wordt in de Franse tekst het begrip “travailleurs” gebruikt en worden enkel “travailleurs salariés” bedoeld.

Artikel 20

Aangezien in het Sociaal Strafwetboek het begrip “tewerkgestelde” niet wordt gedefinieerd, verdient het aanbeveling om in het ontworpen artikel 137/2 ervan uitdrukkelijk te verwijzen naar de tewerkgestelde bedoeld in artikel 10, 1°, van het ontwerp.

Afdeling 3 – Bestrijding domiciliefraude

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Examen du texte

TITRE 1er – DISPOSITION GÉNÉRALE

Ce titre n'appelle aucune observation.

TITRE 2 – AFFAIRES SOCIALES

Chapitre 1er – Modifications apportées à la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

Chapitre 2 – Lutte contre la fraude

Section 1re – Transmettre systématiquement les données énergétiques des sociétés de distribution et des gestionnaires de réseaux de distribution vers la BCSS, en vue du datamining

Compte tenu de l'observation relative à la recevabilité de la demande d'avis, les articles 4 à 8 du projet ne sont pas examinés.

Section 2 – Enregistrement des présences dans le secteur de la viande

Observation générale

Les auteurs du projet vérifieront si les notions de “travailleurs” (NL: “tewerkgestelden”) et de “travailleurs salariés” (NL: “werkennemers”) sont utilisées de manière cohérente dans l’ensemble de la réglementation en projet. C'est ainsi, par exemple, que dans le texte néerlandais des articles 11, § 2, alinéa 1er, 3°, et 15, alinéa 3, 1°, du projet, on utilise le terme “werkennemers” alors que l'on vise les “tewerkgestelden”. Dans le texte français de l'article 14, § 2, alinéa 1er, du projet, on emploie le terme “travailleurs”, alors que sont uniquement visés les “travailleurs salariés”.

Article 20

Étant donné que le Code pénal social ne définit pas la notion de “travailleur”, il est recommandé, à l'article 137/2 de ce Code, de faire expressément référence au travailleur visé à l'article 10, 1°, du projet.

Section 3 – Lutte contre la fraude domicile

Cette section n'appelle aucune observation.

Afdeling 4 – Subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid RSZ en fiscus uitbreiden van de hoofdaannemer tot de opdrachtgever

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 5 – Administratieve geldboetes voor fictieve aansluitingen als zelfstandigen verdubbelen

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

Afdeling 6 – Schorsing van uitkeringen voor gedetineerden – Wijziging van de wet betreffende verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

Artikel 26

1. In de commentaar bij het artikel wordt het volgende aangegeven:

“De voorgestelde wijziging van artikel 105 van de gecoördineerde wet beoogt om de betaling van de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen te schorsen gedurende een periode van hechtenis of gevangenzetting. De ontwerpbeperking machtigt de Koning om te bepalen onder welke voorwaarden de schorsing plaatsvindt. Er bestaan namelijk situaties waarin de gerechtigde nog altijd moet worden beschouwd als gedetineerde, zelfs al bevindt hij zich buiten de gevangenis. Dit is in het bijzonder het geval voor de penitentiaire verloven, het elektronisch toezicht, de uitgaansvergunning, het stelsel van halve vrijheid of de beperkte detentie. Het past om de schorsing van de betaling van de uitkeringen te beperken tot louter de situaties waarin de overheid (de FOD Justitie) tussenkomt in de onderhoudskosten van de gedetineerde. Het koninklijk besluit dat in uitvoering van de wettelijke ontwerpbeperking zal worden genomen, zal tot doel hebben op precies te bepalen in welke situaties de toekenning van de prestaties al dan niet zal worden geschorst.”

Zoals artikel 105 van de wet ‘betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994’, thans is geretegeld, wordt de Koning daarbij belast te bepalen “onder welke voorwaarden en in welke mate de uitkeringen toegekend worden, wanneer de gerechtigde die geen personen ten laste heeft in de zin van artikel 93, laatste lid, in een periode van voorlopige hechtenis of vrijheidsberoving verkeerd”.

Artikel 233 van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 ‘tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994’, luidt als volgt:

“De gerechtigde die geen personen ten laste heeft en die verkeert in een periode van voorlopige hechtenis of vrijheidsberoving, heeft recht op een uitkering beperkt tot de helft.

De volledige uitkering wordt evenwel toegekend aan de gerechtigde bedoeld in het vorige lid, vanaf de eerste dag

Section 4 – Étendre la responsabilité solidaire subsidiaire ONSS et fisc de l’entrepreneur principal au maître d’ouvrage

Cette section n’appelle aucune observation.

Section 5 – Doubler amendes administratives pour affiliations fictives en tant qu’indépendants

Cette section n’appelle aucune observation.

Section 6 – Suspension des allocations pour détenus – Modification de la loi relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994

Article 26

1. Selon le commentaire de l’article,

“La modification proposée à l’article 105 de la loi coordonnée vise à suspendre le paiement des indemnités d’incapacité de travail pendant une période de détention ou d’incarcération. La disposition en projet habilite le Roi à déterminer les conditions dans lesquelles la suspension a lieu. Il existe, en effet, des situations dans lesquelles le titulaire doit toujours être considéré comme détenu même s’il se trouve en dehors de la prison. C’est le cas notamment pour les congés pénitentiaires, la surveillance électronique, la permission de sortie, le régime de semi-liberté ou de détention limitée. Il convient de limiter la suspension du paiement des indemnités aux seules situations dans lesquelles les pouvoirs publics (le SPF Justice) interviennent dans les frais d’entretien du détenu. L’arrêté royal qui sera pris en exécution de la disposition légale en projet aura pour objet précisément de déterminer dans quelles situations l’octroi des prestations sera ou non suspendu”.

Dans sa version actuelle, l’article 105 de la loi ‘relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994’, charge le Roi de déterminer “dans quelles conditions et dans quelle mesure les indemnités sont accordées, lorsque le titulaire qui n’a pas de personne à charge au sens de l’article 93, dernier alinéa, se trouve dans une période de détention préventive ou de privation de liberté”.

L’article 233 de l’arrêté royal du 3 juillet 1996 ‘portant exécution de la loi relative à l’assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994’, dispose:

“Le titulaire qui n’a pas de personne à charge et qui se trouve dans une période de détention préventive ou de privation de liberté, a droit à une indemnité réduite de moitié.

L’indemnité non réduite est toutefois accordée au titulaire visé à l’alinéa précédent, dès le premier jour de la libération

van de voorwaardelijke invrijheidsstelling of van de voorlopige invrijheidsstelling en, wanneer hij de toelating heeft gekomen om de instelling te verlaten voor een ononderbroken periode van ten minste zeven dagen, vanaf de eerste dag van deze periode.”

Blijkbaar is het dus de bedoeling van de steller van het voorontwerp de thans geldende regeling om te keren. Tot op heden blijft de persoon die van zijn vrijheid is beroofd immers in principe zijn uitkeringen ontvangen, zij het volgens de door de Koning vastgestelde voorwaarden en nadere regels.

De ontworpen tekst heeft tot gevolg dat de Koning de mogelijkheid krijgt het recht op uitkeringen van personen die van hun vrijheid zijn beroofd te schorsen zonder dat aan die machting de garantie wordt gekoppeld dat, zoals in de huidige tekst van artikel 105, die uitkeringen behouden blijven wanneer de gerechtigde minstens één persoon ten laste heeft in de zin van artikel 93, laatste lid, van de wet ‘betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994’.

De steller van het voorontwerp moet in staat zijn een dergelijke wijziging te verantwoorden in het licht van artikel 23 van de Grondwet¹³.

Hoofdstuk 3 – Nieuw beleid – HORECA

Rekening houdend met de opmerking betreffende de ontvankelijkheid van de adviesaanvraag, worden de artikelen 28 tot 62 van het ontwerp niet onderzocht.

Hoofdstuk 4 – Financiering

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 5 – Verlenging van de innovatiepremies

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk 6 – Wijzigingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970

Aangezien de inwerkingtreding van de artikelen 69 en 70 van het ontwerp samenhangt met de inwerkingtreding van respectievelijk artikel 9 en artikel 10 van de wet van 23 april 2015 ‘tot verbetering van de werkgelegenheid’, dient aan de afdelingen 1 en 2 van hoofdstuk 6 telkens een artikel te worden toegevoegd waarin wordt bepaald dat artikel 69 en artikel 70 van het ontwerp op dezelfde datum in werking treden als respectievelijk artikel 9 en artikel 10 van de wet van 23 april 2015.

¹³ Zie ook de artikelen 6 en 9, § 1, van de ‘basiswet’ van 12 januari 2005 ‘betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden’.

conditionnelle ou de la mise en liberté provisoire et, lorsqu'il a obtenu l'autorisation de quitter l'établissement pour une période ininterrompue d'au moins sept jours, dès le premier jour de cette période”.

Il apparaît donc que la volonté de l'auteur de l'avant-projet est de renverser le principe valant actuellement. Jusqu'à présent en effet, en principe, la personne privée de liberté continue à percevoir des indemnités, mais selon les conditions et modalités fixées par le Roi.

Le texte en projet a pour effet de permettre au Roi de suspendre le droit aux indemnités des personnes privées de liberté sans assortir cette habilitation de la garantie selon laquelle, comme dans le texte actuel de l'article 105, ces indemnités seraient maintenues lorsque le titulaire a au moins une personne à charge au sens de l'article 93, dernier alinéa, de la loi ‘relative à l’assurance soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994’.

L'auteur de l'avant-projet doit être en mesure de justifier une telle modification au regard de l'article 23 de la Constitution¹³.

Chapitre 3 – Politique nouvelle – HORECA

Compte tenu de l'observation concernant la recevabilité de la demande d'avis, les articles 28 à 62 du projet ne sont pas examinés.

Chapitre 4 – Financement

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

Chapitre 5 – Prolongation des primes d’innovation

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

Chapitre 6 – Modifications à la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et aux lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970

Dès lors que l'entrée en vigueur des articles 69 et 70 du projet coïncide avec l'entrée en vigueur de, respectivement, l'article 9 et l'article 10 de la loi du 23 avril 2015 ‘concernant la promotion de l'emploi’, on ajoutera chaque fois aux sections 1re et 2 du chapitre 6 un article disposant que l'article 69 et l'article 70 du projet entrent en vigueur à la même date que, respectivement, l'article 9 et l'article 10 de la loi du 23 avril 2015.

¹³ Voir aussi les articles 6 et 9, § 1er, de la loi ‘de principes’ du 12 janvier 2005 ‘concernant l’administration pénitentiaires ainsi que le statut juridique des détenus’.

Hoofdstuk 7 – Werkbonus

Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

TITEL 3 – WERK

Enig hoofdstuk – Wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekraftigd door de wet van 30 maart 1994 houdende sociale bepalingen

Artikel 73 van het ontwerp beoogt in het koninklijk besluit van 24 december 1993 ‘ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van ‘s lands concurrentievermogen’ een nieuw artikel 1bis in te voegen, dat ertoe strekt titel I van dat besluit, “Matiging van lonen en wedden”, ook van toepassing te maken op “de sociaal verzekeren, zoals bedoeld in artikel 1 (lees: 2), eerste lid, 7°, van de wet van 11 april 1995 tot invoering van het ‘handvest’ van de sociaal verzekerde”.

In de memorie van toelichting wordt er op gewezen dat “de indexsprong eveneens van toepassing is op de sociale uitkeringen”, en dat artikel 73 als doel heeft om “te antwoorden op de opmerking van de Raad van State in zijn advies 57 195/1 van 11 maart 2015 [over een voorontwerp van wet ‘tot verbetering van de werkgelegenheid’]¹⁴, volgens hetwelk de sociale uitkeringen niet zouden geviseerd worden met het voorgelegde ontwerp”.

In dat verband dient vooreerst te worden vastgesteld dat artikel 3bis van het koninklijk besluit van 24 december 1993, zoals ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 23 april 2015 ‘tot verbetering van de werkgelegenheid’, uitdrukkelijk melding maakt van “sociale uitkeringen”, wat niet het geval was in het voorontwerp van wet waarover het voornoemd advies 57 195/1 is gegeven. Vraag is dan ook of het ontworpen artikel 1bis wel nodig is in het licht van de strekking die er in de memorie van toelichting wordt aan gegeven.

In zoverre de ontworpen bepaling ertoe zou strekken om de toepassing van de indexsprong op de sociale uitkeringen af te bakenen, door een expliciete verwijzing op te nemen naar de sociaal verzekeren bedoeld in artikel 2, eerste lid, 7°, van de wet van 11 april 1995, dient eraan te worden herinnerd dat de Raad van State, afdeling Wetgeving, in advies 57 195/1¹⁵ alsook in advies 57 332/1/VR van 3 april 2015 over amendementen op het ontwerp van wet ‘tot verbetering van de werkgelegenheid’¹⁶, uitdrukkelijk heeft gesteld dat de federale overheid op grond van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ beschikt over een algemene bevoegdheid om het “prijs- en inkomensbeleid” op een algemene en uniforme wijze te regelen, dat die algemene bevoegdheid ook inhoudt dat de federale overheid op algemene wijze de sociale uitkeringen kan uitsluiten van het toepassingsgebied van de indexsprong, maar dat het specifiek uitzonderen van

¹⁴ Parl.St. Kamer 2014-15, nr. 960/1.

¹⁵ Zie vorige voetnoot.

¹⁶ Parl.St. Kamer 2014-15, nr. 960/9.

Chapitre 7 – Bonus à l'emploi

Ce chapitre n'appelle aucune observation.

TITRE 3 – EMPLOI

Chapitre unique – Modification de l'arrêté royal du 24 décembre 1993 portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, confirmé par la loi du 30 mars 1994 portant des dispositions sociales

L’article 73 du projet vise à insérer dans l’arrêté royal du 24 décembre 1993 ‘portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays’ un article 1^{er bis} nouveau visant à rendre le titre I de cet arrêté, “Modération des salaires et traitements”, également applicable “aux assurés sociaux, visé[s] à l’article 1^{er}(lire: 2), alinéa 1er, 7°, de la loi du 11 avril 1995 visant à instituer “la charte” de l’assuré social”.

Il est souligné dans l’exposé des motifs que “le saut d’index s’applique également aux allocations sociales”, et que l’article 73 a pour objectif “de répondre à la remarque émise par le Conseil d’État dans son avis 57 195/1 du 11 mars 2015 [sur un avant-projet de loi ‘concernant la promotion de l’emploi’]¹⁴, selon laquelle les allocations sociales ne seraient pas visées par le projet soumis”.

À cet égard, force est tout d’abord de constater que l’article 3bis de l’arrêté royal du 24 décembre 1993, inséré par l’article 2 de la loi du 23 avril 2015 ‘concernant la promotion de l’emploi’, mentionne expressément les “allocations sociales”, ce qui n’était pas le cas dans l’avant-projet de loi ayant fait l’objet de l’avis 57 195/1 précité. La question se pose dès lors de savoir si l’article 1^{er bis}, en projet, est bien nécessaire compte tenu de la portée qui lui est attribuée dans l’exposé des motifs.

Dans la mesure où la disposition en projet aurait pour objet de circonscrire l’application du saut d’index aux allocations sociales en faisant explicitement référence aux assurés sociaux visés à l’article 2, alinéa 1er, 7°, de la loi du 11 avril 1995, il convient de rappeler que le Conseil d’État, section de législation, a expressément souligné dans l’avis 57 195/1¹⁵ ainsi que dans l’avis 57 332/1/VR du 3 avril 2015 sur des amendements au projet de loi ‘concernant la promotion de l’emploi’¹⁶, qu’en vertu de l’article 6, § 1er, VI, alinéa 5, 3de, de la loi spéciale du 8 août 1980 ‘de réformes institutionnelles’, l’autorité fédérale dispose d’un pouvoir général pour régler d’une manière générale et uniforme la “politique des prix et des revenus”, que ce pouvoir général implique également que l’autorité fédérale peut exclure d’une manière générale les allocations sociales du champ d’application du saut d’index, mais que l’exclusion spécifique de formes bien précises d’allocations sociales sort du cadre du règlement général des

¹⁴ Doc. parl. Chambre 2014-15, n° 960/1.

¹⁵ Voir note de bas de page précédente.

¹⁶ Doc. parl. Chambre 2014-15, n° 960/9.

welbepaalde vormen van sociale uitkeringen het kader van het op algemene wijze regelen van de inkomens, en derhalve de federale bevoegdheid, te buiten gaat. De afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft binnen de termijn die haar is toegemeten om het voorliggende ontwerp te onderzoeken, niet kunnen nagaan of door het opnemen van een verwijzing, wat het toepassingsgebied van titel I van het koninklijk besluit van 24 december 1993 betreft, naar artikel 2, eerste lid, 7°, van de wet van 11 april 1995, een bevoegdheidsconforme invulling in voornoemde zin wordt gegeven aan de federale bevoegdheid inzake het inkomensbeleid. Er dient dan ook een voorbehoud te worden gemaakt bij het ontworpen artikel 1bis van het koninklijk besluit van 24 december 1993.

TITEL 4 – FINANCIËN

Voorafgaande opmerking

Titel 4 van het ontwerp bevat een aantal nieuwe fiscale stelsels, namelijk het “Diamant Stelsel” (zie hoofdstuk 3 met betrekking tot de invoering van een stelsel tot forfataire vaststelling van het belastbaar resultaat uit diamanthandel op basis van de omzet), de zogenaamde “Kaaimantaks” (zie hoofdstuk 1 in verband met het aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, hierna: WIB 92) en een *tax shelter* voor startende ondernemingen (zie hoofdstuk 2, afdeling 1). Die onderdelen van het ontwerp bevatten geen specifieke wijzigingsbepalingen, maar integendeel belangrijke en omvangrijke nieuwe onderdelen van het WIB 92 en in het geval van hoofdstuk 3 een nieuw geheel van autonome bepalingen.

Dergelijke fiscale *novums* verdienen een grondig onderzoek, gelet op hun groot maatschappelijk en juridisch belang. De Raad van State, afdeling Wetgeving, betreurt dan ook ten zeerste dat deze nieuwe fiscale regelingen zijn ondergebracht in een programmawet waarover een advies binnen een termijn van vijf werkdagen wordt gevraagd. Doordat met een dergelijke spoed moet worden geadviseerd, kan de Raad van State onmogelijk zijn rol van juridisch raadgever van de regering en van het parlement op bevredigende wijze vervullen, terwijl dat zeker voor dergelijke belangrijke regelingen nochtans uiterst belangrijk is. Het advies met betrekking tot titel 4 van het ontwerp moet met dat voorbehoud worden gelezen.

Hoofdstuk 1 – Aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Artikel 75

1. Artikel 75 van het ontwerp strekt ertoe de definitie van “juridische constructie” in artikel 2, § 1, 13°, van het WIB 92 ten dele te vervangen. In de ontworpen definitiebepaling wordt gewerkt met de notie “aanziendelijk gunstigere belastingregeling”¹⁷.

¹⁷ Die notie komt ook in andere bepalingen van het WIB 92 voor, zie bijv. artikel 26, tweede lid, 2°, en artikel 203, § 1, tweede lid.

revenus et excède ainsi la compétence fédérale. Dans le délai qui lui est imparti pour examiner le présent projet, la section de législation du Conseil d’État n’a pas pu vérifier si, en ce qui concerne le champ d’application du titre I de l’arrêté royal du 24 décembre 1993, la référence à l’article 2, alinéa 1er, 7°, de la loi du 11 avril 1995 donne à la compétence fédérale en matière de politique des revenus une portée qui est conforme aux règles répartitrices de compétences dans le sens précité. Il convient dès lors d’émettre des réserves quant à l’article 1^{er bis}, en projet, de l’arrêté royal du 24 décembre 1993.

TITRE 4 – FINANCES

Observation préliminaire

Le titre 4 du projet comporte une série de nouveaux régimes fiscaux, notamment le “Régime Diamant” (voir le chapitre 3 relatif à l’instauration d’un régime de fixation forfataire du résultat imposable du commerce de diamants sur la base du chiffre d’affaires), la “taxe Caïman” (voir le chapitre 1er relatif au régime de taxation applicable aux constructions juridiques visées à l’article 2, § 1er, 13°, du Code des impôts sur les revenus 1992, ci-après: CIR 92) et une *tax shelter* pour entreprises qui débutent (voir le chapitre 2, section 1ère). Ces parties du projet ne comportent pas de dispositions modificatives spécifiques, mais au contraire de nouveaux dispositifs importants et extensifs du CIR 92 et, dans le cas du chapitre 3, un nouvel ensemble de dispositions autonomes.

Pareils dispositifs fiscaux novateurs méritent un examen approfondi, eu égard à leur intérêt social et juridique considérable. Le Conseil d’État, section de législation, déplore dès lors vivement que ces nouveaux régimes fiscaux soient insérés dans une loi-programme qui fait l’objet d’une demande d’avis dans un délai de cinq jours ouvrables. L’avis devant être rendu dans un délai aussi bref, il n’est pas possible pour le Conseil d’État de remplir son rôle de conseiller juridique du gouvernement et du Parlement de manière satisfaisante, alors qu’il est crucial qu’il puisse le faire, certainement pour des régimes d’une telle importance. L’avis relatif au titre 4 du projet doit donc se lire en tenant compte de cette réserve.

Chapitre 1er – Le régime de taxation applicable aux constructions juridiques visées à l’article 2, § 1er, 13°, du Code des impôts sur les revenus 1992

Article 75

1. L’article 75 du projet vise à remplacer partiellement la définition de “construction juridique” figurant à l’article 2, § 1er, 13°, du CIR 92. La définition en projet utilise la notion de “régime de taxation notablement plus avantageux”¹⁷. À la

¹⁷ Cette notion figure également dans d’autres dispositions du CIR 92, voir par exemple l’article 26, alinéa 2, 2°, et l’article 203, § 1er, alinéa 2.

Op de vraag wat daarmee wordt bedoeld, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Deze tekst moet samen worden gelezen met art. 5/1, § 3, WIB 92 (art. 76 van het ontwerp) en art. 220/1, § 3, WIB 92 (art. 79 in ontwerp).”

In de memorie van toelichting wordt daarover het volgende gesteld:

“Voor de toepassing van deze definitie zal een rechtspersoon geacht worden te zijn onderworpen aan een aanzienlijk gunstiger belastingregeling, indien deze onderworpen is aan een inkomstenbelasting die minder dan 15 pct. bedraagt van het belastbaar inkomen van deze juridische constructie, vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de inkomstenbelasting op de daarmee overstemmende Belgische inkomsten.”¹⁸

Uit de omschrijving “een aanzienlijk gunstigere belastingregeling” in het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), van het WIB 92, gelezen in samenvang met het ontworpen artikel 5/1, § 3, van het WIB 92 (artikel 76 van het ontwerp), kan inderdaad worden afgeleid welk het criterium daarvoor is, maar een direct verband tussen beide bepalingen ontbreekt.

Uit het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), van het WIB 92 zelf kan echter niet worden opgemaakt wat met de notie “aanziendelijk gunstigere belastingregeling” precies wordt bedoeld, terwijl in die bepaling ook delegaties aan de Koning voorkomen en zodoende de (verkeerde) indruk wordt gewekt dat die delegaties een ruime beoordelingsbevoegdheid aan de uitvoerende macht laten. Het verdient ter wille van de rechtszekerheid aanbeveling om het criterium van onderscheid (*onderworpen zijn aan een inkomstenbelasting die minder dan 15 % bedraagt van het belastbaar inkomen, vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de inkomstenbelasting op de daarmee overstemmende Belgische inkomsten*) in de definitie op te nemen.

2. Het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), eerste lid, van het WIB 92 heeft betrekking op “enigerlei vennootschap, vereniging, inrichting, instelling of entiteit die rechtspersoonlijkheid

question de savoir ce qu'il faut entendre par là, le délégué a donné la réponse suivante:

“Deze tekst moet samen worden gelezen met art. 5/1, § 3, WIB 92 (art. 76 van het ontwerp) en art. 220/1, § 3, WIB 92 (art. 79 in ontwerp)”.

L'exposé des motifs précise à cet égard:

“Pour l'application de cette définition, une personne morale est censée être soumise [à] un régime d'imposition notamment plus avantageux, si celle-ci est soumise à un impôt sur les revenus qui s'élève au moins [lire: s'élève à moins de] à 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique, déterminé conformément aux règles applicables pour l'établissement de l'impôt sur les revenus afférent aux revenus belges correspondants”¹⁸.

Si la notion “un régime de taxation notamment plus avantageux” figurant à l'article 2, § 1er, 13°, b), en projet, du CIR 92, combiné avec l'article 5/1, § 3, en projet, du CIR 92 (article 76 du projet), permet en effet de déduire le critère qui s'applique à cet égard, un lien direct entre les deux dispositions fait toutefois défaut.

L'article 2, § 1er, 13°, b), en projet, du CIR 92 ne permet toutefois pas de déterminer lui-même la portée précise de la notion de “régime de taxation notamment plus avantageux”, alors que cette disposition contient également des délégations au Roi et donne ainsi (erronément) à penser que ces délégations laissent une large marge d'appréciation au pouvoir exécutif. Par souci de sécurité juridique, il est recommandé d'insérer dans la définition le critère de différenciation (*être soumis à un impôt sur les revenus qui s'élève à moins de 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique, déterminé conformément aux règles applicables pour l'établissement de l'impôt sur les revenus afférent aux revenus belges correspondants*).

2. L'article 2, § 1er, 13°, b), alinéa 1er, en projet, du CIR 92 concerne “toute société, association, établissement, organisme ou entité quelconque, qui possède la personnalité

¹⁸ De gemachtigde heeft verklaard dat de grens van 15 % is bepaald naar analogie van artikel 203, § 1, tweede lid, van het WIB 92.

¹⁸ Le délégué a déclaré que la limite de 15 % a été fixée par analogie avec l'article 203, § 1er, alinéa 2, du CIR 92.

bezit".¹⁹ Aan de gemachtigde is gevraagd of een trust²⁰ al dan niet als een juridische constructie te beschouwen is op grond van de ontworpen omschrijving, vermits uit de memorie van toelichting blijkt dat dit wel de bedoeling is. Het antwoord luidt als volgt:

"Trusts hebben inderdaad geen rechtspersoonlijkheid, maar vallen onder het eerste deel van de definitie van juridische constructie van art. 2, § 1, 13°, a), WIB 92. Deze bepaling wordt niet gewijzigd via het ontwerp van PW."

3. In het derde lid van het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), van het WIB 92 wordt, in tegenstelling tot het tweede lid, geen melding gemaakt van "de in het eerste lid bedoelde rechtsvormen", maar worden slechts bepaalde van de in het eerste lid bedoelde rechtsvormen weergegeven. Volgens de gemachtigde gaat het om een vergetelheid, die zal moeten worden rechtgezet.

4. Luidens het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), derde lid, van het WIB 92 wordt de Koning gemachtigd om, "op niet beperkende wijze", de voor niet tot de Europese Economische Ruimte (EER) behorende landen of rechtsgebieden beoogde rechtsvormen, die vermoed worden te beantwoorden aan de omschrijving in het eerste lid, op te lijsten.

"juridique" ¹⁹. Il a été demandé au délégué si un trust ²⁰ doit être considéré ou non comme une construction juridique sur la base de la définition en projet, dès lors que l'exposé des motifs indique que telle est effectivement l'intention. Il a répondu comme suit:

"Trusts hebben inderdaad geen rechtspersoonlijkheid, maar vallen onder het eerste deel van de definitie van juridische constructie van art. 2, § 1, 13°, a), WIB 92. Deze bepaling wordt niet gewijzigd via het ontwerp van PW".

3. Contrairement à l'alinéa 2, l'alinéa 3 de l'article 2, § 1er, 13°, b), en projet, du CIR 92 ne mentionne pas "les formes juridiques visées à l'alinéa 1er", mais ne reproduit que certaines des formes juridiques visées à l'alinéa 1er. Selon le délégué, il s'agit d'un oubli qui doit être réparé.

4. Aux termes de l'article 2, § 1er, 13°, b), alinéa 3, en projet, du CIR 92, le Roi est habilité, "d'une manière non limitée", à établir la liste des formes juridiques visées pour des pays ou des jurisdictions ne faisant pas partie de l'Espace économique européen (EEE), qui sont présumées répondre à la définition figurant à l'alinéa 1er.

¹⁹ Uit de Nederlandse tekst kan niet worden opgemaakt of de woorden "die rechtspersoonlijkheid bezit" enkel slaan op "entiteit" dan wel op alle voorafgaande woorden. Uit de Franse tekst lijkt te volgen dat het de tweede mogelijkheid is. Ter wille van de rechtszekerheid zal dit moeten worden verduidelijkt.

²⁰ In België is de trust geen wettelijk geregeld rechtsvorm en heeft een trust dan ook geen rechtspersoonlijkheid. Het begrip "trust" wordt wel omschreven in artikel 122 van het Wetboek van internationaal privaatrecht als "een rechtsverhouding die door een rechtshandeling van de oprichter of door een rechterlijke beslissing in het leven wordt geroepen, waarbij goederen onder de macht van een trustee worden gebracht om ze te besturen ten behoeve van een begunstigde of voor een bepaald doel. Die rechtsverhouding heeft de volgende kenmerken:

1° de goederen van de trust vormen een afzonderlijk vermogen en zijn geen deel van het vermogen van de trustee;

2° de rechtstitel betreffende de goederen van de trust is opgesteld op naam van de trustee of op naam van een andere persoon voor rekening van de trustee;

3° de trustee heeft de bevoegdheid en de plicht, ter zake waarvan hij verantwoording verschuldigd is, om in overeenstemming met de bepalingen van de trust en de bijzondere verplichtingen waaraan hij door de wet is onderworpen, de goederen van de trust te besturen en te beheren of erover te beschikken." (vgl. met artikel 2, § 1, 13°, a), van het WIB 92).

De Belgische rechters zijn bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen betreffende de betrekkingen tussen oprichter, trustee of begunstigde van een trust, indien de trust in België wordt bestuurd of indien de vordering goederen betreft die zich bij de instelling van de vordering in België bevinden (artikel 123, § 1, van het Wetboek van internationaal privaatrecht).

De trust wordt normaal beheerd door het recht dat de oprichter kiest. Wanneer echter – behoudens de rechtskeuze – alle betrekkelijke elementen van de trust zijn verbonden met een Staat waarvan het recht de instelling van de trust niet kent, heeft die keuze geen rechtsgevolgen (artikel 124, § 1, van het Wetboek van internationaal privaatrecht).

¹⁹ Le texte néerlandais ne permet pas de déterminer si les mots "qui possède la personnalité juridique" ne portent que sur le mot "entité" ou sur tous les mots qui précédent. Il semble résulter du texte français que c'est la deuxième interprétation qui est correcte. La sécurité juridique commande de préciser ce point.

²⁰ En Belgique, le trust n'est pas une forme juridique régie par la loi, si bien qu'il n'est pas doté de la personnalité juridique. La notion de "trust" est toutefois définie à l'article 122 du Code de droit international privé comme "une relation juridique créée par un acte du fondateur ou par une décision judiciaire, par lequel des biens sont placés sous le contrôle d'un trustee afin de les administrer dans l'intérêt d'un bénéficiaire ou dans un but déterminé. Cette relation juridique présente les caractéristiques suivantes:

1° les biens du trust constituent une masse distincte et ne font pas partie du patrimoine du trustee;

2° le titre relatif aux biens du trust est établi au nom du trustee ou d'une autre personne pour le compte du trustee;

3° le trustee est investi du pouvoir et chargé de l'obligation, dont il doit rendre compte, d'administrer, de gérer ou de disposer des biens selon les termes du trust et les règles particulières imposées au trustee par la loi" (comparer avec l'article 2, § 1er, 13°, a), du CIR 92).

Les juridictions belges sont compétentes pour connaître de toute demande concernant les relations entre le fondateur, le trustee ou le bénéficiaire d'un trust si le trust est administré en Belgique ou si la demande concerne des biens situés en Belgique lors de son introduction (article 123, § 1er, du Code de droit international privé).

Le trust est normalement régi par le droit choisi par le fondateur. Toutefois, lorsque tous les éléments significatifs du trust, à l'exception du choix du droit applicable, sont localisés dans un Etat dont le droit ne connaît pas l'institution du trust, ce choix est sans effet (article 124, § 1er, du Code de droit international privé).

4.1. De gemachtigde verstrekte in dit verband volgende toelichting:

"Aangezien het gaat om een niet beperkende lijst van rechtsvormen die vermoed worden te beantwoorden aan de definitie, houdt dit in dat de administratie kan aantonen dat er ook nog andere zijn, maar dat de belastingplichtige ook kan aantonen dat er vormen ten onrechte op de lijst staan. Het gaat hier met andere woorden om een weerlegbaar vermoeden in tegenstelling tot de lijst uit het 2de lid, waarbij het een onweerlegbaar vermoeden is."

Een wettelijk vermoeden is in beginsel steeds weerlegbaar. Als het om een onweerlegbaar vermoeden gaat, moet dit met andere woorden uitdrukkelijk worden bepaald. Het is echter ook mogelijk om geen gewag te maken van een vermoeden en meteen de rechtsregel te poneren.²¹

Zo wordt in de Franse tekst van het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), tweede lid, van het WIB 92 bepaald dat "*les formes juridiques (...) qui sont établies dans un pays ou une juridiction qui fait partie de l'Espace économique européen ne constituent pas des constructions juridiques*". Het gaat om een rechtsregel, die niet onder de vorm van een vermoeden is geformuleerd. Van weerlegbaarheid van de regel is dus geen sprake.

De Nederlandse tekst van hetzelfde lid is echter wel veeleer als een vermoeden geformuleerd: "de (...) bedoelde rechtsvormen die gevestigd zijn in een Staat of rechtsgebied dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, [worden] geacht geen juridische constructie te zijn". Daardoor wordt de indruk gewekt dat het om een weerlegbaar vermoeden zou gaan, wat blijkbaar niet de bedoeling is.

Ter wille van de rechtszekerheid zal één en ander duidelijker moeten worden bepaald, waarbij het semantische verschil tussen beide taalversies dient te worden weggewerkt, in overeenstemming met wat is bedoeld.

4.2. Vermits zowel de Koning, bij het nemen van besluiten ter uitvoering van de delegatiebepalingen, als de belastingadministratie, bij het toepassen van de regels, strikt gebonden zijn door het criterium van onderscheid dat door de wetgever wordt bepaald (zie opmerking 1), lijken de ontworpen bepalingen aanvaardbaar in het licht van het legaliteitsbeginsel

4.1. À cet égard, le délégué a fourni les précisions suivantes:

"Aangezien het gaat om een niet beperkende lijst van rechtsvormen die vermoed worden te beantwoorden aan de definitie, houdt dit in dat de administratie kan aantonen dat er ook nog andere zijn, maar dat de belastingplichtige ook kan aantonen dat er vormen ten onrechte op de lijst staan. Het gaat hier met andere woorden om een weerlegbaar vermoeden in tegenstelling tot de lijst uit het 2de lid, waarbij het een onweerlegbaar vermoeden is".

Une présomption légale est en principe toujours réfragable. En d'autres termes, s'il s'agit d'une présomption irréfragable, il y a lieu de le prévoir expressément. Toutefois, il est également possible de ne pas faire état d'une présomption et d'énoncer d'emblée la règle de droit²¹.

Ainsi, le texte français de l'article 2, § 1er, 13°, b), alinéa 2, en projet, du CIR 92 dispose que "*les formes juridiques (...) qui sont établies dans un pays ou une juridiction qui fait partie de l'Espace économique européen ne constituent pas des constructions juridiques*". Il s'agit d'une règle de droit qui n'est pas formulée sous la forme d'une présomption. Cette règle ne présente aucun caractère réfragable.

Or, le texte néerlandais du même alinéa est plutôt formulé comme une présomption: "*de (...) bedoelde rechtsvormen die gevestigd zijn in een Staat of rechtsgebied dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, [worden] geacht geen juridische constructie te zijn*", ce qui donne à penser qu'il s'agirait d'une présomption réfragable, alors que ce n'est manifestement pas l'intention.

Dans un souci de sécurité juridique, il faudra mieux préciser ce point tout en remédiant à la différence sémantique entre les deux versions linguistiques, conformément à l'intention.

4.2. Dès lors que tant le Roi, lorsqu'il prend des arrêtés en exécution des délégations, que l'administration fiscale, lorsqu'elle applique les règles, sont strictement tenus par le critère de différenciation fixé par le législateur (voir l'observation 1), les dispositions en projet paraissent admissibles au regard

²¹ Overigens moet worden opgelet met het gebruik van juridische ficties en wettelijke vermoedens in belastingaangelegenheden. In dit verband kan, bij wijze van voorbeeld, worden gewezen op de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie dat bij belastingmaatregelen ter voorkoming en bestrijding van fraude het evenredigheidsbeginsel vereist dat de belastingplichtige in de gelegenheid wordt gesteld tegenbewijs te leveren (zie bijv. HvJ 19 september 2000, C-177/99 en C-181/99, Ampafrance SA v. Directeur des services fiscaux de Maine-et-Loire en Sanofi Synthelabo v. Directeur des services fiscaux du Val-de-Marne, punt 62, en HvJ 12 september 2006, C-196/04, Cadbury Schweppes v. Commissioners of Inland Revenue, punt 70).

²¹ Au demeurant, il faut être prudent lorsqu'on utilise des fictions juridiques et des présomptions légales en matière fiscale. À cet égard, on se reportera à titre d'exemple à la jurisprudence de la Cour de Justice de l'Union européenne selon laquelle, en cas de mesures fiscales de prévention et de lutte contre la fraude, le principe de proportionnalité requiert que le contribuable soit mis en mesure de produire une preuve contraire (voir par ex.: CJUE, 19 septembre 2000, C-177/99 et C-181/99, Ampafrance SA c. Directeur des services fiscaux de Maine-et-Loire et Sanofi Synthelabo c. Directeur des services fiscaux du Val-de-Marne, point 62; CJUE, 12 septembre 2006, C-196/04, Cadbury Schweppes c. Commissioners of Inland Revenue, point 70).

in fiscale aangelegenheden.²² Een bekraftiging door de wetgever van de betrokken koninklijke besluiten lijkt dan ook niet strikt noodzakelijk.

4.3. In zoverre de bekraftiging in het licht van het legaliteitsbeginsel in fiscale aangelegenheden toch noodzakelijk geacht wordt (zie het ontworpen artikel 2, § 1, 13°, b), vierde lid, van het WIB 92, waarin wordt bepaald dat de op grond van de delegatie in het tweede lid genomen koninklijke besluiten ophouden uitwerking te hebben indien ze niet binnen twee jaar na de datum van hun inwerkingtreding zijn bekraftigd bij wet),²³ moet op het volgende worden gewezen.

Het Grondwettelijk Hof aanvaardt in welbepaalde omstandigheden dat met een dergelijk mechanisme wordt gewerkt, waarbij ondanks het legaliteitsbeginsel inzake belastingen essentiële elementen van de belasting toch door de uitvoerende macht worden bepaald. Dat is het geval wanneer de wetgever zich in de onmogelijkheid bevindt om zelf alle essentiële elementen van een belasting vast te stellen omdat de inachtneming van de parlementaire procedure hem niet ertoe zou in staat stellen met de vereiste spoed te handelen om een doelstelling van algemeen belang te verwezenlijken.²⁴

Enkel indien kan worden aangetoond dat aan die voorwaarden is voldaan, zou het opnemen van een dergelijk mechanisme in de ontworpen bepaling aanvaard kunnen worden. In dit geval kan daaraan worden getwijfeld, vermits in de notificatie van de Ministerraad is opgenomen dat bij de tweede lezing van het ontwerp,

“de ontwerpen van koninklijk besluit met de opsommingen van de juridische constructies [zullen] worden voorgelegd. De

²² Uit het legaliteitsbeginsel inzake belastingen, neergelegd in de artikelen 170, § 1, en 172, tweede lid, van de Grondwet, vloeit voort dat de wetgever zelf alle wezenlijke elementen dient vast te stellen aan de hand waarvan de belastingschuld van de belastingplichtigen kan worden bepaald, zoals de categorieën belastingplichtigen, de grondslag van de belasting, de aanslagvoet of het tarief, en de eventuele vrijstellingen en verminderingen. Daaruit volgt dat elke delegatie die betrekking heeft op het bepalen van één van de essentiële elementen van de belasting, in beginsel ongrondwettig is.

²³ Op de vraag waarom enkel in de wettelijke bekraftiging is voorzien voor de besluiten genomen ter uitvoering van het tweede lid (rechtsvormen gevestigd in de EER, die desondanks toch geacht worden een juridische constructie te zijn die niet of aan een aanzienlijk gunstiger regime van inkomstenbelasting is onderworpen), en niet voor die genomen ter uitvoering van het derde lid (rechtsvormen gevestigd buiten de EER, die vermoed worden een juridische constructie te zijn die niet of aan een aanzienlijk gunstiger regime van inkomstenbelasting is onderworpen), gaf de gemachtigde het volgende antwoord: “De lijst uit het 2de lid betreft constructies die in beginsel nominatief in de wet zouden moeten staan omdat voor die constructies de wettelijke regels altijd van toepassing zijn. Zoals hiervoor is gezegd gaat het in dit geval om een onweerlegbaar vermoeden. Om die reden wordt geoordeeld dat het nuttig en nodig is het KB te laten bekraftigen.” Het verdient aanbeveling om in voorkomend geval de verantwoording voor dit verschil op te nemen in de memorie van toelichting.

²⁴ Zie bijv.: GwH 17 juli 2003, nr. 100/2003, B.11.2; GwH 13 maart 2008, nr. 54/2008, B.16; GwH 27 mei 2008, nr. 83/2008, B.5.2.

du principe de légalité en matière fiscale²². Une confirmation des arrêtés royaux concernés par le législateur ne semble dès lors pas strictement nécessaire.

4.3. Dans la mesure où la confirmation au regard du principe de légalité en matière fiscale est néanmoins jugée nécessaire (voir l'article 2, § 1er, 13°, b), alinéa 4, en projet, du CIR 92, qui dispose que les arrêtés royaux pris en vertu de la délégation visée à l'alinéa 2, cessent de produire leurs effets s'ils n'ont pas été confirmés par la loi dans les deux ans de la date de leur entrée en vigueur)²³, il convient de relever ce qui suit.

La Cour constitutionnelle admet dans certaines circonstances qu'on peut recourir à pareil mécanisme, par lequel, malgré le principe de légalité en matière fiscale, des éléments essentiels de l'impôt sont malgré tout fixés par le pouvoir exécutif. Tel est le cas lorsque le législateur se trouve dans l'impossibilité d'établir lui-même tous les éléments essentiels d'un impôt parce que le respect de la procédure parlementaire ne lui permettrait pas d'agir avec la promptitude voulue pour réaliser un objectif d'intérêt général²⁴.

L'intégration d'un tel mécanisme dans la disposition en projet ne peut être admise que s'il peut être prouvé que ces conditions sont remplies. En l'occurrence, on peut en douter, étant donné qu'il est prévu dans la notification du Conseil des ministres que

“les projets d'arrêtés royaux avec les listes des constructions juridiques seront présentés à la deuxième lecture [du

²² Il résulte du principe de légalité en matière fiscale, consacré par les articles 170, § 1er, et 172, alinéa 2, de la Constitution, que le législateur doit fixer lui-même tous les éléments essentiels permettant de déterminer la dette d'impôt des contribuables ou le tarif, tels que les catégories de contribuables, l'assiette de l'impôt, le taux d'imposition et les exemptions ou réductions éventuelles. Il s'ensuit que toute délégation relative à la détermination d'un des éléments essentiels de l'impôt est en principe inconstitutionnelle.

²³ À la question de savoir pourquoi seule la confirmation légale est prévue pour les arrêtés pris en exécution de l'alinéa 2 (formes juridiques établies dans l'EEE, qui sont malgré tout réputées constituer une construction juridique qui n'est pas soumise à l'impôt sur les revenus ou est soumise à un régime d'imposition sur les revenus notamment plus avantageux) et non pas pour ceux pris en exécution de l'alinéa 3 (formes juridiques établies en dehors de l'EEE, qui sont présumées constituer une construction juridique qui n'est pas soumise à l'impôt sur les revenus ou est soumise à un régime d'imposition sur les revenus notamment plus avantageux), le délégué a donné la réponse suivante: *“De lijst uit het 2de lid betreft constructies die in beginsel nominatief in de wet zouden moeten staan omdat voor die constructies de wettelijke regels altijd van toepassing zijn. Zoals hiervoor is gezegd gaat het in dit geval om een onweerlegbaar vermoeden. Om die reden wordt geoordeeld dat het nuttig en nodig is het KB te laten bekraftigen”*. Il est recommandé, le cas échéant, d'insérer la justification de cette différence dans l'exposé des motifs.

²⁴ Voir par exemple: C.C., 17 juillet 2003, n° 100/2003, B.11.2; C.C., 13 mars 2008, n° 54/2008, B.16; C.C., 27 mai 2008, n° 83/2008, B.5.2.

inwerkingtreding van de besluiten zal overeenstemmen met de inwerkingtreding van de wet".

Gelet daarop valt niet in te zien waarom die regelingen niet in het ontwerp opgenomen zouden kunnen worden, zodat ze meteen door de wetgever worden vastgesteld in plaats van bij een te bekrachtigen koninklijk besluit.

Indien in een bekrachtiging bij wet wordt voorzien, dient ze te gebeuren binnen een termijn die redelijkerwijs als een relatief korte termijn kan worden beschouwd.²⁵ Het is de vraag of een bekrachtiging "binnen twee jaar", zoals bepaald is in de ontworpen bepaling, nog als relatief kort te beschouwen is.

Ingeval bekrachtiging noodzakelijk wordt geacht, moet bovendien worden bepaald dat zonder bekrachtiging binnen de wettelijke termijn, het besluit moet worden geacht nooit uitwerking te hebben gehad.²⁶

5. Op een vraag naar de verenigbaarheid van de ontworpen bepalingen met het internationaal recht en het recht van de Europese Unie, antwoordde de gemachtigde dat Belgische en buitenlandse entiteiten aan dezelfde regels worden onderworpen:

"Nergens in de bepalingen worden Belgische entiteiten uitdrukkelijk uitgesloten zodat deze in principe aan dezelfde regels zijn onderworpen. Op basis van de huidige Belgische fiscale wetgeving vallen alle Belgische constructies onder de minimumbelasting zoals omschreven in artikel 5/1, § 3, en 220/1, § 3, WIB 92."

Dit punt heeft de afdeling Wetgeving bij gebrek aan tijd niet verder kunnen onderzoeken.

Artikel 76

Uit het ontworpen artikel 5/1, § 1, eerste lid, van het WIB 92 blijkt dat de door een juridische constructie verkregen inkomsten belastbaar zijn in hoofde van de oprichter-rijksinwoner ervan, behoudens indien wordt aangetoond dat die inkomsten door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde die een inwoner is van een lidstaat van de EER, of van een staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten "die voorziet in de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de inkomstenbelastingen" of waarmee België "een akkoord (...) inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden" heeft gesloten.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat deze vereisten van inwonerschap of vestiging moeten toelaten de werkelijkheid van de door de oprichter bezorgde bewijzen na te gaan bij de andere staat, en "dat (...) deze Staat zich coöperatief dient op te stellen inzake de uitwisseling van informatie met betrekking tot belastingaangelegenheden".

²⁵ Het Grondwettelijk Hof besliste in arrest nr. 88/2004 van 19 mei 2004 bijv. dat ongeveer 14 maanden een relatief korte termijn is (onderdeel B.7.7 van het arrest).

²⁶ Zie bijv. GwH 18 februari 1998, nr. 18/98, B.9.

projet]. L'entrée en vigueur des arrêtés sera conforme à l'entrée en vigueur de la loi".

En conséquence, on n'aperçoit pas pourquoi ces régimes ne pourraient pas être intégrés dans le projet, de sorte qu'ils soient fixés immédiatement par le législateur plutôt que par un arrêté royal à confirmer.

Si une confirmation par la loi est prévue, elle doit intervenir dans un délai qui peut raisonnablement être considéré comme un délai relativement court²⁵. La question se pose de savoir si une confirmation "dans les deux ans", comme le prévoit la disposition en projet, doit encore être considérée comme relativement courte.

Dans l'hypothèse où la confirmation serait jugée nécessaire, il faudrait en outre prévoir qu'en l'absence de confirmation dans le délai légal, l'arrêté doit être réputé ne jamais avoir produit d'effets²⁶.

5. Interrogé sur la compatibilité des dispositions en projet avec le droit international et le droit de l'Union européenne, le délégué a répondu que les entités belges et étrangères sont soumises aux mêmes règles:

"Nergens in de bepalingen worden Belgische entiteiten uitdrukkelijk uitgesloten zodat deze in principe aan dezelfde regels zijn onderworpen. Op basis van de huidige Belgische fiscale wetgeving vallen alle Belgische constructies onder de minimumbelasting zoals omschreven in artikel 5/1, § 3, en 220/1, § 3, WIB 92".

La section de législation n'a pas pu examiner plus avant ce point, faute de temps.

Article 76

Il résulte de l'article 5/1, § 1er, alinéa 1er, en projet, du CIR 92 que les revenus perçus par une construction juridique sont imposables dans le chef de son fondateur-habitant du Royaume, sauf s'il est établi que ces revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est un résident d'un État membre de l'EEE, ou d'un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition "organisant l'échange d'informations en matière d'impôts sur les revenus" ou avec lequel la Belgique a conclu "un accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale".

Il ressort de l'exposé des motifs que ces exigences de résidence ou d'établissement doivent permettre de vérifier la réalité des preuves fournies par le fondateur auprès de l'État étranger et "qu'il faut que cet État soit coopératif du point de vue de l'échange d'informations en matière fiscale".

²⁵ Dans l'arrêt n° 88/2004 du 19 mai 2004, la Cour constitutionnelle a jugé par exemple qu'une période d'environ 14 mois est un délai relativement court (considérant B.7.7. de l'arrêt).

²⁶ Voir par exemple C.C., 18 février 1998, n° 18/98, B.9.

Zoals de bepaling is geredigeerd, is het echter geen kwestie van het beoordelen van de meewerkbereidheid van de betrokken staat, maar louter van het beoordelen of aan de betrokken voorwaarde is voldaan. Het gegeven dat het gaat om een staat waarmee een dubbelbelastingverdrag is gesloten dat voorziet in de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de inkomstenbelastingen, volstaat dan. Niet alle dubbelbelastingverdragen bevatten evenwel het klassieke artikel 26 uit het OESO-modelverdrag (*OECD model convention with respect to taxes on income and on capital*)²⁷ in verband met de uitwisseling van inlichtingen, en bieden derhalve vergelijkbare waarborgen voor meewerkbereidheid.²⁸ Gelet daarop rijst de vraag of de ontworpen bepaling, zoals ze is geformuleerd, wel beantwoordt aan de bedoeling van de stellers van het ontwerp.

Artikel 79

In het ontworpen artikel 220/1, § 3, van het WIB 92 wordt bepaald dat “[d]e bepalingen van artikel 5/1, § 3, (...) van toepassing [zijn] op de § § 1 en 2”. Over de draagwijdte van die paragraaf, gaf de gemachtigde volgende toelichting:

“Het ontworpen artikel 220/1, § 3, WIB 92 (art. 79 in ontwerp) heeft uitsluitend tot doel er voor te zorgen dat wanneer de juridische constructie is onderworpen aan een inkomstenbelasting van 15 pct. van het belastbaar inkomen, de voorgaande paragrafen in de rechtspersonenbelasting niet van toepassing zijn. Maw er is in dat geval geen transparantie.”

Een gelijkaardige bepaling is opgenomen in art. 5/1, § 3 WIB 92 (art. 76 in ontwerp) voor de personenbelasting.”

²⁷ Voor dit modelverdrag, zie: <http://www.oecd.org/ctp/treaties/2014-model-tax-convention-articles.pdf>. Voor meer informatie over het OESO-modelverdrag, zie: http://nl.wikipedia.org/wiki/Belastingverdrag#Het_OESO-modelverdrag.

²⁸ Bij wijze van voorbeeld kan worden verwezen naar de dubbelbelastingverdragen met de Sovjet-Unie (Unie van Socialistische Sovjetrepublieken, afgekort USSR) en met Zwitserland. Het eerste dubbelbelastingverdrag geldt nog voor een aantal landen die vroeger mede de USSR vormden, zoals Armenië, Kirgizistan, Moldavië, Tadzjikistan en Turkmenistan. In dat verdrag is de regeling voor de uitwisseling van inlichtingen beperkt tot de uitwisseling van de belangrijke wijzigingen die de belastingwetgeving ondergaat (“*Artikel 22. Uitwisseling van inlichtingen. Zo nodig delen de bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten elkaar de belangrijke wijzigingen die in hun onderscheiden belastingwetten zijn aangebracht, mede.*”). Wat het dubbelbelastingverdrag met Zwitserland betreft, wordt in de regeling voor de uitwisseling van inlichtingen (artikel 7 van het verdrag) bijvoorbeeld bepaald dat geen inlichtingen uitgewisseld worden die een bankgeheim zouden onthullen, dit in tegenstelling tot wat in het OESO-modelverdrag is bepaald (artikel 26, paragraaf 5, van het modelverdrag: “*In no case shall the provisions of paragraph 3 be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person.*”).

Telle que la disposition est rédigée, il ne s'agit toutefois pas d'apprécier la volonté de coopération de l'État concerné, mais uniquement de déterminer si la condition visée est remplie. Le fait qu'il s'agit d'un État avec lequel il a été conclu une convention préventive de la double imposition organisant l'échange d'informations en matière d'impôts sur les revenus est dès lors suffisant. Toutefois, toutes les conventions préventives de la double imposition ne comportent pas l'article 26 classique du modèle de convention OCDE (*Modèle OCDE de Convention fiscale concernant le revenu et la fortune*)²⁷ relatif à l'échange de renseignements, et n'offrent dès lors pas des garanties comparables en ce qui concerne la volonté de coopérer²⁸. Compte tenu de ce qui précède, la question se pose de savoir si, dans sa formulation actuelle, la disposition en projet répond effectivement à l'intention des auteurs du projet.

Article 79

L'article 220/1, § 3, en projet, du CIR 92 dispose que “[l]es dispositions de l'article 5/1, § 3, sont applicables aux § § 1er et 2nd. À propos de la portée de ce paragraphe, le délégué a fourni les explications suivantes:

“*Het ontworpen artikel 220/1, § 3, WIB 92 (art. 79 in ontwerp) heeft uitsluitend tot doel er voor te zorgen dat wanneer de juridische constructie is onderworpen aan een inkomstenbelasting van 15 pct. van het belastbaar inkomen, de voorgaande paragrafen in de rechtspersonenbelasting niet van toepassing zijn. Maw er is in dat geval geen transparantie.*”

Een gelijkaardige bepaling is opgenomen in art. 5/1, § 3 WIB 92 (art. 76 in ontwerp) voor de personenbelasting.”

²⁷ Pour ce modèle de convention, voir: <http://www.oecd.org/ctp/treaties/2014-model-tax-convention-articles.pdf>. Pour de plus amples informations sur le modèle de convention OCDE, voir: http://fr.wikipedia.org/wiki/Mod%C3%A8le_de_convention_de_l'OCDE_sur_l%27%C3%A9change_de_renseignements_en_mati%C3%A8re_fiscale.

²⁸ À titre d'exemple, on peut se référer aux conventions préventives de la double imposition conclues avec l'Union soviétique (Union des républiques socialistes soviétiques, en abrégé: URSS) et avec la Suisse. La première convention préventive de la double imposition s'applique encore à un certain nombre de pays qui auparavant constituaient ensemble l'URSS, tels l'Arménie, le Kirghizstan, la Moldavie, le Tadjikistan et le Turkménistan. Dans cette convention, le régime d'échange de renseignements est limité à l'échange de modifications importantes apportées à la législation fiscale (“*Article 22. Échange de renseignements. Les autorités compétentes des États contractants se communiquent au besoin les modifications importantes apportées à leurs législations fiscales respectives*”). En ce qui concerne la convention préventive de la double imposition conclue avec la Suisse, le régime d'échange de renseignements (article 27 de la convention) prévoit par exemple qu'il n'est pas échangé de renseignements qui dévoileraient un secret bancaire, contrairement à ce que prévoit le modèle de convention de l'OCDE (article 26, paragraphe 5, du modèle de convention: “*En aucun cas les dispositions du paragraphe 3 ne peuvent être interprétées comme permettant à un État contractant de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque, un autre établissement financier, un mandataire ou une personne agissant en tant qu'agent ou fiduciaire ou parce que ces renseignements se rattachent aux droits de propriété d'une personne*”).

Artikel 84

1. Uit het eerste lid van artikel 84 van het ontwerp volgt dat de bepalingen opgenomen in titel 4, hoofdstuk 1, van toepassing zullen zijn op de inkomsten die vanaf 1 januari 2015 zijn verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld. Wat de toepassing van de roerende voorheffing of de bedrijfsvoorheffing betreft, zullen de ontworpen bepalingen opgenomen in hoofdstuk 1 van titel 4 van toepassing zijn vanaf de eerste dag van de maand na die waarin de wet bekend wordt gemaakt.

In het tweede lid van hetzelfde artikel wordt bepaald dat iedere wijziging aan de oprichtingsakte van een juridische constructie met het oog op de omzetting ervan naar een juridische constructie van het type a (artikel 2, § 1, 13°, a), van het WIB 92) of het type b (artikel 2, § 1, 13°, b), van het WIB 92), die is gebeurd vanaf 9 oktober 2014, niet tegenwerpbaar is aan de belastingadministratie.

De gemachtigde heeft erop gewezen dat 9 oktober 2014 de datum van het regeerakkoord is, waarin de Kaaimantaks is aangekondigd.

2. Op de vraag of, gelet op de vervanging van de omschrijving van type b (artikel 75, 1°, van het ontwerp) en het van toepassing worden van die wijziging, het voldoende duidelijk is welke omschrijving van type b is bedoeld in artikel 84, tweede lid, van het ontwerp, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Er mag niet uit het oog worden verloren dat het hier gaat om een anti-misbruikbepaling die hoe dan ook ex post wordt beoordeeld. In elk geval wordt tot 31-12-2014 enkel rekening gehouden met de definitie zoals ze bestond tot die datum en zal vanaf 1-1-2015 de nieuwe definitie worden gebruikt.”

In de ontworpen bepaling zal derhalve moeten worden gepreciseerd welke versie van type b is bedoeld.

Hoofdstuk 2 – Maatregelen voor startende ondernemingen

Afdeling 1 – Tax shelter voor startende ondernemingen

Artikel 85

1. Bij het ontworpen artikel 145²⁶, § 1, tweede lid, van het WIB 92 wordt de Koning gemachtigd om de voorwaarden te bepalen waaraan startersfondsen moeten voldoen. Aangezien aan die voorwaarden zal dienen te zijn voldaan om de belastingvermindering voor verwerving van nieuwe aandelen van startende ondernemingen te verkrijgen wanneer de belastingplichtige een beroep doet op een startersfonds, gaat het om een essentieel onderdeel van de regeling inzake de belastingvermindering, dat gelet op het in artikel 172 van de Grondwet opgenomen legaliteitsbeginsel bij wet dient te worden geregeld. De voorwaarden waaraan de startersfondsen dienen te voldoen, dienen derhalve in het ontwerp zelf te worden geregeld.

Article 84

1. Il résulte de l'article 84, alinéa 1er, du projet que les dispositions du titre 4, chapitre 1er, s'appliqueront aux revenus perçus, attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier 2015. En ce qui concerne l'application du précompte mobilier ou du précompte professionnel, les dispositions en projet inscrites au chapitre 1er du titre 4 s'appliqueront à partir du premier jour du mois qui suit la publication de la loi.

L'alinéa 2 du même article prévoit que toute modification de l'acte constitutif d'une construction juridique en vue de sa transformation en une construction juridique du type a (article 2, § 1er, 13°, a), du CIR 92) ou du type b (article 2, § 1er, 13°, b), du CIR 92), intervenant à partir du 9 octobre 2014, n'est pas opposable à l'administration fiscale.

Le délégué a souligné que le 9 octobre 2014 est la date de l'accord de gouvernement, dans lequel la taxe Caïman a été annoncée.

2. Interrogé sur le point de savoir si, compte tenu du remplacement de la définition du type b (article 75, 1°, du projet) et du fait que cette modification est devenue applicable, on aperçoit avec suffisamment de clarté la définition du type b qui est visée à l'article 84, alinéa 2, du projet, le délégué a répondu ce qui suit:

“Er mag niet uit het oog worden verloren dat het hier gaat om een anti-misbruikbepaling die hoe dan ook ex post wordt beoordeeld. In elk geval wordt tot 31-12-2014 enkel rekening gehouden met de definitie zoals ze bestond tot die datum en zal vanaf 1-1-2015 de nieuwe definitie worden gebruikt”.

La disposition en projet devra dès lors préciser quelle version de type b est visée.

Chapitre 2 – Mesures pour des entreprises qui débutent

Section 1ere – Tax shelter pour entreprises qui débutent

Article 85

1. L'article 145²⁶, § 1er, alinéa 2, en projet, du CIR 92 habilité le Roi à déterminer les conditions auxquelles les “fonds starters” doivent répondre. Dès lors qu'il faudra remplir ces conditions pour obtenir la réduction d'impôt pour l'acquisition de nouvelles actions ou parts d'entreprises qui débutent lorsque le contribuable fait appel à un fonds starters, il s'agit d'un élément essentiel du dispositif en matière de réduction d'impôt qui, eu égard au principe de légalité inscrit à l'article 172 de la Constitution, doit être réglé par la loi. Le projet même devra par conséquent régler les conditions que les fonds starters doivent remplir.

2. Luidens het ontworpen artikel 145²⁶, § 1, derde lid, 1°, van het WIB 92 dient de vennootschap op de aandelen waarvan wordt ingetekend, een “binnenlandse vennootschap” te zijn opdat de belastingplichtige de belastingvermindering zou kunnen verkrijgen. In de memorie van toelichting wordt verduidelijkt dat hiermee wordt gerefereerd aan het in artikel 2, § 1, 5°, b), van het WIB 92 gedefinieerde begrip.²⁹ Aan de gemachtigde werd gevraagd waarom de belastingvermindering alleen wordt toegekend indien de betrokken vennootschap een *binnenlandse vennootschap* is in de zo-even vermelde zin. De gemachtigde antwoordde als volgt:

“De bepaling is voor een deel geïnspireerd door een UK-bepaling (SEIS) waar de ontvangende vennootschap ‘*Must be established within the UK*’. Bij nader toezien lijkt de beperking tot binnenlandse vennootschappen in de Belgische regeling echter inderdaad groter te zijn omdat hierdoor vaste inrichtingen van buitenlandse vennootschappen worden uitgesloten (die kunnen immers eveneens onder het begrip ‘gevestigd in België’ vallen; een FAQ in UK zegt namelijk: *While a company can be based overseas, it must have a permanent UK establishment in order to qualify*). Deze uitbreiding tot EER-vennootschappen met vaste inrichting in België zal verder worden besproken binnen de regering.”

De uitbreiding tot EER-vennootschappen met vaste inrichting in België is in ieder geval vereist om een ongeoorloofde beperking op de vrijheid van vestiging en een discriminatie op basis van nationaliteit te voorkomen.

Het is evenwel de vraag of die aanpassing volstaat opdat de ontworpen regeling conform het Europese recht kan worden geacht. Er wordt immers geen belastingvermindering toegekend aan belastingplichtigen die investeren in vennootschappen die gevestigd zijn in andere landen die behoren tot de EER en aan de overige voorwaarden voldoen. In dat verband kan worden verwezen naar het arrest van het Hof van Justitie in de zaak C-242/03, waarin werd geoordeeld dat het vrij verkeer van kapitaal in beginsel vereist dat indien een nationale staat een belastingaftrek toestaat bij de verwerving van aandelen in een vennootschap die in die staat is gevestigd, zij deze aftrek ook moet verlenen bij de verwerving van aandelen in een vennootschap gevestigd in een andere lidstaat.³⁰ Voor de genoemde belemmering van het vrij verkeer van kapitaal (en het onderscheid in behandeling dat hieruit voortvloeit) zal derhalve een afdoende verantwoording dienen te bestaan, die in voorkomend geval het best in de memorie van toelichting wordt weergegeven.

3. Aan de gemachtigde werd gevraagd welke de verantwoording is voor het in het ontworpen artikel 145²⁶, § 3, eerste lid, van het WIB 92 opgenomen vereiste dat diegene die de belastingvermindering geniet, gedurende vier belastbare tijdperken de aandelen in zijn bezit moet houden. Hij antwoordde als volgt:

²⁹ Luidens die bepaling wordt een “binnenlandse vennootschap” gedefinieerd als “enigerlei vennootschap die in België haar maatschappelijke zetel, haar voornaamste inrichting of haar zetel van bestuur of beheer heeft en niet van de vennootschapsbelasting is uitgesloten”.

³⁰ HvJ 15 juli 2004, C-242/03, *Weidert-Paulus*.

2. L’article 145²⁶, § 1er, alinéa 3, 1°, en projet, du CIR 92 prévoit que pour que le contribuable puisse obtenir la réduction d’impôt, la société dont il est souscrit aux actions ou parts doit être une “société résidente”. L’exposé des motifs précise qu’il est ainsi fait référence à la notion définie à l’article 2, § 1er, 5°, b), du CIR 92²⁹. Il a été demandé au délégué pourquoi la réduction d’impôt n’est octroyée que si la société concernée est une société *résidente* au sens précité. Le délégué a répondu ce qui suit:

“De bepaling is voor een deel geïnspireerd door een UK-bepaling (SEIS) waar de ontvangende vennootschap ‘*Must be established within the UK*’. Bij nader toezien lijkt de beperking tot binnenlandse vennootschappen in de Belgische regeling echter inderdaad groter te zijn omdat hierdoor vaste inrichtingen van buitenlandse vennootschappen worden uitgesloten (die kunnen immers eveneens onder het begrip ‘gevestigd in België’ vallen; een FAQ in UK zegt namelijk: *While a company can be based overseas, it must have a permanent UK establishment in order to qualify*). Deze uitbreiding tot EER-vennootschappen met vaste inrichting in België zal verder worden besproken binnen de regering”.

L’extension aux sociétés EEE ayant un établissement stable en Belgique est en tout cas requise pour prévenir une restriction injustifiée à la liberté d’établissement et une discrimination fondée sur la nationalité.

On peut cependant se demander si cette adaptation suffit pour que le dispositif en projet puisse être réputé conforme au droit européen. En effet, aucune réduction d’impôt n’est octroyée aux contribuables qui investissent dans des sociétés établies dans d’autres pays qui font partie de l’EEE et qui satisfont aux autres conditions. À cet égard, on peut se référer à l’arrêt de la Cour de Justice dans l’affaire C-242/03, où il a été jugé que la libre circulation des capitaux requiert en principe que lorsqu’un État national octroie un abattement d’impôt pour l’acquisition d’actions ou de parts dans une société qui est établie dans cet État, il doit également consentir cet abattement pour l’acquisition d’actions ou de parts d’une société établie dans un autre État membre³⁰. L’obstacle à la libre circulation des capitaux évoqué ci-dessus (et la différence de traitement qui en découle) devra par conséquent pouvoir être adéquatement justifié, cette justification devant, le cas échéant, être reproduite de préférence dans l’exposé des motifs.

3. Il a été demandé au délégué quelle est la justification de l’exigence prévue à l’article 145²⁶, § 3, alinéa 1er, en projet, du CIR 92, selon laquelle celui qui bénéficie de la réduction d’impôt doit détenir les actions ou parts pendant quatre périodes imposables. Il a répondu ce qui suit:

²⁹ Cette disposition définit une “société résidente” comme “toute société qui a en Belgique son siège social, son principal établissement ou son siège de direction ou d’administration et qui n’est pas exclue du champ d’application de l’impôt des sociétés”.

³⁰ C.J.U.E., 15 juillet 2004, C-242/03, *Weidert-Paulus*.

“Die vereiste is geïnspireerd op de regeling inzake werkgeversaandelen (art. 145⁷, WIB 92) en de vermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds (art. 145³², WIB 92) waar wel telkens 5 jaar bezit wordt geëist. Enkel op die manier wordt verzekerd dat de vennootschap gedurende een minimale periode over de nodige fondsen beschikt voor haar handelsactiviteiten. Zonder een dergelijke regeling waarbij dan enkel de verwerving van de aandelen bepalend is, zou het namelijk volstaan dat wordt ingeschreven en volstort om de vermindering te bekomen waarna de vennootschap de aandelen terug kan inkopen zonder dat er voor de investeerder een sanctie is.”

Het verdient aanbeveling om deze verantwoording in de memorie van toelichting weer te geven.

Afdeling 2 – Vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Artikel 95

1. In het ontworpen artikel 275¹⁰, vijfde lid, eerste en tweede streepje, van het WIB 92 dienen de data van de erin vermelde faillissementswet en van de wet ‘betreffende de continuïteit van de ondernemingen’ te worden vermeld, zijnde 8 augustus 1997 en 31 januari 2009.

2. Luidens het ontworpen zesde lid van artikel 275¹⁰ van het WIB 92 bepaalt de Koning de “toepassingsmodaliteiten” van dit artikel.

De draagwijdte van de genoemde bepaling is niet duidelijk. Oftewel wordt daarmee niets meer beoogd dan wat reeds voortvloeit uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Koning beschikt op grond van artikel 108 van de Grondwet. In dat geval is een specifieke machtiging aan de Koning overbodig en dient de genoemde bepaling uit het ontwerp te worden weggelaten. Oftewel reikt de aan de Koning verleende opdracht verder dan wat uit de algemene uitvoeringsbevoegdheid voortvloeit, in welk geval het voorwerp ervan dient te worden gepreciseerd.

Afdeling 3 – Vrijstelling voor interessen uit leningen aan startende ondernemingen

Artikel 97

1. In het ontworpen artikel 21, 13°, van het WIB 92 wordt het begrip “crowdfundingplatform” gehanteerd. Aangezien een omschrijving van dit begrip noodzakelijk is om juist te kunnen bepalen of de belastingplichtige in aanmerking komt voor de erin bedoelde vrijstelling, vereist het fiscale legaliteitsbeginsel dat dit begrip, waarvan de draagwijdte niet zonder meer duidelijk is, gedefinieerd wordt. Hierover ondervraagd, antwoordde de gemachtigde wat volgt:

“In de notificatie van de Ministerraad van 24-4-2015 staat de volgende passage: De regering zal, in navolging van de maatregelen die reeds recent zijn genomen met betrekking tot de versoepeling van de verplichting van prospectus, de

“Die vereiste is geïnspireerd op de regeling inzake werkgeversaandelen (art. 145⁷, WIB 92) en de vermindering voor uitgaven voor een ontwikkelingsfonds (art. 145³², WIB 92) waar wel telkens 5 jaar bezit wordt geëist. Enkel op die manier wordt verzekerd dat de vennootschap gedurende een minimale periode over de nodige fondsen beschikt voor haar handelsactiviteiten. Zonder een dergelijke regeling waarbij dan enkel de verwerving van de aandelen bepalend is, zou het namelijk volstaan dat wordt ingeschreven en volstort om de vermindering te bekomen waarna de vennootschap de aandelen terug kan inkopen zonder dat er voor de investeerder een sanctie is”.

Il est recommandé de faire état de cette justification dans l'exposé des motifs.

Section 2 – Dispense de versement du précompte professionnel pour les entreprises qui débutent

Article 95

1. Dans l'article 275¹⁰, alinéa 5, premier et deuxième tirets, en projet, du CIR 92, on mentionnera les dates de la loi sur les faillites et de la loi ‘relative à la continuité des entreprises’ qui y sont mentionnées, à savoir le 8 août 1997 et le 31 janvier 2009.

2. L'article 275¹⁰, alinéa 6, en projet, du CIR 92 dispose que le Roi fixe les “modalités d'application” de cet article.

La portée de la disposition précitée n'est pas claire. Soit elle ne vise rien de plus que ce qu'implique déjà le pouvoir général d'exécution dont dispose le Roi en vertu de l'article 108 de la Constitution, auquel cas une habilitation spécifique au Roi est superflue et la disposition précitée doit être omise du projet. Soit la mission confiée au Roi va au-delà de ce qui découle du pouvoir général d'exécution, auquel cas il y a lieu d'en préciser l'objet.

Section 3 – Exonération pour des intérêts de prêts à des entreprises qui débutent

Article 97

1. L'article 21, 13°, en projet, du CIR 92 utilise la notion de “plate-forme de crowdfunding”. Une définition de cette notion étant nécessaire afin de pouvoir déterminer précisément si le contribuable peut bénéficier de l'exonération qui y est visée, le principe de légalité en matière fiscale exige que cette notion, dont on n'aperçoit pas directement la portée, soit définie. Interrogé à ce sujet, le délégué a répondu ce qui suit:

“In de notificatie van de Ministerraad van 24-4-2015 staat de volgende passage: De regering zal, in navolging van de maatregelen die reeds recent zijn genomen met betrekking tot de versoepeling van de verplichting van prospectus, de

financiering via ‘crowdfunding’ verder blijven ondersteunen en zal de activiteiten van de ‘crowdfunding’ platformen beter omkaderen. Het ernaar verwijzend kader zal moeten worden vastgesteld door de ‘Financial Services and Markets Authority’ (FSMA), op initiatief van de Ministers van Economie, KMO’s en Financiën.

De fiscale wetgeving zal derhalve gebruik kunnen maken van die gemeenrechtelijke bepaling.”

Al kan de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA) uiteraard een rol spelen bij de totstandkoming van een definitie van het genoemde begrip, toch dient dat begrip in de wet zelf te worden gedefinieerd.

2. In het ontworpen artikel 21, 13°, b), van het WIB 92 wordt als voorwaarde om de belastingvrijstelling te genieten, gesteld dat de kredietnemer sinds ten hoogste achtenveertig maanden is ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen, zodat enkel leningen aan in België gevestigde ondernemingen in aanmerking komen. Deze bepaling houdt bijgevolg ook een beperking in op het vrije kapitaalverkeer, zodat wat is opgemerkt in de tweede alinea van opmerking 2 bij artikel 85 van het ontwerp *mutatis mutandis* ook geldt ten aanzien van de genoemde bepaling.

Hoofdstuk 3 – Invoering van een stelsel tot forfaitaire vaststelling van het belastbaar resultaat uit diamanthandel op basis van de omzet (“Diamant Stelsel”)

Algemene opmerkingen

1. Artikel 401 van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 ‘betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde’ (hierna: richtlijn 2006/112/EG) bepaalt het volgende:

“Onvermindert andere communautaire bepalingen vormen de bepalingen van deze richtlijn geen beletsel voor de handhaving of invoering door een lidstaat van belastingen op verzekeringsovereenkomsten en op spelen en weddenschappen, alsmede van accijnzen, registratierechten en, meer in het algemeen, van alle belastingen, rechten en heffingen die niet het karakter van een omzetbelasting bezitten, mits de heffing van deze belastingen, rechten en heffingen in het verkeer tussen de lidstaten geen aanleiding geeft tot formaliteiten in verband met grensoverschrijding.”

Uit dit artikel volgt dat het de lidstaten verboden is belastingen te heffen die het karakter van een omzetbelasting hebben.³¹

1.1. Op de vraag of het niet om een verboden omzetbelasting gaat, antwoordde de gemachtigde het volgende:

³¹ Zie bijvoorbeeld de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 31 maart 1992, C-200/90, *Dansk Denkavit et P. Poulsen Trading*, punt 10, en 17 september 1997, C-347/95, *Fazenda Pública en UCAL*, punt 32.

financiering via ‘crowdfunding’ verder blijven ondersteunen en zal de activiteiten van de ‘crowdfunding’ platformen beter omkaderen. Het ernaar verwijzend kader zal moeten worden vastgesteld door de ‘Financial Services and Markets Authority’ (FSMA), op initiatief van de Ministers van Economie, KMO’s en Financiën.

De fiscale wetgeving zal derhalve gebruik kunnen maken van die gemeenrechtelijke bepaling”.

Même si l’Autorité des services et marchés financiers (FSMA) peut évidemment être associée à l’élaboration d’une définition de la notion précitée, celle-ci doit néanmoins être définie dans la loi même.

2. L’article 21, 13°, b), en projet, du CIR 92 prévoit, comme condition pour pouvoir bénéficier de l’exonération d’impôt, que l’emprunteur est enregistré dans la Banque-Carrefour des Entreprises depuis quarante-huit mois au plus, de sorte que seuls sont pris en considération des prêts octroyés à des entreprises établies en Belgique. Dès lors, cette disposition comporte également une limitation à la libre circulation des capitaux, de sorte que ce qui a été relevé à l’alinéa 2 de l’observation 2 relative à l’article 85 du projet s’applique également *mutatis mutandis* à l’égard de la disposition précitée.

Chapitre 3 – Le régime de taxation applicable aux entreprises du secteur diamantaire (“Régime Diamant”)

Observations générales

1. L’article 401 de la directive 2006/112/CE du Conseil du 28 novembre 2006 ‘relative au système commun de taxe sur la valeur ajoutée’ (ci-après: la directive 2006/112/CE) énonce ce qui suit:

“Sans préjudice d’autres dispositions communautaires, les dispositions de la présente directive ne font pas obstacle au maintien ou à l’introduction par un État membre de taxes sur les contrats d’assurance et sur les jeux et paris, d’accises, de droits d’enregistrement, et, plus généralement, de tous impôts, droits et taxes n’ayant pas le caractère de taxes sur le chiffre d’affaires, à condition que la perception de ces impôts, droits et taxes ne donne pas lieu dans les échanges entre États membres à des formalités liées au passage d’une frontière”.

Il résulte de cet article qu’il est interdit aux États membres de percevoir des taxes qui ont le caractère de taxes sur le chiffre d’affaires³¹.

1.1. À la question de savoir s’il ne s’agit pas d’une taxe prohibée sur le chiffre d’affaires, le délégué a répondu ce qui suit:

³¹ Voir par exemple, les arrêts de la Cour de justice de l’Union européenne des 31 mars 1992, C-200/90, *Dansk Denkavit et P. Poulsen Trading*, point 10, et 17 septembre 1997, C-347/95, *Fazenda Pública c. UCAL*, point 32.

"Artikel 401 van btw-richtlijn 2006/ 112/ EG geeft geen omschrijving van wat dient te worden verstaan onder een 'omzet belasting'. De term omzet belasting impliceert echter in ieder geval een heffing op verkopen van goederen waarbij het de verkoop van de goederen is die leidt tot de heffing van een indirecte belasting uitsluitend berekend op basis van de waarde van deze verkopen, met als effect dat de verkoopprijs (nagenoeg steeds) verhoogd wordt met deze uitsluitend op de omzet vastgestelde heffing.

Welnu, het diamant stelsel beperkt er zich toe, en richt er zich op, de nettowinst behaald uit de diamanthandel vast te stellen op een forfaitaire basis. De berekeningsbasis voor deze forfaitaire vaststelling van de nettowinst is de omzet gerealiseerd door de diamanthandel. Bijgevolg wordt het toepasselijke percentage vastgesteld om een gemiddelde nettowinst na aftrek van gebruikelijke beroepskosten uit te drukken. Het aldus bepaalde bedrag wordt vervolgens geïntegreerd in de berekening van de inkomstenbelasting waarbij de uiteindelijk verschuldigde belasting in functie zal staan van de fiscale kenmerken en eigenheden van de inkomsten-belastingplichtige.

Bijgevolg leidt dit regime noch fiscaal technisch en juridisch, noch in de feiten of wat betreft het financieel-economische effect hoegenaamd niet tot een omzetbelasting.

Fiscaaltechnisch betreft het diamant stelsel de vaststelling van de nettowinst behaald uit de diamanthandel in het kader van, en met het oog op, de toepassing van de inkomstenbelasting. Het stelsel vormt een onderdeel van de inkomstenbelasting.

Het stelsel leidt niet tot een heffing op de omzet, de op basis van de omzet forfaitair vastgestelde nettowinst is één van de elementen die opgenomen, meegenomen wordt in de eigenlijke berekening van het belastbare inkomen.

Wat betreft de personenbelasting wordt het aldus vastgestelde bedrag aangewend als netto belastbaar beroepsinkomen uit de diamanthandel. Dit bedrag wordt vervolgens opgenomen in de vaststelling van het globaal belastbaar inkomen. Dit globale inkomen leidt tot de toepassing van de aftrek van de aftrekbare bestedingen, en op de belasting die op die basis wordt berekend zijn diverse belastingvermeerderingen en belastingkredieten of -verminderingen van toepassing.

Wat betreft de vennootschapsbelasting, wordt de nettowinst zoals die in de boekhouding voorkomt aangepast om het forfaitair berekende bedrag aan nettowinst te bereiken, waarbij de techniek wordt gebruikt van een beperkte aanpassing (verworpen uitgave, aanpassing begintoestand van de reserves) die meegenomen wordt in de berekening van de te betalen belasting. Vervolgens worden de volgende zogenaamde bewerkingen voor de berekening van het belastbaar bedrag, en de regels voor de belastingberekening toegepast, met uitsluiting van de aftrek voor risicokapitaal en de overgedragen verliezen die niet combineerbaar met dit regime worden geacht (en welke niet aftrekbaarheid mee in aanmerking werd genomen bij de vaststelling van het percentage).

"Artikel 401 van btw-richtlijn 2006/ 112/ EG geeft geen omschrijving van wat dient te worden verstaan onder een 'omzet belasting'. De term omzet belasting impliceert echter in ieder geval een heffing op verkopen van goederen waarbij het de verkoop van de goederen is die leidt tot de heffing van een indirecte belasting uitsluitend berekend op basis van de waarde van deze verkopen, met als effect dat de verkoopprijs (nagenoeg steeds) verhoogd wordt met deze uitsluitend op de omzet vastgestelde heffing.

Welnu, het diamant stelsel beperkt er zich toe, en richt er zich op, de nettowinst behaald uit de diamanthandel vast te stellen op een forfaitaire basis. De berekeningsbasis voor deze forfaitaire vaststelling van de nettowinst is de omzet gerealiseerd door de diamanthandel. Bijgevolg wordt het toepasselijke percentage vastgesteld om een gemiddelde nettowinst na aftrek van gebruikelijke beroepskosten uit te drukken. Het aldus bepaalde bedrag wordt vervolgens geïntegreerd in de berekening van de inkomstenbelasting waarbij de uiteindelijk verschuldigde belasting in functie zal staan van de fiscale kenmerken en eigenheden van de inkomsten-belastingplichtige.

Bijgevolg leidt dit regime noch fiscaal technisch en juridisch, noch in de feiten of wat betreft het financieel-economische effect hoegenaamd niet tot een omzetbelasting.

Fiscaaltechnisch betreft het diamant stelsel de vaststelling van de nettowinst behaald uit de diamanthandel in het kader van, en met het oog op, de toepassing van de inkomstenbelasting. Het stelsel vormt een onderdeel van de inkomstenbelasting.

Het stelsel leidt niet tot een heffing op de omzet, de op basis van de omzet forfaitair vastgestelde nettowinst is één van de elementen die opgenomen, meegenomen wordt in de eigenlijke berekening van het belastbare inkomen.

Wat betreft de personenbelasting wordt het aldus vastgestelde bedrag aangewend als netto belastbaar beroepsinkomen uit de diamanthandel. Dit bedrag wordt vervolgens opgenomen in de vaststelling van het globaal belastbaar inkomen. Dit globale inkomen leidt tot de toepassing van de aftrek van de aftrekbare bestedingen, en op de belasting die op die basis wordt berekend zijn diverse belastingvermeerderingen en belastingkredieten of -verminderingen van toepassing.

Wat betreft de vennootschapsbelasting, wordt de nettowinst zoals die in de boekhouding voorkomt aangepast om het forfaitair berekende bedrag aan nettowinst te bereiken, waarbij de techniek wordt gebruikt van een beperkte aanpassing (verworpen uitgave, aanpassing begintoestand van de reserves) die meegenomen wordt in de berekening van de te betalen belasting. Vervolgens worden de volgende zogenaamde bewerkingen voor de berekening van het belastbaar bedrag, en de regels voor de belastingberekening toegepast, met uitsluiting van de aftrek voor risicokapitaal en de overgedragen verliezen die niet combineerbaar met dit regime worden geacht (en welke niet aftrekbaarheid mee in aanmerking werd genomen bij de vaststelling van het percentage).

Met andere woorden, het kennen van de omzet leidt hoegenaamd niet tot het kunnen bepalen van de uiteindelijk door de belastingplichtige verschuldigde belasting.

Zo kan in de personenbelasting het bedrag dat uiteindelijk belastbaar is verminderd worden met, bijvoorbeeld, aftrekbare alimentatiegelden, aftrekbare giften. De uiteindelijk verschuldigde belasting staat in functie van de eigenheden van de belastingplichtige.

Zo is het in de vennootschapsbelasting mogelijk dat een vennootschap-diamanthandelaar naast een actieve diamant-handel ook deelnemingen aanhoudt, met specifiek met leningen gefinancierd, zodat bij de uiteindelijke berekening van de belastbare basis de aan de behaalde dividenden verbonden renteaftrek en de aan deze dividenden verbonden aftrek 'definitief belaste inkomsten' (DBI) in aanmerking worden genomen samen met de naar het forfaitair vastgestelde bedrag herleide nettowinst uit de diamanthandel. Opnieuw bepalen de eigenheden van het fiscale profiel van de vennootschap de uiteindelijk verschuldigde belasting.

Dergelijke vaststelling is volstrekt incompatibel met de idee van een omzetbelasting. Immers, aldus blijkt duidelijk dat het diamant stelsel integrerend onderdeel uitmaakt van de toepassing van de regels van de inkomstenbelasting, en er zich te beperkt specifiek de vastgestelde controleproblemen op te lossen.

Ook in andere omstandigheden en andere domeinen voorziet het Wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB) ook nu reeds in de vaststelling van de belastbare nettowinst (in het kader van de personenbelasting en de vennootschapsbelasting) op grond van de omzet die wordt gerealiseerd. Hierbij kan verwezen worden naar, bijvoorbeeld, artikel 342 WIB dat een expliciete basis vormt voor de vaststelling van de nettowinst op basis van de omzet. Ook de nadere uitwerking van de mogelijkheid voorzien in deze bepaling voor wat betreft buitenlandse inrichtingen in België, vervat in artikel 182 KBWIB, voert voor een aantal sectoren de vaststelling van het belastbaar inkomen op grond van de gerealiseerde omzet in. Telkens betreft het daar ook louter een methode om passend de nettowinst te schatten, door een berekening te verrichten op basis van de omzet.

Fiscaaltechnisch vormt het diamant stelsel dus een onderdeel van de inkomstenbelasting, waar één onderdeel, namelijk de vaststelling van de nettowinst behaald uit de diamanthandel, vervangen wordt door een forfaitair bedrag, omwille van de moeilijkheden die worden vastgesteld bij de bepaling en controle van de boekhoudkundig vooropgestelde nettowinst.

Overigens, ook het stelsel van de zg. tonnage taks voor de zeescheepvaart is een fiscaal stelsel dat feitelijk op de omzet stoelt (uitgedrukt in fysieke grootheden) om tot een, voor die sector, passende vaststelling van het belastbaar resultaat te komen. Dit stelsel kende een expliciete Europese aanvaarding.

Ook feitelijk en financieel-economisch impliceert het diamant stelsel hoegenaamd niet de invoering van een

Met andere woorden, het kennen van de omzet leidt hoegenaamd niet tot het kunnen bepalen van de uiteindelijk door de belastingplichtige verschuldigde belasting.

Zo kan in de personenbelasting het bedrag dat uiteindelijk belastbaar is verminderd worden met, bijvoorbeeld, aftrekbare alimentatiegelden, aftrekbare giften. De uiteindelijk verschuldigde belasting staat in functie van de eigenheden van de belastingplichtige.

Zo is het in de vennootschapsbelasting mogelijk dat een vennootschap-diamanthandelaar naast een actieve diamant-handel ook deelnemingen aanhoudt, met specifiek met leningen gefinancierd, zodat bij de uiteindelijke berekening van de belastbare basis de aan de behaalde dividenden verbonden renteaftrek en de aan deze dividenden verbonden aftrek 'definitief belaste inkomsten' (DBI) in aanmerking worden genomen samen met de naar het forfaitair vastgestelde bedrag herleide nettowinst uit de diamanthandel. Opnieuw bepalen de eigenheden van het fiscale profiel van de vennootschap de uiteindelijk verschuldigde belasting.

Dergelijke vaststelling is volstrekt incompatibel met de idee van een omzetbelasting. Immers, aldus blijkt duidelijk dat het diamant stelsel integrerend onderdeel uitmaakt van de toepassing van de regels van de inkomstenbelasting, en er zich te beperkt specifiek de vastgestelde controleproblemen op te lossen.

Ook in andere omstandigheden en andere domeinen voorziet het Wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB) ook nu reeds in de vaststelling van de belastbare nettowinst (in het kader van de personenbelasting en de vennootschapsbelasting) op grond van de omzet die wordt gerealiseerd. Hierbij kan verwezen worden naar, bijvoorbeeld, artikel 342 WIB dat een expliciete basis vormt voor de vaststelling van de nettowinst op basis van de omzet. Ook de nadere uitwerking van de mogelijkheid voorzien in deze bepaling voor wat betreft buitenlandse inrichtingen in België, vervat in artikel 182 KBWIB, voert voor een aantal sectoren de vaststelling van het belastbaar inkomen op grond van de gerealiseerde omzet in. Telkens betreft het daar ook louter een methode om passend de nettowinst te schatten, door een berekening te verrichten op basis van de omzet.

Fiscaaltechnisch vormt het diamant stelsel dus een onderdeel van de inkomstenbelasting, waar één onderdeel, namelijk de vaststelling van de nettowinst behaald uit de diamanthandel, vervangen wordt door een forfaitair bedrag, omwille van de moeilijkheden die worden vastgesteld bij de bepaling en controle van de boekhoudkundig vooropgestelde nettowinst.

Overigens, ook het stelsel van de zg. tonnage taks voor de zeescheepvaart is een fiscaal stelsel dat feitelijk op de omzet stoelt (uitgedrukt in fysieke grootheden) om tot een, voor die sector, passende vaststelling van het belastbaar resultaat te komen. Dit stelsel kende een expliciete Europese aanvaarding.

Ook feitelijk en financieel-economisch impliceert het diamant stelsel hoegenaamd niet de invoering van een

omzetbelasting. Het forfaitair vastgestelde bedrag vervangt eenvoudigweg de boekhoudkundige nettowinst, en vormt er een substituut voor. Het stelsel leidt ook *in concreto* tot een verbeterde en controleerbare methode om de nettowinst vast te stellen. Er komt geen afzonderlijke, of bijkomende belastingheffing op omzet; het is de inkomstenbelasting die berekend wordt op een aangepaste basis voor wat betreft het onderdeel ‘nettowinst uit de diamanthandel’.

Ook de hoogte van het percentage strekt er toe te komen tot een forfaitair bedrag dat realistisch geacht wordt de gemiddelde nettowinst uit te drukken.

Of nog, er wordt geen heffing ingevoerd die forfaitair verschuldigd zou zijn door elke diamanthandelaar, op basis van zijn omzet, bovenop of naast de verschuldigde inkomstenbelasting. Er wordt daarentegen een berekeningsregel ingevoerd om in het kader van de vaststelling van de te betalen inkomstenbelasting het doorwerken van voorraad gerelateerde issues wat betreft de bepaling van de nettowinst, uit te sluiten.”

1.2. Artikel 401 van de richtlijn 2006/112/EG staat eraan niet in de weg dat een belasting wordt ingevoerd die één van de wezenlijke kenmerken van de btw niet bezit.³² Deze vier wezenlijke kenmerken zijn: 1) het algemeen van toepassing zijn van de belasting, 2) het bedrag van de belasting is evenredig aan de prijs die de belastingplichtige ontvangt voor zijn goederen of diensten, 3) de belasting wordt geheven in elke fase van het productie- en distributieproces, 4) het recht op aftrek van de voorbelasting; de belasting wordt dus telkens slechts geheven over de in een bepaalde fase toegevoegde waarde en de last drukt uiteindelijk op de eindverbruiker.³³

Op basis van de ontworpen regeling lijkt te moeten worden vastgesteld dat ze niet in strijd met artikel 401 van richtlijn 2006/112/EG is, vermits het niet om een algemene heffing gaat. Ze geldt immers uitsluitend voor de diamantsector. Aldus is alvast niet voldaan aan het eerste wezenlijke kenmerk van de btw.

2. Het “Diamant Stelsel” houdt in dat de in het stelsel van de inkomstenbelastingen belastbare winst forfaitair wordt vastgesteld op 0,55 % van de omzet uit de diamanthandel (artikel 105, § 1, van het ontwerp), in voorkomend geval verhoogd met een extra component (*idem*, § 2). In een beperkt aantal gevallen (diefstal, faillissement) wordt de toepassing van het forfaitaire stelsel uitgesloten, en wordt teruggegrepen naar het reguliere stelsel (artikel 103, § 3, van het ontwerp).

Binnen het korte tijdsbestek dat voor het advies is gelaten, heeft de Raad van State niet kunnen onderzoeken of die regel ook niet in andere gevallen zou moeten gelden en of de beperking tot het belastbare tijdperk die daarbij geldt, geen problemen stelt.

3. In artikel 103, § 2, van het ontwerp wordt bovendien voorzien in de optionele toepassing van het “Diamant Stelsel” voor bepaalde bedrijven, onder meer voor een geregistreerde

*omzetbelasting. Het forfaitair vastgestelde bedrag vervangt eenvoudigweg de boekhoudkundige nettowinst, en vormt er een substituut voor. Het stelsel leidt ook *in concreto* tot een verbeterde en controleerbare methode om de nettowinst vast te stellen. Er komt geen afzonderlijke, of bijkomende belastingheffing op omzet; het is de inkomstenbelasting die berekend wordt op een aangepaste basis voor wat betreft het onderdeel ‘nettowinst uit de diamanthandel’.*

Ook de hoogte van het percentage strekt er toe te komen tot een forfaitair bedrag dat realistisch geacht wordt de gemiddelde nettowinst uit te drukken.

Of nog, er wordt geen heffing ingevoerd die forfaitair verschuldigd zou zijn door elke diamanthandelaar, op basis van zijn omzet, bovenop of naast de verschuldigde inkomstenbelasting. Er wordt daarentegen een berekeningsregel ingevoerd om in het kader van de vaststelling van de te betalen inkomstenbelasting het doorwerken van voorraad gerelateerde issues wat betreft de bepaling van de nettowinst, uit te sluiten”.

1.2. L’article 401 de la directive 2006/112/CE ne s’oppose pas à l’instauration d’une taxe qui ne présente pas une des caractéristiques essentielles de la TVA³². Ces quatre caractéristiques essentielles sont: 1) l’application générale de la taxe, 2) le montant de la taxe est proportionnel au prix perçu par l’assujetti pour ses biens ou services 3) la taxe est perçue à chaque stade du processus de production et de distribution, 4) le droit à la déduction de la taxe en amont; la taxe n’est donc chaque fois perçue que sur la valeur ajoutée à un stade donné et la charge de la taxe repose en définitive sur le consommateur final³³.

Dès lors qu’il ne s’agit pas d’une perception générale, il semble qu’il faille constater que le dispositif en projet n’est pas contraire à l’article 401 de la directive 2006/112/CE. Il ne s’applique en effet qu’au secteur diamantaire. Ainsi, la première caractéristique essentielle de la TVA fait en tout cas défaut.

2. Le “Régime Diamant” implique que, dans le régime des impôts sur les revenus, le bénéfice imposable est fixé forfaitairement à 0,55 % du chiffre d’affaires généré par le commerce de diamants (article 105, § 1er, du projet), le cas échéant augmenté d’un élément supplémentaire (*idem*, § 2). Dans un nombre limité de cas (vol, faillite), l’application du régime forfaitaire est exclue, et on en revient au régime normal (article 103, § 3, du projet).

Dans le bref délai qui lui est imparti pour donner son avis, le Conseil d’État n’a pas pu vérifier si cette règle ne devrait pas également s’appliquer dans d’autres cas et si la limitation à la période imposable, applicable à cet égard, ne pose pas de problème.

3. L’article 103, § 2, du projet prévoit en outre l’application optionnelle du “Régime Diamant” pour certaines entreprises, notamment pour un commerçant en diamants enregistré qui

³² Zie o.m. HvJ 3 oktober 2006, C-475/03, *Banco popolare di Cremona v. Agenzia Entrate Ufficio Cremona*, punt 27.

³³ *Ibidem*, punten 28 e.v.

³² Voir notamment C.J.U.E., 3 octobre 2006, C-475/03, *Banco popolare di Cremona c. Agenzia Entrate Ufficio Cremona*, point 27.

³³ *Ibidem*, points 28 et s.

diamanthandelaar die ruwe diamanten verhandelt die voortkomen uit de eigen uitbating van een diamantmijn.

Het instellen van het “Diamant Stelsel” wordt verantwoord op grond van de eigenheid van de sector (aard van het product en werkwijze binnen de sector). Gelet daarop is niet meteen duidelijk waarom aan bepaalde van de in de sector actieve handelaars de keuze wordt gelaten om al of niet gebruik te maken van het forfaitaire stelsel, terwijl de andere belastingplichtigen er steeds aan onderworpen worden.

Zoals bekend, geldt het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel ook in belastingzaken. Bij artikel 172 van de Grondwet wordt de toepasselijkheid van de grondwettelijke regels van gelijkheid en van niet-discriminatie (artikelen 10 en 11 van de Grondwet) bevestigd in fiscale aangelegenheden. Deze bepaling is immers een precisering of een bijzondere toepassing van het in artikel 10 van de Grondwet algemeen geformuleerde gelijkheidsbeginsel.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.³⁴

Aan de gemachtigde is gevraagd welke de verantwoording voor de verschillende behandeling is. Het antwoord luidt:

“De situatie van de diamantmijnen en van de verkoopvennootschappen die als onderdeel van een diamantmijngroep de ‘verkoop-arm’ van deze mijnen uitmaken is inderdaad erg verschillend van deze van de ‘gewone’ diamant groot-handelaar. Het betreft in casu een zeer klein aantal van 6 à 7 ondernemingen.

Deze vennootschappen moeten in de eerste plaats niet in concurrentie gaan met andere handelaars om in de markt diamant aan te kopen, doch kennen een vaste gewaarborgde toelevering aan diamant, gedoseerd vanuit de mijnen, en dit veelal, maar niet steeds, aan vaste prijzen. Financieel-economisch en commercieel is hun situatie dan ook verschillend.

Vervolgens zijn zij niet afhankelijk van geïmporteerde aankopen op de wereldmarkt, met de daarbij horende facturatiemethodiek waarbij een globale prijs wordt gefactureerd voor hele loten of pakketten diamanten met uitsluitend de vermelding van het totaal aantal karaat. Zie ook bijvoorbeeld de verkooptechniek bij tenders of de zg. ‘zichten’ waarbij ook hele pakketten worden aangeboden voor één prijs, terwijl de stenen die er deel van uitmaken en individuele kenmerken hebben en dus een individuele (verschillende) waarde kennen.

³⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijv. GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12, en GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1.

commercialise des diamants bruts provenant de l’exploitation propre d’une mine de diamants.

L’instauration du “Régime Diamant” est justifiée par la spécificité du secteur (nature du produit et manières de travailler dans le secteur). Dès lors, on n’aperçoit pas directement pourquoi certains commerçants actifs dans le secteur peuvent choisir de faire usage ou non du régime forfaitaire, tandis que les autres contribuables y sont toujours soumis.

Nul n’ignore que le principe d’égalité et de non-discrimination s’applique également en matière fiscale. L’article 172 de la Constitution confirme l’applicabilité des règles constitutionnelles d’égalité et de non-discrimination (articles 10 et 11 de la Constitution) en matière d’impôts. Cette disposition constitue en effet une précision ou une application particulière du principe général d’égalité formulé à l’article 10 de la Constitution.

Selon la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, une différence de traitement ne peut se concilier avec les principes constitutionnels d’égalité et de non-discrimination que si cette différence repose sur un critère objectif et si elle est raisonnablement justifiée. L’existence d’une telle justification doit s’apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure concernée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d’égalité et de non-discrimination est violé lorsqu’il n’existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé³⁴.

Il a été demandé au délégué de justifier la différence de traitement. Il a répondu comme suit:

“De situatie van de diamantmijnen en van de verkoopvennootschappen die als onderdeel van een diamantmijngroep de ‘verkoop-arm’ van deze mijnen uitmaken is inderdaad erg verschillend van deze van de ‘gewone’ diamant groot-handelaar. Het betreft in casu een zeer klein aantal van 6 à 7 ondernemingen.

Deze vennootschappen moeten in de eerste plaats niet in concurrentie gaan met andere handelaars om in de markt diamant aan te kopen, doch kennen een vaste gewaarborgde toelevering aan diamant, gedoseerd vanuit de mijnen, en dit veelal, maar niet steeds, aan vaste prijzen. Financieel-economisch en commercieel is hun situatie dan ook verschillend.

Vervolgens zijn zij niet afhankelijk van geïmporteerde aankopen op de wereldmarkt, met de daarbij horende facturatiemethodiek waarbij een globale prijs wordt gefactureerd voor hele loten of pakketten diamanten met uitsluitend de vermelding van het totaal aantal karaat. Zie ook bijvoorbeeld de verkooptechniek bij tenders of de zg. ‘zichten’ waarbij ook hele pakketten worden aangeboden voor één prijs, terwijl de stenen die er deel van uitmaken en individuele kenmerken hebben en dus een individuele (verschillende) waarde

³⁴ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle, voir par ex.: C.C., 17 juillet 2014, n° 107/2014, B.12 et C.C., 25 septembre 2014, n° 141/2014, B.4.1.

Binnen een mijngroep kunnen deze multinationale mijnbouw ondernemingen zelf geëigende systemen voor de interne opvolging van de flow aan stenen opzetten.

Ook handelen dergelijke verkoopvennootschappen niet of nauwelijks vanuit een aangehouden voorraad. De toelevering leidt tot dadelijke verkopen in de markt, veelal in een systeem van ‘tenders’ waarbij het gehele aanbod opgedeeld in ‘parcels’ (pakketten) wordt aangeboden aan kopers die de goederen komen inspecteren en op de aangeboden pakketten kunnen bieden, maar er bestaan ook andere systemen. De klassieke issues waarbij diamanten uit liggende voorraad worden verkocht met opvolgmoeilijkheden, en waarbij aan het jaareinde (of periodiek) liggende voorraden moeten gewaardeerd worden en hun waarde van invloed is op het nettoresultaat van de onderneming, doen zich dan ook niet of in veel mindere mate voor.”

De Raad van State, afdeling Wetgeving, kan dit in het raam van deze spoedeisende adviesaanvraag niet beoordelen.

De stellers van het ontwerp zullen het verschil echter moeten kunnen verantwoorden, meer bepaald zal moeten kunnen worden aangetoond waarom de verschillende behandeling inzake het bepalen van de belastbare grondslag noodzakelijk is in het licht van de doelstelling die met de regeling wordt nastreefd. Het verdient dan ook aanbeveling om die verantwoording op te nemen in de memorie van toelichting, zodat de Kamer van volksvertegenwoordigers zich erover kan uitspreken.

Het zal echter aan het Grondwettelijk Hof toekomen om zich in voorkomend geval uit te spreken over de deugdelijkheid van de gegeven verantwoording.

Artikel 105

In het advies van de Inspectie van Financiën wordt opgemerkt dat het onduidelijk is of het gehanteerde percentage (0,55 %) een correcte inschatting is in vergelijking met het reguliere stelsel. Daarover om verduidelijking gevraagd, gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

“De sector waarop deze maatregel van toepassing is, is de sector van de diamant groothandel, die een sector is van traders in grondstoffen, delfstoffen, commodities. De bijzondere aard van het product, waarbij de burger zich veelal de situatie van de luxueuze detailhandel voorstelt, speelt in het kader van zulke trading activiteiten een beperktere rol zodat een vergelijking met de marges gerealiseerd bij trading en groothandel in andere sectoren waarin commodities verhandeld worden relevant is.

Uit studies kan blijken dat een vergelijking op Europees vlak met andere sectoren, die vervolgens rekening houdt met de eigenheden van het diamant stelsel en de diamanthandel, de gepastheid van het percentage van 0,55 % onderbouwt.

Indien men een aantal relevante sectoren inzake trading pan-europees selecteert op grond van de internationale

kennen. Binnen een mijngroep kunnen deze multinationale mijnbouw ondernemingen zelf geëigende systemen voor de interne opvolging van de flow aan stenen opzetten.

Ook handelen dergelijke verkoopvennootschappen niet of nauwelijks vanuit een aangehouden voorraad. De toelevering leidt tot dadelijke verkopen in de markt, veelal in een systeem van ‘tenders’ waarbij het gehele aanbod opgedeeld in ‘parcels’ (pakketten) wordt aangeboden aan kopers die de goederen komen inspecteren en op de aangeboden pakketten kunnen bieden, maar er bestaan ook andere systemen. De klassieke issues waarbij diamanten uit liggende voorraad worden verkocht met opvolgmoeilijkheden, en waarbij aan het jaareinde (of periodiek) liggende voorraden moeten gewaardeerd worden en hun waarde van invloed is op het nettoresultaat van de onderneming, doen zich dan ook niet of in veel mindere mate voor”.

Dans le cadre de la présente demande d’avis urgent, le Conseil d’État, section de législation, ne peut pas se prononcer sur ce point.

Toutefois, les auteurs du projet devront pouvoir justifier la différence. Ils devront notamment pouvoir démontrer pourquoi la différence de traitement concernant la détermination de la base imposable est nécessaire au regard de l’objectif poursuivi par le dispositif. Il est dès lors recommandé d’inscrire cette justification dans l’exposé des motifs afin de permettre à la Chambre des représentants de se prononcer à ce sujet.

Il reviendra cependant à la Cour constitutionnelle de statuer, le cas échéant, sur la validité de la justification donnée.

Article 105

L’avis de l’inspecteur des Finances relève qu’on ne peut pas déterminer clairement si le pourcentage utilisé (0,55 %) constitue une estimation correcte par rapport au régime normal. Invité à apporter des éclaircissements à ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit:

“De sector waarop deze maatregel van toepassing is, is de sector van de diamant groothandel, die een sector is van traders in grondstoffen, delfstoffen, commodities. De bijzondere aard van het product, waarbij de burger zich veelal de situatie van de luxueuze detailhandel voorstelt, speelt in het kader van zulke trading activiteiten een beperktere rol zodat een vergelijking met de marges gerealiseerd bij trading en groothandel in andere sectoren waarin commodities verhandeld worden relevant is.

Uit studies kan blijken dat een vergelijking op Europees vlak met andere sectoren, die vervolgens rekening houdt met de eigenheden van het diamant stelsel en de diamanthandel, de gepastheid van het percentage van 0,55 % onderbouwt.

Indien men een aantal relevante sectoren inzake trading pan-europees selecteert op grond van de internationale

Nace-codes, dan kan men vaststellen dat de ‘winst voor belasting’ een mediaan kent van ongeveer 0,96 % (afhankelijk van de wijze waarop de studie wordt uitgevoerd) met een lager kwartiel (Q1) van 0,15 % en een hoger kwartiel (Q3) van 3,09 %.

Vervolgens is het relevant in aanmerking te nemen dat:

(i) het stelsel diamant vereist dat vennootschappen een bedrag van minstens 30 000 tot 150 000 euro (in functie van de omvang van de onderneming) als bezoldiging aan de bedrijfsleider moeten betalen. Deze vergoeding is in essentie de aanwending van een onderdeel van de winst, en kan dan ook aanzien worden als toe te voegen aan de nettowinst berekend op basis van 0,55 % om na te gaan of dat percentage markt conform is,

(ii) vandaag de gemiddelde nettowinst marge in de sector die blijkt de rekeningen van de diamant groothandelaars zich situeert in de ordegrootte van 0,11 % tot 0,37 %, en

(iii) wat vennootschappen betreft de aftrek voor risicokapitaal wordt uitgesloten en voor alle handelaars de aftrek van overgedragen verliezen wordt uitgesloten.

Het is op grond van deze overwegingen dat een percentage van 0,55 %, dat zich situeert tussen het percentage van het lagere kwartiel en de mediaan die weerhouden kunnen worden als inschatting voor een pan-Europese trading sector benchmark, als redelijk en passend kan worden beschouwd voor de vaststelling van de gemiddelde nettowinst uit de diamanthandel.”

De Raad van State beschikt noch over voldoende tijd, noch over alle benodigde informatie om hierover met kennis van zaken te oordelen. Het verdient echter aanbeveling om de memorie van toelichting op dit punt te verduidelijken.

Artikel 106

In artikel 106 van het ontwerp wordt bepaald dat de regeling voor de vaststelling van het belastbare resultaat uit diamanthandel vervat in de artikelen 103 tot 105 niet van toepassing is op het resultaat verbonden aan de omzet “waarvan de administratie op grond van concrete criteria aannemelijk maakt [lees: aantoon]”³⁵ dat deze werd gerealiseerd door middel van andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen”.

Een dergelijke, zeer vage omschrijving die kan leiden tot een fundamenteel andere wijze van bepalen van de belasting-schuld, staat op gespannen voet met het legaliteitsbeginsel in fiscale aangelegenheden. In de memorie van toelichting zijn criteria ter beoordeling van die omschrijving opgenomen. Dat volstaat echter niet. Wat onder “andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen” dient te worden verstaan, zou in de wettekst zelf verduidelijkt moeten worden. Dit kan door in het ontwerp zelf nader te omschrijven wat daarmee wordt bedoeld, met vermelding – ter verduidelijking – van de indicatieve lijst van criteria die wordt gehanteerd.

³⁵ Zie verder (de tweede verklaring van de gemachtigde).

Nace-codes, dan kan men vaststellen dat de ‘winst voor belasting’ een mediaan kent van ongeveer 0,96 % (afhankelijk van de wijze waarop de studie wordt uitgevoerd) met een lager kwartiel (Q1) van 0,15 % en een hoger kwartiel (Q3) van 3,09 %.

Vervolgens is het relevant in aanmerking te nemen dat:

(i) het stelsel diamant vereist dat vennootschappen een bedrag van minstens 30 000 tot 150 000 euro (in functie van de omvang van de onderneming) als bezoldiging aan de bedrijfsleider moeten betalen. Deze vergoeding is in essentie de aanwending van een onderdeel van de winst, en kan dan ook aanzien worden als toe te voegen aan de nettowinst berekend op basis van 0,55 % om na te gaan of dat percentage markt conform is,

(ii) vandaag de gemiddelde nettowinst marge in de sector die blijkt de rekeningen van de diamant groothandelaars zich situeert in de ordegrootte van 0,11 % tot 0,37 %, en

(iii) wat vennootschappen betreft de aftrek voor risicokapitaal wordt uitgesloten en voor alle handelaars de aftrek van overgedragen verliezen wordt uitgesloten.

Het is op grond van deze overwegingen dat een percentage van 0,55 %, dat zich situeert tussen het percentage van het lagere kwartiel en de mediaan die weerhouden kunnen worden als inschatting voor een pan-Europese trading sector benchmark, als redelijk en passend kan worden beschouwd voor de vaststelling van de gemiddelde nettowinst uit de diamanthandel.”

Le Conseil d’État ne dispose ni de suffisamment de temps ni de toutes les informations nécessaires pour se prononcer en connaissance de cause à ce sujet. Il est toutefois recommandé de préciser ce point dans l’exposé des motifs.

Article 106

L’article 106 du projet dispose que le régime pour la détermination du résultat imposable issu du commerce de diamants contenu aux articles 103 à 105 ne s’applique pas au résultat lié au chiffre d’affaires “pour lequel l’administration établit [lire: démontre]³⁵ sur base de critères concrets que celui-ci a été réalisé au moyen d’opérations portant sur des diamants autres que sincères et habituelles”.

Pareil libellé, très vague, qui peut donner lieu à une méthode fondamentalement différente de détermination de la dette d’impôt, se heurte au principe de légalité en matière fiscale. L’exposé des motifs contient des critères permettant d’apprécier cette notion, mais ce n’est pas suffisant. Il convient de préciser dans le texte législatif même ce qu’il y a lieu de comprendre par “opérations portant sur des diamants autres que sincères et habituelles”. On pourrait ainsi préciser dans le projet même la portée de cette notion, en mentionnant – dans un souci de clarté – la liste indicative de critères utilisée.

³⁵ Voir ci-dessous (la deuxième explication du délégué).

In dit verband verstrekte de gemachtigde nog de volgende toelichtingen:

“De in artikel 106 gestelde beperking die er toe strekt de toepassing van het diamantstelsel te beperken tot de netto-winst behaald op grond van andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen, heeft tot doel artificiële verrichtingen uit de toepassing te houden, waarbij gedacht wordt aan personen met malafide intenties die de diamanthandel zouden aanwenden met andere doelstellingen dan de gewone *bona fide* diamanthandelaar. Dergelijke gedragingen kunnen worden vastgesteld aan de hand van een hele reeks indicatoren die er op duiden dat diamantverhandeling plaatsvond die niet kadert in de verrichtingen die een gewone diamanthandelaar zou stellen. Deze concrete indicatoren kunnen zeer divers zijn, en elke opsomming van indicatoren kan dan ook uitsluitend indicatief en richtinggevend zijn. Vandaar dat het opnemen van de zes in de memorie van toelichting uiteengezette indicatoren in de wet zelf minder passend voorkomt omdat deze juridisch technisch geen sluitend en afgerond beoordelings-systeem uitmaken. Het is weliswaar zo dat op grond van de beschikbare informatie, het de zes uiteengezette indicatoren zijn die in de overgrote meerderheid van de situaties aan de orde zullen zijn, en die door de belastingadministratie zullen kunnen worden aangewend op de wijze zoals uiteengezet in de Memorie van toelichting. Ook leek het zinvol de draagwijdte en gerichtheid van de bewoordingen ‘andere dan oprechte en gebruiklijke diamantverhandeling’ nader te duiden in de Memorie van toelichting om zowel de betreffende sector, als de belastingadministratie een nuttig kader te verschaffen voor de toepassing van deze bepaling, een kader dat in het allergrootste aantal van de gevallen afdoende en voldoende duidelijk zal zijn. Tot slot, het is duidelijk dat de toepassing van deze bepaling zich richt op het detecteren van daadwerkelijk zeer bijzondere en incorrecte diamanthandel, en dat de toepassing van deze bepaling zich naar alle waarschijnlijkheid slechts zeer uitzonderlijk zal voordoen.”

en

“De aanwezigheid van ‘andere dan oprechte en gebruiklijke diamantverhandelingen’ duidt zeker niet noodzakelijkerwijze op de aanwezigheid van strafbare verrichtingen. Zo wordt de term ‘oprechte verrichtingen’ ook gehanteerd, bijvoorbeeld, in artikel 54 Wetboek inkomstenbelastingen en kent het gebruik van deze term daar ook geen strafrechtelijke connotatie.

Het is correct dat het gebruik van de termen ‘aannemelijk maakt’ leidt tot onduidelijkheid wat betreft de vereiste bewijsvoering en de wederzijdse positie van de administratie en de belastingplichtige in dit verband. Het verdient dan ook aanbeveling deze termen te vervangen door ‘aantoon’.

Ter zake gelden de gebruikelijke regels van fiscale controle en van fiscale heffing. De tekst van de wet duidt er op dat de toepassing van het diamant stelsel (evenals de toepassing van het stelsel van de tonnage taks) zal leiden tot vermeldingen in de belastingaangifte. Wat betreft de vennootschapsbelasting worden deze met het oog op de zekerheid zeer expliciet aangegeven in de memorie van toelichting (verworpen uitgave,

À cet égard, le délégué a encore fourni les explications suivantes:

“De in artikel 106 gestelde beperking die er toe strekt de toepassing van het diamantstelsel te beperken tot de netto-winst behaald op grond van andere dan oprechte en gebruiklijke diamantverhandelingen, heeft tot doel artificiële verrichtingen uit de toepassing te houden, waarbij gedacht wordt aan personen met malafide intenties die de diamanthandel zouden aanwenden met andere doelstellingen dan de gewone bona fide diamanthandelaar. Dergelijke gedragingen kunnen worden vastgesteld aan de hand van een hele reeks indicatoren die er op duiden dat diamantverhandeling plaatsvond die niet kadert in de verrichtingen die een gewone diamanthandelaar zou stellen. Deze concrete indicatoren kunnen zeer divers zijn, en elke opsomming van indicatoren kan dan ook uitsluitend indicatief en richtinggevend zijn. Vandaar dat het opnemen van de zes in de memorie van toelichting uiteengezette indicatoren in de wet zelf minder passend voorkomt omdat deze juridisch technisch geen sluitend en afgerond beoordelings-systeem uitmaken. Het is weliswaar zo dat op grond van de beschikbare informatie, het de zes uiteengezette indicatoren zijn die in de overgrote meerderheid van de situaties aan de orde zullen zijn, en die door de belastingadministratie zullen kunnen worden aangewend op de wijze zoals uiteengezet in de Memorie van toelichting. Ook leek het zinvol de draagwijdte en gerichtheid van de bewoordingen ‘andere dan oprechte en gebruiklijke diamantverhandeling’ nader te duiden in de Memorie van toelichting om zowel de betreffende sector, als de belastingadministratie een nuttig kader te verschaffen voor de toepassing van deze bepaling, een kader dat in het allergrootste aantal van de gevallen afdoende en voldoende duidelijk zal zijn. Tot slot, het is duidelijk dat de toepassing van deze bepaling zich richt op het detecteren van daadwerkelijk zeer bijzondere en incorrecte diamanthandel, en dat de toepassing van deze bepaling zich naar alle waarschijnlijkheid slechts zeer uitzonderlijk zal voordoen”.

et

“De aanwezigheid van ‘andere dan oprechte en gebruiklijke diamantverhandelingen’ duidt zeker niet noodzakelijkerwijze op de aanwezigheid van strafbare verrichtingen. Zo wordt de term ‘oprechte verrichtingen’ ook gehanteerd, bijvoorbeeld, in artikel 54 Wetboek inkomstenbelastingen en kent het gebruik van deze term daar ook geen strafrechtelijke connotatie.

Het is correct dat het gebruik van de termen ‘aannemelijk maakt’ leidt tot onduidelijkheid wat betreft de vereiste bewijsvoering en de wederzijdse positie van de administratie en de belastingplichtige in dit verband. Het verdient dan ook aanbeveling deze termen te vervangen door ‘aantoon’.

Ter zake gelden de gebruikelijke regels van fiscale controle en van fiscale heffing. De tekst van de wet duidt er op dat de toepassing van het diamant stelsel (evenals de toepassing van het stelsel van de tonnage taks) zal leiden tot vermeldingen in de belastingaangifte. Wat betreft de vennootschapsbelasting worden deze met het oog op de zekerheid zeer expliciet aangegeven in de memorie van

aanpassing begintoestand van de reserves). Bijgevolg zal een discussie omtrent de toepassing van deze bepaling zich situeren binnen, veelal, de gebruikelijke controletermijnen, en kan deze leiden tot het verzenden door de belastingadministratie van een ‘bericht van wijziging van aangifte’ en gelden ter zake alle gebruikelijke procedurereregels van de gewone administratieve fiscale controle.”

Artikel 107

1. Uit artikel 107 van het ontwerp blijkt dat de bepalingen van titel 4, hoofdstuk 3, van de aan te nemen wet in werking treden vanaf het aanslagjaar 2016, zonder dat in overgangsbepalingen is voorzien. Dat betekent bijvoorbeeld dat eventuele overdraagbare verliezen voor de betrokken belastingplichtigen vanaf het aanslagjaar 2016 niet meer in rekening kunnen worden gebracht.

Indien de wetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermag hij te oordelen dat ze met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zouden evenwel geschonden zijn indien de overgangsregeling of de ontstentenis daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang vorhanden is die het ontbreken van een te hunnen voordele ingestelde overgangsregeling kan verantwoorden.³⁶

Indien het ontwerp niet wordt aangevuld met een overgangsregeling ter zake, verdient het aanbeveling in de memorie van toelichting te verduidelijken welke de redenen van algemeen belang zijn die daartoe nopen.

2. Over het waarom van de keuze van 30 maart 2015 als scharnierdatum voor de wijzigingen aan de afsluitdatum van het boekjaar verstrekte de gemachtigde de volgende toelichting:

“De datum van 30 maart wordt in aanmerking genomen in het licht van de datum van de regeringsbeslissing wat betreft de invoering van het diamant stelsel in het kader van de begrotingscontrole en de publieke communicatie omtrent deze beslissing. De verwijzing naar deze datum impliceert dus dat in zekere mate wordt rekening gehouden met een aankondigingseffect, tenminste wat betreft initiatieven tot wijziging van de afsluitdatum van het boekjaar.”

toelichting (verworpen uitgave, aanpassing begintoestand van de reserves). Bijgevolg zal een discussie omtrent de toepassing van deze bepaling zich situeren binnen, veelal, de gebruikelijke controletermijnen, en kan deze leiden tot het verzenden door de belastingadministratie van een ‘bericht van wijziging van aangifte’ en gelden ter zake alle gebruikelijke procedurereregels van de gewone administratieve fiscale controle”.

Article 107

1. Il ressort de l'article 107 du projet que les dispositions du titre 4, chapitre 3, de la loi à adopter entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2016, sans qu'aucun régime transitoire ne soit prévu. Il en résulte par exemple que d'éventuelles pertes reportables pour les contribuables concernés ne pourront plus être prises en compte à partir de l'exercice d'imposition 2016.

Si le législateur estime qu'un changement de politique s'impose, il peut décider de lui donner un effet immédiat et il n'est pas tenu, en principe, de prévoir un régime transitoire. Les articles 10 et 11 de la Constitution seraient néanmoins violés si le régime transitoire ou l'absence d'un tel régime entraîne une différence de traitement non susceptible de justification raisonnable ou s'il est porté une atteinte excessive au principe de la confiance légitime. Tel est le cas lorsqu'il est porté atteinte aux attentes légitimes d'une catégorie déterminée de justiciables sans qu'un motif impérieux d'intérêt général puisse justifier l'absence d'un régime transitoire établi à leur profit³⁶.

Si le projet n'est pas complété par un régime transitoire en la matière, il est recommandé de préciser dans l'exposé des motifs les raisons d'intérêt général qui imposent l'absence d'un tel régime.

2. Interrogé sur la raison du choix du 30 mars 2015 comme date charnière des modifications à la date de clôture de l'exercice comptable, le délégué a fourni l'explication suivante:

“De datum van 30 maart wordt in aanmerking genomen in het licht van de datum van de regeringsbeslissing wat betreft de invoering van het diamant stelsel in het kader van de begrotingscontrole en de publieke communicatie omtrent deze beslissing. De verwijzing naar deze datum impliceert dus dat in zekere mate wordt rekening gehouden met een aankondigingseffect, tenminste wat betreft initiatieven tot wijziging van de afsluitdatum van het boekjaar”.

³⁶ GwH 8 mei 2013, nr. 63/2013, B.4.1.

³⁶ C.C., 8 mai 2013, n° 63/2013, B.4.1.

Hoofdstuk 4 – Diverse bepalingen

Afdeling 1 – Investeringsbank voor digitale investeringen

Artikel 109

1.1. Overeenkomstig het ontworpen artikel 77, eerste lid, van het WIB 92 bepaalt de Koning bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad de aard van de activa die in aanmerking komen voor de verhoogde aftrek ingevolge (het ontworpen) artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f), van het WIB 92 en de kenmerken waaraan de beoogde activa moeten voldoen om recht te geven op diezelfde verhoogde aftrek. Naar luid van het ontworpen tweede lid zal de Koning een ontwerp van wet indienen ter bekraftiging van dergelijke koninklijke besluiten. Er wordt bepaald dat “[d]eze besluiten [ophouden] uitwerking te hebben indien ze niet bij wet zijn bekraftigd binnen twee jaar na de datum van hun inwerkingtreding”. In de memorie van toelichting wordt betoogd dat deze bekraftiging noodzakelijk is aangezien de ontworpen delegatie betrekking heeft op de belastbare grondslag.

Een delegatie van regelgevende bevoegdheid aan de uitvoerende macht voor essentiële elementen in een voorbehouden aangelegenheid zoals in belastingzaken is slechts toelaatbaar indien de wetgever zich in de onmogelijkheid bevindt om zelf alle essentiële elementen van de regeling vast te stellen omdat de inachtneming van de parlementaire procedure hem niet ertoe in staat zou stellen met de vereiste spoed te handelen om een doelstelling van algemeen belang te verwezenlijken, en op voorwaarde dat de door de Koning genomen maatregelen door de wetgevende macht worden onderzocht binnen een relatief korte termijn, vastgesteld in de machtingswet, en dat de aangenomen besluiten bij ontstentenis van bekraftiging moeten worden geacht nooit uitwerking te hebben gehad.³⁷

1.2. Het is voor de Raad van State niet duidelijk waarom de inachtneming van de parlementaire procedure de wetgever niet in staat zou stellen met de vereiste spoed de doelstelling van algemeen belang te verwezenlijken. Er zal met andere woorden in de memorie van toelichting moeten worden uitgezet waarom de aard van de beoogde regeling vereist dat op een snellere wijze wordt opgetreden dan mogelijk is door middel van een gewoon wetgevend initiatief dat volgens de parlementaire procedure wordt afgehandeld.

1.3. Het is de vraag of de termijn van twee jaar waarbinnen volgens de ontworpen regeling de betrokken koninklijke besluiten moeten worden bekraftigd, voldoet aan het vereiste van de bekraftiging “binnen een relatief korte termijn”.³⁸ Het is raadzaam om de termijn van twee jaar terug te brengen tot hetgeen effectief als een relatief korte termijn kan worden beschouwd, bijvoorbeeld één jaar.

³⁷ Zie onder meer: GwH 1 december 2004, nr. 195/2004, B.16.3; GwH 27 mei 2008, nr. 83/2008, B.5.2.

³⁸ Zie in dat verband J. Theunis, “Het fiscaal legaliteitsbeginsel. Een stand van zaken na 10 jaar rechtspraak van het Arbitragehof”, TFR 2006, (79) 96.

Chapitre 4 – Dispositions diverses

Section 1e – Déduction pour investissement pour les investissements numériques

Article 109

1.1. Conformément à l’article 77, alinéa 1er, en projet du CIR 92, le Roi détermine, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres la nature des immobilisations qui entrent en ligne de compte pour la déduction majorée conformément à l’article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f), (en projet) du CIR 92 et les critères auxquels les immobilisations visées doivent répondre pour donner droit à ladite déduction majorée. Selon l’alinéa 2 en projet, le Roi introduira un projet de loi de confirmation de tels arrêtés royaux. Il est prévu que “(l)esdits arrêtés cessent de produire leurs effets s’ils n’ont pas été confirmés par la loi dans les deux ans de la date de leur entrée en vigueur”. Selon l’exposé des motifs, cette confirmation est nécessaire, dès lors que la délégation en projet concerne la base imposable.

Une délégation de pouvoir réglementaire au pouvoir exécutif pour régler des éléments essentiels dans une matière réservée, comme en matière fiscale, n'est admissible que si le législateur se trouve dans l'impossibilité d'établir lui-même tous les éléments essentiels d'une réglementation, parce que le respect de la procédure parlementaire ne lui permettrait pas d'agir avec la promptitude voulue pour réaliser un objectif d'intérêt général, et à condition que les mesures prises par le Roi soient examinées par le pouvoir législatif dans un délai relativement court, fixé dans la loi d'habilitation, et qu'en l'absence de confirmation, les arrêtés adoptés sont réputés ne jamais avoir produit d'effets³⁷.

1.2. Le Conseil d'État n'aperçoit pas clairement pourquoi le respect de la procédure parlementaire ne permettrait pas au législateur de réaliser l'objectif d'intérêt général avec la promptitude voulue. En d'autres termes, il conviendra de préciser dans l'exposé des motifs pourquoi la nature du régime envisagé requiert que l'on agisse plus rapidement que ce qui serait possible par la voie d'une initiative législative classique traitée selon la procédure parlementaire.

1.3. La question se pose de savoir si le délai de deux ans dans lequel les arrêtés royaux doivent être confirmés conformément au dispositif en projet satisfait à l'exigence d'une confirmation “dans un délai relativement court”³⁸. Il est indiqué de ramener le délai de deux ans à un délai qui peut effectivement être considéré comme un délai relativement court, par exemple un an.

³⁷ Voir notamment: C.C., 1er décembre 2004, n° 195/2004, B.16.3; C.C., 27 mai 2008, n° 83/2008, B.5.2.

³⁸ Voir à cet égard J. Theunis, “Het fiscaal legaliteitsbeginsel. Een stand van zaken na 10 jaar rechtspraak van het Arbitragehof”, TFR 2006, (79) 96.

1.4. Doordat wordt bepaald dat de betrokken besluiten “[ophouden] uitwerking te hebben” indien ze niet tijdig zijn bekraftigd, zouden deze besluiten toch gedurende een (relatief korte) periode geldig zijn. Dit strookt niet met de in opmerking 1.1 weergegeven voorwaarden, die inhouden dat bij een niet-tijdige bekraftiging de betrokken besluiten *geacht worden geen uitwerking te hebben gehad*, hetgeen inhoudt dat ze met terugwerkende kracht vervallen, veeleer dan dat ze eerst na het verstrijken van de bekraftigingstermijn ophouden uitwerking te hebben. Men schrijve dan ook “worden geacht geen uitwerking te hebben gehad” in plaats van “houden op uitwerking te hebben”.

2. In artikel 109, 2°, van het ontwerp schrijve men in de Nederlandse tekst telkens “ingevolge artikel 69 (...)” in plaats van “overeenkomstig artikel 69 (...)”.

Afdeling 2 – Liquidatiereserve

Artikel 118

In artikel 118 van het ontwerp wordt enerzijds bepaald dat de artikelen 112 tot 117 in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* en anderzijds dat artikel 116 van toepassing is vanaf het aanslagjaar 2015.

Opdat geen rechtsonzekerheid zou ontstaan aangaande het tijdstip van inwerkingtreding van artikel 116, moet in artikel 118, eerste lid, worden bepaald dat de *artikelen 112 tot 115 en 117* in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Afdeling 3 – Wijziging aan artikel 289ter/1 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Bij deze afdeling zijn geen opmerkingen te maken.

TITEL 5 – MOBILITEIT

Enig hoofdstuk – Overheidsbedrijven – Bijdrage betreffende kinderbijslag

Artikel 121

Volgens de bespreking van het artikel is de wijziging die aangebracht wordt in artikel 124 van de programmawet van 19 december 2014 enerzijds ingegeven door de bedoeling om alle daarin vermelde instellingen op dezelfde manier te behandelen en om anderzijds alleen rekening te houden met de “statutaire ambtenaren” van die overheidsbedrijven.

Het bepaalde in artikel 124 was vervat in artikel 105 van het voorontwerp dat aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State is voorgelegd.³⁹

Op de vraag om nadere toelichtingen te verstrekken in verband met de overwegingen die de steller van het voorontwerp

³⁹ Advies 56 773/4, gegeven op 17 november 2014 (*Parl. St. Kamer* 2014-15, nr. 54-672/1, 175-216).

1.4. Dès lors qu'il est prévu que les arrêtés concernés “cessent de produire leurs effets” s'ils n'ont pas été confirmés à temps, ces arrêtés s'appliqueraient néanmoins pendant une période (relativement courte). Ceci est contraire aux conditions dont fait état l'observation 1.1., qui impliquent qu'en cas de confirmation tardive, les arrêtés concernés sont réputés *ne pas avoir produit d'effets*, ce qui signifie qu'ils sont rétroactivement frappés de caducité, plutôt qu'ils ne cessent de produire leurs effets qu'après l'écoulement du délai de confirmation. On écrira donc “sont réputés ne pas avoir produit d'effets” au lieu de “cessent de produire leurs effets”.

2. Dans le texte néerlandais de l'article 109, 2°, du projet, on écrira chaque fois “ingevolge artikel 69 (...)” au lieu de “overeenkomstig artikel 69 (...)”.

Section 2 – Réserve de liquidation

Article 118

L'article 118 du projet dispose, d'une part, que les articles 112 à 117 entrent en vigueur le jour de leur publication au *Moniteur belge* et, d'autre part, que l'article 116 est applicable à partir de l'exercice d'imposition 2015.

Pour éviter toute insécurité juridique concernant la date d'entrée en vigueur de l'article 116, il y a lieu de prévoir à l'article 118, alinéa 1er, que *les articles 112 à 115 et 117* entrent en vigueur le jour de leur publication au *Moniteur belge*.

Section 3 – Modification à l'article 289ter/1 du Code des impôts sur les revenus 1992

Cette section n'appelle aucune observation.

TITRE 5 – MOBILITÉ

Chapitre unique – Entreprises publiques – Contribution relative aux allocations familiales

Article 121

Selon le commentaire de l'article, la modification apportée à l'article 124 de la loi-programme du 19 décembre 2014 résulte de la volonté d'une part d'assurer l'égalité entre les différentes institutions visées et d'autre part de prendre en compte les seuls fonctionnaires statutaires de ces entreprises publiques.

La disposition de l'article 124 figurait à l'article 105 de l'avant-projet soumis à la section de législation du Conseil d'État³⁹.

Invité à développer les considérations qui amènent l'auteur de l'avant-projet à modifier l'article 124, notamment en

³⁹ Avis 56 773/4 donné le 17 novembre 2014 (*Doc. parl.*, Chambre, 2014-2015, n° 54-672/1, pp. 175-216).

ertoe gebracht hebben om artikel 124 te wijzigen, meer bepaald door het bedrag te wijzigen van de bijdrage van bepaalde ondernemingen voor het jaar 2015 en door de definitie te wijzigen van het personeel waarmee rekening gehouden wordt voor de berekening van de bijdrage vanaf 2016, heeft de gemachtigde van de minister het volgende geantwoord:

"Er is gebleken dat voor drie overheidsbedrijven de berekening van de aan de FOD Mobiliteit en Vervoer te storten bijdrage niet correct verlopen is bij de budgetopmaak. In plaats van de bijdragen in het nieuwe systeem te berekenen op basis van de cijfers 2013 – het is voor 2013 dat men de uitgaven voor de kinderbijslag tbv statutairen heeft genomen – werd voor bpost, Belgacom en Belgocontrol per vergissing de vergelijking gemaakt tussen de betaalde kinderbijslagen 2013 en de verschuldigde bijdrage 2015. De nieuwe cijfers zetten deze fout recht. Voor de andere overheidsbedrijven waren de cijfers in de initiële begroting correct.

Verder wordt verduidelijkt dat voor de toekomstige berekeningen de evolutie van het aantal statutaire medewerkers in aanmerking zal worden genomen. Het was ook enkel voor deze categorie dat de betrokken overheidsbedrijven tot dusver rechtstreeks de kinderbijslag betaalden. Voor de contractuelen hebben de overheidsbedrijven altijd het regime van de privéwerkennemers gevuld. Het is bijgevolg logischer de contractuele werkennemers geheel en al buiten de berekeningen te houden".

Die uitleg dient opgenomen te worden in de besprekings van het artikel.

*

*De griffier,**De voorzitter,*

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

*De griffier,**De voorzitter,*

Bernadette VIGNERON

Pierre VANDERNOOT

*De griffier,**De voorzitter,*

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

*De griffier,**De voorzitter,*

Colette GIGOT

Pierre LIÉNARDY

modifiant le montant de la contribution de certaines entreprises en 2015 et en modifiant la définition du personnel pris en compte pour le calcul de la contribution à partir de 2016, le délégué du ministre a répondu:

"Er is gebleken dat voor drie overheidsbedrijven de berekening van de aan de FOD Mobiliteit en Vervoer te storten bijdrage niet correct verlopen is bij de budgetopmaak. In plaats van de bijdragen in het nieuwe systeem te berekenen op basis van de cijfers 2013 – het is voor 2013 dat men de uitgaven voor de kinderbijslag tbv statutairen heeft genomen – werd voor bpost, Belgacom en Belgocontrol per vergissing de vergelijking gemaakt tussen de betaalde kinderbijslagen 2013 en de verschuldigde bijdrage 2015. De nieuwe cijfers zetten deze fout recht. Voor de andere overheidsbedrijven waren de cijfers in de initiële begroting correct.

Verder wordt verduidelijkt dat voor de toekomstige berekeningen de evolutie van het aantal statutaire medewerkers in aanmerking zal worden genomen. Het was ook enkel voor deze categorie dat de betrokken overheidsbedrijven tot dusver rechtstreeks de kinderbijslag betaalden. Voor de contractuelen hebben de overheidsbedrijven altijd het regime van de privéwerkennemers gevuld. Het is bijgevolg logischer de contractuele werkennemers geheel en al buiten de berekeningen te houden".

Ces explications figureront dans le commentaire de l'article.

*

*Le greffier,**Le président,*

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

*Le greffier,**Le président,*

Bernadette VIGNERON

Pierre VANDERNOOT

*Le greffier,**Le président,*

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

*Le greffier,**Le président,*

Colette GIGOT

Pierre LIÉNARDY

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de eerste minister, de minister van Werk en Economie, de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de minister van Telecommunicatie en Post, de minister van Financiën, de minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's, en de Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude en Privacy,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De eerste minister, de minister van Werk en Economie, de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de minister van Telecommunicatie en Post, de minister van Financiën, de minister van Middenstand, Zelfstandigen en KMO's, en de Staatssecretaris voor Bestrijding van de sociale fraude en Privacy, zijn ermee belast in Onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

TITEL I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du Premier ministre, du ministre de l'Emploi et de l'Economie, de la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, du ministre des Télécommunications et de la Poste, du ministre des Finances, du ministre des Classes Moyennes, des Indépendants et des PME, et du Secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et à la Protection de la vie privée,

Nous avons arrêté et arrêtons:

Le premier ministre, le ministre de l'Emploi et de l'Economie, la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, le ministre des Télécommunications et de la Poste, le ministre des Finances, le ministre des Classes Moyennes, des Indépendants et des PME, et le Secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude sociale et à la Protection de la vie privée sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE IER

Disposition générale

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITEL 2

Sociale Zaken

HOOFDSTUK 1

Wijzigingen aan de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994**Afdeling 1***Begrotingsdoelstelling*

Art. 2

In artikel 40, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, gewijzigd bij de wet van 24 december 1999, het koninklijk besluit van 11 december 2001, de wetten van 22 december 2003, 26 maart 2007, 28 december 2011, 22 juni 2012 en 19 december 2014, wordt het vierde lid vervangen als volgt:

“Voor het jaar 2015 wordt de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling vastgesteld op 23 851 797 duizend euro. Vanaf 2016 stemt het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling overeen met het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling van het vorige jaar, vermeerderd met een reële groeinorm van 1,5 pct. en vermeerderd met het bedrag dat overeenstemt met de meerkost in het begrotingjaar van de indexering van de lonen, verzekeringstegemoetkondingen, tarieven en prijzen voorzien door of krachtens deze gecoördineerde wet. Voor het jaar 2016 wordt daarenboven het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling van het vorige jaar eerst verminderd met de impact van de financiering van de investeringen in de infrastructuur en de medisch-technische diensten van de ziekenhuizen zoals omschreven in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 1° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd bij de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming. Voor het jaar 2016 wordt het bedrag van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling bijkomend verhoogd met 14 456 duizend euro. Deze bijkomende verhoging maakt integraal deel uit van de globale jaarlijkse begrotingsdoelstelling voor het jaar 2016.”.

TITRE 2

*Affaires sociales*CHAPITRE 1ER**Modifications à la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994****Section 1re***Objectif budgétaire*

Art. 2

Dans l'article 40, § 1er, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, modifiée par la loi du 24 décembre 1999, l'arrêté royal du 11 décembre 2001, les lois des 22 décembre 2003, 26 mars 2007, 28 décembre 2011, 22 juin 2012 et 19 décembre 2014, l'alinéa 4 est remplacé par ce qui suit:

“Pour l'année 2015, l'objectif budgétaire annuel global est fixé à 23 851 797 milliers d'euros. À partir de 2016, le montant de l'objectif budgétaire annuel global correspond au montant de l'objectif budgétaire annuel global de l'année précédente, majoré d'une norme de croissance réelle de 1,5 p.c., ainsi que du montant qui correspond au surcoût dans l'année budgétaire de l'indexation des salaires, des interventions de l'assurance, des tarifs et des prix tels que prévus par ou en vertu de la présente loi coordonnée. Pour l'année 2016, le montant de l'objectif budgétaire annuel global de l'année précédente est en outre d'abord diminué de l'impact du financement des investissements dans l'infrastructure et les services médico-techniques des hôpitaux tels que définis dans l'article 5, § 1er, I, alinéa 1er, 1° de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, tel qu'il a été modifié par la loi spéciale du 6 janvier 2014 relative à la Sixième Réforme de l'État. Pour l'année 2016, le montant de l'objectif budgétaire annuel global est augmenté de 14 456 milliers d'euros supplémentaires. Cette augmentation supplémentaire fait partie intégrante de l'objectif budgétaire annuel global pour l'année 2016.”.

Afdeling 2

Administratiekosten van de verzekeringsinstellingen

Art. 3

In artikel 195, § 1, 2°, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 april 1997 en bij de wetten van 27 december 1994, 22 februari 1998, 22 augustus 2002, 27 december 2005, 27 december 2006, 26 maart 2007, 8 juni 2008, 22 december 2008, 23 december 2009, 29 december 2010, 17 februari 2012, 28 juni 2013 en 26 december 2013, worden de eerste en de tweede zin van het derde lid vervangen door de volgende bepalingen:

“Het bedrag van de administratiekosten van de vijf landsbonden wordt vastgelegd op 766 483 000 EUR voor 2003, 802 661 000 EUR voor 2004, 832 359 000 EUR voor 2005, 863 156 000 EUR voor 2006, 895 524 000 EUR voor 2007, 929 160 000 EUR voor 2008, 972 546 000 EUR voor 2009, 1 012 057 000 EUR voor 2010, 1 034 651 000 EUR voor 2011, 1 029 840 000 EUR voor 2012, 1 027 545 000 EUR voor 2013, 1 052 317 000 EUR voor 2014 en 1 070 012 000 EUR voor 2015. Voor de Kas voor geneeskundige verzorging van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen wordt dit bedrag vastgesteld op 13 195 000 EUR voor 2003, 13 818 000 EUR voor 2004, 14 329 000 EUR voor 2005, 14 859 000 EUR voor 2006, 15 416 000 EUR voor 2007, 15 995 000 EUR voor 2008, 16 690 000 EUR voor 2009, 17 368 000 EUR voor 2010, 17 770 000 EUR voor 2011, 17 687 000 EUR voor 2012, 17 648 000 EUR voor 2013, 18 073 000 EUR voor 2014 en 18 377 000 EUR voor 2015.”.

HOOFDSTUK 2

Strijd tegen de sociale fraude

Afdeling 1

Aanwezigheidsregistratie in de vleessector

Onderafdeling 1

Aanwezigheidsregistratie

Art. 4

Er wordt een aanwezigheidsregistratie ingevoerd voor de werknemers die tewerkgesteld zijn op de arbeidsplaatsen waar activiteiten verricht worden die vallen onder de bevoegdheid van het paritair comité voor de voedingsnijverheid of het paritair comité voor de handel in voedingswaren die onderworpen zijn aan de verplichte

Section 2

Frais d'administration des organismes assureurs

Art. 3

A l'article 195, § 1er, 2°, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 25 avril 1997 et par les lois des 27 décembre 1994, 22 février 1998, 22 août 2002, 27 décembre 2005, 27 décembre 2006, 26 mars 2007, 8 juin 2008, 22 décembre 2008, 23 décembre 2009, 29 décembre 2010, 17 février 2012, 28 juin 2013 et 26 décembre 2013, les première et deuxième phrases de l'alinéa 3 sont remplacées par les dispositions suivantes:

“Le montant des frais d'administration des cinq unions nationales est fixé à 766 483 000 EUR pour 2003, 802 661 000 EUR pour 2004, 832 359 000 EUR pour 2005, 863 156 000 EUR pour 2006, 895 524 000 EUR pour 2007, 929 160 000 EUR pour 2008, 972 546 000 EUR pour 2009, 1 012 057 000 EUR pour 2010, 1 034 651 000 EUR pour 2011, 1 029 840 000 EUR pour 2012, 1 027 545 000 EUR pour 2013, 1 052 317 000 EUR pour 2014 et 1 070 012 000 EUR pour 2015. Pour la caisse des soins de santé de la Société nationale des chemins de fer belges, ce montant est fixé à 13 195 000 EUR pour 2003, 13 818 000 EUR pour 2004, 14 329 000 EUR pour 2005, 14 859 000 EUR pour 2006, 15 416 000 EUR pour 2007, 15 995 000 EUR pour 2008, 16 690 000 EUR pour 2009, 17 368 000 EUR pour 2010, 17 770 000 EUR pour 2011, 17 687 000 EUR pour 2012, 17 648 000 EUR pour 2013, 18 073 000 EUR pour 2014 et 18 377 000 EUR pour 2015.”.

CHAPITRE 2

Lutte contre la fraude

Section 1re

Enregistrement des présences dans le secteur de la viande

Sous-section 1re

Enregistrement des présences

Art. 4

Un enregistrement des présences est instauré pour les travailleurs occupés sur les lieux de travail où sont effectuées les activités relevant de la compétence de la Commission paritaire de l'industrie alimentaire ou de la Commission paritaire du commerce alimentaire qui sont soumises à l'obligation de déclaration des contrats visés

melding van de overeenkomsten beoogd in artikel 30ter, § 7 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

Art. 5

In de zin van deze afdeling moet verstaan worden onder:

1° tewerkgestelden:

- de werknemers en daarmee gelijkgestelden beoogd in voornoemde wet van 27 juni 1969;
- de zelfstandigen en hun helpers beoogd in het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;
- de gedetacheerde werknemers en zelfstandigen beoogd in de artikelen 139 en volgende van de programmwet van 27 december 2006;

2° werkgevers: de personen die de personen beoogd in 1°, eerste en derde streepje, tewerkstellen;

3° activiteiten: de activiteiten beoogd in artikel 4;

4° arbeidsplaats: de plaats of de plaatsen (slachthuis, een uitsnijderij of een bedrijf voor vleesbereidingen en/of bereidingen van vleesproducten en die te dien einde een erkenning van het Federaal agentschap voor de veiligheid van de voedselketen hebben bekomen) waar de activiteiten beoogd in artikel 4 uitgevoerd worden;

5° opdrachtgever: eenieder die de opdracht geeft om tegen een prijs werken uit te voeren of te laten uitvoeren. Wordt met de opdrachtgever gelijkgesteld, de natuurlijke persoon of rechtspersoon die voor het beheer van de arbeidsplaatsen instaat, als deze persoon niet dezelfde als de opdrachtgever is;

6° aannemer:

- eenieder die er zich toe verbindt om tegen een prijs voor een opdrachtgever activiteiten bedoeld in artikel 4, uit te voeren of te laten uitvoeren;
- iedere ondераnnemer ten overstaan van de na hem komende ondераnnemers;

7° ondераnnemer: eenieder die er zich toe verbindt, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks, in welk stadium ook, tegen een prijs de aan de aannemer

à l'article 30ter, § 7, de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

Art. 5

Au sens de la présente section on entend par:

1° travailleurs:

- les travailleurs salariés et assimilés visés à la loi précitée du 27 juin 1969;
- les travailleurs indépendants et leurs aidants visés à l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants;
- les travailleurs salariés et indépendants détachés visés aux articles 139 et suivants de la loi-programme du 27 décembre 2006;

2° employeurs: les personnes qui occupent les personnes visées au 1°, premier et troisième tiret;

3° activités: les activités visées à l'article 4;

4° lieux de travail: le ou les endroits (atelier de découpe, entreprise de préparation de viande ou de produits à base de viande et qui ont obtenu une reconnaissance de l'Agence fédérale pour la sécurité de la chaîne alimentaire à cette fin) où sont réalisés les activités visées à l'article 4;

5° donneur d'ordre: quiconque donne ordre d'exécuter ou de faire exécuter des activités pour un prix. Est assimilé au donneur d'ordre la personne physique ou morale qui assure la gestion des lieux de travail si cette personne est distincte du donneur d'ordre;

6° entrepreneur:

- quiconque s'engage, pour un prix, à exécuter ou à faire exécuter des activités visées à l'article 4 pour un donneur d'ordre;
- chaque sous-traitant par rapport aux sous-traitants suivants;

7° sous-traitant: quiconque s'engage, soit directement, soit indirectement, à quelque stade que ce soit, à exécuter ou à faire exécuter pour un prix, l'activité ou

toevertrouwde activiteit of een onderdeel ervan uit te voeren of te laten uitvoeren of daartoe tewerkgestelden ter beschikking te stellen.

Art. 6

§ 1. Voor elke arbeidsplaats wordt de aanwezigheid van elke tewerkgestelde, zoals bepaald in artikel 5, 1°, geregistreerd:

1° door middel van een elektronisch aanwezigheidsregistratiesysteem, hierna het registratiesysteem genoemd, of;

2° door een andere automatische registratiemethode te gebruiken of ter beschikking te stellen van hun onderaannemers, voor zover dit gelijkwaardige waarborgen biedt als het registratiesysteem bedoeld in 1° en het bewijs geleverd wordt dat de personen die zich aanbieden op de arbeidsplaatsen daadwerkelijk worden geregistreerd.

De Koning bepaalt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de gelijkwaardige waarborgen waaraan de in het eerste lid, 2°, bedoelde registratie ten minste moet beantwoorden.

Het registratiesysteem, bedoeld in het eerste lid, 1°, omvat:

1° een gegevensbank: de gegevensbank beheerd door de overheid die bepaalde gegevens verzamelt met het oog op de controle en de exploitatie van deze gegevens;

2° een registratieapparaat: het apparaat waarin de gegevens kunnen geregistreerd worden en dat toelaat om deze gegevens door te zenden naar de gegevensbank of een systeem dat toelaat om de voormelde gegevens te registreren en door te zenden naar de gegevensbank;

3° een registratiemiddel: het middel dat elke natuurlijke persoon moet gebruiken om zijn identiteit te bewijzen bij de registratie.

§ 2. Het registratiesysteem bedoeld in § 1, eerste lid, 1°, en de registratiemethode, bedoeld in § 1, eerste lid, 2°, geeft de volgende gegevens weer:

1° de identificatiegegevens van de natuurlijke persoon;

2° het adres van de arbeidsplaatsen;

3° de hoedanigheid waarin een tewerkgestelde prestaties op de arbeidsplaatsen verricht;

une partie de l'activité confiée à l'entrepreneur ou à mettre des travailleurs à disposition à cet effet.

Art. 6

§ 1. Pour chaque lieu de travail, la présence de chaque travailleur, comme déterminée à l'article 5, 1°, est enregistrée:

1° au moyen d'un système électronique d'enregistrement de présence, ci-après dénommé le système d'enregistrement, ou;

2° par l'utilisation ou la mise à disposition de leurs sous-traitants d'une autre méthode d'enregistrement automatique, pour autant qu'elle offre des garanties équivalentes à celles du système d'enregistrement visé au 1° et que la preuve soit fournie que les personnes qui se présentent sur les lieux de travail soient effectivement enregistrées.

Le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les garanties équivalentes auxquelles l'enregistrement visé à l'alinéa 1er, 2°, doit répondre au minimum.

Le système d'enregistrement, visé à l'alinéa 1er, 1°, comprend:

1° une base de données: la banque de données informatique gérée par l'autorité qui rassemble des données déterminées en vue du contrôle et de l'exploitation de ces données;

2° un appareil d'enregistrement: l'appareil dans lequel les données peuvent être enregistrées et qui permet d'envoyer ces données à la base de données ou un système qui permet d'enregistrer les données précitées et de les envoyer à la base de données;

3° un moyen d'enregistrement: le moyen que chaque personne physique doit utiliser pour prouver son identité lors de l'enregistrement.

§ 2. Le système d'enregistrement, visé au § 1er, alinéa 1er, 1°, et la méthode d'enregistrement, visée au § 1er, alinéa 1er, 2°, reprend les données suivantes:

1° les données d'identification de la personne physique;

2° l'adresse des lieux de travail;

3° la qualité avec laquelle un travailleur effectue des prestations sur les lieux de travail;

4° de identificatiegegevens van de werkgever, wanneer de natuurlijke persoon een werknemer is;

5° wanneer de natuurlijke persoon een zelfstandige is, de identificatiegegevens van de natuurlijke of rechts-persoon in wiens opdracht een werk wordt uitgevoerd;

6° het tijdstip van de registratie.

De gegevens bedoeld in dit artikel zijn sociale gegevens van persoonlijke aard zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, 6°, van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid.

De gegevens worden doorgestuurd naar een gegevensbank die bijgehouden wordt door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid. De Rijksdienst is de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens zoals bedoeld in artikel 1, § 4, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Het registratiesysteem waarborgt dat de gegevens niet meer onmerkbaar gewijzigd kunnen worden na het doorsturen ervan en dat hun integriteit gehandhaafd wordt.

§ 3. Na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bepaalt de Koning, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de voorwaarden en de nadere regels waaraan het registratiesysteem moet beantwoorden en bepaalt Hij inzonderheid:

1° de eigenschappen van het systeem;

2° de regels betreffende het actueel houden van het systeem;

3° de inlichtingen die het systeem moet bevatten betreffende de weer te geven gegevens;

4° de nadere regels voor het doorsturen van de gegevens, inzonderheid het tijdstip van doorsturen;

5° de verschillende registratiemiddelen en hun technische specificaties die toegelaten zijn om zich te registreren;

6° de gegevens welke niet moeten geregistreerd worden indien ze reeds op elektronische wijze elders beschikbaar zijn voor de overheid en gebruikt kunnen worden in het kader van deze wet.

4° les données d'identification de l'employeur, lorsque la personne physique est un travailleur salarié;

5° quand la personne physique est un travailleur indépendant, les données d'identification de la personne physique ou morale sur commande de laquelle un travail est exécuté;

6° le moment de l'enregistrement.

Les données visées dans le présent article sont des données sociales à caractère personnel comme visées à l'article 2, alinéa 1er, 6[°], de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-carrefour de la sécurité sociale.

Les données sont envoyées à une base de données qui est tenue par l'Office national de la sécurité sociale. L'Office est le responsable du traitement des données visé à l'article 1er, § 4, de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.

Le système d'enregistrement garantit que les données ne peuvent plus être modifiées imperceptiblement après leur envoi et que leur intégrité est maintenue.

§ 3. Après avis de la Commission de la protection de la vie privée, le Roi détermine, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les conditions et les modalités auxquelles doit répondre le système d'enregistrement et notamment:

1° les caractéristiques du système;

2° les modalités relatives à la tenue à jour du système;

3° les renseignements relatifs aux données à reprendre que le système doit comprendre;

4° les modalités de l'envoi des données, en particulier le moment précis de l'envoi;

5° les différents moyens d'enregistrement et leurs spécifications techniques qui sont autorisés pour s'enregistrer;

6° les données qu'on ne doit pas enregistrer si elles sont déjà disponibles ailleurs de manière électronique pour l'autorité et qui peuvent être utilisées dans le cadre de la présente loi.

Art. 7

§ 1. De opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon stelt het registratiesysteem ter beschikking van de aannemers waarop hij een beroep doet, tenzij er onderling werd overeengekomen dat de aannemer een andere gelijkwaardige registratiemethode bedoeld in artikel 6, § 1, eerste lid, 2°, toepast.

Elke aannemer op wie de opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon een beroep doet is er toe gehouden het door de opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon ter beschikking gestelde registratiesysteem te gebruiken en het ter beschikking te stellen van de onderaannemers waarop hij een beroep doet of de registratiemethode bedoeld in artikel 6, § 1, eerste lid, 2°, toe te passen.

Elke onderaannemer op wie een aannemer bedoeld in het tweede lid een beroep doet is er toe gehouden het hem door de aannemer ter beschikking gestelde registratiesysteem te gebruiken en het ter beschikking te stellen van de onderaannemers waarop hij een beroep doet, of de registratiemethode bedoeld in artikel 6, § 1, eerste lid, 2°, toe te passen.

Elke onderaannemer op wie een onderaannemer bedoeld in het derde lid of op wie elke volgende onderaannemer een beroep doet is er toe gehouden het hem door de onderaannemer waarmee hij een overeenkomst heeft gesloten ter beschikking gestelde registratieapparaat te gebruiken en het ter beschikking te stellen van de onderaannemers waarop hij een beroep doet, of de registratiemethode bedoeld in artikel 6, § 1, eerste lid, 2°, toe te passen.

§ 2. Indien de registratie via een registratieapparaat op de arbeidsplaats gebeurt, zijn de in paragraaf 1 bedoelde personen verantwoordelijk voor de levering, de plaatsing en de goede werking van het registratieapparaat op de arbeidsplaats.

Indien de registratie gebeurt op een andere plaats treffen zij de nodige maatregelen opdat deze registratie dezelfde waarborgen biedt als de registratie die op de arbeidsplaats gebeurt.

De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de maatregelen bedoeld in deze paragraaf nader bepalen.

Art. 8

Elke aannemer en elke onderaannemer ziet erop toe dat de in artikel 6, § 2, eerste lid, bedoelde gegevens die

Art. 7

§ 1er. Le donneur d'ordre, ou la personne assimilée, met le système d'enregistrement à la disposition des entrepreneurs à qui il fait appel, sauf s'il est convenu de commun accord que l'entrepreneur applique une autre méthode similaire d'enregistrement visée à l'article 6, § 1er, alinéa 1er, 2°.

Tout entrepreneur auquel le donneur d'ordre ou la personne assimilée fait appel est tenu d'utiliser le système d'enregistrement mis à sa disposition par le donneur d'ordre ou la personne assimilée et de le mettre à la disposition des sous-traitants auxquels il fait appel ou d'appliquer la méthode d'enregistrement visée à l'article 6, § 1er, alinéa 1er, 2°.

Tout sous-traitant auquel un entrepreneur visé à l'alinéa 2 fait appel est tenu d'utiliser le système d'enregistrement mis à sa disposition par l'entrepreneur et de le mettre à la disposition des sous-traitants auxquels il fait appel ou d'appliquer la méthode d'enregistrement visée à l'article 6, § 1er, alinéa 1er, 2°.

Tout sous-traitant auquel un sous-traitant visé à l'alinéa 3 fait appel ou auquel tout sous-traitant suivant fait appel est tenu d'utiliser l'appareil d'enregistrement qui est mis à sa disposition par le sous-traitant avec lequel il a conclu un contrat et de le mettre à la disposition des sous-traitants auxquels il fait appel ou d'appliquer la méthode d'enregistrement visée à l'article 6, § 1er, alinéa 1er, 2°.

§ 2. Si l'enregistrement se fait par un appareil d'enregistrement sur le lieu de travail, les personnes visées au paragraphe 1er sont responsables de la livraison, de l'installation et du bon fonctionnement de l'appareil d'enregistrement sur le lieu de travail.

Si l'enregistrement se fait à un autre endroit, elles prennent les mesures nécessaires afin que cet enregistrement présente les mêmes garanties que l'enregistrement qui se fait sur le lieu de travail.

Le Roi peut, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, préciser les mesures visées par le présent paragraphe.

Art. 8

Tout entrepreneur et tout sous-traitant veille à ce que les données visées à l'article 6, § 2, alinéa 1er, qui

betrekking hebben op zijn onderneming, daadwerkelijk en correct worden geregistreerd en doorgestuurd naar de gegevensbank.

Elke aannemer of onderaannemer die een beroep doet op een onderaannemer, neemt maatregelen opdat zijn medecontractant alle gegevens daadwerkelijk en correct registreert en doorstuurt naar de gegevensbank.

Elke aannemer en elke onderaannemer ziet erop toe dat elke tewerkgestelde die in zijn opdracht de arbeidsplaats zal betreden, wordt geregistreerd, vooraleer deze te betreden.

De Koning kan, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de maatregelen bedoeld in het tweede lid nader bepalen.

Art. 9

§ 1. Elke persoon bedoeld in artikel 5, 1°, die zich op een arbeidsplaats aanbiedt, is ertoe gehouden onmiddellijk en dagelijks zijn aanwezigheid op de arbeidsplaats te registreren.

§ 2. De werkgever is verantwoordelijk voor de aflevering van het registratiemiddel aan zijn werknemers, dat compatibel is met het op de arbeidsplaats gebruikte registratieapparaat.

De opdrachtgever of de daarmee gelijkgestelde persoon, de aannemer of de onderaannemer die een beroep doet op een zelfstandige is verantwoordelijk voor de aflevering van het registratiemiddel aan deze zelfstandige, dat compatibel is met het op de arbeidsplaats gebruikte registratieapparaat.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, wat er onder deze compatibiliteit wordt verstaan.

§ 3. Indien de registratie gebeurt op een andere plaats dan de arbeidsplaats, is de bepaling van § 1 niet van toepassing.

In dat geval treffen de in § 2, eerste en tweede lid, bedoelde personen de nodige maatregelen opdat deze registratie daadwerkelijk gebeurt en dezelfde waarborgen biedt als de registratie die gebeurt op de arbeidsplaats.

se rapportent à son entreprise soient effectivement et correctement enregistrées et transmises vers la base de données.

Tout entrepreneur ou sous-traitant qui fait appel à un sous-traitant prend des mesures afin que son cocontractant enregistre toutes les données effectivement et correctement et les transmette vers la base de données.

Tout entrepreneur et tout sous-traitant veille à ce que chaque travailleur soit enregistrée avant de pénétrer, pour son compte, sur le lieu de travail.

Le Roi peut, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, préciser les mesures visées à l'alinéa 2 par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

Art. 9

§ 1er. Toute personne visée à l'article 5, 1°, qui se présente sur un lieu de travail est tenue d'enregistrer immédiatement et quotidiennement sa présence sur le lieu de travail.

§ 2. L'employeur est responsable de la remise du moyen d'enregistrement à ses travailleurs salariés, qui est compatible avec l'appareil d'enregistrement utilisé sur le lieu de travail.

Le donneur d'ordre ou la personne assimilée, l'entrepreneur ou le sous-traitant qui fait appel à un indépendant est responsable de la remise du moyen d'enregistrement à l'indépendant, qui est compatible avec l'appareil d'enregistrement utilisé sur le lieu de travail.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, ce qu'il faut entendre par cette compatibilité.

§ 3. Si l'enregistrement se fait à un autre endroit que le lieu de travail, la disposition du § 1er ne s'applique pas.

Dans ce cas, les personnes visées au § 2, alinéas 1er et 2, prennent les mesures nécessaires pour que l'enregistrement se fasse effectivement et qu'il présente les mêmes garanties que l'enregistrement qui se fait sur le lieu de travail.

De houder van het bestand controleert of de registratie dezelfde waarborgen biedt als de registratie die gebeurt op de arbeidsplaats.

Art. 10

Onverminderd de toepassing van artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid mogen de sociale inspecteurs en de instellingen van sociale zekerheid, mits een voorafgaande machtiging vanwege de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid bedoeld in artikel 37 van dezelfde wet, de gegevens die opgenomen zijn in het registratiesysteem raadplegen, onderling uitwisselen en gebruiken in het kader van de uitoefening van de hun krachtens de wet toegewezen opdrachten.

De sociale inspecteurs mogen, op eigen initiatief of op verzoek, de in het eerste lid bedoelde gegevens meedelen aan buitenlandse inspectiediensten.

De Koning bepaalt, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de voorwaarden en de nadere regels waaronder de gegevens in de gegevensbank kunnen geconsulteerd worden, door:

1° elke tewerkgestelde, bedoeld in artikel 5, 1°, voor zijn eigen prestaties;

2° de opdrachtgever, bedoeld in artikel 5, 4°, voor wat betreft de personen die tewerkgesteld worden om de door hem aan hen toevertrouwde activiteiten uit te voeren;

3° de aannemer voor zijn eigen werknemers en de ondераannemers die tussenkomsten op de arbeidsplaats waar hij zelf tewerkgesteld is om de in artikel 4 beoogde activiteiten uit te oefenen;

4° elke ondераannemer voor zijn eigen werknemers en zijn ondераannemers die tussenkomsten op de arbeidsplaats waar hij zelf tewerkgesteld is om de in artikel 4 beoogde activiteiten uit te oefenen.

Art. 11

De verplichtingen in verband met de aanwezigheidsregistratie, die in toepassing van artikel 19 van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de

Le maître du fichier contrôle si l'enregistrement présente les mêmes garanties que l'enregistrement qui se fait sur le lieu de travail.

Art. 10

Sans préjudice de l'application de l'article 14 de la loi du 15 janvier 1990 relative à l'institution et à l'organisation d'une Banque-Carrefour de la Sécurité sociale, les inspecteurs sociaux et les institutions de sécurité sociale peuvent, moyennant une autorisation préalable de la section sécurité sociale du comité sectoriel de la sécurité sociale et de la santé visée à l'article 37 de la même loi, consulter les données reprises dans le système d'enregistrement, les échanger entre eux et les utiliser dans le cadre de l'exercice de leurs missions attribuées en vertu de la loi.

Les inspecteurs sociaux peuvent, de leur propre initiative ou sur demande, communiquer les données visées à l'alinéa 1er à des services d'inspection étrangers.

Le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres, après avis de la Commission de la protection de la vie privée, les conditions et les modalités selon lesquelles les données peuvent être consultées dans la base de données par:

1° chaque travailleur visée à l'article 5, 1°, pour ses propres prestations;

2° le donneur d'ordre visé à l'article 5, 4°, s'agissant des travailleurs occupés à exécuter des activités qu'il leur ont confiées;

3° l'entrepreneur pour ses propres travailleurs salariés et les sous-traitants intervenant sur le lieu de travail ou il est lui-même occupé à exercer des activités visées à l'article 4;

4° chaque sous-traitant pour ses propres travailleurs salariés et ses sous-traitants intervenant sur le lieu de travail ou il est lui-même occupé à exercer des activités visées à l'article 4.

Art. 11

Les obligations en relation avec l'enregistrement de présences, qui en application de l'article 19 de la loi du 24 juillet 1987 sur le travail temporaire, le travail

uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers zijn ten laste van de gebruiker.

Onderafdeling 2

Toezicht

Art. 12

De inbreuken op de bepalingen van deze afdeling en van de uitvoeringsbesluiten ervan worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig het Sociaal Strafwetboek.

De sociaal inspecteurs beschikken over de in de artikelen 23 tot 39 van het Sociaal Strafwetboek bedoelde bevoegdheden wanneer zij, ambtshalve of op verzoek, optreden in het kader van hun opdracht tot informatie, bemiddeling en toezicht inzake de naleving van de bepalingen van deze afdeling en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Onderafdeling 3

Wijziging van het Sociaal Strafwetboek

Art. 13

In boek 2, hoofdstuk 1, van het Sociaal Strafwetboek wordt een afdeling 5 ingevoegd, luidende "Afdeling 5. Registratieplicht op de arbeidsplaatsen".

Art. 14

In boek 2, hoofdstuk 1, afdeling 5, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 13, wordt een artikel 137/1 ingevoegd met het volgende opschrift en luidende:

"Art. 137/1. Registratie op de arbeidsplaatsen

Met een sanctie van niveau 3 wordt bestraft:

1° de opdrachtgever of de gelijkgestelde, zijn aangestelde of lasthebber die een inbreuk heeft gepleegd op artikel 6, artikel 7, § 1, eerste lid en § 2, en artikel 9, § 2, tweede lid en § 3, van de programmawet van ... en de uitvoeringsbesluiten ervan;

2° de aannemers en de onderaannemers, hun aangestelde en lasthebbers die een inbreuk hebben gepleegd op artikel 6, artikel 7, § 1, tweede tot vierde lid en § 2,

intérimaire et la mise de travailleurs à la disposition d'utilisateurs, sont à charge de l'utilisateur.

Sous-section 2

Surveillance

Art. 12

Les infractions aux dispositions de la présente section et de ses arrêtés d'exécution sont recherchées, constatées et sanctionnées conformément au Code pénal social.

Les inspecteurs sociaux disposent des pouvoirs visés aux articles 23 à 39 du Code pénal social lorsqu'ils agissent d'initiative ou sur demande dans le cadre de leur mission d'information, de conseil et de surveillance relative au respect des dispositions de la présente section, et de ses arrêtés d'exécution.

Sous-section 3

Modification du Code pénal social

Art. 13

Dans le livre 2, chapitre 1er, du Code pénal social il est inséré une section 5 intitulée "Section 5. Obligation d'enregistrement sur les lieux de travail".

Art. 14

Dans le livre 2, chapitre 1er, section 5, du même Code, insérée par l'article 13, il est inséré un article 137/1 avec l'intitulé suivant et rédigé comme suit:

"Art. 137/1. Enregistrement sur les lieux de travail

Est puni d'une sanction de niveau 3:

1° le donneur d'ordre ou la personne assimilée, son préposé ou son mandataire qui a commis une infraction à l'article 6, à l'article 7, § 1er, alinéa 1er et § 2 et à l'article 9, § 2, alinéa 2 et § 3, de la loi-programme du ... et à leurs arrêtés d'exécution;

2° les entrepreneurs et les sous-traitants, leurs préposés ou leurs mandataires qui ont commis une infraction à l'article 6, à l'article 7, § 1er, alinéas 2 à 4 et

artikel 8 en artikel 9, § 2, tweede lid en § 3, van de programmawet van ... en de uitvoeringsbesluiten ervan;

3° de werkgever, zijn aangestelde of lasthebber die een inbreuk heeft gepleegd op artikel 9, § 2, eerste lid en § 3, van de programmawet van ... en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Voor de inbreuken bedoeld in het eerste lid wordt de geldboete vermenigvuldigd met het aantal bij de inbreuk betrokken personen.”

Art. 15

In boek 2, hoofdstuk 1, afdeling 5, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 137/2 ingevoegd met het volgende opschrift en luidende:

“Art. 137/2. Registratieplicht van de tewerkgestelden op de arbeidsplaatsen

Met een sanctie van niveau 1 wordt bestraft de tewerkgestelde bedoeld in artikel 5, 1°, van de programmawet van ... die zich, in strijd met artikel 9, § 1, van de programmawet van ... aanbiedt op een arbeidsplaats en zijn aanwezigheid niet onmiddellijk en dagelijks registreert op de arbeidsplaats.”.

Onderafdeling 4

Slotbepaling

Art. 16

Deze afdeling treedt in werking op 1 juli 2015.

De Koning kan een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in het eerste lid.

Afdeling 2

Bestrijding domiciliefraude

Art. 17

Artikel 23 van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, vervangen bij de wet van 6 december 2000 en gewijzigd bij de wet van 6 juni 2010, wordt opgeheven.

§ 2, à l'article 8 et à l'article 9, § 2, alinéa 2 et § 3, de la loi-programme du ... et à leurs arrêtés d'exécution;

3° l'employeur, son préposé ou son mandataire qui a commis une infraction à l'article 9, § 2, alinéa 1er et § 3, de la loi-programme du ... et à ses arrêtés d'exécution.

En ce qui concerne les infractions visées à l'alinéa 1er l'amende est multipliée par le nombre de personnes concernées par cette infraction.”.

Art. 15

Dans le livre 2, chapitre 1er, section 5, du même Code, il est inséré un article 137/2 avec l'intitulé suivant et rédigé comme suit:

“Art. 137/2. Obligation d'enregistrement des travailleurs sur les lieux de travail

Est punie d'une sanction de niveau 1, le travailleur visé à l'article 5, 1°, de la loi-programme du ... qui, en contravention à l'article 9, § 1er, de la loi-programme du ... se présente sur un lieu de travail et n'enregistre pas immédiatement et quotidiennement sa présence sur le lieu de travail.”.

Sous-section 4

Disposition finale

Art. 16

La présente section entre en vigueur le 1er juillet 2015.

Le Roi peut fixer une date d'entrée en vigueur antérieure à celle mentionnée à l'alinéa 1er.

Section 2

Lutte contre la fraude domicile

Art. 17

L'article 23 de la loi du 14 février 1961 d'expansion économique, de progrès social et de redressement financier, remplacé par la loi du 6 décembre 2000 et modifié par la loi du 6 juin 2010, est abrogé.

Afdeling 3

Subsidiaire hoofdelijke aansprakelijkheid RSZ en fiscus uitbreiden van de hoofdaannemer tot de opdrachtgever

Onderafdeling 1

Wijziging van artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

Art. 18

In artikel 30bis van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, vervangen bij de wet van 27 april 2007 en gewijzigd bij de wet van 29 maart 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, vijfde lid, worden de woorden “of de opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “De aannemer” en de woorden “zonder personeel”;

2° in paragraaf 3, zesde lid, worden de woorden “of de opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “De aannemer” en de woorden “die bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid”;

3° in paragraaf 3/1, eerste lid, worden de woorden “de opdrachtgever,” ingevoegd tussen de woorden “niet volledig werd verricht, zullen” en de woorden “de aannemer”;

4° in paragraaf 3/1, derde lid, worden de woorden “en in de laatste plaats ten opzichte van de opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “tussenkomende aannemers” en de woorden „wanneer de in het vorige lid”.

Onderafdeling 2

Wijziging van artikel 402 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 19

In artikel 402, § 8, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de wet van 29 maart 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de opdrachtgever die de opdracht geeft om tegen een prijs in artikel 400, 1°, a, bedoelde werken uit te voeren of te laten

Section 3

Etendre la responsabilité solidaire subsidiaire ONSS et fisc de l'entrepreneur principal au maître d'ouvrage

Sous-section 1re

Modification de l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs

Art. 18

A l'article 30bis de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, remplacé par la loi du 27 avril 2007 et modifié par la loi du 29 mars 2012, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 3, alinéa 5, les mots “ou le donneur d'ordre” sont insérés entre les mots “L'entrepreneur” et les mots “sans personnel”;

2° dans le paragraphe 3, alinéa 6, les mots “ou le donneur d'ordre” sont insérés entre les mots “L'entrepreneur” et les mots “identifié à l'Office national de sécurité sociale”;

3° dans le paragraphe 3/1, alinéa 1er, les mots “le donneur d'ordre,” sont insérés entre les mots “pas totalement été effectué,” et les mots “l'entrepreneur”;

4° dans le paragraphe 3/1, alinéa 3, les mots “et en dernier lieu à l'égard du donneur d'ordre” sont insérés entre les mots “à un stade précédent” et les mots “, lorsque l'entrepreneur”.

Sous-section 2

Modification de l'article 402 du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 19

A l'article 402, § 8, du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi du 29 mars 2012, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 1er, les mots “le commettant qui donne ordre d'exécuter ou de faire exécuter des travaux visés à l'article 400, 1°, a, pour un prix,” sont insérés entre

uitvoeren,” ingevoegd tussen de woorden “niet of niet volledig werd verricht, zullen” en de woorden “de aan-nemer bedoeld in”;

2° in het derde lid worden de woorden “en in de laatste plaats ten opzichte van de in het eerste lid bedoelde opdrachtgever” ingevoegd tussen de woorden “tussenkomende aannemers” en de woorden „wanneer de in het vorige lid”.

Afdeling 4

Administratieve geldboetes voor fictieve aansluitingen als zelfstandigen verdubbelen

Art. 20

In artikel 17bis, § 1bis, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen, ingevoegd bij de wet van 23 december 2009 en gewijzigd bij de wet van 27 december 2012, worden de woorden “aan het bedrag van de voorlopige bijdrage” vervangen door de woorden “aan twee maal het bedrag van de voorlopige kwartaalbijdrage”.

Afdeling 5

Schorsing uitkeringen voor gedetineerde – Wijziging van de wet betreffende verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994

Art. 21

Artikel 105 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, gewijzigd bij de wet van 5 november 2002, wordt vervangen als volgt:

“Art. 105. De Koning bepaalt onder welke voorwaarden de toekenning van de uitkeringen wordt geschorst gedurende een periode van hechtenis of gevangenzetting. Hij bepaalt eveneens volgens welke modaliteiten de voor de toepassing van deze maatregel noodzakelijke gegevens aan de verzekeringsinstelling worden meegedeeld.

De Koning bepaalt eveneens onder welke voorwaarden en in welke mate de uitkeringen worden toegekend als de gerechtigde die geen persoon ten laste heeft in de zin van artikel 93, laatste lid, in een periode van vrijheidsberoving, andere dan de hechtenis of de gevangenzetting, verkeert.”.

les mots “n'a pas ou pas totalement été effectué,” et les mots “l'entrepreneur visé à”;

2° dans l'alinéa 3, les mots “et en dernier lieu à l'égard du commettant visé à l'alinéa 1er,” sont insérés entre les mots “à un stade précédent” et les mots „, lorsque l'entrepreneur”.

Section 4

Doubler amendes administratives pour affiliations fictives en tant qu'indépendants

Art. 20

Dans l'article 17bis, § 1^{er}bis, de l'arrêté royal n° 38 du 27 juillet 1967 organisant le statut social des travailleurs indépendants, inséré par la loi du 23 décembre 2009 et modifié par la loi du 27 décembre 2012, les mots “au montant de la cotisation provisoire” sont remplacés par les mots “à deux fois le montant de la cotisation trimestrielle provisoire”.

Section 5

Suspension des allocations pour détenu – Modification de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994

Art. 21

L'article 105 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités coordonnée le 14 juillet 1994, modifiée par la loi du 5 novembre 2002, est remplacé par la disposition suivante:

“Art. 105. Le Roi détermine les conditions dans lesquelles l'octroi des indemnités est suspendu pendant une période de détention ou d'incarcération. Il détermine également les modalités selon lesquelles les données nécessaires à l'application de cette mesure sont communiquées à l'organisme assureur.

Le Roi détermine dans quelles conditions et dans quelle mesure les indemnités sont accordées lorsque le titulaire qui n'a pas de personne à charge au sens de l'article 93, dernier alinéa, se trouve dans une période de privation de liberté autre que la détention ou l'incarcération.”.

Art. 22

Artikel 21 treedt in werking op 1 juli 2015.

HOOFDSTUK 3

Financiering**Afdeling 1**

Alternatieve financiering – Wijziging van de programmawet van 2 januari 2001

Artikel 23

23. In artikel 66 van de programmawet van 2 januari 2001, laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt de bepaling 4 opgeheven;

2° in paragraaf 3bis, vierde lid, worden de woorden “en met 200 000 duizend euro ten titel van jaarlijks voorschot op de alternatieve financiering van de kostprijs van de dienstencheques” en de zin “Vanaf 2009 wordt het jaarlijks voorschot op de alternatieve financiering van de kostprijs van de dienstencheques gebracht op 400 000 duizend euro.” opgeheven;

3° in paragraaf 3octies worden in de bepaling onder 1° de woorden “verminderd met 5 088 202 duizend euro” vervangen door de woorden “verminderd met 4 074 824 duizend euro”;

4° in paragraaf 3octies worden in de bepaling onder 2° de woorden “verminderd met 224 737 duizend euro” vervangen door de woorden “verminderd met 179 978 duizend euro”;

5° paragraaf 15 wordt opgeheven.

Afdeling 2

Financiering van de gezondheidszorg

Art. 24

In artikel 24, § 1bis, twaalfde lid, van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers, ingevoegd bij wet van 19 december 2014, worden de woorden “verminderd met 1 415 228 duizend euro.” vervangen door de woorden “verminderd met 1 446 551 duizend euro.”

Art. 22

L’article 21 entre en vigueur le 1er juillet 2015.

CHAPITRE 3

Financement**Section 1re**

Financement alternatif – Modification de la loi-programme du 2 janvier 2001

Article 23

A l’article 66 de la loi-programme du 2 janvier 2001, modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le paragraphe 2, le 4° est abrogé;

2° dans le paragraphe 3bis, alinéa 4, les mots “ainsi que de 200 000 milliers d’euros au titre d’avance annuelle sur le financement alternatif du coût des titres-services” et la phrase “A partir de 2009, l’avance annuelle sur le financement alternatif du coût des titres-services est portée à 400 000 milliers d’euros.” sont abrogés;

3° dans le paragraphe 3octies, au 1°, les mots “diminués de 5 088 202 milliers d’euros” sont remplacés par les mots “diminués de 4 074 824 milliers d’euros”;

4° dans le paragraphe 3octies, au 2°, les mots “diminués de 224 737 milliers d’euros” sont remplacés par les mots “diminués de 179 978 milliers d’euros”;

5° le paragraphe 15 est abrogé.

Section 2

Financement des soins de santé

Art. 24

Dans l’article 24, paragraphe 1^{er}bis, alinéa 12, de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés, inséré par la loi du 19 décembre 2014, les mots “diminué de 1 415 228 milliers d’euros.” sont remplacés par les mots “diminués de 1 446 551 milliers d’euros.”

Art. 25

In artikel 6, § 1^{erbis}, achttiende lid, van het koninklijk besluit van 18 november 1996 strekkende tot invoering van een globaal financieel beheer in het sociaal statuut der zelfstandigen, met toepassing van hoofdstuk I van titel VI van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels, ingevoegd bij de wet van 19 december 2014, worden de woorden “verminderd met 141 837 duizend euro.” vervangen door de woorden “verminderd met 145 010 duizend euro.”.

Afdeling 3*Inwerkingtreding***Art. 26**

Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2015.

HOOFDSTUK 4**Verlenging van de innovatiepremies****Art. 27**

In artikel 31, eerste en tweede lid, van de wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg, gewijzigd bij de wetten 27 maart 2009, 1 februari 2011 en 17 augustus 2013, worden de woorden “1 januari 2015” telkens vervangen door de woorden “1 januari 2017”.

Art. 28

Dit hoofdstuk heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2015.

Art. 25

Dans l'article 6, paragraphe 1^{erbis}, alinéa 18, de l'arrêté royal du 18 novembre 1996 visant l'introduction d'une gestion financière globale dans le statut social des travailleurs indépendants, en application du chapitre I du titre VI de la loi du 26 juillet 1996 portant modernisation de la sécurité sociale et assurant la viabilité des régimes légaux des pensions, inséré par la loi du 19 décembre 2014, les mots “diminué de 141 837 milliers EUR.” sont remplacés par les mots “diminués de 145 010 milliers d'euros.”.

Section 3*Entrée en vigueur***Art. 26**

Le présent chapitre produit ses effets le 1er janvier 2015.

CHAPITRE 4**Prolongation des primes d'innovation****Art. 27**

Dans l'article 31, alinéas 1er et 2, de la loi du 3 juillet 2005 portant des dispositions diverses relatives à la concertation sociale, modifié par les lois des 27 mars 2009, 1er février 2011 et 17 août 2013, les mots “1er janvier 2015” sont chaque fois remplacés par les mots “1er janvier 2017”.

Art. 28

Le présent chapitre produit ses effets le 1er janvier 2015.

HOOFDSTUK 5

Wijzigingen aan de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 en de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit gecoördineerd op 3 juni 1970

Afdeling 1*Wijziging van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971*

Art. 29

In het tweede lid van artikel 43 van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, ingevoegd bij de wet van 23 april 2015, wordt het woord “bedrag” vervangen door het woord “percentage”.

Art. 30

Deze afdeling treedt in werking de dag waarop artikel 9 van de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid in werking treedt.

Afdeling 2*Wijziging van de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit gecoördineerd op 3 juni 1970*

Art. 31

In het tweede lid van artikel 46 van de wetten betreffende de preventie van beroepsziekten en de vergoeding van de schade die uit die ziekten voortvloeit, gecoördineerd op 3 juni 1970, ingevoegd bij de wet van 23 april 2015, wordt het woord “bedrag” vervangen door het woord “percentage”.

Art. 32

Deze afdeling treedt in werking de dag waarop artikel 10 van de wet van 23 april 2015 tot verbetering van de werkgelegenheid in werking treedt.

CHAPITRE 5

Modifications à la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail et aux lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci coordonnées le 3 juin 1970

Section 1re*Modification de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail*

Art. 29

Dans l’alinéa 2 de l’article 43 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail, inséré par la loi du 23 avril 2015, le mot “montant” est remplacé par le mot “pourcentage”.

Art. 30

La présente section entre en vigueur à la date d’entrée en vigueur de l’article 9 de la loi du 23 avril 2015 concernant la promotion de l’emploi.

Section 2*Modification des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970*

Art. 31

Dans l’alinéa 2 de l’article 46 des lois relatives à la prévention des maladies professionnelles et à la réparation des dommages résultant de celles-ci, coordonnées le 3 juin 1970, inséré par la loi du 23 avril 2015, le mot “montant” est remplacé par le mot “pourcentage”.

Art. 32

La présente section entre en vigueur à la date d’entrée en vigueur de l’article 10 de la loi du 23 avril 2015 concernant la promotion de l’emploi.

HOOFDSTUK 6

Werkbonus

Art. 33

In artikel 2 van de wet van 20 december 1999 tot toekenning van een werkbonus onder de vorm van een vermindering van de persoonlijke bijdragen van sociale zekerheid aan werknemers met lage lonen en aan sommige werknemers die het slachtoffer waren van een herstructurering, laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 28 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het getal “1807,81” wordt telkens vervangen door het getal “1828,72”;

2° de woorden “gemiddeld minimum maandinkomen zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen” worden telkens vervangen door de woorden “gemiddeld minimum maandinkomen zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 43 van 2 mei 1988 houdende wijziging en coördinatie van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 21 van 15 mei 1975 en nr. 23 van 25 juli 1975 betreffende de waarborg van een gemiddeld minimum maandinkomen, vermenigvuldigd met 103 procent”.

Art. 34

Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 augustus 2015.

TITEL 3

Werk

ENIG HOOFDSTUK

**Wijziging van het koninklijk besluit van
24 december 1993 ter uitvoering van de wet
van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands
concurrentievermogen**

Art. 35

In het koninklijk besluit van 24 december 1993 ter uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievermogen, bekragtigd door

CHAPITRE 6

Bonus à l'emploi

Art. 33

Dans l'article 2 de la loi du 20 décembre 1999 visant à octroyer un bonus à l'emploi sous la forme d'une réduction des cotisations personnelles de sécurité sociale aux travailleurs salariés ayant un bas salaire et à certains travailleurs qui ont été victimes d'une restructuration, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 28 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° le montant “1807,81” est chaque fois remplacé par le montant “1828,72”;

2° les mots “revenu minimum mensuel moyen visée par l'article 3, alinéa 1er, du Convention collective de travail n° 43 du 2 mai 1988 portant modification et coordination des conventions collectives de travail n° 21 du 15 mai 1975 et n° 23 du 25 juillet 1975 relatives à la garantie d'un revenu minimum mensuel moyen” sont chaque fois remplacés par les mots “revenu minimum mensuel moyen visée par l'article 3, alinéa 1er, du Convention collective de travail n° 43 du 2 mai 1988 portant modification et coordination des conventions collectives de travail n° 21 du 15 mai 1975 et n° 23 du 25 juillet 1975 relatives à la garantie d'un revenu minimum mensuel moyen multiplié par 103 pourcents”.

Art. 34

Le présent chapitre entre en vigueur le 1er août 2015.

TITRE 3

Emploi

CHAPITRE UNIQUE

**Modification de l'arrêté royal du
24 décembre 1993 portant exécution de la
loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la
compétitivité du pays**

Art. 35

Dans l'arrêté royal du 24 décembre 1993 portant exécution de la loi du 6 janvier 1989 de sauvegarde de la compétitivité du pays, confirmé par la loi du

de wet van 30 maart 1994, laatst gewijzigd door de wet van 23 april 2015, wordt het opschrift van Titel I vervangen als volgt:

“Titel I – Matiging van lonen, wedden en sociale uitkeringen.”.

Art. 36

In hetzelfde koninklijk besluit wordt een artikel 1bis ingevoegd, luidende:

“Art. 1bis. Deze titel is eveneens van toepassing op de sociaal verzekерden. Onder sociale verzekerden wordt verstaan: de natuurlijke personen die recht hebben op sociale prestaties, er aanspraak op maken of er aanspraak op kunnen maken, hun wettelijke vertegenwoordigers en hun gemachtigden.”.

Art. 37

Dit hoofdstuk treedt in werking de dag waarop deze wet in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt wordt.

TITEL 4

Financiën

HOOFDSTUK 1

Aanslagstelsel dat van toepassing is op de juridische constructies als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992

Art. 38

In artikel 2, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bepaling onder 13°, b, wordt vervangen als volgt:

“b) enigerlei vennootschap, vereniging, inrichting, instelling of entiteit, die rechtspersoonlijkheid bezit, en die, krachtens de bepalingen van de wetgeving van het land of rechtsgebied waar hij gevestigd is, aldaar ofwel niet aan een inkomstenbelasting is onderworpen ofwel onderworpen is aan een inkomstenbelasting die minder dan 15 pct. bedraagt van het belastbaar inkomen

30 mars 1994, modifié pour la dernière fois par la loi du 23 avril 2015, l'intitulé du Titre Ier est remplacé comme suit:

“Titre Ier – Modération des salaires, traitements et allocations sociales.”.

Art. 36

Dans le même arrêté royal, il est inséré un article 1bis, rédigé comme suit:

“Art. 1bis. Ce titre est également d'application aux assurés sociaux. On entend par assurés sociaux les personnes physiques qui ont droit à des prestations sociales, qui y prétendent ou qui peuvent y prétendre, leurs représentants légaux et leurs mandataires.”.

Art. 37

Le présent chapitre entre en vigueur le jour de la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

TITRE 4

Finances

CHAPITRE 1ER

Le régime de taxation applicable aux constructions juridiques visées à l'article 2, § 1er, 13°, du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 38

À l'article 2, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le 13°, le b est remplacé par ce qui suit:

“b) toute société, association, établissement, organisme ou entité quelconque, qui possède la personnalité juridique et qui, en vertu des dispositions de la législation de l'État ou de la juridiction où il est établi, soit, n'y est pas soumis à un impôt sur les revenus, soit, y est soumis à un impôt sur les revenus qui s'élève à moins de 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique

van deze juridische constructie dat wordt vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de Belgische belasting op daarmee overeenstemmende inkomsten.

Behoudens in de gevallen bepaald door de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, zijn de in het eerste lid bedoelde rechtsvormen die gevestigd zijn in een Staat of rechtsgebied dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, geen juridische constructies.

De Koning bepaalt, met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde rechtsvormen, die niet gevestigd zijn in een Staat of rechtsgebied dat behoort tot de Europese Economische Ruimte, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, op niet beperkende wijze, de voor welbepaalde landen of rechtsgebieden beoogde rechtsvormen die vermoed worden te voldoen aan de omschrijving in het eerste lid.

De Koning zal bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, onmiddellijk indien ze in zitting is, zo niet bij de opening van de eerstvolgende zitting, een ontwerp van wet indienen tot bekraftiging van de ter uitvoering van het tweede lid genomen besluiten. Deze besluiten houden op uitwerking te hebben indien ze niet bij wet zijn bekraftigd binnen 12 maanden na de datum van hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*. De bekraftiging heeft uitwerking vanaf die datum. Bij gebreke van deze bekraftiging binnen de voormelde termijn wordt het besluit geacht nooit uitwerking te hebben gehad.”;

2° een bepaling onder 13°/1 wordt ingevoegd, luidende:

“13°/1 in afwijking van 13° worden niet geacht een juridische constructie te zijn:

a) een openbare of institutionele instelling voor collectieve belegging of een instelling voor belegging in schuldvorderingen bedoeld in artikel 3, 2°, 3° of 7°, van de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen;

b) een openbare of institutionele alternatieve instelling voor collectieve belegging bedoeld in artikel 3, 4° of 6°, van de wet van 19 april 2014 betreffende de alternatieve instellingen voor collectieve belegging en hun beheerders;

c) een entiteit die geen instelling is als bedoeld in a of b, en die zich uitsluitend toelegt op verrichtingen van:

déterminé conformément aux règles applicables pour établir l'impôt belge sur les revenus correspondants.

A l'exception des cas déterminés par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les formes juridiques visées à l'alinéa 1er qui sont établies dans un pays ou une juridiction qui fait partie de l'Espace économique européen ne constituent pas des constructions juridiques.

En ce qui concerne les formes juridiques visées à l'alinéa 1er, qui ne sont pas établies dans un État ou une juridiction qui fait partie de l'Espace économique européen, le Roi détermine par arrêté délibéré en Conseil des ministres, d'une manière non limitée, les formes juridiques visées pour des pays ou des juridictions déterminés qui sont présumées répondre à la définition de l'alinéa 1er.

Le Roi saisira la Chambre des représentants immédiatement si elle est réunie, sinon dès l'ouverture de sa plus prochaine session, d'un projet de loi de confirmation des arrêtés pris en exécution de l'alinéa 2. Lesdits arrêtés cessent de produire leurs effets s'ils n'ont pas été confirmés par la loi dans les douze mois qui suivent la date de leur publication au *Moniteur belge*. La confirmation produit ses effets à cette date. A défaut de cette confirmation endéans le délai précité, l'arrêté est censé n'avoir jamais produit ses effets.”;

2° il est inséré un 13°/1, rédigé comme suit:

“13°/1 par dérogation au 13°, ne constituent pas des constructions juridiques:

a) un organisme de placement collectif public ou institutionnel ou un organisme de placement collectif en créances visé à l'article 3, 2°, 3°, ou 7°, de la loi du 3 août 2012 relative aux organismes de placement collectif qui répondent aux conditions de la Directive 2009/65/CE et aux organismes de placement en créances;

b) un organisme de placement collectif alternatif public ou institutionnel visé à l'article 3, 4° ou 6°, de la loi du 19 avril 2014 relative aux organismes de placement collectif alternatifs et à leurs gestionnaires;

c) une entité autre qu'un organisme visé au a ou b, qui se livre exclusivement à des opérations:

— het beheer en het beleggen van fondsen, ingezameld om wettelijke en aanvullende pensioenen toe te kennen, of;

— het beheer van werknemersparticipaties in de financiering van hun onderneming of van de groep waartoe die behoort;

d) een vennootschap, waarvan de effecten zijn genoteerd aan een effectenbeurs van een lidstaat van de Europese Unie onder de voorwaarden van de Richtlijn 2001/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 28 mei 2001 betreffende de toelating van effecten tot de officiële notering aan een effectenbeurs en de informatie die over deze effecten moet worden gepubliceerd, of van een derde Staat waarvan de wetgeving analoge toelatingsvoorwaarden voorziet;

e) een entiteit die gevestigd is in een Staat bedoeld in artikel 5/1, § 1, tweede lid, en waarvoor de oprichter of de derde begünstigde aantoon dat:

— deze entiteit in het kader van de uitoefening van een beroepswerkzaamheid een daadwerkelijke economische activiteit uitoefent op de plaats waar deze entiteit gevestigd is en in voorkomend geval op de plaats waar zij een vaste inrichting heeft, en;

— het geheel van de lokalen, personeel en uitrusting die de entiteit tot haar beschikking heeft op de plaats waar deze entiteit gevestigd is in verhouding staat tot de voormelde economische activiteit die deze entiteit aldaar uitoefent;”;

3° de bepaling opgenomen onder 14°, wordt vervangen als volgt:

“14° Onder oprichter van een juridische constructie wordt verstaan:

— hetzij, de natuurlijke persoon die de constructie heeft opgericht buiten de uitoefening van zijn beroeps werkzaamheid, of de rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen en die de constructie heeft opgericht;

— hetzij, wanneer de constructie is opgericht door een derde, de natuurlijke persoon die handelt buiten de uitoefening van zijn beroepswerkzaamheid, of de rechtspersoon die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting is onderworpen en die er goederen en rechten heeft in ondergebracht;

— hetzij, de natuurlijke personen die direct of indirect erfgenaam zijn van de in de vorige streepjes bedoelde personen, of de natuurlijke personen die, vanaf het

— de gestion et de placement de fonds récoltés dans le but de servir des pensions légales ou complémentaires ou;

— de gestion des participations des travailleurs dans le financement de leur entreprise ou dans le groupe auquel celle-ci appartient;

d) une société dont les titres sont inscrits à la cote d'une bourse de valeurs mobilières d'un État membre de l'Union européenne suivant les conditions de la Directive 2001/34/CE du Parlement Européen et du Conseil du 28 mai 2001 concernant l'admission de valeurs mobilières à la cote officielle et l'information à publier sur ces valeurs, ou d'un État tiers dont la législation prévoit des conditions d'admission analogues;

e) une entité qui est établie dans un État visé à l'article 5/1, § 1er, alinéa 2, et pour laquelle le fondateur ou le bénéficiaire autre démontre que:

— cette entité exerce une activité économique effective dans le cadre de l'exercice d'une activité professionnelle dans le lieu où cette entité est établie et le cas échéant où elle dispose d'un établissement stable, et;

— l'ensemble des locaux, du personnel et de l'équipement dont cette entité dispose dans le lieu où elle est établie, est en proportion avec l'activité économique précitée que cette entité y exerce.”;

3° le 14°, est remplacé par ce qui suit:

“14° Par fondateur de la construction juridique, on entend:

— soit la personne physique qui l'a constituée en dehors de l'exercice de son activité professionnelle ou la personne morale assujettie à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220 qui l'a constituée;

— soit lorsqu'elle a été constituée par un tiers, la personne physique, en dehors de son activité professionnelle, ou la personne morale assujettie à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220 qui y a apporté des biens et droits;

— soit les personnes physiques qui ont hérité directement ou indirectement des personnes physiques visées aux tirets précédents ou les personnes

overlijden, direct of indirect zullen erven van deze personen tenzij die erfgenamen aantonen dat zijzelf of hun erfgerechtigden op geen enkel ogenblik en op geen enkele manier enig voordeel, toegekend door de in 13°, a, bedoelde juridische constructie zullen verkrijgen;

— hetzij, de natuurlijke personen of de rechtspersonen die overeenkomstig artikel 220 aan de rechtspersonenbelasting zijn onderworpen, en die houder zijn van de juridische rechten van de aandelen of van de economische rechten van de goederen en kapitalen in het bezit van een in 13°, b, bedoelde juridische constructie;”;

4° een bepaling opgenomen onder 14°/1 wordt ingevoegd, luidende:

“14°/1 onder derde begunstigde van een juridische constructie wordt verstaan, een natuurlijke persoon of een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon, en die, op enig ogenblik en op om het even welke wijze, enig voordeel verkrijgt dat is toegekend door de in 13° bedoelde juridische constructie;”.

Art. 39

In titel 2, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek wordt een artikel 5/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/1. § 1. Behoudens wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde die een inwoner is van of gevestigd is in een in het tweede lid bedoelde Staat, zijn die inkomsten verkregen door een juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichter van die juridische constructie die een rijksinwoner is, alsof die rijksinwoner ze rechtstreeks heeft verkregen.

Het bewijs dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde kan enkel worden geleverd indien deze derde begunstigde gevestigd is in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, in een Staat waarmee België een overeenkomst tot voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten, in een Staat waarmee België een akkoord heeft gesloten inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden, of in een Staat die samen met België deelneemt aan een ander bilateraal of multilateraal gesloten juridisch instrument, op voorwaarde

physiques qui hériteront directement ou indirectement de ces personnes, à partir du moment du décès, sauf si ces personnes qui ont hérité, établissent qu'elles ne pourront elles-mêmes ou leurs successibles, bénéficier à un moment et d'une manière quelconques, de tout avantage octroyé par la construction juridique visée au 13°, a;

— soit les personnes physiques ou les personnes morales assujetties à l'impôt des personnes morales conformément à l'article 220 qui détiennent les droits juridiques des actions ou parts ou les droits économiques sur les biens et les capitaux détenus par une construction juridique visée au 13°, b;”;

4° il est inséré un 14°/1, rédigé comme suit:

“14°/1 par bénéficiaire autre d'une construction juridique, on entend une personne physique ou une personne morale visée à l'article 220, qui bénéficie à un moment et d'une manière quelconques, de tout avantage octroyé par la construction juridique visée au 13°.”.

Art. 39

Dans le titre II, chapitre 1er, du même Code, il est inséré un article 5/1 rédigé comme suit:

“Art. 5/1. § 1er. Sauf s'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est résident d'un État visé à l'alinéa 2, ou y est établi, ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef du fondateur de cette construction juridique qui est un habitant du Royaume, comme si cet habitant du Royaume les recueillait directement.

La preuve que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre peut seulement être apportée si ce bénéficiaire autre est résident d'un État membre de l'Espace économique européen, d'un État avec lequel la Belgique a conclu une convention préventive de la double imposition, d'un État avec lequel la Belgique a conclu un accord en vue de l'échange de renseignements en matière fiscale ou d'un État qui, avec la Belgique, est partie à un autre instrument juridique bilatéral ou multilatéral, pourvu que cette convention, cet accord ou cet instrument juridique permette l'échange d'informations

dat deze overeenkomst, dit akkoord of dit juridisch instrument de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen de akkoord sluitende Staten mogelijk maakt.

Wanneer de juridische constructie is opgericht door meerdere oprichters, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot zijn inbreng in de juridische constructie of, wanneer die niet kan worden vastgesteld, elk voor een gelijk deel.

In het geval van splitsing van de eigendom op de juridische rechten aangehouden door de in artikel 2, § 1, 14°, vierde streepje, bedoelde oprichters, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot het gedeelte van de economische rechten die worden aangehouden in de juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, of, wanneer die niet kan worden vastgesteld, elk voor een gelijk deel.

Wat de in artikel 2, § 1, 14°, derde streepje, bedoelde oprichters, betreft, is elke oprichter belastbaar in verhouding tot zijn deel in de juridische constructie of, wanneer die niet kan worden vastgesteld, in verhouding tot zijn rechten in de erfopvolging van de oprichter waarvoor hij in de plaats is getreden.

De vermoedens inzake de verdeling van de inkomsten die overeenkomstig de bepalingen van deze paragraaf worden toegepast, kunnen, overeenkomstig artikel 340, door elke oprichter worden weerlegd voor zover wordt aangetoond aan welke andere persoon en in welke verhouding de door de juridische constructie verkregen inkomsten, moeten worden toegekend. Indien deze bewijzen niet op een voldoende wijze kunnen worden overgelegd, blijven de inkomsten van deze juridische constructie belastbaar in hoofde van de oprichters en in voorkomend geval van de derde begunstigden.

In afwijking van het eerste lid is de oprichter, voor de toepassing van artikel 18, 2°ter, b, belastbaar op de door de juridische constructie betaalde of toegekende inkomsten.

§ 2. Wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie, werden betaald of toegekend aan een in artikel 2, § 1, 14°/1, bedoelde derde begunstigde die een rijksinwoner is, zijn de inkomsten verkregen door die juridische constructie belastbaar in hoofde van deze rijksinwoner alsof deze rijksinwoner ze rechtstreeks verkregen heeft.

§ 3. De paragrafen 1 en 2 zijn echter niet van toepassing voor het aanslagjaar waarin de oprichter of de derde begunstigde aantoon dat de in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie onderworpen is aan een

en vue de l'application de la législation interne des États contractants en matière fiscale, ou y est établi.

Lorsque la construction juridique a été constituée par plusieurs fondateurs, chaque fondateur est imposable en proportion de son apport dans la construction juridique ou, à défaut de pouvoir établir celle-ci, chacun pour une part identique.

En cas de démembrement de la propriété sur les droits juridiques détenus par des fondateurs visés à l'article 2, § 1er, 14°, quatrième tiret, chaque fondateur est imposable en proportion des droits économiques qu'il détient dans la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, ou à défaut de pouvoir établir celle-ci, chacun pour une part identique.

En ce qui concerne les fondateurs visés à l'article 2, § 1er, 14°, troisième tiret, chaque fondateur est imposable en proportion de sa part dans la construction juridique ou, à défaut de pouvoir établir celle-ci, en proportion de ses droits dans la succession du fondateur auquel il se substitue.

Les présomptions de répartition de revenus opérées conformément aux dispositions du présent paragraphe peuvent être réfutées conformément à l'article 340 par tout fondateur pour autant qu'il soit démontré à quelle autre personne et dans quelle proportion le revenu perçu par la construction juridique doit être attribué. Si ces preuves ne peuvent pas être fournies à suffisance, les revenus de cette construction juridique restent imposables dans le chef des fondateurs et le cas échéant, des bénéficiaires autres.

Pour l'application de l'article 18, 2°ter, b, le fondateur est par dérogation à l'alinéa 1er, imposable sur les revenus payés ou attribués par la construction juridique.

§ 2. Lorsqu'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1, qui est un habitant du royaume, les revenus perçus par cette construction juridique sont imposables dans le chef de cet habitant du royaume comme si cet habitant du royaume les recueillait directement.

§ 3. Les paragraphes 1er et 2 ne sont pas applicables pour l'exercice d'imposition pour lequel le fondateur ou le bénéficiaire autre établit que la construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, est soumise à un

inkomstenbelasting die ten minste 15 pct. bedraagt van het belastbaar inkomen van deze juridische constructie dat wordt vastgesteld overeenkomstig de regels die van toepassing zijn voor het vestigen van de Belgische belasting op daarmee overeenstemmende inkomsten.”.

Art. 40

Artikel 18, eerste lid, 2^oter, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 24 december 2002, wordt vervangen als volgt:

“2^oter a) uitkeringen die worden aangemerkt als dividenden in de artikelen 186, 187 en 209 in geval van gehele of gedeeltelijke verdeling van het maatschappelijk vermogen van een binnenlandse of buitenlandse vennootschap of van verkrijging van eigen aandelen door een dergelijke vennootschap;

b) in afwijking van a, uitkeringen toegekend of betaalbaar gesteld door een in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie, ten gevolge van haar ontbinding of van de totale of gedeeltelijke overdracht van haar activa waarvoor in ruil geen gelijkwaardig tegenprestatie werd verkregen, voor het gedeelte dat het bedrag van de ingebrachte activa die reeds in België hun belastingregime hebben ondergaan, overschrijdt;”.

Art. 41

Artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 19 december 2014 wordt aangevuld als volgt:

“12° andere dan in artikel 18, 2^oter, b, bedoelde inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld door een in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie en werden verkregen door een oprichter of een derde begunstigde, in het geval en in de mate dat de oprichter of de derde begunstigde aantoon dat deze inkomsten zijn samengesteld uit door de juridische constructie verkregen inkomsten die reeds in hoofde van deze oprichter of derde begunstigde in België hun belastingregime hebben ondergaan.”.

Art. 42

In titel V, hoofdstuk 1, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 220/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 220/1. § 1. Behoudens wanneer wordt aange- toond dat de inkomsten die werden verkregen door de juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde die een inwoner is van of

impôt sur les revenus qui s'élève à au moins 15 p.c. du revenu imposable de cette construction juridique déterminé conformément aux règles applicables pour établir l'impôt belge sur les revenus correspondants.”.

Art. 40

L'article 18, alinéa 1er, 2^oter, du même Code, inséré par la loi du 24 décembre 2002, est remplacé comme suit:

“2^oter a) les sommes définies comme dividendes par les articles 186, 187 et 209 en cas de partage total ou partiel de l'avoir social d'une société résidente ou étrangère ou d'acquisition d'actions ou parts propres par une telle société;

b) par dérogation au a, les sommes attribuées ou mises en paiement par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, à la suite de sa dissolution ou du transfert total ou partiel de ses actifs sans contrepartie équivalente, pour la partie qui excède le montant des avoirs apportés qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique;”.

Art. 41

L'article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 19 décembre 2014, est complété par ce qui suit:

“12° les revenus autres que ceux visés à l'article 18, 2^oter, b, attribués ou mis en paiement par une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, et recueillis par un fondateur ou un bénéficiaire autre, dans l'éventualité et dans la mesure où le fondateur ou le bénéficiaire autre établit que ces revenus sont constitués de revenus perçus par la construction juridique qui ont déjà subi leur régime d'imposition en Belgique dans le chef de ce fondateur ou de ce bénéficiaire autre.”.

Art. 42

Dans le Titre V, chapitre 1er, du même Code, il est inséré un article 220/1, rédigé comme suit:

“Art. 220/1. § 1er. Sauf s'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre qui est résident d'un État visé à l'article 5/1, § 1er, alinéa 2, ou y est établi,

gevestigd is in een in artikel 5/1, § 1, tweede lid, bedoelde Staat, zijn die inkomsten belastbaar in hoofde van de oprichter van de juridische constructie die een in artikel 220 bedoelde de rechtspersoon is, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks verkregen heeft.

De in artikel 5/1, § 1, derde, vierde, zesde en zevende lid, bedoelde bepalingen zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde rechtspersonen.

§ 2. Wanneer wordt aangetoond dat de inkomsten die werden verkregen door deze juridische constructie werden betaald of toegekend aan een derde begunstigde als bedoeld in artikel 2, § 1, 14°/1, die een in artikel 220 bedoelde rechtspersoon is, zijn deze inkomsten, belastbaar in hoofde van deze rechtspersoon, alsof deze rechtspersoon ze rechtstreeks verkregen heeft.

§ 3. De bepalingen van artikel 5/1, § 3, zijn van toepassing op de §§ 1 en 2.”.

Art. 43

Artikel 221 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd door de wet van 15 december 2004, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Artikel 21, 12°, is van toepassing op de overeenkomstig artikel 220/1 belaste rechtspersonen.”.

Art. 44

In artikel 307, § 1, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het vierde lid worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de Franstalige tekst worden de woorden “*sur la personne desquelles*” vervangen door de woorden “*sur lesquels*” en wordt het woord “visée” vervangen door het woord “visé”;

2° de woorden “van wie hij het wettelijk genot van de inkomsten heeft” worden vervangen door de woorden “waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent”;

3° de woorden “bij zijn weten op enigerlei wijze of ogenblik begunstigde of potentieel begunstigde is van een juridische constructie.” worden vervangen door de woorden “een derde begunstigde is zoals bedoeld in artikel 2, § 1, 14°/1.”;

ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef du fondateur de la construction juridique qui est une personne morale visée à l'article 220 comme si cette personne morale les recueillait directement.

Les dispositions visées à l'article 5/1, § 1er, alinéas 3, 4, 6 et 7, s'appliquent aux personnes morales visées à l'alinéa 1er.

§ 2. Lorsqu'il est établi que les revenus perçus par la construction juridique ont été payés ou attribués à un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1, qui est une personne morale visée à l'article 220, ces revenus perçus par une construction juridique sont imposables, dans le chef de cette personne morale, comme si elle les recueillait directement.

§ 3. Les dispositions de l'article 5/1, § 3, sont applicables aux §§ 1er et 2.”.

Art. 43

L'article 221, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 15 décembre 2004, est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“L'article 21, 12°, est applicable aux personnes morales imposées conformément à l'article 220/1.”.

Art. 44

A l'article 307, § 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 25 avril 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l'alinéa 4, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “sur la personne desquelles” sont remplacés par les mots “sur lesquels” et le mot “visée” est remplacé par le mot “visé”;

2° dans le texte néerlandais, les mots “van wie hij het wettelijk genot van de inkomsten heeft” sont remplacés par les mots “waarover hij het ouderlijk gezag uitoefent”;

3° les mots “ou soit une personne qui a connaissance de sa qualité de bénéficiaire ou de bénéficiaire potentiel d'une construction juridique.” sont remplacés par les mots “soit est un bénéficiaire autre visé à l'article 2, § 1er, 14°/1.”;

b) de paragraaf wordt aangevuld met het volgende lid:

“De jaarlijkse aangifte in de rechtspersonenbelasting moet het bestaan vermelden van een juridische constructie waarvan de belastingplichtige een oprichter of een derde begunstigde is.”.

Art. 45

In artikel 315, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij koninklijk besluit van 20 december 1996 en gewijzigd bij de wet van 21 december 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling opgenomen onder 1° worden de woorden “betreffende de in artikel 307, § 1, tweede lid en derde lid, vermelde rekeningen en levensverzekeringsovereenkomsten;” vervangen door de woorden “betreffende de in artikel 307, § 1, tweede tot vierde lid vermelde rekeningen, levensverzekeringsovereenkomsten en juridische constructies;”;

b) het lid wordt aangevuld met een bepaling onder 3°, luidende:

“3° omvat, voor rechtspersonen, de boeken en besccheiden betreffende de in artikel 307, § 1, negende lid, vermelde juridische constructies.”.

Art. 46

In titel VII, hoofdstuk IV, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 344/1 wordt ingevoegd, luidende:

“Art. 344/1. Een rechtshandeling of een geheel van rechtshandelingen van een in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie kan niet worden tegengeworpen aan de administratie in het kader van de toepassing van de artikelen 5/1 en 220/1 in hoofde van de in artikel 2, § 1, 14°, bedoelde oprichters van de juridische constructie of, in voorkomend geval, van de in artikel 2, § 1, 14°/1, bedoelde derde begunstigden van de juridische constructie.

Elke wijziging aan de oprichtingsakte van een in artikel 2, § 1, 13°, b, bedoelde juridische constructie, met het oog op de omzetting in een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a, teneinde aan de belastingheffing omschreven in artikel 18, 2°ter, b, te ontsnappen, kan niet worden tegengeworpen aan de administratie.”.

b) le paragraphe est complété par l’alinéa suivant:

“La déclaration annuelle à l’impôt des personnes morales doit comporter les mentions de l’existence d’une construction juridique dont le contribuable est un fondateur ou un bénéficiaire autre.”.

Art. 45

Dans l’article 315, alinéa 2, du même Code, remplacé par l’arrêté royal du 20 décembre 1996 et modifié par la loi 21 décembre 2013, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans le 1°, les mots “relatifs aux comptes et contrats d’assurance-vie visés à l’article 307, § 1er, alinéas 2 et 3;” sont remplacés par les mots “relatifs aux comptes, contrats d’assurance-vie et constructions juridiques visés à l’article 307, § 1er, alinéas 2 à 4;”;

b) l’alinéa est complété par un 3°, rédigé comme suit:

“3° comprend en ce qui concerne les personnes morales, les livres et documents relatifs aux constructions juridiques visées à l’article 307, § 1er, alinéa 9.”.

Art. 46

Dans le Titre VII, chapitre IV, du même Code, il est inséré un article 344/1, rédigé comme suit:

“Art. 344/1. N’est pas opposable à l’administration, un acte juridique ou un ensemble d’actes juridiques d’une construction juridique visée à l’article 2, § 1er, 13°, b, dans le cadre de l’application des articles 5/1 et 220/1 dans le chef des fondateurs de la construction juridique visés à l’article 2, § 1er, 14°, ou, le cas échéant, des bénéficiaires autres de la construction juridique visés à l’article 2, § 1er, 14°/1.

N’est pas opposable à l’administration, toute modification de l’acte constitutif d’une construction juridique visée à l’article 2, § 1er, 13°, b, en vue de la transformation en une construction juridique visée à l’article 2, § 1er, 13°, a, afin d’échapper à l’imposition des revenus définis à l’article 18, 2°ter, b.”.

Art. 47

Dit hoofdstuk is van toepassing op de inkomsten die vanaf 1 januari 2015 werden verkregen, toegekend of betaalbaar gesteld door een juridische constructie en, wat de toepassing van de roerende of bedrijfsvoorhefing betreft, op de inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vanaf de eerste dag van de maand na die waarin deze wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekend gemaakt.

Iedere wijziging aan de oprichtingsakte van een juridische constructie als bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 met het oog op de omzetting in een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, van hetzelfde Wetboek of van een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, b, van dat Wetboek met het oog op de omzetting in een juridische constructie bedoeld in artikel 2, § 1, 13°, a, van het genoemde Wetboek die gebeurt vanaf 9 oktober 2014, is niet tegenstelbaar aan de administratie.

Voor de toepassing van het vorige lid, moet rekening worden gehouden:

— tot 31 december 2014, met artikel 2, § 1, 13°, b, van het genoemde Wetboek, zoals dat bestond voor te zijn gewijzigd door artikel 38, 1°, van deze wet;

— vanaf 1 januari 2015, met artikel 2, § 1, 13°, b, van hetzelfde Wetboek, zoals het is vervangen door artikel 38, 1°, van deze wet.

HOOFDSTUK 2

Maatregelen voor startende ondernemingen**Afdeling 1***Tax shelter voor startende ondernemingen*

Art. 48

In titel II, hoofdstuk III, afdeling I, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, wordt de onderafdeling II^{septies} die een artikel 145²⁶ bevat, ingevoegd bij de wet van 8 april 2003 en opgeheven bij de wet van 8 mei 2014, hersteld als volgt:

“Onderafdeling II^{septies}. Vermindering voor de verwerving van nieuwe aandelen van startende onderneming – Terugname van de vermindering

Art. 47

Le présent chapitre est applicable aux revenus perçus, attribués ou mis en paiement par une construction juridique à partir du 1er janvier 2015 et en ce qui concerne l'application du précompte mobilier ou du précompte professionnel, aux revenus attribués ou mis en paiement à partir du premier jour du mois qui suit la publication au *Moniteur belge* de la présente loi.

Toute modification de l'acte constitutif d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a, du Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de la transformation en une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, du même Code ou d'une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, b, de ce Code en vue de la transformation en une construction juridique visée à l'article 2, § 1er, 13°, a, dudit Code intervenant à partir du 9 octobre 2014, n'est pas opposable à l'administration.

Pour l'application de l'alinéa précédent, il faut tenir compte:

— jusqu'au 31 décembre 2014, de l'article 2, § 1er, 13°, b, du Code précité, tel qu'il existait avant d'être modifié par l'article 38, 1°, de la présente loi;

— à partir du 1er janvier 2015, de l'article 2, § 1er, 13°, b, du même Code, tel que remplacé par l'article 38, 1°, de la présente loi.

CHAPITRE 2

Mesures pour des entreprises qui débutent**Section 1ère***Tax shelter pour entreprises qui débutent*

Art. 48

Dans le titre II, chapitre III, section 1ère, du Code des impôts sur les revenus 1992, la sous-section II^{septies} qui comprend un article 145²⁶, insérée par la loi du 8 avril 2003 et abrogée par la loi du 8 mai 2014, est rétablie comme suit:

“Sous-section II^{septies}. Réduction pour l'acquisition de nouvelles actions ou parts d'entreprises qui débutent – Reprise de la réduction d'impôt

Art. 145²⁶. § 1. Er wordt een belastingvermindering verleend voor:

a) nieuwe aandelen op naam die een fractie vertegenwoordigen van het maatschappelijk kapitaal van een in § 3, eerste lid, bedoelde vennootschap en waarop de belastingplichtige, al dan niet via een *crowdfunding*-platform dat erkend is door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten of een gelijkaardige autoriteit van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, heeft ingeschreven naar aanleiding van de oprichting van die vennootschap of een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan en die hij volledig heeft volstort;

b) rechten van deelneming van een erkend startersfonds dat voldoet aan de in § 2 gestelde voorwaarden en waarop de belastingplichtige heeft ingeschreven naar aanleiding van de uitgifte van die rechten van deelneming.

Voor de toepassing van dit artikel wordt een vennootschap geacht te zijn opgericht op datum van de neerlegging van de oprichtingsakte ter griffie van de rechtbank van koophandel of van een gelijkaardige registratieformaliteit in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

Wanneer de activiteit van de vennootschap bestaat uit de voortzetting van een werkzaamheid die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, wordt de vennootschap, in afwijking van het tweede lid, geacht te zijn opgericht op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen door die natuurlijke persoon, respectievelijk van de neerlegging van de oprichtingsakte van die andere rechtspersoon ter griffie van de rechtbank van koophandel of van het vervullen van een gelijkaardige registratieformaliteit door die natuurlijke persoon of andere rechtspersoon in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

§ 2. Het in § 1, eerste lid, b, bedoelde erkend startersfonds is een fonds met een vast aantal rechten van deelneming dat is opgenomen op de lijst van erkende startersfondsen, opgesteld door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten.

De rechten van deelneming van het fonds zijn vertegenwoordigd door op naam gestelde rechten van deelneming.

De beheervennootschap van het fonds belegt de inbrengen in het fonds en de opbrengsten uit de

Art. 14⁵²⁶. § 1er. Il est accordé une réduction d'impôt pour les sommes affectées à:

a) de nouvelles actions ou parts nominatives représentant une fraction du capital social d'une société visée au § 3, alinéa 1er, et que le contribuable a souscrites, par le biais ou non d'une plateforme de *crowdfunding* agréée par l'Autorité des Services et Marchés Financiers ou par une autorité similaire d'un autre État membre de l'Espace économique européen, à l'occasion de la constitution de cette société ou d'une augmentation de capital dans les quatre ans suivant sa constitution et qu'il a entièrement libérées;

b) de parts d'un fonds starters agréé qui répond aux conditions prévues au § 2, et que le contribuable a souscrites à l'occasion de l'émission de ces parts.

Pour l'application de cet article, une société est censée être constituée à la date du dépôt de l'acte de constitution au greffe du tribunal de commerce ou d'une formalité d'enregistrement similaire dans un autre État membre de l'Espace économique européen.

Lorsque l'activité de la société consiste en la continuation d'une activité qui était exercée auparavant par une personne physique ou une autre personne morale, la société est, par dérogation à l'alinéa 2, censée être constituée respectivement au moment de la première inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises par cette personne physique ou au moment du dépôt de l'acte de constitution au greffe du tribunal de commerce par cette autre personne morale ou de l'accomplissement d'une formalité d'enregistrement similaire dans un autre État membre de l'Espace économique européen par cette personne physique ou cette autre personne morale.

§ 2. Le fonds starters agréé visé au § 1er, alinéa 1er, b, est un fonds à nombre fixe de parts qui est repris sur la liste de fonds starters agréés, établie par l'Autorité des Services et Marchés Financiers.

Les parts du fonds sont représentées par des parts nominatives.

La société de gestion du fonds investit les apports dans ce fonds et les produits de l'aliénation

vervreemding van investeringen van het fonds, na aftrek van de kosten, uitsluitend in de hierna vermelde investeringen en binnen de hierna vermelde grenzen:

1° ten minste 80 pct. wordt rechtstreeks geïnvesteerd in nieuwe aandelen van in § 1 bedoelde vennootschappen die worden uitgegeven naar aanleiding van de oprichting van een dergelijke vennootschap of een kapitaalverhoging binnen de vier jaar na de oprichting ervan en die volledig worden volstort;

2° ten hoogste 20 pct. wordt aangehouden onder de vorm van contanten op een rekening in euro of in een munt van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte, bij een kredietinstelling die is erkend en wordt gecontroleerd door een toezichthoudende overheid van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

De rechten van deelneming in een erkend startersfonds komen enkel voor de vermindering in aanmerking wanneer op 31 december van een jaar volgend op het jaar tijdens hetwelk de belastingplichtige zijn inbreng in dat fonds heeft betaald, blijkt dat de door het erkend startersfonds opgehaalde sommen zijn geïnvesteerd in nieuwe aandelen binnen de grenzen als bedoeld in het vorige lid. De belastingvermindering wordt toegekend voor het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbaar tijdperk waarin de datum van 31 december valt waarop aan de investeringsvoorraarde is voldaan.

§ 3. Dit artikel is van toepassing op de aandelen van een vennootschap die tezelfdertijd aan alle onderstaande voorwaarden voldoet:

1° de vennootschap is een binnenlandse vennootschap of een vennootschap waarvan de maatschappelijke zetel, voornaamste inrichting of zetel van bestuur of beheer gevestigd is in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en die over een in artikel 229 bedoelde Belgische inrichting beschikt, die ten vroegste op 1 januari 2013 werd opgericht;

2° de vennootschap is niet opgericht in het kader van een fusie of splitsing van vennootschappen;

3° de vennootschap wordt op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap aangemerkt voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de kapitaalinbreng wordt gedaan;

4° de vennootschap is geen beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschap;

5° de vennootschap is geen vennootschap met als statutair hoofddoel of voornaamste activiteit de

d'investissements du fonds, après déduction des frais, exclusivement en investissements visés ci-après et dans les limites visées ci-après:

1° 80 p.c. au moins sont directement investis en actions ou parts de sociétés visées au § 1er, émises à l'occasion de la constitution d'une telle société ou d'une augmentation de capital dans les quatre ans suivant sa constitution et qui sont entièrement libérées;

2° 20 pc. au plus sont détenus en liquidités sur un compte en euro ou dans une monnaie d'un autre État membre de l'Espace économique européen, auprès d'un établissement de crédit agréé et contrôlé par une autorité de contrôle d'un État membre de l'Espace économique européen.

Les parts dans un fonds starters agréé sont seulement prises en considération pour la réduction lorsqu'il apparaît, au 31 décembre d'une année qui suit l'année dans laquelle le contribuable a payé son apport dans ce fonds, que les sommes récoltées par le fonds starters agréé ont été investi dans de nouvelles actions ou parts dans les limites visées à l'alinéa précédent. La réduction d'impôt est octroyée pour l'exercice d'imposition qui est lié à la période imposable dans laquelle tombe la date du 31 décembre à laquelle la condition d'investissement est remplie.

§ 3. Le présent article est applicable aux actions ou parts d'une société qui répond simultanément à toutes les conditions suivantes:

1° la société est une société résidente ou une société dont le siège social, le principal établissement ou le siège de direction ou d'administration est établi dans un autre État membre de l'Espace Économique européen et qui dispose d'un établissement belge visé à l'article 229 qui a été constituée au plus tôt le 1er janvier 2013;

2° la société n'est pas constituée à l'occasion d'une fusion ou scission de sociétés;

3° la société est considérée comme petite société au sens de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de la laquelle l'apport en capital a lieu;

4° la société n'est pas une société d'investissement, de trésorerie ou de financement;

5° la société n'est pas une société dont l'objet social principal ou l'activité principale est la construction,

oprichting, de verwerving, het beheer, de verbouwing, de verkoop of de verhuur van vastgoed voor eigen rekening of het bezit van deelnemingen in vennootschappen met een soortgelijk doel, noch een vennootschap waarin onroerende goederen of andere zakelijke rechten met betrekking tot dergelijke goederen zijn ondergebracht, waarvan natuurlijke personen die in de vennootschap een opdracht of functies als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, uitoefenen, hun echtgenoot of hun kinderen wanneer die personen of hun echtgenoot het wettelijk genot van de inkomsten van die kinderen hebben, het gebruik hebben;

6° de vennootschap is geen vennootschap die is opgericht met het oog op het afsluiten van een management- of bestuurdersovereenkomst of die haar voorname bron van inkomsten haalt uit management- of bestuurdersovereenkomsten;

7° de vennootschap is een niet-beursgenoteerde vennootschap;

8° de vennootschap heeft nog geen kapitaalvermindering doorgevoerd of dividenden uitgekeerd;

9° de vennootschap maakt niet het voorwerp uit van een collectieve insolventieprocedure of bevindt zich niet in de voorwaarden van een collectieve insolventieprocedure.

10° de vennootschap gebruikt de ontvangen sommen niet voor de uitkering van dividenden of de aankoop van aandelen, noch voor het verstrekken van leningen;

11° de vennootschap heeft na de betaling van de in § 1, eerste lid, a, bedoelde sommen door de belastingplichtige of de in § 2, derde lid, 1°, bedoelde investering door een erkend startersfonds niet meer dan 250 000 euro ontvangen via de toepassing van dit artikel.

De belastingvermindering is niet van toepassing op:

1° bedragen die in aanmerking zijn genomen voor de toepassing van artikel 145¹, 4° of 145³²;

2° betalingen voor de verwerving van aandelen, rechtstreeks of via een erkend startersfonds, in een vennootschap:

a) waarin de belastingplichtige, rechtstreeks of onrechtstreeks, een in artikel 32, eerste lid, bedoelde bedrijfsleider is;

b) waarin de belastingplichtige als vaste vertegenwoordiger van een andere vennootschap een opdracht

l'acquisition, la gestion, l'aménagement , la vente, ou la location de biens immobiliers pour compte propre, ou la détention de participations dans des sociétés ayant un objet similaire, ni une société dans laquelle des biens immobiliers ou autre droits réels sur de tels biens sont placés, dont des personnes physiques qui exercent un mandat ou des fonctions visés à l'article 32, alinéa 1er, 1°, leur conjoint ou leurs enfants lorsque ces personnes ou leur conjoint ont la jouissance légale des revenus de ceux-ci, ont l'usage;

6° la société n'est pas une société qui a été constituée afin de conclure des contrats de gestion ou d'administration ou qui obtient la plupart de ces bénéfices de contrats de gestion ou d'administration;

7° la société n'est pas cotée en bourse;

8° la société n'a pas encore opéré de diminution de capital ou distribué des dividendes;

9° la société ne fait pas l'objet d'une procédure collective d'insolvabilité ou ne se trouve pas dans les conditions d'une procédure collective d'insolvabilité.

10° la société n'utilise pas les sommes perçues pour une distribution de dividendes ou pour l'acquisition d'actions ou parts ni pour consentir des prêts;

11° la société n'a pas perçu, après le versement des sommes visées au § 1er, alinéa 1er, a, par le contribuable ou de l'investissement visé au § 2, alinéa 3, 1°, par un fonds starters agréé, plus que 250 000 euro par le biais de l'application du présent article.

La réduction d'impôt n'est pas applicable:

1° aux dépenses qui sont prises en compte pour l'application de l'article 145¹, 4° ou 145³²;

2° aux sommes affectées à l'acquisition, directement ou par le biais d'un fonds starters agréé, d'actions ou parts d'une société:

a) dans laquelle le contribuable est, directement ou indirectement, un dirigeant d'entreprise visé à l'article 32, alinéa 1er;

b) dans laquelle le contribuable exerce, en tant que représentant permanent d'une autre société, un mandat

als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een gelijksoortige functie uitoefent;

c) die een aannemings- of lastgevingsovereenkomst heeft gesloten met een andere vennootschap waarvan de belastingplichtige aandeelhouder is en waarbij die andere vennootschap er zich toe heeft verbonden om tegen vergoeding een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard op zich te nemen in de eerste vennootschap;

3° betalingen voor het verwerven van aandelen van een vennootschap, rechtstreeks of via een erkend startersfonds, met betrekking tot het gedeelte van die aandelen waardoor de belastingplichtige een vertegenwoordiging van meer dan 30 pct. van het maatschappelijk kapitaal van die vennootschap bekomt.

De betalingen voor het verwerven van nieuwe aandelen of van rechten van deelneming in een erkend startersfonds komen voor de belastingvermindering in aanmerking tot een bedrag van 100 000 euro per belastbaar tijdperk.

De belastingvermindering is gelijk aan 30 pct. van de het in aanmerking te nemen bedrag.

Het in het vorige lid vermelde percentage wordt verhoogd tot 45 pct. voor de in § 1, eerste lid, a, vermelde betalingen voor het verwerven van aandelen van een vennootschap die voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbare tijdperk waarin de kapitaalinbreng wordt gedaan, een vennootschap is die tevens aan ten minste aan twee van de drie onderstaande criteria voldoet:

- het balanstotaal bedraagt niet meer dan 350 000 euro;
- de omzet exclusief de belasting over de toegevoegde waarde bedraagt niet meer dan 700 000 euro;
- het gemiddelde personeelsbestand gedurende het jaar bedraagt niet meer dan 10.

De bedragen in euro vermeld in deze paragraaf worden niet geïndexeerd overeenkomstig artikel 178.

§ 4. De betalingen voor aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds komen voor de belastingvermindering in aanmerking op voorwaarde dat de belastingplichtige tot staving van zijn aangifte in de personenbelasting van het belastbare tijdperk waarin de betaling is gedaan, de stukken overlegt waaruit blijkt dat:

d'administrateur, de gérant, de liquidateur ou une fonction analogue;

c) qui a conclu un contrat d'entreprise ou de mandat avec une autre société dont le contribuable est actionnaire et par laquelle cette autre société s'est engagée à assumer, moyennant une indemnité, une activité dirigeante de gestion journalière, de nature commerciale, financière ou technique, dans la première société;

3° aux sommes affectées à l'acquisition, directement ou par le biais d'un fonds starters agréé, d'actions ou parts d'une société en ce qui concerne la partie de ces actions ou parts par laquelle le contribuable obtient une représentation de plus de 30 p.c. dans le capital social de cette société.

Les sommes affectées à la libération de nouvelles actions ou parts ou de parts dans un fonds starters agréé ne sont prises en considération pour la réduction d'impôt qu'à concurrence d'un montant de 100 000 euros par période imposable.

La réduction d'impôt est égale à 30 p.c. du montant à prendre en considération.

Le pourcentage visé à l'alinéa précédent est porté à 45 p.c. pour les sommes visées au § 1er, alinéa 1er, a, affectées à la libération d'actions ou parts d'une société qui, pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle l'apport en capital a lieu, répond également à au moins deux des trois critères suivants:

- le total du bilan n'est pas supérieur à 350 000 euros;
- le chiffre d'affaires, hors taxe sur la valeur ajoutée, n'est pas supérieur à 700 000 euros;
- la moyenne des travailleurs occupés pendant l'année n'est pas supérieure à 10.

Les montants en euro visés au présent paragraphe ne sont pas indexés conformément à l'article 178.

§ 4. Les sommes affectées à la libération d'actions ou parts ou de parts dans un fonds starters agréé sont éligibles à la réduction d'impôt à condition que le contribuable produise, à l'appui de sa déclaration à l'impôt des personnes physiques de la période imposable au cours de laquelle la libération a été opérée, les documents faisant apparaître:

— voldaan is aan de in §§ 1 en 3 en, in voorkomend geval, in § 2 gestelde voorwaarden;

— hij de aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds in het belastbaar tijdperk heeft aangeschaft en deze op het einde van dat belastbaar tijdperk nog in zijn bezit heeft.

§ 5. De in § 1 vermelde belastingvermindering wordt slechts behouden op voorwaarde dat de belastingplichtige tot staving van zijn aangiften in de inkomstenbelastingen van de volgende vier belastbare tijdperken het bewijs levert dat hij de betrokken aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds nog in zijn bezit heeft. Aan deze voorwaarde moet niet worden voldaan met ingang van het belastbare tijdperk waarin de belastingplichtige aandeelhouder of deelnemer in het fonds is overleden.

Wanneer de betrokken aandelen of rechten van deelneming in een erkend startersfonds anders dan bij overlijden worden overgedragen binnen de 48 maanden na de aanschaffing ervan, wordt de totale belasting met betrekking tot de inkomsten van het jaar van de vervreemding vermeerderd met een bedrag dat gelijk is aan zoveel maal één achtenveertigste van de overeenkomstig § 1 voor die aandelen of die rechten van deelneming in een erkend startersfonds werkelijk verkregen belastingvermindering, als er volle maanden overblijven tot het einde van de periode van 48 maanden.

De in § 1, eerste lid, b, vermelde belastingvermindering voor het verwerven van rechten van deelneming van een erkend startersfonds wordt bovendien slechts behouden op voorwaarde dat de in § 2, derde lid, vermelde investeringsverplichtingen worden nageleefd.

Wanneer de in § 2, derde lid, vermelde investeringsverplichtingen niet worden nageleefd gedurende de 48 maanden die volgen op de inbreng in een erkend startersfonds, wordt de totale belasting met betrekking tot de inkomsten van het jaar waarin wordt vastgesteld dat die verplichtingen door het fonds niet worden nageleefd, vermeerderd met een bedrag dat gelijk is aan zoveel maal één achtenveertigste van de overeenkomstig § 1 voor de rechten van deelneming van dat erkend startersfonds werkelijk verkregen belastingvermindering, als er volle maanden overblijven vanaf de inbreng of de vervreemding van de investering waarvoor de beleggingsverplichting niet is nageleefd tot het einde van de periode van 48 maanden.

§ 6. De Koning bepaalt de wijze waarop het in § 3 en § 4, eerste lid, beoogde bewijs wordt geleverd.

— que les conditions prévues au §§ 1er et 3, et, le cas échéant, au § 2 sont remplies;

— qu'il a acquis les actions ou parts ou les parts dans un fonds starters agréé pendant la période imposable et qu'il est encore en leur possession à la fin de la période imposable.

§ 5. Le maintien de la réduction d'impôt visée au § 1er est subordonné à la condition que le contribuable produise à l'appui de ses déclarations à l'impôt sur les revenus des quatre périodes imposables suivantes la preuve qu'il est encore en possession des actions ou parts ou des parts dans un fonds starters agréé concernées. Cette condition ne doit plus être respectée à partir de la période imposable au cours de laquelle le contribuable actionnaire ou participant au fonds est décédé.

Lorsque les actions ou parts ou les parts dans un fonds starters agréé font l'objet d'une cession, autre qu'à l'occasion d'une mutation par décès, au cours des 48 mois suivant leur acquisition, l'impôt total afférent aux revenus de la période imposable de la cession, est majoré d'un montant correspondant à autant de fois un quarante-huitième de la réduction d'impôt effectivement obtenue conformément au § 1er pour ces actions ou parts ou pour ces parts dans un fonds starters agréé, qu'il reste de mois entiers jusqu'à l'expiration du délai de 48 mois.

En outre, la réduction d'impôt pour l'acquisition de parts dans un fonds starters agréé, visée au § 1er, alinéa 1er, b, n'est maintenue que pour autant que les obligations d'investissement visées au § 2, alinéa 3, soient respectées.

Si les obligations d'investissement visées au § 2, alinéa 3, ne sont pas respectées durant les 48 mois qui suivent l'apport dans un fonds starters agréé, l'impôt total, relatif aux revenus de l'année au cours de laquelle il est constaté que le fonds n'a pas respecté ces obligations, est majoré d'un montant égal à autant de fois un quarante-huitième de la réduction d'impôt effectivement obtenue pour les parts dans ce fonds starters agréé conformément au § 1er qu'il reste de mois entiers à compter de l'apport ou de l'aliénation de l'investissement pour lequel l'obligation d'investissement n'est pas respectée jusqu'à la fin de la période de 48 mois.

§ 6. Le Roi détermine la manière d'apporter la preuve visée aux §§ 3 et 4, alinéa 1er.

De Koning bepaalt de formaliteiten die een erkend startersfonds moet vervullen om aan te tonen dat aan in § 2, derde lid, gestelde voorwaarden wordt voldaan.”.

Art. 49

In de inleidende zin van artikel 171, 5° en 6°, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 8 mei 2014, wordt het woord “145²⁸,” telkens vervangen door de woorden “145²⁶, 145²⁸.”.

Art. 50

In artikel 175 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 20 december 1995 en 8 mei 2014, worden de woorden “artikelen 145⁷, § 2,” vervangen door de woorden “artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5.”.

Art. 51

In artikel 178/1, § 1, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014, wordt het woord “145²⁸,” vervangen door de woorden “145²⁶, 145²⁸.”.

Art. 52

In artikel 243, derde lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin en in de bepaling onder 3° wordt het woord “145²⁸,” telkens vervangen door de woorden “145²⁶, 145²⁸.”.

2° in de bepaling onder 3° worden de woorden “artikelen 145³², § 2,” vervangen door de woorden “artikelen 145²⁶, § 5, 145³², § 2,” en worden de woorden “145²⁸, 145³², § 1,” vervangen door de woorden “145²⁶, §§ 1 tot 4, 145²⁸, 145³², § 1.”.

Art. 53

In artikel 243/1 van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 8 mei 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin en in de bepaling onder 4° wordt het woord “145²⁸,” telkens vervangen door de woorden “145²⁶, 145²⁸.”.

Le Roi détermine les formalités qu'un fonds starters agréé doit accomplir pour démontrer que les conditions d'investissement prévues au § 2, alinéa 3, sont remplies.”.

Art. 49

Dans la phrase liminaire de l'article 171, 5° et 6°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 8 mai 2014, le mot “145²⁸,” est chaque fois remplacé par les mots “145²⁶, 145²⁸.”.

Art. 50

Dans l'article 175 du même Code, modifié par les lois des 20 décembre 1995 et 8 mai 2014, les mots “articles 145⁷, § 2,” sont remplacés par les mots “articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5.”.

Art. 51

Dans l'article 178/1, § 1er, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014, le mot “145²⁸,” est remplacé par les mots “145²⁶, 145²⁸.”.

Art. 52

A l'article 243, alinéa 3, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans la phrase liminaire et dans la disposition sous 3°, le mot “145²⁸,” est chaque fois remplacé par les mots “145²⁶, 145²⁸.”.

2° dans la disposition sous 3°, les mots “articles 145³², § 2,” sont remplacés par les mots “articles 145²⁶, § 5, 145³², § 2,” et les mots “145²⁸, 145³², § 1er,” sont remplacés par les mots “145²⁶, §§ 1er à 4, 145²⁸, 145³², § 1er.”.

Art. 53

A l'article 243/1 du même Code, inséré par la loi du 8 mai 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans la phrase liminaire et dans la disposition sous 4°, le mot “145²⁸,” est chaque fois remplacé par les mots “145²⁶, 145²⁸.”.

2° in de bepaling onder 4° worden de woorden “artikelen 145⁷, § 2,” vervangen door de woorden “artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5,” en worden de woorden “145²⁸, 145³², § 1,” vervangen door de woorden “145²⁶, §§ 1 tot 4, 145²⁸, 145³², § 1.”

Art. 54

In artikel 245, eerste lid, 1°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, worden in de bepaling onder het eerste streepje de woorden “artikelen 145⁷, § 2,” vervangen door de woorden “artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5.”.

Art. 55

In artikel 290, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 8 mei 2014, worden de woorden “artikelen 145⁷, § 2,” vervangen door de woorden “artikelen 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5.”.

Art. 56

In artikel 294, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 88 van de wet van 8 mei 2014, wordt in de bepaling onder 2° het woord “145³², § 2,” telkens vervangen door de woorden “145²⁶, § 5, 145³², § 2”.

Art. 57

Artikel 48 is van toepassing op de uitgaven voor het verwerven van aandelen of rechten van deelneming van een erkend startersfonds die worden uitgegeven vanaf 1 juli 2015.

De artikelen 49 tot 56 zijn van toepassing vanaf aanslagjaar 2016.

Afdeling 2

Vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor startende ondernemingen

Art. 58

In titel VI, hoofdstuk I, afdeling IV, van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 275¹⁰ ingevoegd, luidende:

“Art. 275¹⁰. De in het tweede lid omschreven werkgevers die bezoldigingen van werknemers betalen of toekennen en die krachtens artikel 270, 1°, schuldenaar

2° dans la disposition sous 4°, les mots “articles 145⁷, § 2,” sont remplacés par les mots “articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5,” et les mots “145²⁸, 145³², § 1er,” sont remplacés par les mots “145²⁶, §§ 1er à 4, 145²⁸, 145³², § 1er.”.

Art. 54

Dans l’article 245, alinéa 1er, 1°, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, dans la disposition sous le premier tiret, les mots “articles 145⁷, § 2, “sont remplacés par les mots “articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5.”.

Art. 55

Dans l’article 290, alinéa 2, du même Code, remplacé par la loi du 8 mai 2014, les mots “articles 145⁷, § 2,” sont remplacés par les mots “articles 145⁷, § 2, 145²⁶, § 5.”.

Art. 56

Dans l’article 294, alinéa 2, du même Code, inséré par l’article 88 de la loi du 8 mai 2014, dans la disposition sous 2°, le mot “145³², § 2,” est chaque fois remplacé par les mots “145²⁶, § 5, 145³², § 2”.

Art. 57

L’article 48 est applicable aux dépenses pour l’acquisition d’actions et parts ou de parts dans un fonds starters agréé émises à partir du 1er juillet 2015.

Les articles 49 à 56 sont applicables à partir de l’exercice d’imposition 2016.

Section 2

Dispense de versement du précompte professionnel pour les entreprises qui débutent

Art. 58

Dans le titre VI, chapitre premier, section IV, du même Code, il est inséré un article 275¹⁰ rédigé comme suit:

“Art. 275¹⁰. Les employeurs définis à l’alinéa 2, qui paient ou attribuent des rémunérations des travailleurs et qui sont redevables du précompte professionnel sur

zijn van de bedrijfsvoorheffing op deze bezoldigingen, worden ervan vrijgesteld 10 pct. van die bedrijfsvoorheffing in de schatkist te storten, op voorwaarde dat de genoemde voorheffing volledig op die bezoldigingen wordt ingehouden.

De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op werkgevers die aan alle onderstaande voorwaarden voldoen:

1° de werkgever valt onder het toepassingsgebied van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

2° de werkgever wordt aangemerkt als kleine vennootschap op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen of is een natuurlijke persoon die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormelde artikel 15;

3° de werkgever is sinds ten hoogste 48 maanden ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

Wanneer de werkgever een werkzaamheid voortzet die voorheen werd uitgeoefend door een natuurlijke persoon of een andere rechtspersoon, vangt de termijn van 48 maanden vermeld in het tweede lid, 3°, aan op het ogenblik van de eerste inschrijving in de Kruispuntbank van Ondernemingen door die natuurlijke of rechtspersoon.

Het in het eerste lid vermelde percentage wordt verhoogd tot 20 pct. wanneer de werkgever op het einde van het belastbaar tijdperk tevens aan tenminste twee van de drie onderstaande criteria, waarvan de bedragen in euro niet worden geïndexeerd overeenkomstig artikel 178, voldoet:

- het balanstotaal bedraagt niet meer dan 350 000 euro;
- de omzet exclusief de belasting over de toegevoegde waarde bedraagt niet meer dan 700 000 euro;
- het gemiddelde personeelsbestand gedurende het jaar bedraagt niet meer dan 10.

De vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing kan niet worden toegepast door een werkgever:

- waarvoor een aangifte of vordering tot faillietverklaring is ingesteld of waarvan het beheer van het actief geheel of ten dele is ontnomen zoals bepaald in de artikelen 7 en 8 van de faillissementswet van 8 augustus 1997;

ces rémunérations en vertu de l'article 270, 1°, sont dispensés de verser 10 p.c. de ce précompte professionnel au Trésor, à condition de retenir la totalité dudit précompte sur ces rémunérations.

Le présent article est applicable aux employeurs qui remplissent simultanément les conditions suivantes:

1° l'employeur entre dans le champ d'application de la loi du 5 décembre 1968 sur les conventions collectives de travail et les commissions paritaires;

2° l'employeur est considéré comme petite société au sens de l'article 15 du Code des sociétés ou est une personne physique qui satisfait *mutatis mutandis* aux critères dudit article 15;

3° l'employeur est enregistré dans la Banque-Carrefour des Entreprises (BCE) depuis 48 mois au plus.

Lorsque, l'employeur continue l'activité exercée auparavant par une personne physique ou une autre personne morale, le délai de 48 mois visé à l'alinéa 2, 3°, débute au moment de la première inscription à la Banque-Carrefour des Entreprises par la personne physique ou la personne morale.

Le pourcentage prévu à l'alinéa 1er est porté à 20 p.c. lorsqu'à la fin de la période imposable l'employeur répond également à au moins deux des trois critères suivants, dont les montants en euro ne sont pas indexés conformément à l'article 178:

- le total du bilan n'est pas supérieur à 350 000 euros;
- le chiffre d'affaires, hors taxe sur la valeur ajoutée, n'est pas supérieur à 700 000 euros;
- la moyenne des travailleurs occupés pendant l'année n'est pas supérieure à 10.

La dispense de versement du précompte professionnel ne peut pas être appliquée par un employeur:

- pour lequel une déclaration ou une demande de faillite est introduite ou dont la gestion de l'actif lui est retirée en tout ou en partie comme prévu aux articles 7 et 8 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites;

— waarvoor een procedure van gerechtelijke reorganisatie is geopend zoals bedoeld in artikel 23 van de wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van de ondernemingen;

— die een ontbonden vennootschap is en zich in staat van vereffening bevindt.

De Koning bepaalt de formaliteiten die moeten worden vervuld voor de toepassing van dit artikel.”.

Art. 59

Artikel 58 is van toepassing op de bezoldigingen die worden betaald of toegekend vanaf 1 juli 2015.

Afdeling 3

Vrijstelling voor interessen uit leningen aan startende ondernemingen

Art. 60

Artikel 21 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd door artikel 41 van deze wet, wordt aangevuld met een bepaling onder 13°, luidende:

“13° onvermindert de toepassing van artikel 18, eerste lid, 4°, en tweede lid, interessen met betrekking tot de eerste schijf van 9 965 euro per jaar en per belastingplichtige van nieuwe buiten de beroepswerkzaamheid van de kredietgever afgesloten leningen die gedurende vier jaar werd uitgeleend door een natuurlijk persoon aan een onderneming met tussenkomst van een erkend crowdfundingplatform teneinde die onderneming in staat te stellen nieuwe economische initiatieven te financieren, mits de volgende voorwaarden worden nageleefd:

a) de kredietnemer wordt aangemerkt als kleine vennootschap op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen of is een natuurlijke persoon die op overeenkomstige wijze beantwoordt aan de criteria van het voormelde artikel 15;

b) de kredietnemer is sinds ten hoogste 48 maanden ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen of in een gelijkaardig register in een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte;

c) de leningen zijn afgesloten op basis van een jaarlijks te betalen interestvoet voor een minimale looptijd van 4 jaar;

— pour lequel une procédure de réorganisation judiciaire est entamée comme prévu à l'article 23 de la loi du 31 janvier 2009 relative à la continuité des entreprises;

— qui est une société dissoute et se trouve en liquidation.

Le Roi détermine les formalités à accomplir pour l'application du présent article.”.

Art. 59

L'article 58 est applicable aux rémunérations payées ou attribuées à partir du 1er juillet 2015.

Section 3

Exonération pour des intérêts de prêts à des entreprises qui débutent

Art. 60

L'article 21 du même Code, modifié en dernier lieu par l'article 41 de la présente loi, est complété par un 13°, rédigé comme suit:

“13° sans préjudice de l'application de l'article 18, alinéa 1er, 4°, et alinéa 2, les intérêts afférents à la première tranche de 9 965 euros, par année et par contribuable, de nouveaux prêts conclus en dehors de l'activité professionnelle du prêteur, prêtés endéans une période de quatre années par une personne physique à une entreprise avec l'intervention d'une plateforme de crowdfunding reconnue afin de permettre à cette entreprise de financer des initiatives économiques nouvelles moyennant le respect des conditions suivantes:

a) l'emprunteur est une petite ou une moyenne entreprise au sens de l'article 15 du Code des sociétés ou est une personne physique qui satisfait *mutatis mutandis* aux critères dudit article 15;

b) l'emprunteur est enregistré dans la Banque-Carrefour des Entreprises ou dans un registre similaire d'un autre État membre de l'Espace économique européen depuis 48 mois au plus;

c) les prêts sont conclus sur base de l'octroi d'un intérêt annuel pour une durée d'au moins quatre années;

d) de herfinancieringsleningen worden niet in aanmerking genomen voor de toepassing van deze maatregel;

e) het *crowdfunding*platform moet erkend zijn door de FSMA of een gelijkaardige Autoriteit van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.”.

Art. 61

In artikel 199 van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 22 december 1998 en gewijzigd bij de wetten van 26 maart 1999, 13 december 2012, 17 juni 2013 en 19 december 2014, worden de woorden “de in artikel 21, 5°, 6°, 10° en 11°,” vervangen door de woorden “de in artikel 21, 5°, 6°, 10°, 11° en 13°”.

Art. 62

In artikel 221, eerste lid, 2°, van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1998, 26 maart 1999 en 15 december 2004, worden de woorden “en de in artikel 21, 13°, vermelde interesses” ingevoegd tussen de woorden “eerste inkomstenschijven” en de woorden “, evenals in artikel”.

Art. 63

Artikel 307, § 1, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij artikel 44 van deze wet, wordt aangevuld met een lid, luidende:

“De belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de personenbelasting, zijn gehouden in hun hoedanigheid van kredietgever, melding te maken van het aantal leningen bedoeld in artikel 21, 13°, die ze hebben afgesloten.”.

Art. 64

In artikel 313, eerste lid, 6°, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 27 december 2012, worden de woorden “artikel 21, 5°, 6°, en 10°” vervangen door de woorden “artikel 21, 5°, 6°, 10° en 13°” en worden de woorden “5°, 6°, en 10°,” vervangen door de woorden “5°, 6°, 10° en 13°”.

Art. 65

Artikel 315, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij artikel 45 van deze wet, wordt aangevuld met een bepaling onder 4°, luidende:

d) les prêts de refinancement ne sont pas pris en considération pour l'application de la présente mesure;

e) la plateforme de *crowdfunding* doit être agréée par la FSMA ou par une autorité similaire d'un autre État-membre de l'Espace économique européen.”.

Art. 61

A l'article 199 du même Code, remplacé par la loi du 22 décembre 1998 et modifié par les lois des 26 mars 1999, 13 décembre 2012, 17 juin 2013 et 19 décembre 2014, les mots “l'article 21, 5°, 6°, 10° et 11°,” sont remplacés par les mots “l'article 21, 5°, 6°, 10°, 11° et 13°”.

Art. 62

A l'article 221, alinéa 1er, 2°, du même Code, modifié par les lois des 22 décembre 1998, 26 mars 1999 et 15 décembre 2004, les mots “et les intérêts visés à l'article 21, 13°,” sont insérés entre les mots “à l'article 21, 5°, 6°, et 10°,” et les mots “ainsi que les revenus divers”.

Art. 63

L'article 307, § 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par l'article 44 de la présente loi, est complété d'un alinéa, rédigé comme suit:

“Les contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques à titre de prêteur sont tenus de mentionner le nombre de prêts visés à l'article 21, 13°, qu'ils ont conclu.”.

Art. 64

A l'article 313, alinéa 1er, 6°, du même Code, remplacé par la loi du 27 décembre 2012, les mots “l'article 21, 5°, 6° et 10°,” sont remplacés par les mots “article 21, 5°, 6°, 10° et 13°,” et les mots “aux 5°, 6° et 10°” sont remplacés par les mots “aux 5°, 6°, 10° et 13°”.

Art. 65

L'article 315, alinéa 2, du même Code, modifié en dernier lieu par l'article 45 de la présente loi, est complété par un 4°, rédigé comme suit:

"4° omvat, voor de in artikel 307, § 1, tiende lid, vermelde belastingplichtigen, de boeken en bescheiden betreffende de in artikel 21, 13°, vermelde leningen.".

Art. 66

De artikelen 60 tot 64 zijn van toepassing op de vanaf 1 juli 2015 afgesloten leningen.

HOOFDSTUK 3

Belastingstelsel dat van toepassing is op ondernemingen uit de diamantsector ('Diamant Stelsel')

Art. 67

Voor de toepassing van dit hoofdstuk gelden de volgende definities:

1° geregistreerd diamanthandelaar: de natuurlijke persoon, de vennootschap of de Belgische inrichting die een commerciële activiteit uitoefent zoals omschreven in artikel 1, 4°, van het koninklijk besluit van 30 april 2004 houdende maatregelen betreffende het toezicht op de diamantsector, die geregistreerd is bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie overeenkomstig artikel 169, § 3, van de programmawet van 2 augustus 2002;

2° diamant: ongezette en geslepen diamant, ruwe diamant, industriediamant, boart, synthetische diamant, diamantpoeder, voor zover deze niet uitsluitend voor eigen gebruik bestemd zijn (goederencodes 7102 1000, 7102 2100, 7102 2900, 7102 3100, 7102 3900, 7104 2000, 7104 9000, 7105 1000);

3° diamanthandel: de aankoop en verkoop van diamanten door een geregistreerde diamanthandelaar, eventueel na ze een handelsbewerking te hebben doen ondergaan;

4° omzet uit de diamanthandel: de omzet zoals gedefinieerd in artikel 96, I.A, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, voor zover verbonden aan de diamanthandel, of wat de personenbelasting betreft, vastgesteld door de optelling van de totale verkoopprijs op alle verkoop facturen van het betreffende belastbare tijdperk die betrekking hebben op de verkoop van diamant.

"4° comprend en ce qui concerne les contribuables visés à l'article 307, § 1er, alinéa 10, les livres et documents relatifs aux prêts visés à l'article 21, 13°".

Art. 66

Les articles 60 à 64 sont applicables aux prêts conclus à partir du 1er juillet 2015

CHAPITRE 3

Le régime de taxation applicable aux entreprises du secteur diamantaire ('Régime Diamant')

Art. 67

Pour l'application du présent chapitre, les définitions reprises ci-après sont applicables:

1° commerçant en diamants enregistré: la personne physique, la société ou l'établissement belge qui exerce une activité commerciale telle que décrite à l'article 1er, 4°, de l'arrêté-royal du 30 avril 2004 portant des mesures relatives à la surveillance du secteur du diamant, qui est enregistré au Service Public Fédéral Economie, P.M.E., Classes moyennes et Energie conformément à l'article 169, § 3, de la loi-programme du 2 août 2002;

2° diamants: diamants non montés et taillés, diamants bruts, diamants industriels, boart, diamants synthétiques, poudre de diamants, pour autant qu'ils ne soient pas destinés exclusivement à un usage personnel (codes marchandises 7102 1000, 7102 2100, 7102 2900, 7102 3100, 7102 3900, 7104 2000, 7104 9000, 7105 1000);

3° commerce de diamants: l'achat et la vente de diamants par un commerçant en diamants enregistré, éventuellement après qu'ils aient subi une modification commerciale;

4° chiffre d'affaires issu du commerce de diamants: le chiffre d'affaires tel que défini à l'article 96, I.A., alinéa 1er, de l'arrêté-royal du 30 janvier 2001 portant exécution du Code des sociétés, pour autant qu'il soit issu du commerce de diamants, ou, en ce qui concerne l'impôt des personnes physiques, déterminé en additionnant le prix de vente total de toutes les factures de vente de la période imposable concernée qui se rapportent à la vente de diamants.

Art. 68

§ 1. Onder voorbehoud van de in dit hoofdstuk omschreven afwijkingen zijn de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van toepassing op de geregistreerde diamanthandelaars.

Met betrekking tot de geregistreerde diamanthandelaars, wordt, uitsluitend voor de vaststelling van de nettowinst voortkomend uit de diamanthandel, in afwijking van de artikelen 23, § 2, 24 tot 26, 41 tot 80, 185, 190bis, 193bis tot 201, 205/1 tot 207, 228, 233, eerste lid, 235 tot 240bis en 536 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het belastbaar resultaat van de diamanthandel forfaitair vastgesteld op basis van de omzet uit die diamanthandel.

Het stelsel dat het forfaitair belastbaar resultaat voor de diamanthandel bepaalt, wordt het "Diamant Stelsel" genoemd.

§ 2. Wat een geregistreerd diamanthandelaar betreft die ruwe diamanten verhandelt die voortkomen uit de eigen uitbating van een diamantmijn of eigen winning van alluviale diamant, of die als verbonden vennootschap in de zin van artikel 11 van het Wetboek Vennootschappen deel uitmaakt van een vennootschapsgroep waarbinnen zich de uitbating van een diamantmijn of de winning van alluviale diamant situeert en die tussenkomt bij de verhandeling naar de markt toe van deze gewonnen diamant door middel van diamantverkopen in eigen naam, geldt de toepassing van het Diamant Stelsel met betrekking tot de verkopen van deze zelf, of binnen de vennootschapsgroep, gewonnen diamant, enkel indien deze vennootschap hiervoor opteert bij het indienen van de aangifte in de vennootschapsbelasting.

Een dergelijke optie geldt voor een vaste termijn van drie opeenvolgende aanslagjaren.

§ 3. Indien de boekhoudkundig vastgestelde nettowinst van het belastbaar tijdperk om redenen van diefstal, faillissement van een klant of faillissement van de betrokken diamanthandelaar minder bedraagt dan de forfaitair vastgestelde nettowinst in toepassing van artikel 70, zal het belastbaar resultaat voor het betreffende belastbare tijdperk vastgesteld worden met toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, zonder toepassing van het Diamant Stelsel.

Art. 69

§ 1. Indien de geregistreerde diamanthandelaar naast omzet gerealiseerd uit de diamanthandel eveneens

Art. 68

§ 1er. Sous réserve des dérogations visées au présent chapitre, les dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992 s'appliquent aux commerçants en diamants enregistrés.

En ce qui concerne les commerçants en diamants enregistrés, le résultat imposable du commerce de diamants est déterminé de manière forfaitaire sur la base de leur chiffre d'affaires issu du commerce du diamant uniquement pour la détermination du bénéfice net issu du commerce de diamants en dérogation aux articles 23, § 2, 24 à 26, 41 à 80, 185, 190bis, 193bis à 201, 205/1 à 207, 228, 233, alinéa 1er, 235 à 240bis et 536 du Code des impôts sur les revenus 1992.

Le régime qui détermine le résultat imposable forfaitaire pour le commerce de diamants est appelé le "Régime Diamant".

§ 2. En ce qui concerne un commerçant en diamants enregistré qui commercialise des diamants bruts provenant de l'exploitation propre d'une mine de diamants ou d'une zone d'extraction alluviale propre de diamants, ou qui, en tant que société liée dans le sens de l'article 11 du Code des sociétés, appartient à un groupe de sociétés à l'intérieur duquel se trouve l'exploitation d'une mine de diamants ou d'une zone d'extraction alluviale de diamants et qui intervient dans la commercialisation sur le marché de ces diamants extraits, au moyen de ventes de diamants en nom propre, le Régime Diamant relatif aux ventes de ces diamants extraits par lui-même ou à l'intérieur du groupe de sociétés, ne s'applique que si cette société y a opté au moment de l'introduction de la déclaration à l'impôt des sociétés.

Une telle option vaut pour une période fixe de trois exercices d'imposition successifs.

§ 3. Si le bénéfice net comptable de la période imposable, pour cause de vol, faillite d'un client ou faillite du commerçant en diamants concerné est inférieur au bénéfice net déterminé de manière forfaitaire par application de l'article 70, le résultat imposable pour l'exercice fiscal concerné est déterminé en appliquant les dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992, sans application du Régime Diamant.

Art. 69

§ 1er. Si le commerçant en diamants enregistré, en plus de son chiffre d'affaires réalisé issu du commerce

inkomsten verkrijgt uit andere activiteiten of actiefbestanddelen waarop het Diamant Stelsel niet van toepassing is, moet deze handelaar voor al deze activiteiten een afzonderlijk stel rekeningen houden, op een wijze die de totale gerealiseerde omzet uit de diamanthandel op een eenduidige wijze tot uitdrukking brengt en die leidt tot een correcte toerekening aan deze andere activiteiten van de specifiek met deze activiteiten verbonden kosten.

Wanneer er geen specifieke toewijzing van kosten als bedoeld in het eerste lid, mogelijk is, wordt het bedrag van de kosten die niet specifiek verbonden zijn aan andere activiteiten forfaitair opgesplitst in functie van de verhouding tussen de omzet uit de diamanthandel en de bruto inkomsten van deze andere activiteiten.

§ 2. Wanneer een diamanthandelaar in toepassing van de wet van 26 november 2006 een verplichting heeft tot behoud van het bedrag van de voorraadherwaardering op een afzonderlijke geblokkeerde reserverekening, leidt het niet respecteren van deze verplichting, onverminderd voor het overige de toepassing van het Diamant Stelsel, tot de heffing van in dit hoofdstuk bepaalde heffing.

Art. 70

§ 1. Voor de geregistreerde diamanthandelaar houdt de toepassing van het Diamant Stelsel in dat het belastbaar resultaat behaald uit de diamanthandel vastgesteld wordt op 0,55 pct. van de omzet uit de diamanthandel.

§ 2. Wat de vaststelling van het belastbaar resultaat van een vennootschap betreft, of van een Belgische inrichting, wordt het aldus vastgestelde bedrag desgavellend verhoogd met het positieve verschil tussen de in deze paragraaf voor een bedrijfsleider vooropgestelde referentiebezoldiging en de ten laste van het belastbaar tijdperk genomen hoogste bedrijfsleidersbezoldiging van de vennootschap of van de Belgische inrichting.

Deze vooropgestelde referentiebezoldiging wordt vastgesteld in functie van de omzet uit de diamanthandel en bedraagt:

- 19 645 EUR voor een omzet tot maximaal 1 620 720 EUR;
- 32 745 EUR voor een omzet van meer dan 1 620 720 tot maximaal 8 103 595 EUR;

de diamants, perçoit également des revenus issus d'autres activités ou d'éléments d'actif auxquels le Régime Diamant ne s'applique pas, ce commerçant doit tenir des comptes séparés pour toutes ces activités, d'une manière qui fait ressortir sans équivoque le chiffre d'affaires total réalisé qui est issu du commerce de diamants et qui mène à une attribution correcte à ces autres activités des dépenses liées spécifiquement à ces activités.

Lorsqu'une attribution spécifique de dépenses visées à l'alinéa 1er n'est pas possible, le montant des dépenses non spécifiquement liées aux autres activités est scindé forfaitairement en fonction du rapport entre le chiffre d'affaires réalisé issu du commerce de diamants et les revenus bruts de ces autres activités.

§ 2. Lorsque, en application de la loi du 21 novembre 2006, un commerçant en diamants a l'obligation de maintenir le montant de la réévaluation de son stock dans un compte distinct bloqué, le non-respect de cette obligation implique, sans préjudice de l'application par ailleurs du Régime Diamant, la perception de la cotisation prévue par le présent chapitre.

Art. 70

§ 1er. Pour le commerçant en diamants enregistré, l'application du Régime Diamant implique que le résultat imposable issu du commerce de diamants est déterminé à 0,55 p.c. du chiffre d'affaires issu du commerce de diamants.

§ 2. En ce qui concerne la détermination du résultat imposable d'une société, ou d'un établissement belge, le montant ainsi déterminé est, le cas échéant, augmenté avec la différence positive entre la rémunération de référence définie dans ce paragraphe pour un dirigeant d'entreprise et la rémunération de dirigeant d'entreprise la plus élevée au sein de la société ou de l'établissement belge, reprise dans les charges de la période imposable.

Cette rémunération de référence est fixée en fonction du chiffre d'affaires issu du commerce de diamants et s'élève à:

- 19 645 EUR pour un chiffre d'affaires jusqu'à un maximum de 1 620 720 EUR;
- 32 745 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 1 620 720 EUR jusqu'à un maximum de 8 103 595 EUR;

- 49 110 EUR voor een omzet van meer dan 8 103 595 EUR tot maximaal 16 207 190 EUR;
- 65 485 EUR voor een omzet van meer dan 16 207 190 EUR tot maximaal 32 414 380 EUR;
- 81 855 EUR voor een omzet van meer dan 32 414 380 EUR tot maximaal 48 621 570 EUR;
- 98 225 EUR voor een omzet van meer dan 48 621 570 EUR.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder de term "bedrijfsleider" verstaan de natuurlijke persoon die een functie uitoefent als vermeld in artikel 32, eerste lid, 1° of 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Elke geregistreerde diamanthandelaar, vennootschap of Belgische inrichting, wordt geacht een bedrijfsleider te hebben zodat bij elke geregistreerde diamanthandelaar eenmaal het positieve verschil tussen de referentiebezoldiging en de ten laste van het belastbaar tijdperk genomen bezoldiging wordt toegevoegd.

De bepalingen van artikel 178, § 3, eerste lid, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 zijn van toepassing op de in deze paragraaf vermelde bedragen.

§ 3. Indien het omzetcijfer is uitgedrukt in een andere munt dan de euro, moet deze voor de toepassing van §§ 1 en 2 worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoers vastgesteld voor het betreffende belastbare tijdperk.

§ 4. Voor de toepassing van de personenbelasting, geldt het overeenkomstig §§ 1 en 2 vastgestelde netto resultaat als het netto beroepsinkomen uit de diamant-handel. Voor de toepassing van de vennootschapsbelasting, wordt de overeenkomstig §§ 1 en 2 vastgestelde netto resultaat opgenomen in de belastingberekening als de netto winst die voortkomt uit de diamanthandel.

Voor de toepassing van de belasting van niet-inwoners geldt het overeenkomstig §§ 1 en 2 vastgestelde netto resultaat als het netto bedrag van de samen te voegen inkomsten voor wat betreft de netto winst uit de diamanthandel.

Vennootschappen en Belgische inrichtingen die onderworpen zijn aan het Diamant Stelsel, worden uitgesloten van de toepassing van de aftrek voor risicokapitaal en van de aftrek van overgedragen aftrek voor risicokapitaal. Zij kunnen tevens geen overdraagbare

- 49 110 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 8 103 595 EUR jusqu'à un maximum de 16 207 190 EUR;
- 65 485 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 16 207 190 EUR jusqu'à un maximum de 32 414 380 EUR;
- 81 855 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 32 414 380 EUR jusqu'à un maximum de 48 621 570 EUR;
- 98 225 EUR pour un chiffre d'affaires de plus de 48 621 570 EUR.

Pour l'application du présent article, il faut entendre par "dirigeant d'entreprise", la personne physique qui exerce une fonction telle que visée à l'article 32, alinéa 1er, 1° ou 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992.

Chaque commerçant en diamants enregistré, société belge ou établissement belge, est considéré avoir un dirigeant d'entreprise de sorte que pour chaque commerçant en diamants enregistré, la différence positive entre la rémunération de référence et la rémunération portée en charge de la période imposable est ajoutée une fois.

Les dispositions de l'article 178, § 3, alinéa 1er, 2°, sont applicables aux montants visés au présent paragraphe.

§ 3. Si le chiffre d'affaires est exprimé dans une autre devise que l'euro, celle-ci doit, pour l'application des §§ 1er et 2, être convertie au cours de change moyen déterminé pour l'exercice fiscal concerné.

§ 4. Pour l'application de l'impôt des personnes physiques, le résultat net déterminé conformément aux §§ 1er et 2 constitue le revenu professionnel net issu du commerce de diamants. Pour l'application de l'impôt des sociétés, le résultat net déterminé conformément aux §§ 1er et 2 est repris dans le calcul de l'impôt comme le bénéfice net issu du commerce de diamants.

Pour l'application de l'impôt des non-résidents, le résultat net déterminé conformément aux §§ 1er et 2 constitue le montant net des revenus globalisables pour ce qui concerne le bénéfice net issu du commerce de diamants.

Les sociétés et établissements belges qui sont soumis au Régime Diamant, sont exclus de l'application de la déduction pour capital à risque et de la déduction pour capital à risque reportée. Ils ne peuvent en outre pas porter des pertes reportables en déduction du résultat

verliezen in mindering brengen van het belastbaar resultaat, tenzij zij aantonen dat deze verliezen voortkomen uit andere verrichtingen dan de diamanthandel en deze uitsluitend in mindering worden gebracht van het gedeelte van het belastbaar resultaat dat niet voortkomt uit de diamanthandel.

§ 5. Wat de in artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, a) en b) van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, vermelde vaste activa betreft die worden gebruikt voor de diamanthandel, kan, in afwijking van artikel 292bis van hetzelfde Wetboek, geen belastingkrediet als bedoeld in de artikelen 289*quater* tot 289*novies* van dat Wetboek worden verrekend met de vennootschapsbelasting of met de belasting van niet-inwoners waaraan de diamanhändelaar is onderworpen met betrekking tot enig aanslagjaar waarvoor het Diamant Stelsel van toepassing is.

Art. 71

De regeling voor de vaststelling van het belastbaar resultaat uit diamanthandel vervat in de artikelen 68 tot 70 is niet van toepassing op het resultaat verbonden aan de omzet waarvan de administratie op grond van concrete criteria aantoont dat deze werd gerealiseerd door middel van andere dan oprechte en gebruikelijke diamantverhandelingen.

Art. 72

De bepalingen van dit hoofdstuk treden in werking vanaf aanslagjaar 2016 op voorwaarde dat uit een beslissing genomen door de Europese Commissie blijkt dat deze maatregel geen onverenigbare staatsteun is als bedoeld in artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Elke wijziging die vanaf 30 maart 2015 aan de afsluingsdatum van het boekjaar wordt aangebracht, blijft zonder uitwerking voor de toepassing van de in het eerste lid bedoelde bepalingen.

fiscal, sauf s'ils démontrent que ces pertes découlent d'autres opérations que le commerce de diamants et que celles-ci sont uniquement portées en déduction de la partie du résultat taxable qui n'est pas issu du commerce de diamants.

§ 5. En ce qui concerne les immobilisations visées à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, a) et b) du Code des impôts sur les revenus 1992 qui sont utilisées pour l'exercice du commerce de diamants, par dérogation à l'article 292bis du même Code, le crédit d'impôt visé aux articles 289*quater* à 289*novies* de ce Code ne peut pas être imputé sur l'impôt des sociétés ou sur l'impôt des non-résidents auquel le commerçant en diamants est assujetti pour tout exercice d'imposition pour lequel le Régime Diamant est appliqué.

Art. 71

Le régime pour la détermination du résultat imposable issu du commerce de diamants contenu aux articles 68 à 70 ne s'applique pas au résultat lié au chiffre d'affaires pour lequel l'administration démontre sur base de critères concrets que celui-ci a été réalisé au moyen d'opérations portant sur des diamants autres que sincères et habituelles.

Art. 72

Les dispositions du présent chapitre entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2016 à condition qu'il ressorte d'une décision prise par le Commission européenne que cette mesure ne constitue pas une aide d'État incompatible visée à l'article 107 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.

Toute modification apportée à la date de clôture de l'exercice comptable à partir du 30 mars 2015, reste sans effet pour l'application de la mesure visée à l'alinéa 1er.

HOOFDSTUK 4

Diverse bepalingen**Afdeling 1***Investeringsaftrek voor digitale investeringen*

Art. 73

In artikel 69, § 1, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, laatst gewijzigd bij de programmawet van 23 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid, 2°, wordt aangevuld met een bepaling onder f), luidende:

“f) de digitale vaste activa die dienen voor de integratie en de exploitatie van digitale betalings- en facturerings-systemen en voor de systemen die dienen voor de beveiliging van informatie- en communicatietechnologie;”;

2° de paragraaf wordt aangevuld met een lid luidende:

“De aftrek als bedoeld in het eerste lid, 2°, f, is slechts van toepassing op natuurlijke personen die op overeenkomstige wijze beantwoorden aan de criteria van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen voor het aanslagjaar dat is verbonden aan het belastbare tijdperk waarin de activa zijn verkregen of tot stand gebracht.”.

Art. 74

In artikel 77 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet 25 april 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht.

1° vóór de bestaande tekst worden twee leden ingevoegd, luidende:

“De Koning bepaalt bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in Ministerraad:

- de aard van de activa die in aanmerking komen voor de verhoogde aftrek ingevolge artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f);

- de kenmerken waaraan de in het eerste streepje beoogde activa moeten voldoen om recht te geven op de verhoogde aftrek ingevolge artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f).

CHAPITRE 4

Dispositions diverses**Section 1ère***Déduction pour investissement pour les investissements numériques*

Art. 73

Dans l'article 69, § 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 23 décembre 2009, les modifications suivantes sont apportées:

1° l'alinéa 1er, 2°, est complété par un f), rédigé comme suit:

“f) les immobilisations en actifs numériques visant à intégrer et exploiter des systèmes de paiement et de facturation numériques et pour les systèmes qui tendent à la sécurisation de la technologie de l'information et de la communication;”;

2° le paragraphe est complété par l'alinéa suivant:

“La déduction visée à l'alinéa 1er, 2°, f, ne s'applique qu'aux personnes physiques qui satisfont *mutatis mutandis* aux critères de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle les immobilisations sont acquises ou constituées.”.

Art. 74

A l'article 77 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 25 avril 2007, les modifications suivantes sont apportées:

1° deux alinéas rédigés comme suit sont insérés avant le texte actuel:

“Le Roi détermine, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres:

- la nature des immobilisations qui entrent en ligne de compte pour la déduction majorée conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f);

- les critères auxquels les immobilisations visées au premier tiret doivent répondre pour donner droit à la déduction majorée conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f).

De Koning zal bij de Kamer van volksvertegenwoordigers, onmiddellijk indien ze in zitting is, zo niet bij de opening van de eerstvolgende zitting, een ontwerp van wet indienen tot bekraftiging van de in uitvoering van het eerste lid, eerste streepje, genomen besluiten. Deze besluiten worden geacht geen uitwerking te hebben gehad indien ze niet bij wet zijn bekraftigd binnen twaalf maanden na de datum van hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.;

2° in de bestaande tekst, die door de bepaling onder 1° het derde lid is geworden, worden de woorden “ingevolge artikel 69, § 1, eerste lid, 2° en 3°” vervangen door de woorden “ingevolge artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, a) tot e) en 3°”.

Art. 75

In artikel 201 van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de programmawet van 19 december 2014, wordt tussen het negende en het tiende lid een lid ingevoegd, luidende:

“In het in artikel 69, § 1, eerste lid, 2°, f), vermelde geval is de investeringsaftrek slechts van toepassing met betrekking tot vennootschappen die op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschappen worden aangemerkt voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de vaste activa zijn verkregen of tot stand gebracht.”.

Art. 76

De artikelen 73 tot 75 treden in werking vanaf aanslagjaar 2016.

Afdeling 2

Liquidatiereserve

Art. 77

In artikel 21, 11°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, worden de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184quater,” vervangen door de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184quater of 541.”.

Le Roi saisira la Chambre des représentants immédiatement si elle est réunie, sinon dès l'ouverture de sa plus prochaine session, d'un projet de loi de confirmation des arrêtés pris en exécution de l'alinéa précédent, premier tiret. Lesdits arrêtés sont censés ne pas avoir produit leurs effets s'ils n'ont pas été confirmés par la loi dans les douze mois de la date de leur publication au *Moniteur belge*.;

2° dans le texte actuel, qui est devenu l'alinéa 3 suite au 1°, les mots “conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2° et 3°” sont remplacés par les mots “conformément à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, a) à e) et 3°” .

Art. 75

A l'article 201 du même Code, modifié en dernier lieu par la loi-programme du 19 décembre 2014, un alinéa rédigé comme suit est inséré entre l'alinéa 9 et l'alinéa 10:

“Dans le cas visé à l'article 69, § 1er, alinéa 1er, 2°, f), la déduction pour investissement n'est applicable que pour les sociétés qui, sur base de l'article 15 du Code des sociétés, sont considérées comme petites sociétés pour l'exercice d'imposition afférent à la période imposable au cours de laquelle les immobilisations sont acquises ou constituées.”.

Art. 76

Les articles 73 à 75 entrent en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2016.

Section 2

Réserve de liquidation

Art. 77

Dans l'article 21, 11°, du Code des impôts sur les revenus 1992, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, les mots “de la réserve de liquidation visée à l'article 184quater,” sont remplacés par les mots “des réserves de liquidation visées aux articles 184quater ou 541.”.

Art. 78

In artikel 171, 3e *septies*, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184*quater*,” worden vervangen door de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184*quater* of 541.”;

2° de woorden “op de wijze bedoeld in artikel 184*quater*, derde lid;” worden vervangen door de woorden “op de wijze bedoeld in de artikelen 184*quater*, derde lid, of 541.”.

Art. 79

Artikel 209, tweede lid, 1°/1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, wordt vervangen als volgt:

“1°/1 vervolgens uit de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184*quater* of 541.”.

Art. 80

In artikel 269, § 1, 8°, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in artikel 184*quater*,” worden vervangen door de woorden “de liquidatiereserve bedoeld in de artikelen 184*quater* of 541.”;

2° de woorden “op de wijze bedoeld in artikel 184*quater*, derde lid.” worden vervangen door de woorden “op de wijze bedoeld in de artikelen 184*quater*, derde lid, of 541.”.

Art. 81

In artikel 463*bis*, § 1, 1°, van hetzelfde Wetboek, laatst vervangen bij de wet van 30 juli 2013, worden de woorden “met inbegrip van de afzonderlijke aanslagen vermeld in de artikelen 219, 219*bis*, 219*ter* en 246, eerste lid, 2° en 3°;” vervangen door de woorden “met uitzondering van de in artikel 219*quater* vermelde afzonderlijke aanslag;”.

Art. 78

A l’article 171, 3e *septies*, du même Code, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “de la réserve de liquidation visée à l’article 184*quater*,” sont remplacés par les mots “des réserves de liquidation visées aux articles 184*quater* ou 541.”;

2° les mots “dans les conditions prévues à l’article 184*quater*, alinéa 3;” sont remplacés par les mots “dans les conditions prévues aux articles 184*quater*, alinéa 3, ou 541.”.

Art. 79

L’article 209, alinéa 2, 1°/1, du même Code, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, est remplacé par ce qui suit:

“1°/1 ensuite des réserves de liquidation visées aux articles 184*quater* ou 541.”.

Art. 80

A l’article 269, § 1er, 8°, du même Code, inséré par la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° les mots “de la réserve de liquidation visée à l’article 184*quater*,” sont remplacés par les mots “des réserves de liquidation visées aux articles 184*quater* ou 541.”;

2° les mots “dans les conditions prévues à l’article 184*quater*, alinéa 3.” sont remplacés par les mots “dans les conditions prévues aux articles 184*quater*, alinéa 3, ou 541.”.

Art. 81

Dans l’article 463*bis*, § 1er, 1°, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 30 juillet 2013, les mots “, y compris les cotisations distinctes visées aux articles 219, 219*bis*, 219*ter* et 246, alinéa 1er, 2° et 3°,” sont remplacés par les mots “à l’exception de la cotisation distincte visée à l’article 219*quater*;”.

Art. 82

In titel X van hetzelfde Wetboek, wordt een artikel 541 ingevoegd, luidende:

“Art. 541. § 1. Een vennootschap kan, voor een gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar verbonden met aanslagjaar 2013, eveneens een liquidatiereserve aanleggen op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief, voor zover de volgende voorwaarden worden nageleefd:

1° de vennootschap wordt op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap aangemerkt voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2013;

2° de vennootschap betaalt ten laatste op 30 november 2015 een bijzondere aanslag van 10 pct., die voor de toepassing van dit Wetboek wordt gelijkgesteld met de in artikel 219*quater* bedoelde afzonderlijke aanslag, waarvan zowel de grondslag als de toepassings- en betalingsmodaliteiten worden bepaald in de §§ 3 en 4;

3° de liquidatiereserve wordt ten laatste op de datum van afsluiten van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag is betaald, geboekt op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief;

4° het bedrag van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve overtreft het bedrag van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het belastbaar tijdperk verbonden met het aanslagjaar 2013 niet;

5° het bedrag van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve is beperkt tot het in 4° bedoelde bedrag dat nog steeds in de reserves is geboekt bij het begin van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag is betaald;

6° de aanleg van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve gebeurt met inachtneming van de wettelijke en eventuele statutaire verplichtingen;

7° de vennootschap dient ten laatste op de datum van de betaling van de in 2° bedoelde bijzondere aanslag, bij de bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en invordering, een bijzondere aangifte in waarbij ze de administratie in kennis stelt van haar benaming en haar fiscaal identificatienummer evenals van de belastbare grondslag, het tarief, het bedrag van de hiervoor vermelde bijzondere aanslag en de bevestiging van het feit dat de vennootschap aan alle voorwaarden

Art. 82

Dans le titre X du même Code, il est inséré un article 541, rédigé comme suit:

“Art. 541. § 1er. Une société peut également constituer une réserve de liquidation dans un ou plusieurs comptes distincts du passif à concurrence d'une partie ou de la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013, pour autant que les conditions suivantes soient respectées:

1° la société est considérée comme petite société sur la base de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013;

2° la société paie au plus tard le 30 novembre 2015 une cotisation spéciale de 10 p.c., qui est assimilée à la cotisation distincte visée à l'article 219*quater* pour l'application du présent Code, dont la base ainsi que les modalités d'application et de paiement sont déterminées aux §§ 3 et 4;

3° la réserve de liquidation est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif au plus tard à la date de clôture de l'exercice comptable au cours duquel la cotisation spéciale visée au 2° est payée;

4° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe ne dépasse pas le montant du bénéfice comptable après impôt de la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013;

5° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe est limité au montant visé au 4° qui est toujours comptabilisé en réserve au début de l'exercice comptable au cours duquel le paiement de la cotisation spéciale visée au 2° a été effectué;

6° les opérations de constitution de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe sont effectuées dans le respect des obligations légales et des obligations statutaires éventuelles;

7° la société dépose au service compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement, au plus tard à la date du paiement de la cotisation spéciale visée au 2°, une déclaration spéciale faisant connaître sa dénomination et son numéro fiscal d'identification ainsi que la base imposable, le taux, le montant de la cotisation spéciale susvisée et confirmant le fait que la société réunissait toutes les conditions visées à l'article 15 du Code des sociétés

van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen voldeed voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2013;

8° de vennootschap voegt een kopie van de in 7° bedoelde bijzondere aangifte bij de aangifte in de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de bijzondere aanslag werd betaald;

9° de jaarrekeningen met betrekking tot de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014 zijn ofwel neergelegd op datum van 30 maart 2015, ofwel, wat de in artikel 97 van het Wetboek van de vennootschappen bedoelde vennootschappen betreft, goedgekeurd door de algemene vergadering overeenkomstig artikel 92 van dat Wetboek en samen met de aangifte in de vennootschapsbelasting ingediend voor de betrokken aanslagjaren.

§ 2. Een vennootschap kan voor een gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belasting van het boekjaar verbonden met aanslagjaar 2014 eveneens een liquidatiereserve aanleggen op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief, voor zover de volgende voorwaarden worden nageleefd:

1° de vennootschap wordt op grond van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen als kleine vennootschap aangemerkt voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2014;

2° de vennootschap betaalt ten laatste op 30 november 2016 een bijzondere aanslag van 10 pct., die voor de toepassing van dit Wetboek wordt gelijkgesteld met de in artikel 219*quater* bedoelde afzonderlijke aanslag, waarvan zowel de grondslag als de toepassings- en betalingsmodaliteiten worden bepaald in de §§ 3 en 4;

3° de liquidatiereserve wordt ten laatste op het einde van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag is betaald, geboekt op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief;

4° het bedrag van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve overtreft het bedrag van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het belastbaar tijdperk verbonden met het aanslagjaar 2014 niet;

5° het bedrag van in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve is beperkt tot het in 4° bedoelde bedragen die nog steeds in de reserves zijn geboekt bij het begin van het boekjaar waarin de in 2° bedoelde bijzondere aanslag werd betaald;

pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013;

8° la société joint une copie de la déclaration spéciale visée au 7° à la déclaration à l'impôt des sociétés relative à l'exercice d'imposition qui se rapporte à la période imposable au cours de laquelle le paiement de la cotisation spéciale a été effectué;

9° les comptes annuels relatifs aux exercices comparables se rattachant aux exercices d'imposition 2013 et 2014 soit ont été déposés à la date du 30 mars 2015 soit, en ce qui concerne les sociétés visées à l'article 97 du Code des sociétés, ont été approuvés par l'assemblée générale conformément à l'article 92 du même Code et introduits avec la déclaration à l'impôt des sociétés pour les exercices d'imposition concernés.

§ 2. Une société peut également constituer une réserve de liquidation dans un ou plusieurs comptes distincts du passif à concurrence d'une partie ou de la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014, pour autant que les conditions suivantes soient respectées:

1° la société est considérée comme petite société sur la base de l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014;

2° la société paie au plus tard le 30 novembre 2016 une cotisation spéciale de 10 p.c., qui est assimilée à la cotisation distincte visée à l'article 219*quater* pour l'application du présent Code, dont la base ainsi que les modalités d'application et de paiement sont déterminées aux §§ 3 et 4;

3° la réserve de liquidation est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif au plus tard à la date de clôture de l'exercice comptable au cours duquel la cotisation spéciale visée au 2° est payée;

4° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe ne dépasse pas le montant du bénéfice comptable après impôt de la période imposable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014;

5° le montant de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe est limité au montant visé au 4° qui est toujours comptabilisé en réserve au début de l'exercice comptable au cours duquel le paiement de la cotisation spéciale visée au 2° a été effectué;

6° de aanleg van de in deze paragraaf bedoelde liquidatiereserve gebeurt met inachtneming van de wettelijke en eventuele statutaire verplichtingen;

7° de vennootschap dient ten laatste op de datum van de betaling van de in 2° bedoelde bijzondere aanslag, bij de bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en invordering, een bijzondere aangifte in waarbij ze de administratie in kennis stelt van haar benaming en haar fiscaal identificatienummer evenals van de belastbare grondslag, het tarief, het bedrag van de hiervoor vermelde bijzondere aanslag en de bevestiging van het feit dat de vennootschap aan alle voorwaarden van artikel 15 van het Wetboek van vennootschappen voldeed voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2014;

8° de vennootschap voegt een kopie van het in 7° bedoelde bijzondere aangifte bij de aangifte in de vennootschapsbelasting voor het aanslagjaar dat verbonden is aan het belastbaar tijdperk waarin de bijzondere aanslag werd betaald;

9° de jaarrekeningen met betrekking tot de boekjaren verbonden aan de aanslagjaren 2013 en 2014 zijn ofwel neergelegd op datum van 30 maart 2015, ofwel, wat de in artikel 97 van het Wetboek van de vennootschappen bedoelde vennootschappen betreft, goedgekeurd door de algemene vergadering overeenkomstig artikel 92 van dat Wetboek en samen met de aangifte in de vennootschapsbelasting ingediend voor de betrokken aanslagjaren.

§ 3. De grondslag van de in § 1, 2°, bedoelde bijzondere aanslag wordt gevormd door het gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het boekjaar dat verbonden is met het aanslagjaar 2013 en dat geboekt is op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief binnen de grenzen en volgens de voorwaarden vermeld in § 1.

De grondslag van de in § 2, 2°, bedoelde bijzondere aanslag wordt gevormd door het gedeelte of het geheel van de boekhoudkundige winst na belastingen voor het boekjaar dat verbonden is het aanslagjaar 2014 en dat geboekt is op één of meerdere afzonderlijke rekeningen van het passief binnen de grenzen en volgens de voorwaarden vermeld in § 2.

Deze bijzondere aanslagen staan los van en komen, in voorkomend geval, bovenop andere aanslagen die overeenkomstig andere bepalingen van dit Wetboek of, in voorkomend geval, in het kader van de uitvoering van bijzondere wetsbepalingen verschuldigd zijn.

6° les opérations de constitution de la réserve de liquidation visée au présent paragraphe sont effectuées dans le respect des obligations légales et des obligations statutaires éventuelles;

7° la société dépose au service compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement, au plus tard à la date du paiement de la cotisation spéciale visée au 2°, une déclaration spéciale faisant connaître sa dénomination et son numéro fiscal d'identification ainsi que la base imposable, le taux et le montant de la cotisation spéciale susvisée et confirmant le fait que la société réunissait les conditions visées à l'article 15 du Code des sociétés pour l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014;

8° la société joint une copie de la déclaration spéciale visée au 7° à la déclaration à l'impôt des sociétés relative à l'exercice d'imposition qui se rapporte à la période imposable au cours de laquelle le paiement de la cotisation spéciale a été effectué;

9° les comptes annuels relatifs aux exercices comptables se rattachant aux exercices d'imposition 2013 et 2014 soit ont été déposés à la date du 30 mars 2015 soit, en ce qui concerne les sociétés visées à l'article 97 du Code des sociétés, ont été approuvés par l'assemblée générale conformément à l'article 92 du même Code et introduits avec la déclaration à l'impôt des sociétés pour les exercices d'imposition concernés.

§ 3. La base de la cotisation spéciale visée au § 1er, 2°, est formée par la partie ou la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2013 et qui est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif dans les limites et dans le respect des conditions prévues au § 1er.

La base de la cotisation spéciale visée au § 2, 2°, est formée par la partie ou la totalité du bénéfice comptable après impôt de l'exercice comptable qui se rattache à l'exercice d'imposition 2014 et qui est comptabilisée à un ou plusieurs comptes distincts du passif dans les limites et dans le respect des conditions prévues au § 2.

Ces cotisations spéciales sont indépendantes de, et sont, le cas échéant, complémentaires à d'autres impositions qui sont dues en vertu d'autres dispositions du présent Code ou, le cas échéant, dans le cadre de la mise en œuvre de dispositions légales particulières.

Voor de toepassing van dit Wetboek, worden de in § 1, 2°, en § 2, 2°, bedoelde bijzondere aanslagen niet aangemerkt als aftrekbare kosten in de zin van artikel 198, § 1, 1°.

§ 4. De Koning bepaalt de vorm en de inhoud van de in § 1, 7°, en in § 2, 7°, bedoelde bijzondere aangifte.

De in § 1, 2°, en § 2, 2°, bedoelde aanslagen zijn betaalbaar uiterlijk op respectievelijk 30 november van het jaar 2015 en 30 november van het jaar 2016 op rekening van de bevoegde dienst van de administratie die belast is met de inning en de invordering.

De belastingschuldige moet op het betaalformulier zijn fiscaal identificatienummer, de vermelding "Art. 541, WIB 92" en het aanslagjaar vermelden waarop de bijzondere aanslag betrekking heeft.

De bij toepassing van dit artikel betaalde bijzondere aanslagen zijn definitief verworven door de Staat. Ze worden niet verrekend met de vennootschapsbelasting. De eventuele overschotten zijn niet terugbetaalbaar.

§ 5. De bepalingen van artikel 184^{quater}, derde tot vijfde lid, zijn van toepassing op de op basis van dit artikel aangelegde liquidatiereserves.”.

Art. 83

De artikelen 77 tot 80 en 82 treden in werking op de dag van hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Artikel 81 is van toepassing vanaf aanslagjaar 2015.

Afdeling 3

Wijziging aan artikel 289ter/1 van het Wetboek van de inkomenstbelastingen 1992

Art. 84

In artikel 9 van de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, gewijzigd bij artikel 61 van de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt B worden de woorden "25,91 pct." en "360 EUR" respectievelijk vervangen door de woorden "17,81 pct." en "235 EUR";

2° het punt C wordt hersteld als volgt:

Pour l'application du présent Code, les cotisations spéciales visées au § 1er, 2°, et au § 2, 2° ne sont pas considérées comme des frais professionnels au sens de l'article 198, § 1er, 1°.

§ 4. Le Roi détermine la forme et le contenu de la déclaration spéciale visée au § 1er, 7°, et au § 2, 7°.

Les cotisations prévues au § 1er, 2°, et au § 2, 2° sont payables au plus tard respectivement au 30 novembre de l'année 2015 et 2016 au compte du service compétent de l'administration en charge de la perception et du recouvrement.

Le reduable doit indiquer sur la formule de paiement son numéro d'identification fiscal, la mention "Art. 541, CIR 92" et l'exercice d'imposition à laquelle la cotisation spéciale se rapporte.

Les cotisations spéciales qui sont payées en application du présent article sont définitivement acquises à l'État. Elles ne sont pas imputées sur l'impôt des sociétés. Les excédents éventuels ne sont pas restitués.

§ 5. Les dispositions de l'article 184^{quater}, alinéas 3 à 5, sont applicables aux réserves de liquidation constituées sur la base du présent article.”.

Art. 83

Les articles 77 à 80 et 82 entrent en vigueur le jour de leur publication au *Moniteur belge*.

L'article 81 est applicable à partir de l'exercice d'imposition 2015.

Section 3

Modification à l'article 289ter/1 du Code des impôts sur les revenus 1992

Art. 84

A l'article 9 de la loi du 15 mai 2014 portant exécution du pacte de compétitivité, d'emploi et de relance, modifié par l'article 61 de la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans le point B, les mots "25,91 p.c." et "360 EUR" sont respectivement remplacés par les mots "17,81 p.c." et "235 EUR";

2° le point C est rétabli comme suit:

“C. in hetzelfde artikel, laatst gewijzigd bij B., worden de woorden “17,81 pct.” vervangen door de woorden “28,03 pct.” en worden de woorden “235 EUR.” vervangen door de woorden “420 EUR.”;”;

3° in punt D worden de woorden “25,91 pct.”, “31,66 pct.”, “360 EUR.” en “440 EUR.” respectievelijk vervangen door de woorden “28,03 pct.”, “33,14 pct.”, “420 EUR.” en “500 EUR.”.

Art. 85

In artikel 10 van de wet van 15 mei 2014 houdende uitvoering van het pact voor competitiviteit, werkgelegenheid en relance, gewijzigd bij artikel 62 van de programmawet van 19 december 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “1 januari 2016” vervangen door de woorden “1 augustus 2015”;

2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, luidende:

“Artikel 9.C. treedt in werking op 1 januari 2016.”.

TITEL 5

Mobiliteit

ENIG HOOFDSTUK

Overheidsbedrijven – Bijdrage betreffende de kinderbijslag

Art. 86

Het tweede tot het vijfde lid van artikel 124 van de programmawet van 19 december 2014 worden vervangen als volgt:

“Voor 2015 wordt deze bijdrage voor iedere onderneming vastgesteld als volgt:

1° BPost: een bedrag van 13 609 000 euro;
2° Belgacom: een bedrag van 4 134 000 euro;
3° Belgocontrol: een bedrag van 273 000 euro;
4° HR Rail: een bedrag van 57 439 000 euro.

Voor 2016 en de volgende jaren is het door iedere onderneming te storten bedrag gelijk aan het bedrag vermeld in het tweede lid, geïndexeerd en proportioneel aangepast aan de evolutie van het aantal statutaire werknemers van elke betrokken onderneming.

“C. dans le même article, modifié en dernier lieu par B., les mots “17,81 p.c.” sont remplacés par les mots “28,03 p.c.” et les mots “235 EUR.” sont remplacés par les mots “420 EUR.”;”.

3° dans le point D, les mots “25,91 p.c.”, “31,66 p.c.”, “360 EUR.” et “440 EUR.” sont respectivement remplacés par les mots “28,03 p.c.”, “33,14 p.c.”, “420 EUR.” et “500 EUR.”.

Art. 85

A l'article 10 de la loi du 15 mai 2014 portant exécution du pacte de compétitivité, d'emploi et de relance, modifié par l'article 62 de la loi-programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

1° dans l'alinéa 2, les mots “1er janvier 2016” sont remplacés par les mots “1er août 2015”;

2° entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3, il est inséré un alinéa rédigé comme suit:

“L'article 9.C. entre en vigueur le 1er janvier 2016.”.

TITRE 5

Mobilité

CHAPITRE UNIQUE

Entreprises publiques – Contribution relative aux allocations familiales

Art. 86

Les alinéas 2 à 5 de l'article 124 de la loi-programme du 19 décembre 2014 sont remplacés comme suit:

“Pour 2015, cette contribution est fixée pour chaque entreprise comme suit:

1° BPost: un montant de 13 609 000 euros;
2° Belgacom: un montant de 4 134 000 euros;
3° Belgocontrol: un montant de 273 000 euros;
4° HR Rail: un montant de 57 439 000 euros.

Pour 2016 et les années suivantes, le montant à verser par chaque entreprise est égal au montant repris à l'alinéa 2, indexé et adapté proportionnellement à l'évolution du nombre de travailleurs statutaires de chaque entreprise concernée.

De indexering wordt berekend in functie van de evolutie van de index die van toepassing is op de lonen van de openbare dienst van december van het jaar dat voorafgaat aan het betrokken jaar, vergeleken met de referentie-index van december 2014.

Het aantal werknemers dat in rekening wordt gebracht is het aantal werknemers die statutaire ambtenaren zijn op 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het betrokken jaar, vergeleken met het referentie-aantal werknemers op 31 december 2014. Het aantal werknemers wordt uitgedrukt in voltijdse equivalenten en wordt ieder jaar door de betrokken ondernemingen meegeleid aan de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer uiterlijk op 31 maart.”.

Gegeven te Brussel, 1 juni 2015

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De eerste minister,

Charles MICHEL

De minister van Werk en Economie,

Kris PEETERS

De minister van Telecommunicatie en Post,

Alexander DE CROO

*De minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,*

Maggie DE BLOCK

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

L'indexation est calculée en fonction de l'évolution de l'indice applicable aux salaires de la fonction publique de décembre de l'année qui précède l'année concernée, comparé à l'indice de référence de décembre 2014.

L'effectif pris en compte est l'effectif des agents statutaires au 31 décembre de l'année qui précède l'année concernée, comparé à l'effectif de référence du 31 décembre 2014. Les effectifs sont exprimés en équivalents temps pleins et sont communiqués au Service public fédéral Mobilité et Transports par les entreprises concernées chaque année pour le 31 mars au plus tard.”.

Donné à Bruxelles, le 1er juin 2015

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le premier ministre,

Charles MICHEL

Le ministre de l'Emploi et de l'Économie,

Kris PEETERS

Le ministre des Télécommunications et de la Poste,

Alexander DE CROO

*La ministre des Affaires sociales et
de la Santé publique,*

Maggie DE BLOCK

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

*De minister van Middenstand,
Zelfstandigen en KMO's,*

Willy BORSUS

*De Staatssecretaris voor Bestrijding van
de sociale fraude en Privacy,*

Bart TOMMELEIN

*Le ministre des Classes moyennes, des
Indépendants et des PME,*

Willy BORSUS

*Le Secrétaire d'État à la Lutte contre la fraude
sociale et à la Protection de la vie privée,*

Bart TOMMELEIN